REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva ulica 20–25, 1000 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA
EVA 2019-3130-0004

ZAKON O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Splošno stanje sektorja elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji[1]

Konec leta 2019 je bilo v uradno evidenco operaterjev pri Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) vpisanih 151 operaterjev, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja oziroma izvajajo javne komunikacijske storitve.

Fiksna telefonija še vedno predstavlja pomemben in dobro razvit del trga elektronskih komunikacij. Operaterji fiksno telefonijo ponujajo kot klasično fiksno telefonijo ali kot IP-telefonijo. Klasično fiksno telefonijo vse bolj nadomešča IP-telefonija, ki jo operaterji ponujajo v cenovno ugodnih paketih v kombinaciji z drugimi elektronskimi komunikacijskimi storitvami, kot so širokopasovni dostop do interneta, IP-televizija in mobilna telefonija. PSTN in ISDN predstavljata že manj kot petino vseh priključkov. Storitev klasične telefonije je v nasprotju z IP-telefonijo cenovno nekonkurenčna in glede na to, da ni konvergenčna storitev, je operaterji ne ponujajo v paketih storitev. V letu 2019 je bila zabeležena ponovna rast števila priključkov IP telefonije, in sicer več kot dve odstotni točki na račun klasične telefonije in zdaj znaša 85,1 odstotkov. Operaterji klasično telefonijo postopoma ukinjajo. Noben operater, ki ponuja storitve fiksne telefonije, nima izrazito prevladujočega tržnega deleža glede števila fiksnih priključkov oziroma opravljanja govornega prometa, konkurenco pa sta tudi v letu 2019 uspešno zagotavljali prenosljivost številk in prehajanje uporabnikov širokopasovnega interneta med operaterji, pri čemer gre večinoma za najemanje paketov trojčkov in četverčkov, katerih del je praviloma tudi fiksni telefonski priključek. Fiksne telefonske priključke poseduje 83,9 odstotkov gospodinjstev.

[1] Povzeto po podatkih Agencije.

Trg mobilne telefonije obvladujejo štirje vertikalno integrirani operaterji, ki vsi ponujajo konvergenčne pakete storitev ter tako hkrati konkurirajo na fiksnem in mobilnem maloprodajnem trgu.

Infrastrukturni mobilni operaterji vlagajo v razvoj svojih mobilnih omrežij. Slednje se kaže v izjemno visoki pokritosti prebivalstva z LTE omrežji in znatnem dvigu hitrosti dostopa in količin prenesenih podatkov v mobilnih omrežjih. Konkurenčni paketi operaterjev omogočajo uporabnikom neomejene količine govornih klicev, SMS in MMS sporočil ter vedno večje količine prenosa podatkov, ki znašajo že več GB prenesenih podatkov. Uporabniki lahko storitve uporabljajo veliko bolj brezskrbno ter v vedno večji meri. Penetracija aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo je konec leta 2019 dosegla 120 odstotka. Za končne uporabnike je zelo pomembna tudi odprava stroškov gostovanja v EU, ki omogoča končnim uporabnikom brezskrbno uporabo storitev tudi med gostovanjem, kar se odraža v večji rabi storitev, predvsem pa v večji količini prenesenih podatkov. Evropska komisija je med kazalniki DESI indeksa za leto 2019 prikazala tudi stopnjo pokritosti poseljenih področij z mobilnim LTE omrežjem. Omenjeni indikator kaže, da je v Sloveniji pokritost zrasla, in sicer na 99,5 odstotka, kar jo uvršča med vodilne evropske države.

V Sloveniji se storitve širokopasovnega dostopa ponujajo prek bakrenega omrežja, kabelskega koaksialnega omrežja, optičnega omrežja, fiksnega brezžičnega omrežja in mobilnega omrežja. Vse bolj se uveljavljajo brezžične tehnologije, predvsem mobilne, saj se pojavljajo novejše tehnologije, ki omogočajo vedno večje prenosne hitrosti. Konec leta 2019 je penetracija fiksnega širokopasovnega dostopa na gospodinjstva znašala 83,2%, na prebivalstvo pa 32,8%. Nadaljuje se pospešena rast tržnega dela priključkov širokopasovnega dostopa za optična omrežja, ki je konec leta 2019 znašal 40 odstotka.

V letu 2019 se je še naprej nadaljevala pospešena rast tržnega deleža priključkov širokopasovnega dostopa do interneta na optičnem omrežju, ki je konec leta 2019 znašal 40%. Delež pokritosti gospodinjstev s tehnologijami elektronskih komunikacij naslednjih generacij je v Sloveniji nad povprečjem EU in je v letu 2018 znašal 85,9 %, še boljše rezultate pa dosega Slovenija pri pokritosti gospodinjstev s tehnologijami elektronskih komunikacij na ruralnih področjih, kjer dosega pokritost 59,7%, kar je 7,4 odstotnih točk bolje, kot znaša povprečje EU. Operaterji sledijo tehnološkemu razvoju, to pa je končnim uporabnikom prineslo tudi dvig hitrosti internetnih povezav, kar pa se pozna na rasti števila priključkov s hitrim širokopasovnim dostopom.

Na področju dostopa do televizije so najvišji tržni delež konec leta 2019 zabeležili priključki IP televizije, ki je znašal 55,7%. Tržni delež priključkov kabelske televizije je znašal 38%, satelitske televizije 5,1 %, MDDS tehnologije pa 1,1%.

Pri konvergenčnih storitvah se je v letu 2019 nadaljevala rast paketov četverček (IP telefonija, širokopasovni dostop do interneta, televizija, mobilna telefonija), vendar se ta postopoma umirja. Tržni delež paketov četverček je znašal 40,4%, paketov trojček 35,4%, dvojček 9,8%, delež samostojnega širokopasovnega dostopa, kjer so vključeni priključki IP telefonije, širokopasovnega dostopa do interneta in IPTV znaša 8,9%,

Stanje zakonodaje na področju elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji

V pravni red Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS) so določbe direktiv Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), povezanih s trgom elektronskih komunikacij vse od leta 2004

prenesene s krovnim zakonom, ki ureja regulacijo elektronskih komunikacij, to je z Zakonom o elektronskih komunikacijah. Prvi nacionalni zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04, 86/04 - ZVOP-1, 129/06, 102/07 – ZDRad, 110/09 in 33/11; v nadaljnjem besedilu: ZEKom) je v pravni red RS prenesel določbe evropskih direktiv regulativnega okvira EU in celovito uredil regulacijo elektronskih komunikacij, kar krovni zakon na področju urejanja elektronskih komunikacij ureja še danes, in sicer: opredeljuje pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, zagotavljanje univerzalne storitve, upravljanje radiofrekvenčnega spektra, izrabo številskega prostora (oštevilčenje), ureja pravice uporabnikov, pogoje delovanja omrežij in storitev, zahteve za zaščito zaupnosti elektronskih komunikacij, postavlja pravila reševanja sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije kot neodvisnega regulativnega organa ter pristojnosti drugih organov, uredil pa je tudi nekatera druga vprašanja, povezana z elektronskimi komunikacijami.

Že ZEKom je tako v nacionalni pravni red prenesel določbe direktiv EU regulativnega okvira elektronskih komunikacij, in sicer:

- Direktivo 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju (t.i. Direktiva o dostopu; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/19/ES),
- Direktivo 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (t.i. Direktiva o odobritvi; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/20/ES),
- Direktivo 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (t.i. Okvirna direktiva; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/21/ES),
- Direktivo 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (t.i. Direktiva o univerzalnih storitvah; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/22/ES),
- Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (t.i. Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/58/ES).

Poleg gornjih direktiv EU regulativnega okvira elektronskih komunikacij je ZEKom v pravni red RS prenesel tudi določbe Direktive Komisije 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/77/ES) ter v nadaljevanju tudi Direktivo 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi Direktive 2002/58/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/24/ES).

Konec leta 2012 je bil sprejet nov Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US 81/15 in 40/17; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1), ki je začel veljati 15. januarja 2013. Tudi ta krovni zakon je v nacionalno regulacijo elektronskih komunikacij še naprej implementiral določbe vseh direktiv EU iz regulativnega okvira elektronskih komunikacij, tokrat s prenovo, kot sta jo v regulacijo EU zakonodaje vnesli Direktiva 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih

omrežij in storitev in Direktiva 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/136/ES).

ZEKom-1 je bil z zadnjo novelo iz leta 2017 dopolnjen tudi s prenosom Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/61/EU).

Na področju regulativnega okvira EU je konec leta 2018 pričela veljati Direktiva (EU) 2018/1972/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju: Direktiva 2018/1972/EU), ki narekuje potrebo po prenosu v nacionalno zakonodajo v dvoletnem roku, to je do 21. decembra 2020. Z Direktivo (EU) 2018/1972/EU se uvaja nadaljnja EU prenova štirih direktiv, in sicer Direktive 2002/19/ES, Direktive 2002/20/ES, Direktive 2002/21/ES in Direktive 2002/22/ES. Direktiva 2002/58/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo 2009/136/ES, še naprej velja do sprejetja neposredno uporabljive uredbe o zasebnosti.

Na MJU smo še pred oblikovanjem prvega osnutka predloga ZEKom-2 z objavo javnega poziva strokovni, zainteresirani in drugim javnostim za predložitev predlogov v postopek priprave novega področnega zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) vključili strokovno in druge javnosti Tako je MJU januarja 2019 na spletnih straneh ministrstva (http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Javni_poziv.pdf) objavilo javni poziv strokovni, zainteresirani in drugi javnosti za predložitev predlogov oz. mnenj in stališč. Prejeti prispevki so bili objavljeni na spletnih straneh MJU, odziv MJU pa je bil objavljen v okviru javne obravnave osnutka ZEKom-2. V osnutku ZEKom-2 so bile tako upoštevane tudi pripombe in predlogi, ki izhajajo iz izvajanja obstoječega ZEKom-1 in za katere se je izkazalo, da so potrebne spremembe.

Pri pripravi predloga zakona je sodelovala tudi agencija. Pri vsebinah, ki se nanašajo na varnost omrežij in storitev ter delovanje s stanjih ogroženosti, še posebej pa glede implementacije ukrepov iz Nabora orodij EU za kibernetsko varnost tehnologije 5G (Nabor orodij EU), je sodeloval tudi še organ, pristojen za informacijsko varnost, to je pristojni nacionalni organ (PNO), v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost (takratna Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost - sedaj Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj priprave predloga zakona je prenos Direktive 2018/1972/EU v nacionalni pravni red in tako tudi v nacionalni zakonodaji prenova rešitev oz. ureditve, kot je ta postavljena z implementacijo štirih EU direktiv, ki so z Direktivo 2018/1972/EU prenovljene. Predlog zakona ima hkrati tudi cilj ojačati varnost zlasti javnih komunikacijskih omrežij in storitev, vključno zaradi povečanih tveganj, ki jih prinaša tehnologija 5G, še posebej pri zagotavljanju navedenega subjektom, ki z vidika države in družbe zagotavljajo t.i. kritične storitve, kar ima pomen tudi za nacionalno varnost. Navedeno se zagotavlja tudi z implementacijo (zlasti strateških) ukrepov iz Nabora orodij EU za kibernetsko varnost tehnologije 5G (Nabor orodij EU), ki je rezultat skupnih

prizadevanj in pristopa držav članic Evropske unije (EU), predstavnikov Agencije Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA) in Evropske komisije (EK), ki ga je podprla tudi Republika Slovenja. Nabor orodij EU je izrecno podprla tudi EK s t.i. Sporočilom o varni uvedbi tehnologije 5G, pomen in stanje implementacije (ki ga vzpodbuja) Nabora orodij EU pa upošteva tudi t.i. Skupno sporočilo o strategiji EU za kibernetsko varnost.

Vsebinsko gledano je poleg prenosa Direktive 2018/1972/EU namen priprave predloga zakona pospeševanje razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v Republiki Sloveniji in s tem gospodarskega in družbenega razvoja v državi, vključno z razvojem informacijske družbe, dostop do zelo visokozmogljivih omrežij in njihova uporaba za vse državljane in podjetja v EU ob hkratni krepitvi varnostnih zahtev za zagotavljanje omrežij in storitev, kar bo zaradi večjega zaupanja uporabnikov pospešilo tudi uporabo zadevnih storitev, kot tudi razvijanje notranjega trga EU in uveljavljanje legitimnih interesov vseh njenih državljanov. Zato je namen tega zakona tudi zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, univerzalne storitve in varstvo pravic uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, ter pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev, kot tudi okrepljenih pravil glede zagotavljanja varnosti omrežij in storitev, vključno v luči obvladovanja tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije. Predlog zakona bo predvidoma izboljšal veljavno zakonsko ureditev tudi v segmentu, ko gre za nacionalne določbe oz. kjer je mogoče zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa, kjer se je pri uporabi posameznih določb v praksi pokazalo, da je to potrebno in mogoče.

2.2 Načela

Zakonski predlog vsebinsko uresničuje načela, ki izhajajo že iz same EU regulacije, in sicer načela, ki jih priznava Listina EU o temeljnih pravicah, zlasti pravico do zasebnosti, svobodno gospodarsko pobudo, lastninsko pravico in pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Predlog hkrati sledi spoštovanju načel objektivnosti, nediskriminacije, preglednosti in sorazmernosti ter zasleduje tudi prispevanje h kar največjemu zmanjševanju administrativnih ovir. Predlog zakona tako sledi tudi načelom pravne varnosti z zagotavljanjem jasnosti in predvidljivosti ureditve ob zagotovitvi spoštovanja človekovih pravic.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Glede na obsežnost in vsebinsko kompleksnost predlaganih sprememb v primerjavi z ZEKom-1 je bila sprejeta odločitev za pripravo novega sistemskega zakona in ne morebitne novele obstoječega zakona. V nadaljevanju so predstavljene poglavitne rešitve, zlasti tiste, ki se razlikujejo od ZEKom-1:

Splošne določbe

Predlog zakona ohranja strukturo ZEKom-1 po poglavjih z dvema spremembama. Osnutek predloga ZEKom-2 ne vsebuje ločenega poglavja o digitalni radijski in televizijski distribuciji (njegove določbe so uvrščene v poglavje o zagotavljanju konkurence oziroma poglavje o pravicah uporabnikov), vzpostavljeno pa je novo poglavje o digitalni radiodifuziji. V skladu s predlogi iz javnega poziva se razveljavlja Zakon o digitalni radiodifuziji (ZDRad), saj je del

njegovih določb zaradi že izvedenega prenosa z analognega na digitalno televizijsko oddajanje obsoleten, še relevantne določbe pa so sistemsko uvrščene v predlog ZEKom-2.
Med namenom zakona je tako kot v 1. členu Direktive 2018/1972/EU, ki opredeljuje njen namen, v primerjavi z ZEKom-1 dodatno izpostavljen cilj zagotavljanja dostopa do zelo visokozmogljivih omrežij in njihova uporaba za vse državljane in podjetja v Evropski uniji (2. člen) pri čemer pa je hkrati poudarjen pomen okrepljenih pravil glede zagotavljanja varnosti omrežij in storitev, vključno v luči obvladovanja tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije.

Pojasnjujejo se uporabljeni izrazi, pri čemer se sledi zlasti spremembam, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU ob upoštevanju načela tehnološke nevtralnosti in tržnega razvoja. Prevzete so opredelitve iz Zakona o digitalni radiodifuziji, določene opredelitve, ki se v predlogu zakona ne uporabljajo več, so izpuščene. Dodatno so vključene posamezne opredelitve izrazov, ki so potrebne za namen poglavja o varnosti omrežij in storitev (3. člen).

Pogoji za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev

Za zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanje javnih komunikacijskih storitev kot doslej zadostuje obvestilo agenciji. Določeni so podatki, ki morajo biti v obvestilu navedeni, in ki jih agencija in Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) potrebujeta za vzdrževanje uradne evidence operaterjev oziroma nadzor. Agencija zaradi zagotavljanja preglednosti in zmanjšanja administrativnega bremena iz uradne evidence operaterjev izbriše operaterje, za katere ugotovi, da niso več vpisani v Poslovni register Slovenije (5. člen).

Ohranja se režim določanja letnega plačila, ki ga morajo operaterji plačati agenciji na podlagi obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev. Administrativno plačilo se odmeri sorazmerno glede na višino letnega prihodka, ki ga ima posamezni operater v Republiki Sloveniji iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Kot doslej se operaterjem na utemeljen predlog pri prihodku od javnih komunikacijskih storitev mednarodnega prometa, ki v celoti izvira in se zaključi izven Slovenije, upošteva le polovica letnega prihodka od teh storitev (6. člen).

Gradnja omrežij in pripadajoče infrastrukture

V pretežni meri se ohranjajo določbe o gradnji omrežij in pripadajoče infrastrukture iz ZEKom-1, saj so bile večje spremembe poglavja vključene že v novelo ZEKom-1C iz leta 2017, s katero je bila v pravni red RS prenesena Direktiva 2014/61/EU.

Zaradi vključenosti vidika elektronskih komunikacij že v fazi prostorskega načrtovanja, se ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, določi za državnega nosilca urejanja prostora. S tem se bodo znižali stroški gradnje in obremenilni vpliv na okolje.

Zaradi večje jasnosti in pravne varnosti se vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim bo agencija določila, kaj šteje za dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo oziroma določila izjeme od obveznosti položitve prazne kabelske kanalizacije za primere, ko naložitev obveznosti investitorju ne bi bila sorazmerna glede na predvidene koristi. V primeru gradnje z javnimi sredstvi se v javnem razpisu lahko določijo drugačne zahteve glede položitve dovolj zmogljive proste kabelske kanalizacije (12. člen).

Določa se varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij, v katerem se smejo graditi drugi objekti in naprave ter izvajati dela, ki bi lahko vplivala na delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja, le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od vodov in objektov tega omrežja (17. člen).

Zaradi prenosa 22. člena Direktive 2018/1972/EU se spreminja postopek poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo, pri čemer se pristojnost zbiranja podatkov prenaša z ministrstva na agencijo. Agencija bo morala vsaka tri leta objaviti javni poziv za poizvedovanje po nameri za gradnjo ali nadgradnjo visokozmogljivih omrežij, dodatno pa bo izvedla poizvedovanje po tržnem interesu na vlogo organa javnega sektorja, ki dodeluje javna sredstva (18. in 19. člen).

Razlastitev in omejitve lastninske pravice

Poglavje o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice v pretežni meri ohranja določbe IV. poglavja ZEKom-1.
Zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti skupne gradnje je dodana določba, v skladu s katero je v primeru ustanovitve služnosti na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti obvezna sestavina pogodbe o ustanovitvi služnosti tudi določilo o dopustnosti skupne gradnje s strani drugega operaterja omrežja, vendar samo na isti trasi in ob plačilu nadomestila za služnost. V primeru služnostnih pogodb, ki jih sklepajo infrastrukturni operaterji, je določeno, da se višina nadomestila za primer skupne uporabe s strani operaterja omrežja lahko določi tudi z dodatkom k pogodbi najkasneje deset dni pred začetkom izvedbe skupne uporabe (27. člen).

Upravljanje radiofrekvenčnega spektra

Poglavje o radiofrekvenčnem spektru je strukturno in vsebinsko povzeto po ZEKom-1. Spremembe so večinoma posledica sprememb, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU. Uvodoma so navedena splošna načela uporabe radiofrekvenčnega spektra, na novo pa je določen tudi postopek usklajevanja politike radiofrekvenčnega spektra ter njegove čezmejne koordinacije (32. in 33. člen).

Dodatno je določena pristojnost ministrstva, pristojnega za varstvo okolja, da v določenem delu svojih pristojnosti daje soglasje k splošnemu aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc (35. člen).

S predlogom zakona se stremi k čim bolj enostavnemu in učinkovitemu pristopu k podeljevanju spektra, kar pomeni uporabo radijskih frekvenc na podlagi splošne odobritve povsod, kjer je to možno, in izdaja individualnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc le v primerih, ko je to nujno potrebno zaradi zakonsko določenih razlogov. V splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc bo morala biti upoštevana možnost kombinacije splošne odobritve in izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, pri čemer agencija upošteva učinke različnih kombinacij in prestopnega prehoda iz enega načina uporabe radijskih frekvenc v drugega na razvoj inovativnih storitev in zagotavljanje konkurence na trgu. V splošnem aktu se določijo tudi radiofrekvenčni pasovi, v katerih je dovoljena souporaba, pri čemer se določijo tudi pogoji souporabe (39. člen).

V skladu z Direktivo 2018/1972/EU je predvidena enotna uporaba harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra, pri čemer pa se uvaja institut alternativne rabe harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra pod zakonsko določenimi pogoji za primere, da ni interesa za njegovo uporabo za harmonizirane storitve (47. člen).

Zaradi zagotavljanja večje predvidljivosti in s tem povezane pravne varnosti se v okviru določbe o vsebini odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta agencije, s katerim bo agencija vnaprej določila način določanja območij pokrivanja v primeru dodeljevanja radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo (63. člen).

Posodabljajo se pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pri uporabi radijskih frekvenc. Za zagotovitev uspešne in učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra ali za izboljšanje pokritosti agencija spodbuja souporabo radiofrekvenčnega spektra in pri tem določi pogoje za souporaba pasivne ali aktivne infrastrukture, poslovne dogovore o dostopu do gostovanja in skupno postavitev infrastrukture za zagotavljanje omrežij in storitev, ki temeljijo na uporabi radiofrekvenčnega spektra (64. člen).

V skladu s predlogom bo agencija odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev izdala za 20 let. Navedeno je v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU po zagotavljanju regulatorne predvidljivosti. Za ostale radijske frekvence časovna veljavnost odločbe ostaja največ 15 let, razen radijskih frekvenc za zrakoplovno in pomorsko mobilno storitev, ki se izdajajo za nedoločen čas. Testne frekvence agencija lahko izda za največ 18 mesecev in za omejeno območje pokrivanja, razen radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo, ki se za testne namene lahko uporabljajo največ 90 dni (65. člen).

Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve bo mogoče podaljšati, razen, če je bila možnost podaljšanja izključena ob dodelitvi radijskih frekvenc. V primeru podaljšanja se plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine. O bistvenih prilagoditvah pogojev agencija izpelje javno posvetovanje (67. člen).

Predvideno je enkratno plačilo, ki ga imetniki radioamaterskega dovoljenja plačajo ob izdaji dovoljenja in ki krije stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom dela radiofrekvenčnega spektra, ki je predviden za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev. Pri plačilu zneska za učinkovito rabo radiofrekvenčnega spektra kot omejene naravne dobrine je predvidena možnost določitve obročnega plačila glede na predviden začetek uporabe dodeljenih radijskih frekvenc. Pri določitvi višine in načina tega plačila je treba upoštevati gospodarske in tehnične razmere trga, na katerega se nanašajo razpisane frekvence, višino tovrstnih plačil v drugih državah EU, konkurenčne razmere na trgu, vključno z možnostjo alternativne uporabe razpisanih radijskih frekvenc ter morebitne stroške, ki jih ima izbrani ponudnik z izpolnjevanjem pogojev iz javnega razpisa (72. člen).

V skladu s predlogom mora agencija pri postopkih podeljevanja, podaljševanja in spreminjanja pravic rabe uporabe radiofrekvenčnega spektra spodbujati učinkovito konkurenco in preprečevati izkrivljanje konkurence, pri čemer zaradi specifičnih znanj sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence. Naloga agencije je, da zagotovi dejansko in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra ter prepreči izkrivljanje konkurence s protikonkurenčnim kopičenjem (74. člen).

Za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, ki bodo ustrezale kriterijem, ki jih je določila Evropska komisija z izvedbenim aktom, se v skladu z Direktivo 2018/1972/EU ne zahteva nobeno predhodno dovoljenje. Osebe javnega sektorja bodo morali operaterjem omogočiti postavitev teh maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk na svoji fizični infrastrukturi,

ki je primerna za postavitev. Agencija bo reševala morebitne spore glede postavitve maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk (75. člen).

Ureja se dostop do radijskih lokalnih omrežij. Za dostop do javnih elektronskih komunikacijskih omrežij prek radijskih lokalnih omrežij z uporabo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra ni treba pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc (76. člen).

Digitalna radiodifuzija

Poglavje o digitalni radiodifuziji je bilo v predlog zakona preneseno iz ZDRad. Pri tem so ohranjene določbe, ki so še relevantne, ob upoštevanju potrebnih popravkov zaradi razvoja od sprejema ZDRad in vpetosti v celoten kontekst predloga zakona. Določbe glede prehoda z analogne na digitalno televizijsko oddajanje niso več relevantne.

Določene so zahteve za medobratovalnost radijskih sprejemnikov, in sicer morajo vsi avtomobilski sprejemniki, vgrajeni v nov avtomobil kategorije M, ki so dani na trg za prodajo ali najem, vsebovati sprejemnike, ki omogočajo sprejem digitalnega radia prek prizemne digitalne radiodifuzije. Za druge radijske sprejemnike za zvokovno radiodifuzijo (razen za radijske sprejemnike, ki nimajo zaslona za prikaz imena programa, ki se sprejema, in proizvode, pri katerih je radijski sprejemnik postranske narave), ki bodo dani na trg za prodajo, bo ta obveznost veljala od 1. januarja 2023 dalje (93. člen).

Vzpostavljena je pravna podlaga za ukrepe ministrstva in agencije za pospeševanje razširjenosti digitalnega radia (94. člen).

Upravljanje elementov oštevilčenja

Poglavje o oštevilčenju ohranja strukturo istoimenskega VI. poglavja ZEKom-1. Vsebinske spremembe so večinoma odraz sprememb regulativnega okvira, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU, v določeni meri pa tudi odraz potrebe po natančnejši ureditvi nacionalnih določb. Predlog poglavja ne vsebuje več določbe o ENUM-številkah, saj se je v praksi izkazalo, da od uveljavitve ZEKom-1 ni bilo interesa po ENUM funkcionalnosti. Glede na navedeno ni potrebe po ohranitvi določbe, katere izvajanje sicer nalaga določene obveznosti agenciji, med drugim sprejem splošnega akta.
Elemente oštevilčenja lahko pridobi operater, druge fizične ali pravne osebe pa le, če lahko dokažejo, da so sposobne upravljati z elementi oštevilčenja. Če obstaja nevarnost izčrpanja elementov oštevilčenja, se vlagateljem, ki niso operaterji, elementi oštevilčenja prenehajo podeljevati (100. člen).
Uvaja se termin eksteritorialne uporabe elementov oštevilčenja, torej uporabe elementov oštevilčenja zunaj ozemlja države članice, ki jih dodeli. S tem se skuša učinkovito podpreti prost pretok blaga, storitev in oseb v EU. Agencija mora tako v primeru odločbe o dodelitvi negeografskih številk, ki se uporabljajo za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve, na območju drugih držav članic določiti pogoje, s katerimi se zagotovi skladnost s predpisi o varstvu potrošnikov in drugimi predpisi držav članic, v katerih se bodo elementi oštevilčenja uporabljali (103. člen).
Zaradi varstva končnih uporabnikov v primeru razveljavitve odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja se v takšnih primerih predlaga postopek, po katerem agencija preveri, h kateremu operaterju je bilo prenesenih največ številk, ki so bile dodeljene imetniku odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki se razveljavlja, ter po uradni dolžnosti bloke številk dodeli operaterju,

h kateremu je bilo prenesenih največ številk iz odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja. V tem okviru je predvideno tudi zadostno obveščanje končnih uporabnikov (108. člen).

Varnost omrežij in storitev ter delovanje v stanjih ogroženosti

Glede na prejšnjo ureditev je spremenjen naslov poglavja ob upoštevanju, da se s tem predlogom zakona predhodno tudi nadomešča dosedanji izraz »izjemna stanja« s »stanja ogroženosti«, kar je tudi bliže izrazoslovju, ki ga uporablja zakon, ki ureja informacijsko varnost. Predlog poglavja delno ohranja strukturo in vsebino VII. poglavja ZEKom-1. Glavnina sprememb je posledica sprememb regulativnega okvira ter implementacije ukrepov, predvidenih s Sporočilom EK »Varna uvedba tehnologije 5G v EU – izvajanje nabora orodij EU«. Za operaterje se krepijo zahteve in pogoji glede varnosti omrežij in storitev, v luči varnostnih tveganj, ki jih prinaša tehnologija 5G, pa še posebej za operaterje mobilnih komunikacijskih omrežij, ki zagotavljajo ta omrežja določenim subjektom, ki z vidika države in družbe zagotavljajo t. i. kritične storitve. Hkrati se je želelo predlagano ureditev približati tudi sistemski ureditvi področja informacijske varnosti in sistemskemu zakonu s področja kritične infrastrukture (ZKI).
Operaterji morajo sprejeti ustrezne in sorazmerne tehnične ter organizacijske ukrepe za ustrezno obvladovanje tveganja za varnost omrežij in storitev, vključno s pripadajočimi informacijskimi sistemi. Med ukrepe sodi sprejem, izvajanje in spremljanje sistema upravljanja varnosti, kar zajema sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP) in sistem upravljanja varovanja informacij (SUVI). Operaterji morajo redno izboljševati sistem in pripadajoče ukrepe (114. člen).
Operaterji mobilnih komunikacijskih omrežij, ki zagotavljajo ta omrežja upravljavcem kritične infrastrukture z drugih področij urejanja kritične infrastrukture, izvajalcem bistvenih storitev, organom državne uprave oziroma nosilcem ključnih delov sistema varnosti države morajo upoštevati dodatne varnostne zahteve. V ta namen morajo izvajati oceno tveganj za svoje dobavitelje oziroma ponudnike storitev podpore tretje strani. Zavezani operater pa ne glede na lastno oceno tveganj ne sme uporabljati strogo omejenega nabora opreme t.i. dobaviteljev z visokim tveganjem, če jih kot takšne po predhodnem mnenju Sveta za nacionalno varnost in na predlog organa, pristojnega za informacijsko varnost, določi vlada, po predpisnem postopku in merilih. Omenjena prepoved uporabe opreme se nanaša le na za tisto opremo, ki bi lahko imela bistven negativen vpliv na varnost teh omrežij, njihovih kritičnih elementov in pripadajočih informacijskih sistemov. Podrobnosti bo pri tem določila še agencija s splošnim aktom ob sodelovanju z organom, pristojnim za informacijsko varnost. Zavezani operater pri zagotavljanju navedenih omrežij prav tako ne sme uporabljati storitev podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem. Vlada bo v odločbi, s katero bi določila t.i. dobavitelja z visokim tveganjem z vidika predvidljivosti in sorazmernosti določila tudi rok za izpolnitev obveznosti takšne prepovedi uporabe, ki ne sme biti daljši od pet let (115. in 116. člen). Glede že obstoječe opreme t.i. dobaviteljev z visokim tveganjem ter obstoječih pogodb glede storitev podpore tretje ravni, kolikor jih zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem, pa velja daljši rok sedem let iz prehodne določbe (311. člen).
Zaradi večje učinkovitosti in takojšnjega razreševanja varnostnih incidentov bodo operaterji o varnostnem incidentu morali obvestiti tako agencijo kot nacionalni CSIRT (SI-CERT). Če bo z varnostnim incidentom prizadeta komunikacija v sili, pa tudi center za sprejem komunikacije v sili. S splošnim aktom agencije bo podrobneje določeno, kdaj gre za varnostne incidente, ki pomembno vplivajo na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev (117. člen).
Pristojnost za vrednotenje priglašenih incidentov je na agenciji, ki pri tem sodeluje z nacionalnim CSIRT (118. člen).
V primeru težjega ali kritičnega incidenta ali v primeru kibernetskega napada lahko organ, pristojen za informacijsko varnost, operaterjem z odločbo določi primerne in sorazmerne ukrepe

(119. člen), kar velja tudi, če gre za stanje povečane ogroženosti. (120. člen). Ob upoštevanju, da je bil z zadnjo novelo zakona, ki ureja informacijsko varnost pristojni nacionalni organ (PNO), ki je organ, pristojen za informacijsko varnost, premeščen na vladni nivo (kot vladna služba), se zoper njegove odločbe omogoča le upravni spor, pri čemer se (tudi glede na naravo stvari) predlaga, da gre za nujne in prednostne postopke.
Če je v zvezi s sprejetimi ukrepi iz 118. ali 119. člena tega zakona potrebno obveščanje javnosti, organ, pristojen za informacijsko varnost, v sodelovanju z UKOM pripravi sporočilo za javno objavo, ki ga mediji lahko objavijo le v nespremenjeni obliki (121. člen).
Ojačane so obveznosti operaterjev z vidika njihovega neprekinjenega poslovanja za primer stanj ogroženosti (123. člen).
Operaterji morajo v primeru stanj ogroženosti prednostno zagotavljati delovanje delov omrežja, storitev in povezav, ki so nujni za nemoteno delovanje omrežij ključnih delov sistema varnosti države in komunikacij v sili ter za podporo delovanju kritične infrastrukture, izvajalcev bistvenih storitev ter organov državne uprave. Možnost določitve drugih ukrepov in omejitev ali prekinitev delovanja, povezanih z zagotavljanjem javnih komunikacijskih omrežij, s sklepom vlade je poleg naravnih in drugih nesreč ter katastrofalnih izpadov omrežja razširjeno tudi na razglašeno epidemijo v skladu s predpisi, ki urejajo javno zdravje (124. člen).

Zagotavljanje konkurence

Poglavje o zagotavljanju konkurence ohranja koncept VIII. poglavja ZEKom-1 o zagotavljanju konkurence ob upoštevanju sprememb regulativnega okvira, to je zlasti novih oziroma prenovljenih ukrepov simetrične regulacije in novih obveznosti za operaterje s pomembno tržno močjo. Poseben poudarek je dan tudi regulativni obravnavi novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov in postopku za prevzemanje zavez. Določbe, ki pomenijo prenos Direktive 2014/61/EU in so bile vključene že v novelo ZEKom-1C iz leta 2017, se ne spreminjajo.
Določena je obveznost agencije, da pripravi in na svojih spletnih straneh objavi smernice in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop. S tem se zagotavlja, da lahko zlasti mala in srednja podjetja ter operaterji z omejenim geografskim dosegom izkoristijo prednosti, ki jih prinašajo naložene obveznosti (130. člen).
Če bo Evropska komisija sprejela delegirane predpise, so predvidene obveznosti, ki jih bo agencija lahko naložila izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, v utemeljenih primerih, kadar je ogrožena povezljivost med obema koncema zaradi nezadostnega vzajemnega delovanja storitev, v obsegu, ki je potreben za zagotovitev povezljivosti med obema koncema med končnimi uporabniki (131. člen).
Kot ukrep simetrične regulacije je dodana naložitev obveznosti v zvezi s souporabo pasivne infrastrukture in obveznosti sklenitve lokalno omejenih sporazumov o nacionalnem gostovanju, kadar je to neposredno potrebno za lokalno zagotavljanje storitev, ki uporabljajo radiofrekvenčni spekter, ter če nobenemu operaterju ni omogočen izvedljiv in podoben alternativni način dostopa do končnih uporabnikov pod poštenimi in primernimi pogoji (133. člen).
Agencija lahko v določenih primerih naloži skupno uporabo napeljave v stavbi tudi prek prve razdelilne točke na točko, ki je čim bližje končnim uporabnikom in ki lahko gosti zadostno število takšnih uporabnikov, in sicer v primeru, kadar obstajajo velike in stale fizične ali gospodarske ovire za podvajanje, ki povzročajo bistvene težave glede konkurence ali nedelovanja trga na maloprodajni ravni v škodo končnih uporabnikov (138. člen).
Pri določitvi upoštevnega trga se upošteva tudi tehnološke posebnosti omrežij različnih zmogljivosti (na primer baker, optika) (prvi odstavek 142. člena).
Merila za presojo prevladujočega položaja in merila za presojo skupnega prevladujočega položaja so posodobljena in prilagojena glede na zadnje Smernice za tržno analizo in ocenitev

pomembne tržne moči v skladu z regulativnim okvirom EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve iz leta 2018 (143. in 144. člen).
Časovni interval za izvedbo analiz upoštevnih trgov se zaradi večje stabilnosti in predvidljivosti regulativnih ukrepov podaljšuje na pet let, pri čemer se to obdobje izjemoma lahko podaljša za največ eno leto. Po preteku dveh let od zadnje izvedene analize operater lahko poda utemeljeno zahtevo za izvedbo nove analize (147. člen).
Pri ukrepih, ki upoštevajo vpliv novega razvoja trga, na primer v zvezi s poslovnimi sporazumi, vključno s sporazumi o vlaganju, ki vplivajo na dinamiko konkurence, pri čemer razvoj ni tako pomemben, da bi bilo treba izvesti novo analizo trga, agencija take ukrepe naloži z odločbo v upravnem postopku na podlagi tržne analize, ki je bila podlaga za predhodno naložene obveznosti. Izreki odločb in pravnomočne odločbe se objavijo na spletnih straneh agencije (148. člen).
Določba o obveznosti zagotavljanja preglednosti, ki je namenjena pospešitvi pogajanj, preprečevanju sporov in krepitvi zaupanja trga, je posodobljena glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. Tako ni več predviden sprejem splošnega akta agencije, temveč bo morala agencija pri preverjanju ustreznosti vzorčne ponudbe v največji možni meri upoštevati smernice BEREC (149. člen).
Kot nov ukrep je predvidena naložitev dostopa do komunikacijskih objektov v lasti operaterja s pomembno tržno močjo. Agencija lahko obveznost naloži kot samostojen ukrep za izboljšanje konkurenčne dinamike in dinamike postavitve na vseh trgih na koncu prodajne verige. Agencija mora upoštevati možnost naložitve tega ukrepa, preden naloži druge potencialne popravne ukrepe (152. člen).
Določba o naložitvi obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva je dopolnjena glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. Agencija ne naloži obveznosti na podlagi tega člena, če pri operaterju obstaja omejitev maloprodajnih cen, obveznosti iz predhodnih členov pa zagotavljajo učinkovit in nediskriminacijski dostop (154. člen).
Evropska komisija bo z delegiranim aktom določila enotno najvišjo ceno zaključevanja govornih klicev za mobilne storitve in enotno najvišjo ceno zaključevanja govornih klicev za fiksne storitve, ki se zaključujejo po vsej Uniji. Tudi v Republiki Sloveniji se ne bodo smele uporabljati cene, ki bi bile višje od določenih najvišjih cen. Če cene ne bodo določene na ravni Evropske komisije, bo agencija lahko izvedla analizo trga zaključevanja klicev in določila operaterja s pomembno tržno močjo ter mu predpisala stroškovno naravnane cene zaključevanja klicev (155. člen).
V okviru regulativne obravnave zelo visokozmogljivih omrežnih elementov bo agencija, kadar bo operater s pomembno tržno močjo objavil ponudbo za sovlaganje v zelo visokozmogljiva omrežja, imela možnost, da se vzdrži naložitve obveznosti glede novega zelo visokozmogljivega omrežja, če je vsaj eden od potencialnih sovlagateljev sklenil sporazum o sovlaganju s tem operaterjem (156. člen).
Operaterjem s pomembno tržno močjo je s ciljem izboljšanja preglednosti in zagotovitve pravne varnosti dana možnost, da ponudijo zaveze, ki jih agencija upošteva pri odločanju o ustreznih regulativnih obveznostih (160. člen).
Pri izključno veleprodajnih operaterjih mora biti regulativni odziv sorazmerno nevsiljiv, ohranjena pa mora biti zlasti možnost uvedbe obveznosti v zvezi s pošteno in razumno ceno. Agencija tako izključno veleprodajnemu operaterju lahko naloži obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznosti dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (161. člen).
V okviru urejanja prehoda z obstoječe infrastrukture bo agencija imela možnost spremljanja pobud operaterjev ter bo po potrebi lahko določila pogoje za izvedbo ustreznega prehoda, na primer s predhodnim obveščanjem, preglednostjo in razpoložljivostjo alternativnih dostopovnih izdelkov vsaj primerljive kakovosti, potem ko operater omrežja pokaže pripravljenost za nadgrajeno omrežje. Agencija bo lahko preklicala obveznosti dostopa v zvezi z bakrenim

omrežjem, potem ko je bil določen ustrezen postopek prehoda z obstoječe infrastrukture (162. člen).
Postopek določitve meddržavnih trgov je spremenjen glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. Analizo morebitnega meddržavnega trga izvede BEREC. Če so meddržavni trgi opredeljeni in je regulativno ukrepanje upravičeno, mora agencija (kadar meddržavni trg obsega tudi Slovenijo) skupa z drugimi nacionalnimi trgi, ki jih ta trg obsega, izvesti analizo trga in Evropski komisiji priglasiti osnutek ukrepov. Na enak način nacionalni regulativni organi sodelujejo, kadar meddržavni trgi niso opredeljeni, a so na njihovih ozemljih tržni pogoji dovolj enotni, da bi imel usklajen regulativni pristop prednosti (163. člen).

Univerzalna storitev in dodatne obvezne storitve

Poglavje o univerzalni storitvi in dodatnih obveznih storitvah ohranja strukturo istoimenskega X. poglavja ZEKom-1, pri čemer je prišlo do precejšnjih konceptualnih in vsebinskih sprememb upoštevajoč določbe Direktive 2018/1972/EU. Razvoj koncepta univerzalne storitve odraža napredek v tehnologiji in tržni razvoj ter spremembe povpraševanja uporabnikov. Tako se spreminja minimalni nabor storitev, ki se zagotavljajo v okviru univerzalne storitve, zagotavljanje univerzalne storitve pa se deli na zagotavljanje razpoložljivosti univerzalne storitve (torej, da se zagotovi osnovne storitve na geografskih področjih, kjer ta možnost ni na voljo) in zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve (za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami).
V skladu s predlogom se v okviru univerzalne storitve zagotavlja priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji, prek katere je zagotovljen dostop do govorne komunikacijske storitve in ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta s prenosno hitrostjo, ki jo določi agencija s splošnim aktom. Končni uporabnik lahko od izvajalca zahteva, da mu zagotovi dostop samo do govorne komunikacijske storitve ali samo ustrezen širokopasovni dostop do interneta. V univerzalni storitvi se še naprej ohranjata univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba, ne pa tudi javne telefonske govorilnice (166. člen).
Cenovna dostopnost univerzalne storitve se zagotavlja prek naložitve obveznosti ponujanja posebnih cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami vsem izvajalcem storitev iz nabora univerzalne storitve, če so izpolnjeni določeni ekonomski pogoji. Sredstva za financiranje ukrepov zagotavlja ministrstvo, pristojno za socialne zadeve (173. člen).
Končni uporabniki invalidi so upravičeni do prilagojene terminalske opreme, ki jim omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev iz nabora univerzalne storitve, kot ga imajo drugi končni uporabniki, v skladu s predpisom, ki ureja tehnične pripomočke za uporabnike invalide. Vlada z uredbo določi tudi druge ukrepe, s katerimi se končnim uporabnikom invalidom zagotavlja enakovredno uporabo in dostop do storitev (175. člen).
Zaradi zmanjšanja stroškov in obremenjujočega vpliva na okolje bo izvajalec storitev naročniku poslal račun v elektronski obliki, razen če bo naročnik zahtevala papirnat račun (177. člen).
Agencija s splošnim aktom v okviru univerzalne storitve določi prenosno hitrost, primerno za širokopasovni dostop do interneta, ki končnim uporabnikom omogoča družbeno in ekonomsko udeležbo v družbi in rok, v katerem jo je treba doseči. S predlogom zakona je določen minimalen nabor storitev, ki jih mora določena prenosna hitrost omogočati (180. člen).

Pravice uporabnikov

Direktiva 2018/1972/EU za poglavje o pravicah končnega uporabnika določa popolno harmonizacijo, kar pomeni, da v pravnem redu RS ni dovoljeno ohraniti ali uvesti določb o zaščiti končnih uporabnikov, ki bi se razlikovale od določb Direktive 2018/1972/EU, vključno z bolj ali

manj strogimi določbami za zagotovitev drugačne ravni zaščite, razen če je mestoma določeno drugače. Glede na precejšnje spremembe regulativnega okvira in glede na pristop popolne harmonizacije se tudi večina določb tega poglavja precej razlikuje glede na ZEKom-1. Ohranjena je struktura členov, spremenjeni oziroma dopolnjeni pa so določeni vsebinski poudarki.
Uvodoma je določena prepoved diskriminacije, kar pomeni, da pogodbeni pogoji in zahteva operaterja za dostop do omrežja ali storitev ali njihovo uporabo ne smejo vsebovati diskriminacijskih določil na podlagi državljanstva, prebivališča ali sedeža končnega uporabnika, razen če je razlikovanje objektivno upravičeno (183. člen).
V skladu z načelom sorazmernosti se večina določb iz poglavja o pravicah uporabnikov ne uporablja za mikro družbe, ki zagotavljajo le medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke. Operater mora končne uporabnike o takšnem izvzetju obvestiti pred sklenitvijo pogodbe (185. člen).
Predlog zakona določa informacije, ki jih mora izvajalec storitev potrošniku zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe. Informacije morajo biti zagotovljene na jasen in razumljiv način in na trajnem nosilcu podatkov oziroma če posredovanje na trajnem nosilcu podatkov ni izvedljivo, na način, ki omogoča, da lahko naslovnik dokument s temi informacijami enostavno prenese k sebi, če je v digitalni obliki. Na zahtevo končnega uporabnika invalida mora izvajalec storitev informacije zagotoviti v obliki, ki omogoča dostop do informacij, vključno z možnostjo strojnega branja (186. člen).
Izvajalci morajo pred sklenitvijo pogodbe potrošniku zagotoviti tudi strnjen in lahko berljiv povzetek pogodbe z glavnimi informacijami. Če povzetka pogodbe iz tehničnih razlogov ni mogoče zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, ga izvajalec storitev potrošniku zagotovi brez nepotrebnega odlašanja (187. člen).
Naročniška pogodba za javne komunikacijske storitve mora v jasni in razumljivi obliki vsebovati najmanj podatke o pogodbenih strankah, o storitvi in pogojih njenega izvajanja, njeni ceni in drugih morebitnih plačilih ter o trajanju pogodbe (188. člen).
V primeru paketnih storitev (ko je element paketa vsaj storitev dostopa do interneta ali javno dostopna medosebna komunikacijska storitev na podlagi številke) se tudi za preostale elemente paketa uporabljajo posamezne določbe o varstvu končnih uporabnikov (189. člen).
Končni uporabnik lahko sklene pogodbo z izvajalcem za nedoločen ali določen čas. Enako velja v primeru pogodb s samodejnim podaljševanjem. V primeru pogodb s samodejnim podaljševanjem lahko naročnik po samodejnem podaljšanju pogodbe kadar koli prekine pogodbo z enomesečnim odpovednim rokom brez navajanja razlogov in brez plačila kakršnih koli stroškov. V primeru pogodb s samodejnim podaljševanjem mora izvajalec storitev končnim uporabnikom vsaj enkrat letno svetovati o najboljših tarifah (190. člen).
Naročniška pogodba s potrošnikom ne sme določati začetnega zavezujočega obdobja vezave, ki presega 24 mesecev. Razširitev naročniške pogodbe na dodatne storitve ali terminalsko opremo praviloma ne podaljša obdobja vezave prvotne pogodbe. Potrošniku se pri prehajanju med naročniškimi paketi istega izvajalca in pri prekinitvi naročniškega razmerja po poteku zavezujočega obdobja vezave ne smejo zaračunati administrativni stroški (191. člen).
Naročniki imajo pravico odstopa od pogodbe brez plačila kakršnih koli dodatnih stroškov zaradi sprememb pogodbenih pogojev, razen če so spremembe izključno v korist končnega uporabnika ali so zgolj administrativne narave in nimajo negativih posledic za končnega uporabnika ali so potrebne zaradi uskladitve s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi sprejetimi predpisi, drugimi predpisi ali neposredno uporabljivimi predpisi EU. Če naročnik ob prekinitvi pogodbe obdrži subvencionirano terminalsko opremo, povrne izvajalcu znesek sorazmernega dela njene vrednosti po načelu časovne porazdelitve, izračunane na podlagi vrednosti, določene ob sklenitvi pogodbe, ali preostalega dela plačil za storitev do izteka vezave, odvisno od tega, kateri znesek je nižji (192. člen).

V primeru stalnega ali pogosto ponavljajočega se znatnega razhajanja med dejanskim izvajanjem elektronske komunikacijske storitve, ki ni storitev dostopa do interneta ali medosebna komunikacijska storitev, neodvisna od številke, ter kakovostjo določeno v pogodbo, ima naročnik pravico odstopa od pogodbe, kot velja za odstop zaradi sprememb pogodbenih pogojev na strani izvajalca, če izvajalec ne odpravi razhajanja v 15 dneh, odkar ga je potrošnik obvestil o razhajanju V primeru paketnih storitev se pravica do odstopa uporablja tudi glede preostalih elementov paketa (193. člen).
Naročnik mora od izvajalca storitev dostopa do interneta dobiti vse informacije o zamenjavi izvajalca storitev dostopa do interneta. Sprejemni izvajalec zagotovi, da se storitev dostopa do interneta začne izvajati v najkrajšem možnem času na datum in v časovnem okviru, kot je izrecno dogovorjen s končnim uporabnikom. Prekinitev delovanja storitve med postopkom zamenjave ne sme biti daljša od enega delovnega dne (194. člen).
Ohranja se obveznost zagotovitve prenosljivost številk ob zamenjavi izvajalca storitev. Pri postopku prenosa številke za končnega uporabnika ne smejo nastati nobeni neposredni stroški. Številka mora biti v omrežju sprejemnega izvajalca aktivirana v enem delovnem dnevu od dogovorjenega datuma, pri čemer prekinitev delovanja storitve ne sme biti daljša od enega delovnega dneva. Končni uporabnik lahko prenese številko še en mesec po odpovedi naročniške pogodbe (195. člen).
Postopek zamenjave izvajalca storitve dostopa do interneta oziroma prenosa številke vodi sprejemni izvajalec. Končni uporabniki so upravičeni do nadomestila v primeru nespoštovanja zakonskih določb o zamenjavi oziroma prenosu ter v primeru zlorab in zamud pri postopku zamenjave in če se storitev ne opravi v dogovorjenem roku oziroma na dogovorjen datum. V primeru predplačniških storitev lahko naročnik, ki je potrošnik, od prenosnega izvajalca zahteva povračilo morebitnega preostalega dobroimetja ob predložitvi ustreznega dokazila, iz katerega izhaja povezava z določeno številko (196. člen).
V okviru zagotavljanja preglednosti in objave informacij agencija zagotovi, da so objavljene zakonsko določene informacije o izvajalcih storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev. Agencija s splošnim aktom predpiše, katere informacije morajo objaviti izvajalci sami. Končni uporabniki morajo imeti možnost brezplačnega dostopa do neodvisnega orodja za primerjavo izvajalcev storitev. Če takšnega orodja ni na trgu, ga zagotovi agencija (197. člen).
Izvajalec storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev mora zagotavljati možnosti za spremljanje in nadzor porabe storitev, če se te plačujejo na podlagi dejanske porabe. Izvajalec mora naročnika brezplačno obvestiti pred in ob dosegu količinske oziroma finančne meje (198. člen).
Določba o kakovosti javnih komunikacijskih storitev se posodablja glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. V konkurenčnem okolju izvajalci storitev sami zagotavljajo zainteresirani javnosti ustrezne in najnovejše informacije o svojih storitvah. Kljub temu se ohranja možnost, da agencija zahteva od izvajalcev storitev da objavijo informacije, če na trgu niso dostopne v zadostnem obsegu. Vzpostavljena je pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim agencija predpiše način določanja nadomestil, ki jih operaterji povrnejo svojim končnim uporabnikom ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev (199. člen).
Posodabljajo se določila o komunikaciji v sili, pri čemer se uporablja nova terminologija v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU. Določene zahteve se širijo na enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000 (200. člen).
Izvajalec javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora v primeru aktualnih ali bližajočih se naravnih in drugih nesreč proti plačilu zagotoviti obveščanje in alarmiranje končnih uporabnikov prek javnega mobilnega omrežja. Na zahtevo organa, pristojnega za zaščito in reševanje, mora zaradi preprečevanja negativnih posledic za zdravje oziroma premoženje posameznikov posredovati informacijo o številu uporabnikov mobilnih

telefonov, ki so na določenem območju, če je to tehnično mogoče. Vlada z uredbo podrobneje uredi izvajanje teh nalog, vključno z njihovim financiranjem oziroma sofinanciranjem (201. člen).
S predlogom zakona se spodbuja k medobratovalnosti digitalne televizijske opreme. Končni uporabnik po izteku pogodbe s ponudnikom digitalnih televizijskih storitev digitalno opremo lahko vrne ponudniku, razen če je oprema popolnoma interoperabilna z digitalnimi televizijskimi storitvami drugih ponudnikov (203. člen).
V okviru določbe o pravici do ugovora in sporu je novost, da operater lahko pošlje svojo odločitev o ugovoru po elektronski pošti, če je uporabnik ugovor poslal po elektronski pošti. Končnemu uporabniku ob ugovoru ni treba več izrecno navesti, da vlaga ugovor v smislu dotičnega člena zakona (209. člen).

Obdelava osebnih podatkov in varstvo zasebnosti elektronskih komunikacij

Predlog poglavja ohranja vsebino istoimenskega poglavja ZEKom-1, ki se nanaša na varstvo osebnih podatkov in varstvo komunikacijske zasebnosti v skladu z Direktivo 2002/58/ES. Ker se slednja z Direktivo 2018/1972/EU ni prenovila, predlog zakona ne prinaša večjih vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev. V postopku sprejemanja na ravni EU je namreč predlog Uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo neposredno uporabljiva v vseh državah članicah.
V okviru splošnih določb o varnosti obdelave je vzpostavljena pravna podlaga za fakultativni splošni akt agencije, ki ga za izvajanje člena izda agencija. Takšen predlog lahko agenciji poda tudi organ, pristojen za informacijsko varnost (212. člen).
Ne glede na splošno zahtevo po predhodnem obvestilu o snemanju komunikacij takšno obvestilo ni potrebno v primeru klicev na operativno telefonsko številko, ki ni namenjena javnosti in s katero upravlja izvajalec bistvenih storitev, ki je določen na podlagi zakona, ki ureja informacijsko varnost. Izvajalec bistvenih storitev mora v varnostni dokumentaciji opredeliti pomen in način rabe operativne telefonske številke (214. člen).

Agencija

Izpostavljena so področja, na katerih pri izvajanju nalog agencije ne sme zaprositi ali prejemati navodil od drugih državnih organov (zagotavljanje konkurence, reševanje sporov, oblikovanje trga in konkurence v postopkih dodelitve pravic uporabe radijskih frekvenc, izvajanje nalog, s katerimi se prispeva k varstvu pravic končnih uporabnikov, nevtralnost interneta, kompenzacijski sklad in izračun neupravičenega bremena izvajanja univerzalne storitve, prenosljivost številk). Izjema je posvetovanja z organoma za varstvo potrošnikov in varstvo konkurence ter sodelovanje z drugimi regulativnimi organi, EK, BEREC in RSPG (231. člen).

Med novostmi pri pogojih za člane sveta je upoštevanje dejstva, da je Republika Slovenija članica Evropske unije, ki kot enega osnovnih gradnikov postavlja prosti pretok oseb, zato razširja nabor strokovnjakov, ki jih je mogoče imenovati za člane sveta agencije na vse državljane držav članic Evropske unije. Glede na ZEKom-1 se z vidika jasnosti določa, da se zahteva strokovnost člana sveta na vsaj enem področju delovanja agencije (drugi odstavek 235. člena).

Zahteve o nezdružljivosti za člane sveta se v primeru lastniških deležev v pravnih osebah, ki imajo lastniški delež v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, omejujejo na člane upravnega ali nadzornega organa pravnih oseb, ki imajo lastniški delež v takšnih pravnih osebah. Določbe so s tem bolj življenjske in z vidika načela sorazmernosti manj posegajo v pravice članov sveta in njihovih povezanih oseb (237. člen).

Glede na vsebino ZEKom-1 je v 248. členu v zvezi s predčasno razrešitvijo direktorja dodan nov razrešitveni razlog, in sicer: če agencija na odloča v zakonsko predpisanih rokih, pri čemer direktor agencije ne odpravi te pomanjkljivosti poslovanja agencije v roku določenem s strani sveta agencije. Navedeno je tudi konkretizirano z vidika jasnosti in določnosti v izogib morebitne arbitrarnosti pri odločanju o razrešitvi direktorja. Tako mora svet agencije direktorja na zamude pri odločanju agencije pisno opozoriti vsaj trikrat v roku enega leta. Pri tem mora med opozorili sveta agencije direktorju preteči vsaj dva meseca. Ob tretjem opozorilu svet agencije direktorju hkrati določiti tudi dodatni rok najmanj treh mesecev za odpravo te pomanjkljivosti poslovanja agencije, to je zamude pri odločanju. Uporaba tega razrešitvenega razloga je torej predvidena restriktivno in ob možnosti direktorja, da pravočasno poskrbi za odpravo zamud pri odločanju.

Med cilji, ki jih morata upoštevati agencija in ministrstvo, se v skladu z Direktivo 2018/1972/EU posebej izpostavlja povezljivost in dostop do zelo visokozmogljivih omrežij ter njihova uporaba za državljane in podjetja v EU (259. člen).

Določbe o spodbujanju razvoja notranjega trga, podpiranju interesov državljanov in regulativnih načelih se posodabljajo glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU (260. do 262. člen).

Določba o zbiranju in dajanju podatkov in informacij se posodablja v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU z namenom vzpostavitve pogojev za učinkovito opravljanje regulativnih nalog agencije. Na novo je podana pristojnost agencije, da pridobi podatke tudi od drugih podjetij, ki delujejo v sektorju elektronskih komunikacij ali sorodnih sektorjih (265. in 266. člen).

Zaradi večje jasnosti je izrecno določeno, da obveznost posvetovanja z zainteresirano javnostjo velja tudi za strateške dokumente. Zaradi zagotavljanja vseh javnih obravnav na enem mestu državni organi agencijo obvestijo o javnih posvetovanjih svojih dokumentov, da agencija lahko objavi povezave na svoji spletni strani (269. člen).

Zaradi pripomb Upravnega sodišča Republike Slovenije, ki sta jih podprla tako Vrhovno sodišče Republike Slovenije kot tudi Ministrstvo za pravosodje, v zvezi s sodnim varstvom zoper dokončne ali druge posamične akte agencije (256. člen) je opuščena ureditev, po kateri so bili vsi postopki v zvezi s tožbami v upravnem sporu zoper odločbe agencije hitri in so o njih odločala sodišča prednostno. Od časa, ko je bilo takšna ureditev urejana s prejšnjimi zakoni, ki so urejali elektronske komunikacije, so se hkrati tudi zmanjšali sodni zaostanki. Kljub temu, smo za določene kategorije odločb agencije, in sicer gre za področje zagotavljanja konkurence, s tem predlogom zakona ohranili prednostno odločanje ob upoštevanju, da gre pretežno za ex ante (vnaprejšnje) ukrepe na trgu ter za nekatere splošne določbe iz tega poglavja (npr. medomrežno povezovanje in določbe o skupni uporabi ter dostopih), ki udeležencem na trgu omogočajo sodelovanje na trgu in konkuriranje, agencija pa s svojimi ukrepi (odločbami) to udejanja.

Kadar agencija podeljuje pravice uporabe harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra, mora pred objavo javnega razpisa obvestiti Skupino za politiko radiofrekvenčnega spektra (278. člen).

Reševanje sporov

Poglavje o reševanju sporov zajema določbe o pristojnosti agencije za reševanje sporov, določbe o postopku reševanja sporov ter reševanja čezmejnih sporov, določbe posredovanja agencije za mirno rešitev nastalega spora ter določbe glede reševanje sporov zaradi znižanja stroškov gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij.

Glede na prenos vsebine iz Zakona o digitalni radiodifuziji v predlog zakona se med spori, ki jih rešuje agencija, dodajajo spori med operaterji multipleksa ter spori med operaterji multipleksa in ponudniki vsebin. Med uporabniške spore po novem sodijo tudi spori glede terminalske opreme, ki je v lasti in pod upravljavskim nadzorom operaterja in je potrebna za zagotavljanje storitev, določenih v naročniški pogodbi (282. člen).

Določba o postopku reševanja spora je nekoliko dopolnjena. Če stranka v predlogu za rešitev spora uveljavlja več zahtevkov, agencija lahko ugodi naslednjemu zahtevku, če spozna, da tisti zahtevek, ki ga stranka uveljavlja pred njim, ni utemeljen. Dopuščena je možnost spremembe oziroma razširitve zahtevka ves čas posredovalnega postopka, po koncu ustne obravnave pa le, če agencija presodi, da bi bilo to koristno za rešitev spora med strankama (283. člen).

V primerjavi z ZEKom-1 je precej spremenjen člen o reševanju čezmejnih sporov. Cilj je zagotoviti preprost postopek, ki se v primeru sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ki nastane v različnih državah članicah Evropske unije, lahko sproži na zahtevo katere koli stranke v sporu (284. člen).

S ciljem večje učinkovitosti postavitve maloobmočnih dostopovnih točk in s tem pospeševanja gradnje omrežij se med infrastrukturne spore dodajajo tudi spori med operaterji omrežja in lastniki oziroma upravljavci fizične infrastrukture, primerne za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk (286. člen).

V primeru sporov v okviru skupne gradnje je predvidena izdaja začasne odredbe, s katero se do izdaje odločbe oziroma za največ dva meseca zadrži izvajanje gradbenih del (286. člen).

Nadzor

Poglavje o nadzoru v pretežni meri ohranja strukturo in vsebino istoimenskega poglavja ZEKom-1.

Nadzor izvajanja določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov v največji meri opravlja agencija. Izjema so primeri, ki spadajo v pristojnost Informacijskega pooblaščenca (gre za nadzor nad nekaterimi določbami iz poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti elektronskih komunikacij) in primeri, ki spadajo v pristojnost organa, pristojnega za informacijsko varnost, glede na njegove delne pristojnosti iz poglavja o varnosti omrežij in storitev ter delovanju v stanjih ogroženosti. Posledično je organ, pristojen za informacijsko varnost, vključen v medsebojno sodelovanje med organi nadzora, kar je v skladu tudi z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Nadalje agencija opravlja tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov oziroma ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov ter splošnih aktov. Organ, pristojen za informacijsko varnost, ki opravlja nadzor nad izvajanjem posamičnih aktov in ukrepov, ki jih sprejema na podlagi dveh členov poglavja o varnosti, za katere je pristojen.

V zvezi s sodnim varstvom zoper odločbe izdane v postopku nadzora je treba izpostaviti, da predlog zaradi pripomb Upravnega sodišča Republike Slovenije, ki sta jih podprla tako Vrhovno sodišče Republike Slovenije kot tudi Ministrstvo za pravosodje, v zvezi s sodnim varstvom zoper odločbe izdane v postopku nadzora opušča ureditev, po kateri so bili vsi postopki v zvezi s tožbami v upravnem sporu zoper odločbe agencije hitri in so o njih odločala sodišča prednostno.

Z vidika učinkovitosti pravnih sredstev v smislu Direktive 2018/1972/EU je predvsem treba zagotoviti, da ti postopki ne trajajo neupravičeno dolgo. Od časa, ko je bilo takšna ureditev urejana s prejšnjimi zakoni, ki so urejali elektronske komunikacije, so se hkrati tudi zmanjšali sodni zaostanki. V zvezi s pravnimi sredstvi zoper odločbe, izdane v postopku nadzora s strani organa, pristojnega za informacijsko varnost, pa je bilo treba upoštevati s pravkar sprejeto novelo sistemskega zakona, ki ureja informacijsko varnost (ZInfV-A), ki zoper takšne odločbe dopušča le upravni spor, pri čemer je tak postopek nujen in prednosten.

Svet za elektronske komunikacije

Določbe o Svetu za elektronske komunikacije se glede na ZEKom-1 ne spreminjajo.

Kazenske določbe

Glede na nekatere spremenjene določbe in nove obveznosti, ki so večinoma posledica prenosa Direktive 2018/1972/EU, se v primerjavi z ZEKom-1 nekateri prekrški spreminjajo, nekateri pa so dodani na novo. Znaki posameznih prekrškov so jasneje določeni.

V primeru posredovanja zavajajočih, napačnih ali nepopolnih informacij v okviru poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij iz 19. člena predloga zakona storilec odgovarja le, če je prekršek storil z naklepom ali iz zavestne malomarnosti. Pri določanju globe se upošteva, ali je imelo ravnanje storilca negativne posledice za konkurenco in zlasti ali je storilec v nasprotju s prvotno posredovanimi informacijami ali njihovimi posodobitvami postavil, razširil ali nadgradil omrežja oziroma omrežja ni postavil ter spremembe načrta ni objektivno utemeljil.

Prehodne in končne določbe

Prehodne določbe urejajo prehodno stanje, zlasti glede novonastalih obveznosti, ki jih prinaša predlog zakona. Posebej so našteti tudi predpisi, ki prenehajo veljati, ter predpisi, ki z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, vendar se še naprej uporabljajo kot skladni s tem zakonom do izdaje novih podzakonskih aktov.

Iz razloga medsebojne usklajenosti predloga tega zakona ter zakona, ki ureja informacijsko varnost (ZInfV), in pravne varnosti, se po predlogu tega zakona posega tudi v dve določbi ZInfV (v peti odstavek 21. člena in v peti odstavek 22. člena) na način, da se tudi v ZInfV v primerljivih pravnih podlagah za izdajo upravnih odločb s strani istega organa, pristojnega za informacijsko varnost (PNO po ZInfV), predvidi pravna sredstva na enak način, kot se to predlaga pri 119. členu in v 120. členu predloga tega zakona. Navedeno je hkrati tudi notranje v skladu z ureditvijo pravnih sredstev v petem odstavku 31. člena ZInfV zoper odločbe izdane v postopku nadzora s strani PNO. S tem se odpravlja tudi dvom o tem, kateri organ bi bil po ZInfV pristojen za odločanje o pritožbi zoper upravno odločbo izdano s strani organa, pristojnega za informacijsko varnost (PNO po ZInfV), ki je po novem glede na zadnjo novelo ZInfV (to je ZInfV-A) vladna služba.

Končna določba predvideva uveljavitev zakona 30 dni po njegovi objavi v Uradnem listu RS.

b) Način reševanja:

Predlaga se sprejem novega zakona za zagotovitev celostne uskladitve z Direktivo 2018/1972/EU. Predlagane rešitve stremijo k učinkovitejši uporabi radiofrekvenčnega spektra, spodbujanju investicij v visokozmogljiva in visokokakovostna omrežja, zagotavljanju varnosti omrežij in storitev, zaščiti potrošnikov in izboljšanemu dostopu do storitev ter varovanju življenj prek dostopa do številk za komunikacije v sili. V okviru univerzalne storitve se zagotavlja prenosno hitrost, ki omogoča uporabo širokega nabora storitev, kot so npr. e-Uprava, spletno bančništvo in videoklici.

Hkrati se predvideva izboljšava zakonske ureditve v delu, ko gre za nacionalne določbe, ali pa je mogoče zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa določb predpisov EU. Glede na obseg prenove regulativnega okvira EU je bil iz razloga jasnosti ureditve pripravljen predlog novega področnega Zakona o elektronskih komunikacijah in ne morebitna novelirana oblika obstoječega zakona, saj ocenjujemo, da bi s ponovno novelo zakonsko besedilo postalo nepregledno, prav tako novela glede na število spremenjenih oziroma dopolnjenih členov in glede na bistven poseg v samo vsebino urejanja ne bi bila skladna z Nomotehničnimi smernicami.

Poglavitna vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom, so navedena v predhodni točki.

54. člen Direktive 2018/1972/EU, ki zahteva pravočasno izvedbo postopkov za dodelitev določenih delov radiofrekvenčnega spektra, se ne prenaša s predlogom tega zakona, temveč se mora njegova implementacija realizirati neposredno z izvedbo postopkov dodelitve radiofrekvenčnega spektra, ki jih vodi agencija.

Vprašanja, ki se bodo podrobneje urejala v podzakonskih predpisih, so naslednja:

- obvestilo o začetku oziroma spremembi zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (5. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše vsebino in obliko obvestila, vsebino podatkov, ki morajo biti navedeni v obvestilu in obliko ter vsebino potrdila;
- plačilo na podlagi obvestila (6. člen) – vrednost točke, ki je podlaga za izračun plačila na podlagi obvestila, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
- enostavni objekti in vzdrževanje komunikacijskih objektov (10. člen) - minister določi glede na stopnjo zahtevnosti gradnje enostavne komunikacijske objekte, za katere v skladu s predpisi o gradnji objektov ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, in predpiše, kaj se šteje za vzdrževanje komunikacijskih objektov;
- agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi način izvrševanja sedmega in osmega odstavka 10. člena (10. člen);
- določitev lokacije omrežnih priključnih točk (10. člen) – agencija s splošnim aktom opredeli lokacije omrežnih priključnih točk;
- skupna gradnja (12. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje členov o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in skupno gradnjo;
- vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov (15. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za infrastrukturo, in ministrom, pristojnim za prostor, za izvajanje določb o vpisu v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov izda pravilnik;
- varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij (17. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor in graditev, predpiše pogoje, pod katerimi se smejo v skladu s predpisi o gradnji objektov in urejanju prostora graditi drugi objekti in naprave v varovalnem pasu sistema elektronskih komunikacij, in pogoje, pod katerimi se smejo izvajati dela na območju varovalnih pasov sistema elektronskih komunikacij;
- poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij (19. člen) – agencija za izvajanje člena izda splošni akt;

- pogoji za uporabo javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij (20. člen) – določi jih vlada z uredbo;
- načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov (34. člen) – vlada z uredbo sprejme načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov;
- načrt uporabe radijskih frekvenc (35. člen) – agencija s splošnim aktom sprejme načrt uporabe radijskih frekvenc;
- uporaba radijskih frekvenc za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (39. člen) – vlada uredi upravljanje in dodeljevanje teh radijskih frekvenc;
- izvajanje radioamaterskih storitev (40. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje člena o izvajanju radioamaterskih storitev;
- določitev območja pokrivanja v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc (63. člen) – agencija s splošnim aktom določi način določanja območij pokrivanja v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc v primeru radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije;
- pogoji souporabe radiofrekvenčnega spektra – agencija lahko sprejme splošni akt za izvajanje drugega odstavka 64. člena tega zakona;
- agencija s splošnim aktom podrobneje določi način uporabe sistema RDS in način identifikacije v DAB+ omrežjih ter tehnične in operativne pogoje modulacijskih signalov za analogne radiodifuzne postaje (64. člen);
- plačila za uporabo radijskih frekvenc (72. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna plačila agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc; višina vrednosti točke, od katere je odvisno končno plačilo, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
- načrt oštevilčenja (97. člen) – načrt oštevilčenja določi agencija s splošnim aktom;
- odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja (100. člen) – agencija s splošnim aktom določi merila za ocenjevanje sposobnosti upravljanja z elementi oštevilčenja in nevarnosti izčrpanja elementov oštevilčenja, vsebino in obliko vloge za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ter velikost bloka številk iz 5. točke drugega odstavka 100. člena zakona;
- plačila za uporabo elementov oštevilčenja (110. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna višine plačil za uporabo elementov oštevilčenja; višina vrednosti točke, od katere je odvisno končno plačilo, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
- agencija izda splošni akt za izvajanje 114. člena (varnost omrežij in storitev);
- agencija izda splošni akt za izvajanje 115. člena (dodatne varnostne zahteve);
- agencija s splošnim aktom določi vsebino obvestila o varnostnem incidentu in določi v katerih primer gre za pomemben vpliv varnostnega incidenta na delovanje javnih komunikacijskih omrežij in storitev, pri čemer upošteva zakonsko določene kriterije (117. člen);
- agencija izda splošni akt za izvajanje 118. člena (vrednotenje varnostnega incidenta);
- določitev omrežnih priključnih točk s prednostjo (124. člen) – vlada z uredbo določi skupine uporabnikov, ki imajo pravico do omrežnih priključnih točk s prednostjo;
- agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi tudi način izvajanje določb poglavja o varnosti omrežij in storitev in delovanja v stanjih ogroženosti, kjer sprejem splošnega akta ni izrecno zahtevan (127. člen);
- razvrstitev programov (135. člen) – agencija s splošnim aktom izda navodila za razvrstitev programov, ki jim je izdala dovoljenja po zakonu, ki ureja medije;
- dostop do obstoječe fizične infrastrukture (139. člen) - agencija za izvajanje člena sprejme splošni akt;
- obveznost ločitve računovodskih evidenc (151. člen) – agencija lahko s splošnim aktom podrobneje določi način izpolnjevanja obveznosti;

- obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (153. člen) – agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju člena; v tem okviru določi zlasti tehnične ali operativne pogoje dostopa, ki jih morajo upravičenci oziroma ponudniki izpolnjevati za zagotovitev normalnega delovanja omrežja;
- nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve (171. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše način izračuna neto stroškov in nematerialne koristi, ki se upoštevajo pri izračunu neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve;
- zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve (173. člen) – agencija s splošnim aktom določi način upoštevanja meril, ki so podlaga za naložitev obveznosti ponujanja posebnih cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami;
- ukrepi za uporabnike invalide v okviru univerzalne storitve (175. člen) – vlada z uredbo določi ukrepe, s katerimi se končnim uporabnikom invalidom zagotavlja enakovredno uporabo in dostop do storitev v okviru univerzalne storitve;
- razčlenitev računa (177. člen) – agencija lahko s splošnim aktom predpiše minimalen nabor elementov, ki morajo biti v osnovni stopnji razčlenitve računa ločeno navedeni;
- kakovost univerzalne storitve (179. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše kakovost univerzalne storitve ter vsebino, obliko, način in pogostost objave podatkov o kakovosti univerzalne storitve;
- prenosna hitrost v okviru univerzalne storitve (180. člen) – agencija s splošnim aktom določi prenosno hitrost, primerno za širokopasovni dostop do interneta, ki končnim uporabnikom omogoča družbeno in ekonomsko udeležbo v družbi, in rok, v katerem jo je treba doseči;
- dodatne obvezne storitve (181. člen) - vlada lahko z uredbo določi dodatne storitve, ki so poleg storitev v okviru univerzalne storitve javno dostopne na vsem ozemlju Republike Slovenije, in njihovo kakovost;
- metodologija izračuna sorazmerne vrednosti prejete terminalske opreme (192. člen) – agencija jo lahko določi s splošnim aktom;
- postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta oziroma prenosa številke (196. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način zamenjave in prenosa, višino oziroma način izračuna nadomestila ter tehnične in druge zahteve za zagotovitev učinkovitosti in enostavnosti postopka zamenjave in prenosa; s splošnim aktom se določijo tudi ukrepi za zagotovitev obveščenosti in zaščite končnih uporabnikov v postopku zamenjave oziroma prenosa;
- preglednost in objava informacij (197. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše, katere informacije morajo zagotavljati izvajalci storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev sami; lahko predpiše tudi dodatne zahteve glede oblike, v kateri morajo biti informacije objavljene;
- spremljanje in nadzor porabe storitev (198. člen) – agencija s splošnim aktom določi količinsko oziroma finančno mejo, ob kateri mora izvajalec opozoriti naročnika; s splošnim aktom se tudi podrobneje uredi način izvajanja tega člena;
- kakovost javnih komunikacijskih storitev (199. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje tega člena, lahko predpiše tudi, da morajo izvajalci storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev, ki nadzorujejo vsaj nekatere elemente omrežja, objaviti primerljive, celovite, zanesljive, uporabniku prijazne informacije o kakovosti svojih storitev; agencija s splošnim aktom lahko uredi tudi način določanja nadomestil ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev;

- komunikacije v sili (200. člen) – agencija v soglasju z ministrom, pristojnim za zaščito in reševanje, in ministrom, pristojnim za notranje zadeve, s splošnim aktom predpiše kakovost storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, številko policije113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000;
- ukrepi za uporabnike invalide (202. člen) – vlada lahko, če oceni, da je to potrebno, z uredbo določi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, da se končnim uporabnikom invalidom zagotovi dostop do teh storitev;
- medobratovalnost digitalne televizijske opreme (203. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše zahteve za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme;
- dodatne zmogljivosti in obveznosti (206. člen) – agencija lahko s splošnim aktom predpiše, da morajo tudi drugi izvajalci zagotavljati storitve, ki sicer veljajo za univerzalno storitev;
- splošne določbe o varnosti obdelave (212. člen) – agencija lahko za izvajanje tega člena izda splošni akt;
- posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (220. člen) – minister, pristojen za notranje zadeve, po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca podrobneje predpiše način posredovanja zahteve, obdelave posredovanih podatkov, notranjega nadzora glede načina oziroma tehničnih vprašanj obdelave osebnih podatkov ter tehnične značilnosti informacijskega sistema;
- kršitev varnosti osebnih podatkov (227. člen) – za izvrševanje tega člena agencija lahko izda splošni akt glede okoliščin, v katerih morajo izvajalci javnih komunikacijskih storitev izdati obvestilo o kršitvi varnosti osebnih podatkov, oblike takega obvestila in načina obveščanja;
- zakonito prestrezanje informacij (228. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, ministrom pristojnim za obrambo in direktorjem SOVE predpiše funkcionalnost opreme in določi primerne vmesnike;
- objava podatkov, ki jih agencija pridobi od operaterjev (266. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje določi način dostopa do objav, če se odloči za objavo podatkov;
- posredovanje (285. člen) – agencija lahko v splošnem aktu podrobneje določi pravila posredovanja.

Zaradi uskladitve z določbo prvega odstavka 175. člena predloga bo potrebna sprememba Pravilnika o tehničnih pripomočkih in prilagoditvah vozila (Uradni list RS, št. 71/14, 37/17 in 57/18).

Predlog zakona za obstoječe podzakonske predpise s področja elektronskih komunikacij v skladu s pravili nomotehnike določa, da prenehajo veljati. Vendar pa predlog zakona pri tem razlikuje med tistimi predpisi, ki jim podaljšuje uporabo do izdaje podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona (določba 319. člena) in tistimi, kjer se njihova nadaljnja uporaba ne omogoča (določba 320. člena). Uporaba podzakonskih predpisov iz 319. člena (gre za veliko večino obstoječih podzakonskih predpisov) do izdaje novih je namreč še naprej potrebna tudi v okoliščinah sprejema novega zakona, medtem ko nadaljnja uporaba (manjšega števila) predpisov iz 320. člena predloga ni potrebna glede na vsebino predloga zakona oziroma to tudi ne bilo v skladu z regulativnim okvirom, ki ga ta predlog zakona prenaša.

Predlog zakona ne predvideva več izdaje pravilnika, ki bi določal kategorije potrošnikov, ki so upravičene do posebnih cenovnih opcij ali paketov. Vsebina je urejena neposredno v zakonu. Z

dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati tudi Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07, 85/10, 47/12 in 109/12 – ZEKom-1). S tem se zmanjšuje število predpisov.
Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji podzakonski predpisi, splošni akti in statut:
1. Splošni akt o razčlenjenem računu (Uradni list RS, št. 99/13),
2. Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-4) (Uradni list RS, št. 10/18 in 46/19),
3. Splošni akt o varnosti omrežij in storitev (Uradni list RS, št. 75/13 in 64/15),
4. Splošni akt o pogojih za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih radioamaterski in radioamaterski satelitski storitvi (Uradni list RS, št. 68/13 in 48/18),
5. Splošni akt o načinu upoštevanja meril glede nudenja cenovnih opcij in za določitev paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami v okviru zagotavljanja univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 62/13),
6. Splošni akt o zbiranju, uporabi in dajanju podatkov o razvoju trga elektronskih komunikacij (Uradni list RS, št. 77/16 in 58/19),
7. Splošni akt o obliki in načinu objave obvestila o spremembi pogojev iz naročniške pogodbe (Uradni list RS, št. 62/13 in 43/17),
8. Splošni akt o posredovalnem postopku (Uradni list RS, št. 62/13),
9. Splošni akt o zahtevah za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (Uradni list RS, št. 44/13),
10. Sklep o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 41/13 in 66/17),
11. Splošni akt o razvrščanju programov v javnih digitalnih televizijskih omrežjih (Uradni list RS, št. 48/13),
12. Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 31/13, 21/16, 15/17 in 72/18),
13. Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 30/13 (33/13 popr., 40/13 popr.), 81/14, 21/16, 63/16, 64/19)
14. Splošni akt o prenosljivosti številk (Uradni list RS, št. 62/13, št. 23/18 in 77/18),
15. Splošni akt o načrtu oštevilčenja (Uradni list RS, št. 62/13, 107/13- popr., in 41/18),
16. Splošni akt o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalni dostop do interneta (Uradni list RS, št. 27/18),
17. Splošni akt o kakovosti univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 27/18),
18. Splošni akt o vsebini in obliki obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev (Uradni list RS, št. 62/13),
19. Splošni akt o velikosti številskih blokov, za pridobitev katerih je treba vlogi priložiti projekt (Uradni list RS, 62/13 in 72/18),
20. Splošni akt o vsebini in obliki vloge za izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 62/13 in 72/18),
21. Splošni akt o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 27/18),
22. Splošni akt o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture (Uradni list RS, št. 9/18),
23. Splošni akt o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture (Uradni list RS, št. 12/18),
24. Splošni akt o minimalnih zahtevah pri načrtovanju in izvedbi dostopovnih in razdelilnih točk (Uradni list RS, št. 39/18),
25. Splošni akt o spremljanju in nadzoru porabe podatkovnih storitev (Uradni list RS, št. 9/18),
26. Splošni akt o storitvah dostopa do interneta in s tem povezanih pravic končnih uporabnikov (Uradni list RS, št. 54/19),
27. Splošni akt o uporabi sistema RDS in identifikaciji v DAB omrežjih (Uradni list RS, št. 67/15),
28. Splošni akt o omejitvah signalov analognih zvokovnih radiodifuznih postaj (Uradni list RS, št. 44/13),

29. Statut Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/18)
30. Uredba o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov (Uradni list RS, št. 69/13, 1/17 in 170/20),
31. Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 38/14),
32. Uredba o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo (Uradni list RS, št. 79/13),
33. Pravilnik o načinu izvajanja 153. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 73/13),
34. Pravilnik o kakovosti storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113 (Uradni list RS, št. 17/18),
35. Pravilnik o enostavnih komunikacijskih objektih in vzdrževanju komunikacijskih objektov (Uradni list RS, št. 77/13),
36. Pravilnik o opremi in vmesnikih za zakonito prestrezanje informacij (Uradni list RS, št. 89/13),
37. Pravilnik o vodenju in vsebini podatkov o komunikacijskih omrežjih in pripadajoči infrastrukturi, omrežnih priključnih točkah in drugih elektronskih komunikacijskih omrežjih (Uradni list RS, št. 19/18),
38. Pravilnik o službeni izkaznici pooblaščene osebe Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 11/15),
39. Splošni akt o pretvorbi številk v ENUM – številke (Uradni list RS, št. 62/13),
40. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji (Uradni list RS, št. 6/19),
41. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za razvezan dostop do krajevne zanke (Uradni list RS, št. 62/13),
42. Pravilnik o kategorijah potrošnikov, ki so upravičeni do posebnih cenovnih opcij ali paketov (Uradni list RS, št. 105/13),
43. Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07, 85/10, 47/12 in 109/12 – ZEKom-1),
44. Zakon o elektronskih komunikacijah ((Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US, 81/15 in 40/17).

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom in s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo. S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L št. 321 z dne 17. 12. 2019, str. 36) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/1972/EU),
- Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L št. 201 z dne 31. 7. 2002, str. 37), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L št. 337 z dne 18. 12. 2009, str. 11),
- Direktiva 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (UL L št. 249 z dne 17. 9. 2002, str. 21) in

- Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (UL L št. 155 z dne 23. 5. 2014, str. 1).

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je v največji možni meri usklajen s ciljnimi skupinami oziroma subjekti, na katere se predlog zakona nanaša. Predlog zakona je bil dne 28. 8. 2020 v okviru javne obravnave objavljen na Državnem portalu Republike Slovenje, e-uprava v rubriki e-demokracija z rokom za morebitne pripombe do 15. oktobra 2020, pri čemer je bil rok na predlog zainteresirane javnosti podaljšan do konca oktobra. Hkrati so bila združenja občin in vsi pripombodajalci iz javnega poziva še posebej obveščeni o javni obravnavi. Mnenja, predloge in pripombe, ki so bili podani na gradivo v javni obravnavi z dne 28. 8. 2020, so bili objavljeni na spletnih straneh MJU.

Predlog zakona, ki je bil dne 14. 4. 2021 posredovan v medresorsko usklajevanje, in kot takšen tudi ponovno objavljen na spletnih straneh državnem portalu eUprava v rubriki e-demokracija pri čemer je bilo tudi javnosti ponovno omogočeno komentiranje. Mnenja, predloge in pripombe, so ponovno podali AKOS (agencija), ZKOS, Inštitut Digitas, SOEK, Huawei, Telekom – GVO, T-2.

Prejeta mnenja in predlogi so bili upoštevani na način, kot je razviden iz odziva na pripombe zainteresirane javnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Dosedanje finančne posledice ureditve elektronskih komunikacij za državni proračun se ohranijo do vključno leta 2021.

Zaradi potreb po vodenju in analizah podatkov o kapacitetah in zasedenosti omrežij elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji ter izvajanja Direktive 2014/61/EU o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti in Direktive 2018/1972/EU o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah bo še vnaprej treba zagotoviti:

- sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah in
- sistem vodenja in spremljanja projektov gradnje širokopasovnih omrežij, tržnega interesa in belih lis.

Za uresničitev teh potreb sta v pripravi naslednja projekta:

Projekti	**Proračunska postavka**	**Vrednost**	**Št. projekta, ukrepa**

1. Vzdrževanje informacijskega sistema za vodenje podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter omrežnih priključnih točk in strokovno tehnična pomoč	170098	100.000,00 EUR v letu 2020 in 59.000 EUR v letu 2021	3130-17-0027 UREDITEV EK
2. Vzdrževanje informacijskega sistema za vodenje in spremljanje projektov GOŠO, tržnega interesa in belih lis ter strokovno tehnična pomoč	170098	80.000,00 EUR v letu 2021, 50.000,00 EUR v letu 2022 in 50.000,00 EUR v letu 2023	3130-17-0027 UREDITEV EK

Sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah se zagotavlja v okviru pristojnega Ministrstva za javno upravo in se financira iz državnega proračuna do vključno leta 2021; nato se zagotavljanje celotnega sistema vodenja in vzdrževanja prenese na agencijo.

S sprejemom tega zakona se bodo spremenile nekatere pristojnosti agencije, tako da bo treba nameniti dodatne človeške vire za zagotavljanje učinkovitega izvajanja predvidenih nalog. V zadnjih šestih letih se je število obravnavanih zadev agencije na splošno bistveno povečalo, zato dodatnih nalog ni mogoče naložiti obstoječim zaposlenim. Agencija po uveljavitvi predloga zakona in najpozneje v okviru sprejemanja prvega programa dela in finančnega načrta po uveljavitvi predloga zakona zagotovi (predvidoma za leto 2023 in naprej) tri dodatne zaposlitve zaradi povečanja naslednjih pristojnosti in obveznosti:

- v skladu s spremembami ZEKom-2 se širi krog zavezancev, ki jih bo agencija dolžna nadzorovati pri izpolnjevanju zakonskih obveznosti. Prav tako se uvajajo bistveno strožje zahteve za operaterje glede zagotavljanja varnosti omrežij in storitev, zagotavljanje razpoložljivosti storitev in nove naloge agencije pri nadzorih in pri poročanju drugim nacionalnim organom. ZEKom-2 vpeljuje souporabo radijskih frekvenc in souporabo infrastrukture (za javne mobilne elektronske komunikacijske storitve) zaradi česar se pričakuje bistveno povečano število nadzornih postopkov glede spoštovanja obveznosti. Dodatno povečan obseg dela pri nadzoru nad zakonitostjo izvajanja, pa bodo zahtevale od agencije tudi nove določbe glede uporabe številskega prostora;
- ZEKom-2 predvideva dodatne naloge agencije na področju spremljanja tržnega interesa, pri čemer pa še dodatno širi nabor nalog, ki jih je do sedaj v tem okviru opravljal MJU. Predvideno dodatno delo za agencijo na podlagi sprememb ZEKom-2 predstavljajo predvsem: vzpostavitev Geografskega informacijskega sistema za zbiranje, obdelavo in validacijo pridobljenih podatkov (pridobivanje vseh potrebnih vhodnih podatkov za pripravo pozivov in usklajevanje z zadevnimi inštitucijami, nosilkami podatkov; na podlagi vloge, vsakokratna poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij; spletne objave v povezavi s poizvedovanjem po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij; izdelava sistema za izmenjavo podatkov; usklajevanje z interesenti za investicije; validacija prejetih podatkov; analiza prejetih podatkov; objavljanje končnih območij; obveščanje organa, ki je oddal vlogo o prejetih podatkih in izmenjava podatkov). Poleg tega pa še najmanj vsaka tri leta poizvedovanje po napovedih postavitev omrežij ter določitev in objava območij dosega visokozmogljivih omrežij.
- v skladu s predlogom ZEKom-2 bo agencija pristojna za reševanje sporov tudi v povezavi z izgradnjo maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk. Glede na to, da gre za novo

tehnologijo, povezano z razvojem 5G omrežij, je pričakovati da bo postavitev teh celic močno aktualna. Gre za povsem novo nalogo, saj se agencija do sedaj s tem tipom sporov še ni ukvarjala. Posledično pa je pričakovati tudi večje število sporov iz tega področja, saj glede na dosedanjo prakso souporaba fizične infrastrukture praviloma naleti na določen odpor s strani njenega lastnika. Dodatno bi lahko prišlo tudi do sporov med sosedi lastnika parcele ali lokacije, kjer bo stala takšna maloobmočna brezžična dostopovna točka in operaterjem, kar bo postopke reševanja sporov naredilo kompleksne in posledično daljše. V sporih bo tako treba ne le odločiti, ali se dostop dovoli ali ne, temveč se bo treba opredeliti tudi do cene takega dostopa.

Nekatere spremembe kot je podaljšanje časovnih intervalov med pregledi trgov in poenotenje veleprodajnih specifikacij za določene produkte/storitve, ki so pomembni/e na ravni EU, bodo v povprečju zmanjšale stroške nacionalnim regulativnim organom oziroma agenciji.

Večja koordinacija na področju določenih vidikov dodelitve spektra bo sicer v začetku zahtevala večje človeške vire, v skupnem okviru pa bo zmanjšala potrebo po virih, ki so potrebni za upravljanje s spektrom. To bo predvsem posledica manjših nacionalnih bremen, ki so povezana z regulacijo elektronskega komunikacijskega sektorja na nacionalni ravni. Zaradi povečane koordinacije bo v povprečju prihranek v obsegu 1FTE.

Agencija pripravi kadrovski načrt kot prilogo finančnega načrta tako, da se število zaposlenih prikaže po virih financiranja in v obsegu, kot to predpisujejo določbe 60. člena Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2021 in 2022.

Zaradi financiranja treh dodatnih zaposlitev iz naslova povečanja pristojnosti in obveznosti agencije (stroški agencije se povečajo za 80.000,00 EUR) in prenosa sistema vodenja in vzdrževanja informacijskega sistema za vodenja in spremljanje projektov GOŠO, tržnega interesa in belih lis (50.000,00 EUR) iz Ministrstva za javno upravo na agencijo bo treba povečati prihodke agencije okvirno za 130.000,00 EUR letno. Dodatni stroški se bodo financirali iz prihodkov od zavezancev za plačila za izvajanje nalog, ki jih agencija opravlja na podlagi javnega pooblastila po tem zakonu, to je od operaterjev elektronskih komunikacij.

Financiranje razlike med ceno posebnih cenovnih opcij oziroma paketov za uporabnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami in komercialno ceno storitve bi moralo znašati okoli 70.000 EUR, saj naj bi trenutno to možnost koristilo približno 1.000 uporabnikov invalidov, kar pomeni največ 2.000 EUR mesečnega stroška, torej cca. 24.000 EUR letno. Ker je dejansko upravičencev (oseb z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami) več, obstaja možnost, da bi se v zaostrenih časih gospodarskega okrevanja število koristnikov lahko povečalo, zato menimo, da bi bilo treba pri načrtovanju potrebnih finančnih sredstev številko potrojiti (torej cca. 70.000 EUR letno).

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ima posledice za državni proračun, in sicer zagotavljanje finančnih sredstev za uresničitev projektov sistema vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežnih priključnih točkah,

kapacitetah ter zasedenosti omrežij elektronskih komunikacij za potrebe skupnih gradenj ter souporabe obstoječe infrastrukture in sistema vodenja tržnega interesa operaterjev omrežij elektronskih komunikacij ter zagotovitev dostopa do podatkov o gospodarski javni infrastrukturi za potrebe skupne gradnje in souporabe obstoječe infrastrukture.

Dejansko se dosedanje finančne posledice ureditve elektronskih komunikacij za državni proračun ohranijo do vključno leta 2021. Sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah se zagotavlja v okviru pristojnega Ministrstva za javno upravo in se financira iz državnega proračuna do vključno leta 2021; nato se zagotavljanje celotnega sistema vodenja in vzdrževanja prenese na agencijo.

Finančna sredstva so predvidena v proračunu za leto 2021 139.000 EUR z DDV, leto 2022 50.000 EUR z DDV in leto 2023 50.000 EUR z DDV na PP 170098 MJU.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Izjava o skladnosti in korelacijska tabela - vnos iz baze RPS.

Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

Predlog zakona se predlaga za uskladitev s pravnim redom EU; z njim se v slovenski pravni red prenaša prenova EU zakonodaje kot sprejeta z Direktivo 2018/1972/EU, opisano v nadaljevanju, ki narekuje potrebo po prenosu v nacionalno zakonodajo v dvoletnem roku, to je do 21. decembra 2020.

Direktiva 2018/1972/EU

Z Direktivo 2018/1972/EU se uvaja prenova štirih direktiv, ki so del obstoječega regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, in sicer Direktiva 2002/19/ES (Direktiva o dostopu), 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi), 2002/21/ES (Okvirna direktiva) in 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah). Z Direktivo 2018/1972/EU se tako uvaja prenova dela regulativnega okvira elektronskih komunikacij iz leta 2002.

Direktiva 2018/1972/EU obstoječo sektorsko ureditev pomembno dopolnjuje, zlasti je popolnoma skladna z Direktivo 2014/61/EU. Cilj prenove je prispevati k vseprisotni povezljivosti na notranjem trgu, spodbujati konkurenco in povečati izbiro uporabnikov ter poenostaviti regulativno ukrepanje in doseči skladnost na notranjem trgu EU. Vse to naj bi omogočilo učinkovito uvajanje ciljev enotnega digitalnega trga in 5G akcijskega načrta ter tako zagotovilo primerno osnovo za gigabitno družbo, to je za zelo visokozmogljiva omrežja, ki bodo postavljena v mestih in na podeželju in jih bodo uporabljali vsi segmenti družbe. Predvideva se, da bodo s prenovo EU regulativnega okvira največjih ugodnosti deležna mala in srednja podjetja (MSP) ter potrošniki. Ti bodo deležni večje razpoložljivosti in izbire mobilnih in fiksnih elektronskih povezav zelo visokih hitrosti s poudarkom na omogočanju širokopasovnega dostopa ter ukrepov, ki jim bodo omogočali kritje stroškov za nameščanje novih optičnih povezav. Potrošnikom in MSP-jem bo zagotovljena tudi večja varnost in zasebnost na področju povrhnjih storitev in olajšanje prehodov med različnimi ponudniki paketov širokopasovnih storitev.

Namen direktive je vzpostaviti notranji trg elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, ki omogoča postavitev in uporabo zelo visokozmogljivih omrežij, trajnostno konkurenco, interoperabilnost elektronskih komunikacijskih storitev, dostopnost, varnost omrežij in storitev ter koristi za končne uporabnike. Nadalje je namen direktive po vsej EU zagotoviti ponudbo zelo kakovostnih, cenovno ugodnih, javno dostopnih storitev z učinkovito konkurenco in izbiro, obravnavati okoliščine, v katerih potrebe končnih uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi, da bi lahko dostopali do storitev enako kot ostali, niso izpolnjene v zadovoljivem merilu na trgu, ter določiti potrebne pravice končnih uporabnikov.

Direktiva 2018/1972/EU vpliva na operaterje elektronskih komunikacij z daljšim obdobjem pregleda trga, večji poudarek je na konkurenci na področju infrastrukture, ki vključuje dostop do vodov, upošteva se pravilo simetričnosti, spodbuja se skupne investicijske ponudbe, uvaja se večja harmonizacija podelitvenih kriterijev in pogojev podeljevanja licenc na celotnem trgu EU, v večji meri kot doslej se uporablja splošna avtorizacija. Direktiva 2018/1972/EU glede na obstoječo ureditev vseh štirih prenovljenih EU direktiv tako med drugim vključuje prenovo naslednjih ključnih vidikov ureditve:

- *Ureditev dostopa:* pri urejanju visokokakovostne povezljivosti se ureditev osredotoča na dostopovna omrežja naslednje generacije z namenom spodbude nadaljnjih naložb ali skupnih naložb v omrežja prihodnosti, ki načeloma lahko zagotavljajo zelo visokozmogljivo povezljivost za vsakega državljana in vsako podjetje v EU;
- *Radiofrekvenčni spekter:* Direktiva 2018/1972/EU postavlja nova pravila o upravljanju radijskega spektra, ki temeljijo na obstoječih dokumentih na tem področju, zlasti na Odločbi o radijskem spektru št. 676/2002/ES, Sklepu o ustanovitvi skupine za politiko radijskega spektra št. 2002/622/ES in Sklepu o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra (PPRS) št. 243/2012/EU idr. Tako Direktiva 2018/1972/EU postavlja zavezujoč in izvršljiv okvir pravil za boljše usklajevanje upravljanja radiofrekvenčnega spektra v EU z večjim poudarkom na prilagajanju pravil radiofrekvenčnega spektra da se prilagodi potrebam po omrežjih 5G v EU. Pri tem Direktiva 2018/1972/EU za dosego cilja večje povezljivosti, uvedbe 5G in večje doslednosti v zvezi z ukrepi držav članic postavlja prilagoditve dosedanjega regulativega okvira tudi glede na vzpostavljena medsebojna razmerja in sodelovanje med NRO, BEREC in EK;
- *Univerzalna storitev:* uvaja prilagoditve razvojnim zahtevam s poudarkom na cenovni dostopnosti govorne komunikacije in širokopasovnih povezav. Cenovna dostopnost teh storitev se namreč v prvi vrsti predvideva z drugimi orodji politik (spodbude za zasebne naložbe, državne pomoči, obveznosti glede pokritosti, vezane na spekter itd.);
- *Storitve:* za storitve elektronskih komunikacij se zmanjšujejo obveze glede transparentnosti, pogodbenih pravic zagotavljanja kvalitete storitev in reševanja sporov, nasprotno pa se za storitve dostopa do interneta uvaja več obveznosti na področju transparentnosti, zagotavljanja kvalitete storitev in preproste zamenjave ponudnikov; izpostavlja se storitve dostopa do interneta in regulativne obveznosti za elektronske komunikacijske storitve, povezane predvsem z uporabo številčnih virov. Pravila, ki se posodabljajo za medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke, med drugim zajemajo trajanje pogodbe, preglednost, informacije o kakovosti storitve, postopke za prenosljivost številk, ki jih vodi sprejemni ponudnik, orodja za spremljanje porabe, orodja za primerjavo cen in kakovosti storitve ali pravila za zamenjavo pri paketih, da se preprečijo učinki vezave; področje uporabe dostopa do storitev v sili je opredeljeno z uporabo pojma medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke, vendar ob upoštevanju, da nekateri ponudniki spletnih storitev ne morejo zagotoviti kakovosti storitve takih klicev.
- *Številčenje:* določbe Direktive 2018/1972/EU prilagajajo okvir zakonodaje EU o številčenju, da se rešijo vprašanja konkurence na trgu. V okviru te možnosti se državam članicam omogoči dodeljevanje številk podjetjem, ki niso ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij,

omogoča se ekstrateritorialno uporabo nekaterih številčnih virov znotraj EU, pri čemer se (lahko) upoštevajo ustrezni zaščitni ukrepi za varstvo končnih uporabnikov v vseh državah članicah, v katerih se številke uporabljajo;
- *Upravljanje:* Direktiva 2018/1972/EU vnaša spremembe v pristojnosti neodvisnih regulatorjev, upoštevaje zakonodajno ureditev EU, ki spreminja sedanje strukture BEREC-a. Skupina za politiko radijskega spektra (RSPG) bo še naprej svetovalni organ strokovne skupine Evropske komisije, ki opredeljuje in usklajuje poglede nacionalnih uprav na pomembna strateška vprašanja na področju politike spektra in s tem povezanega razvoja.

Direktiva 2002/77/ES

Direktiva določa, da postavitev oziroma zagotavljanje elektronskih komunikacijski omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ne sme biti omejeno s kakršnimikoli izključnimi ali posebnimi pravicami. Vsako podjetje ima pravico postaviti, razširiti ali zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja ali izvajati elektronske komunikacijske storitve ne glede na to, ali je lastnik elektronskega komunikacijskega omrežja ali odgovarjajočo infrastrukturo zakupil od drugih podjetij ali pa si jo deli z drugimi podjetji. Splošno dovoljenje v skladu z Direktivo o odobritvi in z njim povezane obveznosti morajo temeljiti na objektivnih, proporcionalnih, nediskriminacijskih in preglednih pogojih.

Ukinitev oziroma prepoved podelitve izključnih ali posebnih pravic velja tudi pri dodelitvi pravic do uporabe radijskih frekvenc (izjema so radijski in televizijski programi) ter pri zagotavljanju imeniških storitev. Odstranjene morajo biti tudi vse regulacijske prepovedi ali omejitve, ki bi pooblaščenim operaterjem omrežij satelitskih zemeljskih postaj omejevale dostop do zmogljivosti vesoljskega segmenta.

Glede vertikalno integriranih javnih podjetij, ki upravljajo elektronska komunikacijska omrežja, postavljena na podlagi posebnih in izključnih pravic ter imajo poleg tega še prevladujoč položaj na ustreznem trgu, mora biti zagotovljeno, da se ne diskriminira konkurentov v korist njihove lastne dejavnosti.

Direktiva glede porazdelitve neto stroškov izvajanja univerzalne storitve določa, da mora biti le-ta proporcionalna in čim manj vplivati na tržne razmere.

Direktiva še določa, da nobeno podjetje, ki je ponudnik javnih elektronskih komunikacijskih omrežij, ne sme upravljati svojega kabelskega televizijskega omrežja v okviru istega pravnega subjekta, kakor ga uporablja za svoje drugo javno elektronsko komunikacijsko omrežje, kadar tako podjetje izpolnjuje tri pogoje (nadzor s strani države ali uživanje posebnih pravic, prevladujoč položaj ter upravljanje kabelskega televizijskega omrežja, ki je bilo vzpostavljeno na podlagi posebnih ali izključnih pravic na istem geografskem območju).

Direktiva 2002/58/ES

Direktiva predvideva usklajevanje predpisov držav članic, ki je potrebno za zagotovitev enake ravni zaščite temeljnih pravic in svoboščin, zlasti pravice do zasebnosti in zaupnosti pri obdelavi osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij ter za zagotovitev prostega pretoka takšnih podatkov ter elektronske komunikacijske opreme in storitev v Skupnosti. Direktiva dopolnjuje splošnejšo Direktivo 95/46/ES o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov. Izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev morajo zagotoviti varnost in tajnost pri izvajanju teh storitev. Naročnike morajo obveščati

ob vsakokratnih nevarnostih vdora v omrežje in jim, če je potrebno, predlagati mogoče ukrepe. V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora izvajalec o tem obvestiti pristojni nacionalni organ. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu mora biti mogoč dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. S tem je povezana tudi prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo. Direktiva določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev. Prav tako opredeljuje tudi nekatera druga pravila, na primer glede prikaza in omejitve prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi, varovanja zasebnosti pri prejemanju razčlenjenih računov in preusmerjanju klicev ter na področje naročniških imenikov.

Eden glavnih ciljev spremembe regulativnega okvira EU na področju elektronskih komunikacij je tudi zagotovitev čim višje ravni varstva osebnih podatkov in zasebnosti ter celovitosti in varnosti javnih komunikacijskih omrežij. Direktiva 2009/136/ES zagotavlja, da so potrošniki obveščeni, če so bili njihovi osebni podatki ogroženi zaradi kršitve varnosti omrežja. Obvestilo mora vsebovati najmanj opis kršitve varnosti osebnih podatkov, kontaktne točke za pridobitev več informacij in priporočene ukrepe za blažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve. Direktiva 2009/136/ES poleg tega ureja še druga različna vprašanja, med drugim glede večje odgovornosti, ki jo operaterji in nacionalni regulativni organi prevzamejo v zvezi z zaščito in celovitostjo elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, glede večjih pooblastil pristojnih organov v zvezi z izvajanjem in izvrševanjem, zlasti pri zatiranju neželene elektronske pošte, ter glede pojasnil za uporabo pravil EU glede naprav za zbiranje podatkov in identifikacijo.

Direktiva 2014/61/EU

Direktiva 2014/61/EU na ravni EU dopolnjuje regulativni okvir za elektronske komunikacije z namenom odstraniti ovire delovanja notranjega trga in spodbuditi celovito pokritost s širokopasovnim omrežjem, ki je predpogoj za razvoj enotnega digitalnega trga. Gre za direktivo minimalne harmonizacije, kar daje državam članicam več fleksibilnosti pri širšem urejanju tega področja v nacionalni zakonodaji.

Cilj Direktive 2014/61/EU je olajšati in pospešiti postavitev visokohitrostnih elektronskih komunikacijskih omrežij z zmanjšanjem stroškov zanjo. To vključuje ukrepe, kot so skupna in ponovna uporaba obstoječe fizične infrastrukture (vse vrste infrastrukture), kar naj bi ustvarilo pogoje za stroškovno učinkovitejšo postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij. Pri tem so zlasti pomembne sinergije med sektorji. Znižanje stroškov in izboljšanje učinkovitosti izgradnje visokohitrostnih elektronskih komunikacij je bistvenega pomena za razširjenost uporabe visokohitrostnega interneta, katerega digitalna infrastruktura podpira dejansko vse sektorje sodobnega in inovativnega gospodarstva. Direktiva gradi na najboljših praksah, ki že obstajajo v nekaterih državah članicah, in temelji na štirih stebrih, in sicer na (1) dostopu do obstoječe fizične infrastrukture in njeni preglednosti, (2) usklajevanju in preglednosti načrtovanih gradbenih del, (3) racionalizaciji postopka izdaje dovoljenj in (4) stavbni fizični infrastrukturi. Ta direktiva od držav članic tudi zahteva imenovanje enega ali več pristojnih organov za opravljanje nalog nacionalnega organa za reševanje sporov ter imenovanje enega ali več pristojnih organov na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni za opravljanje funkcij enotne informacijske točke.

Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Poglavitni namen in cilj priprave tega predloga zakona je torej popolni prenos Direktive 2018/1972/EU. S predlaganim zakonom se hkrati tudi izboljšuje veljavna zakonska ureditev v delu, ko gre za nacionalne določbe, ali pa, kjer je mogoče zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa direktiv, kot so bile že prenesene z veljavnim ZEKom-1 in tudi njegovimi predhodniki, za katere se je pri uporabi posameznih določb v praksi pokazalo, da je to potrebno in mogoče, na kar smo bili tudi opozorjeni v sklopu našega poziva zainteresirani javnosti in/ v komunikaciji z drugimi resorji oziroma organi. Tako da je v primerjalno-pravno ponazoritev implementacije v nekaterih drugih držav EU spodaj zajet prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU za vsako od evropskih direktiv, ki jih predlagani ZEKom-2 implementira v nacionalno pravo, in sicer: Direktiva 2018/1972/EU, Direktiva 2002/58/ES, Direktiva 2002/77/ES in Direktiva 2014/61/EU. V prikazu ureditve implementacije slednjih direktiv v nacionalno zakonodajo drugih držav članic EU so še posebej podrobneje zajete oz. predstavljene zakonodajne rešitve in način prenosa navedenih direktiv v nacionalno pravo Hrvaške, Malte in Irske, ki je tudi po brexitu del eu zakonodajnega prostora.

Direktiva 2018/1972/EU postavlja potrebo po prenosu v nacionalno zakonodajo v dvoletnem roku, to je do 21. decembra 2020. Direktivo 2018/1972/EU je v postavljenem roku implementiralo le nekaj držav članic (med njimi Grčija, Madžarska in Finska), tako da je zaradi neizvedenih nacionalnih prilagoditev za izvajanje prenovljene evropske telekomunikacijske regulacije Komisija zoper 24 držav članic sprožila postopke kršitve prava EU zaradi ne notifikacije direktive v implementacijskem roku (t.i. infrigement procedures). V tej fazi mnogo držav Direktive 2018/1972/EU še ni implementiralo, tako da še ni vseh dosegljivih podatkov po državah članicah glede že izvedenih nacionalnih prilagoditev Direktivi 2018/1972/EU. Evropska Komisija tudi preko svojih odborov in delovnih skupin tekoče spremlja napredek držav članic EU pri postavljanju nacionalnih prilagoditev, še posebej tudi glede po določbah direktive zahtevanih poročanj Komisiji in BEREC ter drugih zavez držav članic. Tako implementacijo Direktive 2018/1972/EU v državah članicah spremlja tudi BEREC in tudi širok spekter deležnikov iz vrst privatnega sektorja, še posebej tudi deležniki raziskovalnega sektorja (npr. Bird & Bird).

Sprejetje ZEKom-2 je prvenstveno potrebno za implementacijo Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo, s katero se že mudi, saj so jo morale države članice EU prenesti v nacionalno pravo do 21. decembra 2020, z implementacijo pa zamuja vrsta držav, zato se primerjalno pravni pregled v tej fazi osredotoča le na vidik faze priprav na prenos te direktive v državah članicah EU glede na podatke, kot so ti objavljeni in dosegljivi. V skladu z Direktivo 2018/1972/EU je Komisija decembra 2020 tudi že sprejela nadaljnje EU zakonodajne akte in ukrepe za krepitev konkurence, regulativne harmonizacije in enakih konkurenčnih pogojev za vse udeležence na trgu ter omogočanje poštenih cen in raznolikih ponudb internetnih in telefonskih storitev:

- novo delegirano uredbo o določitvi enotnih cen zaključevanja govornih klicev na ravni Unije, ki jih smejo operaterji zaračunati drug drugemu za posredovanje klicev med svojimi fiksnimi in mobilnimi omrežji;
- posodobljeno priporočilo o upoštevnih trgih, ki posodablja seznam predhodno določenih trgov, ki ga morajo evropski nacionalni regulativni organi redno pregledovati.

Hrvaška

Uvod

Na Hrvaškem področje elektronskih komunikacij ureja področni Zakon o elektronskih komunikacijah, ki je bil sprejet leta 2008 in tudi že večkrat dopolnjen in spremenjen, nazadnje leta 2017 (Zakon o elektroničkim komunikacijama, Narodne novine, br. 73/08., 90/11., 133/12., 80/13.,

71/14 i 72/17; v nadaljevanju: ZEK). ZEK se ureja uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij in zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, zagotavljanje univerzalne storitve, zagotavljanje konkurence, pravice uporabnikov, gradnja, postavljanje, vzdrževanje in koriščenje elektronske komunikacijske infrastrukture ter povezane opreme, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, varnost omrežij in storitev, uresničevanje in varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev in formiranje nacionalnega regulativnega organa za elektronske komunikacije, pošto in železniške storitve (Hrvaške regulatorne agencije za mrežne dejavnosti; v nadaljnjem besedilu: HAKOM), njegove pristojnosti, organizacijo, postopek sprejemanja odločitev ter reševanja sporov na področju elektronskih komunikacij. HAKOM je samostojna, neodvisna in neprofitna pravna oseba javnega prava. Delo HAKOM je javno, ustanovitelj je Republika Hrvaška, za svoje delo pa odgovarja hrvatskemu saboru (njihovem državnem zboru).

HAKOM je tako nacionalna regulativna agencija za opravljanje regulativnih in drugih dejavnosti v okviru pristojnosti in obveznosti, določenih z ZEK in tudi z Zakonom o poštnih storitvah ter Zakonom o regulaciji tržišča železniških storitev. HAKOM upravlja svet agencije, ki je sestavljen iz petih članov (vključno s predsednikom sveta agencije in njegovim namestnikom). Člane imenuje in razrešuje hrvatski sabor na predlog Hrvaške Vlade, imenovani so za pet let. Svet agencije odloča z večino glasov vseh članov. Predsednik sveta agencije predstavlja in zastopa HAKOM, odgovarja za zakonitost njenega dela, predseduje in sklicuje seje sveta agencije ter podpisuje odločitve in akte sveta agencije. Svet agencije sprejema izvedbene predpise ZEK, statut HAKOM-a in druge splošne akte, predpisane z ZEK ali statutom. HAKOM ima strokovno službo, ki opravlja strokovne, administrativne in tehnične naloge in je ustanovljena s statutom; vodi jo direktor, ki ga imenuje svet agencije. Direktor vodi poslovanje HAKOM-a, predlaga program dela in finančni načrt HAKOM (PDFN), predlaga svetu agencije v odločitev upravne akte s področja dela, pripravlja svetu agencije predloge izvedbenih predpisov ter splošnih aktov HAKOM-a. Proti dokončnim odločitvam in drugim upravnih aktom HAKOM-a ni pritožbe, mogoče pa je sprožiti upravni spor pred Višjim upravnim sodiščem Republike Hrvaške.

HAKOM rešuje spore med končnimi uporabniki in operaterji, medoperaterske in čezmejne spore – pri tem sodeluje z regulativnimi organi držav, na katere se spor nanaša. HAKOM se vključuje v BEREC, pri svojem delovanju mora dejavno podpirati BEREC-ove cilje in kar najbolj upoštevati priporočila EK.

<u>Predviden prenos določb Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo</u>

Za implementacijo Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo HAKOM intenzivno sodeluje s resorno pristojnim Ministrstvom za pomorstvo, promet in infrastrukturo pri pripravi strateških dokumentov ter osnutkov določb nadaljnje zakonske in podzakonske ureditve. Vzpostavljena je delovna skupina za implementacijo Direktive 2018/1972/EU, v kateri sodelujejo strokovnjaki različnih profilov. Kot del priprave in razvoja Nacionalne razvojne strategije 2030 in v skladu z EU obveznostmi na področju razvoja širokopasovnega dostopa je sodelovanje strokovnjakov vzpostavljeno tudi pri snovanju Nacionalnega načrta razvoja širokopasovnega dostopa v Republiki Hrvaški za obdobje 2021-2027, v okviru katerega bodo imele 5G aktivnosti ključno vlogo.

Hrvaška je v skupini držav, ki zamujajo z implementacijo Direktive 2018/1972/EU, zato je 4. februarja 2021 Evropska Komisija Hrvaški podala uradni opomin zaradi ne notifikacije direktive v implementacijskem roku; HAKOM je z deležniki in tudi širšo javnostjo že razpravljal o zahtevah za implementacijo Direktive 2018/1972/EU,

(https://www.clintworldsolutions.com/cw/2020/08/26/eu-member-states-status-of-eecc-transposition-into-national-law/news/#croatia), po dosegljivih informacijah (iz sestanka delegacije SI na sestanku nacionalnih ekspertov - COCOM) je priprava osnutka zakonskih določb v finalni fazi za nadaljnjo konzultacijo z deležniki. Tudi po letnem Programu Vlade Republike Hrvaške za nacionalno prilagoditev in izvedbo zakonodaje EU se načrtuje izvedba prilagoditev Direktivi 2018/1972/EU v letu 2021, in sicer predvidoma s sprejemom novele zakona o elektronskih komunikacijah.

Nacionalne zakonodajne rešitve za zagotavljanje konkurence za prilagoditev z Direktivo 2002/77/ES

Direktiva 2018/1972/EU zakonika ne prenavlja Direktive 2002/77/ES, tako da ta ostaja v veljavi. Implementacija Direktive 2002/77/ES v hrvaški nacionalni pravni red je vključena v ZEK, ki zagotavlja, da postavitev in/ali zagotavljanje elektronskih komunikacijski omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ni omejeno s kakršnimikoli izključnimi ali posebnimi pravicami. ZEK implementira vse ključne določbe Direktive 2002/77/ES za zagotovitev, da se ne diskriminira konkurentov v korist njihove lastne dejavnosti, še posebej v določbah, s katerimi ta zakon na podlagi določb Direktive 2002/77/ES ureja splošno pooblastilo/dovoljenje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.

V skladu z 31. členom ZEK ima pod zakonskimi pogoji vsaka pravna ali fizična oseba pravico vzpostaviti, uporabljati in dati na voljo elektronsko komunikacijsko omrežje in zagotavljati elektronske komunikacijske storitve na ozemlju Republike Hrvaške, ne da bi za to pridobila posebno dovoljenje (v nadaljevanju: splošno pooblastilo). Na podlagi splošnega pooblastila ima po ZEK operater pravico: opravljati dejavnost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, graditi, nameščati in uporabljati elektronsko komunikacijsko infrastrukturo v skladu z določbami ZEK, se pogajati in dogovarjati o dostopu in medsebojnem povezovanju na nacionalni in mednarodni ravni, biti imenovan za operaterja ene ali več univerzalnih storitev v skladu z določbami ZEK. ZEK v 33. členu ureja postopek pred HAKOM, če predhodno obvestilo ne izpolnjuje predpisanih pogojev splošnega pooblastila. HAKOM lahko z odločbo tudi prepove opravljanje dejavnosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev operaterju, ki v roku, ki ga določi HAKOM, ugotovljenih nepravilnosti ne odpravi ali večkrat ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz splošnega pooblastila. Po pravnomočnosti odločbe HAKOM-ove mora operater prenehati opravljati dejavnosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev brez pravice do odškodnine.

Za nadzor nad določbami, s katerimi ZEK implementira Direktivo 2002/77/ES, je pristojen HAKOM, ki lahko za preverjanje izpolnjevanja obveznosti preglednosti in nediskriminacije zahteva tudi dostop do računovodskih podatkov, vključno s podatki o tržnih prihodkih, ki jih lahko objavi, če bi objava takih podatkov prispevala k prosti konkurenci, ob upoštevanju zaupnosti podatkov v skladu s zahtevami ZEK (60. člen). Za nadzor določb je poleg HAKOM pristojen tudi hrvaški državni organ za varstvo konkurence. Transparentnost in nediskriminatornost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev seveda pomembno dopolnjujejo druge določbe ZEK.

Nacionalne zakonodajne rešitve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav za prilagoditev z Direktivo 2014/61/EU

Za implementacijo Direktive 2014/61/EU in postavitev ureditve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav je bil na Hrvaškem sprejet poseben Zakon o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visoke hitrosti (Zakon o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina, Narodne

novine, br. 121/2016), v letu 2017 so bile sprejete tudi dopolnitve ZEK (z Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama; Narodne novine, br. 72/17) ter je bil nato leta 2018 sprejet še Zakon o državnih meritvah in katastru nepremičnin (Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, Narodne novine, br. 112/18). Z navedeno zakonodajo Hrvaška vzpostavlja potrebne zakonske predpostavke za izpolnitev temeljnih ciljev Direktive 2014/61/EU, to je znižanje stroškov in olajšanje namestitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti vse do končnega uporabnika ob hkratnem zagotavljanju tehnološke nevtralnosti. Zakonodaja EU namreč postavlja zahtevo, da se infrastruktura poskuša zgraditi čim bližje končnim uporabnikom, pri čemer se v primeru omejevanja lastninske pravice zaradi javnega interesa v celoti spoštuje načelo sorazmernosti.

Zakon o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visoke hitrosti v svojih določbah postavlja ukrepe, ki veljajo za dostop do obstoječe infrastrukture in pogoje uporabe obstoječe infrastrukture, ukrepe za zagotavljanje transparentnosti glede fizične infrastrukture, ureja koordinacijo gradbenih del in zagotavljanje preglednosti načrtovanih gradbenih del, vključuje določbe o sklenitvi sporazumov o usklajevanju gradbenih del in osnovnih informacij o gradbenih delih, v zvezi s sporazumi o dostopu do fizične infrastrukture in dostopni točki v stavbi ter še nekatere druge obveznosti. Določbe Zakona o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti ne vplivajo na pravice in obveznosti, ki jih imajo operaterji javnih komunikacijskih omrežij na podlagi ZEK in njegovih podzakonskih aktov. Morebitne spore rešuje HAKOM, ki mora pri tem delovati v skladu z načelom sorazmernosti, vključno z določitvijo pravičnih in razumnih pogojev in, kjer je potrebno, tudi z določitvijo cen. Cena, ki jo HAKOM določi, zagotavlja, da ima ponudnik dostopa možnost za pravično povračilo stroškov in da se upošteva vpliv na poslovni načrt, vključno z investicijskimi naložbami operaterja, od katerega zahteva dostop, še posebej naložbe v fizično infrastrukturo, ki se uporablja za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev pri visoki hitrosti. HAKOM je pristojna tudi za inšpekcijski nadzor nad obravnavanim zakonom.

Za pregleden, enostaven in učinkovit dostop do osnovnih informacij o lokaciji in trasi, vrsti in trenutni uporabi obstoječe infrastrukture in kontaktni točki omrežnega operaterja ter informacij v zvezi s tekočimi ali načrtovanimi gradbenimi deli je z Zakonom o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visoke hitrosti vzpostavljena enotna informacijska točka: za zagotavljanje transparentnosti glede fizične infrastrukture in planiranih gradbenih del je to državna katastrsko geodetska uprava, za zagotavljanje informacij v zvezi z postopki izdaje dovoljenj je to državna uprava, pristojna za gradbeno in prostorsko ureditev.

Določbe, v katerih Direktiva 2014/61/EU za zagotovitev elektronskega komunikacijskega omrežja visokih hitrosti ureja dostop do stavbne fizične infrastrukture, da bi se v novih večstanovanjskih hišah in večstanovanjskih hišah, kjer se izvajajo velika prenovitvena dela, zagotovilo opremljanje s točko dostopa, preko katere bi imel ponudnik javnega komunikacijskega omrežja pod pogoji iz direktive dostop do stavbne infrastrukture, so bile v hrvaški nacionalni pravni red implementirane z naknadno dopolnitvijo ZEK leta 2017 (v nadaljevanju: Zakon o spremembah in dopolnitvah ZEK).

Z 8. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah ZEK se dodajata nova (24a in 24b) člena, ki prenašata 8. in 9. člen Direktive 2014/61/EU. Novi člen 24a ureja obveznosti investitorjev novo zgrajene stavbe glede opremljanja novih stavb z dostopno točko in fizično infrastrukturo, prilagojeno hitrim omrežjem (gradnja kabelske kanalizacije in fizične infrastrukture) in vključuje tudi določbe glede skupnega antenskega sistema za oddajanje prizemnih radijskih in televizijskih programov, glede vertikalnega in horizontalnega kabliranja ter namestitve druge potrebne

opreme. Navedene obveznosti veljajo tudi za obsežna obnovitvena dela na stavbah. Novi 24b člen ureja pravico operaterjev javnih komunikacijskih omrežij do dostopa do fizične infrastrukture v stavbi zaradi vzpostavitve hitrega elektronskega komunikacijskega omrežja, obveznosti lastnikov in drugih imetnikov pravice do uporabe dostopne točke in obstoječe fizične infrastrukture v stavbi glede zahteve operaterja za dostop, postopek reševanja sporov in načela, ki jih mora HAKOM upoštevati pri reševanju sporov kot tudi izjeme od zavez, ki veljajo za operaterje javnega komunikacijskega omrežja, lastnike in druge imetnike dostopne točke ter obstoječe fizične infrastrukture znotraj stavbe.

Nacionalne zakonodajne rešitve za zagotovitev varstva zasebnosti in osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij za prilagoditev z Direktivo 2002/58/ES

Nacionalne rešitve za implementacija Direktive 2002/58/ES so vključene v ZEK, ki pogoje za uresničevanje in varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev postavlja v poglavju XII (Zaštita podataka i sigurnost elektroničkih komunikacija) v določbah od 99. do 110. člena. Tako XII. poglavje ZEK implementira vse ključne določbe Direktive 2002/58/ES, ki ponudnike javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev zavezujejo k zagotovitvi varnosti in tajnosti pri izvajanju elektronskih komunikacijskih storitev. Za nadzor določb je poleg nacionalnega regulativnega organa (HAKOM) pristojen tudi Informacijski pooblaščenec kot organ za zaščito osebnih podatkov.

V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora operater o tem brez odlašanja obvestiti HAKOM in Informacijskega pooblaščenca (99.a člen ZEK). Če je verjetno, da bo povzročena kršitev škodljivo vplivala na osebne podatke in zasebnost uporabnika ali druge fizične osebe, mora operater javno dostopnih elektronskih komunikacij o nastali kršitvi brez odlašanja obvestiti tudi uporabnika storitev ali drugo fizično osebo. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu ZEK ureja dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. Prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo, ZEK vključuje v 102.členu.

Nezaželene e-komunikacije ureja ZEK v 107. členu, v okviru katerega določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev, posebej pa ZEK v 105. členu podaja ureditev zlonamernih klicev, SMS in MMS sporočil. Prav tako v določbah XII. poglavja ZEK opredeljuje tudi druga pravila Direktive 2002/58/ES, na primer prikaza in omejitev prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi (103. člen), obveznost prikaza številke kličočega v primeru nujnih klicev (106. člen) ter ureja še druga vprašanja, povezana z večjo odgovornostjo, ki jo imajo operaterji za zagotovitev zaščite in celovitosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.

Obdelavo lokacijskih podatkov brez prometnih podatkov ureja 104. člen ZEK, ki v prvem odstavku določa, da se 'lokacijski podatki brez prometnih podatkov, ki se nanašajo na naročnike ali uporabnike javnih komunikacijskih omrežij ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, lahko obdelujejo samo v primeru, če so anonimizirani ali na temelju predhodnega soglasja naročnika ali
uporabnika storitev'. Ker v okvir obstoječe določbe 104. člena ZEK niso zajete tudi obdelave podatkov o geografski lokaciji terminalske opreme uporabnika javno dostopne elektronske komunikacijske storitve ("lokacijski podatki") brez podatkov o prometu, kadar bi lahko takšna obdelava lokacijskih podatkov pripomogla k hitri in učinkoviti zaščiti zdravja in življenja prebivalstva, je ob razglasitvi epidemije COVID 19 Hrvaška Vlada iskala nadaljnje zakonske

rešitve in aprila 2020 podala parlamentu v obravnavo zakonski predlog za dopolnitev zakonske določbe ZEK z dodatno izjemo (104. a člen) od splošne prepovedi obdelave lokacijskih podatkov brez prometnih podatkov. S predlagano zakonsko dopolnitvijo 104.a člena bi določba ZEK lahko izjemoma omogočila obdelavo lokacijskih podatkov brez prometnih podatkov, da bi zaščitila nacionalno ali javno varnost, v natančno in jasno opredeljenih primerih, ko bi vlada Republike Hrvaške razglasila naravno nesrečo ali nesrečo ali kadar bi minister, pristojen za zdravje, razglasil epidemijo nalezljive bolezni ali nevarnost epidemije nalezljive bolezni, vse v skladu s posebnimi predpisi, ob dodatnem pogoju, da zdravja in življenja državljanov brez obdelave teh podatkov ni mogoče učinkovito zaščititi. Predlagana določba za dodatno izjemo v 104. a člen ZEK je postavljala veliko polemik in ni bila sprejeta.

Varnost in celovitost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev seveda pomembno dopolnjujejo tudi druge določbe ZEK, še posebej v določbah, s katerimi ta zakon ureja uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij in zagotavljanje varnosti elektronskih komunikacijskih storitev.

Po informacijah Evropske Komisije, podanih na podlagi poizvedovanja v državah članicah, ali so nacionalni predpisi, s katerimi države implementirajo Direktivo 2002/58/ES, skladni s sprejeto in uveljavljeno Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR) in/oz. ali so potrebne nadaljnje spremembe nacionalni implementaciji Direktive 2002/58/EC zaradi uveljavitve GDPR, Hrvaška takih nacionalnih sprememb implementaciji Direktivi 2002/58/EC v ZEK ne navaja.

Malta

Uvod

EU regulatorni okvir elektronskih komunikacij je vključen v nacionalno zakonodajo vse od leta 2004 z Zakonom o malteškem organu za komunikacije, Zakonom o elektronskih komunikacijah in nadaljnjo sekundarno pravno podlago. Po sprejeti in uveljavljeni reviziji evropskega regulatornega okvira elektronskih komunikacij leta 2009 so bile za implementacijo sprememb v malteški pravni red leta 2011 vključene nadaljnje večje spremembe in dopolnitve nacionalnega prava; takrat je bila na podlagi 47. člena Zakona o elektronskih komunikacijah sprejeta tudi Splošna uredba o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah (Electronic Communications Networks and Services General Regulations).

Zakon, ki ureja področje elektronskih komunikacij (Electronic Communications Regulation Act, v nadaljevanju: Zakon o elektronskih komunikacijah), je bil sicer sprejet že konec leta 1997 in nato za implementacijo EU zakonodaje tudi večkrat dopolnjen in spremenjen, nazadnje leta 2018. Zakon o elektronskih komunikacijah ureja pravila za dostop in medomrežno povezovanje, obveznost ločitve računovodskih evidenc, splošno pooblastilo in pravice uporabe, obveznosti vertikalno integriranega javnega podjetja, pravice uporabnikov, pogojni dostop, radiokomunikacije ter upravljanje radijskih frekvenc. V veljavi so tudi drugi nacionalni pravni predpisi (npr. Pravilnik o gostovanju v javnih mobilnih omrežjih, Pravilnik o pristojbinah za pravice poti, Pravilnik o splošni odobritvi za radiokomunikacijske naprave in Zakon o regulaciji nekaterih del idr.).

Nacionalni regulativni organ je Malteški organ za komunikacije – MCA. MCA je bil ustanovljen v začetku leta 2001 z Zakonom o malteškem organu za komunikacije. Ta zakon podrobneje opredeljuje status in funkcije MCA, organizacijo ter zaposlene v MCA, financiranje in prenos določenega premoženja na MCA ter druge določbe delovanja MCA. Poleg regulacije elektronskih komunikacij je MCA odgovoren tudi za regulacijo poštnega sektorja in elektronskega poslovanja.

MCA se vključuje v BEREC, mora pri svojem delovanju dejavno podpirati cilje BEREC in kar najbolj upoštevati priporočila EK.

MCA vodi uprava, ki jo sestavljajo predsednik in štirje do šest članov, ki jih imenuje minister, pristojen za komunikacije; vzpostavljeni je institut generalnega direktorja (za administrativne in organizacijske zadeve) in posamezni direktorati (za regulacijo telekomunikacij, varstva elektronskih podatkov, elektronskega poslovanja ter informacijskih in drugih sistemov).

Za opravljanje inšpekcijskih nalog lahko MCA vstopa v prostore in jih preiskuje, zbira informacije in opravlja druge naloge inšpekcije ter izreka sankcije, kot so globa, zahteva po prenehanju izvrševanja ali opustitvi dejanj, ki pomenijo kršitev, zahteva po zadržanju izvajanja neke storitve ali sklopa storitev. Pred izrekom sankcije mora MCA pisno opozoriti domnevnega kršitelja o ukrepih, ki jih namerava izreči, in o razlogih zanje ter ga pozvati k prenehanju takega ravnanja oziroma k zagovoru v določenem roku. Če pozvana oseba preneha s kršitvami in pristane na pogoje, ki jih lahko določi MCA, MCA ustavi postopke o prekršku. MCA kršitelja predhodno obvesti o kršitvi in o ukrepu, ki bo uporabljen proti njemu. Pritožbe nad odločitvami MCA rešuje neodvisni organ, in sicer pritožbeni tričlanski odbor, ki ga imenuje ministrski predsednik. Pritožbo je mogoče podati v 30 dneh od vročitve odločbe MCA. O pritožbi se obvesti tudi MCA, ki mora odgovoriti v 20 dneh. Glede pritožbe o izrečeni globi je določen poseben postopek. Pritožbeni odbor lahko potrdi ali razveljavi odločitev MCA, pri čemer je njegova odločitev dokončna in zavezujoča. Možna pa je pritožba na pritožbeno sodišče.

MCA rešuje tudi spore med podjetji na trgu elektronskih komunikacij ter spore med temi podjetji in končnimi uporabniki ter sodeluje pri reševanju čezmejnih sporov.

Predviden prenos določb Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo

V nacionalno malteško pravo so bile določbe vseh štirih direktiv, ki jih prenavlja Direktiva 2018/1972/EU (2002/21/EC, 2002/19/EC, 2002/20/EC in 2002/22/EC) implementirane z zgoraj omenjenimi akti, ki so bili po reviziji telekomunikacijskega EU okvira leta 2009 novelirani leta 2011 in bodo tudi tokrat za implementacijo revizije, kot je sprejeta z Direktivo 2018/1972/EU.

Za implementacijo Direktive 2018/1972/EU je dalo malteško Ministrstvo za gospodarstvo in industrijo v začetku tega leta (11. januarja 2021) v javno posvetovanje predlog za implementacijo Direktive v nacionalni pravni red prek spremembe in tudi dopolnitve relevantnih določb že sprejetih aktov nacionalnega pravnega okvira za vključitev potrebnih prilagoditev v nacionalno pravo predlagajo vključitev dopolnitev in spremembe k naslednjim zakonom:
- K Zakonu o malteškem organu za komunikacije (Cap. 418),
- K Zakonu o elektronskih komunikacijah (The Electronic Communications (Regulation) Act; ‘Cap. 399’)
- K Zakonu o regulaciji nekaterih del (The Utilities and Services (Regulation of Certain Works) Act; ‘Cap. 81’); zadnje spremembe so bile v zakon vključene že za implementacijo Direktive 2014/61/ES.

Predlagane so tudi implementacijske rešitve za vključitev sprejete EU ureditve enotne evropske številke za klice v sili (številka 112) in za prilagoditev harmonizirani evropski ureditvi brezplačne dežurne številke za prijavo pogrešanih otrok in za pomoč otrokom (številka „116000“), še posebej, da bo dosežena zadostna raven kakovosti storitve.
Prav tako se predlaga sprememba določb oz. zamenjava sedanje Splošne uredbe o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah.

Proces implementacije direktive v nacionalno pravo poteka v dveh fazah: najprej se predvidevajo spremembe k zgoraj navedenim zakonom oz. poglavjem (k cap. 418, 399 in 81) in nato v drugi fazi priprava dodatnih pravnih prilagoditev, oboje s predvidenim oz. načrtovanim rokom za uveljavitev v začetku avgusta 2021. Tudi Malta se tako nahaja v skupini držav, ki v prehodnem roku (do 21. decembra 2021) ni uspela izvesti nacionalnih prilagoditev in kateri je Komisija 4. februarja 2021 podala uradni opomin zaradi ne-notifikacije v implementacijskem roku.

S predlaganim načrtovanim okvirom revizije nacionalne telekomunikacijske zakonodaje si Malta prizadeva, da se s čim manjšimi zakonodajnimi spremembami za gospodarstvo hkrati zagotovi tudi čim boljši učinek sprejete revizije evropskih direktiv in nacionalne implementacije tako za deležnike kot tudi za končne uporabnike. Cilj revizije predvidenega pravnega okvira revizije je spodbuditi investicije z zagotovitvijo vzdržne konkurence, vzpodbuditi učinkovitost in učinkovito uporabo radijskega spektra, še naprej ohranjati varnost omrežij in storitev ter zagotoviti visoko stopnjo varstva končnih uporabnikov.

Javni poziv za podajo predlogov in pripomb na objavljen okvir revizije s predlaganimi rešitvami je bil odprt za podajo pripomb do 15. marca 2021. Vsi deležniki, od industrije do končnih uporabnikov, so bili pozvani k podaji odzivov na objavljen pravni okvir za implementacijo Direktive 2018/1972/EU, saj bodo ti odzivi ključni za pripravo končnega predloga nacionalnega regulatornega okvira, ki bo odražal tako zahteve sprejete EU zakonodaje kot tudi nadaljnje nacionalne zahteve. (https://meae.gov.mt/en/Public_Consultations/Pages/Help_viewing_documents.aspx).

Nacionalne rešitve zagotavljanja konkurence na področju elektronskih komunikacij za implementacijo Direktive 2002/77/ES

Nacionalna ureditev postavitve in/ali zagotavljanja elektronskih komunikacijski omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev je za implementacijo Direktive 2002/77/ES vključena v nacionalni zakon o komunikacijah in slednjih ne omejuje s kakršnimikoli izključnimi ali posebnimi pravicami. Elektronska komunikacijska omrežja in storitve se lahko izvajajo na podlagi splošne odobritve.

Zagotavljanje konkurence na področju elektronskih komunikacij seveda pomembno dopolnjujejo tudi druge nacionalne pravne določbe, tudi določbe Splošne uredbe o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah (Electronic Communications Networks and Services General Regulations), ki določa, da se morajo podjetja, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, storitve ali pripadajočo infrastrukturo vzdržati vseh dejanj, ki bi lahko negativno vplivala na konkurenco. MCA skrbi za to, da se spoštujejo pravila konkurenčnega prava, pri čemer lahko sodeluje z organom, pristojnim za konkurenco. Pri razvoju notranjega trga se MCA vključuje v BEREC, sodeluje z nacionalnimi regulativnimi organi drugih držav članic in tudi z Evropsko Komisijo.

Vsakdo, ki namerava zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja in storitve mora, o tem predhodno pisno obvestiti MCA. Slednja tudi lahko odloči, če se določene kategorije elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev lahko zagotavljajo brez obvestila. V Splošnem pravilniku o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah so taksativno našteti določene pravice ter pogoji, ki se vežejo na splošno odobritev (na primer spoštovanje zakonodaje ter odločb MCA, hramba podatkov, prepoved prenosa pravic splošne odobritve, zagotavljanje informacij, reševanje sporov, letna poročila, ravnanje v primeru nesreč ...). MCA lahko podjetjem, glede splošne

odobritve ter pravic uporabe, zaračunava pristojbine. Splošna uredba o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah vsebuje tudi določbe glede varnosti omrežij in storitev.

Nacionalne pravne rešitve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav in prilagoditev z Direktivo 2014/61/EU[2]

Na Malti so bile za implementacijo Direktive 2014/61/EU sprejete spremembe in dopolnitve Zakona o elektronskih komunikacijah, Zakona o gospodarskih javnih službah in Zakona o gradnji. V zvezi z uveljavljenimi ključnimi dopolnitvami in spremembami se poudarja:

Informacije o obstoječi infrastrukturi in novih gradnjah
Na Malti je bila že pred implementacijo zakonsko urejena pravica uveljavljati kolokacijo (co-location) operaterjem, ki uživajo pravico do poti. Direktiva 2014/61/EU je šla še korak dlje, saj ta pravica pripada operaterjem avtomatsko, zato da bi se olajšalo uvajanje širokopasovnih povezav visoke hitrosti.

Organ za reševanje sporov - Utilities Networks Dispute Board
Ta organ je bil oblikovan po vzoru Upravnega sodišča (Administrative Review Tribunal) in Sodišča za konkurenco in varstvo potrošnikov. Organ za reševanje sporov je specializirano sodišče za vse namene in potrebe ter bi moral imeti na nekaterih področjih enaka pooblastila, kot jih imajo civilna sodišča (First Hall of the Civil Court).

Svetovalni organ - Cross-entity Advisory Body
Je organ, sestavljen iz več različnih regulatorjev, sektorjev in vladnih organov, ki ga Direktiva 2014/61/EU sicer ne zahteva. Vloga tega svetovalnega organa naj bi bila pomoč regulatorju z zagotavljanjem relevantnih informacij in nasvetov ter tehnične pomoči ob sporih. Ne glede na ustanovitev tega organa se lahko nasveti pridobijo tudi pri drugih vladnih organih. Posebno pravico za ustanovitev tega svetovalnega organa ima minister, pristojen za infrastrukturo.

Regulativni odbor za gradnje - Building Regulation Board
Je pristojen organ v zvezi z zahtevanimi dovoljenji za nove gradnje ali večja prenovitvena dela.

Ključne določbe, spremembe in dopolnitve Zakona o gospodarskih javnih službah:
– urejena je pravica zahtevati postavitev, uporabo ali deljenje nekaterih objektov na, čez ali pod javno ali zasebno lastnino za kable, žice ali druge dodatke, ki se uporabljajo ali se bodo uporabljali za opravljanje vseh javnih gospodarskih služb;
– pristojni regulator infrastrukture (Transport Malta) lahko odredi potrebne ukrepe za lažje usklajevanje javnih del zaradi varstva okolja, javnega zdravja, javne varnosti ali izpolnjevanje ciljev prostorskega načrtovanja. Pristojni regulator infrastrukture lahko tudi predvidi pravila za razdelitev stroškov delitve objekta ali nepremičnine. Pristojni regulator infrastrukture obvesti zainteresirane stranke, tudi ponudnika GJS, na katerega kolokacija vpliva, o takšnih zahtevkih;
– določen je desetdnevni rok za učinkovanje odločb, določeni so pogoji za zaračunavanje kolokacije in reševanje sporov, povezanih z njimi;
– ureja se izvajanje funkcij pristojnega regulatorja infrastrukture, izpodbijanje regulatorne odločbe;
- lastnik stanovanja, ki izvaja dela v stanovanju in se lahko izvedejo le tako, da ima to določen vpliv na napeljavo idr., lahko predlaga začasno ali trajno odstranitev ali spremembo napeljav idr.,

[2] Gradivo VRS za obravnavo predloga ZEKom-1C in Študija pregleda slovenske zakonodaje in predloga za optimalno implementacijo Direktive 2014/61/EU.

četudi je pred tem podal soglasje za izvedbo takih del ali je na ta račun prejel odškodnino (7. člen). Tak zahtevek se vloži pred civilnim sodiščem;
– višje so zagrožene globe za nezakonito nasprotovanje pritrjevanju napeljav, s čimer naj bi se preprečila nezakonita vmešavanja, ki bi ovirala infrastrukturna dela. Ti ukrepi naj bi upoštevali tudi pravico do zasebne lastnine;
- urejen je dostop do obstoječe infrastrukture, transparentnost, koordinacija gradbenih del ter transparentnost koordinacije;
- določen je postopek pridobitve dovoljenja za gradbena dela, potrebna za razvoj elementov omrežij;
– določena je enotna informacijska točka;
– vzpostavljen je poseben svetovalni odbor (Utilities services advisory committee), ki opravlja naloge, določene v tem zakonu, na primer oblikuje določene smernice, svetuje pri oblikovanju pravil o porazdelitvi stroškov, povezanih z usklajevanjem gradbenih del itd.;
– urejen je odbor za reševanje sporov (Utilities networks dispute resolution board), organ, ki ima taka pooblastila, kot jih imajo civilna sodišča;
– minister lahko postavi, spremeni ali prekliče seznam predpisov v zvezi z vsemi zadevami, obravnavanimi v tem zakonu, ali tiste, ki so zahtevane za prenos tega zakona.

Spremembe zakona o gradnjah:
Sprejete so določene spremembe Zakona o gradnjah glede vgradnje stavbne fizične infrastrukture za dostop do elektronskih komunikacijskih storitev, s katerimi se implementira 8. člen Direktive 2014/61/EU. Opredeljeni so pojmi in določene zahteve za novogradnje ali večja obnovitvena dela ter pristojnosti Odbora za gradbene predpise (Building regulation board), da vzpostavi minimalne zahteve za vgradnjo fizične infrastrukture.

Spremembe Zakona o elektronskih komunikacijah:
Sprejete so spremembe k Zakonu o elektronskih komunikacijah za uvajanje obveznosti deljenja infrastrukture in dostop do stavbne fizične infrastrukture v skladu z 9. členom Direktive 2014/61/EU.

Nacionalne zakonodajne rešitve za zagotovitev varstva zasebnosti in osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij in za prilagoditev Direktivi 2002/58/ES

Varstvo podatkov elektronskih komunikacij urejajo določbe Splošne Uredbe o obdelavi podatkov v sektorju elektronskih komunikacij (The Processing of Data Electronic Communications Sector Regulations; SL 586.01). Poleg varstva, ki ga zagotavljajo predpisi v sektorju elektronskih komunikacij, je širše varstvo in zaščita podatkov zagotovljena z določbami malteškega Zakona o varstvu podatkov (the Data Protection Act, Chapter 586 of the Laws of Malta) in s Splošno uredbo o varstvu podatkov („GDPR“).

Splošna uredba o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah določa, da mora podjetje, ki zagotavlja javno dostopne komunikacijske storitve, obvestiti naročnike in uporabnike o vdorih v omrežje. Obsega tudi gospodarske vidike in podrobneje ureja storitvi prikaza identitete kličočega priključka ter onemogočanje neželene avtomatične podaje klicev. Vključuje obveznost telekomunikacijskih podjetij, da uporabnikom zagotovijo preproste in brezplačne rešitve za preprečevanje identifikacije klicev, preprečevanje prikaza identifikacije dohodnih klicev in zavrnitev dohodnih klicev, kadar je končni uporabnik ali naročnik onemogočil prikaz identifikacije. Takšno preprečevanje identifikacije klicev je mogoče razveljaviti, ko naročnik zahteva sledenje zlonamernih ali motečih klicev, prejetih na njegovo linijo, ali če podjetje meni, da je potrebno ali

smiselno slediti takšnim klicem. Za izvajanje ureditve je določeno tudi, da morajo ponudniki storitev hraniti določene kategorije podatkov, potrebnih za:
• izsleditev in prepoznavo vira komunikacije;
• določitev cilja komunikacije;
• določitev datuma, ure in trajanja komunikacije;
• prepoznavo vrsto komunikacije;
• prepoznavo komunikacijske opreme uporabnikov ali kaj naj bi bila njihova oprema in
• prepoznavanje lokacije opreme za mobilno komunikacijo.

Pristojnost nadzora nad določbami implementirane Direktive 2002/58/ES, tudi členov 5 (zaupnost sporočil), 6 (podatkov o prometu) in 9 (podatkov o lokaciji razen podatkov o prometu) ter 13 (nepovabljena sporočila), kot vključeni v nacionalni pravni red, ima Komisar za varstvo podatkov (nacionalni DPA - Data Protection Authority). V primeru (domnevnih) kršitev določb glede varstva zasebnosti lahko komisar za varstvo podatkov ali vsaka prizadeta oseba zahteva, da MCA kršitev razišče in ukrepa. Pri tem ima MCA popolno diskrecijsko pravico. Vsakdo, ki utrpi škodo zaradi kršitev določb o varstvu zasebnosti, lahko zahteva odškodnino pred pristojnim sodiščem.

Irska

Uvod

Republika Irska je prav poseben primer države članice EU. Je edina članica, ki za vsak predlagani zakon v Evropskem parlamentu izvede referendum. To je odsev njihove ustave, kjer je zapisano, da nobena zakonodajna oblast nima moči oblikovanja irskih zakonov ali kršitve njihove suverenosti. To pomeni, da morajo preostale države članice EU čakati na rezultate irskega referenduma. Tudi na področju implementacije EU zakonodaje elektronskih komunikacij ima Irska malce nenavaden primer izvajanja direktiv regulacijskega okvira elektronskih komunikacij. Zakon o Evropskih skupnostih iz leta 1972 ji omogoča, da lahko prenaša direktive Evropskih skupnosti kot pravilnike, ki jih izdajo pristojna ministrstva.

Irska je leta 2002 sprejela Zakon o regulaciji komunikacij (Communications Regulation Act, v nadaljevanju: Zakon o regulaciji komunikacij), s katerim je bila ustanovljena Komisija za regulacijo komunikacij (Commission for Communications Regulation; v nadaljevanju: ComReg) kot neodvisen organ za regulacijo elektronskih komunikacij in pošte. Zakon o regulaciji komunikacij je bil do zdaj večkrat spremenjen in dopolnjen, in sicer z novelo leta 2007 (ta novela zakona posega tudi v nekatere druge zakone, kot na primer Zakon o konkurenci, Zakon o elektronskem prometu, ...) in z novelo leta 2010, ko je bil uveden tudi pojem premijske storitve, ki pomeni zagotavljanje komunikacijskih vsebin preko elektronskih komunikacijskih omrežij ali z uporabo elektronskih komunikacijskih storitev po ceni, ki presega sam strošek komunikacijskega prenosa ter katero plača končni uporabnik posredno ali neposredno. Za izvajanje premijske storitve je potrebno predhodno pridobiti dovoljenje, ki ga izda ComReg. ComReg opravlja vse naloge in pristojnosti nacionalnega regulativnega organa. Določbe glede neodvisnosti delovanja in nepristranskosti ComReg ter določbe o ciljih in načelih, po katerih mora ComReg delovati, so vključene v Zakon o regulaciji komunikacij. Skladno z Zakonom o regulaciji komunikacij ima ComReg vrsto nalog na področju zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij, elektronskih komunikacijskih storitev in povezanih storitev ter pošte, med drugimi: zagotavljanje skladnosti z zahtevami, spodbujanje konkurence, prispevanje k razvoju skupnega trga in uresničevanju interesov uporabnikov v EU, zagotavljanje učinkovitega upravljanja in uporabe radio frekvenčnega spektra ter številskega prostora itd.

Na zgoraj omenjeni podlagi Zakona o Evropskih skupnostih iz leta 1972, po katerem lahko Irska prenaša direktive Evropskih skupnosti kot pravilnike, ki jih izdajo pristojna ministrstva, je leta 2011 Ministrstvo za komunikacije, energijo in naravne vire za implementacijo v letu 2009 sprejete revizije evropskega okvira elektronskih komunikacij izdalo več pravilnikov (Pravilnik o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov, Okvirni pravilnik, Pravilnik o odobritvi, Pravilnik o dostopu ter Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), ki skoraj dobesedno povzemajo vsebino istoimenskih EU direktiv.

Predviden prenos Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo

Tudi Irska je v skupini držav, ki zamujajo z implementacijo Direktive 2018/1972/EU in kateri je Evropska Komisija 4 februarja 2021 podala uradni opomin zaradi nenotifikacije v implementacijskem roku. Po dosegljivih informacijah (iz sestanka delegacije SI na sestanku nacionalnih ekspertov - COCOM) je pripravljen osnutek predloga implementacijskih določb, ki bodo morale še skozi parlamentarno proceduro, podrobnejših informacij o implementaciji Direktive 2018/1972/EU na relevantnih spletnih straneh (ComReg, Ministry, EU lex idr.) še ni objavljenih oziroma niso dosegljive (do dne 28. 6. 2021).

Nacionalne rešitve za zagotavljanje konkurence na področju elektronskih komunikacij in prilagoditev Direktivi 2002/77/ES

Postavitev in/ali zagotavljanje elektronskih komunikacijski omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ni omejeno s kakršnimikoli izključnimi ali posebnimi pravicami. ComReg zagotavlja konkurenčnost komunikacijskega sektorja prek splošne odobritve elektronskih komunikacijskih elektronskih omrežij in storitev in z regulacijo dostopa do omrežij za zagotovitev učinkovite ponudbe na trgu.

V okviru postopka notifikacije za pridobitev splošne odobritve je treba izpolniti notifikacijski obrazec, kar je mogoče izvesti preko ComReg-ove spletne strani. Regulatorni režim in pogoji, ki jih irsko pravo postavlja v okviru splošne odobritve, se uveljavi takoj po izvedeni notifikaciji pri ComReg-u. Sama notifikacija pri ComReg je brezplačna (določeno je plačilo letnega prispevka glede na odstotek od ustvarjenih prihodkov).

V okviru svojih naloge in pristojnosti nacionalnega regulativnega organa lahko ComReg od vsakega podjetja, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja ali storitve, zahteva predložitev vseh informacij, ki jih potrebuje za zagotovitev skladnosti z določbami direktiv regulativnega okvira ter pravilniki o elektronskih komunikacijah oziroma z odločbami, sprejetimi na podlagi teh direktiv in pravilnikov. ComReg sam pa je dolžan Evropski Komisiji na obrazloženo zahtevo predložiti informacije, ki jih Komisija potrebuje za izvajanje svojih nalog. Okvirni pravilnik določa, da ComReg prispeva k razvoju notranjega trga tako, da sodeluje z nacionalnimi regulativnimi organi drugih držav članic ter z EK in BEREC. Upoštevati mora tudi mnenja in stališča oziroma smernice Evropske Komisije in BEREC.

Nadzor nad izvrševanjem določb iz nacionalnih pravilnikov načeloma izvaja ComReg. Če ugotovi kršitve, o tem obvesti podjetje, ki ima nato možnost izraziti svoje stališče. Če je kršitev taka, da se lahko odpravi, da ComReg podjetju možnost odprave kršitve v razumnem času. Če ComReg meni, da podjetje še vedno krši določbe, se lahko obrne na višje sodišče za izdajo odredbe, ki jo ComReg za zadevni prekršek šteje za primerno. ComReg lahko postopek o prekršku izpelje tudi sam. Hkrati lahko ComReg pri resnih ali ponavljajočih se kršitvah pogojev iz splošne odobritve, pravic uporabe ali posebnih obveznosti (glede pomembne tržne moči) podjetju prepreči nadaljnje

zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali začasno ali stalno odvzame pravice uporabe, če drugi ukrepi, namenjeni zagotovitvi skladnosti, niso dosegli namena. Vsak uporabnik ali podjetje, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja ali storitve, ima zoper odločbo ComReg pravico do pritožbe na višje sodišče, in sicer v 28 dneh od vročitve odločbe. Sodišče preuči pritožbo in izda tako odredbo, za katero meni, da je primerna.

Ob sporu med podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve v državi članici ali med takimi podjetji in drugimi podjetji v državi članici, ki imajo koristi iz obveznosti glede dostopa ali povezave, izda ComReg na zahtevo katere koli stranke zavezujočo odločitev za rešitev spora. ComReg lahko zavrne rešitev spora z zavezujočo odločbo, kadar obstajajo drugi mehanizmi, tudi mediacija, ki bi bolje prispevali k pravočasni rešitvi spora. Če spor po štirih mesecih ni rešen in če tožeča stranka ni predložila zadeve sodišču, ComReg na zahtevo katere koli stranke izda zavezujočo odločbo za rešitev spora v najkrajšem mogočem času, vsekakor pa v štirih mesecih.

Nacionalne pravne rešitve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav in za prilagoditev z Direktivo 2014/61/EU

Za prenos Direktive 2014/61/EU v nacionalno pravo je Irsko Ministrstvo za komunikacije, energijo in naravne vire sprejelo nadaljnji Pravilnik o znižanju stroškov širokopasovnih povezav (EU Reduction of Cost of Deploying High-Speed Public Communications Networks Regulations 2016; v nadaljevanju: Pravilnik o znižanju stroškov širokopasovnih povezav).
Na podlagi 10. člena Pravilnika o znižanju stroškov širokopasovnih povezav so naloge ComReg naslednje:
- Zagotavljanje skladnosti z rešitvami za znižanje stroškov širokopasovnih povezav
- Izvajanje nalog in pristojnosti nacionalnega regulatorja (Commission for Communications Regulation) in tudi
- opravljanje nalog enotne informacijske točke (Single Information Point -“SIP”); naloge po členih 4, 6 in 7 Direktive 2014/61/EU, kot jih povzema Pravilnik o znižanju stroškov širokopasovnih povezav (tč. c prvega odstavka 10 člena).
ComReg kot enotna informacijska točka - SIP zagotavlja relevantne informacije glede:
- postavljenih omejitev, soglasij ali dovoljenj, ki se zahtevajo za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij in
- uveljavljenih postopkov glede postavljenih omejitev, soglasij ali dovoljenj
V zvezi z vzpostavljanjem nacionalnih prilagoditev za implementacijo Direktive 2014/61/EU je pomembno mnenje ComReg z dne 17. 7. 2014, ko še ni bilo povsem jasno, kakšno vlogo naj bi imel ComReg pri izvajanju zahtev iz Direktive 2014/61/EU. Iz mnenja izhaja, da naj bi opravili pregled, v kolikšnem obsegu se lahko uporabljajo obstoječe in morebitne nove pristojnosti, da bi zmanjšali stroške uvajanja visokohitrostnih elektronskih komunikacijskih omrežij.
Odgovor ministra za komunikacije, energijo in naravne vire (Alex White) z dne 16. 7. 2015
Direktiva 2014/61/EU si prizadeva zmanjšati stroške razvoja med drugim tako, da naj bi države opustile vse zakonske ukrepe, ki prepovedujejo operatorjem omrežij javnih gospodarskih služb souporabo omrežnih sredstev. Takih določb na Irskem ni.
Direktiva 2014/61/EU zahteva, da operaterji omrežij javnih gospodarskih služb omogočijo, da so informacije o omrežjih dostopne javnosti, razen če obstajajo objektivni razlogi, da se take informacije ne dajejo. Direktiva 2014/61/EU pa ne nalaga obveznosti dati takih informacij na voljo javnim organom oziroma ne določa, da bi bile take informacije v javni domeni. Ministrstvo izdeluje register lastnikov obstoječe infrastrukture, ki bi lahko služil kot podlaga (National Broadband Plan network roll-out, v nadaljevanju: NBP). Objavljeno bo na spletni strani ministrstva.
(Ministrstvo je 15. 5. 2015 tudi objavilo register s podatki o lastnikih infrastrukture).
Odgovor ministra Alexa Whitea

Operaterji bodo morali na področjih, kjer ne bodo zagotovljene komercialne storitve, dati ponudbe v postopku oddaje javnega naročila za izbiro izvajalca/izvajalcev za uvajanje visokohitrostnih širokopasovnih povezav. Ponovna uporaba obstoječe infrastrukture (stebri, kanali, drogovi ...) bo zmanjšala stroške državne intervencije, hkrati pa se bo mogoče tako izogniti tudi nepotrebnim novogradnjam. Namen registra lastnikov obstoječe infrastrukture je v tem, da bo potencialnim ponudnikom zagotovil informacije o infrastrukturi, ki bi jih lahko uporabili kot del njihove ponudbe. Register ponudnikom omogoča, da jasno vidijo vrsto in splošno lokacijo obstoječe infrastrukture, ki bi se lahko ponovno uporabila. Toda to ne bo natančna zbirka podatkov o infrastrukturi, temveč je bolj mehanizem za lažje sodelovanje med ponudniki in lastniki infrastrukture. Če bodo ponudniki zainteresirani za dodatne informacije o lastnikih infrastrukturnega premoženja (npr. točna lokacija, cena itd.), se lahko povežejo z lastniki in od njih dobijo dodatne informacije.
To je lahko tudi pomembno za infrastrukturo, ki ni v okviru intervencijskega območja NBP, vendar bi bila vseeno koristna za uvajanje drugih telekomunikacijskih storitev in storitev na področjih, ki so komercialna.
Nacionalne pravne rešitve za zagotovitev varstva zasebnosti in osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij in za implementacijo Direktive 2002/58/ES

Tudi za prenos Direktive 2002/58/EC je Irsko Ministrstvo za komunikacije, energijo in naravne vire sprejelo poseben pravilnik, to je Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki skoraj dobesedno povzema vsebino Direktive 2002/58/EC. Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah se glede izvajanja nadzora razlikuje od ostalih štirih pravilnikov iz okvira implementacije EU direktiv regulatornega okvira elektronskih komunikacij in ga poleg ComReg izvaja tudi poseben organ, Komisar za varstvo podatkov (nacionalni DPA – Data Protection Authority). Urad komisarja za varstvo podatkov je bil ustanovljen na podlagi Zakona o varstvu podatkov iz leta 1988, ki je bil kasneje večkrat noveliran. Tudi GDPR uredba je bila implementirana v nacionalno pravo z Zakonom o varstvu podatkov (leta 2018). Ta zakon ureja splošna načela, v skladu s katerimi mora biti posameznikom dana možnost, da je zagotovljeno varstvo podatkov, ki se nanje nanašajo. Komisarja za varstvo podatkov imenuje irska vlada in je neodvisen, pri delu pa mu pomagajo pooblaščene osebe. Komisar za varstvo podatkov ne nadzira določb 6. in 9. člena Direktive 2002/58/ES glede podatkov o prometu in podatkov o lokaciji, kot ti implementirani v Pravilniku o zasebnosti, temveč pristojnost nadzora ostaja pri ComReg kot nacionalnem regulativnem organu.

Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah določa, da morajo izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev zagotoviti varnost in tajnost pri izvajanju teh storitev. Naročnike morajo obveščati ob vsakokratnih nevarnostih vdora v omrežje in jim, če je potrebno, predlagati mogoče ukrepe. V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora izvajalec o tem obvestiti Komisarja za varstvo podatkov ter naročnika ali posameznika. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu mora biti mogoč dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. S tem je povezana tudi prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo. Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev. Prav tako opredeljuje tudi nekatera druga pravila, na primer glede prikaza in omejitve prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi, varovanja zasebnosti pri prejemanju razčlenjenih računov in preusmerjanju klicev, naročniških imenikov ter narodne zbirke podatkov. Iz informacij Komisije o implementaciji Direktive 2002/58/EC po državah članicah tudi izhaja, da je Irska v okviru urejanja rešitev glede fiksnih telefonskih klicev uveljavila t.i. opt – out opcijo, drugače velja za mobilne klice, in sicer je uveljavljena t.i. opt in opcija.

Posamezniki, ki menijo, da so jim kršene pravice, se lahko obrnejo na Komisarja za varstvo podatkov, ki zadevo preuči in reši. Na njegovo odločitev je možna pritožba na posebno sodišče. Drugače velja za izvajanje tistih določb Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki jih nadzira ComReg, kjer se nadzor izvrši v skladu s predpisanim postopkom o prekršku.

Na podlagi odločitve Sodišča EU o razveljavitvi Direktive 2006/24/ES o hrambi podatkov tudi Irska ni zavezana k ohranitvi režima implementirane direktive o hrambi podatkov. Decembra 2018 je Irsko Višje sodišče odločilo, da je v nacionalno pravo vključena ureditev hrambe podatkov na podlagi implementacije Direktive 2006/24/ES neskladna z pravom EU (in tudi z ECHR). Vendar določbe Pravilnika o zasebnosti in elektronskih komunikacijah formalno ostajajo v veljavi, Irska Vlada pa je leta 2017 pripravila poseben akt - 'General Scheme of the Communications (Retention of Data) Bill', ki postavlja zamenjavo ureditvi hrambe.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA:

6.1 Presoja administrativnih posledic
a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne uvaja novih postopkov, ki bi vplivali na poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov. Z ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije, na agencijo se prestavlja pristojnost za izvedbo poizvedovanja po interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij.

Predlog zakona stremi k poenostavitvam in zmanjšanju administrativnih bremen, kjer je to glede na okoliščine in vsebino mogoče in primerno. Spodbuja se pristop splošne avtorizacije k uporabi radiofrekvenčnega spektra ter izdajo individualnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc le v primerih, ko je to nujno potrebno.

V skladu s cilji sekundarne zakonodaje EU se spodbuja zagotavljanje informacij oziroma postopkov na enem mestu. Tako je predvideno, da morajo državni organi obveščati agencijo o javnih posvetovanjih predpisov s področja elektronskih komunikacij (javna obravnava teh predpisov poteka prek portala E-demokracija), agencija pa mora na svojih spletnih straneh objaviti povezavo na te javne obravnave. Javna posvetovanja o svojih predpisih agencija prav tako objavlja na svojih spletnih straneh. Na ta način ima zainteresirana javnost vsa javna posvetovanja zbrana na enem mestu.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, ki bodo ključne za nadaljnjo gradnjo omrežij, ni potrebno pridobiti predhodnega dovoljenja, kar ima pozitivne posledice na administrativnem področju.

Uvaja se enkratno plačilo ob izdaji radioamaterskega dovoljenja, ki bo krilo stroške, ki jih ima agencija z izdajo dovoljenja in vodenjem uradne evidence imetnikov radioamaterskih dovoljenj.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Informacijsko komunikacijski sektor na splošno, še posebej pa elektronska komunikacijska omrežja in storitve, imajo pomembno vlogo pri učinkoviti rabi energije, ki jo povzroča vse več naprav z visokimi zmogljivostmi. Na podlagi razvoja storitev elektronskih komunikacij na način,

ki je z vidika varstva okolja in preprečevanja nepotrebnih posegov v prostor najbolj trajnostno usmerjen, se lahko nadomestijo obremenitve na drugih področjih, uvedejo se nove metode dela, kot na primer delo na daljavo, e-izobraževanje, e-zdravje, e-uprava, tako da se ocenjuje, da bodo skupni pozitivni učinki implementacije sprejete EU direktive in prenovljenih rešitev, ki jih ta vnaša na področje evropske regulacije elektronskih komunikacij, v vsakem primeru večji od negativnih.

S predlogom zakona se ohranjajo ukrepi, ki so bili uveljavljeni že z ZEKom-1C iz leta 2017 in ki so usmerjeni k skupni gradnji in dostopu do obstoječe fizične infrastrukture s preprečevanjem nepotrebnih posegov v prostor.

Postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, katerih gostota bo predvidoma velika, bi lahko vplivala na okolje. Vendar pa so značilnosti maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk majhna velikost, moč in domet. Pri postavitvi bo sicer vsekakor treba upoštevati veljavne predpise o dopustnosti elektromagnetnega sevanja.

Zaradi vključenosti vidika elektronskih komunikacij že v fazi prostorskega načrtovanja, se ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, določi za državnega nosilca urejanja prostora. S tem se bodo znižali stroški gradnje in obremenilni vpliv na okolje.

S prehodom na (praviloma) pošiljanje računov operaterjev za opravljene storitve v elektronski obliki, se zmanjšuje vpliv na okolje, ki ga povzroča tiskanje papirnatih računov.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Ocenjuje se, da bodo skupni pozitivni učinki implementacije sprejete EU direktive in prenovljenih rešitev, ki jih ta vnaša na področje evropske regulacije elektronskih komunikacij, v vsakem primeru vzpostavili vzpodbudno regulativno nacionalno okolje za razvoj področja, kar bo izboljšalo konkurenčnost in po drugi strani prispevalo k spodbudi boljših sinergijskih učinkov ter prineslo tudi pozitivne finančne in druge koristi vsem deležnikom, naslovljencem prenovljene zakonodaje. To bo ne nazadnje izboljšalo in povečalo tudi njihove možnosti vključevanja v gospodarske procese ter konkurenčnost na trgu. Zagotavljanje spodbudne regulacije elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev podpira dejansko vse sektorje sodobnega in inovativnega gospodarstva ter je strateškega pomena za razvoj digitalne družbe. Izboljšalo se bo upravljanje radijskega spektra, spodbujalo uvajanje novih storitev, ki so se pričele s 5G storitvami in se bodo v prihodnosti razširile še na druge nove tehnologije, povečala se bo konkurenčnost podjetij.

Zagotavljanje sodobnih in varnih elektronskih storitev in komunikacij omrežij bo predvidoma spodbudilo številne vidike gospodarstva, še posebej na področju inovacij in raziskav ter prispevalo k večji povezanosti z drugimi sektorji, vključno z večjim vključevanjem in mednarodnim sodelovanjem slovenskih deležnikov na različnih področjih.

Naložbe v zelo visokozmogljiva omrežja bi lahko zagotovile konvergenco ter uravnoteženo, v prihodnost usmerjeno in trajnostno okrevanje gospodarstva (v luči krize COVID-19), verjetno tudi spodbujanje delovnih mest.

Mikropodjetja in majhna podjetja zunaj osrednjih gospodarskih območij (vključno z MSP na podeželskih območjih) bodo imela koristi od razpoložljivosti zelo visokozmogljive povezljivosti. Razlog za to je, da trenutno ta podjetja morda nimajo na voljo enako kakovostnih storitev kot večje družbe, ki v svojih prostorih morda že imajo dostop do zelo visokozmogljive povezljivosti.

Z večjim poudarkom na splošni odobritvi spektra namesto na izdajanju individualnih licenc ter pospeševanju pokritosti 4G in 5G bodo spodbujene inovacije in podjetništvo. To bo koristilo predvsem (vendar ne izključno) zagonskim in manjšim podjetjem.

Doslednejše dodeljevanje spektra bo zagotovilo pravočasno in ustrezno razpoložljivost spektra za vzpostavitev 5G po vsej EU, s čimer bodo po oceni Evropske komisije ustvarjene koristi v Evropski uniji v višini 146,5 milijarde EUR na leto. Večina koristi bo razdeljena med štiri strateške sektorje, ki se zanašajo na zmogljivosti 5G, in sicer med avtomobilsko industrijo, zdravstvo, promet in javne storitve. Na področju storitev bodo tako ustvarjeni pogoji za bistveno pospešitev razvoja „interneta stvari“ in digitalizacije industrije, kar bi prispevalo k znižanju stroškov v telekomunikacijah in številnih drugih panogah.

Glede obremenitve obstoječih delovnih nalog zaposlenih pri zavezancih iz predloga zakona predlog zakona tako stremi k poenostavitvam in zmanjšanju administrativnih bremen, kjer je to glede na okoliščine in vsebino mogoče in primerno (npr. spodbuja se zagotavljanje informacij na enem mestu; za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk ni potrebno pridobiti predhodnega dovoljenja; računi operaterjev bodo praviloma v elektronski obliki- ni več tiskanja, kuvertiranja in odpošiljanja računov).

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Zagotavljanje spodbudne regulacije elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev lahko pomembno prispeva k zmanjševanju digitalne ločnice in posledično zmanjšuje tudi socialno izključenost, vpliva na kreiranje novih delovnih mest in na boljšo dostopnost storitev za vse socialne skupine.

Implementacija prenovljene evropske regulacije elektronskih komunikacij in nadaljnji konkretni ukrepi bodo tako še izboljšali dostopnost do storitev elektronskih komunikacij tudi končnim uporabnikom invalidom. Končnim uporabnikom invalidom se zagotavlja dostop do prilagojene terminalske opreme, prav tako pa se vzpostavlja podlaga za dodatne ukrepe za uporabnike invalide.
Tako kot v ZEKom-1 se v okviru univerzalne storitve predvideva možnost naložitve obveznosti izvajalcu univerzalne storitve, da nudi posebne cenovne opcije in pakete za uporabnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Ker je temeljni cilj priprave predloga zakona namenjen prenosu Direktive 2018/1972/EU v slovenski pravni red, se bodo ključni ukrepi, ki jih bo predlog postavljal, nanašali na rešitve iz prenove štirih EU direktiv, ki so del obstoječega regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, in sicer Direktive 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES in 2002/22/ES.

6.6 Presoja posledic za druga področja:
/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo v večjem delu izvajala agencija, ki tudi rešuje spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij in nadzira izvajanje določb sedanjega ZEKom-1 ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov, razen v primerih, ki spadajo v pristojnost Informacijskega pooblaščenca ali organa, pristojnega za informacijsko varnost. Agenciji bo zaupana naloga reševanja medoperaterskih sporov, sporov končnih uporabnikov (sem spadajo tudi spori glede terminalske opreme, ki je v lasti in pod upravljavskim nadzorom operaterja in je potrebna za zagotavljanje storitev, določenih v naročniški pogodbi), sporov med operaterji multipleksa ter sporov med operaterji multipleksa in ponudniki vsebin, sporov med subjekti, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in drugimi subjekti, ki imajo koristi od obveznosti dostopa oziroma medomrežnega povezovanja (ki se rešujejo kot medoperaterski spori).

Agencija bo še naprej tudi opravljala tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov oziroma ukrepov, izdanih na podlagi predlaganega zakona.

Ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, izdaja podzakonske akte (samostojno ali v soglasju z drugimi organi, kot na primer ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, ministrstvom, ministrstvom, pristojnim za obrambo in Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo) ter posreduje vladi, samostojno ali v soglasju, v sprejem predloge uredb. Ministrstvo opravlja tudi druge naloge v skladu s predlaganim zakonom (npr. določi se ga za državnega nosilca urejanja prostora, ministrstvo tudi dodeljuje javna sredstva).

Tudi predlagani zakon bodo v manjši meri še naprej izvajala še druga pristojna ministrstva (npr. ministrstvo, pristojno za radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo, na primer s spodbujanjem k zagotovitvi razpoložljivosti ustrezne terminalske opreme za končne uporabnike invalide, …), vlada (na primer z izdajanjem uredb, odločb, sklepov, imenovanji ...), Državni zbor (na primer z imenovanjem članov Sveta za elektronske komunikacije), Svet za elektronske komunikacije (npr. daje mnenja, priporočila in predloge glede zadev na področju elektronskih komunikacij) in Svet za radiodifuzijo (sodelovanje v postopkih Agencije v zvezi z dodelitvijo radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo).

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

V fazi predhodnega zbiranja mnenj je Ministrstvo za javno upravo (MJU) že januarja 2019 na spletnih straneh ministrstva (http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Javni_poziv.pdf) objavilo javni poziv strokovni, zainteresirani in drugi javnosti za predložitev predlogov v okviru priprave novega področnega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) z rokom za podajo prispevkov do 28. 2. 2019 oziroma naknadno podaljšan do 15. 3. 2019.

Tako smo želeli še pred oblikovanjem prvega osnutka predloga ZEKom-2 v postopek sprejemanja vključiti strokovno, zainteresirano in druge javnosti v želji pridobiti potrebne informacije iz prakse, pripombe in predloge ter tudi izkušnje glede morebitnih težav pri izvajanju določb sedanjega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1) in tako zagotoviti pripravo kakovostnega predloga novega zakona, ki bi bil kar najbolj usklajen z strokovno in drugo zainteresirano javnostjo.

V fazi poziva MJU za predložitev predlogov pred pripravo novega ZEKom-2 so mnenja, predloge in pripombe v predvidenem roku poleg treh zasebnih pobudnikov dali tudi Mega M, Eles, Svet za elektronske komunikacije, Zveza potrošnikov Slovenije, GZS – Medijska zbornica, GZS – ZIT, Mreža NVO za vključujočo informacijsko družbo, A1, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje kabelskih operaterjev Slovenije, Telekom Slovenije, AKOS (agencija), Radio Center, GIZ radiodifuznih radijskih in televizijskih medijev. Naknadno smo prejeli še predloge Slovenskega zavarovalnega združenja, družbe Akton, Pošta Slovenije – podpora SOEK in Sveta za radiodifuzijo RS. Prejete predloge in pripombe je MJU preučilo in jih objavilo tudi na svojih spletnih straneh.

Na MJU je priprava novega ZEKom-2 potekala v delovni skupini, v kateri s svojimi predstavniki sodeluje tudi Agencija. Pri vsebinah, ki se nanašajo na varnost omrežij in storitev ter delovanje s stanjih ogroženosti, še posebej pa glede implementacije ukrepov iz Nabora orodij EU za kibernetsko varnost tehnologije 5G (Nabor orodij EU), pa je sodeloval tudi še organ, pristojen za informacijsko varnost, to je pristojni nacionalni organ (PNO), v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost (takratna Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost – sedaj Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost).

Predlog zakona je bil dne 28. 8. 2020 v okviru javne obravnave objavljen na državnem portalu eUprava v rubriki e-demokracija z rokom do 31. 10. 2020 za morebitne pripombe.
Hkrati so bili vsi znani zainteresirani deležniki še posebej obveščeni o javni obravnavi.

Mnenja, predloge in pripombe strokovne in zainteresirane javnosti (brez omejitev v zvezi z zaupnostjo gradiva so podali Svet za radiodifuzijo, Slovensko zavarovalno združenje, Rune Rural Networks, Akton d.o.o., TSmedia, Telekom Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Huawei, Svet za elektronske komunikacije (SEK), DARS, Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK), A1, Pošta Slovenije, Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS), Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS), Host net d.o.o., GZS – Medijska zbornica, Združenje kabelskih operaterjev Slovenije (ZKOS), Združenje slovenskih operaterjev digitalnih televizijskih storitev, GVO, T-2, d.o.o., Inštitut Digitas in Forum za digitalno družbo, DIGITALEUROPE in AKOS (agencija). Mnenja, predloge in pripombe, ki so bili podani na gradivo v javni obravnavi z dne 28. 8. 2020, so bili objavljeni na spletnih straneh MJU.

Predlog zakona, ki je bil dne 14. 4. 2021 posredovan v medresorsko usklajevanje, in kot takšen tudi ponovno objavljen na spletnih straneh državnem portalu eUprava v rubriki e-demokracija pri čemer je bilo tudi javnosti ponovno omogočeno komentiranje. Mnenja, predloge in pripombe, so ponovno podali AKOS (agencija), ZKOS, Inštitut Digitas, SOEK, Huawei, Telekom – GVO, T-2 in ZOS. Pripombodajalcem so bili odgovori s pojasnili posredovani pred sprejetjem predloga zakona na Vladi.

Mnenja, predloge ter pripombe smo upoštevali v pretežni meri bodisi s spremembami oziroma dopolnitvami zakonskega besedila bodisi z vidika večje jasnosti z ustreznimi dopolnitvami obrazložitev določb tega zakona. Ne glede na navedeno pa ni bilo mogoče upoštevati tistih pripomb in predlogov, ki so v nasprotju z določbami regulativnega okvira Evropske unije, različnih pripomb in predlogov pripombodajalcev, ki so v medsebojni koliziji, ter drugih predlogov in pripomb, za katere smo ocenili, da niso primerni.

Podrobnejše poročilo o upoštevanju pripomb bo v skladu z 204. členom ZEKom-1 objavljeno na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo pred sprejetjem zakona. V nadaljevanju podajamo

pojasnila v zvezi z neupoštevanimi pripombami oziroma odgovore na posamezne komentarje zainteresiranih deležnikov. Pri pojasnilih je treba upoštevati, da je pri verziji osnutka zakona iz javne obravnave in verziji iz medresorskega usklajevanja prišlo do preštevilčenja členov, zato je v nadaljevanju mestoma podana utemeljitev posebej k pripombam, prejetim v fazi objave osnutka zakona z dne 28. 8. 2020 in posebej k pripombam, prejetim v fazi objave predloga tega zakona z dne 14. 4. 2021:

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020 in pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- pojasnila glede upoštevanja uvodnih pripomb posameznih pripombodajalcev so podana v okviru členov, na katere se pripombe smiselno nanašajo;
- glede pripombe DIGITALEUROPE k 3.členu osnutka, da je v predlogu veliko opredelitev izrazov, ki ne izhajajo iz Direktive 2018/1972/EU pojasnjujemo, da so posamezne opredelitve dodane le zaradi večje jasnosti in določnosti zakonskega besedila, precej opredelitev pa se nanaša tudi na nacionalne določbe, ki niso povezane s prenosom sekundarne zakonodaje EU v pravni red Republike Slovenije;
- predlogi agencije in Telekoma Slovenije k opredelitvam »dostopovne točke« in »dostopovnega omrežja« so bili delno upoštevani na način, da je bila prva opredelitev črtana, druga pa spremenjena, kot izhaja iz predloga zakona;
- predlog SOEK za dopolnitev opredelitve »fizične infrastrukture« iz 11. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev je skladna z Direktivo 2014/61/EU, pri čemer so strehe kot del stavb pomensko že vključene v opredelitev izraza;
- predlog SOEK za spremembo opredelitve »kabelske kanalizacije« iz 26. točke 3. člena ni bil upoštevan iz razloga, ker je v evidenci ZK GJI kabelska kanalizacija horizontalni gradbeni inženirski objekt, sestavljen iz kanalov, cevi in podobnega, ki omogoča postavitev in vzdrževanje telekomunikacijskih vodov. To je linijski objekt. Jašek je vertikalni gradbeni inženirski objekt, ki omogoča dostop do telekomunikacijskih vodov v kabelski kanalizaciji. To je navadno točkovni objekt
- predlog Telekoma Slovenije, naj se v opredelitev iz 30. točke 3. člena vključi sklic na zakon, ki ureja kritično infrastrukturo, ni bil upoštevan. Zakon, ki ureja kritično infrastrukturo, takšnega pojma namreč ne uporablja;
- predlog Telekoma Slovenije za spremembo opredelitve »komunikacijskega objekta« iz 33. točke 3. člena ni bil upoštevan. Menimo, da je opredelitev izraza v osnutku, ki se ne spreminja glede na ZEKom-1, ustrezna;
- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev opredelitve »maloobmočne brezžične dostopovne točke« iz 38. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev izraza je skladna z opredelitvijo iz Direktive 2018/1972/EU. Menimo, da so podzemne celice in izdvojene radijske glave že vključene;
- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev opredelitve iz 41. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev je skladna z 2. členom Direktive 2018/1972/EU. Uvodne izjave so namenjene zgolj obrazložitvi. Že iz predlagane opredelitve je razvidno, da ne vključuje storitev, pri katerih je medosebna in interaktivna komunikacija zgolj manjši pomožni del storitve, ki je dejansko povezan z drugo storitvijo;

- v zvezi s predlogom SOEK k 53. točki 3. člena pojasnjujemo, da je opredelitev skladna s 27. točko 2. člena Direktive 2018/1972/EU. Opredelitev je bila sicer nekoliko popravljena na način, razviden iz predloga zakona;
- predloga SOEK in Host net za dopolnitev opredelitve iz 54. točke 3. člena nista bila upoštevana. Z dopolnitvijo opredelitve bi se naložitev obveznosti iz šestega odstavka 9. člena osnutka širila na brezžična omrežja, kar menimo, da ni primerno v skladu s pojasnili k poglavju o gradnji;
- predlog A1 za dopolnitev opredelitve iz 61. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev iz osnutka je skladna z 10. točko 2. člena Direktive 2018/1972/EU;
- v zvezi s pripombo agencije k 69. točki 3. člena pojasnjujemo, da je opredelitev »razdelilna točka« prenos opredelitve »točka dostopa« iz Direktive 2014/61/EU. Ni potrebno, da tako direktiva kot zakon uporabljata enako poimenovanje;
- pripomba T2 k 70. točki 3. člena glede pojma »razdelilna točka« in dodatne opredelitve »koncentracijska točka« ni bil upoštevana. Pojasnjujemo, da je opredelitev »razdelilna točka« prenos opredelitve »točka dostopa« iz Direktive 2014/61/EU, medtem ko Direktiva 2018/1972/EU med opredelitvami izrazov niti ne vsebuje opredelitve razdelilne oziroma koncentracijske točke;
- pripombe SOEK k 74. točki 3. člena so bile delno upoštevane na način, kot je razviden iz predloga zakona. Predlog Host net v tem delu ni bil upoštevan, saj mora biti opredelitev skladna z Direktivo 2014/61/EU;
- predloga Rune in Telekoma Slovenije, naj se v 3. členu dodata opredelitvi »skupne uporabe« oziroma »skupne gradnje« na tem mestu nista bila upoštevana. Kaj je skupna uporaba, izhaja že iz 133. člena osnutka, skupna gradnja pa je urejena v 11. členu osnutka. Vprašanje služnosti se rešuje na drugem mestu;
- predlog Telekoma Slovenije, naj se v 3. členu doda opredelitev »gospodarske javne infrastrukture« ni bil upoštevan, saj že iz druge področne zakonodaje izhaja, kdaj gre za gospodarsko javno infrastrukturo (zagotavljanje storitev proizvodnje, prenosa ali distribucije plina, električne energije, vključno z javno razsvetljavo, ogrevanja, vode, vključno z odstranjevanjem ali čiščenjem odpadnih voda ter odplak in drenažnimi storitvami ter zagotavljanje prevoznih storitev, vključno z železnicami, cestami, pristanišči in letališči);
- predlog Telekoma Slovenije, naj se v 3. členu doda opredelitev »mobilne dostopovne točke« ni bil upoštevan. V predlogu zakona je že opredeljena maloobmočna brezžična dostopovna točka;
- predlog SOEK za ponovno vključitev opredelitve »objekta« ni bil upoštevan. Opredelitev je bila namenoma izključena, saj ocenjujemo, da ni potrebna. Opredeljen je komunikacijski objekt, kar za potrebe tega zakona zadostuje;
- predlog Telekoma Slovenije za dodatno opredelitev »agregator zagotavljanja storitev« ni bil upoštevan. Opredelitev ni potrebna, saj se ne uporablja v predlogu zakona;
- predlog Telekoma Slovenije za dodatno opredelitev »nadomestne poti« ni bil upoštevan. Gre za splošen izraz, ki pomeni pot, ki v določenih situacijah (v primeru tega zakona ob prekinitvah/napakah) prevzame iste funkcije prvotne poti. Menimo, da dodatna opredelitev v predlogu tega zakona ni potrebna;
- predlog Medijske zbornice, naj se v zakonu opredeli, kaj je učinkovita raba radijskih frekvenc, ni bil upoštevan, saj učinkovite rabe frekvenc ni mogoče opredeliti na ravni zakonskega besedila;
- predlog agencije za dodatno opredelitev »radiofrekvenčnega pasu« ni bil upoštevan«, saj bi uporaba dodatnega termina poleg radijske frekvence lahko privedla do nejasnosti tekom celotnega zakona;
- predlog Telekoma Slovenije za opredelitev »zlorabe elektronskega komunikacijskega omrežja« ni bil upoštevan, saj se izraz v predlogu zakona ne uporablja;
- pripomba Digitas k 3. členu glede uporabe pojma »invalid« ni bila upoštevana. Pojem »invalid« izhaja iz 3. člena Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17), ki invalida opredeljuje kot osebo z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi in senzoričnimi

okvarami ter motnjami v duševnem razvoju. Dodajamo, da tudi novela zakona, ki ureja avdiovizualne medijske storitve, uporablja takšno terminologijo. Menimo, da je primerno, da je terminologija v sorodnih predpisih poenotena.

II. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJSKIH OMREŽIJ IN STORITEV

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- pripombe DIGITALEUROPE k 5. členu osnutka v zvezi s sporočanjem sprememb niso bile upoštevane. V danem primeru gre le za sporočanje sprememb podatkov in ne za obveznost dodatnega obveščanja. Brez teh podatkov agencija ne more učinkovito voditi evidence operaterjev;
- predlog Akton, da bi tudi ponudniki medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, plačevali na podlagi obvestila, niso bili upoštevani, saj rešitev ne bi bila skladna z 12. členom Direktive 2018/1972/EU. Za te ponudnike ne sme veljati sistem splošne avtorizacije;
- predlog SOEK, da bi se prepovedalo pridobivanje statusa operaterja za osebe, ki izvajajo veriženje podjetij, ni bil upoštevan. Takšno določilo bi bilo v neskladju z 12. členom Direktive 2018/1972/EU. Poleg tega gre za vprašanje, ki sodi v statusno pravno zakonodajo in ne more biti predmet urejanja s tem predlogom zakona;
- predlog SOEK za dopolnitev drugega odstavka 5. člena osnutka ni bil upoštevan, saj dopolnitev ne bi bila skladna z drugim odstavkom 15. člena Direktive 2018/1972/EU;
- glede pripomb Akton k 6. členu osnutka pojasnjujemo, da edino Akton predlaga spremembe v načinu določanja plačil na podlagi obvestila. Ob tem dodajamo, da večina drugih držav članic EU sploh nima določenih nobenih izjem pri upoštevanju prihodkov od posredovanja mednarodnega prometa. Prav tako ni bil upoštevan dodaten predlog glede upoštevanja plačil povezanih družb, prek katerih operater nastopa na trgu druge države, drugim nacionalnim regulativnim organom. Upoštevati je treba, da povezane družbe, ki delujejo v drugi državi, izvajajo tudi druge dejavnosti iz naslova zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (ne le posredovanje mednarodnega prometa), tako da plačujejo na podlagi celotnega prometa, ni pa določena višina dajatve v drugi državi, ki predstavlja obveznost iz naslova opravljenega posredovanega mednarodnega prometa.

III. GRADNJA OMREŽIJ IN PRIPADAJOČE INFRASTRUKTURE

a. Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- številne pripombe v smeri določitve nosilca urejanja prostora za področje elektronskih komunikacij so bile upoštevane na način, da se za nosilca urejanja prostora predlaga ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije. Agencija v skladu s prostorsko zakonodajo ne more biti nosilec urejanja prostora;
- predlog Rune za natančnejšo opredelitev povečanja zmogljivosti v 1. točki tretjega odstavka 9. člena ni bil upoštevan. Povečanje zmogljivosti se nanaša na obstoječe komunikacijske objekte oziroma naprave elektronskih komunikacijskih omrežij, kar je razvidno iz uvodnega dela točke. Četudi se dodajajo visokozmogljivi infrastrukturni elementi, pridobitev gradbenega dovoljenja znotraj mej, ki jih določa pravilnik, ki določa enostavne komunikacijske objekte, ni potrebna;
- pripombo Telekoma Slovenije k četrtemu odstavku 9. člena bomo podrobneje preučili ob sprejemanju predvidenega podzakonskega akta;

- pripomba Telekoma Slovenije k šestemu odstavku 9. člena, naj se zapiše, da lastnik objekta operaterju ne sme zaračunati nadomestila za uporabo pasivne komunikacijske infrastrukture v objektu, ni bila upoštevana. Menimo, da bi šlo za prekomerno breme, ki bi ga investitor prevalil na kupca;
- pripomba ZKOS k šestemu odstavku 9. člena glede uporabljenih tehnologij ni bila upoštevana. Upoštevanje predloga bi pomenilo, da bi moral investitor poleg cevi zagotoviti tudi vse različne tehnologije (npr. UTP, optika, koaks…), kar bi pomenilo nesorazmerno breme, ki ga ne bi bilo mogoče upravičiti. Vsekakor pa je v skladu z Direktivo 2014/61/EU določena obveznost, da se vključi stavbna fizična infrastruktura (prazne cevi), ki omogoča namestitev vseh tehnoloških rešitev;
- predloga Host net in A1 k šestemu odstavku 9. člena, da se gradnja stavbne fizične infrastrukture uredi tudi za brezžična omrežja v skupnih delih stavbe, nista bila upoštevana. Zahteve za postavitev stavbne fizične infrastrukture so urejene v skladu z Direktivo 2014/61/EU. Določitev zakonske obveznosti za postavitev stavbne fizične infrastrukture tudi za brezžična omrežja bi bila prekomerna in bi se odrazila v draženju stavb;
- predlog A1 za razširitev obveznosti v devetem odstavku 9. člena ni bil upoštevan. Naložitev takšne obveznosti prvotnemu investitorju ne bi bila sorazmerna;
- pripomba A1 k 9. členu v zvezi z lažjo izgradnjo elektro energetskih priključkov ni bila upoštevana, saj ne gre za materijo, ki bi bila predmet urejanja z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Gre za vprašanja, ki jih ureja druga področna zakonodaja;
- predlog SOEK, da bi gradbena dovoljenja za gradnjo komunikacijskih objektov na prvi stopnji namesto upravnih enot izdajalo ministrstvo, pristojno za gradnjo objektov, zaradi nasprotovanja Ministrstva za okolje in prostor, ni bil upoštevan;
- predlog A1 k 9. členu, naj zakon kot specialni predpis glede na Stanovanjski zakon uredi gradnjo in vzdrževanje stavbne fizične infrastrukture na način, da se bo štelo, da gre za redni posel, kjer soglasje lastnikov ni potrebno, ni bil upoštevan. Gre za materijo, ki jo ureja drug zakon, takšna določba v predlogu tega zakona pa bi pomenila prevelik poseg v lastninsko pravico etažnih lastnikov;
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK na eni in pripombe agencije na drugi strani glede rokov v 10. členu so kontradiktorne. V predlogu zakona smo ohranili roke iz osnutka zakona;
- pripomba Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 11. člena, da morata infrastrukturni operater in zainteresirani soinvestitor vsak zase urediti pogodbena razmerja z lastniki nepremičnin in da to ne sme vplivati na začetek gradnje, ni bila upoštevana. Zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti skupne gradnje, ki je v javno korist, se predlaga določba, v skladu s katero se služnost, pridobljena na nepremičninah v lasti države in lokalnih skupnosti, v primeru operaterjev omrežja razteza tudi za primer skupne gradnje, vendar le v okviru obstoječe trase in ob plačilu nadomestila za služnost;
- predlog GVO za črtanje sedmega odstavka 11. člena ni bil upoštevan. Določba je skladna z nameni, ki jih zasleduje Direktiva 2014/61/EU. Obveznost velja samo v primeru gradnje iz javnih sredstev in je namenjena preprečevanju nepotrebnih posegov v prostor. Pri tem je strošek položitve prazne kabelske kanalizacije zanemarljiv v primerjavi s stroški ponovnega prekopavanja ceste;
- pripomba Telekoma Slovenije k 11. členu, v skladu s katero v primeru realizacije skupne gradnje, omrežje pet let ne bi moglo biti predmet regulacije, če imata vsaj dva soinvestitorja status operaterja omrežja, ni bila upoštevana. Spodbujanje investicij se v skladu z določbami Direktive 2018/1972/EU ureja v 153. členu osnutka (regulativna obravnava novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov) in 157. členu (prevzem zavez);
- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev prvega odstavka 13. člena ni bil upoštevan. Takšna določba bi pomenila dodatno administrativno breme. Se bo pa problematika deloma reševala v okviru urejanja varovalnih pasov;

- predlog GVO za popravke v drugem odstavku 13. člena ni bil upoštevan. Menimo, da je obstoječa dikcija primerna. Prestavitev lahko izvede lastnik ali pa od njega pooblaščeni izvajalec (torej samo na podlagi pooblastila lastnika – tako način prestavitve in zaščite v vsakem primeru ostane v pristojnosti lastnika);
- predlog agencije, naj se iz obveznosti vpisa v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov izvzame infrastrukturo v opuščanju, ni bil upoštevan. Obveznost celostnega vpisa je bila določena z ZEKom-1C leta 2017, pri čemer je enoletno prehodno obdobje poteklo avgusta 2018. Določba je bila tako že konzumirana;
- predlog SOEK za črtanje šestega odstavka 14. člena ni bil upoštevan. Ne gre za iste podatke, za katere že velja obveznost vpisa v evidenco, temveč npr. podatke o zasedenosti, mobilnih omrežjih. Če so zavezanci podatke že poslali za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov, jih agencija ne sme še enkrat zahtevati. Glede na to, da 260. in 261. člen osnutka nudita podlago agenciji za zbiranje podatkov, določba šestega odstavka 14. člena ne predstavlja dodatnega administrativnega bremena;
- pripomba A1 k 14. členu, naj GURS po prejemu vloge za vpis podatkov v evidenco doda zaznambo o prejeti vlogi, ni bila upoštevana. Evidenca ne nudi možnosti vpisa zaznambe. V zadnjem obdobju se sicer po naših podatkih časovni zamiki pri vpisu zmanjšujejo;
- pripombe A1 k 15. členu so bile delno upoštevane. Glede oblike je dodano, da morajo biti podatki zagotovljeni v obliki, kot je zahtevana za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov. Roki so določeni v skladu s četrtim in petim odstavkom 4. člena Direktive 2014/61/EU. V skladu z direktivo je v drugem odstavku 15. člena tudi določeno, da se dostop do podatkov odobri pod sorazmernimi, nediskriminacijskimi in preglednimi pogoji;
- pripombe k 16. členu (varovalni pasovi) so kontradiktorne. Pripombe Telekoma Slovenije in SOEK so bile delno upoštevane na način, kot je razviden iz predloga zakona. Glede pripomb Rune pojasnjujemo, da varovalni pas ne pomeni, da se v tem pasu ne sme graditi, ampak le, da je treba pridobiti predhodno soglasje. Širina pol metra bi bila zaradi zaščite vodov in objektov lahko premajhna. Varovalni pas mora biti zaradi omejevanja lastninske pravice, čim ožji, vendar ne toliko, da bi to povzročalo škodo elektronskim komunikacijskim omrežjem;
- predlog GVO, naj se v 16. členu doda nov odstavek, v katerem se določi, da sta investitor in izvajalec del nerazdelno odgovorna za povzročeno škodo na omrežju, če nista pred pričetkom del pridobila informacij o omrežju, ni bila upoštevana. Gre za vprašanje pogodbenega urejanja, ki ne sodi v področje urejanja tega zakona;
- pripomba A1, naj se v drugem odstavku 18. člena dodajo reference in bančne garancije, ni bila upoštevana. Bančne garancije se ne zahtevajo zaradi visokih stroškov. Organi razpolagajo z zadostnimi informacijami, zato referenc ni treba uvrstiti med obvezne sestavine. Glede pripombe v tretjem odstavku, naj se doda tudi informacije o zagotovljenih finančnih virih za uresničevanje napovedane gradnje, menimo, da to sodi že pod »dokazila o finančni izvedljivosti načrtovanih investicijskih projektov«. O potrebnosti sestavin iz tretjega odstavka odloča organ javnega sektorja, ki dodeljuje javna sredstva;
- pripomba GVO k petemu odstavku 18. člena, naj se rok šestih mesecev skrajša na štiri mesece, ni bila upoštevana. Določen je zgolj maksimalen rok, pri čemer se posamezni postopki med seboj razlikujejo, zato je tudi čas, potreben za izvedbo postopka različen. V konkretnem primeru se o roku dogovorita organ javnega sektorja in agencija;
- v zvezi s pripombo GVO k šestemu odstavku 18. člena, naj se javno objavi ime tistega, ki je izrazil tržni interes, pojasnjujemo, da so podatki o izkazanem tržnem interesu že sedaj javni (kar predvideva tudi osnutek). Sankcioniranje za neizpolnitev tržnega interesa je urejeno v skladu z Direktivo 2018/1972/EU;
- pripombe GVO k tretjemu odstavku 19. člena ni bilo mogoče upoštevati, saj so pogoji usklajeni z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 (t. i. GBER uredba);

- pripomba GVO k četrtemu odstavku 19. člena ni bila upoštevana. Razlogi, zaradi katerih operater omrežja ni upravičen do javnih sredstev, so določeni v skladu z Uredbo 651/2014/EU. Dopolnitev določbe s sklicevanjem na izpolnitev tržnega interesa bi bila lahko v praksi izrazito problematična (določene omrežne priključne točke ostanejo nepokrite iz različnih razlogov, tudi objektivnih);
- pripomba GVO k sedmemu odstavku 19. člena ni bila upoštevana. Ne glede na navedeno so določene tolerance pri trasi seveda dopustne;
- predlog A1 za dopolnitev osmega odstavka 19. člena z navedbo, da morajo biti cene enake najmanj celotno minimalno obdobje določeno na razpisu in se lahko usklajujejo samo v skladu z rastjo inflacije, ni bil upoštevan. Menimo, da bi predlagana rešitev pomenila prekomerno omejitev. V osmem odstavku 19. člena osnutka ZEKom-2 je sicer določeno, da mora cena operaterskega dostopa do omrežja, zgrajenega z javnimi sredstvi, temeljiti na načelih stroškovne naravnanosti oblikovanja cen, ki jih nadzira agencija. Pri tem agencija upošteva naložbe operaterja omrežja ter cene, ki so na voljo na primerljivih konkurenčnih trgih in pri operaterjih omrežij. Torej ima agencija možnost zahtevati uravnavanje cen, če so te previsoke. Dodaten varovalni mehanizem glede previsokih cen je tudi v devetem odstavku tega člena (vračanje viškov državnih pomoči sofinancerju projekta).

b. Pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- predlog T-2, da se dopolni sedmi odstavek 10. člena, se ne sprejme. Za določbo petega odstavka veljavnega ZEKom-1, ki predvideva obveznost postavitve dostopovne točke, ki omogoča skupno uporabo dostopovnega omrežja, se je v praksi izkazalo, da nima večje dodane vrednosti (ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki morajo biti izpolnjene za naložitev skupne uporabe);
- pripomba ZKOS glede omrežja v stavbah (na osmi odstavek 10. člena, šesti odstavek 138. člen in peti odstavek 137. člena) se ne sprejme. Predlog ZKOS se upošteva le na način, da se v obrazložitve doda, da lahko določitev nediskriminacijskih pogojev vključuje tudi to, da je lastnik stavbe lahko upravičen do povračila morebitnih dejanskih stroškov, ki mu s tem nastanejo. Dodatno glej tudi odziv na pripombe k 137. in 138. členu (IX. Zagotavljanje konkurence);
- pripombe GVO k 12. členu za črtanje osmega odstavka niso bile upoštevane. Določba je skladna z nameni, ki jih zasleduje Direktiva 2014/61/EU. Obveznost velja samo v primeru gradnje iz javnih sredstev in je namenjena preprečevanju nepotrebnih posegov v prostor. Pri tem je strošek položitve prazne kabelske kanalizacije zanemarljiv v primerjavi s stroški ponovnega prekopavanja ceste;
- pripomba GVO, da se doda nov četrti odstavek 13. člena, ni bila upoštevana. Gre za vprašanje pogodbenega urejanja, ki ne sodi v področje urejanja tega zakona;
- predlog GVO za dopolnitev drugega odstavka 14. člena se ne sprejme. Pojasnjujemo, da v primeru dogovora iz drugega odstavka ne gre za gradbeno pogodbo, temveč le za dogovor med izvajalcem in lastnikom omrežja glede prestavitve in zaščite. Ne glede na navedeno še dodajamo, da vprašanje obličnosti ne sodi v področje urejanja predloga zakona;
- pripombe SOEK k 17. členu so delno upoštevane (poveča se širina varovalnega pasu elektronskega komunikacijskega omrežja za linijski objekt na tri metre in oddaljenost pri poligonskem objektu na 5 m), pripombe različnih deležnikov so bile sicer kontradiktorne, tako smo ocenili, kakšna vrednost je takšna, da bi primerno uravnotežila interese;
- predlog GVO za spremembo 18. člena, da se v prvem odstavku določi tudi najdaljši možni rok, v katerem mora investitor zgraditi omrežje ali vsaj pretežni del (75%) omrežja, ter sankcionirati neizpolnitev obveznosti, ni bil upoštevan. Pojasnjujemo, da gre pri 18. členu za prenos 22. člena Direktive 2018/1972/EU, ki ureja spremljanje napovedi operaterjev (ne gre še za absolutno

obveznost gradnje). Ponovno dodajamo, da je v skladu z Direktivo 2018/1972/EU tudi prepovedano sankcioniranje (razen v primeru naklepa ali hude malomarnosti);
- predlog GVO k 19. členu se upošteva deloma. Poleg slovničnih popravkov k četrtemu odstavku, ki se upoštevajo, v zvezi s pripombo k petemu odstavku glede javne objave pojasnjujemo, da je bila javnost podatkov o izkazanem tržnem interesu na novo določena že v ZEKom-1C, kar se tudi izvaja. Glede pripomb k šestemu odstavku, da se le ta v celoti ponovno preveri glede varovanja konkurence, pojasnjujemo, da je bil predlog zakona predložen v medresorsko usklajevanje, pri čemer ministrstvo, pristojno za varovanje konkurence, ni imelo pripomb. Glede težnje k dopolnitvi sedmega odstavka pojasnjujemo, da je izpostavljena vsebina urejena v 21. členu. Predlog, da se v devetem odstavku rok skrajša na 3 mesece, ni bil upoštevan, saj je določen zgolj maksimalen rok, pri čemer se posamezni postopki med seboj razlikujejo, zato je tudi čas, potreben za izvedbo postopka, različen. V konkretnem primeru se o roku dogovorita organ javnega sektorja in agencija. Glede predloga, da je potrebno dodati nov odstavek, ki bi določal, kdo ne more zahtevati tržnega interesa, ni bil upoštevan. Razlogi, zaradi katerih operater omrežja ni upravičen do javnih sredstev, so določeni v skladu z Uredbo 651/2014/EU. Dopolnitev določbe s sklicevanjem na izpolnitev tržnega interesa bi bila lahko v praksi izrazito problematična (določene omrežne priključne točke ostanejo nepokrite iz različnih razlogov, tudi objektivnih).

IV. RAZLASTITEV IN OMEJITEV LASTNINSKE PRAVICE

a. Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- glede pripombe Telekoma Slovenije k 25. členu pojasnjujemo, da je bil namen določbe pojasnjen že v obrazložitvah k ZEKom-1. Ni nujno, da je služnost enaka zmanjšani vrednosti služeče nepremičnine ali dejanske škode in izgubljenega dobička, ampak je lahko tudi nižja. V tem okviru je omogočeno svobodno dogovarjanje, saj ima služnostni upravičenec lahko interes, da bo lažje dostopal do komunikacijskega omrežja, kar se bo lahko odrazilo tudi pri višini denarnega nadomestila za služnost;
- glede predlogov za določitev neodplačnih služnosti menimo, da bi šlo v primeru posega na nepremičnine v zasebni lasti za prevelik poseg v lastninsko pravico. Morebitna določitev neodplačnih služnosti na vseh nepremičninah v lasti države in samoupravnih skupnosti pa bila je vprašljiva s sistemskega vidika gospodarnega ravnanja z državnim in občinskim premoženjem. Takšen predlog je bil sicer vključen v predlog ZEKom-1C, kot je bil predložen v medresorsko usklajevanje, vendar je bil umaknjen zaradi nasprotovanja resorjev in Skupnosti občin Slovenije. Nadalje pojasnjujemo, da ni mogoče metodologije izračuna teh služnosti urejati s splošnim aktom agencije. Tudi sicer bi tovrstno urejanje na normativni ravni z morebitnim pravilnikom ministra lahko v določenih primerih celo podražilo služnosti na območjih, kjer obstaja velik interes za gradnjo javnih komunikacijskih služnosti in je mogoče glede na obstoječo ureditev služnost pridobiti po nižji ceni;
- predlog GVO za dopolnitev tretjega odstavka 25. člena ni bil upoštevan. Operaterjem se omogoča skupna uporaba, ni pa prepovedano graditi (ob pridobljeni služnosti), četudi obstaja možnost skupne uporabe;
- pripomba Telekoma Slovenije k prvemu odstavku 26. člena ni bila upoštevana. Predlog bi lahko pomenil pretiran poseg v lastninsko pravico (sklicevanja na stara omrežja, ki niso nujno povezana s tokratnim pridobivanjem služnosti).

b. Pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- poziv ZOS k dopolnitvi 27. člena na način, da operater krije stroške morebitne sanacije ostale infrastrukture v lasti lokalnih skupnosti oz. poskrbi, da je ob končanju gradnje v naravi

vzpostavljeno prvotno stanje, ni bil upoštevan. Vsebinska dopolnitev ni potrebna, saj že iz splošnih pravil obligacijskega prava izhaja (131. člen Obligacijskega zakonika- OZ), da je povzročitelj škodo dolžan povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Vzpostavitev prejšnjega stanja in denarno odškodnino pa določa 164. člen OZ, v katerem je navedeno, da je odgovorna oseba dolžna vzpostaviti stanje, ki je bilo, preden je škoda nastala. Če pa se z vzpostavitvijo prejšnjega stanja škoda ne odpravi popolnoma, je odgovorna oseba dolžna plačati za ostanek škode denarno odškodnino;
- pripomba GVO k 27. členu in predlog za dopolnitev, da bi se s predlagano dopolnitvijo odpravil kakršen koli dvom glede tega, da novi investitor ne more graditi novega omrežja na zemljišču, kjer že obstaja služnost po tem zakonu, ni bila upoštevana. Operaterjem se omogoča skupna uporaba, ni pa prepovedano graditi (ob pridobljeni služnosti), četudi obstaja možnost skupne uporabe. Predlog ZKOS za spremembo 27. člena predloga (3., 5. in 7. odstavek) ni bil upoštevan iz razlogov, kot so navedeni zgoraj pri odzivu na pripombe iz javne obravnave.

V. UPRAVLJANJE RADIOFREKVENČNEGA SPEKTRA

a. Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- splošne pripombe Telekoma Slovenije k temu poglavje so bile obravnavane pri posameznih členih. Iz pripombe, da osnutek ne vsebuje določil o pravicah in obveznostih v zvezi z uporabo radijskih frekvenc za satelitske storitve, ni povsem jasno razvidno, kaj je predlagatelj imel v mislih. Menimo, da ne gre za vsebine, ki bi jih bilo treba urejati z zakonom. Podrobnejši pogoji so odločeni v načrtu uporabe radijskih frekvenc in odločbah o dodelitvi radijskih frekvenc;
- predlogi SOEK za spremembo naslovov in razporeditev členov so bili upoštevani delno, kot je razvidno iz predloga zakona. V preostalem ne vidimo dodane vrednosti v morebitni prerazporeditvi členov;
- pripomba SOEK k tretjemu odstavku 29. člena, naj se upošteva tudi mednarodne sporazume, ni bila upoštevana. Mednarodni sporazumi, ki zavezujejo Slovenijo, so ratificirani in sodijo med mednarodnopravne akte, uveljavljene v Republiki Sloveniji. Dopolnitev tako ni potrebna;
- predlog Medijske zbornice za spremembo četrtega odstavka 29. člena ni bil upoštevan. Določba, ki je bila v zakonsko urejanje vključena že z ZEKom-1C, je namenjena situacijam, ko prihaja do težav zaradi nespoštovanja mednarodnih sporazumov s strani tretjih držav (ko torej prihaja do motilnega signala iz sosednje države). S tem, ko agencija v teh primerih dopusti večjo oddajno moč, samo uravnoteži dejansko stanje, prvotno določeno območje pokrivanja pa se pri tem ne poveča. Če bi dopustili spremembe območja pokrivanja, bi bilo to lahko sporno z vidika zagotavljanja konkurence;
- predlog Telekoma Slovenije, da se četrti odstavek 31. člena dopolni tako, da se v zadnjem stavku vključi sodelovanje pristojnih organov drugih držav članic, ni bil upoštevan. Sodelovanje s pristojnimi organi drugih držav članic je navedeno že v prvem stavku. Pri sprejemanju ukrepov pa ne moremo na ravni zakona zavezati organov, ki ne sodijo pod našo jurisdikcijo (obveznost sodelovanja pa izhaja že iz prvega stavka);
- pripombe SOEK k tretjemu odstavku 34. člena, naj se pri določanju omejitev v največji možni meri upoštevajo veljavna priporočila institucij EU s področja varovanja zdravja pred elektromagnetnimi polji, ni mogoče upoštevati na predlagan način. V Sloveniji so mejne vrednosti določene v uredbi, ki sodi v resorno pristojnost Ministrstva za okolje in prostor. Pri sprejemanju uredbe se upošteva tudi relevantno Priporočilo EU. Ni pa se mogoče pri določanju omejitev sklicevati na Priporočilo EU, če v Sloveniji obstaja veljaven pravni akt, ki določa mejne vrednosti;
- pripomba SOEK k šestemu odstavku 37. člena, naj se objavijo podatki o pravicah, pogojih, postopkih, dajatvah in pristojbinah, pojasnjujemo, da so bistveni podatki razvidni iz registra izdanih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, način izračuna plačil pa je razviden iz splošnega

akta. Po koncu javne dražbe agencija tudi objavi višino plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine. Dodatno je bila določena obveznost, da agencija na svojih spletnih straneh objavi izreke odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, izdanih po opravljenem javnem razpisu, razen v primeru odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije;
- predlog Medijske zbornice za črtanje petega odstavka 39. člena ni bil upoštevan. Takšno določbo je vseboval že 31. člen ZEKom-1, in sicer gre za izjemne primere, ko je podelitev radijskih frekvenc brez javnega razpisa potrebna zaradi zasledovanja ciljev javnega interesa, ki morajo biti v skladu s pravom EU. Navedeno je v skladu s tretjim odstavkom 48. člena Direktive 2018/1972/EU. Takšen primer predstavlja ureditev v zakonu, ki ureja digitalno radiodifuzijo. Glede na to, da bodo v skladu s predlogom tudi te vsebine urejene v tem zakonu, je določba dopolnjena z ustreznim sklicem na določbo o posebni ureditvi za namene javne radiotelevizije;
- predlog SOEK za spremembo prvega odstavka 41. člena je bil delno upoštevan na način, kot je razviden iz predloga zakona. Ob tem še dodajamo, da Direktiva 2018/1972/EU določa merila, ki jih države članice lahko upoštevajo;
- pripomba A1 k drugemu odstavku 42. člena, da za prenos 53. člena Direktive 2018/1972/EU zadostuje, da se dovoli uporaba radijskih frekvenc v načrtu uporabe radijskih frekvenc, ni pa potrebno izpeljati samih postopkov dodelitve, ni bila upoštevana. Kot razumemo namen Direktive 2018/1972/EU, je potrebna tako uskladitev načrta uporabe radijskih frekvenc s tehničnimi izvedbenimi ukrepi kot tudi sama izvedba razpisa (kjer je ta potreben). Če se prilagodi samo načrt uporabe, še ne pomeni, da je zadevni radiofrekvenčni pas tudi dejansko na razpolago za uporabo;
- pripombe A1 k 43. členu osnutka so bile delno upoštevane. Nadzor nad izvajanjem določbe že v skladu z besedilom osnutka izvaja agencija. Pogoji objave morajo biti v skladu z Direktivo 2018/1972/EU objavljeni na enotni kontaktni točki. Za zagotavljanje večje učinkovitosti je bila dodana podlaga za reševanje sporov v zvezi s postavitvijo maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk pred agencijo;
- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev 47. člena z navedbo, katerim uporabnikom je določba o alternativni uporabi harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra namenjena, ni bila upoštevana. Ni namreč mogoče vnaprej na ravni zakona določiti, za katere uporabnike bi alternativna uporaba lahko prišla v poštev. Če ni interesa za uporabo zadevnega radiofrekvenčnega pasu za harmoniziran namen, se ga lahko podeli za drug namen, kot je vnaprej predviden z načrtom uporabe radijskih frekvenc;
- predlog SOEK, da se v drugem odstavku 48. člena določi, kdo je predsednik komisije in pogoji zanj, ni bil upoštevan. Sklic iz 56. člena se ne nanaša na predsednika komisije, ampak na komisijo. Urejanje načina določitve predsednika razpisne komisije v zakonu bi pomenilo prekomerno normiranje;
- predlogi Telekoma Slovenije in SOEK v smeri črtanja določbe sedmega odstavka 49. člena oziroma natančnejše določitve pogojev za razveljavitev razpisa, niso bili upoštevani. Določba predstavlja zakonsko podlago za razveljavitev sklepa o uvedbi javnega razpisa v izjemnih primerih, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti na ravni zakona. Pri razpisih vsaka stranka nosi svoje stroške priprave razpisne dokumentacije;
- pripomba SOEK k devetemu odstavku 56. člena ni bila upoštevana, saj njena vsebina že jasno izhaja iz drugega odstavka 59. člena (podvajanje ni potrebno);
- predlog A1 za črtanje drugega odstavka 59. člena ni bil upoštevan. Uporaba pravil splošnega upravnega postopka že od oddaje popolnih vlog bi pomenila podaljšanje in komplikacijo postopkov, kar ni v skladu z načelom ekonomičnosti in učinkovito rabo radiofrekvenčnega spektra. Agencija v razpisni dokumentaciji začrta postopek, ki ga mora nato tudi upoštevati;
- predlog Telekoma Slovenije, da se v 62. členu določi pravilo, da se dražba prekine, če se v okviru dražbe preseže vnaprej določena najvišja cena, ni bil upoštevan. Tovrstno določilo ni predmet normativnega urejanja in bi lahko vodilo v strateško izigravanje konkurentov. Agenciji je

zaupano upravljanje z radiofrekvenčnim spektrom, v okviru katerega mora skrbeti za učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra in posebno pozornost nameniti tudi konkurenčnim vidikom. Morebitna določitev najvišje cene je tako prepuščena agenciji, ki vodi javno dražbo;
- predlog Medijske zbornice, da se doda nov 63.a člen o območjih pokrivanja za analogno radiodifuzijo, ni bil upoštevan. Za razrešitev dosedanjih težav glede območij pokrivanja se vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta, ki bo določil način določanja območij pokrivanja. Predloga, da bi se z zakonom določilo, da ne sme priti do spremembe območij pokrivanja, ni bilo mogoče upoštevati, saj bi takšna rešitev lahko vodila do neučinkovite uporabe radijskih frekvenc in neenake obravnave imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc;
- pripomba Medijske zbornice k prvemu odstavku 64. člena ni bila upoštevana. Obrazložitev je bila že večkrat podana, nazadnje ob predložitvi gradiva v javno obravnavo;
- predlogi Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 64. člena niso bil upoštevani. Črtanje točk ni mogoče, saj mora biti besedilo v skladu z drugim odstavkom 47. člena Direktive 2018/1972/EU. Glede predloga, naj se za besedo »pokritosti« doda besedilo »skladno s pogoji v javnem razpisu« pojasnjujemo, da ni nujno, da gre vedno za javni razpis, saj se radijske frekvence v določenih primerih podeljujejo tudi brez razpisa;
- predlog Telekoma Slovenije za črtanje tretjega odstavka 64. člena ni bil upoštevan, saj gre za prenos drugega odstavka 47. člena Direktive 2018/1972/EU. Dodana pa je bila pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim bo agencija lahko podrobneje uredila izvajanje tega člena. Sklicevanje na predpise, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence, je v skladu z Direktivo 2018/1972/EU;
- predlogi Telekoma Slovenije in SOEK za spremembe pri podeljevanju radijskih frekvenc za testne namene so bili deloma upoštevani na način, kot je razviden iz spremenjene določbe predloga zakona;
- pripomba Medijske zbornice k prvemu odstavku 68. člena glede arbitrarnega odločanja agencije pri prenosu pravice do uporabe radijskih frekvenc ali oddaje pravice v najem ni bila upoštevana. Dikcija, za katero pripombodajalec meni, da je sporna, je skladna s točko c) tretjega odstavka 51. člena Direktive 2018/1972/EU;
- pripomba Medijske zbornice k osmemu odstavku 69. člena glede zmanjševanja območij pokrivanja ni bila upoštevana. Z zakonom določena prepoved spreminjanja območij pokrivanja ne bi bila primerna, kot je bilo pojasnjeno že zgoraj;
- predlog Telekoma Slovenije k 72. členu, da se opredeli možnost določitve najvišjega zneska plačila za rabo omejene naravne dobrine, ni bil upoštevan. Kot obrazloženo zgoraj, je morebitna določitev najvišjega zneska prepuščena agenciji, ki vodi javno dražbo;
- predlogi SOEK in Telekoma Slovenije glede določitve obročnega plačila zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine niso bili upoštevani. Določba devetega odstavka 72. člena osnutka je skladna z drugim odstavkom 42. člena Direktive 2018/1972/EU, ki v c) točki določa, da je treba v največji možni meri uporabiti načine plačila, povezane z dejansko razpoložljivostjo radiofrekvenčnega spektra za uporabo. Ni pa z Direktivo 2018/1972/EU določena absolutna obveznost plačila v obrokih. Osnutek zakona sicer tako kot ZEKom-1 omogoča tudi plačilo v obrokih;
- predlog Telekoma Slovenije za črtanje 73. člena ni bil upoštevan. Gre za pomembno določbo, namenjeno preprečevanju izkrivljanja konkurence;
- pripomba Medijske zbornice k 74. členu z vidika poseganja agencije na področje Agencije za varstvo konkurence in ukinjanja medijev zaradi lastniških sprememb ni bila upoštevana. Določba je skladna s točko e) drugega odstavka 52. člena Direktive 2018/1972/EU. Črtanje določbe oziroma določanje izjem za radiodifuzijo ni dopustno.

b. Pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- predlog SOEK k šesti alineji 32. člena se upošteva ob tem, da se nove dikcije ne more brati na način, da bi bilo treba v vseh primerih izdati odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, saj bi bilo to v nasprotju s pristopom splošne avtorizacije;
- predlog SOEK k šestemu odstavku 39. člena je bil delno upoštevan na način, da se je v 63. členu določila obveznost objave izreka odločb, izdanih po javnem razpisu (razen v primeru odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo);
- glede predloga SOEK k 49. členu, da se doda določba, da agencija udeležencem javnega razpisa povrne stroške, ki so jim brez njihove krivde nastali zaradi razveljavljenega javnega razpisa, pojasnjujemo, da le ta ni bil upoštevan. Določba predstavlja zakonsko podlago za razveljavitev sklepa o uvedbi javnega razpisa v izjemnih primerih, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti na ravni zakona. Pri razpisih vsaka stranka nosi svoje stroške priprave razpisne dokumentacije;
- glede pripombe SOEK k 66. členu (za spremembo šestega odstavka), da se za radijske frekvence, namenjene za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov omogoči podaljšanje, pojasnjujemo, da ga nismo upoštevali, saj je treba izjemo od podelitve prek javnega razpisa obravnavati ozko. Podaljševanje tovrstnih odločb bi lahko vodilo v zlorabo instituta, možna pa je nova dodelitev radijskih frekvenc za drug namen;
- pripomba SOEK k 67. členu je bila upoštevana preko dopolnitve petega odstavka, ki sedaj določa tudi, da o bistvenih prilagoditvah pogojev agencija ob podaljšanju ODRF opravi javno posvetovanje;
- predlog T-2 za spremembo in dopolnitev 74. člena (konkurenca) je bil delno upoštevan. Dodan je bil nov odstavek v 74. členu predloga, v katerem se odraža vsebina drugega pododstavka drugega odstavka 52. člena Direktive 2018/1972EU. Predlog za spremembo 2. točke drugega odstavka ni bil upoštevan, saj tudi zadevna določba Direktive 2018/1972/EU predvideva možnost rezervacije pasu za nove udeležence na trgu (ne omenja se obstoječih operaterjev, ki še nimajo dodeljenega radiofrekvenčnega spektra).

VI. DIGITALNA RADIODIFUZIJA

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- predlog Medijske zbornice, da se agencijo v 76. členu zaveže, da najpozneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi zakona izvede razpis za regionalne multiplekse, v treh mesecih o podelitvi frekvenc pa izvede razpis za podelitev pravic za razširjanje programov v posameznih regionalnih multipleksih, ni bil upoštevan. Radijskih frekvenc za lokalna oziroma regionalna območja brez predhodne analize ni mogoče oziroma smiselno podeljevati. Po podatkih agencije je razporeditev frekvenc za digitalni radio tudi še nedorečena, saj še vedno potekajo koordinacijske aktivnosti v več regionalnih skupinah.

VII. UPRAVLJANJE ELEMENTOV OŠTEVILČENJA

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28.8.2020:

- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev prvega odstavka 98. člena ni bil upoštevan. Drugi odstavek 93. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da morajo biti izpolnjene vse ustrezne zahteve, določene na podlagi 94. člena, ki ureja postopek za dodeljevanje številskih virov. To je preneseno prek celotnega postopka in poseben sklic na 100. člen ni potreben. Agencija po prejetju vloge v vsakem primeru preveri, ali prosilec izpolnjuje vse zahteve;
- glede pripombe Telekoma Slovenije k tretjemu odstavku 98. člena osnutka, naj agencija pripravi in objavi posebne pogoje za vlagatelje, ki niso operaterji, pojasnjujemo, da merila za ocenjevanje

sposobnosti upravljanja z elementi oštevilčenja določi agencija s splošnim aktom na podlagi šestega odstavka 98. člena;
- pripomba Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 101. člena ni bila upoštevana. Agencija bo v odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja zapisala, da mora imetnik odločbe zagotoviti skladnost s predpisi o varstvu potrošnikov in drugimi predpisi držav članic, povezanih z uporabo elementov oštevilčenja, ki se uporabljajo v državah, v katerih se bodo elementi oštevilčenja uporabljali. Odgovornost imetnika odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja je, da spoštuje predpise v državi, v kateri ponuja oziroma izvaja storitev.
- v zvezi s pripombo Telekoma Slovenije k četrtemu odstavku 101. člena pojasnjujemo, da gre za prenos četrtega odstavka 93. člena Direktive 2018/1972/EU. Poudarjeno je, da se določba tega člena uporablja samo za specifične storitve, za katere je bila podeljena pravica rabe;
- pripomba T-2 k 103. členu, ki ureja prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja, ni bila upoštevana. Predlagana rešitev bi pomenila preširoko diskrecijo agencije pri ugotavljanju, kdaj zagotavljanje storitev ni dovolj varno in predstavlja povečano tveganje, da se na kritični infrastrukturi ne bo zagotavljalo storitev končnim uporabnikom. Varstvo končnih uporabnikov v primeru stečajev operaterjev je predvideno v skladu s 106. členom osnutka zakona;
- predlog Telekoma Slovenija za nov 111. člen, ki bi operaterjem naložil, naj sprejmejo ustrezne organizacijske in tehnične ukrepe za preprečevanje zlorab elementov oštevilčenja, ter vzpostavil podlago za splošen akt agencije, ni bil upoštevan. Operaterji že v skladu z veljavno ureditvijo lahko sami sprejmejo organizacijske in tehnične ukrepe za preprečevanje zlorab.

VIII. VARNOST OMREŽIJ IN STORITEV TER DELOVANJE V STANJIH OGROŽENOSTI

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020 in pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- pripombe družbe Huawei k 112. členu osnutka, ki so se vsebinsko nanašale na predvideno implementacijo Nabora orodij EU za kibernetsko varnost tehnologije 5G (t.i. Nabor orodij EU) oziroma način njene implementacije, so bile v večjem delu upoštevane. Pojasnjujemo, da so bile določbe poglavja o varnosti omrežij in storitev ter delovanju v stanjih ogroženosti (prej poglavju o varnosti omrežij in storitev ter delovanju v izjemnih stanjih) v predlogu zakona precej spremenjene glede na osnutek iz javne obravnave. Z vidika jasnosti je bila vsebina, ki se nanaša na implementacijo pretežno strateških ukrepov t.i. Nabora orodij EU izločena v nova člena 115 (dodatne varnostne zahteve) in 116 (določitev dobaviteljev z visokim tveganjem) ločeno od splošnih vsebin oziroma obveznosti operaterjev iz 114. člena (varnost omrežij in storitev), to je od predhodnega 112. člena osnutka. Pri tem smo implementacijo t.i. Nabora orodij EU predvideli ob upoštevanju (kolikor mogoče) pripomb iz javne obravnave s kriteriji, varovalkami in pravnimi sredstvi. Pojasnjujemo še, da kriteriji za določanje dobavitelja z visokim tveganjem niso tehnični, temveč pretežno strateško varnostni in so sedaj vključeni v predlog zakona, dane so tudi podlage agenciji, da bo v splošnem aktu uredila tehnične ukrepe (kar ne more biti predmet zakona). Nacionalna varnost je v pristojnosti držav članic, zato je ureditev lahko tudi širša, kot to priporoča t.i. Nabor orodij EU. Tudi Direktiva 2018/1972/EU (ne posega v področje nacionalne varnosti niti ne izključuje implementacije t.i. Nabora orodij EU. Evropska komisija celo vzpodbuja in pričakuje implementacijo t.i. Nabora orodij EU (prek svojih Sporočil) s strani držav članic. Skladnost (sedaj) predvidene ureditve z Ustavo in mednarodnimi pogodbami se je dodatno preverjala tudi s strani za to pristojne Službe Republike Slovenije za zakonodajo in v medresorskem usklajevanju. Glede notifikacije tehničnega predpisa v skladu s TIRS direktivo pojasnjujemo, da mora biti besedilo za takšno notifikacijo stabilno, zato bo to izvedeno v naslednjih fazah postopka. Primerjalno-pravni pregled je pripravljen za zakon v celoti (ne za posamezne rešitve), gradivu je priložen t.i. MSP test; - pripombe fizičnih oseb 1 in 2 glede spornosti določb 112. člena osnutka

z vidika Ustave in mednarodnih aktov, ki so se vsebinsko nanašale na predvideno implementacijo t.i. Nabora orodij EU oziroma način njene implementacije, so bile v pretežnem delu upoštevane na način, kot je to opisano pri odzivu na pripombe Huawei k temu členu zgoraj. V nadaljevanju je Huawei k dne 14. 4. 2021 objavljenemu predlogu zakona, ki je bil istočasno posredovan tudi v prvi krog medresorskega posvetovanja, ponovno podal pripombe, ki se vsebinsko nanašajo na predviden način implementacije t.i. Nabora orodij EU, in sicer k 115. členu (dodatne varnostne zahteve) in 116. členu (določitev dobaviteljev z visokim tveganjem) objavljenega predloga zakona ter s temi vsebinami povezano prehodno določbo 310. člena (sedaj gre za 311. člen), četudi je priznal izboljšave glede na prejšnji osnutek. Kolikor se pripombe ponavljajo iz javne obravnave, se sklicujemo na zgornja pojasnila. V nadaljevanju smo pretežno upoštevali njihove pripombe na način, ki je razviden iz predlaganega zakona. Pri tem smo v prvemu odstavku 115. člena precizirali, da gre za okrepljene varnostne zahteve operaterjev mobilnih komunikacijskih omrežij, če (med drugim) takšna omrežja zagotavljajo tudi »upravljavcem kritične infrastrukture z drugih področij urejanja kritične infrastrukture«. S tem se je želelo izključiti morebitno (ne)razumevanje, da gre lahko tudi za zagotavljanje teh omrežij samim sebi oziroma drugim operaterjem. Ostalih tam navedenih kategorij t.i. kritičnih subjektov nismo spreminjali, z vidika pomena njihovih storitev za delovanje države in družbe gre namreč za najožjo še vzdržno opredelitev takšnih subjektov. Predvsem pa se je upoštevalo pripombe deležnika k petemu odstavku 115. člena, in sicer na način, da se je prepoved uporabe opreme dobaviteljev z visokim tveganjem (ki jih določi vlada po 116. členu) omejilo na način, da zavezani operater pri zagotavljanju omrežij iz prvega in četrtega odstavka tega člena ne sme uporabljati (le) tiste opreme dobaviteljev z visokim tveganjem (te določi vlada po postopku in merilih iz 116. člena), katere uporaba bi lahko imela bistven negativen vpliv na varnost teh omrežij, njegovih kritičnih elementov in pripadajočih informacijskih sistemov. Zavezani operater pri zagotavljanju omrežij iz prvega odstavka tega člena oziroma iz prejšnjega (četrtega) odstavka prav tako ne sme uporabljati storitev podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem. V danem primeru je tako prepoved uporabe omejena zgolj na najnujnejši minimum. Ob tem bo agencija z vidika jasnosti in predvidljivosti s splošnim aktom za izvajanja 115. člena dodatno opredelila tudi kritične elemente omrežja in pripadajočih informacijskih sistemov. Ob tem se ni sledilo predlogu za črtanje četrtega odstavka 115. člena, ki se nanaša tudi na delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja, ki ni javno oziroma lahko moti delovanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso javna, v primerih ko zavezani operater s takšnimi omrežji upravlja za potrebe t.i. kritičnih storitev, se pa je tudi v to določbo poseglo na način, kot je opisano pri prvem odstavku tega člena (z vidika tam podanih pripomb). Tudi v primerih iz četrtega odstavka 115. člena je namreč podan vpliv na izvajanje storitev oziroma pristojnosti s strani t.i. kritičnih subjektov in bi bile posledice izpada njihovih storitev oziroma izvajanja njihovih pristojnosti zaradi uresničitve varnostnih tveganj povezanih s 5G tehnologijo z vidika delovanja države in družbe preveč tvegana, četudi ne gre za javna komunikacijska omrežja. Ob tem je v prvem odstavku 116. člena na novo predvideno, da bo vlada v odločbi, s katero bi določila dobavitelja z visokim tveganjem, določila tudi ustrezen rok (največ pet let) za izpolnitev obveznosti (prepovedi uporabe) iz petega odstavka 115. člena. Glede že obstoječe opreme dobaviteljev z visokim tveganjem ter obstoječih pogodb glede storitev podpore tretje ravni, kolikor jih zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem, so po novem predlagani še daljši roki (sedem let), kot je to razvidno iz s to materijo povezane prehodne določbe (sedaj) 311. člena. Vključno zaradi opisanih sprememb predlagane ureditve, vključno z roki za izpolnitev obveznosti, nismo sledili predlogu, naj zakon predvidi ustrezno odškodninsko shemo. S tem se je torej v pretežni meri upoštevalo še pripombe k 310. členu. V zvezi s pripombami k 116. členu je bilo dodano, da vlada »lahko« sprejme ukrep določitve ponudnika z visokim tveganjem, upoštevaje, da gre za skrajni ukrep. V zvezi s pripombo glede nekumulativnosti meril, po katerih vlada lahko določi ponudnika z visokim tveganjem, je bila predlagana ureditev spremenjena tako, da morajo biti izpolnjena vsaj tri izmed

predvidenih meril. Na pripombe k merilom od 1. do 6. točke, ki v osnovi izhajajo iz Poročila o usklajeni oceni tveganj, ta niso bila opuščena, bila pa so dodatno pojasnjena. Dodan in pojasnjen je bil še dodatni kriterij pod tč. 7. V zvezi s pripombami deležnika se pojasnjuje še, da merila veljajo enako za vse in se ne nanašajo na posamezne ali konkretne države ali gospodarske družbe. V postopek priprave strokovnega gradiva za morebitno odločbo vlade iz prvega odstavka 116. člena s strani organa, pristojnega za informacijsko varnost je v zvezi s pripombami deležnika, da bi morala odločati agencija kot strokovni organ, po novem vključena tudi še agencija, in sicer glede določitve primernega roka za izpolnitev obveznosti ter drugih morebiti tehničnih vprašanj, ki nastanejo pri pripravi gradiva. Da ne gre le za tehnične ukrepe, temveč predvsem za strateške oz. strateško - varnostne, je bilo sicer pojasnjeno že predhodno. Hkrati je v zvezi s pripombami deležnika (ki se jim gre deloma naproti) dodatno predvideno, da organ, pristojen za informacijsko varnost, lahko v okviru priprave strokovnega gradiva pozove možnega dobavitelja z visokim tveganjem, naj predloži informacije in podatke, ki bi lahko vplivali na razjasnitev dejanskega stanja oziroma ga s tem v zvezi vabi tudi na ustni razgovor. Prav tako je bilo zaradi pripomb deležnika izrecno predvideno, da dobavitelj z visokim tveganjem lahko organu, pristojnemu za informacijsko varnost, poda predlog za spremembo, dopolnitev ali razveljavitev pravnomočne odločbe iz prvega odstavka tega člena, če izkaže, da niso več podani pogoji za njeno izdajo oziroma, ker so se naknadno bistveno spremenile okoliščine za njeno izdajo. V zvezi s strani deležnika predlagano suspenzivnostjo pravnega sredstva zoper odločbo vlade iz prvega odstavka 116. člena se pojasnjuje, da takšna rešitev (ki hkrati tudi ne bi bila sistemska) sicer ni bila sprejeta, vendar pa zakon, ki ureja upravni spor (ki poteka na tožbo v upravnem sporu) že sam omogoča vložitev predloga za zadržanje izvrševanja konkretne (dokončne) odločbe, katere zakonitost se s tožbo v upravnem sporu izpodbija in o njej odloča pristojno upravno sodišče še pred odločitvijo o utemeljenosti same tožbe v upravnem sporu;
- pripombe A1, ZKOS, SOEK, HOST NET in DIGITALEUROPE k 112. členu osnutka so bile pretežno upoštevane na način, ko je to sedaj razvidno iz 115. in 116. člena. Pri tem so bile upoštevane pripombe, naj se ukinejo predhodna soglasja vlade glede opreme in storitev zaradi predvidljivosti investicijskega okolja. Z uvedbo splošnega akta agencije so bile upoštevane pripombe SOEK, naj agencija pripravi usmeritve, ki jih morajo operaterji upoštevati pri oceni tveganj. Upoštevana je bila pripombe DIGITALEUPROPE, naj bodo kriteriji določeni v zakonu, ni pa bila v pretežnem delu upoštevana njihova pripomba, naj bodo določeni subjekti izločeni iz obveznosti. Pojasnjujemo, da je nabor zavezanih subjektov v 115. členu zamejen in ne gre za vse operaterje (obveznosti so povezane z implementacijo t.i. Nabora orodij EU), glede splošnih obveznosti vseh operaterjev (sedaj 114. člen) pa njihov predlog tudi ni jasno izoblikovan in utemeljen. Pojasnjujemo še, da morajo vsi sprejeti ukrepi ob upoštevanju stanja zagotoviti (le) raven varnosti, primerno predvidenemu tveganju. V preostalem so spremembe 112. člena osnutka v sedanjem 114. členu (varnost omrežij in storitev), ki se nanašajo na vse operaterje, posledica splošnih pripomb za večjo uskladitev z zakonom, ki ureja informacijsko varnost (ZInfV) in za večjo jasnost. V nadaljevanju je SOEK k dne 14. 4. 2021 objavljenemu predlogu zakona, ki je bil istočasno posredovan tudi v prvi krog medresorskega posvetovanja, ponovno podala določene pripombe. Pripombo SOEK k 115. in 116. členu, da z vidika predvidljivosti poslovanja iz teh določb ni neposredno razvidno, kako bo sprememba seznama dobaviteljev vplivala na zavezanega operaterja v smislu rokov za izpolnitev obveznosti iz 115. člena, se je upoštevalo na način, da je v prvem odstavku 116. čelna sedaj predvideno, da vlada v odločbi, s katero bi določila dobavitelja z visokim tveganjem, določi tudi rok za izpolnitev obveznosti iz petega dostavka prejšnjega (115.) člena, ki ne sme biti daljši od pet let. Pri tem pa ta rok glede na prehodno določbo (sedaj) 311. člena ne velja izpolnitev obveznosti glede že obstoječe opreme in pogodb, za katere velja po novem rok sedmih let. Pri navedenem se je smiselno upoštevalo pojasnilo deležnika, da je predlagatelj zakona v dotedanji prehodni določbi 310. člena pravilno ugotavljal, da je življenjska doba opreme pet let (oziroma po njihovem prepričanju celo sedem).

Četudi je bila pripomba SOEK k 115. in 116. členu upoštevana na prej opisani način, se je v zvezi z njo v tretjem odstavku 116. člena dodatno delno upošteval tudi še predlog za podaljšanja roka, in sicer na največ tri leta za preverjanje izdanih odločb s strani pristojnega organa glede ustreznosti izdanih odločb iz prvega odstavka tega člena oziroma potrebo po izdaji novih odločb;
- pripomba Telekom Slovenije k 112. členu osnutka, naj se določi možnost, da operater začasno blokira internetno storitev oziroma spletno mesto, ni bila sprejeta, saj menimo, da o morebitni blokadi odloča sodišče;
- pripombe Telekoma Slovenije, SOEK, DIGITALEUROPE k 113. členu osnutka so bile pretežno upoštevane na način, kot je razvidno v 117. členu (obveznost obveščanja in poročanja o varnostnih incidentih). Operaterji sedaj poročajo brez nepotrebnega odlašanja, ne pa več takoj (DIGITALEUROPE). Agencija sedaj s splošnim aktom določi vsebino obvestila (SOEK, Telekom Slovenije) in v katerih primerih gre za pomemben vpliv varnostnega incidenta na delovanje javnih komunikacijskih omrežij in storitev (SOEK), pri čemer so v zakonu ohranjena osnovna merila. V vseh primerih se govori o varnostnem incidentu in ne več o kršitvi (SOEK). Poročanje in obveščanje se glede na različna področja urejanja ne more povsem poenotiti in medzakonsko uskladiti (Telekom Slovenije), skušali pa smo se kar najbolj približati ureditvi zakona, ki ureja informacijsko varnost. V tej fazi tudi še ni mogoče za poročanje predvideti enotno kontaktno točko (SOEK). Če bo kasneje vzpostavljena enotna platforma, do katere bi lahko dostopali vsi relevantni organi, bo to takrat omogočeno prek nje. Glede obveščanja njihovih uporabnikov s strani operaterjev, je bila sprejeta pripomba glede sklicev (SOEK), v preostalem gre za vsebine iz Direktive 2018/1972/EU;
- pripombe SOEK k 114. in 115. členu osnutka, so bile deloma upoštevane. Glede predloga k 114. členu osnutka, da se opredelijo termini »majhen vpliv«, »velik vpliv«..., pojasnjujemo, da je bila pripomba upoštevana na način, kot je sedaj razvidno v 118. členu (vrednotenje varnostnega incidenta), s tem, da je bila dodana podlaga za splošni akt agencije. Niso pa bile upoštevane pripombe k delu 114. člena ter k 115. členu osnutka, da naj se določbe, ki pooblaščajo pristojni organ, da v primerih težjega ali kritičnega incidenta ter v primeru stanja povečane ogroženosti lahko ukrepa tudi z odločbo operaterjem, da sprejmejo ustrezne ukrepe, črta ali dopolni glede opredelitev postopka, pojmov itd.. Pojasnjujemo, da so vsebinsko povsem podobne določbe tudi v zakonu, ki ureja informacijsko varnost, kjer so bile takšne rešitve sprejete v zakonodajnem postopku (ob pregledu ustreznih služb vlade in Državnega zbora). Pojasnjujemo, da so zadevne vsebine sedaj urejene izven 118. člena na način, kot je to razvidno v 119. (ukrepanje v primeru težjega in kritičnega incidenta ali kibernetskega napada) ter v 120. členu (stanje povečane ogroženosti in ukrepanje);
- pripombe agencije k 114. in 115. členu osnutka glede prenosa pristojnosti glede ukrepanja v primerih težjega in kritičnega incidenta ali kibernetskega napada ter v primeru stanja povečane ogroženosti na Upravo Republike Slovenije za informacijsko varnost (URSIV) so bile upoštevane v 119. in 120. členu;
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK k 117. členu osnutka so bile upoštevane v pretežni meri. Niso bile upoštevane pripombe Telekoma Slovenije, naj se omeji število revizij, saj gre za prenos točke b) drugega odstavka 40. člena Direktive 2018/1972/EU, kjer niso določene nobene omejitve glede zahtev po reviziji, če se letno pojavi več varnostnih incidentov, je lahko na mestu tudi zahteva po več izvedenih revizijah. S črtanjem pa je bila upoštevana pripomba obeh deležnikov glede uporabe izraza »poglobljena tehnična raven«, kot razvidno iz 122. člena. Zavračamo pa novo pripombo, ki jo je ZKOS podal k dne 14. 4. 2021 objavljenemu predlogu zakona, in sicer k določbi o reviziji varnosti (112. člen) po kateri, naj bi se stroški izvedbe revizije varnosti izplačali iz državnega proračuna. Ob tem predvidena ureditev ni spremenjena glede na sedanjo ureditev 82. člena ZEKom-1, ki tudi določa, da morajo operaterji na zahtevo agencije privoliti v revijo varnosti, ki jo na stroške operaterja izvede usposobljena neodvisna organizacija.

Tudi v regulativnem okviru EU ni podlage za zahtevo, da naj stroške takšne revizije nosi državni proračun;
- pripomba Telekoma Slovenije k 120. členu osnutka, da naj bo funkcija prednosti obveznost le za javno telefonsko storitev in ne za vse operaterje, ni bila upoštevana. Pojasnjujemo, da glede navedenega zakon ne prinaša nove obveznosti, temveč je ta vsebovana že v veljavnem zakonu in sicer prek zadnje novele ZEKom-1C na način, da morajo operaterji navedeno zagotavljati (le) v okviru svojih tehničnih možnosti, operaterjem pa je bilo (že) omogočeno tudi prehodno obdobje za prilagoditev obveznostim.

IX. ZAGOTAVLJANJE KONKURENCE

a. Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- pripomba agencije k 125. členu osnutka je bila upoštevana z dopolnitvijo pripadajoče obrazložitve;
- predlog Telekoma Slovenije, da se v četrtem odstavku 127. člena za besedno zvezo »trajnostno konkurenco« doda besedna zveza »omogočanje investicij v omrežja« ni bil upoštevan, saj so investicije v besedilu določbe pomensko že vključene;
- pripombe Telekoma Slovenije za dopolnitev 129. člena osnutka ZEKom-2, vključno z vzpostavitvijo podlage za dodaten podzakonski akt niso bile upoštevane. Gre za prenos točke d) drugega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU, v skladu s katero je pristojnost naložitve obveznosti zaupana nacionalnemu regulativnemu organu. Podrobnosti bo agencija določila v morebitni odločbi. Kaj so dopolnilne storitve, je pojasnjeno v obrazložitvi določbe v skladu z namenom Direktive 2018/1972/EU, kot izhaja iz Uvodne izjave 153. Smernice BEREC v zvezi s to določbo niso predvidene, tako tudi ne vidimo potrebe po dodatnem splošnem aktu v zvezi s to določbo;
- predlog T2 in ZODTS za dopolnitev 131. člena z določbo, s katero se izdajateljem televizijskih programov prepove, da bi operaterjem pogojevali dostop do posameznega programa z vključitvijo dodatnih programov v pogodbo, ni bil upoštevan. Gre za splošno konkurenčno pravno vprašanje in presega domet sektorske regulacije. Bil pa je upoštevan predlog ZODTS glede popravkov terminologije;
- pripombe Telekoma Slovenije, SOEK in T-2 k 132. členu niso bile upoštevane. Gre za uveljavljeno določbo, ki je bila leta 2012 predlagana v korist izdajateljev programov. Prav tako menimo, da je 30-dnevni rok primeren. Z določbo se posredno stremi k zmanjševanju prehitrega spreminjanja programskih mest v korist končnih uporabnikov;
- pripomba A1 k 133. členu glede uzakonitve simetrične regulacije dostopa do pasivne infrastrukture, primerne za gradnjo visokozmogljivih širokopasovnih omrežij ter 5G omrežij, ni bila upoštevana. A1 je edini od operaterjev, ki je podal takšen predlog. Tudi ni povsem jasno, kaj predlagatelj razume pod pasivno infrastrukturo (stavbna fizična infrastruktura je urejena v drugem členu);
- predlog A1, naj se prvi odstavek 133. člena dopolni z navedbo, da mora operater omogočiti skupno uporabo, kolikor je to tehnično mogoče, ni bil upoštevan. Gre za precej nejasno določilo, ki bi lahko odpiralo dodatna vprašanja;
- pripombe Rune k tretjemu in petemu odstavku 133. člena niso bile upoštevane. V tem delu gre za prenos prvega odstavka 44. člena Direktive 2018/1972/EU. Trasa ni fizični objekt (in je ne moremo uvrstiti med komunikacijske objekte), temveč pomeni le opis poteka (lege) omrežja. Predlog, naj agencija z odločbo skupno uporabo uredi celovito na celotnem omrežju operaterja, ni bil upoštevan. Združevanje postopkov je postopkovno vprašanje, ki ga ureja zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Ni pa možno urejati skupne uporabe kar na celotnem omrežju na celotnem ozemlju RS.;

- pripomba A1 k četrtemu odstavku 133. člena ni bila upoštevana. Pri izdaji odločbe na podlagi četrtega odstavka 133. člena osnutka ne gre za reševanje spora. Menimo, da je trenutno vzpostavljena podlaga primerna;
- pripomba A1 k petemu odstavku 133. člena ni bila upoštevana. Roki so instrukcijske narave. Rok za izdajo odločbe v okviru posebnega ugotovitvenega postopka po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, je sicer dva meseca. Dejanska izvedba postopka pa je odvisna od različnih dejavnikov tako na strani agencije kot na strani operaterjev;
- predlog A1 k 133. členu, naj agencija pripravi smernice za pripravo splošnih pogojev operaterja za skupno uporabo, ni bil upoštevan. Ima pa agencija splošno podlago za izdajo priporočil;
- pripombi Host net in A1 k prvemu odstavku 134. člena, naj se dostop do stavbne fizične infrastrukture omogoči brez soglasja lastnikov, nista bili upoštevani, saj bi bili lahko posegi v lastninsko pravico ustavno sporni;
- pripomba T-2 k 134. členu ni bila upoštevana. Obstoječa določba je skladna z 9. členom Direktive 2014/61/EU. Ob tem pojasnjujemo, da gre za direktivo minimalne harmonizacije, kar pomeni, da zahteve lahko veljajo širše, ne le za visokozmogljivo omrežje;
- predlog A1 za črtanje tretjega odstavka 134. člena ni bil upoštevan. Določba je skladna s četrtim odstavkom 9. člena Direktive 2014/61/EU. Države članice lahko odobrijo izjeme od prvih treh odstavkov za stavbe, v katerih se dostop do obstoječega omrežja, ki se zaključi na lokaciji končnega uporabnika in je primerno za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev visokih hitrosti, zagotovi pod objektivnimi, preglednimi, sorazmernimi in nediskriminatornimi pogoji. Morebitno sklicevanje na izvršljivost bi lahko odpiralo dodatna vprašanja;
- pripomba A1 k petemu odstavku 134. člena ni bila upoštevana. Obstoječa določba je skladna s tretjim odstavkom 9. člena Direktive 2014/61/EU, kjer so določeni tudi roki za izdajo odločbe;
- predlog A1 za dopolnitev prvega odstavka 135. člena ni bil upoštevan. Gre za prenos tretjega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU. Naložitev skupne uporabe napeljav, kablov in pripadajočih zmogljivosti v stavbah je v pristojnosti nacionalnega regulativnega organa. Torej ni mogoče obveznosti določiti že na ravni zakona;
- pripombe Telekoma Slovenije in T-2 k petemu odstavku 136. člena niso bile upoštevane. Gre za prenos tretjega odstavka 9. člena Direktive 2014/61/EU; izjem ni mogoče razširjati. Podrobnosti glede naložbenih načrtov so v veljavni ureditvi določene v 8. členu Splošnega akat o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture;
- predlog T-2 za črtanje 137. člena ni bil upoštevan. Ne zatrjujemo, da neuporabljena optična vlakna sodijo v opredelitev fizične infrastrukture. V tem delu gre za nacionalno določbo, ki operaterjem omrežja dodatno omogoča dostop do neuporabljenih optičnih vlaken drugih infrastrukturnih operaterjev (torej gre za določbo v korist operaterjev omrežja);
- pripomba T-2 k drugemu odstavku 139. člena ni bila upoštevana. Merila, ki jih agencija upošteva pri presoji skupnega prevladujočega položaja, so podrobneje razdelana v 141. členu. Glede na navedeno menimo, da popravki drugega odstavka 139. člena niso potrebni;
- pripomba Telekoma Slovenije k 140. členu ni bila upoštevana. Agencija že na podlagi trenutnih meril lahko upošteva mednarodno komponento, kjer primerno (npr. pri ekonomiji obsega);
- pripomba T-2 k 140. členu ni bila upoštevana, saj je že v četrtem odstavku 144. člena (enako v 142. členu) določeno, da mora agencija slediti smernicam Evropske komisije, ki urejajo tržno analizo in določitev pomembne tržne moči;
- pripomba T-2 k 142. členu ni bila upoštevana. Obveznost upoštevanja priporočil je določena že v 267. členu osnutka. Če se agencija odloči, da ne bo upoštevala priporočila, o tem obvesti Evropsko komisija in navede razloge za svoje stališče. Analize so vedno obrazložene, ni pa primerno na ravni zakona v podrobnosti predpisovati obrazložitve;
- pripomba T-2 k 144. členu ni bila upoštevana. Analize so vedno obrazložene, ni pa mogoče na ravni zakona določati, kaj vse mora obrazložitev obsegati;

- pripomba Telekoma Slovenije k 144. členu glede rokov za tržne analize je bila upoštevana na način, kot je razviden iz dopolnjenega drugega odstavka 147. člena predloga;
- predlog T-2 za dopolnitev 145. člena ni bil upoštevan. Odločbe agencija morajo biti ustrezno obrazložene že v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Agencija ne more izdati nove regulatorne odločbe v postopku reševanja spora, saj bi to zavleklo postopek reševanja spora. Agencija mora namreč izvesti analizo, javno razpravo, priglasitev ukrepa Evropski komisiji;
- pripomba A1 k 145. členu glede stranske udeležbe ni bila upoštevana. Vprašanje stranske udeležbe je procesno vprašanje, urejeno v postopkovnem zakonu. Kot je bilo že večkrat pojasnjeno, ne more biti predmet urejanja s tem zakonom;
- pripomba A1 k drugemu odstavku 146. člena ni bila upoštevana. Gre za prenos 69. člena Direktive 2018/1972/EU. Menimo, da je vsebina, ki jo izpostavlja predlagatelj, urejena v 147. členu osnutka;
- pripomba A1 k četrtemu odstavku 146. člena ni bila upoštevana, saj je treba zagotoviti skladnost z 69. členom Direktive 2018/1972/EU. Če je vzorčna ponudba v skladu z odločbo, agencija ne more prepovedati objave vzorčne ponudbe, sicer pa sledi nova analiza;
- pripomba Telekoma Slovenije k petemu odstavku 146. člena ni bila upoštevana zaradi zagotovitve skladnosti z 69. členom Direktive 2018/1972/EU;
- pripomba A1 k prvemu odstavku 149. člena ni bila upoštevana. Določba 149. člena je zapisana v skladu z 72. členom Direktive 2018/1972/EU. Nadaljnji koraki so stvar regulacije trga, ki je v pristojnosti agencije;
- pripomba A1 k petemu odstavku 150. člena ni bila upoštevana. Tretji odstavek 73. člena Direktive 2018/1972/EU predvideva diskrecijo agencije, torej obveznosti ni mogoče predvideti z zakonom;
- pripomba T-2 k sedmemu odstavku 151. člena ni bila upoštevana. Dikcija iz osnutka je v skladu z Direktivo 2018/1972/EU, tudi glede dokaznega bremena. Agencija določi, kateri so operaterjevi stroški;
- pripomba Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 152. člena ni bila upoštevana. Sklicevanje na prilogo direktive je v skladu z nomotehničnimi smernicami. Gre za merila, ki jih mora upoštevati agencija in ne operaterji, zato tudi sicer ne vidimo težav tovrstnega urejanja;
- glede pripomb T-2 in A1 k 153. členu pojasnjujemo, da je vsebina skladna z določbami 76. člena Direktive 2018/1972/EU ob upoštevanju uvodne izjave 198. Gre za terminologijo, ki jo uvaja Direktive 2018/1972/EU, osnutek zakona pa zgolj povzema. Določba je bila sicer nekoliko spremenjena, kot izhaja iz predloga zakona;
- predlog A1, naj se v prvem odstavku 153. člena dodatno opredeli geografski obseg ponujenih vlaganj in njegovo povezavo z zavezami o sovlaganju, ni bil upoštevan. Menimo, da je navedena vsebina že stvar konkretne presoje v posameznem primeru, kjer bo agencija odločila ob upoštevanju smernic BEREC. Tovrstno urejanje v zakonu bi pomenilo prekomerno normiranje ter bi hkrati omejevalo fleksibilnost agencije, ki jo je treba dopustiti pri presoji tega vprašanja;
- pripomba Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 153. člena je bila delno upoštevana. Kot pojasnjeno že zgoraj, je sklicevanje na prilogo direktive, v skladu z nomotehničnimi smernicami;
- pripomba A1 k tretjemu odstavku 153. člena na tem mestu ni bila upoštevana. Agencija ne more z odločbo ugotoviti ničnosti (to bi pomenilo, da zavez sploh ni bilo). Se pa doda nov odstavek v členu, ki ureja prevzem zavez, in sicer agencija lahko ponovno oceni naložitev obveznosti, če se zaveze ne izpolnjujejo;
- pripomba Telekoma Slovenije k petemu odstavku 153. člena ni bila upoštevana. Če mora agencija sprejeti revidirane izkaze operaterja, ni zagotovljena neodvisnost izkazov. Agenciji mora biti omogočeno, da sama angažira revizorja (v skladu s pravili javnega naročanja);

- pripomba A1 k petemu odstavku 157. člena ni bila upoštevana. V skladu s tretjim odstavkom 79. člena Direktive 2018/1972/EU nacionalni regulativni organ lahko sprejme odločitev, da so zaveze v celoti ali delno zavezujoče;
- pripomba A1 k 159. členu je bila delno upoštevana, Rok bo določila agencija v odločbi (po potrebi bo določila celoten postopek prehoda). Javno posvetovanje pa se izvede o celotni odločbi.

b. Pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- predlog T-2 za spremembo prvega odstavka 137. člena ni bil upoštevan. Obstoječa določba je skladna z 9. členom Direktive 2014/61/EU. Ob tem pojasnjujemo, da gre za direktivo minimalne harmonizacije, kar pomeni, da zahteve lahko veljajo širše, ne le za visokozmogljivo omrežje;
- predlog ZKOS k določbam glede omrežja v stavbah (pripombe na osmi odstavek 10. člen ZEKom-2, šesti odstavek 138. člen in peti odstavek 137. člen ZEKom-2) niso bile upoštevane. Predlog glede dodatne cevi se ne sprejme (prazna cev in pasivna komunikacijska infrastruktura sta že vključena);
- predlog ZKOS k šestemu odstavku 138. člena se upošteva na način, da se v obrazložitev k 137. členu doda, da lahko določitev nediskriminacijskih pogojev vključuje tudi to, da je lastnik stavbe lahko upravičen do povračila morebitnih dejanskih stroškov, ki mu s tem nastanejo;
- glede predloga T-2 za spremembo druge točke petega odstavka 139. člena pojasnjujemo, da se ta ne upošteva, saj bi sprejetje predloga omogočalo prekomerno zavračanje dostopa do fizične infrastrukture. Določba je skladna z Direktivo 2014/61/EU, ki v uvodni izjavi 17 kot primer navaja javno dostopne naložbene načrte infrastrukturnega operaterja (pomembno je, da se načrte lahko v zadostni meri izkaže). Pri tem z vidika preglednosti menimo, da je primerno, da so načrti javno objavljeni;
- predlog T-2 za razširitev desetega odstavka 148. člena (v smislu, da se javno objavi tudi obrazložitev odločbe), ter predlog za dodaten enajsti odstavek tega člena, ki naj narekuje vsebino obrazložitve, nista bila sprejeta. Celotna odločba se objavi po pravnomočnosti, kar je v skladu tudi z ureditvijo, ki velja po predpisih, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence. Odločbe agencije morajo biti ustrezno obrazložene že v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Ustreznost obrazložitev pa preverjajo sodišča prek sodnega varstva, ko odločajo o vloženih pravnih sredstvih zoper odločbe agencije. Predlog za dodaten dvanajsti odstavek prav tako ni bil upoštevan. operaterji namreč ne morejo zahtevati, da se v samem postopku reševanja spora izpodbija OPTM odločbe.. Agencija ne more izdati nove regulatorne odločbe v postopku reševanja spora, saj bi to zavleklo postopek reševanja spora. Izdaja nove regulatorne odločbe zahteva spoštovanje določenih procesnih predpostavk, agencija mora tako izvesti analizo upoštevnega trga, javno razpravo, in ukrep priglasiti Evropski komisiji;
- predlog A1, naj se v prvem odstavku 153. člena dodatno opredeli geografski obseg ponujenih vlaganj in njegovo povezavo z zavezami o sovlaganju, ni bil upoštevan. Menimo, da je navedena vsebina že stvar konkretne presoje v posameznem primeru, kjer bo agencija odločila ob upoštevanju smernic BEREC. Tovrstno urejanje v zakonu bi pomenilo prekomerno normiranje ter bi hkrati omejevalo fleksibilnost agencije, ki jo je treba dopustiti pri presoji tega vprašanja;
- glede pripombe T-2 k prvemu odstavku 156. členu glede sovlaganja v visokozmogljive omrežne elemente pojasnjujemo, da je vsebina skladna z določbami 76. člena Direktive 2018/1972/EU ob upoštevanju Uvodne izjave št. 198. Gre za terminologijo, ki jo uvaja Direktiva 2018/1972/EU, predlog zakona pa zgolj povzema.

X. UNIVERZALNA STORITEV IN DODATNE OBVEZNE STORITVE

a. Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- predlog Telekoma Slovenije za popravek v 165. členu na način, da se možnost imenovanja enega izvajalca univerzalne storitve popravi v možnost imenovanja več izvajalcev, ni bil upoštevan. Možnost, da se imenuje več izvajalcev univerzalne storitve, je določena že v drugem odstavku 164. člena osnutka;
- predlog Telekoma Slovenije za spremembo četrtega odstavka 165. člena ni bil upoštevan, saj bi bila takšna sprememba v nasprotju z namenom univerzalne storitve (omogočiti dostop na območjih, kjer ga sicer ne bi bilo);
- predlog agencije, naj se prvi odstavek 174. člena ne nanaša le na uporabnike s posebnimi potrebami, temveč tudi na nedostopnost storitev, ni bil upoštevan. 174. člen prenaša Prilogo VI Direktive 2018/1972/EU. Gre za možnosti za nadzor stroškov, ki so vezane na storitve iz tretjega odstavka 169. člena osnutka;
- predlog Digitas za dopolnitev drugega odstavka 175. člena ni bil upoštevan, saj v primeru določitve dodatnih storitev, ki jih mora omogočati določena prenosna hitrost, ne bi šlo več za univerzalno storitev, temveč za dodatne obvezne storitve, za katere velja tudi drugačen način financiranja.

b. Pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- glede pripomb Digitas v zvezi s cenovno dostopnostjo univerzalne storitve (173. člen) in upravičenci do posebnih cenovnih opcij in paketov (174. člen) v smislu, da osebe z oviranostmi, še posebej gluhi in naglušni, potrebujejo višjo raven kakovosti elektronskih komunikacijskih storitev, višje prenosne hitrosti in večje podatkovne kapice, pojasnjujemo, da jih nismo mogli upoštevati. Razlog za navedeno odločitev je v tem, saj v primeru določitve dodatnih storitev, ki jih mora omogočati določena prenosna hitrost, v skladu z Direktivo 2018/1972/EU ne bi šlo več za univerzalno storitev, temveč za dodatne obvezne storitve, za katere velja tudi drugačen način financiranja;
- glede predloga Digitas v zvezi s šestim odstavkom 173. člena, da bi se sredstva za pokrivanje razlike med komercialno in ceno storitev univerzalne storitve morala pokrivati iz kompenzacijskega sklada pojasnjujemo, da je v skladu z Direktivo 2018/1972/EU določitev vira financiranja prepuščena državam članicam. S strani operaterjev smo v javni obravnavi osnutka zakona prejeli veliko pripomb glede financiranja storitev v javnem interesu. Glede na to, da gre za socialno politiko države, menimo, da je primerno, da se sredstva v tem delu zagotovijo iz državnega proračuna;
- glede predloga Digitas, da poleg fiksnih, vsaj za gluhe in naglušne uporabnike invalide, univerzalna storitev, opredeljena v drugem odstavku 166. člena, vključuje tudi mobilne storitve, odgovarjamo, da je agencija že v okviru javnega poziva k podaji predlogov glede ZEKom-2 pripravil analizo stanja in ugotovil, da so mobilne storitve dostopne, tudi cenovno, zato je bila sprejeta odločitev, da se mobilnih storitev v navedenem oziru ne vključuje;
- glede pripomb Digitas k 173. in 178. členu, da bi zakon moral prepovedati neupravičeno prekinitev storitev in urediti možnost ohranitve storitve tudi ob kratkotrajni nezmožnosti plačila storitev, pojasnjujemo, da so bile pripombe zainteresirane javnosti upoštevane že v predlogu zakona, kot je bil predložen v medresorsko usklajevanje (četrti odstavek 178. člena predloga);
- pripomb Digitas k drugemu odstavku 175. člena (, ki ureja ukrepe za uporabnike z oviranostmi s tem, da se ohranja pravno podlago za sprejem vladne uredbe za določitev ukrepov za končne uporabnike z oviranostmi, s katero bi se še naprej določali navedeni ukrepi, in vašega mnenja, da bi se ukrepi morali določati z zakonom, njihovo izvajanje pa prepustiti nacionalnim regulativnim organom (da bi agencija lahko sprejela posebne ukrepe, s katerimi bi zagotovil, da lahko končni uporabniki z oviranostmi izkoristijo izbiro ponudnikov elektronskih komunikacijskih storitev, ki so na voljo večini končnih uporabnikov), ni mogoče upoštevati. Agencija je regulator

na področju elektronskih komunikacij, ob tem pa nima ustreznih znanj oziroma kompetenc s področja potreb uporabnikov invalidov, na podlagi katerih bi lahko določala ustrezne ukrepe. Glede na navedeno menimo, da predlagane rešitve vezane na 175. in 202. člen predloga v praksi niso izvedljive in tako tudi ne učinkovite;
- glede apela Digitas, da je treba poenostaviti tudi dostop do tehničnih pripomočkov, za katere bi moralo zadoščati mnenje zdravnika specialista, ki tudi sicer določi stopnjo oviranosti, menimo, da mora biti ohranjeno dokazovanje izvedenskega organa. Ker se na tem področju obetajo sistemske spremembe, je bilo besedilo člena, ki ureja dokazovanje upravičenosti, na predlog ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo, nekoliko spremenjeno.

XI. PRAVICE UPORABNIKOV

a. Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- pripomba Digitas glede vključitve celostnih pogovornih storitev in posredovalnih storitev v predlog tega zakona ni bila upoštevana. Glede teh storitev Direktiva 2018/1972/EU v četrtem odstavku 85. člena uporablja dikcijo »po potrebi«. Glede na to, da bodo dodatne obveznosti za izvajalce storitev v tem okviru nastale na podlagi zahtev Direktive (EU) 2019/882 EP in Sveta o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve, nameravamo to vprašanje vključiti v razpravo o implementaciji te direktive (rok za prenos junij 2022). Menimo, da je glede tovrstnih obveznosti potrebna široka razprava in oblikovanje predloga, ki bo izvedljiv. Vključitev v predlog tega zakona bi bila preuranjena;
- glede pripombe DIGITALEUROPE, naj se obveznosti za številčno neodvisne medosebne komunikacijske storitve izključijo, primeroma v 193. členu osnutka, pojasnjujemo da je slednji skladen s petim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU in velja za izvajalce storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev. Določba je sicer aplikativna le za storitve, ki se plačujejo. Glede nepotrebnega podvajanja v primeru 181. člena in prvega odstavka 183. člena pojasnjujemo, da je določba 183. člena o naročniški pogodbi nacionalna določba in je namenjena večji jasnosti ter ne prinaša dodatnih obveznosti;
- glede pripombe Telekoma Slovenije o nejasnosti določbe 181. člena pojasnjujemo, da prvi odstavek 102. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da se informacije zagotovijo na trajnem nosilcu podatkov, na drugačen način pa le, ko posredovanje na trajnem nosilcu podatkov ni izvedljivo. Odstopi v skladu z načelom maksimalne harmonizacije niso dopustni;
- predlog SOEK, naj se v 181. členu navede, da ima storitev dostopa do interneta enak pomen, kot je določen v Uredbi 2015/2120/EU, ni bil upoštevan, saj navedeno izhaja že iz 7. točke 3. člena osnutka;
- glede pripombe SOEK k 3. točki prvega odstavka 181. člena pojasnjujemo, da je v skladu s pojasnili Evropske komisije potrebna seznanitev z obema vrstama cen, torej enkratnimi, ki so potrebne za aktivacijo storitev (priključnina) ter ponavljajočimi plačili (naročnina, plačilo po porabi). Pripomba SOEK za dobeseden prepis besedila Direktive 2018/1972/EU v tem delu je bila upoštevana z ustrezno obrazložitvijo;
- predlog Telekoma Slovenije za črtanje 1. točke drugega odstavka 181. člena ni bil upoštevan, saj gre za zavezo iz priloge Direktive 2018/1972/EU, ki jo je treba prenesti. Urejanja ni mogoče prepustiti kasnejšemu splošnemu aktu;
- glede pripombe DIGITALEUROPE k 181. členu pojasnjujemo, da je določba o minimalni ravni kakovosti storitev usklajena s 1. točko dela A Priloge VIII Direktive 2018/1972/EU;
- predlog Telekoma Slovenije za črtanje besedne zveze »vključno z možnostjo strojnega branja« v šestem odstavku 181. člena ni bil upoštevan. V skladu s prvim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU se morajo informacije zagotoviti v formatu, ki je dostopen končnim uporabnikom invalidom, v skladu s pravom Unije o harmonizaciji zahtev glede dostopnosti proizvodov in

storitev. Prvi odstavek 103. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da se informacije zagotovijo na strojno berljiv način in v formatu, ki je dostopen končnim uporabnikom invalidom. Če je taka zahteva direktive s področja elektronskih komunikacij, ne moramo na nacionalni ravni zatrjevati, da gre za nesorazmerno breme. Menimo, da argumenta, da naj bi bila določba v nasprotju z določbami zakona o izenačevanju možnosti invalidov ni mogoče uporabiti v škodo končnih uporabnikov invalidov;
- predloga Telekoma Slovenije za črtanje določbe o povzetku pogodbe v 182. členu ni mogoče upoštevati, saj gre za zavezo iz Direktive 2018/1972/EU;
- pripombe DIGITALEUROPE k 182. členu so bile delno upoštevane na način, kot je razviden iz predloga zakona. Glede zagotavljanja povzetka pogodbe odstopi od Direktive 2018/1972/EU niso dopustni, dodan pa je bil sklic na izvedbeno uredbo;
- predlogov SEK k 183. členu za enostaven dostop do splošnih in posebnih pogojev ni mogoče upoštevati na način, kot je bil predlagan. V skladu z načelom maksimalne harmonizacije ni mogoče zahtevati objave dodatnih kategorij informacij, kot so določene z direktivo. Podrobno urejanje objav na spletnih straneh operaterjev bi pomenilo prenormiranje. Opozarjamo pa na 2. točko drugega odstavka 192. člena osnutka, ki v okviru preglednosti in objave informacij predvideva objavo splošnih pogodbenih pogojev;
- pripombe ZPS, agencije in SEK k 185. členu glede svetovanja o najboljših tarifah za vse končne uporabnike najmanj enkrat letno so bile delno upoštevane na način, razviden iz predloga zakona. Obveznost v skladu s pojasnili Evropske komisije velja le za pogodbe s samodejnim podaljševanjem;
- pripombe Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 185. člena so bile delno upoštevane. Glede predloga Telekoma Slovenije, DGITALEUROPE in SOEK za črtanje roka 30 dni, preden se pogodba samodejno podaljša, pojasnjujemo, da je določen rok implementacija besede »pravočasno« iz Direktive 2018/1972/EU. Evropska komisija pojasnjuje, da države članice sprejmejo ukrepe da se zagotovi pravočasno obveščanje, to je, da imajo končni uporabniki na voljo dovolj časa, da zamenjajo ponudnika, če tako želijo;
- pripombe SOEK k drugemu in tretjemu odstavku 185. člena so bile delno upoštevane. Glede pogodb s samodejnim podaljševanjem pojasnjujemo, da ta tip pogodb pozna že Zakon o varstvu potrošnikov 25.b členu;
- predlogi Telekoma Slovenije, DIGITALEUROPE in SOEK, naj se rok v prvem odstavku 187. člena spremeni s 60 na 30 dni ni bil upoštevan. Določba četrtega odstavka 105. člena Direktive 2018/1972/EU dopušča možnost, da je rok dolg od 30 do 120 dni. Rok iz osnutka je določen povsem v teh okvirih in nudi zadostno varnost za končne uporabnike;
- predlog Telekoma Slovenije, naj se v drugem odstavku 187. člena doda nova alineja, ni bil upoštevan. Izjeme so določene v Direktivi 2018/1972/EU, odstopi niso dopustni;
- predlog SOEK, naj se v obrazložitvi k 187. členu popravi obrazložitev glede dokaznega bremena, ni bil upoštevan. Pripadajoča obrazložitev je skladna z uvodno izjavo 275 k Direktivi 2018/1972/EU (pravico končnega uporabnika do prekinitve pogodbe bi bilo mogoče izključiti samo, če ponudnik lahko dokaže, da so vse spremembe pogodbe izključno v korist končnega uporabnika ali da so zgolj administrativne narave in nimajo negativnih posledic za končnega uporabnika);
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK k tretjemu odstavku 187. člena so bile upoštevane. V obrazložitvi je pojasnjeno, da dodatni stroški zajemajo vse kategorije, ki so bile naštete v tretjem odstavku osnutka.
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK k petemu odstavku 187. člena, naj se enako kot terminalsko opremo tretira tudi druge prejete ugodnosti, niso bile upoštevane. Kot razumemo Direktivo 2018/1972/EU, prepoveduje kakršno koli vračanje ugodnosti, razen nadomestila za terminalsko opremo, ki jo naročnik obdrži. Upoštevati je treba, da gre za situacije, ko je operater

tisti, ki ves čas minimalno dogovorjene dobe trajanja naročniškega razmerja ne vztraja pri pogojih, določenih v naročniški pogodbi, zato je breme teh stroškov na njem;
- pripombe ZPS k šestemu odstavku 187. člena so bile delno upoštevane, kot je razvidno iz predloga zakona. Predlog, da bi naročniki imeli možnost odplačevanja po obrokih tudi po prekinitvi pogodbe, ni bil upoštevan, saj bi takšna rešitev odpirala dodatna vprašanja in težave pri izvedbi (dodatno administrativno breme za operaterje, težave glede izvršbe);
- pripomba SOEK k prvemu odstavku 188. člena ni bila upoštevana. V našem pravnem redu beseda »ukrep« na tem mestu ni primerna. Dejansko gre za pravico odstopa od pogodbe;
- predlog SOEK za korekcijo v prvem odstavku 189. člena zaradi doslednega prenosa Direktive 2018/1972/EU ni bil upoštevan. Drugi stavek je bil dodan zaradi večje jasnosti. Če prenosni izvajalec namreč ne ve, da bi naročnik rad zamenjal izvajalca storitev, ne more nuditi zadostnih informacij;
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK k drugemu odstavku 189. člena niso bile upoštevane. Res je, da Direktiva 2018/1972/EU izrecno ne govori o dokazovanju tehnične izvedljivosti, vendar mora biti dokazovanje neizvedljivosti na tistem, ki takšno neizvedljivost zatrjuje. Dokazovanje tehnične neizvedljivosti ne more biti breme končnih uporabnikov kot šibkejše stranke;
- pripomba SOEK k šestemu odstavku 190. člena je bila upoštevana;
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za črtanje osmega odstavka 190. člena nista bila upoštevana. Maksimalna harmonizacija ne preprečuje, da bi države članice same urejale vprašanja, ki jih direktiva ne. V tem primeru gre za izvedbeno določilo za namen izračuna plačila za uporabo elementov oštevilčenja. Agencija pridobi izpis skupnega števila vseh številk po vrstah in blokih, ki so bile prenesene k operaterju ter šele na podlagi tega lahko pripravi natančen izračun, ki je podlaga za izdajo odločbe o odmeri plačila;
- predlog SOEK, naj se postopka glede zamenjave številke in zamenjave izvajalca dostopa do interneta uredita v ločenih členih (191. člen), ni bil upoštevan. Urejanje v dveh različnih členih bi pomenilo nepotrebno podvajanje. Iz tretjega odstavka 191. člena je jasno razvidno, da se nanaša le na prenos številke;
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za črtanje zadnje povedi tretjega odstavka 191. člena nista bila upoštevana. Določba ne presega Direktive 2018/1972/EU, dodana je le zaradi večje jasnosti in pravne varnosti. Gre za pojasnilo v korist operaterjev v primeru ponujanja konvergenčnih storitev;
- pripombe ZPS k 192. členu so bile delno upoštevane, kot je razvidno iz predloga zakona. Preglednost je urejena v skladu s 103. členom Direktive 2018/1972/EU, za katerega velja načelo maksimalne harmonizacije. Morebitna določitev obveznosti glede objav na uporabniških profilih na ravni zakona bi pomenila prekomerno normiranje;
- pripomba Telekoma Slovenije k prvemu odstavku 193. člena ni bila upoštevana. Določba je skladna s petim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU;
- predloga SOEK za črtanje zadnjega stavka v prvem odstavku 193. člena in zadnjega stavka tretjem odstavku 193. člena nista bila upoštevana. V skladu s šestim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU lahko države članice v svojem nacionalnem pravu ohranijo ali uvedejo določbe, na podlagi katerih morajo ponudniki zagotoviti dodatne informacije o ravni porabe in začasno preprečiti nadaljnjo uporabo zadevne storitve v primeru presežene finančne ali količinske omejitve, ki jo določi pristojni organ. Naročniku je treba zagotoviti to možnost, ni pa treba, da naročnik to možnost izkoristi. Operaterji imajo že vzpostavljene sisteme glede na ZEKom-1;
- pripombe Digitas, ZPS, SOEK, SEK in Telekoma Slovenije k četrtemu odstavku 194. člena so kontradiktorne. V predlogu zakona se priporočilo nadomešča s splošnim aktom. Evropska komisija pojasnjuje, da države članice lahko zahtevajo od izvajalcev, da izplačajo končnim uporabnikom nadomestila v primeru nedoseganja pogodbeno dogovorjene kakovosti storitev;

- pripomba Digitas k četrtemu odstavku 194. člena glede sklicevanja na šesti odstavek 61. člena Direktive 2018/1972/EU ni bila upoštevana. Zadevna določba direktive tu ni relevantna, saj govori o simetrični regulaciji;
- pripomba DIGITALEUROPE k prvemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Prvi odstavek 195. člena osnutka zavezuje izvajalca javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, ki omogoča opravljanje klicev. Opredelitev komunikacije v sili je povzeta po Direktivi 2018/1972/EU;
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK k četrtemu odstavku 195. člena so bile delno upoštevane, kot je razvidno iz predloga zakona;
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK k petemu odstavku 195. člena so bile delno upoštevane, kot je razvidno iz predloga zakona. Za podatke iz mobilnih naprav velja, da jih je treba posredovati, če so na voljo (če je torej tehnično mogoče);
- pripomba DIGITALEUROPE k petemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Breme dokazovanja tehnične neizvedljivosti je na tistem, ki jo zatrjuje. Gre za rešitev, ki jo pozna že ZEKom-1;
- pripomba Telekoma Slovenije k šestemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Obveznost posredovanja informacij velja le za primer, ko izvajalec z informacijami razpolaga. Upoštevati je treba namen določbe, to je reševanje življenj;
- pripombi Telekoma Slovenije in SOEK k osmemu odstavku 195. člena nista bili upoštevani, saj bi upoštevanje predloga lahko pomenilo neskladje z GDPR in ZVOP-1. Vsaka pravna oseba kakor organ, ki zbira in obdeluje osebne podatke, mora vsakemu posamezniku na njegovo zahtevo podati pojasnilo o obdelavi njegovih osebnih podatkov. Predlagana dopolnitev bi pomenila, da bi organ, ki obravnava komunikacijo v sili, moral pojasnjevati tudi, kako operater zbira in obdeluje osebne podatke za komunikacije v sili. Navedeno je nesprejemljivo, saj mora vsak, ki obdeluje podatke, posamezniku sam pojasniti poseg v ustavno pravico posameznika do zasebnosti in tu ne more biti prelaganja pojasnjevanja;
- predlog SOEK, da se v zadnjem stavku osmega odstavka 195. člena doda sklic na tretji odstavek 195. člena osnutka ni bila upoštevan. Tretji odstavek ureja uporabo komunikacije v sili za uporabnike invalide (torej od uporabnika k organu, ki obravnava komunikacijo v sili). Osmi odstavek pa govori o obveščanju, ki ga izvajajo operaterji v odnosu do svojih uporabnikov. Tretji odstavek tudi ne upošteva vseh oblik oviranosti (npr. slepi lahko normalno pokliče na številko za komunikacijo v sili, ne more pa prebrati obvestila v običajni obliki);
- pripomba DIGITALEUROPE k osmemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Gre za prenos sedmega odstavka 109. člena Direktive 2018/1972/EU s prilagoditvijo glede na nacionalne posebnosti, to je obvestilo o snemanju, kar Direktiva 2018/1972/EU ne ureja;
- predlog Telekoma Slovenije za črtanje devetega odstavka 195. člena ni bil upoštevan. Če je izpolnitev obveznosti za operaterja tehnično neizvedljiva, bo moral dokazati tehnično neizvedljivost;
- glede pripomb SOEK, Telekoma Slovenije in A1 prvemu odstavku 196. členu pojasnjujemo, da 110. člen Direktive 2018/1972/EU res govori o sistemu javnega opozarjanja, vendar pa je treba v nacionalni zakonodaji uporabljati terminologijo usklajeno z drugo področno zakonodajo (Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja govori o sistemu javnega obveščanja in alarmiranja). Ne vidimo razlogov za omejevanje zgolj na velike nesreče, saj po vzpostavitvi sistema morebitno dodatno obveščanje v primeru nesreč operaterjem ne bo predstavljajo stroškov. Glede predpogoja obstoječega sistema javnega opozarjanja pojasnjujemo, da je mišljen obstoječ sistem opozarjanja na ravni države, ta pa obstaja v vseh državah članicah razen Malte in Grčije. Predlagana zakonska rešitev je bila pripravljena v sodelovanju z Upravo RS za zaščito in reševanje, ki je nosilec javnega obveščanja in alarmiranja. Vprašanje morebitnega sofinanciranja uvedbe sistema bo obravnavano v okviru medresorskega usklajevanja;

- predlog agencije, naj se v prvem odstavku 196. člena kot okoliščina za obveščanje doda epidemija, ni bil upoštevan. Menimo, da dodajanje epidemije v okviru prenosa 110. člena Direktive 2018/1972/EU ni na mestu. Če gre za pretečo nevarnost, je obveščanje možno že na podlagi besedila osnutka;
- v zvezi s pripombami DIGITALEUROPE, Telekoma Slovenije in A1 k drugemu odstavku 196. člena pojasnjujemo, da je bila določba dopolnjena z vidika večje jasnosti, kot je razvidno iz predloga zakona. Namen določbe izvira iz preprečevanja negativnih posledic za zdravje oziroma premoženje posameznikov (torej da organ pridobi čim bolj natančno informacijo, koliko uporabnikov se nahaja na nekem območju). Obveznost velja le, če je posredovanje informacij tehnično mogoče. Posredovanje informacij se izvaja proti plačilu;
- glede predloga Telekoma Slovenije za nov odstavek v 196. členu osnutka po razgovorih z Upravo RS za zaščito in reševanje menimo, da podzakonski akt ni potreben;
- pripomba NSIOS k 197. členu osnutka ni bila upoštevana. Določba prenaša 111. člen Direktive 2018/1972/EU. Iz pripadajoče uvodne izjave 297 izhaja, da gre zlasti za zahteve, da morajo ponudniki končnim uporabnikom zagotoviti, da lahko uporabljajo njihove storitve pod enakimi pogoji, vključno s cenami, tarifami in kakovostjo, kot jih imajo drugi končni uporabniki, ne glede na dodatne stroške, ki jih imajo ponudniki. Druge zahteve se lahko nanašajo na veleprodajne dogovore med ponudniki;
- predloga SOEK in Telekoma Slovenije za črtanje tretjega odstavka 198. člena nista bila upoštevana. Vsebina določbe izhaja iz Priloge XI k Direktivi 2018/1972/EU;
- predlog SOEK za črtanje drugega odstavka 199. člena ni bil upoštevan. Gre za nacionalno določbo, ki jo pozna že ZEKom-1. 113. člen Direktive 2018/1972/EU ureja interoperabilnost avtomobilskih radijskih sprejemnikov, potrošniških radijskih sprejemnikov in digitalne televizijske opreme, kar pa ne pomeni, da države članice ne morejo same urejati drugih vidikov terminalske opreme. Sicer že Uredba 2015/2120/EU v 3. členu določa, imajo končni uporabniki pravico do uporabe terminalske opreme po lastni izbiri;
- predlog SOEK za dopolnitev drugega odstavka 202. člena na način, da se uvede primarno elektronski račun, je bila upoštevana na način, razviden iz predloga zakona. Predloga v celoti ne moremo upoštevati, saj ne morejo biti operaterji razsodniki, kdaj je določena zahteva končnih uporabnikov upravičena;
- predlog Telekoma Slovenije k četrtemu odstavku 202. člena ni bil upoštevan, saj način zaračunavanja v primeru M2M še ni jasno določen. Rešitev bi bila tako preuranjena;
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK, naj obveznost obveščanja iz drugega odstavka 203. člena velja le za daljše prekinitve in omejitve, nista bila upoštevana. O vseh prekinitvah in omejitvah je treba obvestiti agencij, uporabnike pa že glede na obstoječe besedilo le o večjih omejitvah ali prekinitvah. Podrobnosti bo določila agencija s splošnim aktom;
- pripombi A1 in Telekoma Slovenije glede potrebnosti splošnega akta iz četrtega odstavka 203. člena sta kontradiktorni. V skladu s predlogom zakona bo splošni akt, v katerem bodo določene podrobnosti, obvezen. Glede navezave A1 na splošne akte iz poglavja o varnosti pojasnjujemo, da je namen obveščanja v teh primerih različen. Namen obveščanja iz 113. člena osnutka je obveščanje o incidentih s področja varnosti elektronskih komunikacijskih omrežij, da se incidenti čim prej obravnavajo, če gre za resno grožnjo. Namen določbe 203. člena pa je, da so naročniki obveščen o posodobitvah omrežja ali napakah na omrežju, ko storitev ne bo dostopna ali je že nedostopna;
- pripombe ZPS k 204. členu so bile delno upoštevane. Kazenska določba, če operater v 15 dneh od prejema ugovora o tem ne odloči, bi bila prekomerna. Uporabnik se namreč v primeru molka organa lahko obrne na agencijo (tako zanj ne nastanejo nepopravljive posledice).

b. Pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- Digitas v pripombah v zvezi z določbo šestega odstavka 186. člena izpostavlja, da ta ne zahteva vnaprejšnje dostopnosti informacij, in da bi zakon moral tudi zavezati izvajalce storitev, da zagotovijo kontaktne točke, dostopne osebam z oviranostmi. Pojasnjujemo, da gre pri določbi za prenos prvega odstavka 102. člena Direktive 2018/1972/EU, ki navaja, da se informacije zagotovijo na zahtevo v formatu, ki je dostopen končnim uporabnikom invalidom v skladu s pravom Unije o harmonizaciji zahtev glede dostopnosti proizvodov in storitev. Pripombe tako v skladu s pristopom maksimalne harmonizacije ni mogoče upoštevati;
- pripomba SOEK k 3. točki prvega odstavka 186. člena, da se informacije v tej točki zagotovijo le »če in kolikor je to mogoče«, je bila upoštevana. Glede na to, da gre za ponovitev pripombe iz javne obravnave, je odziv podan zgoraj;
- glede predlogov SOEK k 190. členu (trajanje naročniške pogodbe in njena prekinitev) pojasnjujemo, da institut samodejnega podaljšanja pogodbe pozna Zakon o varstvu potrošnikov (25. b. člen). V zvezi s pripombo o 30 dnevnem roku, v katerem mora izvajalec storitev obvestiti naročnika o prenehanju pogodbene obveznosti in o načinih odpovedi pogodbe, pojasnjujemo, da tretji odstavek 105. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da morajo biti naročniki pravočasno in na jasen način obveščeni. Kot pravočasen je določen 30- dnevni rok, za katerega ocenjujemo, da je skladen z navedeno določbo Direktive 2018/1972/EU. Evropska komisija v svojih odgovorih pojasnjuje, da države članice sprejmejo ukrepe, da se zagotovi pravočasno obveščanje, to je, da imajo končni uporabniki na voljo dovolj časa, da zamenjajo ponudnika, če tako želijo. Omejitev 24 mesecev pri samodejnem podaljšanju je bila črtana;
- predlog SOEK za črtanje drugega in tretjega stavka tretjega odstavka 191. člena je bil delno upoštevan. Pojasnjujemo, da je zakonska določba zgolj konkretizacija besedila 105. člena Direktive 2018/1972/EU. Z vidika jasnosti predpisa in pravne varnosti je pomembno, da se vnaprej ve, kaj določba vključuje. Ob tem dodajamo, da se z njo samo opredeljuje vsebino ter nikakor ne gre za širitev vsebine. Smiselno enako velja tudi za pripombo SOEK k 192. členu;
- pripombe SOEK k 192. členu glede roka niso bile upoštevane. Rok 60 dni je določen v skladu z določbo četrtega odstavka 105. člena Direktive 2018/1972/EU, ki v tem delu dopušča rok od 30 do 120 dni;
- predloga SOEK za krčenje prvega odstavka 194. člena nismo upoštevali. Menimo, da ne gre za prekomerno obremenitev in da je določba skladna s 106. členom Direktive 2018/1972/EU oziroma da gre za njeno konkretizacijo. Z njo se tudi uresničuje namen Uvodne izjave št. 277 k Direktivi 2018/1972/EU, ki navaja, da je »možnost zamenjave ponudnikov ključna za učinkovito konkurenco v konkurenčnem okolju. Zaradi razpoložljivosti preglednih, točnih in pravočasnih informacij o zamenjavi bi morali končni uporabniki bolj zaupati v zamenjavo in biti bolj pripravljeni aktivno sodelovati v konkurenčnem postopku.«. Pri tem dodatno pojasnjujemo, da je bil drugi stavek dodan le zaradi večje jasnosti. Če prenosni izvajalec namreč ne ve, da bi naročnik rad zamenjal izvajalca storitev, ne more nuditi zadostnih informacij;
- prav tako nismo upoštevali predloga SOEK za spremembo drugega odstavka 194. člena glede tehnične izvedljivosti in bremena dokazovanja morebitne tehnične izvedljivosti. Res je, da Direktiva 2018/1972/EU izrecno ne govori o dokazovanju tehnične izvedljivosti, vendar mora biti dokazovanje neizvedljivosti na tistem, ki takšno neizvedljivost zatrjuje. Dokazovanje tehnične neizvedljivosti ne more biti breme končnih uporabnikov kot šibkejše stranke;
- pripomba SOEK k šestemu odstavku 195. člena je bila upoštevana;
- glede predlogov Digitas k 197. členu menimo, da je člen skladen s 103. členom Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da pristojni organi, po potrebi ob usklajevanju z nacionalnimi regulativnimi organi, zagotovijo, da vsi ponudniki, ki zagotavljajo storitve dostopa do interneta ali javno dostopne medosebne komunikacijske storitve v skladu s pogoji, objavijo informacije iz Priloge IX v jasni in razumljivi obliki, na strojno berljiv način in v formatu, ki je dostopen končnim uporabnikom invalidom. V desetem odstavku 197. člena pa je podlaga, da agencija spodbuja operaterje k samoregulativnim ukrepom;

- predlog SOEK za črtanje zadnjega stavka tretjega odstavka 198. člena ni bil upoštevan. V skladu s šestim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU lahko države članice v svojem nacionalnem pravu ohranijo ali uvedejo določbe, na podlagi katerih morajo ponudniki zagotoviti dodatne informacije o ravni porabe in začasno preprečiti nadaljnjo uporabo zadevne storitve v primeru presežene finančne ali količinske omejitve, ki jo določi pristojni organ. Naročniku je treba zagotoviti to možnost, ni pa treba, da naročnik to možnost izkoristi. Operaterji imajo namreč že vzpostavljene sisteme glede na ZEKom-1;
- predlog SOEK za črtanje četrtega odstavka 199. člena, v katerem je agenciji dana pravna podlaga za sprejem splošnega akta za način določanja nadomestil, ki jih izvajalci storitev povrnejo svojim končnim uporabnikom ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev, ni bil upoštevan. V zvezi s tem pojasnjujemo, da Evropska komisija v svojih odgovorih pojasnjuje, da države članice lahko zahtevajo od izvajalcev, da izplačajo končnim uporabnikom nadomestila v primeru nedoseganja pogodbeno dogovorjene kakovosti storitev;
- glede pripomb Digitas k 200. členu pojasnjujemo, da je 200. člen usklajen z Direktivo 2018/1972/EU (v tem delu tudi velja maksimalna harmonizacija). Kot ugotavlja Digitas sam, bo do nadgradnje pri komunikaciji v sili v smislu uporabnikov invalidov prišlo z implementacijo Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o dostopnosti) (priprava zakona za prenos direktive poteka v okviru Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti). K temu tudi dodajamo, da je URSZR sicer prejemnik več evropskih nagrad za aplikacije/sisteme za gluhe in naglušne uporabnike;
- glede pripomb Digitas k 202. členu (ukrepi za uporabnike invalide), se smiselno sklicujemo na naše mnenje, ki smo ga podali kot odziv na pripombe Digitas k 175. členu. Pojasnjujemo, da določba prenaša 111. člen Direktive 2018/1972/EU. Iz pripadajoče Uvodne izjave št. 297 izhaja, da gre zlasti za zahteve, da morajo ponudniki končnim uporabnikom invalidom zagotoviti, da lahko uporabljajo njihove storitve pod enakimi pogoji, vključno s cenami, tarifami in kakovostjo, kot jih imajo drugi končni uporabniki, ne glede na dodatne stroške, ki jih imajo ponudniki;
- glede predloga Digitas, da bi moral predlog zakona urejati obveznost prenosa v zvezi z radijskimi ali televizijskimi kanali, ki skladno z zakonom zagotavljajo dostopne avdiovizualne medijske storitve, in povezanimi dopolnilnimi storitvami, ki končnim uporabnikom z oviranostmi omogočajo enakovreden dostop do avdiovizualnih medijskih storitev, pojasnjujemo, da prenos 114. člena Direktive 2018/1972/EU, ki ureja obveznost prenosa, ni predmet tega zakona, ampak je predmet medijske zakonodaje, ki pa je v pristojnosti Ministrstva za kulturo;

- pripombe SOEK k četrtemu odstavku 200. člena nismo upoštevali iz razlogov v javnem interesu (varovanje življenj), ker je treba zagotoviti ustrezno delovanje komunikacij v sili v primeru izpada; primernost takšne ureditve podpira eksplicitno tudi Ministrstvo za notranje zadeve, ki je zahtevalo še večjo konkretizacijo odstavka;
- glede pripombe SOEK k prvemu odstavku 201. člena pojasnjujemo, da se iščejo možnosti sofinanciranja iz sredstev državnega proračuna, vendar pa to ni predmet urejanja s tem predlogom zakona, zato smo predvideli rešitev, da vlada z uredbo podrobneje uredi izvajanje teh nalog, vključno z njihovim financiranjem oziroma sofinanciranjem. Upoštevana je bila pripomba k drugemu odstavku, kjer smo izrecno navedli, da se posredovanje informacij opravi »proti plačilu«.

XII. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV IN VARSTVO ZASEBNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020 in pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- predlog poglavja ohranja vsebino istoimenskega poglavja ZEKom-1, ki se nanaša na varstvo osebnih podatkov in varstvo komunikacijske zasebnosti v skladu z Direktivo 2002/58/ES. Ker se slednja z Direktivo 2018/1972/EU ni prenovila, predlog zakona ne prinaša večjih vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev. V postopku sprejemanja na ravni EU je namreč predlog Uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo neposredno uporabljiva v vseh državah članicah;
- predlog SOEK za črtanje petega odstavka 207. člena (sedaj 212. člena) ni bil upoštevan. Za zagotovitev varnosti obdelave je na novo v petem odstavku agenciji dana pravna podlaga, da lahko (če bi se izkazalo za potrebno) za izvajanje tega člena izda splošni akt. Takšen predlog lahko agenciji poda tudi organ, pristojen za informacijsko varnost. Ureditev je vsebinsko povezana s poglavjem o varnosti. Tudi v poglavju o varnosti je še vedno, kot že v ZEKom-1, predviden splošni akt agencije za potrebe izvajanja celotnega poglavja o varnosti. Agencija bi lahko vsebino dodatno podrobneje uredila na enem mestu le z enim splošnim aktom na obeh pravnih podlagah (iz poglavja o varnosti in sedaj lahko tudi še iz poglavja o zasebnosti);
- predlog Telekoma Slovenije in SOEK za črtanje 208. člena (sedaj 213. člena) ni bil upoštevan. Ne gre namreč za zatrjevano podvajanje implementacije Direktive 2018/1972/EU v sedmem odstavku 113. člena osnutka, saj je slednja določba širša in zadeva vse operaterje, obveščati pa je treba vse uporabnike. Vsebina določbe 208. člena (sedaj 213. člena) pa prenaša določbe Direktive 2002/58/ES, je torej ožja, dolžnost obveščanja zadeva le izvajalce javnih komunikacijskih storitev, obveščati pa je treba le naročnike;
- predlog agencije za spremembo prvega odstavka 208. člena (sedaj 213. člena) ter za dopolnitev drugega odstavka 208. člena (sedaj 213. člena) z novim (predlaganim drugim) odstavkom, s katerim bi se uredilo zlorabe, ko sicer varnost omrežja ni neposredno ogrožena, ogroženo pa je varstvo storitev oziroma končnih uporabnikov, ki te storitve uporabljajo, kadar so ti s prevaro zavedeni v uporabo storitev, ki jih sicer ne bi uporabili in jim te povzročijo visoke stroške, ni bil upoštevan. Vsebina določbe, kot jo vključuje že ZEKom-1, izhaja iz drugega odstavka člena 4 Direktive 2002/58/ES, na ravni EU pa je v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo ureditev in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES;
- predlog Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo besedila petega odstavka 209. člena (sedaj 214. člena), ker naj bi posredovanje podatkov o komunikaciji sedaj v predlaganem zakonu urejale tudi druge določbe, s katerimi se implementira Direktiva 2018/1972/EU, ni bil upoštevan. Vsebina določbe namreč zasleduje cilje Direktive 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES iz razlogov pojasnjenih zgoraj;
- predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za spremembo šestega odstavka 209. člena (sedaj 214. člena) v smeri, da predhodna privolitev ni potrebna, kadar tako določa drug zakon, ni bila upoštevana. Menimo, tudi upoštevaje mnenje Informacijskega pooblaščenca, da bi bila predlagana izjema preširoka glede na trenuten razpon namenov snemanja, ki so dopustni in se predvsem dotikajo poslovnih komunikacij in dokazov o transakcijah;
- predlog Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo sedmega odstavka 209. člena (sedaj 214. člena) zaradi terminološke uskladitve z besedilom Direktive 2002/58/ES (črta naj se beseda »poslovni«) kot tudi predlog SOEK, da se določba na koncu sedmega odstavka dopolni s postavitvijo rokov trajanja hrambe posnetka v primeru naročniškega razmerja, nista bila upoštevana. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1 in je bila v preteklosti tudi že večkrat usklajevana. Vsebina člena namreč prenaša Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim

zakonom ne posegamo v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES. Takšno stališče je v skladu tudi z mnenjem Informacijskega pooblaščenca (ki je v načelu proti posegom v določbe sedanjega XII. poglavja ZEKom-1, v kolikor ti posegi niso nujni in utemeljeni z vidika zagotavljanja primerne ravni varstva pravic uporabnikov in naročnikov oziroma zagotavljanje ustreznih in kvalitetnih storitev);
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo (preoblikovanje/dopolnitve) novega devetega odstavka 209. člena (sedaj 214. člena) nista bila upoštevana. Z osnutkom zakona so bile izjeme omejene na izvajalce bistvenih storitev, kot so določeni na podlagi ZInfV. Ker gre za področje varovanja osebnih podatkov, kot izjemo nismo dodajali nobenih dodatnih storitev. Ker Telekom Slovenije in smiselno tudi SOEK predlagata razširitev določbe preko predlaganega okvira ZInfV tudi na druge klice, kjer je hitrost odziva lahko kritična, in sicer za vključitev socialno-varstvenih oz. zdravstvenih storitev po ZSVZ in za storitev varnostno-nadzornega centra v skladu z zakonom, ki ureja storitve zasebnega varovanja, predlog ni upoštevan;
- glede predloga DARS za dopolnitev 209. člena (sedaj 214. člena) z novim odstavkom, s katerim naj se določi izjema od obvestila za komunikacijo med javnimi organi, kadar opravljajo javne oz. za javnost pomembne naloge, pojasnjujemo, da so izjeme omejene na izvajalce bistvenih storitev po ZInfV. Torej za izvajalce bistvenih storitev izjema že velja in dopolnitve niso potrebne;
- predlog Telekoma Slovenije in SOEK za črtanje 210. člena (sedaj 215. člena) (podatki o naročnikih) ni bil upoštevan, temveč je bila določba tega člena dopolnjena in modificirana v predlagani smeri tako, da je v prvem odstavku v točki 2 dodan tekst 'vključno z delom stavbe' ter vključena dopolnitev drugega odstavka z novim besedilom v 4. točki, z vključitvijo 'zagotavljanja informacij o lokaciji kličočega pri klicih na številke za komunikacijo v sili' v dopusten okvir obdelave (dosedanja 4. točka je sedaj točka 5). Predlagana ureditev podatkov o naročnikih, kot je bila postavljena že v ZEKom-1, je bila zaradi posega na občutljivo področje zasebnosti in varstva osebnih podatkov uporabnikov elektronskih komunikacij v preteklosti postavljena po obširni uskladitvi z Informacijskim pooblaščencem kot tudi z Ministrstvom za pravosodje, saj gre za občutljiva vprašanja z vidika osebnih podatkov;
- predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za dopolnitev 212. člena (sedaj 217. člena) s predlaganim četrtim odstavkom, s katerim bi se uredila možnost prenosa podatkov o posameznikih iz imenika, ki ga poslovni subjekti odplačno pridobijo pri izdajatelju, v zbirke osebnih podatkov pri upravljavcih/poslovnih subjektih, ki opravljajo klice za raziskovalni ali komercialni namen, ni bila upoštevana. Upoštevaje tudi mnenje Informacijskega pooblaščenca, s predlaganim zakonom ne posegamo v že uveljavljeno ureditev in način implementacije Direktive 2002/58/ES, saj je na ravni EU v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES in ki bo področje zasebnosti elektronskih komunikacij uredila enotno za vse države članice. Upoštevano je tudi, da se poleg zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, neposredno uporablja tudi Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov;
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo in dopolnitev petega odstavka 212. člena (sedaj 217. člena) nista bila upoštevan. Določba o imenikih je vključena že v sedanji 150. člena ZEKom-1. Določba petega odstavka tega člena pa je bila na podlagi pobude Telekoma Slovenije deloma tudi že posodobljena ob pripravi osnutka zakona, in sicer v smeri jasnejše opredelitve prepovedi uporabe naročnikovih osebnih podatkov (označena v zadnjem 'javno objavljenem' elektronskem imeniku);
- predlog Telekoma Slovenije za spremembo prvega odstavka 213. člena (sedaj 218. člena), da se črta besedna zveza »glede javnega obveščanja in alarmiranja (196. člen, sedaj 201. člen), glede notranjih postopkov (211. člen, sedaj 216. člen),« in besedna zveza », ter glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 223. člena, sedaj 228. člen)«, ni bil upoštevan.

Predlagana ureditev je postavljena že v ZEKom-1 in je bila zaradi posega na občutljivo področje zasebnosti in varstva osebnih podatkov uporabnikov elektronskih komunikacij v preteklosti predmet obširnega usklajevanja. Gre namreč za občutljiva vprašanja z vidika osebnih podatkov in za povezave, ki jih je težko vnaprej enoznačno urediti, temveč se terja presoja od primera do primera;
- glede predloga SOEK in tudi Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 213. člena (sedaj 218. člena) je vsak poseg v postavljeno zakonsko ureditev potrebno skrbno pretehtati z vidika načela sorazmernosti posega nasproti ustavno zavarovanim pravicam posameznika. Glede na to, da je na ravni EU v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo nadomestila Direktivo 2002/58/ES, pojasnjujemo, da smo s predlaganim zakonom predlog smiselno upoštevali in določili, da vlada z uredbo podrobneje uredi izvajanje teh nalog, vključno z njihovim financiranjem oziroma sofinanciranjem. Tako ne vnašamo sprememb v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES;
- predlog Telekoma Slovenije za spremembo 215. člena (sedaj 220. člena) je bil delno upoštevan na način, da bo operater obvezan posredovati podatke o več zadnjih lokacijah (kolikor jih je potrebnih) - tako je v določbi prvega odstavka tega člena dodana obveznost posredovanja podatkov o ‘več zadnjih lokacijah opreme, če je to tehnično mogoče’, s čimer se z vidika jasnosti sledi tudi predlogu Ministrstva za pravosodje. V določbi tega člena gre namreč za občutljivo področje oz. ureditev posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa, določba je bila v preteklosti tudi obsežno usklajevana s pristojnimi organi;
- predlog A1 k določbi 215. člena (sedaj 220. člena) za dopolnitev, s katero naj se poudari, da se člen nanaša na medosebno komunikacijsko storitev, odvisno od številke (konkretno predlaga nov (11) odstavek), ni bil upoštevan. V določbi tega člena gre namreč za občutljivo področje oz. ureditev posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa, določba je bila v preteklosti tudi obsežno usklajevana s pristojnimi organi, ureditve pa v obravnavanem delu ne narekuje le tehnološka opredelitev vrste izvajalcev storitev elektronskih komunikacij;
- predlog SOEK za spremembo v drugem odstavku 216. člena (sedaj 221. člena) postavljenega roka (za operaterje rok 5 let) ni bil upoštevan. Določba tega člena o zavarovanju podatkov in neizbrisni registraciji z ureditvijo roka desetletne neizbrisne registracije je bila namreč v preteklosti predmet obširnega usklajevanja, tako z Ministrstvom za pravosodje kot tudi Informacijskim pooblaščencem, zato je vsak poseg in sprememba v postavljeno zakonsko ureditev lahko tvegan, saj gre za občutljiva vprašanja in povezave, ki imajo pomemben učinek na področje varstva zasebnosti in varovanja osebnih podatkov;
- predlog SOEK za spremembo prvega odstavka 218. člena (sedaj 223. člena) (sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev) in za vključitev beleženja podatkov glede prejetih SMS sporočil, ni bil upoštevan. Vsebina člena namreč implementira Direktivo 2002/58/ES, s predlaganim zakonom pa ne posegamo v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi posodobitev evropske zakonodaje z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES;
- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev ureditve 218. člena (sedaj 223. člena), po kateri mora imeti klicani naročnik možnost, da prepreči kličočemu uporabniku prikaz identitete priključka v zvezi, s predlagano izjemo glede posredovanja podatkov naročniku, ni bil upoštevan. Vsebina člena namreč implementira Direktivo 2002/58/ES, s predlaganim zakonom pa ne posegamo v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi posodobitev evropske zakonodaje z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES;
- predlog SOEK za dopolnitev 218. člena (sedaj 223. člena) z predlagano opredelitvijo, kdaj velja, da so klici oziroma SMS sporočila nadležni in zlonamerni, ni bil upoštevan. Gre za

nespremenjeno ureditev (kot v ZEKom-1), v skladu s katero naročnik pisno opredeli, da so zanj klici zlonamerni ali nadležni. Ureditev je bila v preteklosti medresorsko obširno usklajena;
- predlog SEK za spremembo 220. člena (sedaj 225. člena), da se beseda »piškotki« nadomesti z bolj nevtralnim izrazom, npr. 'hranjenje podatkov v terminalski opremi naročnika', ni bil upoštevan. Uporabljena terminologija je že uveljavljena tako v strokovnih krogih kot v laični javnosti. Prav tako je v pripravi in obravnavi nova EU ureditev s predlagano Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo nadomestila Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v že uveljavljeno terminologijo implementacije Direktive 2002/58/ES;
- predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za spremembo drugega in tretjega odstavka 221. člena (sedaj 226. člena) o neželeni komunikaciji s predlaganim besedilom ni bil upoštevan. Kot že poudarjeno v javni obravnavi ob pripravi predloga tega zakona (tudi upoštevaje mnenje Informacijskega pooblaščenca), Direktiva 2002/58/ES v drugem odstavku 13. člena, ki predvideva olajšavo glede kupcev/odjemalcev, govori le o elektronskem naslovu in ne o katerem koli podatku (npr. telefonski številki), ki bi bil uporabljen za trženje. Upoštevati velja, da so lahko takšni klici za uporabnike precej bolj moteči kot neželena elektronska pošta. Obstoječa ureditev po našem mnenju bolj varuje interese posameznika, kot bi jih predlagana ureditev, in jo je zato treba ohraniti. Prav tako je v pripravi in obravnavi enotna ureditev z EU Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo nadomestila Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo, že uveljavljeno zakonsko implementacijo Direktive 2002/58/ES;
- predlogi TSmedia, Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo tretjega odstavka 221. člena in za vključitev t.i. opt-out pristopa glede neposrednega trženja s spremembo koncepta v ureditvi nezaželene komunikacije niso bili upoštevani. Direktiva 2002/58/ES državam članicam prepušča, da implementirajo bodisi sistem, ki temelji na predhodni privolitvi (opt-in) ali zavrnitvi (opt-out). Slovenija se je ob implementaciji Direktive 2002/58/ES v nacionalno zakonodajo odločila za postavljeno ureditev (t.i. opt-in). Slednja zakonska ureditev je tako že uveljavljena v nacionalnem pravnem redu in bi moral biti morebiten poseg utemeljen tudi z vidika načela jasnosti postavljanja zakonske ureditve in sorazmernosti posega v uveljavljeno ureditev, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi predlagana Uredba o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. S predlaganim zakonom tako ne posegamo v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije;
- predlog agencije, da se v besedilo tretjega odstavka 221. člena (sedaj 226. člena) pred besedo 'soglasje' vnese beseda 'predhodno', ni bil upoštevan. Gre za uveljavljeno ureditev z ZEKom-1 in navezavo na predpise, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Tudi v predlagani določbi in vezano na 75. točko 3. člena osnutka zakona (pomen izrazov) je soglasje opredeljeno kot osebna privolitev uporabnika ali naročnika v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov;
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo šestega odstavka 222. člena (sedaj 227. člena), ki daje agenciji možnost, da za izvrševanje določb tega člena izda splošni akt in za črtanje besede 'lahko', nista bila upoštevana. Slednja ureditev in besedilo šestega odstavka je vključena že v sedanji ZEKom-1, pri čemer osnutek zakona ne prinaša večjih vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev, tako da tudi ni vnesenih nadaljnjih obligacij oz. zavez v okviru urejanja varnosti osebnih podatkov;
- predlog Telekoma Slovenije za vključitev predlaganega novega člena (v besedilo za 222. člen, (sedaj 227. člen)) glede posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov, ni bil upoštevan. Svoj predlog Telekom Slovenije veže na razveljavljeno poglavje ZEKom-1 o hrambi podatkov. Za ponovno uvedbo predpisovanja načina posredovanja podatkov, kot ga vsebuje razveljavljena določba 166. člena ZEKom-1, se nismo odločili, saj menimo, da ni potrebe za formalizirano obliko. Prav tako pa s strani prejemnikov tako posredovanih podatkov nismo prejeli nobene pobude v tej smeri;

- pripomba DIGITALEUROPE k 223. členu (sedaj 228. členu) o spornosti postavljene ureditve zakonitega prestrezanja komunikacij z vidika izvajalcev številčno neodvisnih storitev ni bila upoštevana. 223. člen (sedaj 228. člen) o zakonitem prestrezanju komunikacij je nacionalna določba v okviru možnosti, ki jih daje prvi odstavek člena 15 Direktive 2002/58/EU. Določba je bila v preteklosti usklajena tako z Ministrstvom za notranje zadeve in Ministrstvom za pravosodje kot tudi z Informacijskim pooblaščencem. V postavljeno nacionalno zakonsko ureditev zakonitega prestrezanja komunikacij v tem delu ne posegamo in določbe ne spreminjamo ob upoštevanju možnosti, ki bi jih lahko prinesel tehnološki razvoj, še posebej tudi iz vidika nadaljnjih vprašanj nacionalne varnosti in že postavljenih zavez, ki jih obstoječa zakonodaja postavlja izvajalcem elektronskih komunikacijskih storitev, tudi ko se ti postavljajo kot izvajalci številčno neodvisnih storitev;
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo (črtanje in dopolnitev) dela besedila prvega odstavka 223. člena (sedaj 228. člena) v opredelitvi zakonitega prestrezanja komunikacij, ki naj se odreja za posamezne omrežne priključne točke in ne za posamezne dele omrežja, nista bila upoštevana. Predlog namreč ni utemeljen za vse vrste komunikacij, npr. mobilne komunikacije, nimajo določene omrežne priključne točke in je za organe pomembno, kje se prestrezajo komunikacije (ni vseeno kje) in je to mesto tudi določeno v izreku odredbe;
- pripomba DIGITALEUROPE k četrtemu odstavku 223. člena (sedaj 228. člena) o nesorazmernosti zakonitega prestrezanje komunikacij na podlagi ustne odredbe ni bila upoštevana. Slednja ureditev je že uveljavljena v ZEKom-1 in postavljena na podlagi obširnega usklajevanja, tako z Ministrstvom za notranje zadeve kot tudi z Ministrstvom za pravosodje (in Informacijskim pooblaščencem) ter upoštevaje nadaljnje zakonske varovalke (npr. zahteva se pisni odpravek ustne odredbe);
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK k četrtemu odstavku 223. člena (sedaj 228. člena) za skrajšanje roka za vročitev ustne odredbe iz 48 ur na 12 ur, nista bila upoštevana. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1 in je bila v preteklosti obsežno usklajevana s pristojnimi ministrskimi resorji in postavljena glede na nadaljnje zahteve njihovih področnih zakonodaj;
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK k petemu odstavku 223. člena (sedaj 228. člena) za spremembo roka neizbrisne registracije iz trideset na deset let, nista bila upoštevana. V veliki meri gre za ponovitev predlogov iz predhodnih zakonskih noveliranj. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1; tudi ta določba je že uveljavljena in je bila v preteklosti tudi že obsežno usklajena s pristojnimi ministrskimi resorji, upoštevaje nadaljnje zahteve njihovih področnih zakonodaj in tudi upoštevaje zastaralni rok za najhujša kazniva dejanja, katerih pregon zastara v tridesetih letih;
- pripomba DIGITALEUROPE k petemu odstavku 223. člena (sedaj 228. člena) o nesorazmernosti zahteve po tridesetletni registraciji, zlasti za izvajalce številčno neodvisnih komunikacijskih storitev, ni bila upoštevana. Postavljene nacionalne ureditve v obravnavanem delu ne narekuje le tehnološka opredelitev vrste izvajalcev storitev elektronskih komunikacij, temveč je določba že obsežno usklajevana s pristojnimi ministrskimi resorji, tudi upoštevaje ključne zahteve njihovih področnih zakonodajah (upošteva se npr. zastaralni rok za najhujša kazniva dejanja);
- predloga Telekoma Slovenije in SOEK k šestemu odstavku 223. člena (sedaj 228. člena) za spremembo kritja stroškov prestrezanja mednarodnega prometa (prevalitev na uradne organe, pristojne za zakonito prestrezanje), nista bila upoštevana. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1 in je bila še posebej zaradi posega na občutljivo področje zagotavljanja nacionalne varnosti v preteklosti predmet obširnega usklajevanja, tako na ravni medresorskega usklajevanja kot usklajevanja z zainteresirano javnostjo in je postavljena glede na zasledovanje in zahteve področnih zakonodaj kot tudi glede na zahteve, ki jih organom postavlja tehnološki razvoj;
- predlog Telekoma Slovenije k 223. členu (sedaj 228. členu) za vključitev novega (sedmega) odstavka, da se v primeru najema fizičnega dela omrežja za operaterja omrežja na najeti opremi

(po šestem odstavku tega člena) šteje najemnik, ni bil upoštevan. Menimo, da bi naložitev navedene obveznosti najemodajalcem komunikacijskega omrežja pomenila zanje preveliko, nesorazmerno breme ter odgovornost za delovanje drugih poslovnih subjektov. Prav tako nismo seznanjeni, da bi primerljive države imele ureditev, kot je predlagana.

XIII. AGENCIJA

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020 in pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- glede predlogov, ki se nanašajo na spremembe vodenja agencije pojasnjujemo, da je bil v zakonodajni postopek vložen predlog Zakona o Javni agenciji Republike Slovenije za trg, varnost prometa in potrošnike in Javni agenciji Republike Slovenije za finančne trge, ki pa je bil neuspešno zaključen. Glede na to, da se bo verjetno v prihodnje to vprašanje urejalo na sistemski ravni za večje število agencij, predlog tega zakona ne posega v obstoječ koncept ureditve vodenja agencije;
- predlog Pošte Slovenije za dopolnitev 247. člena (sedaj 252. člena, financiranje agencije) ni bil upoštevan. Strinjamo se, da ne sme prihajati do prelivanja sredstev med posameznimi področji delovanja agencije. Menimo, da že iz prvega odstavka 6. člena osnutka izhaja, za kaj se lahko uporabijo sredstva, ki jih zbere agencija. Nadzor obstaja, saj program dela in finančni načrt sprejema svet agencije, soglasje pa daje vlada. Prav tako pristojna ministrstva izvajajo nadzor nad zakonitostjo delovanja agencije. Glede na navedeno menimo, da predlog zakona že vsebuje dovolj varovalk za zagotavljanje transparentnosti delovanja agencije;
- glede predlogov ZKOS in SOEK, da bi se naloge operaterjev v javnem interesu financirale iz državnega proračuna, in v preostalem iz prihodkov, ki jih Agencija ustvari s plačili operaterjev, ni bil upoštevan. Trenutno ni predvidena obveznost financiranja iz državnega proračuna, tako da se ohranja obstoječ sistem financiranje, ki je skladen tudi z Direktivo 2018/1972/EU in primerljiv s sistemi drugih držav članic;
- pripombe ZKOS k 248. členu (sedaj 253. členu, postopek sprejemanja programa dela in finančnega načrta) ni mogoče upoštevati prek spremembe zakonske določbe. Agencija mora program dela in finančni načrt dati v javno posvetovanje, v okviru katerega se mora tudi odzvati na prejete predloge in pripombe. Nadzor je zagotovljen tudi z institutom soglasja vlade;
- pripomba Pošte Slovenije k prvemu odstavku 248. člena (sedaj 253. člena) ni bila upoštevana. Menimo, da je ustrezno, da pristojna ministrstva dajejo usmeritve po lastni presoji, upoštevaje področne predpise, vključno s predpisi EU;
- pripombe SOEK k drugemu odstavku 248. člena (sedaj 253. člena) niso bile upoštevane. Roki za posamezne stopnje priprave programa dela in finančnega načrta so že določeni v 248. členu (sedaj 253. člena) in menimo, da so ustrezni. Že iz 245. člena (sedaj 250. člena) osnutka izhaja, kaj mora vsebovati program dela in finančni načrt. Morebitno dopolnjevanje besedila v tem delu bi pomenilo prenormiranje. Strinjamo se, da mora agencija zagotavljati transparentnost, vendar je treba pri tem upoštevati, da se program dela operativno pripravlja že v začetku junija tekočega leta za prihodnje leto, zato ni mogoče pričakovati, da bi bilo delovanje agencije opisano do vsake posamezne naloge in aktivnosti natančno;
- predlog SOEK, da se četrti odstavek 249. člena (sedaj 254. člena, nadzor nad delom agencije) SOEK dopolni z navedbo, da mora agencija pri pripravi letnega poročila izhajati iz programa dela, ni bil upoštevan. Navedeno velja samo po sebi, šlo bi za nepotrebno obremenjevanje besedila;
- pripombe T-2 k 250. členu (sedaj 255. členu) glede vprašanja stranske udeležbe v postopku agencije, ki ga slednja vodi v zvezi z obveznostmi operaterja s pomembno tržno močjo ali v zvezi s prevzemom zavez operaterja s pomembno tržno močjo (skladno s 148. in/ali 160. členom

predlaganega zakona), ni bil upoštevan. Kot je bilo že večkrat pojasnjeno, je vprašanje stranske udeležbe procesno vprašanje in je urejeno v postopkovnih zakonih. Zakon, ki ureja splošni upravni postopek, konceptualno ureja stransko udeležbo prek pravnega interesa, ki ga mora izkazati stranski udeleženec. Avtomatična in vnaprej predpisana stranska udeležba bi povzročila prevelike zastoje v postopkih. Ima pa na podlagi predlaganega zakona vsak operater ali deležnik možnost vplivanja na tržne analize in možnost vplivati na postopek določanja operaterja s pomembno tržno močjo preko predhodne javne obravnave, ki mora biti zagotovljena skladno s predlaganim zakonom in torej evropskim regulativnim okvirom. Tam Agencija presoja pripombe in jih ustrezno upošteva in nanje odgovarja. Ko Agencija izda odločbo, upošteva tudi rezultate javnega posvetovanja; v skladu z zakonskimi določbami se mora Agencija do pripomb iz javne obravnave tudi opredeliti;
- pripomba DIGITALEUROPE k 260. členu (sedaj 265. členu, (obveznost dajanja podatkov in informacij agenciji) ni bila upoštevana. Zavezanci, od katerih agencija lahko pridobiva podatke, so določeni v skladu z Direktivo 2018/1972/EU;
- v zvezi s pripombo ZKOS k 265. členu, podano z vidika administrativnih bremen, povezanih s poročanjem telekomunikacijskih operaterjev agenciji in izraženih pričakovanj, da naj agencija te določbe uporablja razumno in se omeji na najnujnejše primere, pojasnjujemo, da gre v tem delu za prenos 20. in 21. člena Direktive 2018/1972. Naloga agencije pa je, da zahteva samo tiste podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih nalog;
- predlog Telekoma Slovenije, da se v drugem odstavku 263. člena (sedaj 268. člena) dodata dve novi izjemi od načela nevtralnosti interneta, ni bil upoštevan. Vsakršne izjeme od načela nevtralnosti je treba obravnavati restriktivno in jih ustrezno obrazložiti. Pri tem bi bilo treba podrobno opredeliti aplikacije in storitve, za katere se predlaga izjema. Predlog je premalo obrazložen, da bi ga bilo mogoče upoštevati;
- predlog A1 k drugemu odstavku 264. člena (sedaj 269. člena), naj javno posvetovanje traja najmanj 30 delovnih dni, ni bil upoštevan. Rok 30 dni za izvedbo javnega posvetovanja je določen v skladu s prvim odstavkom 23. člena Direktive 2018/1972/EU. Rok je skladen tudi z Resolucijo o normativni dejavnosti, zato menimo, da spremembe v tem delu niso potrebne. Vsekakor je pa to le minimalen rok, ki ga organ glede na obsežnost oziroma kompleksnost gradiva lahko podaljša;
- predlog agencije k prvemu odstavku 274. člena (sedaj 279. člena), ni bil upoštevan, saj zaveze o ohranitvi zaupnosti podatkov izhajajo že iz 260. oziroma 261. člena (sedaj 265. in 266. člena), osnutka.

XIV. REŠEVANJE SPOROV

a. Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020:

- pripomba T-2 k 277. členu osnutka je vezana na predlog za spremembo 131. člena. Glede na to, da ni bil sprejet predlog za spremembo 131. člena, tudi te pripombe ni mogoče upoštevati;
- predlogi SOEK k 278. in 281. členu, naj se pred začetkom ugotovitvenega postopka k udeležbi v postopku povabi osebe, ki bi imele pravni interes za udeležbo v postopku, niso bili upoštevani. Stranska udeležba je urejena v procesnih zakonih. Zakon, ki ureja splošni upravni postopek, določa, da lahko vloži zahtevo za udeležbo v postopku vsaka oseba, pri tem pa mora v svoji vlogi navesti, v čem je njen pravni interes. Pravico sodelovanja v postopku ima vsaka oseba, ki izkaže pravni interes, torej oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi varstva svojih pravnih koristi. Uradna oseba, ki vodi postopek (v konkretnem primeru torej uradna oseba agencije), mora preizkusiti, ali ima oseba pravico biti stranski udeleženec, in o tem izdati pisni sklep. Glede na navedeno bi nadaljnje urejanje tega vprašanja pomenilo podvajanje določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, kar bi v pravni red lahko vneslo tudi nepotrebno zmedo. Poleg tega je

treba dodati, da bi priglasitev stranske udeležbe pomenila tudi podaljševanje postopkov reševanja sporov, kar je kontradiktorno s predlogi operaterjev za skrajšanje rokov za rešitev sporov;
- predlogi, ki se nanašajo na dolžino postopka reševanja sporov so kontradiktorni (agencija predlaga, naj rok za rešitev spora prične teči šele po neuspelem posredovalnem postopku; SOEK in Telekom Slovenije predlagata naj se roki iz petega odstavka 281. člena skrajšajo na dva meseca). Glede na navedeno se ohranjajo roki iz veljavne ureditve;
- predlog A1 k 281. členu za vključitev izvedenca gradbene stroke, ki je specializiran za gradbeno in telekomunikacijsko stroko, v postopek reševanja sporov ni bil upoštevan. Avtomatična vključitev izvedenca v vsakem sporu je neekonomična (visoki stroški, podaljševanje postopka). Določitev izvedenca je stvar konkretnega postopka. V skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek, uradna oseba, ki vodi postopek, in presodi, da je za ugotovitev ali presojo kakšnega dejstva, ki je pomembno za rešitev zadeve, potrebno strokovno znanje, s katerim uradna oseba ne razpolaga, opravi dokaz z izvedenci.

b. Pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- pripomba T-2 k 282. členu, da naj spore med operaterji in ponudniki vsebin rešuje agencija, ni bil upoštevan, saj gre za spore, ki naj se, kot že dosedaj, ustrezno rešujejo na sodišču.

XV. NADZOR

- predlogi A1 za T-2 za novo določbo, ki bi uredila stransko udeležbo, niso bili upoštevani iz razlogov, ki so bili že pojasnjeni zgoraj;
- predlog Telekoma Slovenije, naj se doda nov prvi odstavek v 285. člen s podlago za izdajo sklepa o uvedbi postopka nadzora, ni bil upoštevan. Zakon o inšpekcijskem nadzoru ne predvideva nobenih formalnih aktov za začetek postopka o uvedbi nadzora. Agencija stranki, zoper katero vodi postopek, pošlje poziv na izjasnitev, iz katerega izhajajo uvodne ugotovitve, stranka ima možnost sodelovanja, vpogleda v spis. Izdajanje dodatnih aktov bi po nepotrebnem zavleklo postopke;
- predlog A1 za spremembo prvega odstavka 285. člena ni bil upoštevan. Menimo, da določba o razumnem roku zadošča. Dolžnost agencije je, da upošteva okoliščine in temu primerno določi rok;
- predlog Telekoma Slovenije za črtanje določbe četrtega odstavka 285. člena ni bil upoštevan, dopolnjena pa je bila obrazložitev, iz katere so razvidni razlogi za vključitev nove določbe;
- predlog A1 za nov odstavek 285. člena, v skladu s katerim bi agencija javno objavljala sklepe o ustavitvi postopka, delne odločbe itd. ni bil upoštevan. Upoštevanje predloga bi pomenilo prekomerno administrativno breme za agencijo;
- predlog A1 za dopolnitev tretjega odstavka 288. člena je bil delno upoštevan na način, da agencija objavlja informacije o sodbah o pravnih sredstvih, vloženih zoper odločbe agencije. Objavljanje informacij o vloženih pravnih sredstvih bi pomenilo prekomerno breme.

XVI. SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

- v zvezi s pripombo NSIOS k drugemu odstavku 290. člena pojasnjujemo, da je določba nespremenjena glede na ZEKom-1. Ni vnaprej določeno, kdo ima dva člana, gre za odločitev državnega zbora, ki imenuje člane sveta. V vsakem primeru pa mora vsaka od organizacij vsaj enega člana.

XVII. KAZENSKE DOLOČBE

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020 in pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- v zvezi s pripombo A1 k 293. členu, da se prekršek po 153. členu uvrsti v ta člen, pojasnjujemo, da v 153. členu osnutka ni ravnanja, ki bi bilo predmet sankcioniranja;
- predlog Telekoma Slovenije za črtanje 60. in 68. točke prvega odstavka 294. člena ni bil upoštevan. Glede 60. točke pojasnjujemo, da bi šlo za prekršek, če bi operater končnemu uporabniku zaračunal prenos številke;
- glede pripomb A1, Telekoma Slovenije in GVO k 294. členu pojasnjujemo, da je glede na drugi odstavek 29. člena Direktive 2018/1972/EU sankcioniranje možno le v primeru, če se zavestno ali iz hude malomarnosti posreduje zavajajoče, nepopolne ali napačne informacije;
- glede na to, da ni bil upoštevana pripomba GVO k 16. členu, tudi ni bila upoštevana pripomba k prvemu odstavku 295. člena (oziroma sedaj k prvemu odstavku 300. člena predloga tega zakona).

XVIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Pripombe, prejete v fazi objave osnutka z dne 28. 8. 2020 in pripombe, prejete v fazi objave predloga z dne 14. 4. 2021:

- v zvezi s predlogom A1 za prehodno določbo v zvezi z 11.a členom ZEKom-1 pojasnjujemo, da glede na drugi odstavek 2. člena Zakona o prekrških velja, da če se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo materialnopravne določbe tega zakona ali predpis, ki določa prekršek, se uporabi zakon ali predpis, ki je za storilca milejši. Glede na to, da se po novem sankcionira le za naklepno pošiljanje napačnih podatkov, tudi za že izražene tržne interese ne bo možno sankcioniranje po določbah ZEKom-1;
- predlog ZKOS k 300. členu ni bil upoštevan, saj bi lahko prišlo do težav pri dokazovanju strinjanja z uporabo zemljišč za potrebe gradnje ali postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja;
- pripombe SOEK, Huawei, ZKOS ter fizične osebe 1 k 305. členu so bile delno upoštevane na način, kot je sedaj razviden iz 311. člena (zagotavljanje opreme in storitev s strani dobaviteljev z visokim tveganjem), pri čemer je ureditev v povezavi s 115. členom in 116. členom tega zakona precej spremenjena v koristi deležnikov ter izboljšana z vidika jasnosti. Ob tem se je skladnost predvidene ureditve z Ustavo (smiselno pripombe Huawei in fizične osebe 1) dodatno preverjala s strani za to pristojne Službe Republike Slovenije za zakonodajo in v medresorskem usklajevanju. Upoštevane so bile pripombe, da šest mesečni rok prične teči z uveljavitvijo podzakonskih aktov (SOEK in ZKOS) in smiselno tudi pripomba teka roka od objave informacije glede tveganih dobaviteljev (ZKOS), kar je bilo upoštevano v zvezi z rokom za ohranjanje zagotavljanje storitev podpore tretje ravni s strani tveganih dobaviteljev. Ohranjeno je bilo pet letno prehodno obdobje in se je drugačnim predlogom deležnikov (Huawei, ZKOS) šlo nasproti le preko kasnejšega pričetka teka rokov. Takrat smo ocenili, da v splošnem zadevna oprema na hitro se razvijajočem tehničnem področju nima daljše življenjske dobe kot pet let, kjer pa bi jo imela, pa bi bilo daljše prehodno obdobje vprašljivo z vidika doseganja učnikov za nacionalno varnost oz. varnost zagotavljanja omrežij in storitev izvajalcem t.i. kritičnih storitev. V nadaljevanju je Huawei k dne 14. 4. 2021 objavljenemu predlogu zakona, ki je bil istočasno posredovan tudi v prvi krog medresorskega posvetovanja, ponovno podal pripombe, ki se vsebinsko nanašajo tudi na prehodno določbo 310. člena (sedaj gre za 311. člen). Meni, da bi bilo primernejše prehodno obdobje za obstoječo opremo in storitve vsaj 10 let, s čimer naj bi se zmanjšal poseg v upravičena pričakovanja in zaupanje v pravo ter bi se bolj približali življenjski

dobi opreme. Pripombo se je upoštevalo delno na način, da se je prehodno obdobje za obstoječo opremo in storitve podaljšalo na 7 let (s tem se je šlo naproti tudi pripombi ZKOS iz prejšnjega kroga). Glede pričakovane življenjske dobe opreme je bila hkrati vsebinsko upoštevana tudi pripomba SOEK k 115. in 116. členu predloga, da je predlagatelj sicer pravilno ocenil pričakovano življenjsko dobo opreme na pet let (po njihovem pa je ta lahko celo 7 let). O navedenem tehničnem vprašanju smo se posvetovali tudi z agencijo, ki se strinja z po novem določenim obdobjem. Hkrati gre tudi za skrajne roke, ki so tudi za obstoječo opremo in pogodbe za izvajanje storitev podpore tretje ravni, z vidika zagotavljanja varnosti omrežij 5G lahko še sprejemljivi;
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK k 308. členu (sedaj 316. člen) so bile delno upoštevane. Rok za prilagoditev splošnih pogojev je bil podaljšan na devet mesecev. Glede na to, da je agencija za namen obravnave predloga zakona pripravila že vse osnutke splošnih aktov, predvidevamo, da bodo le-ti sprejeti kmalu po uveljavitvi zakona;
- predlogov Telekoma Slovenije in SOEK k 213. členu za 4-mesečni vacatio legis ni bilo mogoče upoštevati, saj Republika Slovenija že zamuja z implementacijo zahtev Direktive 2018/1972/EU, dodaten odlog pa bi bil lahko problematičen z vidika Evropske komisije.

Zakon je v pretežni meri usklajen z zainteresiranimi deležniki.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:
Pri pripravi predloga zakona so sodelovali predstavniki Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije. Pri vsebinah, ki se nanašajo na varnost omrežij in storitev ter delovanje s stanjih ogroženosti, še posebej pa glede implementacije ukrepov iz Nabora orodij EU za kibernetsko varnost tehnologije 5G (Nabor orodij EU), je sodeloval tudi še organ, pristojen za informacijsko varnost, to je pristojni nacionalni organ (PNO), v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost (takratna Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost – sedaj Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost).
Njihovo sodelovanje ni povezano z javnofinančnimi izdatki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES
– Boštjan Koritnik, minister za javno upravo,
– Peter Jenko, v. d. generalnega direktorja Direktorata za informacijsko družbo,
– dr. Uroš Svete, v. d. direktorja Urada Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost,
– Tina Bizjak Ahačič, sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ureja zagotavljanje univerzalne storitve, zagotavljanje konkurence, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, ureja učinkovitejšo gradnjo in postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij ter souporabo obstoječe fizične infrastrukture, določa pogoje za omejitev lastninske pravice, določa pravice uporabnikov, ureja varnost omrežij in storitev, vključno v luči tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije in delovanje v stanjih ogroženosti, zagotavlja uresničevanje in ureja varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev, ureja reševanje sporov na področju tega zakona, ureja pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) kot neodvisnega regulativnega organa ter pristojnosti drugih organov, ki opravljajo naloge po tem zakonu, ter druga vprašanja, povezana z elektronskimi komunikacijami.

2. člen

(namen zakona)

(1) Namen zakona je pospeševanje razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno s spodbujanjem investicij z znižanjem stroškov gradnje oziroma postavitve teh omrežij ter razvoja storitev v Republiki Sloveniji in s tem gospodarskega in družbenega razvoja v državi, vključno z razvojem informacijske družbe, dostop do zelo visokozmogljivih omrežij in njihova uporaba za vse državljane in podjetja v Evropski uniji, kakor tudi razvijanje notranjega trga Evropske unije in uveljavljanje legitimnih interesov vseh njenih državljanov. Namen tega zakona je tudi zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, univerzalne storitve in varstva pravic uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, ter pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev kot tudi okrepljenih pravil glede zagotavljanja varnosti omrežij in storitev, vključno v luči obvladovanja tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

1. Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L št. 321 z dne 17. 12. 2018, str. 36) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/1972/EU),

2. Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L št. 201 z dne 31. 7. 2002, str. 37), zadnjič

spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L št. 337 z dne 18. 12. 2009, str. 11),

3. Direktiva Komisije 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (UL L št. 249 z dne 17. 9. 2002, str. 21) in

4. Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (UL L št. 155 z dne 23. 5. 2014, str. 1).

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. Antenski sistem je del elektronskega komunikacijskega omrežja, ki je namenjen oddajanju ali sprejemanju radijskih valov in je sestavljen iz antene, kablov in priključenih naprav, ki so lahko posamezni deli ali integrirani v celoto.

2. Aplikacijski programski vmesnik (API) pomeni programske vmesnike med aplikacijami, ki jih zagotavljajo radiodifuzijske hiše ali izvajalci storitev, in viri v zmogljivejši digitalni televizijski opremi za digitalne televizijske in radijske storitve.

3. Center za sprejem komunikacije v sili pomeni center za obveščanje ali operativno-komunikacijski center policije, ki sprejema komunikacije v sili.

4. Digitalna radiodifuzija je radiokomunikacijska storitev, namenjena za prizemno digitalno oddajanje in razširjanje radijskih ali televizijskih programov z neposrednim javnim sprejemom v odprtem prostoru.

5. Dostopovno omrežje je del elektronskega komunikacijskega omrežja, ki povezuje omrežno priključno točko z njej najbližjo aktivno opremo, s katero si omrežna priključna točka neposredno izmenjuje signale.

6. Elektronska komunikacijska storitev je storitev, ki se navadno izvaja za plačilo prek elektronskih komunikacijskih omrežij in vključuje storitev dostopa do interneta iz 2. točke drugega odstavka 2. člena Uredbe (EU) 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in spremembi Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami ter Uredbe (EU) št. 531/2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji (UL L št. 310 z dne 26. 11. 2015, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2015/2120/EU), medosebno komunikacijsko storitev in storitve, ki obsegajo v celoti ali pretežno prenos signalov, kot so storitve prenosa, ki se uporabljajo za opravljanje storitev stroj-stroj in za radiodifuzijo. Ne vključuje pa storitev, ki zagotavljajo ali izvajajo

uredniško nadzorovanje vsebine, ki se prenaša prek elektronskih komunikacijskih omrežij ali z elektronskimi komunikacijskimi storitvami.

7. Elektronska pošta pomeni vsako besedilno, govorno, zvočno ali slikovno sporočilo, poslano po javnem komunikacijskem omrežju, ki se lahko shrani v omrežju ali prejemnikovi terminalski opremi, dokler ga prejemnik ne prevzame.

8. Elektronsko komunikacijsko omrežje so sistemi prenosa, ne glede na to, ali temeljijo na stalni infrastrukturi ali zmogljivosti s centralnim upravljanjem, in, kjer je primerno, komutacijska ali usmerjevalna oprema ter drugi viri, vključno z neaktivnimi omrežnimi elementi, ki omogočajo prenos signalov po žicah, z radijskimi valovi, optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi, vključno s satelitskimi omrežji, fiksnimi (vodovno in paketno komutiranimi, vključno z internetom) in mobilnimi omrežji, električnimi kabelskimi sistemi, če se uporabljajo za prenos signalov, z omrežji, ki se uporabljajo za radijsko in televizijsko radiodifuzijo, ter z omrežji kabelske televizije ne glede na vrsto prenesenih informacij.

9. Elementi oštevilčenja so številke in kode, imena in naslovi. Med elemente oštevilčenja ne spadajo internetni naslovi (številčni naslovi po internetnem protokolu), ki so potrebni za vzpostavljanje komunikacij med omrežnimi priključnimi točkami, ter številke in kode, imena in naslovi, ki se uporabljajo izključno v posameznem javnem komunikacijskem omrežju.

10. Fizična infrastruktura pomeni kateri koli element omrežja, namenjen namestitvi drugih elementov omrežja, ne da bi sam postal aktiven element omrežja, na primer cevi, drogovi, kanali, revizijski jaški, vstopni jaški, omarice, stavbe ali dostopi v stavbe, antenski nosilci in stolpi. Kabli, vključno z optičnimi vlakni, in vodovodna omrežja, ki se uporabljajo za prehranske potrebe ljudi, niso fizična infrastruktura v smislu tega zakona.

11. Geografska številka pomeni številko iz načrta oštevilčenja Republike Slovenije iz 97. člena tega zakona, pri kateri ima en del njene številčne zgradbe geografski pomen, ki se uporablja za usmerjanje klicev na fizično lokacijo omrežne priključne točke.

12. Govorna komunikacijska storitev pomeni javno komunikacijsko storitev za neposredno ali posredno opravljanje in sprejemanje nacionalnih ali nacionalnih in mednarodnih klicev z uporabo številke ali številk iz načrta oštevilčenja Republike Slovenije iz 97. člena tega zakona ali mednarodnega načrta oštevilčenja.

13. Gradbena dela pomenijo vsako dejavnost, s katero se gradi nov objekt, rekonstruira ali odstranjuje eden ali več objektov, ki predstavljajo elemente fizične infrastrukture.

14. Harmonizirani radiofrekvenčni spekter je radiofrekvenčni spekter, za katerega so bili s tehničnimi izvedbenimi ukrepi v skladu s 4. členom Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta 676/2002/ES z dne 7. marca 2002 o pravnem okviru za politiko radijskega spektra v Evropski skupnosti (UL L št. 108 z dne 24. 4. 2002, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Odločba 676/2002/ES) določeni harmonizirani pogoji v zvezi z njegovo razpoložljivostjo in učinkovito uporabo.

15. ID celice je identiteta celice, iz katere izvira ali se zaključuje klic iz mobilnega omrežja.

16. Informacija o lokaciji kličočega pomeni v javnem mobilnem omrežju obdelane podatke, pridobljene iz omrežja ali mobilnih naprav, ki razkrivajo geografsko lokacijo mobilne

terminalske opreme končnega uporabnika, v javnem fiksnem omrežju pa podatke o fizičnem naslovu omrežne priključne točke.

17. Infrastrukturni operater je fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja fizično infrastrukturo, namenjeno zagotavljanju gospodarske javne infrastrukture, vključno z operaterjem omrežja.

18. Interventna storitev je storitev, ki jo nudijo službe za zaščito, reševanje in pomoč, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi ali drugimi nesrečami, policija v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje policije, ter služba nujne medicinske pomoči v skladu s predpisi s področja zdravstvene dejavnosti.

19. Izvajalec storitve je fizična ali pravna oseba, ki izvaja javno komunikacijsko storitev ali je obvestila pristojni regulativni organ o nameravanem izvajanju javne komunikacijske storitve.

20. Izvajalec univerzalne storitve je fizična ali pravna oseba, ki izvaja univerzalno storitev ali njen del.

21. Javna komunikacijska storitev je javno dostopna elektronska komunikacijska storitev.

22. Javni sektor ima pomen, kot ga določa zakon, ki ureja javne uslužbence, vključuje pa tudi javna podjetja in gospodarske družbe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost.

23. Javno komunikacijsko omrežje je elektronsko komunikacijsko omrežje, ki se v celoti ali pretežno uporablja za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev, ki omogočajo prenos informacij med omrežnimi priključnimi točkami.

24. Kabelska kanalizacija je gradbenoinženirski objekt, sestavljen iz kanalov, cevi in podobnega, ki omogoča postavitev in vzdrževanje komunikacijskih vodov.

25. Katastrofalni izpad omrežja so okvare elektronskega komunikacijskega omrežja, ki jih ni mogoče odpraviti v enem dnevu in ki večjemu številu uporabnikov onemogočijo ali bistveno okrnijo dostop do komunikacijskih storitev.

26. Kibernetska varnost ima pomen, kot ga določa zakon, ki ureja informacijsko varnost.

27. Kibernetski napad ima pomen, kot ga določa zakon, ki ureja informacijsko varnost.

28. Klic je zveza, vzpostavljena s pomočjo javno dostopne medosebne komunikacijske storitve, ki omogoča dvosmerno govorno komunikacijo.

29. Ključni deli sistema varnosti države so omrežja in informacijski sistemi, namenjeni področju obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, policije, obveščevalno-varnostne dejavnosti ter zunanjih zadev.

30. Komunikacija je vsaka informacija, ki se izmenja ali prenese med končnim številom strank s pomočjo javne komunikacijske storitve. Ne vključuje pa informacij, ki so javnosti prenesene kot del radiodifuzijske storitve prek elektronskega komunikacijskega omrežja, razen v obsegu, v katerem se informacija lahko poveže s prepoznavnim naročnikom ali uporabnikom, ki jo prejme.

31. Komunikacija v sili pomeni komunikacijo z uporabo medosebnih komunikacijskih storitev med končnim uporabnikom in centrom za sprejem komunikacije v sili za namen zagotavljanja interventnih storitev. Komunikacija v sili se lahko sproži tudi prek klica v sili iz vozil (eKlic), kot je opredeljen v Uredbi (EU) 2015/758 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o zahtevah za homologacijo za uvedbo sistema e-call, vgrajenega v vozilo, kot storitev številke 112 in spremembi Direktive 2007/46/ES (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 77).

32. Komunikacijski objekt je stavba ali gradbenoinženirski objekt, ki je del elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, vključno z morebitnimi napravami, lahko pa tudi naprava, oprema in infrastruktura, ki ni objekt po predpisih o graditvi objektov.

33. Komunikacijski vod je celotna podzemna ali nadzemna fizična povezava med dvema ali več točkami, po katerih je možna enosmerna, dvosmerna ali obojesmerna komunikacija.

34. Končni uporabnik ali končna uporabnica (v nadaljnjem besedilu: končni uporabnik) je uporabnik, ki ne zagotavlja javnih komunikacijskih omrežij ali javnih komunikacijskih storitev.

35. Krajevna zanka je fizična pot elektronskih komunikacijskih signalov, ki povezuje omrežno priključno točko z glavnim razdelilnikom ali enakovredno napravo v fiksnem javnem komunikacijskem omrežju.

36. Kršitev varnosti osebnih podatkov pomeni kršitev varnosti, ki povzroči nenamerno ali nezakonito uničenje, izgubo, spremembo, nepooblaščeno razkritje ali dostop do osebnih podatkov, ki so poslani, shranjeni ali kako drugače obdelani v zvezi z zagotavljanjem javnih komunikacijskih storitev v Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: EU).

37. Maloobmočna brezžična dostopovna točka pomeni brezžično omrežno dostopovno opremo majhne moči in velikosti, ki deluje v majhnem dosegu in ki uporablja radiofrekvenčni spekter na podlagi odločbe o dodelitvi radiofrekvenčnih pasov ali radiofrekvenčni spekter, za katerega ni treba pridobiti odločbe, ali kombinacijo obeh, ki se lahko uporablja kot del javnega elektronskega komunikacijskega omrežja, ki je lahko opremljena z eno ali več antenami z majhnim vizualnim učinkom in ki uporabnikom omogoča brezžični dostop do elektronskih komunikacijskih omrežij ne glede na osnovno omrežno topologijo, ki je lahko bodisi mobilna bodisi fiksna (npr. bazne postaje nizkih moči, kot so femtocelice, pikocelice, metrocelice ali mikrocelice).

38. Meddržavni trgi so trgi, določeni v skladu s 163. členom tega zakona, ki pokrivajo EU ali njen znatni del v več kot eni državi članici EU.

39. Medomrežno povezovanje je fizično in logično povezovanje javnih komunikacijskih omrežij, ki jih uporablja isti ali drugi operater, da omogoči uporabnikom enega operaterja komunikacijo z uporabniki istega ali drugega operaterja ali dostop do storitev, ki jih zagotavlja drugi operater. Storitve lahko zagotavljajo udeležene stranke ali druge stranke, ki imajo dostop do omrežja. Medomrežno povezovanje je posebna vrsta operaterskega dostopa, ki je izveden med operaterji javnih omrežij.

40. Medosebna komunikacijska storitev je storitev, ki se navadno izvaja za plačilo in omogoča neposredno medosebno in interaktivno izmenjavo informacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij med omejenim številom oseb, pri čemer osebe, ki začnejo komunikacijo ali sodelujejo

v njej, določajo prejemnike. Ne vključuje pa storitev, pri katerih je medosebna in interaktivna komunikacija zgolj manjši pomožni del storitve, ki je dejansko povezan z drugo storitvijo.

41. Medosebna komunikacijska storitev na podlagi številke je medosebna komunikacijska storitev, ki se povezuje ali omogoča komunikacijo z elementi oštevilčenja, dodeljenimi na podlagi VII. poglavja tega zakona, in sicer s številko ali številkami iz načrta oštevilčenja Republike Slovenije iz 97. člena tega zakona ali iz mednarodnega načrta oštevilčenja.

42. Medosebna komunikacijska storitev, neodvisna od številke, je medosebna komunikacijska storitev, ki za vzpostavitev zveze ne potrebuje elementov oštevilčenja, dodeljenih na podlagi VII. poglavja tega zakona, in sicer številke ali številk iz načrta oštevilčenja Republike Slovenije iz 97. člena tega zakona ali iz mednarodnega načrta oštevilčenja, ali ki ne omogoča komunikacije s številko ali številkami iz načrta oštevilčenja Republike Slovenije iz 97. člena tega zakona ali iz mednarodnega načrta oštevilčenja.

43. Najprimernejši center za sprejem komunikacije v sili je pristojni operativno-komunikacijski center policije ali regijski center za obveščanje, ki pokriva območje, iz katerega izvira komunikacija v sili.

44. Naročnik ali naročnica (v nadaljnjem besedilu: naročnik) je vsaka fizična ali pravna oseba, ki z izvajalcem javnih komunikacijskih storitev sklene pogodbo o zagotavljanju takih storitev.

45. Negeografska številka je številka iz načrta oštevilčenja Republike Slovenije iz 97. člena tega zakona, ki ni geografska številka, kot so fiksne številke, ki niso vezane na fizično lokacijo omrežne priključne točke, mobilne številke ter številke brezplačnih in premijskih storitev.

46. Neprekinjeno poslovanje so aktivnosti, ki so potrebne za ohranjanje poslovanja organizacije v času motenj ali prekinitev normalnega delovanja.

47. Nevtralnost interneta je načelo, po katerem se ves internetni promet po javnem komunikacijskem omrežju obravnava enakovredno, to je neodvisno od vsebine, aplikacij, storitev, naprave, vira in cilja komunikacije.

48. Odprto elektronsko komunikacijsko omrežje je javno komunikacijsko omrežje, do katerega pod enakimi pogoji lahko dostopajo vsi operaterji.

49. Omrežna priključna točka je fizična točka, na kateri ima končni uporabnik dostop do javnega komunikacijskega omrežja in ki se, če omrežja vključujejo komutacijo ali usmerjanje, določi s posebnim omrežnim naslovom, ki je lahko vezan na številko ali ime končnega uporabnika.

50. Operater je operater omrežja oziroma izvajalec storitve. Fizična ali pravna oseba, ki omogoča brezplačen dostop do interneta in pri tem nima pridobitnega namena ter zagotavljanje dostopa do interneta ni del njene pridobitne dejavnosti, ni operater.

51. Operater omrežja je fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja javno komunikacijsko omrežje ali pripadajoče zmogljivosti ali je obvestila pristojni regulativni organ o nameravanem zagotavljanju javnega komunikacijskega omrežja ali pripadajočih zmogljivosti.

52. Operaterski dostop pomeni zagotovitev razpoložljivosti infrastrukture in omrežij z vsemi pripadajočimi elementi ali storitev drugemu operaterju pod določenimi pogoji, bodisi na

izključni ali neizključni podlagi, za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, tudi kadar se uporabljajo za zagotavljanje storitev informacijske družbe ali storitev radiodifuzijskih vsebin. Med drugim zajema: dostop do omrežnih elementov in pripadajočih naprav, ki lahko vključuje tudi priključitev opreme s fiksnimi ali nefiksnimi sredstvi (zlasti dostop do krajevne zanke ter naprav in storitev, ki so potrebne za zagotavljanje storitev prek krajevne zanke), dostop do fizične infrastrukture, dostop do ustreznih sistemov programske opreme, vključno s sistemi za obratovalno podporo, dostop do informacijskih sistemov ali podatkovnih zbirk za prednaročanje, zagotavljanje, naročanje, zahteve za vzdrževanje in popravilo ter zaračunavanje, dostop do pretvorbe številk ali do sistemov, ki zagotavljajo enakovredno delovanje, dostop do fiksnih in mobilnih omrežij, zlasti za gostovanja, dostop do sistemov s pogojnim dostopom za digitalne televizijske storitve in dostop do virtualnih omrežnih storitev.

53. Pasivna komunikacijska infrastruktura pomeni komunikacijske vode v stavbi, ki omogočajo visoke hitrosti, in razdelilno točko povezujejo z omrežnimi priključnimi točkami.

54. Podatki o lokaciji so vsakršni podatki, obdelani v elektronskem komunikacijskem omrežju ali v okviru elektronske komunikacijske storitve, ki kažejo na zemljepisni položaj terminalske opreme uporabnika javne komunikacijske storitve.

55. Podatki o prometu so kateri koli podatki, obdelani za namen prenosa komunikacije po elektronskem komunikacijskem omrežju ali zaradi njegovega zaračunavanja.

56. Ponudniki storitev podpore tretje ravni so ponudniki upravljanih storitev in dobavitelji opreme.

57. Potrošnik ali potrošnica (v nadaljnjem besedilu: potrošnik) je vsaka fizična oseba, ki uporablja ali zaprosi za javno komunikacijsko storitev za namene, ki ne spadajo v njeno trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnost.

58. Prikaz identitete kličočega priključka je funkcija, ki omogoča klicanemu, da razpozna omrežno priključno točko, iz katere izvira klic, na podlagi številke ali oznake, ki je dodeljena tej omrežni priključni točki.

59. Prikaz identitete priključka v zvezi je funkcija, ki omogoča kličočemu, da razpozna omrežno priključno točko, v kateri se zaključuje klic, na podlagi številke ali oznake, ki je dodeljena tej omrežni priključni točki.

60. Pripadajoča storitev je storitev, povezana z elektronskim komunikacijskim omrežjem ali elektronsko komunikacijsko storitvijo, ki omogoča ali podpira zagotavljanje, zagotavljanje z lastnimi zmogljivostmi ali avtomatizirano zagotavljanje storitev prek tega omrežja ali s to storitvijo ali pa ima možnost za to in vključuje prevedbo številk ali sisteme, ki ponujajo enakovredno funkcionalnost, sisteme s pogojnim dostopom in elektronske programske vodnike ter druge storitve, kot so storitve za ugotavljanje identitete, lokacije in navzočnosti.

61. Pripadajoče zmogljivosti so pripadajoče storitve, fizična infrastruktura in druge zmogljivosti oziroma elementi, povezani z elektronskim komunikacijskim omrežjem ali elektronsko komunikacijsko storitvijo, ki omogočajo ali podpirajo zagotavljanje storitev po tem omrežju ali s to storitvijo ali pa imajo možnost za to in vključujejo stavbe ali vhode v stavbe, napeljavo v stavbah, antenske nosilce, stolpe in druge podporne konstrukcije, kanale, drogove, cevi, jaške in omarice.

62. Radijska frekvenca v tem zakonu je del radiofrekvenčnega spektra in je določena s centralno frekvenco ter širino radiofrekvenčnega kanala, zgornjo ali spodnjo mejno frekvenco radiofrekvenčnega kanala ali navedbo posameznih nosilnih frekvenc.

63. Radijsko lokalno omrežje ali RLAN je brezžični dostopovni sistem majhne moči, ki deluje v majhnem dosegu, z majhnim tveganjem motenja za druge take sisteme, ki jih v neposredni bližini uporabljajo drugi uporabniki, in ki uporablja harmonizirani radiofrekvenčni spekter na neizključni podlagi.

64. Radioamaterska satelitska storitev je radiokomunikacijska storitev, ki uporablja vesoljske postaje na satelitih za iste namene kot radioamaterska storitev.

65. Radioamaterska storitev je radiokomunikacijska storitev za samoizobraževanje, medsebojno komuniciranje (vzpostavljanje medsebojnih povezav) in tehnične raziskave, ki jo izvajajo radioamaterji, to so pravilno pooblaščene osebe, ki jih zanima radijska tehnika samo iz osebnih nagibov in brez gmotnih koristi.

66. Radiodifuzija je radiokomunikacijska storitev oddajanja in razširjanja radijskih ali televizijskih programov, ki omogoča neposredni javni sprejem v odprtem prostoru. Program ima pomen, kakor je opredeljen v zakonu, ki ureja medije.

67. Radiofrekvenčno zaščitno razmerje je najmanjša vrednost razmerja želenega in neželenega signala na vhodu v sprejemnik pod določenimi pogoji, tako da je določena kakovost sprejema želenega signala dosežena na izhodu iz sprejemnika.

68. Radiokomunikacijske storitve so elektronske komunikacijske storitve, ki se izvajajo z uporabo radijskih frekvenc.

69. Razdelilna točka (točka koncentracije ali distribucije) je fizična točka v stavbi ali zunaj nje, ki je dostopna operaterjem omrežja in na kateri se je mogoče povezati s stavbno fizično infrastrukturo ali pasivno komunikacijsko infrastrukturo. Če agencija na podlagi drugega odstavka 138. člena tega zakona dostop razširi prek prve razdelilne točke, lahko ta točka vsebuje tudi aktivni ali virtualni dostop.

70. Razporeditev spektra pomeni določitev danega pasu radiofrekvenčnega spektra eni ali več vrstam radiokomunikacijskih storitev, kjer je to primerno, pod določenimi pogoji.

71. Sistem s pogojnim dostopom je sistem, ki uporablja tehnični ukrep, oziroma vsaka ureditev, pri kateri je dostop do zaščitenih radiodifuznih storitev v nekodirani obliki pogojen s sklenitvijo naročniškega razmerja ali drugo obliko predhodne individualne avtorizacije.

72. Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja je strateški in taktični načrt upravljanja poslovanja, ki ga vzpostavi in izvaja operater, da se hitro in učinkovito odzove na motnje, izpade in varnostne incidente z namenom, da zagotovi neprekinjeno izvajanje javnih komunikacijskih storitev prek svojega javnega komunikacijskega omrežja na sprejemljivi vnaprej določeni ravni (v nadaljnjem besedilu: SUNP).

73. Sistem upravljanja varovanja informacij je sistem upravljanja, ki omogoča celovit in koordiniran pogled na informacijska varnostna tveganja organizacije ter zagotavlja

vzpostavitev, vpeljavo, delovanje, spremljanje, pregledovanje, vzdrževanje in izboljševanje varnosti omrežij in informacijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: SUVI).

74. Sistem upravljanja varnosti je sistem, ki vključuje SUVI in SUNP.

75. Soglasje je osebna privolitev uporabnika ali naročnika v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

76. Souporaba radiofrekvenčnega spektra pomeni dostop dveh ali več uporabnikov do uporabe istih radiofrekvenčnih pasov v določeni ureditvi souporabe spektra, ki se dovoli v skladu s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc ali brez nje ali kombinacije obojega, vključno z regulativnimi pristopi, kot je sodostop na podlagi dovoljenja zaradi lažje souporabe pasu radiofrekvenčnega spektra, po zavezujočem dogovoru vseh udeleženih strank v skladu s pravili souporabe, vključenimi v njihove pravice uporabe radiofrekvenčnega spektra, da se vsem uporabnikom zagotovi predvidljiva in zanesljiva ureditev souporabe brez poseganje v predpise, ki urejajo varstvo konkurence.

77. Stanja ogroženosti javnih komunikacijskih omrežij (v nadaljnjem besedilu: stanja ogroženosti) so vojno ali izredno stanje in stanje, nastalo zaradi naravnih ali drugih nesreč v skladu z zakonom, ki ureja naravne ali druge nesreče, ter katastrofalni izpad omrežja.

78. Stavbna fizična infrastruktura pomeni fizično infrastrukturo ali inštalacije na lokaciji končnega uporabnika, vključno s tistimi v solastnini (skupne inštalacije), namenjene namestitvi žičnih oziroma brezžičnih dostopovnih omrežij, kadar so ta dostopovna omrežja primerna za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev in povezujejo razdelilno točko z omrežno priključno točko.

79. Storitev celotnega pogovora je multimedijska storitev pogovora v realnem času, ki zagotavlja dvosmerni simetrični prenos videa, besedila in glasu v realnem času med uporabniki na dveh ali več lokacijah.

80. Storitev informacijske družbe je storitev, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu.

81. Storitev podpore tretje ravni pomeni eno ali več storitev, ki so vezane na delovanje, vzdrževanje, nadgrajevanje, konfiguriranje in upravljanje virtualiziranega ali fizičnega omrežja in storitev.

82. Storitev z dodano vrednostjo je vsaka storitev, ki zahteva obdelavo podatkov o prometu ali lokaciji razen podatkov o prometu, ki niso nujno potrebni za prenos komunikacije ali njegovo zaračunavanje.

83. Širokopasovno omrežje je javno komunikacijsko omrežje, ki omogoča širokopasovni dostop.

84. Širokopasovno omrežje visokih hitrosti je javno komunikacijsko omrežje, ki omogoča širokopasovni dostop s hitrostjo najmanj 30 Mb/s.

85. Škodljivo motenje je motenje, ki ogroža delovanje radionavigacijske storitve ali drugih varnostnih storitev ali ki drugače resno poslabšuje, ovira ali neprestano prekinja

radiokomunikacijsko storitev, ki deluje v skladu z veljavnimi mednarodnimi ali državnimi predpisi ali predpisi EU.

86. Številka je številka ali predpona, določena s priporočilom E.164 Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU).

87. Številke za komunikacijo v sili so enotna evropska številka za klice v sili 112, številka policije 113, enotna evropska telefonska številka za prijavo pogrešanih otrok 116 000 in vse druge številke, ki so kot take določene v načrtu oštevilčenja.

88. Terminalska oprema je vsa oprema, ki je posredno ali neposredno priključena na omrežni vmesnik javnega komunikacijskega omrežja za pošiljanje, obdelovanje ali sprejemanje informacij. Šteje se, da je priključitev posredna, če je oprema nameščena med terminalom in javnim omrežnim vmesnikom. Terminalska oprema je tudi oprema satelitskih zemeljskih postaj.

89. Uporabnik ali uporabnica (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) je fizična ali pravna oseba, ki uporablja ali zaprosi za uporabo javne komunikacijske storitve.

90. Upravljavci kritične infrastrukture imajo pomen, kot ga določa zakon, ki ureja kritično infrastrukturo.

91. Varnost omrežij in storitev je zmožnost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, da na določeni ravni zaupanja preprečijo vse dogodke, ki ogrožajo razpoložljivost, avtentičnost, celovitost ali zaupnost teh omrežij in storitev shranjenih, prenesenih ali obdelanih podatkov ali povezanih storitev, ki jih navedena elektronska komunikacijska omrežja in storitve zagotavljajo ali so prek njih dostopni.

92. Varnostni incident je dogodek, ki ima dejanski negativni vpliv na varnost elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev.

93. Vertikalno integrirani operater je operater, ki deluje na različnih ravneh maloprodajnega in veleprodajnega zagotavljanja omrežij in opravljanja storitev.

94. Vod je del komunikacijskega voda, ki povezuje dve ali več točk in po katerem je mogoča enosmerna, dvosmerna ali obojesmerna komunikacija (npr. bakrena parica, optično vlakno, koaksialni kabel, vse vrste nadzemnih povezav).

95. Zagotavljanje elektronskega komunikacijskega omrežja pomeni vzpostavitev, obratovanje, upravljanje ali zagotavljanje razpoložljivosti takega omrežja.

96. Zakonito prestrezanje komunikacij je postopek, odrejen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, ali zakona, ki ureja Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo, in pri katerem se zbirajo vsebina, okoliščine in dejstva, povezani s komunikacijami na določeni točki v javnem komunikacijskem omrežju.

97. Zelo visokozmogljivo omrežje je elektronsko komunikacijsko omrežje, ki je v celoti sestavljeno iz elementov iz optičnih vlaken vsaj do razdelilne točke na končni lokaciji, ali elektronsko komunikacijsko omrežje, ki v običajnih razmerah največje obremenjenosti omogoča podobno zmogljivost omrežja glede razpoložljive navzdolnje in navzgornje pasovne širine, odpornosti, z napakami povezanih parametrov ter zakasnitev in njenih variacij.

Zmogljivost omrežja se lahko šteje za podobno ne glede na to, ali se izkušnja končnega uporabnika razlikuje zaradi različnih lastnosti medija, prek katerega je omrežje na koncu povezano z omrežno priključno točko.

98. Zemeljska postaja je oprema, ki se uporablja izključno za komunikacijo s sateliti ali drugimi sistemi v vesolju.

99. Zmogljivejša digitalna televizijska oprema so naprave, ki se priključijo na televizijske sprejemnike, ali integrirani digitalni televizijski sprejemniki, ki lahko sprejemajo digitalne interaktivne televizijske storitve.

100. Zmogljivost omrežne priključne točke je najvišja hitrost prenosa podatkov, ki jo lahko zagotovi operater.

II. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJSKIH OMREŽIJ IN STORITEV

4. člen

(zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev)

Vsaka fizična ali pravna oseba lahko zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvaja elektronske komunikacijske storitve pod pogoji, določenimi s tem zakonom in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi predpisi ter v skladu z drugo veljavno zakonodajo, če s tem ne ogroža javnega reda, življenja in zdravja ljudi ter javne varnosti in obrambe države.

5. člen

(obvestilo)

(1) Pred začetkom ali spremembo zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, razen medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, je agencijo treba pisno obvestiti.

(2) Po tem, ko operater agencijo pisno obvesti v skladu s prejšnjim odstavkom, se pod pogoji in v skladu s 130. členom tega zakona pogaja z drugimi operaterji o medomrežnem povezovanju in, kjer je to primerno, od njih pridobi operaterski dostop ali medomrežno povezavo ter možnost, da je določen za izvajalca univerzalne storitve v skladu s 168. in 173. členom tega zakona. Merila in postopki za naložitev posamičnih obveznosti operaterjem izhajajo iz IX. in X. poglavja ter iz 130.,168. in 173. člena tega zakona.

(3) V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki, ki jih agencija in Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) potrebujeta za vzdrževanje uradne evidence operaterjev oziroma nadzor, in sicer:

1. ime in naslov za fizične osebe,

2. firma in glavni sedež v EU ter sedež vseh podružnic v državah članicah EU za pravne osebe,

3. pravnoorganizacijska oblika in matična številka oziroma številka vpisa v javni register v drugi državi članici EU,

4. naslov spletne strani operaterja, kadar je to ustrezno,

5. kontaktna oseba in kontaktni podatki,

6. kratek opis javnih komunikacijskih omrežij oziroma javnih komunikacijskih storitev, ki jih namerava zagotavljati ali izvajati,

7. države članice EU, v katerih se bo izvajala dejavnost, in

8. predvideni datum začetka ali spremembe zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev.

(4) Spremembo podatkov iz 1. do 7. točke prejšnjega odstavka mora operater sporočiti agenciji najkasneje v 30 dneh po nastanku spremembe. Spremembo podatkov iz 8. točke prejšnjega odstavka mora operater sporočiti pred predvidenim datumom, razen v primeru višje sile, ko spremembo lahko sporoči v osmih dneh po predvidenem datumu. Za spremembo podatkov iz 8. točke prejšnjega odstavka se šteje, če se zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij oziroma storitev na predvideni datum ne začne dejansko opravljati.

(5) Agencija v sedmih dneh po prejemu obvestila z vsemi potrebnimi podatki iz tretjega odstavka tega člena vpiše operaterja v uradno evidenco in mu hkrati pošlje potrdilo o vpisu v uradno evidenco. Vpis v uradno evidenco ni pogoj za izvajanje pravic in obveznosti, ki jih imajo operaterji po tem zakonu. Potrdilo samo po sebi ne ustvarja pravic in obveznosti po tem zakonu.

(6) Agencija v sedmih dneh po prejemu obvestila, ki ne vsebuje vseh potrebnih podatkov iz tretjega odstavka tega člena, operaterja posebej pozove, da je obvestilo treba dopolniti v roku, ki ne sme biti krajši od osem dni.

(7) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše vsebino in obliko obvestila iz prvega odstavka tega člena ter vsebino podatkov iz tretjega odstavka tega člena. Pri tem upošteva smernice BEREC. Agencija s splošnim aktom določi tudi obliko in vsebino potrdila iz petega odstavka tega člena.

(8) Agencija o vpisu operaterja v uradno evidenco iz petega odstavka tega člena obvesti BEREC.

(9) Operater mora najmanj 90 dni pred predvidenim prenehanjem zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev o tem pisno obvestiti agencijo. Operater mora v tem obvestilu opisati tudi način zagotavljanja trajne hrambe podatkov o registraciji zakonitega prestrezanja in hranjenih podatkov o prometu elektronskih komunikacij za celotno obdobje, za katero je treba zagotoviti hrambo v skladu s tem zakonom, zlasti pa mora navesti, kje bo tako hranjeno gradivo dostopno. V zvezi z načinom in pogoji hrambe se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, in zakona, ki ureja varstvo dokumentarnega gradiva.

(10) Agencija po uradni dolžnosti iz evidence iz petega odstavka tega člena izbriše operaterja, ki je agencijo v skladu s prejšnjim odstavkom obvestil o prenehanju zagotavljanja javnih

komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, in operaterja, za katerega ugotovi, da ni več vpisan v Poslovni register Slovenije.

6. člen

(plačilo na podlagi obvestila)

(1) Na podlagi obvestila iz prvega odstavka prejšnjega člena so operaterji zavezanci za letno plačilo agenciji. Plačila po tem členu krijejo stroške, ki jih ima agencija z izvrševanjem določb tega zakona, razen določb V., VI. in VII. poglavja tega zakona.

(2) Višina plačila iz prejšnjega odstavka se določi tako, da se število točk pomnoži z vrednostjo točke. Število točk je nominalno enako 0,1 odstotka letnega prihodka, ki ga ima posamezni operater v Republiki Sloveniji iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Vrednost točke se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija na utemeljen predlog operaterja pri prihodku od javnih komunikacijskih storitev mednarodnega prometa, ki v celoti izvira in se zaključi zunaj Republike Slovenije, ob določitvi števila točk upošteva polovico letnega prihodka od teh storitev. Navedeno ne velja, kadar tak promet opravi končni uporabnik zadevnega operaterja. Breme dokazovanja, da prihodek izvira od javnih komunikacijskih storitev mednarodnega prometa, ki v celoti izvira in se zaključi zunaj Republike Slovenije, je na operaterju. Če operater dokaže, da je za določeno višino prihodkov od javnih komunikacijskih storitev mednarodnega prometa, ki v celoti izvira in se zaključi zunaj Republike Slovenije, zavezan za plačilo nacionalnemu regulativnemu organu v drugi državi, agencija ob določitvi števila točk višine teh prihodkov ne upošteva.

(4) Operater mora vsako leto do 31. marca obvestiti agencijo o višini prihodkov iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena iz preteklega leta. Če operater tega ne stori do roka, agencija kot prihodek iz drugega odstavka tega člena upošteva celotni prihodek operaterja iz preteklega leta, pridobljen na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(5) Če agencija utemeljeno sumi o resničnosti podatkov, ki jih je sporočil operater, lahko agencija ali kadar je to glede na obsežnost in zahtevnost ustrezno in sorazmerno, pooblaščeni revizor ali revizorka (v nadaljnjem besedilu: revizor), ki ga agencija izbere v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje, pregleda podatke in oceni prihodek. Stroške ocene nosi operater. Če ocenjeni prihodek bistveno odstopa od sporočenega prihodka iz drugega odstavka, agencija pri izračunu upošteva ocenjeni prihodek.

(6) Agencija pri izdaji tarife iz drugega odstavka tega člena upošteva potrebno pokrivanje stroškov iz prvega odstavka tega člena glede na načrtovane cilje in naloge, določene v njenem programu dela, ter saldo finančnih sredstev iz preteklega leta. Tarifa se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati po njeni objavi.

(7) Predlog tarife iz prejšnjega odstavka vsebuje posebno obrazložitev, v kateri se navedejo razlogi za sprejetje ali spremembo tarife in cilji, ki bi jih tako dosegli, in mora biti predhodno javno objavljen najpozneje do 31. julija tekočega leta skupaj z osnutkom programa dela in finančnega načrta za prihodnje koledarsko leto v skladu z 269. členom tega zakona. Predlog tarife mora agencija najpozneje do 31. oktobra tekočega leta predložiti v soglasje Vladi

Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) skupaj s programom dela in finančnim načrtom za prihodnje koledarsko leto ter revidiranimi računovodskimi izkazi za preteklo koledarsko leto. Če vlada do 15. decembra tekočega leta ne izda soglasja, se do uveljavitve nove tarife uporablja veljavna tarifa.

(8) Pred izdajo ali spremembo tarife je treba ugotoviti in predvideti stroške iz prvega odstavka tega člena ter določiti rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od dveh mesecev in v katerem so zavezanci iz prvega odstavka tega člena pozvani, da dajo svoje mnenje, pripombe in predloge glede načrtovane izdaje ali spremembe tarife. V tem času se lahko opravijo tudi medsebojni razgovori.

7. člen

(odmera plačil in njihovo plačevanje)

(1) Plačilo iz prejšnjega člena za posameznega zavezanca odmeri agencija z odločbo o odmeri plačila.

(2) Plačila se odmerijo vnaprej za tekoče koledarsko leto.

(3) V prvem koledarskem letu, ko nastopi obveznost plačila, agencija odmeri le toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev preostane od nastanka obveznosti do konca leta, vendar ne manj od ene dvanajstine letnega plačila.

(4) Zavezanec za plačilo mora za koledarsko leto, v katerem je prenehal zagotavljati javna komunikacijska omrežja oziroma izvajati javne komunikacijske storitve, plačati toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev je zagotavljal javna komunikacijska omrežja oziroma izvajal javne komunikacijske storitve, vendar ne manj od ene dvanajstine letnega plačila. Agencija na zahtevo zavezanca spremeni že izdano odločbo o odmeri plačila in morebitno preplačilo vrne zavezancu v 30 dneh od vročitve spremenjene odločbe o odmeri plačila.

8. člen

(operaterji s posebnimi ali izključnimi pravicami)

(1) Operaterji, ki imajo posebne ali izključne pravice za izvajanje druge gospodarske dejavnosti in imajo letni prihodek na področju elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev večji od 10 milijonov eurov, morajo ali zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja ali storitve v pravno samostojni družbi ali pa voditi ločene računovodske evidence za dejavnosti, povezane z izvajanjem oziroma zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij tako, kakor da bi te dejavnosti opravljali v pravno samostojni družbi.

(2) Ločene računovodske evidence iz prejšnjega odstavka se vodijo tako, da se opredelijo vsi elementi odhodkov in prihodkov v zvezi z dejavnostmi, povezanimi z izvajanjem oziroma zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij, skupaj z osnovo za njihov izračun in uporabljenimi podrobnimi postopki razporeditve, vključno z razčlenitvijo osnovnih sredstev in strukturnih stroškov po postavkah.

9. člen

(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja.

III. GRADNJA OMREŽIJ IN PRIPADAJOČE INFRASTRUKTURE

10. člen

(prostorsko načrtovanje, gradnja in vzdrževanje)

(1) Javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura se štejeta za gospodarsko javno infrastrukturo. Ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), je državni nosilec urejanja prostora za področje načrtovanja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture.

(2) Šteje se, da je v javno korist gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, gradnja elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči ter gradnja drugih elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava, nad temi nepremičninami ali pod njimi.

(3) Lokalne skupnosti v okviru svojih pristojnosti pospešujejo gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture in, kjer je to primerno, sodelujejo z agencijo in ministrstvom. Pri tem zlasti določijo pogoje za gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v svojih prostorskih aktih, sklepajo služnostne in druge pogodbe z operaterji na svoji infrastrukturi, obveščajo operaterje in agencijo o nameravanih prihodnjih posegih v svojo obstoječo infrastrukturo ter lahko načrtujejo gradnjo odprtih javnih komunikacijskih omrežij.

(4) Vzdrževanje komunikacijskih objektov, ki so del omrežij in pripadajoče infrastrukture iz prejšnjega odstavka, se šteje za vzdrževalna dela v javno korist v smislu predpisov o gradnji objektov ne glede na to, da niso namenjena zagotavljanju opravljanja gospodarske javne službe. Za vzdrževalna dela v javno korist na komunikacijskih objektih se štejejo:

1. dograditev in nadgraditev obstoječih komunikacijskih objektov oziroma naprav elektronskih komunikacijskih omrežij (npr. nameščanje ali zamenjava naprav, vključno z zamenjavo oporišč nadzemnih linij, povečanje zmogljivosti, uvlečenje komunikacijskih kablov v obstoječe cevi, rekonstrukcija, prestavitev naprav in inštalacij, zaščita in popravila),

2. statična ojačitev in nadomestitev obstoječih nosilcev antenskih sistemov in njihovo zvišanje ali znižanje,

3. zamenjava obstoječih zabojnikov,

4. izvedba zahtevanih ozemljitev ali razširitev obstoječe ozemljitve zaradi zamenjave zabojnika/stolpa, izvedba strelovodne zaščite, strojnih inštalacij, električne inštalacije in zagotovitev potrebnega povečanja obstoječe električne priključne moči.

(5) Minister, pristojen za elektronske komunikacije (v nadaljnjem besedilu: minister), glede na stopnjo zahtevnosti gradnje določi enostavne komunikacijske objekte, za katere v skladu s predpisi o gradnji objektov ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, in predpiše, kaj se poleg del iz prejšnjega odstavka šteje za vzdrževanje komunikacijskih objektov.

(6) Komunikacijska omrežja in pripadajoča infrastruktura iz drugega odstavka tega člena morajo biti, razen tam, kjer dejanske in tehnične možnosti tega ne dopuščajo, grajeni trajnostno vzdržno in tako, da zaradi varstva okolja in omejevanja nepotrebnih posegov v prostor, javnega zdravja in javne varnosti omogočajo njihovo skupno uporabo.

(7) Pri gradnji novih večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb mora biti projektirana in zgrajena stavbna fizična infrastruktura do omrežnih priključnih točk in v njej pasivna komunikacijska infrastruktura v skupnih delih stavbe, ki je primerna za doseganje visokih hitrosti. V projektu in gradbeni izvedbi te infrastrukture mora biti predvidena in izdelana razdelilna točka, tako da je posameznemu operaterju omogočena povezava do vsakega dela stavbe (naročnika) posebej. Navedeno se smiselno upošteva tudi pri rekonstrukciji stavbne fizične oziroma pasivne komunikacijske infrastrukture. Projektiranje in izgradnja stavbne fizične ter pasivne komunikacijske infrastrukture iz tega odstavka je strošek investitorja v gradnjo ali rekonstrukcijo večstanovanjske ali nestanovanjske stavbe.

(8) Obveznost iz prejšnjega odstavka ne velja pri gradnji ali rekonstrukciji:

1. stavb s skupno površino do 50 m²,

2. nestanovanjskih kmetijskih stavb,

3. obrednih stavb,

4. stavb, zaščitenih zaradi posebne zgodovinske, kulturne ali arhitekturne vrednosti, in

5. drugih stavb, kjer bi izpolnitev obveznosti iz prejšnjega odstavka pomenila nesorazmerne stroške v primerjavi s stroški projekta.

(9) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi tehnična in druga vprašanja, ki nastanejo pri izvrševanju sedmega in osmega odstavka tega člena.

(10) Agencija s splošnim aktom opredeli lokacije omrežnih priključnih točk. Pri tem v največji možni meri upošteva smernice BEREC.

(11) Operater omrežja lahko ob upoštevanju 136. do 138. člena tega zakona na lastne stroške postavi svoje omrežje do razdelilne točke.

11. člen

(preglednost v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli)

(1) Infrastrukturni operater mora pri gradbenih delih na fizični infrastrukturi vsaj 60 dni pred izdajo naročila za izdelavo projektne dokumentacije, ki je potrebna za pridobitev gradbenega dovoljenja, če gradbeno dovoljenje ni potrebno, pa vsaj 90 dni pred predvidenim začetkom izvajanja gradbenih del sporočiti agenciji namero o načrtovani gradnji in svoj poziv

zainteresiranim investitorjem v elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, da izrazijo interes za vključitev elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v načrtovanje oziroma za skupno gradnjo. Agencija najpozneje v treh dneh po prejemu poziva na svojih spletnih straneh javno objavi sporočilo investitorja o začetku projektiranja ali izvajanja del z ustreznimi pozivi zainteresiranim, da se o pozivu odločijo v roku, ki ga določi investitor, ter o morebitnem interesu obvestijo investitorja in agencijo. Postavljeni rok ne sme biti krajši od deset delovnih dni od objave.

(2) Obveznost iz prejšnjega odstavka velja tudi za druge investitorje v javna komunikacijska omrežja in investitorje v druge vrste gospodarsko javno infrastrukturo, ki niso hkrati infrastrukturni operaterji.

(3) Obveznost iz prejšnjih odstavkov ne velja za gradbena dela neznatnega pomena z vidika vrednosti, obsega ali trajanja.

(4) Sporočilo o načrtovanih gradbenih delih iz prvega odstavka tega člena vsebuje informacije o:

1. lokaciji in vrsti del,

2. vključenih elementih omrežja,

3. predvidenem datumu začetka del in njihovem trajanju in

4. kontaktni točki.

(5) Operater omrežja lahko zaprosi infrastrukturnega operaterja za informacije iz prejšnjega odstavka za tekoča ali načrtovana dela na fizični infrastrukturi, za katera je bilo gradbeno dovoljenje že izdano ali postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja že teče ali je vložitev vloge za izdajo gradbenega dovoljenja predvidena v naslednjih šestih mesecih. V prošnji mora opredeliti območje, na katero se nanaša postavitev elementov elektronskih komunikacijskih omrežij. Infrastrukturni operater mora informacije predložiti pod sorazmernimi, nediskriminacijskimi in preglednimi pogoji v dveh tednih od prejema pisne prošnje, razen če je infrastrukturni operater te informacije že javno objavil v elektronski obliki oziroma so informacije dostopne na spletnih straneh agencije v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(6) Ob sporu v zvezi s pravicami in obveznostmi iz tega člena odloča o zadevi na zahtevo ene od strank agencija po postopku iz 286. člena tega zakona.

12. člen

(skupna gradnja)

(1) Ne glede na določbe drugih predpisov lahko infrastrukturni operaterji z operaterji omrežja sklepajo dogovore o usklajevanju gradbenih del zaradi postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij.

(2) Pri izkazanem interesu zainteresiranih soinvestitorjev za skupno gradnjo po postopku iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki vsebuje tudi navedbo tehničnih in drugih pogojev ter predlog delitve stroškov, morajo zavezanci iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena

tem zainteresiranim soinvestitorjem ponuditi sklenitev ustrezne pogodbe, ki upošteva sorazmerni del investicije. Če se investitor in zainteresirani soinvestitor sama ne dogovorita o sklenitvi te pogodbe in njeni vsebini v 30 dneh, odkar je zainteresirani soinvestitor obvestil investitorja o interesu za skupno gradnjo, o zadevi na zahtevo ene od strank odloči agencija po postopku iz 286. člena tega zakona in pri tem po potrebi določi pogoje skupne gradnje. Investitor mora na zahtevo agencije cene gradnje stroškovno dokazati in utemeljiti. Odločitev agencije mora biti objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna.

(3) Kadar je ena od strank investitor s področja energetike, agencija za potrebe odločanja na podlagi prejšnjega odstavka od agencije, pristojne za področje energetike, predhodno pridobi podatek o višini upravičenih stroškov na strani investitorja s področja energetike.

(4) Po sklenitvi ustrezne pogodbe ali izvršljivosti odločbe agencije iz drugega odstavka tega člena mora investitor v druge vrste gospodarske javne infrastrukture svoje omrežje načrtovati tako, da se v okviru tehničnih možnosti hkrati z njimi v skladu z izkazanim interesom po postopku iz prvega odstavka prejšnjega člena lahko gradita tudi elektronsko komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura.

(5) V primeru realizacije skupne gradnje mora zainteresirani soinvestitor o tem najkasneje v 30 dneh po začetku gradnje obvestiti agencijo.

(6) Zavezanec iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena lahko zavrne prošnjo zainteresiranega soinvestitorja iz drugega odstavka tega člena za dogovor o uskladitvi gradbenih del zaradi postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij, če:

1. bi to povzročilo dodatne stroške za prvotno predvidena gradbena dela, vključno s stroški, nastalimi zaradi dodatnih zamud zaradi usklajevanja gradbenih del,

2. bi to oviralo njegov nadzor nad usklajevanimi deli,

3. je prošnja za usklajevanje del vložena manj kot 30 dni pred oddajo vloge za izdajo gradbenega dovoljenja ali manj kot 30 dni pred predvidenim začetkom izvajanja del, kadar gradbeno dovoljenje ni potrebno.

(7) Obveznosti infrastrukturnega operaterja oziroma drugega investitorja v javna komunikacijska omrežja in investitorja v druge vrste gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega člena ter drugega, četrtega, petega in šestega odstavka tega člena veljajo tudi pri vzdrževalnih delih v javno korist na komunikacijskih objektih iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona ter pri vzdrževalnih delih v javno korist, kot so za posamezne druge infrastrukture določena s področnimi predpisi.

(8) Kjer se gradnja komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture iz drugega odstavka 10. člena tega zakona ali druge gospodarske javne infrastrukture financira iz javnih sredstev iz državnega in občinskih proračunov, morajo investitorji pri gradnji te infrastrukture vanje položiti dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo, če glede na podatke iz evidence v skladu s prvim odstavkom 15. člena tega zakona na predvidenem območju gradnje še ni take kabelske kanalizacije in če ne pridobi soinvestitorja iz prvega odstavka prejšnjega člena. Tako zgrajena kabelska kanalizacija je pod enakimi pogoji na voljo vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo. Agencija s splošnim aktom iz desetega odstavka tega člena določi, kaj šteje za dovolj zmogljivo

prazno kabelsko kanalizacijo. Agencija lahko s splošnim aktom določi izjeme od obveznosti položitve prazne kabelske kanalizacije za primere, ko naložitev obveznosti investitorju ne bi bila sorazmerna glede na predvidene koristi od položitve prazne kabelske kanalizacije.

(9) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko organ javnega sektorja, ki dodeljuje javna sredstva iz 20. člena tega zakona v javnem razpisu določi drugačne zahteve glede položitve dovolj zmogljive proste kabelske kanalizacije.

(10) Agencija za izvajanje tega in prejšnjega člena izda splošni akt.

13. člen

(prestavitev ali sprememba drugih napeljav in poznejša gradnja drugih napeljav)

(1) Operater omrežja, ki želi graditi javno komunikacijsko omrežje in pripadajočo infrastrukturo, lahko v zahtevi za ustanovitev služnosti zahteva premestitev ali spremembo obstoječih drugih napeljav, vendar le, če se javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura ne bi dala zgraditi, druge napeljave pa se lahko premestijo ali spremenijo brez negativnih posledic za njihovo uporabo, skupna uporaba napeljav pod pogoji 136. člena tega zakona pa ni mogoča.

(2) Stroške premestitve ali spremembe napeljav mora v celoti kriti operater omrežja, ki je zahteval premestitev ali spremembo.

(3) Poznejša gradnja drugih napeljav se mora opraviti tako, da ne moti obstoječega javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture.

14. člen

(prestavitev in zaščita obstoječih komunikacijskih omrežij)

(1) Če je zaradi gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav treba prestaviti ali zaščititi obstoječe komunikacijsko omrežje in pripadajočo infrastrukturo iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona, ki je vpisana v evidenco iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, mora investitor predvidene gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav o tem obvestiti lastnika omrežja, ki ga je treba prestaviti in zaščititi, najmanj 30 dni pred predvidenim začetkom del ter njegovi pooblaščeni osebi omogočiti navzočnost in strokovni nadzor pri izvedbi del. V nasprotnem primeru investitor odgovarja lastniku za morebitno povzročeno škodo.

(2) Prestavitev in zaščito iz prejšnjega odstavka lahko po dogovoru z investitorjem izvede tudi lastnik omrežja iz prejšnjega odstavka ali od njega pooblaščeni izvajalec.

(3) Ne glede na določbe drugih zakonov stroški prestavitve ali zaščite bremenijo investitorja gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav, če investitor gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav ter lastnik omrežja iz prvega odstavka tega člena, ki ga je treba prestaviti in zaščititi, s pogodbo ne določita drugače.

(4) Investitor predvidene gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav ne odgovarja za morebitno škodo iz prvega odstavka tega člena niti ne nosi stroškov prestavitve

ali zaščite, če omrežje in pripadajoča infrastruktura iz prvega odstavka tega člena nista vpisana v evidenco iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, razen če lastnik omrežja iz prvega odstavka tega člena dokaže, da je investitor vedel za obstoj omrežja in je bil predlog za vpis v evidenco že predložen.

15. člen

(vpis v evidenco)

(1) Investitor ali upravljavec komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture iz drugega odstavka 10. člena tega zakona mora sporočiti podatke o lokaciji in trasi, vrsti in trenutni uporabi komunikacijskega omrežja ter pripadajoče infrastrukture, vključno s številom posameznih pripadajočih vodov (optično vlakno, bakrena parica, koaksialni vod in drugo) neposredno organu, ki je pristojen za geodetske zadeve, ki glede teh podatkov izvaja naloge enotne informacijske točke, za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov v skladu s predpisom, ki ureja vpis v to evidenco. Vsaka sprememba teh podatkov se sporoči pristojnemu organu v treh mesecih po njenem nastanku.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka obveznost sporočanja podatkov ne velja za investitorja ali upravljavca komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči.

(3) Agencija zaradi zagotavljanja preglednosti in skupne uporabe fizične infrastrukture od investitorjev ali upravljavcev komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, ki so v skladu s prvim odstavkom tega člena sporočili podatke organu, pristojnemu za geodetske zadeve, pridobi podatke o njihovih kontaktnih točkah in jih objavi na svojih spletnih straneh.

(4) Investitor ali upravljavec javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture mora poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena neposredno organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za vpis v evidenco iz prvega odstavka tega člena sporočiti tudi podatke o obstoječem stanju in zmogljivosti omrežne priključne točke na fiksni lokaciji v skladu s predpisom iz prvega odstavka tega člena. Vsaka sprememba teh podatkov se v treh mesecih po njenem nastanku sporoči pristojnemu organu. Podatki iz evidence o obstoječem stanju in zmogljivosti omrežne priključne točke so javni.

(5) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za infrastrukturo, in ministrom, pristojnim za prostor, za izvajanje določbe prvega, četrtega in sedmega odstavka tega člena izda pravilnik.

(6) Agencija lahko za potrebe izvajanja tega zakona ob smiselni uporabi 265. in 266. člena tega zakona od zavezancev iz prvega odstavka tega člena zahteva podatke o razpoložljivosti omrežij in objektov iz prvega odstavka in o tem vodi svojo evidenco in zainteresiranim strankam v zvezi s postopki, ki jih vodi, omogoči vpogled v te podatke. Pri tem agencija ne sme zahtevati podatkov, ki so jih zavezanci že poslali organu, pristojnemu za geodetske zadeve, v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(7) Infrastrukturni operater mora podatke iz prvega odstavka tega člena sporočiti tudi za elektronska komunikacijska omrežja, ki niso zajeta v drugem odstavku 10. člena tega zakona. Podatke mora sporočiti neposredno organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov v skladu s predpisom, ki ureja vpis v to evidenco.

Vsaka sprememba podatkov se sporoči pristojnemu organu v treh mesecih po njenem nastanku.

16. člen

(dostop operaterja omrežja do podatkov o obstoječi fizični infrastrukturi)

(1) Če podatki iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena v primeru elektronskih komunikacijskih omrežij ali podatki o lokaciji in trasi, vrsti in trenutni uporabi fizične infrastrukture ter kontaktni točki v primeru drugih infrastrukturnih operaterjev, ki se vpisujejo v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov v skladu s predpisom, ki ureja vpis v to evidenco, niso dostopni, lahko operater omrežja zaprosi infrastrukturnega operaterja za dostop do teh podatkov. Operater omrežja v prošnji opredeli območje, na katero se nanaša postavitev elementov elektronskih komunikacijskih omrežij.

(2) Infrastrukturni operater mora dostop do podatkov pod sorazmernimi, nediskriminacijskimi in preglednimi pogoji odobriti v dveh mesecih od prejema pisne prošnje iz prejšnjega odstavka. Podatke mora zagotoviti v obliki, kot je zahtevana za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov v skladu s predpisom, ki ureja vpis v to evidenco.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko infrastrukturni operater zavrne dostop do podatkov, če je to potrebno zaradi varnosti omrežij, nacionalne varnosti, javnega zdravja ali varnosti.

(4) Operater omrežja lahko v pisni prošnji, v kateri so opredeljeni elementi omrežja, na katere se nanaša postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij, infrastrukturnega operaterja zaprosi za pregled določenih elementov fizične infrastrukture na kraju samem ob navzočnosti in strokovnem nadzoru pooblaščene osebe infrastrukturnega operaterja. Infrastrukturni operater pod sorazmernimi, nediskriminacijskimi in preglednimi pogoji odobri razumno prošnjo za pregled v 30 dneh od prejema pisne prošnje, razen če to ni primerno iz razlogov v prejšnjem odstavku.

(5) Operater omrežja mora s podatki, ki jih pridobi na podlagi tega člena, ravnati v skladu s predpisi s področja tajnih podatkov, predpisi, ki urejajo varovanje poslovnih skrivnosti, in predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, ter sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za varovanje zaupnosti, tajnosti ter operativnih in poslovnih skrivnosti.

(6) Če se infrastrukturni operaterji sami ne dogovorijo o dostopu do podatkov na podlagi tega člena, o zadevi na zahtevo ene od strank odloča agencija po postopku iz 286. člena tega zakona.

(7) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za podatke o neuporabljenih optičnih vlaknih iz 140. člena tega zakona.

(8) Pristojni organ javnega sektorja, ki pri svojem delu razpolaga s podatki iz prvega odstavka tega člena, te podatke na njegovo zahtevo posreduje operaterju omrežja.

17. člen

(varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij)

(1) Varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij je zemljiški pas ob komunikacijskih vodih in objektih, v katerem se smejo graditi drugi objekti in naprave ter izvajati dela, ki bi lahko vplivala na delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja, le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od vodov in objektov tega omrežja.

(2) Širina varovalnega pasu elektronskega komunikacijskega omrežja poteka:

1. za linijski objekt na vsako stran od osi linijskega komunikacijskega voda in znaša tri metre,

2. za poligonski objekt na vse strani od zunanjih robov območja poligonskega komunikacijskega objekta in znaša pet metrov in

3. za točkovni objekt na vse strani od zunanjih robov točkovnega komunikacijskega objekta in znaša 1,5 metra.

(3) Pogoje, pod katerimi se smejo v skladu s predpisi o gradnji objektov in urejanju prostora graditi drugi objekti in naprave v varovalnem pasu sistema elektronskih komunikacij, in pogoje, pod katerimi se smejo izvajati dela na območju varovalnih pasov sistema elektronskih komunikacij, predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor in graditev.

18. člen

(napoved postavitve omrežij)

(1) Agencija najmanj vsaka tri leta objavi javni poziv za poizvedovanje po nameri investitorjev, da bodo v roku, ki ga določi agencija in ni krajši od treh let, gradili zelo visokozmogljiva omrežja ali bodo nadgradili ali razširili obstoječa omrežja tako, da bodo omogočala hitrost najmanj 100 Mb/s.

(2) Agencija glede na svoje pristojnosti, določene s tem zakonom, odloči, v kakšnem obsegu bo upoštevala informacije zbrane na podlagi prejšnjega odstavka.

(3) Agencija lahko na podlagi podatkov iz evidence iz prvega in četrtega odstavka 15. člena tega zakona in podatkov zbranih na podlagi prvega odstavka tega člena določi posamezna območja, na katerih v roku iz prvega odstavka tega člena ni predvideno omrežje s hitrostjo najmanj 100 Mb/s.

19. člen

(poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij)

(1) Organ javnega sektorja, ki dodeljuje javna sredstva iz 20. člena tega zakona, poda na agencijo vlogo za izvedbo poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij oziroma nadgradnjo ali razširitev obstoječih omrežij tako, da bodo omogočale prenosne hitrosti najmanj 100 Mb/s v smeri proti uporabniku v naslednjih treh letih.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati najmanj podatke o:

1. javnem soinvestitorju,

2. roku, do katerega organ javnega sektorja, ki dodeljuje javna sredstva, potrebuje podatke,

3. vrsti infrastrukture oziroma omrežja, za katero se dodeljujejo javna sredstva,

4. premeru kabelske kanalizacije ali premeru cevi v milimetrih za infrastrukturo oziroma hitrosti prenosa v Mb/s za omrežje, za katero se dodeljujejo javna sredstva,

5. predvidenem času gradnje infrastrukture oziroma omrežja, za katero se dodeljujejo javna sredstva, ki ne sme biti daljši od treh let in

6. geografskem območju, za katero se dodeljujejo javna sredstva.

(3) Organ javnega sektorja lahko v vlogi iz prvega odstavka tega člena določi, da mora obvestilo o napovedi gradnje poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebovati še druge podatke, kot so na primer informacije o načrtovanem projektu in podrobno opredeljen časovni načrt gradnje, dokazila o finančni izvedljivosti načrtovanih investicijskih projektov in primernosti predvidenih tehnologij glede na zastavljene cilje ter morebitne druge priloge, s katerimi bo investitor verodostojno izkazal izvedljivost izraženega tržnega interesa.

(4) Podatki, zbrani na podlagi tega člena, morajo biti vsaj tako podrobni kot podatki, zbrani na podlagi prejšnjega člena.

(5) Agencija izvede poizvedovanje po tržnem interesu iz prvega odstavka tega člena. Če agencija na podlagi zbranih podatkov ugotovi prekrivajoč tržni interes investitorjev, o tem pisno obvesti zadevne investitorje in organ javnega sektorja iz prvega odstavka tega člena.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka investitorji lahko v 30 dneh od prejema pisnega obvestila agencije sklenejo dogovor, katerega cilj je izogniti se gradnji podvojene infrastrukture. Ta dogovor mora biti v skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence. Širokopasovno omrežje mora biti na področjih, za katera so se investitorji dogovorili o razdelitvi tržnega interesa, odprto komunikacijsko omrežje, sicer dogovarjanje ni dopustno.

(7) Investitorji, ki so se v skladu s prejšnjim odstavkom dogovorili o razdelitvi tržnega interesa, morajo v 15 dneh po sklenitvi dogovora agenciji sporočiti prenovljene podatke, ki lahko obsegajo le področja razdeljenega tržnega interesa iz prejšnjega odstavka.

(8) Če investitorji dogovora iz šestega odstavka tega člena ne sklenejo, agencija o tem obvesti organ javnega sektorja iz prvega odstavka tega člena.

(9) Agencija organu javnega sektorja, ki je podal vlogo, v dogovorjenem roku, ki ne sme biti daljši od šestih mesecev, sporoči pridobljene podatke.

(10) Agencija na svojih spletnih straneh objavi podatke o območjih iz tretjega odstavka prejšnjega člena in izkazanih namerah za postavitev omrežij iz prvega odstavka prejšnjega člena in izkazanem tržnem interesu na podlagi poizvedovanja iz prvega odstavka tega člena.

(11) Agencija za izvajanje tega člena izda splošni akt.

20. člen

(uporaba javnih sredstev)

(1) Sredstva za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij oziroma nadgradnjo ali razširitev obstoječih omrežij tako, da bodo omogočala prenosne hitrosti najmanj 100 Mb/s, se lahko zagotovijo tudi iz javnih sredstev v skladu s predpisi EU, ki urejajo združljivost nekaterih vrst pomoči z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe.

(2) Organ javnega sektorja, ki dodeljuje javna sredstva za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij iz prejšnjega odstavka, upošteva zbrane podatke o elektronskih komunikacijskih omrežjih iz evidence iz prvega in četrtega odstavka 15. člena tega zakona in podatke o napovedi postavitve omrežij, zbranih v skladu z 18. in 19. členom tega zakona.

(3) Vlada z uredbo določi podrobnejše pogoje za izvajanje tega člena, kot so pogoji za uporabo javnih sredstev, upravičeni stroški, vsebina vloge za javno sofinanciranje projekta, način določitve cene operaterskega dostopa do sofinanciranega omrežja ter vzpostavitev mehanizma za spremljanje in vračilo sredstev.

21. člen

(sklepanje pogodb o tržnem interesu)

(1) Če organ javnega sektorja na podlagi podatkov, ki mu jih na podlagi devetega odstavka 19. člena tega zakona posreduje agencija, ugotovi, da investitor z obvestilom iz tretjega oziroma sedmega odstavka 19. člena tega zakona tržnega interesa ni verodostojno izkazal, izda odločbo, s katero mu tržnega interesa ne prizna. Odločba organa javnega sektorja je dokončna. Zoper odločbo se lahko vloži tožba v upravnem sporu.

(2) Organ javnega sektorja na podlagi podatkov, ki mu jih na podlagi devetega odstavka 19. člena tega zakona posreduje agencija, investitorju ponudi sklenitev pogodbe, s katero se investitor zaveže, da bo v treh letih od podpisa pogodbe zgradil širokopasovno omrežje na območjih in v obsegu, kakršnega je izkazal v obvestilu iz tretjega oziroma sedmega odstavka 19. člena tega zakona. Organ javnega sektorja izvod podpisane pogodbe in morebitni pripadajoči dogovor iz šestega odstavka 19. člena tega zakona pošlje agenciji. Če investitor pogodbe v 15 dneh ne podpiše, se šteje, da je odstopil od izraženega tržnega interesa. V tem primeru organ javnega sektorja izda odločbo iz prejšnjega odstavka.

(3) V pogodbi iz prvega stavka prejšnjega odstavka se lahko določi pogodbena kazen za primer neizpolnitve obveznosti iz prejšnjega odstavka.

(4) Če operater ne izvaja tržnega interesa v skladu s pogodbo iz prejšnjega odstavka in pri tem s predvidenimi aktivnostmi zamuja za več kot šest mesecev, organ javnega sektorja zaradi operaterjeve kršitve odstopi od pogodbe in v tem delu tržnega interesa ne upošteva ter o tem obvesti agencijo. Pri preverjanju izvajanja pogodbe lahko organ javnega sektorja zaprosi agencijo za tehnično pomoč. Z dnem odstopa od pogodbe zaradi operaterjeve kršitve se šteje, da operater ni izpolnil obveznosti gradnje iz drugega odstavka tega člena.

(5) Če investitor v roku ne uresniči napovedane gradnje na določenem območju, lahko organ javnega sektorja za to območje uporabi javna sredstva iz 20. člena tega zakona.

(6) Kadar javna sredstva na podlagi 20. člena tega zakona dodeljuje lokalna skupnost, lahko za sklepanje pogodb na podlagi tega člena pooblasti ministrstvo.

22. člen

(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja, razen 20. in 21. člena tega zakona, in na njegovi podlagi izdanih predpisov in aktov ter pri tem sodeluje z inšpektorjem, pristojnim za gradnjo.

IV. RAZLASTITEV IN OMEJITVE LASTNINSKE PRAVICE

23. člen

(odvzem ali omejitev lastninske ali druge stvarne pravice pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij)

(1) Gradnja, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v skladu s predpisi je v javno korist.

(2) Javno komunikacijsko omrežje je treba načrtovati tako, da so posegi v tujo lastnino čim manjši.

(3) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah se v javno korist lahko odvzame ali omeji, kadar je to potrebno zaradi gradnje, postavitve, obratovanja in vzdrževanja javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture.

(4) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah se odvzame ali omeji po postopku in na način, določen z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitve lastninske pravice, ter zakonom, ki ureja stvarne pravice, razen če ta zakon ne določa drugače.

(5) Ne glede na določbe zakona, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice, vlada na predlog operaterja omrežja za omejitev lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičnini v lasti Republike Slovenije s služnostjo za namen iz tretjega odstavka tega člena odloči o prevladi javne koristi gradnje, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture nad drugo javno koristjo, če ne pride do ustanovitve služnosti s pogodbo v skladu s 27. členom tega zakona. Vlada upravljavcu nepremičnine v lasti Republike Slovenije naloži sklenitev pogodbe ali pa predlog operaterja omrežja zavrne.

(6) Operater omrežja, ki želi na tuji nepremičnini, nad ali pod njo izvesti dela iz prvega odstavka tega člena, lahko v postopku razlastitve nastopa kot razlastitveni upravičenec ali v postopku ustanovitve služnosti kot služnostni upravičenec.

(7) Pri odločanju v postopku razlastitve ali ustanovitve služnosti v korist operaterja omrežja gre za nujni primer v smislu zakona, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice.

24. člen

(omrežja za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči)

Določbe prejšnjega člena veljajo tudi za elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči.

25. člen

(ustanovitev služnosti na nepremičninah v lasti oseb javnega prava ob zgraditvi elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso javna komunikacijska omrežja)

(1) Gradnja, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso omrežja iz 23. in 24. člena tega zakona, ter pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava v skladu s predpisi je v javno korist.

(2) Elektronsko komunikacijsko omrežje iz prejšnjega odstavka je treba načrtovati tako, da so posegi v lastnino oseb javnega prava čim manjši.

(3) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah v lasti oseb javnega prava se v javno korist lahko obremeni s služnostjo v korist fizične ali pravne osebe, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, ki niso omrežja iz 23. in 24. člena tega zakona, kadar je to potrebno zaradi gradnje, postavitve, obratovanja in vzdrževanja tega omrežja ter pripadajoče infrastrukture.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka se lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah v lasti oseb javnega prava obremeni s služnostjo po postopku in na način, določen z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitve lastninske pravice, in zakonom, ki ureja stvarne pravice, razen če ta zakon ne določa drugače.

(5) Fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja elektronsko komunikacijsko omrežje, ki ni omrežje iz 23. in 24. člena tega zakona, ter želi na nepremičnini, ki je v lasti oseb javnega prava, nad to nepremičnino ali pod njo izvesti dela iz prvega odstavka tega člena, lahko v postopku ustanovitve služnosti nastopa kot služnostni upravičenec.

26. člen

(služnost)

(1) Služnost na podlagi tega zakona je stvarna pravica, ki obsega za služnostnega upravičenca iz 23., 24. in 25. člena tega zakona naslednja upravičenja:

1. gradnja, postavitev, obratovanje in vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture,

2. dostop do elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture za potrebe njihovega obratovanja in vzdrževanja,

3. odstranjevanje naravnih ovir pri gradnji, postavitvi, obratovanju in vzdrževanju elektronskega komunikacijskega omrežja.

(2) Upravičenja iz prejšnjega odstavka mora upravičenec izvrševati tako, da le v najnujnejšem obsegu moti lastnika nepremičnine in obremenjuje služeče zemljišče. Če lastnik nepremičnine zaradi izvrševanja teh upravičenj utrpi škodo, jo mora povzročitelj povrniti v skladu z zakonikom, ki ureja obligacijska razmerja.

27. člen

(ustanovitev služnosti)

(1) Služnost se sklene v takšnem obsegu in za takšno časovno obdobje, kot je nujno potrebno za gradnjo, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture.

(2) Za ustanovitev služnosti mora služnostni upravičenec lastniku nepremičnine predložiti predlog pogodbe.

(3) Obvezna sestavina pogodbe je določilo o višini denarnega nadomestila za služnost, v primerih, ki se nanašajo na omejitev lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičninah pri gradnji, postavitvi, obratovanju ali vzdrževanju javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture iz 23. člena tega zakona, pa tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca z njegove strani ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona. Imetnik pravice skupne uporabe ima v obsegu, ki je potreben za izvajanje skupne uporabe, upravičenja iz prejšnjega člena.

(4) Denarno nadomestilo iz prejšnjega odstavka ne sme presegati zmanjšanja vrednosti služeče nepremičnine ali dejanske škode in izgubljenega dobička, vključno zaradi dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca s strani le-tega ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona in omejitev, ki za investitorja izhajajo iz prvega, drugega in tretjega odstavka 14. člena tega zakona ob prestavitvi javnih komunikacijskih omrežij.

(5) V primeru ustanovitve služnosti na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti je obvezna sestavina pogodbe v korist operaterja omrežja tudi določilo o dopustnosti skupne gradnje s strani drugega operaterja omrežja v skladu z 12. členom tega zakona. Dopustnost skupne gradnje velja samo za gradnjo na isti trasi, kot je določena v pogodbi med prvotnim investitorjem in lastnikom nepremičnine. V tem primeru je obvezna sestavina pogodbe tudi določilo o višini denarnega nadomestila, ki ga zainteresirani soinvestitor plača lastniku nepremičnine v primeru skupne gradnje. Višina tega denarnega nadomestila ne sme presegati višine denarnega nadomestila, ki ga lastniku nepremičnine plača prvotni investitor.

(6) Določbe drugega in četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo v primeru, kadar se služnost ustanovi na podlagi predloga pogodbe upravljavca druge gospodarske javne infrastrukture na kateri se služnost ustanavlja v skladu z zakoni, ki urejajo gospodarske javne infrastrukture.

(7) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je služnost pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financirajo iz javnih sredstev v

skladu z 20. členom tega zakona, na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna.

(8) Če lastnik nepremičnine v desetih dneh po prejemu predloga pogodbe ne pristane na njeno sklenitev, lahko služnostni upravičenec zahteva, da o ustanovitvi služnosti v skladu s 23., 24. in 25. členom tega zakona odloči pristojni upravni organ.

(9) Poleg sestavin, ki jih določa zakon, ki ureja ustanovitev služnosti za potrebe gradnje, je obvezna sestavina pogodbe o ustanovitvi služnosti v korist infrastrukturnega operaterja tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe s strani operaterja omrežja. Pri določitvi višine denarnega nadomestila za služnost se upošteva tudi možnost skupne uporabe fizične infrastrukture s strani operaterjev omrežij. Višina denarnega nadomestila v delu, ki se nanaša na skupno uporabo fizične infrastrukture s strani operaterjev omrežij, se lahko določi tudi s sklenitvijo dodatka k pogodbi najpozneje deset dni pred izvedbo skupne uporabe.

28. člen

(pogoji za odločanje pristojnega organa)

(1) Pristojni upravni organ mora pri odločanju o ustanovitvi služnosti ugotoviti in upoštevati, ali:

1. je pridobitev služnosti nujen pogoj za gradnjo, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture,

2. je bila gradnja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture načrtovana tako, da so posegi v tujo lastnino čim manjši,

3. bo izvrševanje služnosti bistveno oviralo lastnika nepremičnine.

(2) Za bistveno oviranje lastnika nepremičnine iz 3. točke prejšnjega odstavka gre v primerih, če se:

1. lastniku nepremičnine onemogoči ali znatno oteži dostop do nepremičnine (do zemljišča oziroma objekta na njem),

2. lastniku nepremičnine onemogoči ali znatno oteži opravljanje dejavnosti,

3. znatno zmanjša vrednost nepremičnine (zemljišča ali objekta na njem).

29. člen

(odločba pristojnega upravnega organa)

(1) Pristojni upravni organ z odločbo ustanovi služnost v takšnem obsegu in za takšno časovno obdobje, kot je nujno potrebno za gradnjo, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja ter pripadajoče infrastrukture. Obvezna sestavina odločbe o ustanovitvi služnosti je določba o dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja v skladu s tem zakonom.

(2) Poleg sestavin, ki jih določa zakon, ki ureja ustanovitev služnosti za potrebe gradnje druge gospodarske javne infrastrukture, je obvezna sestavina odločbe o ustanovitvi služnosti v korist infrastrukturnega operaterja določba o dopustnosti skupne uporabe fizične infrastrukture s strani operaterjev omrežij.

30. člen

(prenehanje služnosti)

(1) Služnost preneha na podlagi sporazuma obeh strank ali ko poteče čas, za katerega je bila ustanovljena.

(2) Služnost lahko preneha na podlagi odločbe pristojnega upravnega organa, če se ugotovi:

1. na zahtevo ene izmed strank, da služnost ni več potrebna,

2. na zahtevo lastnika nepremičnine, da nosilec upravičenj v treh letih ni začel izvrševati upravičenj, razen če za to obstajajo utemeljeni razlogi.

V. UPRAVLJANJE RADIOFREKVENČNEGA SPEKTRA

1. **Splošne določbe**

31. člen

(upravljanje radiofrekvenčnega spektra)

(1) Radiofrekvenčni spekter je omejena naravna dobrina s pomembno družbeno, kulturno in gospodarsko vrednostjo.

(2) Državni organi v skladu z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji, skrbijo za učinkovito in nemoteno uporabo radiofrekvenčnega spektra Republike Slovenije in pravic Republike Slovenije do orbitalnih pozicij. Pri tem v največji možni meri upoštevajo tudi priporočila ITU.

(3) Radiofrekvenčni spekter Republike Slovenije na podlagi javnega pooblastila upravlja agencija in pri tem upošteva strateške usmeritve ministrstva ter strateške dokumente Republike Slovenije in EU. Agencija pripravi najmanj triletno strategijo upravljanja radiofrekvenčnega spektra in jo predloži v soglasje vladi. Po pridobitvi soglasja agencija strategijo objavi na svojih spletnih straneh.

(4) Pri čezmejnem škodljivem motenju, povzročenem z oddajanjem radijskega signala iz drugih držav v nasprotju z mednarodnopravnimi akti iz drugega odstavka tega člena, lahko agencija sprejme nujne in sorazmerne ukrepe za zaščito nemotene uporabe radiofrekvenčnega spektra v Republiki Sloveniji. Ti ukrepi obsegajo predvsem povečanje dovoljene oddajne moči, spremembo antenskega sevalnega diagrama, spremembo

polarizacije, spremembo višine antene nad terenom ter spremembo lokacije oddajanja, če se s tem območje pokrivanja ne spremeni.

32. člen

(splošna načela upravljanja radiofrekvenčnega spektra)

Agencija in pristojni državni organi spodbujajo harmonizacijo uporabe radiofrekvenčnega spektra za elektronska komunikacijska omrežja in storitve v EU za zagotovitev uspešne in učinkovite uporabe in koristi za potrošnike, kot so večja konkurenca, ekonomija obsega in medsebojno vzajemno delovanje omrežij in storitev. Pri tem v skladu s 33. členom tega zakona in v skladu z Odločbo 676/2002/ES med drugim:

1. prizadevajo si za pokritost ozemlja Republike Slovenije in njenega prebivalstva z visokokakovostnimi in hitrimi brezžičnimi širokopasovnimi povezavami ter za pokritost glavnih državnih in evropskih prometnih poti, vključno z vseevropskim prometnim omrežjem iz Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L št. 348 z dne 20. 12. 2013, str. 1),

2. spodbujajo hiter razvoj novih brezžičnih komunikacijskih tehnologij, vključno z medsektorskim pristopom, kadar je to primerno,

3. zagotavljajo predvidljivost in doslednost pri izdaji odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, njihovem podaljšanju, spremembah in razveljavitvah z namenom spodbujanja dolgoročnih naložb,

4. preprečujejo škodljivo motenje ali čezmejno škodljivo motenje v skladu s 33. in 39. členom tega zakona ter sprejmejo primerne ukrepe v ta namen, vključno s preventivnimi ukrepi,

5. spodbujajo souporabo radiofrekvenčnega spektra med podobnimi ali različnimi uporabami radiofrekvenčnega spektra v skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence,

6. v skladu z 39. členom tega zakona pri dodelitvi radijskih frekvenc predvidijo uporabo najustreznejših in najpreprostejših sistemov za podeljevanje pravic, ki zagotavlja kar največjo stopnjo prožnosti, souporabe in učinkovitosti uporabe radiofrekvenčnega spektra,

7. uporabljajo pravila za dodelitev, podaljšanje, prenos, spremembe in razveljavitve odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so jasno in pregledno določena, da se zagotovijo regulativna varnost, doslednost in predvidljivost,

8. prizadevajo si za doslednost in predvidljivost v zvezi z uporabo radiofrekvenčnega spektra zaradi varovanja javnega zdravja v skladu s predpisi, ki urejajo elektromagnetno sevanje v naravnem in življenjskem okolju.

33. člen

(strateško načrtovanje in usklajevanje politike radiofrekvenčnega spektra ter njegova čezmejna koordinacija)

(1) Agencija in pristojni državni organi sodelujejo z Evropsko komisijo in organi drugih držav članic EU pri strateškem načrtovanju, čezmejni koordinaciji in usklajevanju uporabe radiofrekvenčnega spektra v EU v skladu s politikami EU glede vzpostavitve in delovanja notranjega trga na področju elektronskih komunikacij. Pri tem med drugim upoštevajo gospodarske vidike in vidike varnosti, zdravja, javnega interesa, svobode izražanja ter kulturne, znanstvene, socialne in tehnične vidike v zvezi s politikami EU ter različne interese uporabnikov radiofrekvenčnega spektra, da bi na ta način optimizirali uporabo radiofrekvenčnega spektra in se izognili škodljivemu motenju.

(2) Agencija in pristojni državni organi v sodelovanju z Evropsko komisijo in organi drugih držav članic EU spodbujajo koordinacijo pristopov na področju politike radiofrekvenčnega spektra v EU in, če je potrebno, usklajene pogoje glede razpoložljivosti in učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra, ki so potrebni za vzpostavitev in delovanje notranjega trga na področju elektronskih komunikacij.

(3) Agencija in pristojni državni organi v okviru Skupine za politiko radiofrekvenčnega spektra (RSPG) v sodelovanju z drugimi državami članicami EU in Evropsko komisijo v skladu s prvim odstavkom tega člena, na njuno zahtevo pa tudi z Evropskim parlamentom in Svetom, pri podpori strateškemu načrtovanju in koordinaciji pristopov na področju politike radiofrekvenčnega spektra v EU skrbijo za:

1. oblikovanje najboljših praks glede vprašanj, povezanih z radiofrekvenčnim spektrom zaradi izvajanja Direktive 2018/1972/EU,

2. pospeševanje usklajevanja med državami članicami EU zaradi izvajanja Direktive 2018/1972/EU in drugih predpisov EU ter zaradi prispevanja k razvoju notranjega trga,

3. usklajevanje pristopov k dodelitvi in podelitvi uporabe radiofrekvenčnega spektra ter objavljanje poročil ali mnenj o vprašanjih, povezanih z radiofrekvenčnim spektrom.

(4) Agencija in pristojni državni organi sodelujejo s pristojnimi organi drugih držav članic EU ter v okviru RSPG, da se zagotovi, da države članice EU na svojem ozemlju lahko uporabljajo harmonizirani radiofrekvenčni spekter in da se rešijo morebitne težave ali spori glede čezmejne koordinacije ali čezmejnega škodljivega motenja z drugimi državami članicami EU ali tretjimi državami, ki Republiki Sloveniji ali drugim državam članicam EU onemogočajo uporabo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra na svojem ozemlju. Agencija in pristojni državni organi v ta namen sprejmejo potrebne ukrepe brez poseganja v obveznosti iz mednarodnopravnih aktov, uveljavljenih v Republiki Sloveniji, ki urejajo radiofrekvenčni spekter.

(5) Ministrstvo lahko zaprosi RSPG, da posreduje pri reševanju problemov, povezanih s čezmejno koordinacijo ali čezmejnim škodljivim motenjem. Predlog ministrstvu, da poda takšno zaprosilo, lahko da tudi agencija.

34. člen

(načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov)

(1) Vlada na predlog ministra z uredbo sprejme načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov, s katero določi radiokomunikacijske storitve v povezavi z radiofrekvenčnimi pasovi, način uporabe radiofrekvenčnih pasov in druga vprašanja v zvezi z njihovo uporabo.

(2) Strokovno gradivo za predlog uredbe iz prejšnjega odstavka pripravi agencija v skladu z mednarodnopravnimi akti, ki urejajo področje radiofrekvenčnega spektra in so uveljavljeni v Republiki Sloveniji.

35. člen

(načrt uporabe radijskih frekvenc)

(1) Načrt uporabe radijskih frekvenc, ki mora biti skladen z načrtom iz prejšnjega člena, sprejme agencija s splošnim aktom.

(2) Agencija s splošnim aktom iz prejšnjega odstavka podrobneje opredeli namen uporabe in način dodelitve radijskih frekvenc znotraj radiofrekvenčnih pasov, ki so za posamezne radiokomunikacijske storitve predvideni z uredbo iz prejšnjega člena, in določi tehnične parametre za uporabo radijskih frekvenc. Pri tem določi, v katerih primerih gre za harmonizirani radiofrekvenčni spekter.

(3) Agencija sprejme splošni akt iz prvega odstavka tega člena z upoštevanjem potreb varnosti in obrambe države, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, varnosti zračnega prometa ter morebitnih dodatnih potreb ministrstva, pristojnega za obrambo, in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, ki bi nastale zaradi stanj ogroženosti.

(4) Splošni akt iz prvega odstavka tega člena sprejme agencija:

1. v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za obrambo, ministrstvom, pristojnim za varstvo okolja, ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, in direktorjem ali direktorico Slovenske obveščevalno-varnostne agencije (v nadaljnjem besedilu: direktor Slovenske obveščevalno-varnostne agencije),

2. v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, predvidene za potrebe za varnost zračnega prometa, pa v soglasju z ministrstvom, pristojnim za varstvo okolja, in ministrstvom, pristojnim za promet.

36. člen

(tehnološka nevtralnost)

(1) Vse vrste tehnologij, ki se uporabljajo za elektronske komunikacijske storitve in ki ustrezajo minimalnim tehničnim zahtevam v skladu z namenom uporabe radijskih frekvenc iz splošnega akta iz prejšnjega člena, se lahko uporabljajo v radiofrekvenčnih pasovih, ki so v načrtu iz 34. člena tega zakona opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve v skladu s predpisi EU.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija s splošnim aktom iz prejšnjega člena določi sorazmerne in nediskriminacijske omejitve za vrste tehnologij radijskega omrežja ali tehnologij za brezžični dostop, ki se uporabljajo za storitve elektronskih komunikacij, če je to potrebno zaradi:

1. preprečevanja škodljivega motenja,

2. varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji,

3. zagotavljanja tehnične kakovosti storitve,

4. zagotavljanja maksimalne souporabe radijskih frekvenc,

5. varovanja učinkovite rabe spektra,

6. uresničevanja cilja javnega interesa po drugem odstavku 37. člena tega zakona.

(3) Agencija določi omejitve iz razloga iz 2. točke prejšnjega odstavka, če dobi takšno usmeritev ministrstva, pristojnega za okolje, ali ministrstva, pristojnega za zdravje.

37. člen

(storitvena nevtralnost)

(1) V radiofrekvenčnih pasovih, ki so v načrtu iz 34. člena tega zakona opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve, se lahko izvajajo vse elektronske komunikacijske storitve, ki ustrezajo minimalnim tehničnim zahtevam znotraj radiofrekvenčnih pasov, kakor je to določeno v splošnem aktu iz 35. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona predpiše zagotavljanje določene elektronske komunikacijske storitve v posameznem radiofrekvenčnem pasu, če oceni, da je to potrebno zaradi:

1. varovanja življenja,

2. spodbujanja socialne, regionalne ali teritorialne kohezije,

3. preprečevanja neučinkovite uporabe radijskih frekvenc,

4. spodbujanja kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma z dodeljevanjem radijskih frekvenc za radiodifuzijo.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena agencija s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona določi prepoved zagotavljanja katere koli druge elektronske komunikacijske storitve v nekem radiofrekvenčnem pasu, če oceni, da je to potrebno iz razloga iz 1. točke prejšnjega odstavka.

38. člen

(pregled omejitev in ukrepov v zvezi z zagotavljanjem tehnološke in storitvene nevtralnosti)

Agencija v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, preverja nujnost omejitev in ukrepov, ki izhajajo iz drugega odstavka 36. člena tega zakona ter drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena. Agencija objavi rezultate pregleda na svojih spletnih straneh.

39. člen

(uporaba radijskih frekvenc)

(1) V Republiki Sloveniji se radijske frekvence uporabljajo na podlagi splošne odobritve, kjer to izhaja iz splošnega akta iz 35. člena tega zakona, ali na podlagi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, kadar agencija s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona oceni, da je to nujno potrebno. Agencija pri tem upošteva:

1. preprečevanje škodljivega motenja,

2. posebne značilnosti posameznih radijskih frekvenc (npr. glede razširjanja radijskih valov in predvidene ravni moči prenosa),

3. pogoje za souporabo spektra, kadar je to primerno,

4. potrebo po zagotavljanju tehnične kakovosti komunikacij ali storitev,

5. varovanje učinkovite uporabe spektra,

6. uresničevanje ciljev javnega interesa pri dodeljevanju radijskih frekvenc za radiodifuzijo.

(2) V splošnem aktu iz 35. člena tega zakona se lahko za posamezne radijske frekvence, kjer je to primerno, določi tudi kombinacija splošne odobritve in izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija pri tem upošteva učinke različnih kombinacij in postopnega prehoda iz enega načina uporabe radijskih frekvenc v drugega na razvoj inovativnih storitev in zagotavljanje konkurence na trgu.

(3) Agencija v splošnem aktu iz 35. člena tega zakona določi, v katerih radiofrekvenčnih pasovih je dovoljena souporaba, pri čemer hkrati določi tudi pogoje souporabe. Ti morajo spodbujati učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra, zagotavljanje konkurence in inovacije.

(4) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena za radijske frekvence, ki so s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ni treba pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Ne glede na navedeno agencija tudi v teh primerih na zahtevo vlagatelja izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc.

(5) Vlada na predlog ministra, pristojnega za obrambo, uredi upravljanje in dodeljevanje radijskih frekvenc iz prejšnjega odstavka z uredbo.

(6) Agencija pripravi pregled dodeljenih radijskih frekvenc, ki vsebuje podatke o tem, katerim fizičnim ali pravnim osebam so določene radijske frekvence dodeljene, vendar ne vsebuje podatkov za radijske frekvence iz četrtega odstavka tega člena. Podatki iz pregleda dodeljenih radijskih frekvenc so javni. Agencija pregled dodeljenih radijskih frekvenc javno objavi in ga redno posodablja.

40. člen

(izvajanje radioamaterskih storitev)

(1) Radioamaterji lahko uporabljajo radijske frekvence, ki so s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev, na podlagi radioamaterskega dovoljenja.

(2) Tuji radioamaterji smejo uporabljati radijske frekvence iz prejšnjega odstavka, če imajo veljavno radioamatersko dovoljenje Evropske konference poštnih in telekomunikacijskih uprav (CEPT). Tujim radioamaterjem, ki nimajo veljavnega radioamaterskega dovoljenja CEPT, agencija izda začasno dovoljenje ob smiselni uporabi tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(3) Agencija izda dovoljenje iz prvega odstavka tega člena po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, na vlogo radioamaterja ali društva ali zveze društev, v katere se združujejo radioamaterji, ki vlogi priloži potrdilo o opravljenem izpitu za radioamaterja, ali na vlogo pravne osebe, ki vlogi priloži dokazilo o registraciji društva ali druge pravne osebe na podlagi zakona, ki ureja organizacijo društev, in veljavno radioamatersko dovoljenje člana društva.

(4) Radioamatersko dovoljenje poleg sestavin, predvidenih z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vsebuje:

1. podatke o imetniku radioamaterskega dovoljenja,

2. dodeljen klicni znak,

3. razred radioamaterja in

4. čas veljavnosti radioamaterskega dovoljenja.

(5) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja tega člena.

2. **Postopek**

2.1 *Postopek za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc*

41. člen

(postopek za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Agencija izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc v skladu s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc iz 35. člena tega zakona po določbah zakona, ki ureja splošni

upravni postopek, in po predhodnem javnem razpisu v primerih, ko to določa ta zakon. Postopki dodelitve radijskih frekvenc morajo biti odprti, objektivni, pregledni, sorazmerni in nediskriminacijski.

(2) Odločba se izda na podlagi javnega razpisa, kadar se v postopku iz 46. člena tega zakona ugotovi, da se učinkovita uporaba določene radijske frekvence lahko zagotovi le z omejitvijo števila izdanih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za radiodifuzijo in odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje prizemnih brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in ostalih javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom za nacionalno pokrivanje se izdata na podlagi javnega razpisa brez izvedbe postopka iz 46. člena tega zakona. Če agencija prejme pobudo zainteresiranega za uporabo razpoložljivih radijskih frekvenc za radiodifuzijo ali radijskih frekvenc za zagotavljanje storitev iz prejšnjega stavka za javni razpis, se v 30 dneh pisno opredeli do prejete pobude. V odgovoru mora pojasniti, ali v zvezi z radijskimi frekvencami, po katerih se povprašuje, namerava izvesti javni razpis ali ne, in svojo odločitev obrazložiti. Če pobudo za javni razpis sprejme, ga mora izvesti brez odlašanja. Če je pobuda zavrnjena zaradi potrebe po mednarodni uskladitvi radijske frekvence, agencija pobudniku v odgovoru pojasni tudi časovni načrt za mednarodno uskladitev. Če mora agencija pred pripravo odgovora izvesti dodatne preverbe oziroma aktivnosti v zvezi z mednarodno uskladitvijo radijske frekvence, lahko pobudniku odgovori tudi v daljšem roku, ki ne presega treh mesecev, pri čemer o razlogih in daljšem roku pobudnika obvesti v 30 dneh od prejete pobude.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija izda odločbo o dodelitvi radijske frekvence iz četrtega do šestega odstavka 65. člena tega zakona brez javnega razpisa.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena agencija izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za radiodifuzijo ponudnikom storitev radiodifuzije vsebin brez javnega razpisa za potrebe uresničevanja ciljev javnega interesa v skladu s 85. členom tega zakona.

(6) Agencija izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc fizični ali pravni osebi, ki je bila s preglednim in odprtim postopkom (ministrstva ali lokalne skupnosti) izbrana za upravljavca z uporabo proračunskih sredstev zgrajenega širokopasovnega omrežja, za območje, na katerem je to omrežje zgrajeno. Odločba se izda na podlagi zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in brez izvedbe postopka iz 46. člena tega zakona.

42. člen

(usklajeno dodeljevanje radijskih frekvenc v zvezi s skupnimi izbirnimi postopki)

(1) Če je bila uporaba določenih radijskih frekvenc usklajena, pogoji in postopki dostopa dogovorjeni, fizične ali pravne osebe, ki se jim dodelijo radijske frekvence, pa izbrane v skladu z mednarodnimi sporazumi in predpisi EU, te osebe pridobijo pravico do uporabe teh radijskih frekvenc v Republiki Sloveniji na podlagi odločbe, izdane na podlagi tega zakona.

(2) Kadar je s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona predpisana uporaba radijskih frekvenc na podlagi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, agencija izda odločbo na podlagi določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in brez predhodnega postopka javnega razpisa. Če

so bili v postopku izbire iz prejšnjega odstavka izpolnjeni vsi pogoji, predpisani za dodelitev teh radijskih frekvenc s tem zakonom, jim agencija ne sme naložiti še dodatnih pogojev, meril ali postopkov, ki bi lahko omejili, spremenili ali upočasnili izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Fizične ali pravne osebe, ki v Republiki Sloveniji pridobijo pravico uporabe radijskih frekvenc iz prvega odstavka tega člena brez odločbe agencije, smejo te frekvence uporabljati le v skladu z izbirno odločbo institucij EU (v nadaljnjem besedilu: izbirna odločba) in predpisom EU, na podlagi katerega je bila izdana, ter morajo pri tem izpolnjevati tudi vse pogoje, ki iz njiju izhajajo. Agencija mora te osebe ustrezno obvestiti o njihovih pravicah in načinu njihovega uresničevanja v Republiki Sloveniji. Pri tem agencija upošteva izbirno odločbo in predpis EU, na podlagi katerega je bila izdana.

(4) Agencija spremlja in nadzira uporabo radijskih frekvenc iz prvega odstavka tega člena ter pri tem upošteva predpise EU, vključno s poročanjem Evropski komisiji, kjer je to določeno.

43. člen

(skupni izbirni postopek)

(1) Kadar agencija prejme pobudo za dodelitev radijskih frekvenc v okviru skupnega postopka dodelitve z eno ali več drugimi državami članicami EU, začne postopek dodelitve radijskih frekvenc v skladu z določbami tega zakona. Pri tem upošteva skupno dogovorjen načrt, pogoje, določene v skupnem postopku odobritve, med drugim, da se zainteresiranim za dodelitev zagotovijo podobni bloki radiofrekvenčnega spektra. Ministrstvo lahko da agenciji usmeritev za začetek postopka.

(2) Dokler skupni izbirni postopek ni izveden, mora agencija omogočiti priključitev drugih držav članic EU k postopku.

(3) Kadar agencija ne izvede skupnega postopka odobritve, pobudnika obvesti o razlogih za takšno odločitev.

44. člen

(koordinirani časovni načrt dodelitve radiofrekvenčnega spektra)

(1) Agencija in drugi pristojni organi sodelujejo s pristojnimi organi drugih držav članic EU z namenom koordinacije uporabe harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra za elektronska komunikacijska omrežja in storitve v EU.

(2) Za harmonizirani radiofrekvenčni spekter za brezžična širokopasovna omrežja in storitve agencija čim prej po uveljavitvi tehničnih izvedbenih ukrepov v skladu z Odločbo 676/2002/ES izpelje postopek za izdajo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, v vsakem primeru pa najpozneje v 30 mesecih od uveljavitve tehničnih izvedbenih ukrepov oziroma čim prej po umiku odločitve o dopustnosti alternativne uporabe iz 47. člena tega zakona.

(3) Agencija lahko v obsegu, ki je potreben iz razlogov iz 1. ali 4. točke drugega odstavka 37. člena tega zakona, odloži postopek iz prejšnjega odstavka za posamezne radijske frekvence zaradi:

1. nerešenih vprašanj v okviru čezmejne koordinacije s tretjimi državami, ki povzročajo škodljivo motenje, če je Republika Slovenija, kjer je primerno, predhodno zaprosila EU za pomoč pri koordinaciji,

2. varnosti in obrambe države,

3. višje sile.

(4) Agencija v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od dveh let, pregleduje upravičenost odloga iz prejšnjega odstavka.

(5) Agencija lahko odloži postopek iz drugega odstavka tega člena za posamezne radijske frekvence v potrebnem obsegu in za največ 30 mesecev zaradi:

1. nerešenih vprašanj v okviru čezmejne koordinacije z drugimi državami članicami EU, ki povzročajo škodljivo motenje, če je Republika Slovenija predhodno zaprosila RSPG za pomoč,

2. zagotovitve in kompleksnosti zagotavljanja tehnične migracije obstoječih imetnikov odločb o dodelitvi teh radijskih frekvenc.

(6) Ministrstvo o odlogu iz tretjega odstavka tega člena oziroma odlogu iz petega odstavka tega člena obvesti druge države članice EU in Evropsko komisijo. V obvestilu navede razloge za odlog.

45. člen

(izdaja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Vloga za začetek postopka za pridobitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc mora poleg sestavin, določenih z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vsebovati podatke, ki jih agencija potrebuje za vodenje uradne evidence imetnikov odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in za nadzor uporabe radijskih frekvenc, in sicer:

1. ime, naslov in davčno številko za fizične osebe,

2. firmo, sedež, davčno številko in navedbo zakonitega zastopnika za pravne osebe,

3. navedbo radijske frekvence, na katero se vloga nanaša, in namen uporabe te radijske frekvence,

4. navedbo geografskega območja uporabe radijske frekvence,

5. podatke o predvideni tehnični rešitvi, predvsem podatke o lokaciji objektov, predvidenem antenskem sistemu in radijski opremi ter podatke, ki so potrebni za izračun pokrivanja in vpliva na ostale radijske postaje v smislu škodljivega motenja in ekonomičnosti izrabe radijske frekvence.

(2) Agencija mora odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, kadar javni razpis ni potreben, izdati in odposlati vlagatelju v 42 dneh po prejemu vloge za pridobitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ter hkrati podatke o dodelitvi vpisati v pregled dodeljenih radijskih frekvenc.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka agencija z odločbo zavrne izdajo odločbe o dodelitvi, če ugotovi, da:

1. vlagatelj nima poravnanih vseh zapadlih obveznosti do agencije,

2. dodelitev radijske frekvence ne bi bila skladna z aktoma iz 34. in 35. člena tega zakona,

3. dodelitev radijske frekvence ne bi bila skladna z učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra,

4. bi signal radijske opreme povzročal škodljivo motenje druge radijske opreme, sprejemnikov ali električnih ali elektronskih sistemov, ki se mu ne bi bilo mogoče izogniti.

46. člen

(pridobitev mnenj zainteresirane javnosti)

(1) Če agencija oceni, da bi interes za določene radijske frekvence lahko presegel njihovo razpoložljivost in zato ne bi bila mogoča njihova učinkovita uporaba, na svojih spletnih straneh objavi javni poziv za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti o pogojih uporabe teh radijskih frekvenc, zlasti o omejitvi števila imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, preverja, ali je treba objaviti nov javni poziv iz prejšnjega stavka. Tak javni poziv pa mora objaviti vedno, kadar od zainteresiranega za uporabo določenih radijskih frekvenc prejme pobudo za javni razpis.

(2) Agencija v javnem pozivu določi rok za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(3) Če agencija na podlagi odziva zainteresirane javnosti in na podlagi drugih ustreznih informacij, s katerimi razpolaga, ugotovi, da določene radijske frekvence ne bodo dostopne vsem interesentom, mora pred izdajo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc izvesti javni razpis. V nasprotnem primeru agencija izda odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na podlagi zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

47. člen

(alternativna uporaba harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra)

(1) Agencija lahko radijske frekvence iz harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra, za katere na podlagi povpraševanja ob smiselni uporabi 269. člena tega zakona ali v postopku javnega razpisa ugotovi, da ni interesa za njihovo uporabo za harmonizirane storitve, z odločbo dodeli za drugi namen, ki je skladen s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona, in sicer pod pogojem, da takšna uporaba ne preprečuje ali ovira razpoložljivosti ali uporabe teh radijskih frekvenc v drugih državah članicah EU. Agencija pri tem upošteva tudi prihodnje povpraševanje po teh radijskih frekvencah in dolgoročno razpoložljivost ali uporabo tega radiofrekvenčnega spektra v EU ter ekonomijo obsega za opremo, ki je posledica uporabe harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra v EU.

(2) Agencija vsake dve leti preveri, ali je alternativna uporaba še skladna s prejšnjim odstavkom.

(3) Agencija mora pregled iz prejšnjega odstavka opraviti vedno, kadar prejme utemeljeno zahtevo za uporabo pasu v skladu s harmoniziranimi pogoji.

(4) Agencija o alternativni uporabi in rezultatih pregleda obvesti Evropsko komisijo in pristojne organe drugih držav članic EU.

48. člen

(uporaba določb pri izvajanju javnega razpisa)

(1) V samem postopku javnega razpisa se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, razen določb o izločitvi.

(2) Javni razpis vodi posebna nepristranska komisija (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki jo imenuje direktor ali direktorica agencije (v nadaljnjem besedilu: direktor) in v katero so lahko imenovane tudi osebe, ki niso zaposlene v agenciji.

(3) Določbe o izločitvi uradne osebe se uporabljajo za člane komisije tudi, če niso uradne osebe, zaposlene v agenciji.

49. člen

(sklep o uvedbi javnega razpisa)

(1) Javni razpis se začne s sklepom agencije, ki mora vsebovati vsaj:

1. natančno navedbo radijskih frekvenc, ki so predmet javnega razpisa, radiokomunikacijske storitve, ki se izvajajo z uporabo teh radijskih frekvenc, ter območja oziroma lokacije, na katerih se bodo te radijske frekvence uporabljale,

2. pogoje, zahteve in kvalifikacije, ki jih mora ponudnik izpolnjevati in morajo biti skladni z veljavno relevantno zakonodajo in prostorskimi akti,

3. merila za izbiro najugodnejše ponudbe in način njihove uporabe ter morebitne druge omejitve, ki bodo upoštevane pri ocenjevanju ponudb,

4. najnižji znesek plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in način njegovega plačila (enkratni znesek, obročno), razen če se javni razpis nanaša na radijske frekvence za opravljanje analogne radiodifuzije,

5. rok, v katerem lahko ponudniki predložijo ponudbe, in način njihove predložitve (datum, čas, naslov, oznaka),

6. naslov, prostor, datum in uro javnega odpiranja ponudb,

7. kraj, čas in osebo, pri kateri lahko interesenti dvignejo razpisno dokumentacijo, ceno razpisne dokumentacije in način plačila te dokumentacije oziroma povezavo na spletno stran, na kateri je objavljena razpisna dokumentacija,

8. osebo za stike, pri kateri lahko ponudniki dobijo dodatne informacije,

9. rok, v katerem bodo ponudniki obveščeni o izidu razpisa (rok, v katerem bodo izdane odločbe).

(2) Agencija si pri oblikovanju razpisnih pogojev, zahtev in kvalifikacij ter meril iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka prizadeva, da bi ti pogoji, zahteve, kvalifikacije in merila spodbujali konkurenco, inovacije in razvoj gospodarstva, pokritost ozemlja in zagotavljanje kakovosti storitev, kadar je to primerno, ter učinkovito rabo radiofrekvenčnega spektra.

(3) Kadar je predmet javnega razpisa dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije, mora sklep vsebovati tudi pogoje in merila za izbiro najugodnejše ponudbe v skladu z zakonom, ki ureja medije. Pogoje in merila iz tega odstavka po predhodnem pisnem mnenju Sveta za radiodifuzijo določi agencija v soglasju z ministrstvom, pristojnim za medije.

(4) Agencija mora glede najnižjega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in načina njegovega plačila predhodno pridobiti soglasje vlade.

(5) Sklep, ki ga agencija izda na podlagi prvega odstavka tega člena, mora agencija objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije.

(6) Agencija lahko spremeni sklep iz prvega odstavka tega člena, ob tem pa mora glede na obseg sprememb v sklepu odločiti tudi o podaljšanju roka za oddajo ponudb. O vsaki spremembi morajo biti enakopravno in pregledno obveščeni vsi zainteresirani ponudniki. Novi sklep mora biti objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije najpozneje sedem dni pred potekom roka, ki je bil določen za oddajo ponudb s sklepom iz prvega odstavka tega člena.

(7) Če je tako predvideno v razpisni dokumentaciji, lahko agencija do izdaje odločbe ali odločb o dodelitvi radijskih frekvenc razveljavi sklep iz prvega odstavka tega člena. Sklep o razveljavitvi agencija objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

50. člen

(rok za predložitev ponudb)

(1) Rok za predložitev ponudb mora omogočati, da ponudniki pripravijo kakovostne ponudbe in ne sme biti krajši od 30 dni, teči pa začne naslednji dan po objavi sklepa iz prejšnjega člena.

(2) Za pravočasno vloženo se šteje ponudba, predložena v roku, ki je določen v javnem razpisu.

(3) Agencija ne sme prevzeti ponudbe, njene spremembe, dopolnitve ali nadomestitve, prispele po poteku roka iz prejšnjega odstavka. Če je poslana po pošti, jo mora zapečateno poslati nazaj pošiljatelju.

(4) Agencija mora seznam ponudnikov in predložene ponudbe varovati kot poslovno skrivnost do poteka roka za javno odpiranje ponudb.

51. člen

(razpisna dokumentacija)

Agencija mora v razpisni dokumentaciji obrazložiti vse točke sklepa o uvedbi javnega razpisa in navesti, katera dokazila o izpolnjevanju pogojev morajo biti priložena, da se bo ponudba štela za pravilno.

52. člen

(posebne določbe o javnem odpiranju ponudb)

(1) Odpiranje ponudb je javno.

(2) Razpisna komisija o postopku odpiranja vodi zapisnik, ki mora vsebovati zlasti podatke o zaporedni številki ponudbe, pri anonimnem razpisu pa podatke o nazivu ali šifri ponudnika in ponudbeno ceno. Pri tem je treba ves čas postopka paziti, da ponudnikove poslovne skrivnosti niso razkrite.

(3) Na javnem odpiranju ponudb se preveri popolnost ponudb glede na to, ali so bili predloženi vsi dokumenti, ki jih zahteva razpisna dokumentacija (formalna popolnost), pri čemer se verodostojnost in vsebina dokumentov ne preverjata.

(4) Odpirajo se samo v roku prispele in pravilno označene ponudbe. Nepravilno označene ponudbe mora razpisna komisija zapečatene poslati nazaj pošiljatelju.

(5) Javni razpis uspe, če je nanj prispela vsaj ena pravočasna in pravilna ponudba, ki ustreza razpisnim pogojem.

(6) V sklepu o uvedbi javnega razpisa lahko agencija določi, da posamezni javni razpis uspe, če nanj prispe drugo določeno najmanjše število ponudb, ki ustrezajo razpisnim pogojem.

53. člen

(dopolnitev ponudb)

(1) Komisija v petih dneh po odpiranju ponudb ponudnike nepopolnih ponudb pisno pozove, naj jih dopolnijo. Rok za dopolnitev ne sme biti krajši od osmih dni in ne daljši od 15 dni. Vsebina ponudbe v delih, ki so predmet ocenjevanja, ni predmet dopolnitve.

(2) Nepopolne ponudbe, ki jih ponudniki v roku iz prejšnjega odstavka ne dopolnijo, se zavržejo.

54. člen

(pregled in ocenjevanje ponudb)

(1) Po zaključenem javnem odpiranju ponudb komisija najprej ugotovi, ali vsi dokumenti v ponudbi ustrezajo zahtevam zakona in razpisne dokumentacije. Če komisija ugotovi, da neka ponudba ne ustreza zahtevam zakona in razpisne dokumentacije, jo izloči iz nadaljnjega postopka ocenjevanja. Preostale ponudbe komisija oceni v skladu z razpisnimi merili.

(2) Po pregledu in oceni prispelih ponudb komisija sestavi poročilo, v katerem predstavi ocene posameznih ponudb in navede, katera ponudba najbolj ustreza objavljenim merilom za izbiro ponudb.

(3) Kadar je predmet javnega razpisa dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije, komisija pošlje popolne ponudbe in poročilo o njihovi oceni v skladu z razpisnimi merili Svetu za radiodifuzijo. Svet za radiodifuzijo pregleda prispele ponudbe in poročilo o njihovi oceni ter najpozneje v 60 dneh po prejemu ponudb in poročila agencije predloži agenciji obrazložen predlog izbire.

(4) Komisija oziroma Svet za radiodifuzijo lahko od ponudnikov zahtevata pojasnila v zvezi z njihovimi ponudbami, vendar pri tem ne smeta zahtevati, dovoliti ali ponuditi kakršne koli spremembe ali dopolnitve vsebine ponudbe.

(5) Komisija oziroma Svet za radiodifuzijo morata pri pregledu in ocenjevanju ponudb upoštevati le tista merila za izbiro najugodnejšega ponudnika, ki so določena v zakonu in razpisni dokumentaciji, zlasti učinkovitost izrabe radiofrekvenčnega spektra in spodbujanje ter varstvo konkurence.

2.2 *Javna dražba*

55. člen

(javni razpis za pripravo javne dražbe)

(1) Kadar je edino merilo za izbiro najugodnejše ponudbe ponujena cena, agencija v sklepu o uvedbi javnega razpisa lahko določi, da se po opravljenem javnem razpisu opravi javna dražba.

(2) Sklep o uvedbi javnega razpisa mora v primeru iz prejšnjega odstavka vsebovati tudi:

1. radijske frekvence, ki so predmet javne dražbe, in morebitne omejitve števila pravic uporabe radijskih frekvenc,

2. pogoje in zahteve, ki jih mora izpolnjevati posamezni ponudnik, da se kvalificira na javno dražbo, vključno s plačilom zneska v višini administrativnih stroškov agencije za izvedbo javne dražbe, ki ga dražitelj vplača pred začetkom javne dražbe in se dražitelju, ki se kvalificira na javno dražbo, v nobenem primeru ne vrača,

3. najnižji znesek plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine (izklicna cena) in način njegovega plačila,

4. podrobnejša pravila za izvedbo javne dražbe v skladu z zakonom.

(3) Javni razpis, po katerem se opravi dražba, je uspel, če se na javno dražbo uvrstita vsaj dva ponudnika in glede predmeta javnega razpisa obstaja presežno povpraševanje.

(4) Agencija v sklepu o izbiri dražiteljev določi čas, kraj in način izvedbe javne dražbe. Javna dražba se opravi ne prej kakor 20 dni in ne pozneje kakor 30 dni po izdaji sklepa o izbiri

dražiteljev. Agencija objavi čas in kraj izvedbe javne dražbe na svojih spletnih straneh in v Uradnem listu Republike Slovenije.

56. člen

(način izvedbe javne dražbe)

(1) Javno dražbo vodi predsednik komisije iz drugega odstavka 48. člena tega zakona ali njegov namestnik.

(2) Javna dražba se opravi z neposrednim ustnim draženjem, s pisnimi ponudbami ali elektronskimi aplikacijami, ki so namenjene elektronskim dražbam.

(3) Javna dražba se lahko opravi tudi na drugi primerni način, ki omogoča, da uradna oseba agencije, ki vodi javno dražbo, in vsak dražitelj sproti in neposredno spremljata potek javne dražbe in da dražitelj brez ovir in neposredno daje ponudbe uradni osebi.

(4) Najmanjši dvig plačila iz 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena na draženju ne sme biti nižji od enega odstotka izklicne cene.

(5) Pred ugotovitvijo najvišje ponudbe oziroma ponudb je treba dražiteljem vsaj enkrat omogočiti, da dajo višjo ponudbo, in pri tem navesti zadnjo višino najvišje ponudbe ali ponudb, sicer bodo ta ponudba ali ponudbe ugotovljene in s sklepom razglašene za najvišje.

(6) Dražitelju ali dražiteljem z najvišjo ponudbo oziroma z najvišjo kombinacijo ponudb, ki so v skladu s pravili za izvedbo javne dražbe iz 4. točke drugega odstavka prejšnjega člena na javni dražbi uspeli, se izda pisni sklep, v katerem se določi znesek plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki ga morajo v skladu s temi pravili za izvedbo javne dražbe plačati, in rok, v katerem ga morajo plačati.

(7) Pri vodenju javne dražbe in vzdrževanju reda na njej ima predsednik komisije ali njegov namestnik, ki vodi javno dražbo, pooblastila uradne osebe v upravnem postopku v zvezi z vodenjem javne obravnave.

(8) Če predsednik komisije ali njegov namestnik med javno dražbo glede na potek draženja ugotovi, da sta se dva ali več dražiteljev dogovorili o načinu draženja ali njegovem rezultatu oziroma dražijo usklajeno, te dražitelje izloči iz javne dražbe ter o tem izda pisni sklep. Zoper ta sklep ni možno samostojno sodno varstvo.

(9) Če je bila javna dražba opravljena, se šteje, da so bili na javnem razpisu izbrani dražitelj ali dražitelji, ki so na javni dražbi uspeli in v predpisanem roku plačali plačilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine iz drugega odstavka 59. člena tega zakona.

57. člen

(elektronske dražbe)

(1) Kadar se javna dražba opravi z elektronskimi aplikacijami, ki so namenjene elektronskim dražbam, se ne uporabljata določbi tretjega in petega odstavka prejšnjega člena.

(2) Nadzor nad izvedbo elektronskih dražb opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

58. člen

(nepodeljene radijske frekvence)

Če na podlagi javne dražbe niso bile podeljene vse radijske frekvence, lahko agencija za preostale radijske frekvence ponovi postopek iz 46. člena tega zakona oziroma v primerih iz tretjega odstavka 41. člena tega zakona neposredno izvede javni razpis.

2.3 *Postopek po opravljenem javnem razpisu*

59. člen

(uporaba določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek)

(1) Agencija po prejemu poročila komisije o oceni ponudb nadaljuje odločanje po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, pri čemer imajo položaj stranke vsi ponudniki, ki so v roku, določenem v javnem razpisu, predložili pravilno označene ponudbe.

(2) Če je v sklepu o uvedbi javnega razpisa določeno, da se po opravljenem javnem razpisu opravi javna dražba, se upravni postopek uvede šele potem, ko dražitelj ali dražitelji, ki so na javni dražbi uspeli, plačajo plačilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine ali glede na način plačevanja vplačilo tistih njegovih obrokov, ki jih je po sklepu iz šestega odstavka 56. člena tega zakona treba plačati pred izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

60. člen

(omejitev dokazovanja)

(1) V upravnem postopku, začetem po javnem razpisu, ni dopustno predlagati ali izvajati dokazov, ki bi morali biti sestavni del popolne in ustrezne ponudbe ali ki bi kakor koli spreminjali ponudbo.

(2) Če je v sklepu o uvedbi javnega razpisa določeno, da se po opravljenem javnem razpisu opravi javna dražba, izvedba ustne obravnave v upravnem postopku ni obvezna.

61. člen

(izbira ponudnikov)

(1) Agencija odloči o ponudbah z izdajo ene ali več odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija mora izdati in vročiti odločbe najpozneje v osmih mesecih po poteku roka za predložitev ponudb ter hkrati o svoji odločitvi obvestiti javnost.

(2) V primeru razveljavitve sklepa o uvedbi javnega razpisa na podlagi sedmega odstavka 49. člena tega zakona, se upravni postopek za dodelitev radijskih frekvenc ustavi s sklepom.

62. člen

(prekinitev postopka)

Agencija lahko prekine postopek izdaje ali spremembe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, če so po mednarodnopravnih aktih, ki urejajo področje radiofrekvenčnega spektra in so uveljavljeni v Republiki Sloveniji, potrebne dodatne uskladitve, poizvedovanja ali dejavnosti.

63. člen

(vsebina odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc poleg sestavin, predvidenih z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vsebuje predvsem:

1. podatke o imetniku pravice uporabe radijskih frekvenc,

2. dodeljene radijske frekvence,

3. območje pokrivanja,

4. čas veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc,

5. pogoje, ki morajo biti izpolnjeni pri uporabi radijskih frekvenc.

(2) Pogoji iz 5. točke prejšnjega odstavka morajo pri odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, izdani na podlagi javnega razpisa, vsebovati tudi pogoje, ki se nanašajo na 5. in 7. točko 64. člena tega zakona.

(3) Kadar je predmet odločbe dodelitev radijskih frekvenc na podlagi izbirnega postopka iz prvega odstavka 42. člena tega zakona, odločba o dodelitvi radijskih frekvenc vsebuje tudi dodatne sestavine, potrebne za izvajanje predpisov EU, vključno s pogoji, ki izhajajo iz takšne izbirne odločbe in predpisa EU, na podlagi katerega je bila izdana.

(4) Kadar je predmet odločbe dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije, odločba vsebuje tudi navedbo imena programa.

(5) Spremembo podatkov iz 1. točke prvega odstavka tega člena in spremembo imena programa iz prejšnjega odstavka mora imetnik pravice uporabe radijskih frekvenc sporočiti agenciji v 30 dneh od njihovega nastanka.

(6) Agencija s splošnim aktom določi način določanja območij pokrivanja iz 3. točke prvega odstavka tega člena za primere, ko je predmet odločbe dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije.

(7) Agencija na svojih spletnih straneh objavi izreke odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, izdanih po opravljenem javnem razpisu, razen v primeru odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije.

64. člen

(pogoji za uporabo radijskih frekvenc)

(1) Pogoji iz 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko nanašajo samo na:

1. obveznost zagotavljanja storitve ali uporabe vrste tehnologije v okviru omejitev iz 36. in 37. člena tega zakona, vključno z zahtevami glede pokritosti in kakovosti, če je to primerno,

2. zagotavljanje učinkovite uporabe radijskih frekvenc,

3. tehnične in operativne pogoje, ki so potrebni za preprečevanje škodljivega motenja in za omejitev izpostavljanja najširše javnosti elektromagnetnim poljem, če se taki pogoji razlikujejo od tistih, ki so vključeni v splošno dovoljenje,

4. rok trajanja pravice uporabe radijskih frekvenc,

5. prenos imetništva pravice uporabe radijskih frekvenc ali oddajo pravice do uporabe radijskih frekvenc v najem ter pogoje tega prenosa ali oddaje v najem,

6. plačila po 72. členu tega zakona,

7. dodatne obveznosti, ki jih je izbrani ponudnik prevzel pri udeležbi na javnem razpisu (npr. glede hitrosti gradnje elektronskega komunikacijskega omrežja, programskih vsebin in podobno),

8. pogoje za združevanje ali souporabo radiofrekvenčnega spektra ali za omogočanje dostopa do radiofrekvenčnega spektra drugim uporabnikom na ožjih geografskih območjih ali na ravni celotne države,

9. obveznosti glede mednarodnopravnih aktov, uveljavljenih v Republiki Sloveniji, ki se nanašajo na uporabo radijskih frekvenc,

10. posebne pogoje, določene za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov radijske opreme,

11. pogoje, ki izhajajo iz izbirne odločbe iz 42. člena tega zakona in predpisa EU, na podlagi katerega je bila izdana.

(2) Agencija lahko za zagotavljanje uspešne in učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra ali za izboljšanje pokritosti spodbuja naslednje možnosti souporabe in določi pogoje za:

1. souporabo pasivne ali aktivne infrastrukture, ki temelji na radiofrekvenčnem spektru, ali souporabo radiofrekvenčnega spektra,

2. poslovne dogovore o dostopu do gostovanja,

3. skupno postavitev infrastrukture za zagotavljanje omrežij in storitev, ki temeljijo na uporabi radiofrekvenčnega spektra.

(3) Agencija lahko za izvajanje prejšnjega odstavka izda splošni akt.

(4) Imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc morajo pri izvajanju pogojev iz prejšnjih odstavkov upoštevati predpise, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence.

(5) Agencija s splošnim aktom podrobneje določi način uporabe sistema RDS, način identifikacije v DAB omrežjih ter tehnične in operativne pogoje modulacijskih signalov za analogne zvokovne radiodifuzne postaje.

65. člen

(čas veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc izda agencija za določen čas z upoštevanjem primernega obdobja, potrebnega za zagotavljanje konkurence, uspešno in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra in spodbujanje inovacij ter učinkovitih naložb, vključno z določitvijo primernega obdobja za njihovo amortizacijo, vendar za največ 15 let.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka izda agencija odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so namenjene zrakoplovni ali pomorski mobilni storitvi, za nedoločen čas.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena izda agencija odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev za 20 let. Agencija lahko prilagodi trajanje pravic uporabe iz tega člena z namenom, da zagotovi sočasen iztek obdobja trajanja pravic v enem ali več radiofrekvenčnih pasov.

(4) Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov radijske opreme, izda agencija za omejeno območje pokrivanja in največ za 18 mesecev, pri čemer upošteva predviden začetek veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, izdanih na javnem razpisu.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo za namen iz prejšnjega odstavka izda za največ 90 dni.

(6) Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za prireditve, izda agencija praviloma največ za 15 dni ali za drugi predvideni čas trajanja prireditve.

66. člen

(podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, razen odločb iz tretjega odstavka prejšnjega člena, se lahko na predlog njenega imetnika podaljša, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob poteku njene veljavnosti predpisani za uporabo teh radijskih frekvenc, ter ob upoštevanju ciljev iz 258. do 261. člena tega zakona.

(2) V primeru podaljšanja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc iz prejšnjega odstavka se za vse radijske frekvence, ki so bile prvotno podeljene na podlagi javnega razpisa, razen za radijske frekvence za analogno radiodifuzijo, plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc. Ta je prihodek proračuna. Višino tega zneska in način njegovega plačila določi agencija, pri čemer mora pridobiti predhodno soglasje vlade. Pri določitvi višine tega zneska in določitvi načina plačila je treba upoštevati obdobje, za katero se podaljšuje veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ter ponudbo in povpraševanje po razpisanih frekvencah,

razvitost trga, na katerega se nanašajo razpisane frekvence, in višino tovrstnih plačil v drugih državah članicah EU, v nobenem primeru pa ne sme biti tako visok, da bi oviral razvoj inovativnih storitev in konkurence na trgu.

(3) Vloga za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, razen za radijske frekvence za radiodifuzijo, mora biti vložena na agencijo najmanj 30 dni in največ 120 dni pred potekom veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija 120 dni pred potekom veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na elektronski naslov, ki ji ga je sporočil imetnik odločbe, pošlje obvestilo o poteku veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. To obvestilo je informativne narave in ne ustvarja pravnih posledic.

(4) Vloga za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za radiodifuzijo sme biti vložena na agencijo največ pet mesecev pred potekom veljavnosti takšne odločbe. Če agencija ne prejme vloge imetnika za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za radiodifuzijo 120 dni pred potekom veljavnosti takšne odločbe, ga mora z dopisom opozoriti na potek veljavnosti te odločbe in na pravne posledice, če vloga za podaljšanje te odločbe ne bo vložena v roku 60 dni od vročitve tega dopisa imetniku. Imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za radiodifuzijo vloži na agencijo vlogo za podaljšanje te odločbe najkasneje v roku 60 dni, odkar mu je bil dopis agencije vročen.

(5) V primeru podaljšanja agencija izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc.

(6) Veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov radijske opreme, in odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za prireditve, ni mogoče podaljšati.

67. člen

(podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve)

(1) Veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona se lahko podaljša, razen če je bila možnost podaljšanja izključena ob dodelitvi radijskih frekvenc. Veljavnost odločbe se lahko podaljša po uradni dolžnosti ali na predlog imetnika. Imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc lahko vlogo za podaljšanje na agencijo vloži najprej pet let pred potekom njene veljavnosti.

(2) Če agencija uvede postopek za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc iz prejšnjega odstavka, izvede javno obravnavo v skladu z 269. členom tega zakona, s katero ugotovi povpraševanje po radijskih frekvencah, ki so predmet podaljšanja. Predmet javne obravnave je tudi morebitna sprememba pogojev iz 64. člena tega zakona. Agencija mora tudi jasno navesti razloge za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in predlog najnižjega zneska plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in načina njegovega plačila.

(3) Agencija pri odločanju o podaljšanju odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc med drugim upošteva:

1. izpolnjevanja ciljev iz 32., 41. in 258. do 262. člena tega zakona in ciljev javne politike v skladu s pravom EU,

2. izvajanja tehničnega izvedbenega ukrepa, sprejetega na podlagi Odločbe 676/2002/ES,

3. pri nadzoru ugotovljene pomanjkljivosti glede izpolnjevanja pogojev iz odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc,

4. potrebo po spodbujanju konkurence ali preprečevanju izkrivljanja konkurence v skladu s 73. členom tega zakona,

5. potrebo po večji učinkovitosti uporabe radiofrekvenčnega spektra zaradi tehnološkega ali tržnega razvoja,

6. potrebo po preprečevanju hudih motenj pri zagotavljanju storitev.

(4) Agencija pri odločitvi, ali bo podaljšala veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, upošteva vse dokaze, ki izhajajo iz javne obravnave iz drugega odstavka tega člena, da na trgu obstaja povpraševanje s strani oseb, ki niso imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za radiofrekvenčni spekter v pasu, ki je predmet odločbe, ki se podaljšuje.

(5) V primeru podaljšanja agencija izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za najmanj pet let in največ 20 let. V novi odločbi se po potrebi prilagodijo pogoji uporabe radijskih frekvenc. O bistvenih prilagoditvah pogojev agencija izpelje javno posvetovanje v skladu z 269. členom tega zakona.

(6) V primeru podaljšanja se za radijske frekvence v skladu z devetim odstavkom 72. člena tega zakona plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc.

68. člen

(prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc ali oddaja pravice v najem)

(1) Imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc lahko svojo pravico do uporabe teh radijskih frekvenc s pravnim poslom prenese na drugo fizično ali pravno osebo ali jo da v najem drugi fizični ali pravni osebi, ki izpolnjuje predpisane pogoje, vendar le s predhodnim soglasjem agencije. Agencija pri tem preveri, ali ta druga fizična ali pravna oseba izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, podzakonskimi predpisi ali aktom agencije, in da predvideno trgovanje ne povzroča izkrivljanja konkurence zlasti tam, kjer je spekter neizkoriščen. Agencija lahko zavrne prenos ali oddajo pravice v najem, če obstaja očitno tveganje, da novi imetnik ne bo mogel izpolnjevati prvotnih pogojev za pravico uporabe. V primeru oddaje v najem najemodajalec prevzame odgovornost za izpolnjevanje prvotnih pogojev.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki je pravico do uporabe teh radijskih frekvenc pridobil na javnem razpisu brez plačila zneska iz devetega odstavka 72. člena tega zakona, razen v primeru radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo, svoje pravice do uporabe teh radijskih frekvenc s pravnim poslom ne more prenesti na drugo fizično ali pravno osebo ali jo dati v najem drugi fizični ali pravni osebi.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, zoper katerega agencija vodi postopek za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na podlagi 3. točke tretjega odstavka 70. člena tega zakona, svoje pravice do

uporabe radijskih frekvenc, glede katerih se vodi postopek, ne more s pravnim poslom prenesti na drugo fizično ali pravno osebo ali je dati v najem drugi fizični ali pravni osebi.

(4) Agencija v primeru prenosa pravice do uporabe radijskih frekvenc na drugo fizično ali pravno osebo v skladu s prvim odstavkom tega člena tej fizični ali pravni osebi izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(5) Namen uporabe radijskih frekvenc, ki je usklajena na podlagi predpisov EU, se s prenosom pravice do uporabe radijskih frekvenc ne sme spremeniti.

(6) Pogoji iz 64. člena tega zakona, ki jih vsebuje odločba o dodelitvi radijskih frekvenc, izdana na podlagi javnega razpisa, se smejo spremeniti le s predhodnim soglasjem agencije.

(7) Agencija na svojih spletnih straneh objavi relevantne informacije o pravicah uporabe radijskih frekvenc, ki jih je mogoče prenesti ali oddati v najem.

69. člen

(sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Agencija lahko odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc spremeni po uradni dolžnosti ali na predlog njenega imetnika.

(2) Po uradni dolžnosti se odločba o dodelitvi radijskih frekvenc spremeni, če:

1. se spremeni razporeditev radiofrekvenčnih pasov oziroma uporaba radijskih frekvenc,

2. se pojavijo javne potrebe, ki jih ni mogoče zadovoljiti drugače,

3. je to potrebno zaradi učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra v javno korist,

4. se ni mogoče drugače izogniti škodljivemu motenju ali ni doseženo radiofrekvenčno zaščitno razmerje,

5. to zahtevajo mednarodnopravni akti, uveljavljeni v Republiki Sloveniji, ki se nanašajo na radijske frekvence,

6. se spremeni ime imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ali ime programa,

7. je to potrebno zaradi povezovanja imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v širšo regionalno ali nacionalno programsko radijsko ali televizijsko mrežo, ki je vpisana pri pristojnem organu v skladu z zakonom, ki ureja medije,

8. je to potrebno zaradi izvajanja predpisov EU s področja elektronskih komunikacij.

(3) Sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na predlog njenega imetnika je mogoča samo v okviru območja pokrivanja iz te odločbe, in to tako, da se s tem ne posega v pravice drugih, ter pod pogoji tega zakona. Kadar gre za spremembo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije, je sprememba mogoča tudi zunaj območja pokrivanja, če taka sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc zagotavlja večjo učinkovitost uporabe

radijskih frekvenc in taka sprememba ne posega v koristi, ki jih imajo drugi imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, če so izpolnjeni pogoji iz tega zakona.

(4) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc se na predlog imetnika ne sme spremeniti, če je proti imetniku pravice do uporabe radijskih frekvenc voden postopek za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na podlagi 3. točke tretjega odstavka 70. člena tega zakona.

(5) Agencija ob spremembi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, prejšnjo pa razveljavi. V novi odločbi lahko agencija določi tudi obseg in rok prilagoditve. V primerih iz drugega odstavka tega člena lahko agencija odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc z novo odločbo tudi v celoti razveljavi in določi novo vsebino.

(6) Z odločbo iz prejšnjega odstavka lahko agencija izjemoma podaljša veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, razen odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje prizemnih brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev, če so zaradi prilagoditve iz prejšnjega odstavka stroški prilagoditve nesorazmerno posegli v koristi, ki jih ima imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(7) Imetnik spremenjene odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ima pravico do dodelitve drugih primerljivih radijskih frekvenc, ki tehnološko omogočajo izvajanje enakovrednih storitev, če razlogi za spremembo niso nastali po njegovi krivdi. Radijske frekvence z enakovrednim območjem pokrivanja se dodelijo z odločbo po upravnem postopku brez javnega razpisa.

(8) Imetnik spremenjene odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije iz prejšnjega odstavka ima pravico do dodelitve dodatnih radijskih frekvenc na območju pokrivanja iz odločbe, ki se spreminja, če na enakovrednih radijskih frekvencah ni mogoče opravljati storitev pričakovane kakovosti zaradi motenja sprejema. Dodatne radijske frekvence se dodelijo z odločbo po upravnem postopku brez javnega razpisa.

(9) Imetnik odločbe iz prejšnjega odstavka za dodatne radijske frekvence ni zavezanec za letno plačilo agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc.

70. člen

(razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Agencija lahko razveljavi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc ali na predlog imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ali po uradni dolžnosti.

(2) Agencija mora po uradni dolžnosti začeti postopek razveljavitve odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za analogno radiodifuzijo, če to predlaga Svet za radiodifuzijo.

(3) Agencija razveljavi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc po uradni dolžnosti, če ugotovi, da:

1. je vloga za odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc vsebovala neresnične podatke,

2. imetnik ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, določenih na podlagi veljavne zakonodaje ali na podlagi njegove odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc,

3. imetnik ni začel uporabljati radijske frekvence v roku, določenem v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma v ponudbi operaterja v javnem razpisu, oziroma v roku enega leta, če rok za začetek uporabe v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma v ponudbi operaterja v javnem razpisu ni določen ali se dodeljena radijska frekvenca za opravljanje radiodifuzije v obdobju najmanj šestih mesecev med najmanj šestimi naključnimi preverjanji ni uporabljala, razen če z odločbo ni drugače določeno ali če imetnik s pisnimi dokazi ne dokaže nasprotnega,

4. je imetnik s pravnim poslom v skladu s prvim odstavkom 68. člena tega zakona pravico do uporabe radijskih frekvenc prenesel na drugo fizično ali pravno osebo,

5. se ni mogoče drugače izogniti škodljivemu motenju, ki ga povzroča signal radijske opreme drugi radijski opremi, sprejemnikom ali električnim ali elektronskim sistemom,

6. plačilo za uporabo radijskih frekvenc oziroma znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine v 30 dneh od pisnega opozorila agencije ni bil plačan,

7. obstajajo druge hujše ali ponavljajoče se nepravilnosti pri izpolnjevanju pogojev za uporabo radijskih frekvenc iz 64. člena tega zakona, ki so navedeni v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, če te nepravilnosti niso bile odpravljene z milejšimi ukrepi v postopku nadzora.

71. člen

(prenehanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc preneha na podlagi samega zakona veljati:

1. s potekom roka, za katerega je bila izdana,

2. če je prenehal obstajati njen imetnik,

3. z odpisom ali prodajo plovila ali zrakoplova v primeru radijskih frekvenc, ki so namenjene zrakoplovni ali pomorski mobilni storitvi,

4. z razveljavitvijo dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, ki je bilo izdano po postopku in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja medije.

(2) V primerih iz 2. do 4. točke prejšnjega odstavka agencija izda ugotovitveno odločbo. V primeru iz 3. točke prejšnjega odstavka agencija izda ugotovitveno odločbo, ko prejme obvestilo o odpisu ali prodaji plovila ali zrakoplova.

72. člen

(plačila za uporabo radijskih frekvenc)

(1) Imetniki odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc so zavezanci za letno plačilo agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc. Plačila krijejo stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom radiofrekvenčnega spektra.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna plačil agenciji na podlagi tega člena. Ta je odvisen od pokrivanja ali gostote prebivalstva na območju pokrivanja ali radijske

frekvence ali širine radiofrekvenčnega pasu ali vrste radiokomunikacij ali kombinacije naštetega, ne sme pa omejevati konkurence ali ovirati vstopa na trg.

(3) Imetniki radioamaterskih dovoljenj iz 40. člena tega zakona niso zavezanci za letno plačilo iz prvega odstavka tega člena. Agencija s splošnim aktom iz prejšnjega odstavka določi višino enkratnega plačila, ki ga imetniki radioamaterskega dovoljenja plačajo ob izdaji dovoljenja, in krije stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom dela radiofrekvenčnega spektra, ki je predviden za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev.

(4) Višino plačil na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena določi agencija s tarifo z upoštevanjem potrebnega pokrivanja stroškov iz prvega odstavka tega člena in smiselno uporabo četrtega, petega in šestega odstavka 6. člena tega zakona. Pri določitvi višine plačila agencija upošteva splošni akt iz drugega odstavka tega člena, ki je veljal na dan izdaje soglasja vlade k tarifi za prihodnje koledarsko leto.

(5) Za odmero in plačevanje plačil za uporabo radijskih frekvenc se uporablja 7. člen tega zakona.

(6) Ne glede na določbo drugega odstavka 7. člena tega zakona se za uporabo radijskih frekvenc za namene iz četrtega do šestega odstavka 65. člena tega zakona odmeri enkratno plačilo, ki ustreza toliko dvanajstinam letnega plačila, kolikor celih mesecev je odločba o dodelitvi radijskih frekvenc veljavna, vendar ne manj od ene dvanajstine letnega plačila.

(7) Ne glede na določbo četrtega odstavka 7. člena tega zakona mora zavezanec, ki mu je pravica do uporabe radijskih frekvenc prenehala zaradi poteka roka, za katerega je bila podeljena, ali zaradi razlogov, ki niso na njegovi strani, plačati le toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev je bila ta pravica veljavna, vendar ne manj kot eno dvanajstino letnega plačila.

(8) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena državni organi, ki so imetniki odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za namene iz četrtega odstavka 65. člena tega zakona, oziroma državni organi, ki so imetniki odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so s splošnim aktom iz 35. člena tega zakona predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, niso zavezanci za letno plačilo iz prvega odstavka tega člena.

(9) Za vse radijske frekvence, ki se dodelijo na podlagi javnega razpisa, razen za radijske frekvence za analogno radiodifuzijo, se plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc. Ta je prihodek državnega proračuna. Najmanjša višina tega zneska in način njegovega plačila se določita v sklepu o uvedbi postopka javnega razpisa, pri čemer se lahko določi tudi možnost obročnega plačila glede na predvideni začetek uporabe dodeljenih radijskih frekvenc. Pri določitvi višine oziroma najmanjše višine tega zneska in določitvi načina plačila je treba upoštevati gospodarske in tehnične razmere trga, na katerega se nanašajo razpisane frekvence, višino tovrstnih plačil v drugih državah članicah EU, konkurenčne razmere na trgu, vključno z možnostjo alternativne uporabe razpisanih radijskih frekvenc, ter morebitne stroške, ki jih ima izbrani ponudnik z izpolnjevanjem pogojev iz javnega razpisa.

(10) Znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine iz prejšnjega odstavka se plača tudi za radijske frekvence za zagotavljanje prizemnih brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in ostalih javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom za

lokalno pokrivanje, ki jih agencija pod pogoji iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona podeli na vlogo. Agencija mora glede najnižjega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in načina njegovega plačila predhodno pridobiti soglasje vlade.

3. Konkurenca

73. člen

(kopičenje radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu)

Operaterji ne smejo kopičiti radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu radijskih komunikacij. Takšno ravnanje operaterja je zlasti razvidno iz dejstva, da operater ne uporablja radijske frekvence v obsegu in rokih, določenih v sami odločbi oziroma v ponudbi operaterja v javnem razpisu, ter za to ne obstajajo objektivni razlogi, na katere operater ni mogel vplivati oziroma jih ni mogel predvideti v času podelitve odločbe, ali iz njegovega ravnanja izhaja, da je operater pridobil radijsko frekvenco z namenom omejevanja konkurence na trgu.

74. člen

(konkurenca)

(1) Agencija pri postopkih iz 41., 66., 67., 69. in 70. člena tega zakona spodbuja učinkovito konkurenco in preprečuje izkrivljanje konkurence na notranjem trgu. Agencija pri tem sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence.

(2) Agencija lahko za izvajanje prejšnjega odstavka med drugim:

1. omeji število radijskih frekvenc na posameznega imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ali, kadar je to ustrezno, v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc določi pogoje uporabe, kot so zagotavljanje veleprodajnega dostopa, nacionalno ali regionalno gostovanje v nekaterih radiofrekvenčnih pasovih ali skupinah pasov s podobnimi značilnostmi,

2. rezervira določen del radiofrekvenčnega pasu ali skupine pasov za nove udeležence na trgu,

3. zavrne podelitev novih pravic uporabe radiofrekvenčnega spektra ali dopustitve novih uporab radiofrekvenčnega spektra v nekaterih pasovih ali vezanje pogojev na podelitev novih pravic uporabe radiofrekvenčnega spektra, da z nobeno dodelitvijo, prenosom ali kopičenjem pravic uporabe ne bi prišlo do izkrivljanja konkurence,

4. prepove prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc, za katere se v Republiki Sloveniji ali na ravni EU ne opravlja nadzor nad združevanjem, ali določi pogoje za združevanje, če je verjetno, da bi takšni prenosi znatno škodovali konkurenci,

5. spremeni ali razveljavi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc zaradi odprave izkrivljanja konkurence zaradi prenosa ali kopičenja pravic uporabe radijskih frekvenc iz prejšnjega člena.

(3) Agencija sprejme odločitve iz prejšnjega odstavka na podlagi objektivne in v prihodnost usmerjene ocene konkurenčnih tržnih pogojev, nujnosti takih ukrepov za ohranjanje ali doseganje učinkovite konkurence in verjetnih učinkov takih ukrepov na obstoječe in prihodnje naložbe udeležencev na trgu, zlasti za postavitev omrežja. Pri tem upošteva pristop k analizi trga iz četrtega odstavka 146. člena tega zakona.

(4) Agencija pri izvajanju ukrepov iz drugega odstavka tega člena upošteva cilje iz 258. do 261. člena tega zakona in morebitno mnenje foruma za medsebojni strokovni pregled v skladu z 278. členom tega zakona.

4. Postopek

75. člen

(maloobmočne brezžične dostopovne točke)

(1) Ne glede na določbe drugih predpisov za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/1070 z dne 20. julija 2020 o določitvi značilnosti maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk v skladu s členom 57(2) Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L št. 234 z dne 21. 7. 2020, str. 11) ni treba pridobiti predhodnega dovoljenja.

(2) Operaterji imajo pod preglednimi, poštenimi in nediskriminacijskimi pogoji pravico dostopa do fizične infrastrukture, ki je v lasti ali upravljanju oseb javnega sektorja in je tehnično primerna za namestitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk ali je potrebna za povezovanje takih dostopovnih točk s hrbteničnim omrežjem, vključno s prometno opremo, kot so ulične svetilke, prometna signalizacija in avtobusna postajališča. Pogoji za dostop se objavijo na spletnih straneh informacijskega sistema za podporo poslovnim subjektom. Če dogovor o pogojih dostopa ni dosežen v dveh mesecih po prejemu prošnje za dostop ali če lastnik oziroma upravljavec fizične infrastrukture zavrne dostop, o sporu na zahtevo ene izmed strank odloči agencija po postopku iz 286. člena tega zakona.

(3) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja v primeru fizične infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči.

76. člen

(dostop do radijskih lokalnih omrežij)

(1) Za dostop do javnih elektronskih komunikacijskih omrežij prek radijskih lokalnih omrežij z uporabo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra ni treba pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(2) Za fizično ali pravno osebo, ki dostopa iz prejšnjega odstavka ne zagotavlja kot del gospodarske dejavnosti ali ga zagotavlja kot pomožno dejavnost za gospodarsko oziroma javno storitev, ne veljajo obveznosti v zvezi s pravicami končnih uporabnikov iz XI. poglavja tega zakona ali obveznosti medsebojne povezave omrežij v skladu s četrtim odstavkom 130. člena tega zakona.

(3) Za prenos podatkov v javnih elektronskih komunikacijskih omrežjih prek omrežij RLAN se uporabljajo določbe o odgovornosti ponudnika storitev izključnega prenosa iz zakona, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu.

(4) Operaterji lahko zagotavljajo dostop do svojih omrežij prek radijskih lokalnih omrežij, vključno s tistimi, ki so v prostorih končnih uporabnikov, ob predhodnem soglasju končnega uporabnika.

(5) Operaterji končnim uporabnikom enostransko ne smejo omejiti ali preprečiti dostopanja po lastni izbiri do radijskih lokalnih omrežij, ki jih zagotavljajo tretje osebe, ali da prek radijskih lokalnih omrežij drugim končnim uporabnikom dovolijo vzajemno ali splošnejše dostopanje do omrežij takih ponudnikov, vključno na podlagi pobud tretjih oseb, ki združujejo radijska lokalna omrežja različnih končnih uporabnikov in zagotavljajo, da so javno dostopna.

(6) Na pobudo tretjih strani, ki združujejo omrežja različnih končnih uporabnikov in zagotavljajo, da so ta javno dostopna, lahko končni uporabniki drugim končnim uporabnikom dovolijo vzajemen ali drugačen dostop do svojih omrežij.

(7) Organi javnega sektorja lahko v svojih prostorih ali na javnih površinah v bližini svojih prostorov zagotavljajo javni dostop do radijskih lokalnih omrežij, če je takšno zagotavljanje pomožna dejavnost za javne storitve, ki jih zagotavljajo v svojih prostorih.

(8) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi v primeru pobud nevladnih organizacij ali organov javnega sektorja za združitev in zagotavljanje vzajemne ali splošnejše dostopnosti radijskih lokalnih omrežij različnih končnih uporabnikov, kadar je ustrezno tudi RLAN, do katerih se javni dostop zagotavlja v skladu s prejšnjim odstavkom.

77. člen

(nadzor in gradnja nadzorno-merilnega sistema)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in izpolnjevanje odločb, ki jih izda na njegovi podlagi.

(2) Za potrebe upravljanja in nadzora radiofrekvenčnega spektra agencija postavlja in gradi nadzorno-merilni sistem Republike Slovenije.

(3) Gradnja iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

VI. DIGITALNA RADIODIFUZIJA

78. člen

(načrtovanje omrežij)

(1) Postavitev omrežja načrtuje operater multipleksa v skladu s pogoji, določenimi v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks.

(2) Načrtovanje omrežij za digitalno radiodifuzijo mora biti frekvenčno zasnovano tako, da omogoča najučinkovitejšo uporabo radiofrekvenčnega spektra v skladu z znanimi tehnološkimi

možnostmi. Zlasti mora frekvenčno načrtovanje omrežij temeljiti na uporabi radiofrekvenčnega spektra z enofrekvenčnimi omrežji, če je to mogoče.

79. člen

(obveznost operaterja multipleksa)

Operater multipleksa mora omrežja za digitalno radiodifuzijo načrtovati in graditi v skladu z zahtevami iz javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za digitalno radiodifuzijo in z drugimi določbami tega zakona.

80. člen

(pomen standardov in sprejetih strokovnih podlag)

(1) Agencija in operater multipleksa morata pri načrtovanju omrežij za digitalno radiodifuzijo upoštevati mednarodno sprejete standarde na področju digitalne radiodifuzije.

(2) Agencija in operater multipleksa pri načrtovanju omrežij za digitalno radiodifuzijo ne smeta brez utemeljenega razloga odstopiti od strokovnih podlag, ki jih sprejmejo pristojni organi Republike Slovenije in EU.

81. člen

(operater multipleksa kot upravljavec)

Multipleks upravlja operater multipleksa, ki predhodno pridobi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks.

82. člen

(operater multipleksa kot ponudnik vsebin)

(1) Operater multipleksa je lahko tudi ponudnik vsebin, vendar mora v tem primeru dejavnost operaterja multipleksa zagotavljati v ločeni pravnoorganizacijski enoti ali voditi ločene računovodske evidence za dejavnosti, povezane z upravljanjem multipleksa.

(2) Ne glede na določbo zakona, ki ureja medije, se za operaterja multipleksa, ki je tudi ponudnik vsebin, ne uporabljajo določbe o nezdružljivosti zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja elektronskih komunikacijskih storitev in radijske ali televizijske dejavnosti.

83. člen

(obveznost enakega obravnavanja)

(1) Operater multipleksa mora vsem ponudnikom vsebin s pravico razširjanja programskih vsebin v digitalni radiodifuzni tehniki na istem geografskem območju omogočati enake in nediskriminacijske pogoje za dostop do multipleksa, ki ga upravlja.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi, če je operater multipleksa hkrati tudi ponudnik vsebin.

84. člen

(dodelitev radijskih frekvenc za multipleks)

Radijske frekvence za multipleks dodeli agencija z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc po izvedenem postopku javnega razpisa v skladu z določbami prejšnjega poglavja.

85. člen

(posebna ureditev za namene javne radiotelevizije)

(1) Ne glede na določbo prejšnjega člena izvedba javnega razpisa ni potrebna pri podelitvi radijskih frekvenc za največ en multipleks z geografsko pokritostjo celotnega ozemlja Republike Slovenije, ki je namenjen javni radioteleviziji, v skladu z zakonom, ki ureja javno radiotelevizijo, za potrebe izvajanja javne službe in prenosa drugih programov posebnega pomena za Republiko Slovenijo v skladu z zakonom, ki ureja medije.

(2) Javna radiotelevizija lahko s prostimi kapacitetami multipleksa iz prejšnjega odstavka prosto razpolaga za namen iz prejšnjega odstavka, vendar mora v vsakem primeru upoštevati prepoved neenakega obravnavanja v skladu s tem zakonom.

(3) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo, če je multipleks iz tega člena edini delujoči multipleks z geografsko pokritostjo celotnega ozemlja Republike Slovenije. V tem primeru mora javna radiotelevizija v okviru prostih kapacitet odplačno zagotavljati prenos programov s pravico razširjanja v digitalni radiodifuzni tehniki na območju celotnega ozemlja Republike Slovenije.

86. člen

(sklep o uvedbi javnega razpisa)

(1) Sklep o uvedbi javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za multipleks mora poleg sestavin iz prvega odstavka 49. člena tega zakona vsebovati vse bistvene značilnosti multipleksa, za katerega je razpisana radijska frekvenca, kot so frekvenca, območje pokrivanja, kapaciteta multipleksa, morebitne omejitve pri uporabi multipleksa in druge sestavine v skladu s tem zakonom.

(2) Na javnem razpisu za podelitev radijskih frekvenc za multipleks lahko agencija del razpisane kapacitete multipleksa rezervira za razširjanje televizijskih ali radijskih programov posebnega pomena, določenih v skladu z zakonom, ki ureja medije.

87. člen

(ponudba za pridobitev radijskih frekvenc za multipleks)

Poleg podatkov iz prvega odstavka 45. člena tega zakona, ki jih mora vsebovati vloga za pridobitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ali vsebin, ki izhajajo iz razpisne

dokumentacije, mora ponudnik ponudbi za pridobitev radijskih frekvenc za multipleks priložiti tudi prostorski in časovni načrt postavitve omrežij.

88. člen

(odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks)

(1) Če je v javnem razpisu kot pogoj za pridobitev radijskih frekvenc za multipleks predvidena rezervacija dela kapacitete multipleksa za izpolnitev zahtev po obvezni vključitvi določenih televizijskih ali radijskih programov, odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks poleg sestavin iz 63. člena tega zakona vsebuje tudi navedbo velikosti in namena tako rezervirane kapacitete.

(2) Agencija lahko v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks poleg pogojev iz 64. člena tega zakona določi tudi pogoje, omejitve in način ponujanja drugih storitev v multipleksu.

89. člen

(sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks)

Poleg razlogov iz 69. člena tega zakona lahko agencija po uradni dolžnosti spremeni odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks tudi v primeru, če je to potrebno zaradi izboljšanja kakovosti storitev v javno korist ali za zagotavljanje kakovostnega mobilnega sprejema.

90. člen

(razveljavitev odločbe o dodelitvi pravice razširjanja televizijskega ali radijskega programa)

Ne glede na določbe zakona, ki ureja medije, agencija po uradni dolžnosti začne postopek za razveljavitev odločbe o dodelitvi pravice razširjanja televizijskega ali radijskega programa na določenem območju, če njen imetnik v treh mesecih od začetka delovanja multipleksa oziroma v treh mesecih od podelitve pravice razširjanja programa, če multipleks že deluje, ne začne z razširjanjem in oddajanjem televizijskega ali radijskega programa, za katerega je to pravico pridobil, v katerem od delujočih multipleksov na tem območju, če so za to izpolnjeni vsi tehnični in pravni pogoji.

91. člen

(prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc za multipleks)

Če namerava operater multipleksa prenehati z upravljanjem multipleksa, lahko poda vlogo za prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc za multipleks. Če tega ne stori do vsaj tri mesece pred načrtovanim prenehanjem upravljanja, lahko vlogo za prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc za multipleks poda vsak od ponudnikov vsebin v tem multipleksu.

92. člen

(vključitev televizijskih in radijskih programov v multipleks)

Operater multipleksa na določenem geografskem območju mora v okviru prostih kapacitet multipleksa omogočiti vključitev v multipleks vsem ponudnikom vsebin, ki imajo pravico razširjanja televizijskega ali radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki za to območje, ki so jo pridobili v skladu z zakonom, ki ureja medije.

93. člen

(zahteve za medobratovalnost radijskih sprejemnikov)

(1) Avtomobilski radijski sprejemniki, vgrajeni v novi avtomobil kategorije M, ki je dan na trg za prodajo ali najem, mora vsebovati sprejemnik, ki omogoča sprejem digitalnega radia prek prizemne digitalne radiodifuzije. Za sprejemnike, ki so skladni s harmoniziranimi standardi, sklicevanja na katere so bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, ali z njihovimi deli, se šteje, da izpolnjujejo to zahtevo, ki jo zajemajo navedeni standardi ali njihovi deli.

(2) Drugi radijski sprejemniki za zvokovno radiodifuzijo, ki so dani na trg za prodajo, morajo vsebovati sprejemnik, ki omogoča sprejem digitalnega radia prek prizemne digitalne radiodifuzije. Obveznost ne velja za radijske sprejemnike, ki nimajo zaslona za prikaz imena programa, ki se sprejema, in proizvode, pri katerih je radijski sprejemnik postranske narave, na primer za pametne telefone in opremo, ki jo uporabljajo radioamaterji.

94. člen

(ukrepi za pospeševanje razširjenosti digitalnega radia)

Ministrstvo in agencija lahko s svojimi ukrepi spodbujata oddajanje in sprejemanje radijskih postaj prek prizemne digitalne zvokovne radiodifuzije.

95. člen

(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in izpolnjevanje odločb, ki jih izda na njegovi podlagi. Pri nadzoru nad izvajanjem prvega odstavka 93. člena tega zakona agencija sodeluje z inšpektorjem, pristojnim za promet, pri nadzoru nad izvajanjem drugega odstavka 93. člena tega zakona pa z inšpektorjem, pristojnim za nadzor blaga na trgu, ob smiselni uporabi 288. člena tega zakona. Sodelovanje poteka v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor.

VII. UPRAVLJANJE ELEMENTOV OŠTEVILČENJA

96. člen

(cilji in upravljanje)

(1) Agencija na podlagi javnega pooblastila upravlja množico vseh elementov oštevilčenja v Republiki Sloveniji s ciljem zagotavljanja njihovega učinkovitega strukturiranja in uporabe ter poštenega in nediskriminacijskega zadovoljevanja potreb operaterjev in drugih fizičnih in pravnih oseb, ki so upravičene pridobiti odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja po tem zakonu. Pri tem agencija upošteva morebitne strateške dokumente Republike Slovenije in EU ter strateške usmeritve ministrstva.

(2) Agencija vodi vse podatke v zvezi z upravljanjem elementov oštevilčenja.

(3) Agencija na svojih spletnih straneh objavi podatke o dodeljenih številkah in številskih blokih, in sicer:

1. številko ali številski blok,

2. imetnika številke ali številskega bloka.

97. člen

(načrt oštevilčenja)

(1) Načrt oštevilčenja Republike Slovenije sprejme agencija s splošnim aktom.

(2) Načrt oštevilčenja določa vrsto, dolžino, zgradbo ter namen in način uporabe elementov oštevilčenja, vključno s številkami za komunikacijo v sili in številkami, katerih uporaba je usklajena na podlagi predpisov EU, omogočati pa mora tudi prenosljivost številk in uvajanje novih elektronskih komunikacijskih storitev. V načrtu oštevilčenja se določi tudi območje negeografskih številk, ki se lahko uporabljajo za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve, na celotnem območju EU.

(3) Spremembe ali dopolnitve načrta oštevilčenja, ki bistveno posegajo v sistem oštevilčenja in katerih izvedba je tehnološko zahtevna, se začnejo uporabljati šele dve leti po njihovi uveljavitvi.

(4) Agencija vsako leto do 31. marca na svojih spletnih straneh objavi pregled dodeljenih elementov oštevilčenja po vrstah in namenih uporabe. Pregled vključuje tudi analizo nevarnosti izčrpanja posameznih elementov oštevilčenja.

98. člen

(uporaba elementov oštevilčenja)

Operater in fizične ali pravne osebe iz prvega odstavka 100. člena tega zakona lahko uporabljajo elemente oštevilčenja le na podlagi odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, s katero agencija podeli pravico do njihove uporabe.

99. člen

(postopek izdaje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Agencija izda odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja v skladu z načrtom oštevilčenja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in po predhodno izvedenem postopku javnega razpisa v primerih, kot določa ta zakon. Pri dodelitvi elementov oštevilčenja, ki jih upravlja Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), agencija upošteva tudi postopke, določene v ustreznih priporočilih te zveze. Pri dodelitvi številk, katerih uporaba je usklajena na podlagi predpisov EU, agencija upošteva tudi postopke, določene v predpisih in priporočilih EU.

(2) Agencija uporabi postopek javnega razpisa le takrat, kadar ob smiselni uporabi postopka iz 46. člena tega zakona ugotovi, da se učinkovita uporaba določenih elementov oštevilčenja z izjemno ekonomsko vrednostjo (npr. kratke številke) lahko zagotovi le z omejitvijo števila izdanih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja. V postopku javnega razpisa lahko kot ponudniki sodelujejo operaterji, ki tako pridobljene elemente oštevilčenja lahko dodeljujejo v uporabo svojim uporabnikom pod enakimi, stroškovno naravnanimi in preglednimi pogoji, druge fizične ali pravne osebe pa le, če izkažejo sposobnost upravljanja elementov oštevilčenja.

(3) Agencija v tem postopku javnega razpisa smiselno uporabi določbe tega zakona, ki urejajo postopek javnega razpisa za dodelitev določenih radijskih frekvenc.

(4) O ponudbah odloči agencija z izdajo ene ali več odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki pa jih mora v tem primeru izdati in vročiti v 42 dneh po poteku roka za predložitev ponudb ter hkrati o svoji odločitvi obvestiti javnost.

100. člen

(izdaja odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Vlogo za pridobitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja lahko vloži operater. Druga fizična ali pravna oseba lahko vloži vlogo le, če lahko dokaže, da elemente oštevilčenja potrebuje za opravljanje dejavnosti v javnem interesu ali za elemente oštevilčenja, ki se ne uporabljajo za medosebne komunikacijske storitve. Druga fizična ali pravna oseba mora dokazati, da je sposobna upravljati elemente oštevilčenja.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke, ki jih agencija potrebuje za vodenje uradne evidence imetnikov odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja in za nadzor uporabe elementov oštevilčenja, in sicer zlasti:

1. ime, naslov in davčno številko za fizične osebe,

2. firmo, sedež, davčno številko in navedbo zakonitega zastopnika za pravne osebe,

3. dokaze o tem, da je vlagatelj upravičen do dodelitve elementov oštevilčenja,

4. podatke o vrsti, količini in namenu uporabe elementov oštevilčenja, ki jih želi dobiti,

5. projekt, ki vsebuje načrt o oceni potreb za prihodnja tri leta, če vlagatelj zahteva večji blok številk,

6. utemeljitve, na podlagi katerih vlagatelj dokazuje, da bo dodeljena količina elementov oštevilčenja v treh letih uporabljena.

(3) Vlagatelj, ki ni operater, mora poleg podatkov iz prejšnjega odstavka predložiti tudi dokazila, da je sposoben upravljati elemente oštevilčenja.

(4) Agencija mora odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, kadar se ne izvede javni razpis, izdati in vročiti v 21 dneh po začetku postopka za pridobitev številk.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija z odločbo zavrne izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, če ugotovi, da:

1. vlagatelj ni upravičen za dodelitev elementov oštevilčenja,

2. vlagatelj nima poravnanih vseh zapadlih obveznosti do agencije,

3. nameravana uporaba ne upravičuje dodelitve zahtevane količine oziroma vrste elementov oštevilčenja,

4. bi bila dodelitev elementov oštevilčenja v nasprotju z veljavno zakonodajo,

5. vlagatelj, ki ni operater, ni izkazal sposobnosti upravljanja elementov oštevilčenja,

6. v primeru vlagatelja, ki ni operater, obstaja nevarnost izčrpanja elementov oštevilčenja.

(6) Agencija s splošnim aktom določi merila za ocenjevanje sposobnosti upravljanja elementov oštevilčenja in nevarnosti izčrpanja elementov oštevilčenja. Pri tem v največji možni meri upošteva smernice BEREC. Agencija s splošnim aktom tudi podrobneje predpiše vsebino in obliko vloge ter določi velikost bloka številk iz 5. točke drugega odstavka tega člena.

(7) Operater lahko dodeljene številke v skladu z odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja in veljavno zakonodajo dodeli končnim uporabnikom svojih storitev. Na podlagi pravnega posla jih lahko odplačno dodeljuje v uporabo tudi izvajalcem storitev na njegovem omrežju, pri čemer lahko zaračuna le dejanske stroške. Operater ne sme delati razlik med izvajalci storitev glede blokov številk, ki se uporabljajo za dostop do njihovih storitev. Vse podatke o takih pravnih poslih mora sporočiti agenciji.

101. člen

(vsebina odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja mora vsebovati najmanj:

1. podatke o imetniku pravice uporabe elementov oštevilčenja,

2. dodeljene elemente oštevilčenja,

3. pogoje uporabe elementov oštevilčenja iz 102. člena tega zakona.

(2) O spremembi podatkov iz 1. točke prejšnjega odstavka mora imetnik pravice uporabe elementov oštevilčenja agencijo obvestiti v 30 dneh po njihovem nastanku.

102. člen

(pogoji uporabe elementov oštevilčenja)

Pogoji iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena se smejo nanašati samo na:

1. določitev storitve, za katero se lahko uporabijo dodeljeni element ali elementi oštevilčenja, vključno z vsemi zahtevami, povezanimi z izvajanjem te storitve, ter tarifnimi načeli in najvišjimi cenami, ki lahko veljajo v posebnem številčnem območju,

2. zagotavljanje dejanske in učinkovite uporabe elementov oštevilčenja,

3. prenosljivost številk,

4. obveznost zagotavljanja informacij o naročnikih, potrebnih v javnih imenikih v skladu z 205. členom tega zakona,

5. čas trajanja odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja ob upoštevanju vseh sprememb načrta številčenja,

6. prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja in pogoje tega prenosa v skladu s 105. členom tega zakona,

7. plačila za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja v skladu s 110. členom tega zakona,

8. obveznosti, ki jih je imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja prevzel v postopku javnega razpisa,

9. obveznosti iz mednarodnopravnih aktov, uveljavljenih v Republiki Sloveniji, ki se nanašajo na elemente oštevilčenja in njihovo uporabo,

10. obveznosti v zvezi z eksteritorialno uporabo elementov oštevilčenja v EU za zagotovitev skladnosti z varstvom potrošnikov in drugimi predpisi o elementih oštevilčenja drugih držav članic EU.

103. člen

(eksteritorialna uporaba elementov oštevilčenja)

(1) V primeru dodelitve negeografskih številk, ki se uporabljajo za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve, morajo biti pogoji na območju kode drugih držav članic EU vsaj tako strogi kot v primeru dodelitve elementov oštevilčenja za izvajanje storitev na območju kode Republike Slovenije.

(2) Agencija v primeru dodelitve elementov oštevilčenja iz prejšnjega odstavka v odločbi o dodelitvi elementov oštevilčenja določi pogoje, s katerimi se zagotovi skladnost s predpisi o varstvu potrošnikov in drugimi predpisi držav članic EU, povezanih z uporabo elementov oštevilčenja, ki se uporabljajo v državah članicah EU, v katerih se bodo uporabljali elementi oštevilčenja.

(3) Agencija BEREC redno posreduje informacije o dodeljenih elementih oštevilčenja iz prvega odstavka tega člena.

(4) V primeru dodelitve elementov oštevilčenja iz prvega odstavka tega člena fizični ali pravni osebi, ki ni operater, se določbe tega člena uporabljajo za posebne storitve, za zagotavljanje katerih je bila dodeljena pravica uporabe elementov oštevilčenja.

104. člen

(veljavnost odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja izda agencija za nedoločen čas.

105. člen

(prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja)

(1) Imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja lahko svojo pravico do uporabe teh elementov oštevilčenja s pravnim poslom prenese na drugo fizično ali pravno osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje, vendar le s predhodnim soglasjem agencije, ki preveri, ali ta druga fizična ali pravna oseba izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, podzakonskimi predpisi ali akti agencije.

(2) Agencija pri prenosu pravice do uporabe elementov oštevilčenja na drugo fizično ali pravno osebo v skladu s prejšnjim odstavkom tej fizični ali pravni osebi izda novo odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(3) Namen uporabe številk, ki je usklajena na podlagi predpisov EU, se s prenosom pravice iz prejšnjega odstavka ne sme spremeniti.

106. člen

(sprememba odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Agencija lahko zaradi usklajevanja s spremembami oziroma dopolnitvami načrta v skladu s tretjim odstavkom 97. člena tega zakona po uradni dolžnosti z odločbami spremeni že izdane odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja v 30 dneh po dnevu uveljavitve sprememb oziroma dopolnitev načrta. V tem primeru imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja oziroma uporabniki, ki so jim bile dodeljene, nimajo pravice zahtevati odškodnine.

(2) Agencija lahko spremeni odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja tudi na predlog njenega imetnika.

107. člen

(razveljavitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Agencija mora odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja razveljaviti po uradni dolžnosti, če ugotovi, da:

1. je vloga za dodelitev elementov oštevilčenja vsebovala neresnične podatke,

2. njen imetnik ne izpolnjuje več pogojev, določenih na podlagi veljavne zakonodaje in odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja,

3. se dodeljeni elementi oštevilčenja v treh letih po izdaji odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja niso začeli uporabljati ali se ne uporabljajo več kakor eno leto,

4. je njen imetnik v skladu s prvim odstavkom 105. člena tega zakona pravico do uporabe elementov oštevilčenja s pravnim poslom prenesel na drugo fizično ali pravno osebo.

(2) Agencija razveljavi odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja po uradni dolžnosti tudi:

1. če plačilo za uporabo elementov oštevilčenja oziroma znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine kljub dvakratnemu pisnemu opozorilu ni bil poravnan ali

2. če obstajajo druge hujše ali ponavljajoče se nepravilnosti pri izpolnjevanju pogojev za uporabo elementov oštevilčenja iz 102. člena tega zakona, ki so navedeni v odločbi o dodelitvi elementov oštevilčenja, če te nepravilnosti niso bile odpravljene z milejšimi ukrepi v postopku nadzora.

108. člen

(**varstvo končnih uporabnikov v primeru razveljavitve odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja**)

(1) Agencija najmanj 60 dni pred nameravano razveljavitvijo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja iz razlogov iz 1. in 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena in razlogov iz drugega odstavka prejšnjega člena na svojih spletnih straneh in v sredstvih javnega obveščanja obvesti zainteresirano javnost o nameravani razveljavitvi odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja in možnosti končnih uporabnikov, da številke prenesejo k drugemu operaterju v skladu s 195. členom tega zakona. O tem mora svoje naročnike na svojih spletnih straneh, v sredstvih javnega obveščanja in na izdanih računih obvestiti tudi imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja.

(2) Agencija pred razveljavitvijo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja iz prejšnjega odstavka od njenega imetnika pridobi podatke o številkah iz odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki so bile prenesene k drugim operaterjem v skladu s 195. členom tega zakona.

(3) Agencija na podlagi podatkov iz prejšnjega odstavka vsaj 60 dni pred nameravano razveljavitvijo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja iz prvega odstavka tega člena po uradni dolžnosti po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, izda odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, s katero bloke številk, dodeljenih z odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki se razveljavlja, dodeli operaterju, h kateremu je bilo v skladu s 195. členom tega zakona prenesenih največ številk.

109. člen

(prenehanje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja preneha veljati:

1. na predlog imetnika odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja,

2. če preneha obstajati imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja,

3. z razveljavitvijo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja.

(2) V primerih iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka agencija izda ugotovitveno odločbo.

110. člen

(plačila za uporabo elementov oštevilčenja)

(1) Imetniki odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja so zavezanci za letno plačilo agenciji za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja. Plačila krijejo stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom elementov oštevilčenja.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna višine plačila na podlagi tega člena. Ta je odvisen od količine, dolžine in vrste elementov oštevilčenja, ne sme pa omejevati konkurence ali ovirati vstopa na trg.

(3) Višino plačil na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena določi agencija s tarifo ob upoštevanju potrebnega pokrivanja stroškov iz prvega odstavka tega člena ter s smiselno uporabo četrtega, petega in šestega odstavka 6. člena tega zakona. Pri določitvi višine plačila agencija upošteva splošni akt iz prejšnjega odstavka, ki je veljal na dan izdaje soglasja vlade k tarifi za prihodnje koledarsko leto.

(4) Za odmero in plačevanje plačil za uporabo elementov oštevilčenja se uporablja 7. člen tega zakona.

(5) Ne glede na določbo četrtega odstavka 7. člena tega zakona mora zavezanec, ki mu je pravica do uporabe elementov oštevilčenja prenehala zaradi razlogov, ki niso na njegovi strani, plačati le toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev je bila ta pravica veljavna, vendar ne manj kot eno dvanajstino letnega plačila.

(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena pa operaterju agenciji ni treba plačati za uporabo številk, ki so bile prenesene k drugemu operaterju. Zavezanec za plačilo agenciji za te številke je operater, h kateremu so bile prenesene. Agencija pri tem upošteva podatke, ki jih v skladu z osmim odstavkom 195. člena tega zakona sporoči operater.

(7) Za elemente oštevilčenja, ki se dodelijo na podlagi javnega razpisa, razen če gre za elemente oštevilčenja za opravljanje dejavnosti v javnem interesu, za katere je v drugih predpisih ali predpisih EU določeno, da so storitve dosegljive prek teh elementov oštevilčenja za uporabnike brezplačne, se zahteva tudi plačilo določenega zneska za učinkovito rabo omejene dobrine, s katerim se zagotovi optimalna raba dodeljenih elementov oštevilčenja. Ta je prihodek državnega proračuna. Najmanjša višina tega zneska in način njegovega plačila se v tem primeru določita v sklepu o uvedbi postopka javnega razpisa. Pri odločitvi o takšnem razpisnem merilu, najmanjši višini tega zneska in določitvi načina njegovega plačila se upoštevajo ponudba in povpraševanje po razpisanih elementih oštevilčenja, razvitost trga, na katerega se nanašajo razpisani elementi oštevilčenja, ter višina tovrstnih plačil v drugih državah članicah EU, v nobenem primeru pa ne sme biti tako visok, da bi oviral razvoj inovativnih storitev in konkurenco na trgu.

111. člen

(mednarodna predpona)

Mednarodna predpona za klice iz Republike Slovenije v tujino je 00. Operaterji o tem na primeren način obvestijo svoje končne uporabnike.

112. člen

(dostop do storitev z uporabo negeografskih številk)

(1) Operater javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajalec javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev mora končnim uporabnikom omogočiti, da lahko kličejo na vse številke, ki se zagotavljajo v EU, vključno z enotnimi mednarodnimi številkami brezplačnih telefonskih klicev, ter dostopajo do storitev in jih uporabljajo z uporabo negeografskih številk znotraj EU, kadar je to ekonomsko izvedljivo.

(2) Operaterju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajalcu javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ni treba izpolniti obveznosti iz prejšnjega odstavka, če se je klicani iz komercialnih razlogov odločil za omejitev klicev, ki prihajajo z določenega območja EU.

(3) Sodišče lahko operaterju javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajalcu javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev odredi, da onemogoči dostop do posameznih številk ali storitev, dostopnih prek teh številk, če je to utemeljeno zaradi zlorabe ali goljufije v konkretni zadevi, ki jo obravnava. Sodišče lahko v takem primeru od ponudnika elektronskih komunikacijskih storitev zahteva, da zadrži prihodke od zadevne povezave ali druge storitve.

113. člen

(nadzor)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in izpolnjevanje odločb, ki jih izda na njegovi podlagi.

(2) V primeru odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja iz 103. člena tega zakona agencija uvede postopek nadzora na predlog nacionalnega regulativnega organa ali drugega pristojnega organa države članice EU, v kateri se elementi oštevilčenja uporabljajo, ki izkaže kršitev pravil o varstvu potrošnikov ali drugih predpisov te države, povezanih z uporabo elementov oštevilčenja.

VIII. VARNOST OMREŽIJ IN STORITEV TER DELOVANJE V STANJIH OGROŽENOSTI

114. člen

(varnost omrežij in storitev)

(1) Operaterji morajo sprejeti ustrezne in sorazmerne tehnične ter organizacijske ukrepe za ustrezno obvladovanje tveganja za varnost omrežij in storitev, vključno s pripadajočimi informacijskimi sistemi, zlasti zaradi preprečevanja in zmanjševanja učinkov varnostnih

incidentov na uporabnike ter na druga omrežja in storitve (v nadaljnjem besedilu: sistem upravljanja varnosti). Sprejeti ukrepi, vključno s šifriranjem, kadar je to primerno, morajo ob upoštevanju stanja zagotoviti raven varnosti, primerno predvidenemu tveganju.

(2) Med ukrepe iz prejšnjega odstavka spadajo tudi sprejem, izvajanje in spremljanje ustreznega SUVI, ki ga operater določi kot poslovno skrivnost. Operaterji morajo redno izboljševati SUVI, vključno s pripadajočimi ukrepi, ki jih ta vsebuje.

(3) SUVI zajema najmanj:

1. opredelitev vseh varnostnih tveganj znotraj operaterja, kot tudi tistih zunaj operaterja, ki lahko ogrozijo delovanje javnega komunikacijskega omrežja oziroma lahko motijo delovanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, ki jih ta operater ponuja,

2. opredelitev verjetnosti dogodka za vsa varnostna tveganja iz prejšnje točke,

3. opredelitev stopnje negativnih učinkov in posledic za delovanje javnega komunikacijskega omrežja in za javno dostopne komunikacijske storitve za vsa varnostna tveganja iz 1. točke tega odstavka,

4. opredelitev ustreznih varnostnih ukrepov in priprava načrta obravnavanja tveganj, vključno z določitvijo varnostnih kontrol in ciljev, za zmanjšanje verjetnosti za nastop varnostnega incidenta,

5. opredelitev ukrepov in načrtov za zmanjšanje negativnih učinkov in omilitev posledic varnostnega incidenta,

6. opredelitev ustreznega načina organiziranja varnosti znotraj operaterja, katerega integralni del je varnost omrežja, informacijskega sistema in fizično varovanje objektov in naprav,

7. opredelitev ustreznega načina zagotovitve kadrovske zasedbe na ključnih delovnih mestih pri operaterju, ki se poklicno ukvarjajo z varnostjo,

8. opredelitev načina rednega preverjanja skladnosti izvajanih ukrepov in postopkov s tistimi, ki so opisani v varnostnem načrtu.

(4) Med ukrepe iz prvega odstavka tega člena spadajo tudi sprejem, izvajanje in spremljanje ustreznega SUNP, ki ga operater določi kot poslovno skrivnost. Operaterji morajo redno izboljševati SUNP in pripadajoče ukrepe.

(5) V delu, kjer se SUNP iz prejšnjega odstavka nanaša na zagotavljanje komunikacije v sili, mora biti ta vsaj enkrat letno pregledan. Za njegovo sprejetje in morebitne spremembe ali posodobitve je potrebna predhodna odobritev pristojnih organov, odgovornih za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili.

(6) Operaterji pri SUVI in SUNP v čim večji meri upoštevajo mednarodno priznane standarde in dobre prakse.

(7) Agencija za izvajanje tega člena izda splošni akt, s katerim uredi zlasti tehnične usmeritve, ki jih upoštevajo operaterji pri oceni tveganj, ter tehnične in organizacijske ukrepe. Pri pripravi splošnega akta agencija sodeluje z organom, pristojnim za informacijsko varnost.

115. člen

(dodatne varnostne zahteve)

(1) Operaterji mobilnih komunikacijskih omrežij, ki zagotavljajo ta omrežja upravljavcem kritične infrastrukture z drugih področij urejanja kritične infrastrukture, določenim v skladu z zakonom, ki ureja področje kritične infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: upravljavci kritične infrastrukture), izvajalcem bistvenih storitev, določenih v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost (v nadaljnjem besedilu: izvajalci bistvenih storitev), organom državne uprave, določenim v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost (v nadaljnjem besedilu: organi državne uprave) oziroma nosilcem ključnih delov sistema varnosti države, morajo poleg zahtev iz prejšnjega člena upoštevati dodatne varnostne zahteve in omejitve.

(2) Operaterji iz prejšnjega odstavka poleg ugotavljanja tveganj iz prejšnjega člena upoštevajo tudi tveganja, ki izhajajo iz odnosov in dogovorov s proizvajalci oziroma dobavitelji (v nadaljnjem besedilu: dobavitelj) informacijskih sistemov in omrežne opreme (v nadaljnjem besedilu: oprema), ter tveganja, ki izhajajo iz storitev podpore tretje ravni, ki jih tem operaterjem zagotavljajo ponudniki storitev podpore tretje ravni. Če je dobavitelj z določeno opremo prestal presojo evropskih certifikacijskih organov, ki izvajajo presojo z vidika varnosti ali kakovosti izdelkov, se šteje, da je ta oprema tehnično ustrezna brez dodatne presoje s strani operaterja.

(3) Operater iz prvega odstavka tega člena izvaja oceno tveganja za posameznega svojega dobavitelja oziroma ponudnika storitev podpore tretje ravni. V to oceno tveganja vključi vsa relevantna tveganja iz prejšnjega odstavka ob hkratnem upoštevanju morebitnih strateških omejitev varnosti države glede zagotavljanja omrežij in storitev s strani dobaviteljev z visokim tveganjem (v nadaljevanju: dobavitelji z visokim tveganjem), kot jih določi vlada z odločbo o določitvi dobaviteljev z visokim tveganjem iz 116. člena tega zakona.

(4) Obveznost opredelitev iz tretjega odstavka prejšnjega člena za operaterje iz prvega odstavka tega člena zajema tudi tveganja, ki lahko ogrozijo delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja, ki ni javno, oziroma lahko motijo delovanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso javna, če prej navedeni operater s takšnimi omrežji upravlja za potrebe upravljavcev kritične infrastrukture z drugih področij urejanja kritične infrastrukture, izvajalcev bistvenih storitev in organov državne uprave oziroma za nosilce ključnih delov sistema varnosti države.

(5) Operater iz prvega odstavka tega člena pri zagotavljanju predmetnih omrežij iz prvega odstavka tega člena oziroma iz prejšnjega odstavka ne sme uporabljati opreme dobaviteljev z visokim tveganjem iz tretjega odstavka tega člena, katere uporaba bi lahko imela bistven negativen vpliv na varnost teh omrežij, njegovih kritičnih elementov in pripadajočih informacijskih sistemov. Navedeni operater pri zagotavljanju omrežij iz prvega odstavka tega člena oziroma iz prejšnjega odstavka prav tako ne sme uporabljati storitev podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem.

(6) Agencija za izvajanje tega člena izda splošni akt, s katerim opredeli predvsem kritične elemente omrežja in pripadajočih informacijskih sistemov iz prejšnjega odstavka, ter druge zlasti tehnične usmeritve, ki jih upoštevajo operaterji pri oceni tveganj iz tega člena. Pri pripravi splošnega akta agencija sodeluje z organom, pristojnim za informacijsko varnost.

116. člen

(določitev dobaviteljev z visokim tveganjem)

(1) Vlada po predhodnem mnenju Sveta za nacionalno varnost (v nadaljnjem besedilu: SNAV) na predlog organa, pristojnega za informacijsko varnost, z odločbo lahko določi dobavitelje z visokim tveganjem, pri čemer določi tudi rok za izpolnitev obveznosti iz petega odstavka prejšnjega člena, ki ne sme biti daljši od petih let. Pri presoji, ali gre za dobavitelja z visokim tveganjem, vlada upošteva, da morajo biti izpolnjena vsaj tri izmed naslednjih meril:

1. močne povezave med dobaviteljem in vlado določene tretje države, ki se kaže npr. v povezanosti odločevalcev dobavitelja z vlado ali oblastnimi organi tretje države,

2. zakonodaja tretje države na področju varnosti ali varstva podatkov, ki omogoča vladno vmešavanje, zlasti če ni vzpostavljen zakonodajni ali demokratični sistem nadzora in ravnotežja ali če ne obstajajo sporazumi o varnosti ali varstvu podatkov med EU in določeno tretjo državo,

3. nepregledna lastniška struktura podjetja dobavitelja, ki omogoča vmešavanje vlade tretje države,

4. sposobnost tretje države, da izvaja pritisk v zvezi s poslovnimi odločitvami dobavitelja, npr. tudi v zvezi s krajem proizvodnje opreme,

5. sposobnost dobavitelja, da zagotavlja dobavo tudi v zaostrenih ekonomskih razmerah, npr. v primeru pretrganih dobavnih verig ali ekonomskih sankcij,

6. splošna kakovost proizvodov in praks dobavitelja na področju kibernetske varnosti, vključno s stopnjo nadzora nad lastno dobavno verigo in morebitno ustrezno prednostno obravnavo varnostnih praks. Če je dobavitelj z določenimi proizvodi oziroma opremo prestal presojo evropskih certifikacijskih organov, ki izvajajo presojo z vidika varnosti oziroma kakovosti izdelkov, se šteje, da so ti proizvodi ali oprema tehnično ustrezni oziroma kakovostni,

7. transparentnost dobavitelja glede obdelave podatkov z njegove strani, npr. spoštovanje zakonodaje s področja varstva podatkov.

(2) Strokovno gradivo za odločbo iz prejšnjega odstavka pripravi organ, pristojen za informacijsko varnost, ob sodelovanju drugih pristojnih organov glede na njihove pristojnosti za področja, navedena pri merilih iz prejšnjega odstavka, ter po predhodnem posvetovanju z agencijo glede določitve primernega roka iz prejšnjega odstavka ter drugih morebitnih tehničnih vprašanj, ki nastanejo pri pripravi gradiva. Organ, pristojen za informacijsko varnost, lahko v okviru priprave strokovnega gradiva pozove tudi možnega dobavitelja z visokim tveganjem, naj predloži informacije in podatke, ki bi lahko vplivali na razjasnitev dejanskega stanja oziroma ga v zvezi s tem vabi tudi na ustni razgovor.

(3) SNAV v rednih časovnih intervalih, vendar vsaj vsaka tri leta, obravnava strokovno gradivo glede ustreznosti izdanih odločb iz prvega odstavka tega člena in morebitno potrebo po izdaji novih odločb, ki ga pripravi organ, pristojen za informacijsko varnosti na način iz prejšnjega odstavka.

(4) Vlada po predhodnem mnenju SNAV na predlog organa, pristojnega za informacijsko varnost, spremeni, dopolni ali razveljavi prejšnje odločbe o določitvi dobaviteljev z visokim tveganjem ali po potrebi izda nove odločbe po prvem odstavku tega člena. Dobavitelj z visokim tveganjem lahko organu, pristojnemu za informacijsko varnost, poda predlog za spremembo, dopolnitev ali razveljavitev pravnomočne odločbe iz prvega odstavka tega člena, če izkaže, da niso več podani pogoji za njeno izdajo oziroma ker so se naknadno bistveno spremenile okoliščine za njeno izdajo.

(5) Vlada informacijo o izdani odločbi iz prvega odstavka tega člena glede določitve konkretnega dobavitelja z visokim tveganjem objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. S to informacijo vlada posebej seznani tudi agencijo.

(6) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena je dovoljen upravni spor.

117. člen

(obveznost obveščanja in poročanja o varnostnih incidentih)

(1) Operaterji morajo o vseh varnostnih incidentih, če so ti pomembno vplivali na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev, brez nepotrebnega odlašanja obvestiti agencijo in nacionalno skupino za obravnavo incidentov s področja varnosti elektronskih omrežij in informacij (v nadaljnjem besedilu: nacionalni CSIRT). Če je zaradi varnostnega incidenta prizadeta komunikacija v sili, operaterji hkrati obvestijo tudi zadevni center za sprejem komunikacije v sili. Operaterji obveščajo pristojne organe iz tega odstavka na način, da se zagotovi varnost prenesenih podatkov po elektronski poti, če je to le mogoče.

(2) Agencija s splošnim aktom določi vsebino obvestila in v katerih primerih gre za pomemben vpliv iz prejšnjega odstavka. Pred izdajo prej navedenega splošnega akta agencija pridobi mnenje organa, pristojnega za informacijsko varnost.

(3) Pri določanju pomembnega vpliva iz prejšnjega odstavka agencija upošteva predvsem naslednja merila:

1. število uporabnikov, ki jih je prizadel varnostni incident,

2. trajanje varnostnega incidenta,

3. geografska razširjenost območja, ki ga je prizadel varnostni incident,

4. obseg prizadetosti delovanja omrežja ali storitve,

5. obseg vpliva na gospodarske in družbene dejavnosti, predvsem na kritično infrastrukturo, izvajanje bistvenih storitev, na storitve komunikacije v sili in delovanje organov državne uprave oziroma nosilcev ključnih delov sistema varnosti države.

(4) Nacionalni CSIRT o incidentih iz prvega odstavka tega člena obvesti organ, pristojen za informacijsko varnost.

(5) Agencija o posameznih varnostnih incidentih iz prvega odstavka tega člena po potrebi obvešča pristojne organe v drugih državah članicah EU in Agencijo Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA).

(6) Če agencija meni, da je razkritje varnostnega incidenta iz prejšnjega odstavka v javnem interesu, po posvetovanju z organom, pristojnim za informacijsko varnost, lahko o tem sama obvesti javnost ali pa to naloži operaterju, ki ga zadeva varnostni incident.

(7) Agencija Evropski komisiji in ENISA vsako leto najpozneje do konca februarja za preteklo leto predloži kratko letno poročilo o prejetih prijavah in ukrepih, ki so bili sprejeti v skladu s prvim, drugim oziroma petim odstavkom tega člena. Agencija s poročilom seznani tudi organ, pristojen za informacijsko varnost.

(8) Operaterji morajo v primeru posebne in resne grožnje varnostnega incidenta iz prvega odstavka tega člena v javnih komunikacijskih omrežjih ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev svoje uporabnike, ki bi jih taka grožnja lahko prizadela, brezplačno obvestiti o morebitnih zaščitnih ali popravnih ukrepih, ki jih lahko sprejmejo uporabniki. Po potrebi morajo operaterji uporabnike obvestiti tudi o sami grožnji.

(9) Agencija lahko zaprosi nacionalni CSIRT za pomoč v zvezi z vprašanji, ki sodijo med njegove naloge v skladu z zakonom, ki ureja informacijsko varnost.

(10) Agencija se v zvezi z vprašanji iz tega člena po potrebi posvetuje in sodeluje z organi pregona, organom, pristojnim za informacijsko varnost, in Informacijskim pooblaščencem.

(11) Določbe tega člena ne posegajo v določbe XII. poglavja tega zakona in drugih predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

118. člen

(vrednotenje varnostnega incidenta)

(1) Priglašene varnostne incidente ob njihovem reševanju vrednoti agencija ob sodelovanju z nacionalnim CSIRT. Pri vrednotenju se agencija in CSIRT lahko posvetujeta z organom, pristojnim za informacijsko varnost. Pri tem je glede na težo varnostnega incidenta:

1. lažji incident enkraten varnostni incident, ki ima glede na kriterije določitve pomembnosti vpliva varnostnega incidenta iz tretjega odstavka prejšnjega člena majhen negativen vpliv na varnost omrežij in storitev operaterja ter ne sme imeti večjega vpliva na nemoteno delovanje operaterja in mu ne sme povzročiti večje škode; prav tako takšen incident ne sme imeti negativnega vpliva na delovanje upravljavcev kritične infrastrukture ali delovanje izvajalcev bistvenih storitev ali organov državne uprave, določenih v skladu s področno zakonodajo, na komunikacije v sili ali na delovanje ključnih delov sistema varnosti države;

2. težji incident enkraten varnostni incident oziroma zaporedje večjega števila različnih varnostnih incidentov v kratkem obdobju, ki ima glede na kriterije določitve pomembnosti vpliva incidenta iz tretjega odstavka prejšnjega člena velik negativen vpliv na varnost omrežij in storitev operaterja; takšen incident ima pomemben vpliv na nemoteno delovanje operaterja in mu povzroči večjo škodo; ob tem ima takšen incident lahko tudi negativen vpliv na delovanje upravljavcev kritične infrastrukture ali na delovanje izvajalcev bistvenih storitev ali organov

državne uprave, določenih v skladu s področno zakonodajo, na komunikacije v sili ali na delovanje ključnih delov sistema varnosti države, vendar ta vpliv ne dosega kriterijev iz 3. točke tega odstavka;

3. kritični incident tisti varnostni incident, ki ima glede na kriterije določitve pomembnosti vpliva incidenta iz tretjega odstavka prejšnjega člena zelo velik negativen vpliv na varnost omrežij in storitev operaterja; ob tem takšen incident povzroči tudi oteženo delovanje države, še posebej ključnih delov sistema varnosti države, komunikacij v sili ter v skladu s področno zakonodajo določenih izvajalcev bistvenih storitev ali organov državne uprave; kritični incident lahko tudi delno onemogoči delovanje vsaj treh področij kritične infrastrukture ali bistvenih storitev, določenih v skladu s področno zakonodajo, ali enega v celoti.

(2) Agencija za izvajanje tega člena izda splošni akt, s katerim opredeli predvsem, kdaj gre za majhen, velik ali zelo velik negativen vpliv na varnost omrežij in storitev operaterjev, pri čemer upošteva merila iz tretjega odstavka prejšnjega člena. Pri pripravi splošnega akta agencija sodeluje z organom, pristojnim za informacijsko varnost.

119. člen

(ukrepanje v primeru težjega in kritičnega incidenta ali kibernetskega napada)

(1) Organ, pristojen za informacijsko varnost, na podlagi podatkov in informacij o teži varnostnega incidenta iz prejšnjega člena, ki mu jih sproti posreduje agencija, lahko pa tudi nacionalni CSIRT, v sodelovanju z obema organoma oceni, ali gre hkrati tudi za kibernetski napad.

(2) Organ, pristojen za informacijsko varnost, mora o kritičnem incidentu in kibernetskem napadu nemudoma obvestiti vlado in SNAV, lahko pa ju glede na presojo relevantnih okoliščin obvesti tudi o težjem incidentu, kadar obstaja možnost, da preraste v kritični incident.

(3) V primeru težjega ali kritičnega incidenta ali v primeru kibernetskega napada organ, pristojen za informacijsko varnost, s pisno odločbo, v nujnih primerih pa tudi ustno, operaterjem določi takšne primerne in sorazmerne ukrepe, kot je potrebno za zaustavitev varnostnega incidenta, ki že poteka, ali za odpravo njegovih posledic. Operaterju se pisni odpravek ustne odločbe vroči čim prej, vendar najkasneje v roku 48 ur po ustni odločbi.

(4) Ukrepi, izdani na podlagi prejšnjega odstavka, se določijo v takšnem obsegu in za toliko časa, kot je nujno potrebno za dosego namena iz prejšnjega odstavka. Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor. Tožba v upravnem sporu se vloži na sedežu upravnega sodišča Republike Slovenije. Postopek je nujen in prednosten.

(5) O izdanih ukrepih na podlagi tretjega odstavka tega člena organ, pristojen za informacijsko varnost, nemudoma obvesti vlado in SNAV ter agencijo.

120. člen

(stanje povečane ogroženosti in ukrepanje)

(1) Stanje povečane ogroženosti za varnost omrežij in storitev operaterja (v nadaljnjem besedilu: stanje povečane ogroženosti) je stanje, ko je podana velika verjetnost realizacije težjega ali kritičnega incidenta iz prvega odstavka 118. člena tega zakona oziroma kibernetskega napada iz prvega odstavka prejšnjega člena v 72 urah od zaznave takšne verjetnosti.

(2) Organ, pristojen za informacijsko varnost, glede na podatke in informacije, s katerimi razpolaga, in v sodelovanju z agencijo in nacionalnim CSIRT oceni, ali gre za stanje povečane ogroženosti iz prejšnjega odstavka.

(3) Organ, pristojen za informacijsko varnost, mora o stanju povečane ogroženosti zaradi verjetnosti realizacije kritičnega incidenta ali kibernetskega napada iz prvega odstavka tega člena nemudoma obvestiti vlado in SNAV, lahko pa ju glede na presojo relevantnih okoliščin obvesti tudi zaradi verjetnosti realizacije težjega incidenta iz prvega odstavka tega člena.

(4) V stanju povečane ogroženosti lahko organ, pristojen za informacijsko varnost, zadevnemu operaterju ali operaterjem s pisno odločbo, v nujnih primerih pa tudi ustno, določi takšne primerne in sorazmerne ukrepe, kot je potrebno za preprečitev ali zmanjšanje verjetnosti realizacije incidenta iz prvega odstavka tega člena kot tudi za zmanjšanje pričakovanih škodljivih posledic ob morebitni realizaciji takšnega incidenta. Operaterju se pisni odpravek ustne odločbe vroči čim prej, vendar najkasneje v roku 48 ur po ustni odločbi.

(5) Ukrepi, izdani na podlagi prejšnjega odstavka, se določijo v takšnem obsegu in za toliko časa, kot je nujno potrebno za dosego namena iz prejšnjega odstavka. Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor. Tožba v upravnem sporu se vloži na sedežu upravnega sodišča Republike Slovenije. Postopek je nujen in prednosten.

(6) Organ, pristojen za informacijsko varnost, o ukrepih iz četrtega odstavka tega člena obvesti vlado, SNAV in agencijo.

121. člen

(obveščanje javnosti o sprejetih ukrepih)

Če je v zvezi s sprejetimi ukrepi iz 119. ali 120. člena tega zakona potrebno tudi obveščanje javnosti, organ, pristojen za informacijsko varnost, skupaj s službo vlade, pristojno za komuniciranje z javnostjo, pripravi sporočilo za javno objavo, ki ga mediji smejo objaviti le v nespremenjeni obliki.

122. člen

(revizija varnosti)

(1) Operaterji morajo na zahtevo agencije privoliti v revizijo varnosti njihovih omrežij in storitev, vključno s pripadajočimi informacijskimi sistemi (v nadaljnjem besedilu: revizija informacijskih sistemov), ki jo na stroške operaterja izvede preizkušeni revizor informacijskih sistemov, ki rezultate te revizije informacijskih sistemov, ki ohrani stopnjo zaupnosti iz drugega odstavka 114. člena tega zakona, posreduje agenciji in revidirancu.

(2) Operater za izvedbo revizije iz prejšnjega odstavka izbere preizkušenega revizorja informacijskih sistemov, ki je registriran pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Operater o svoji izbiri in o začetku postopka revizije informacijskih sistemov obvesti agencijo v roku 30 dni od zahteve agencije iz prejšnjega odstavka.

(3) Če operater ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom, agencija za izvedbo revizije iz prvega odstavka tega člena določi preizkušenega revizorja informacijskih sistemov, ki je registriran pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Stroške revizije poravna revidiranec.

123. člen

(upravljanje neprekinjenega poslovanja za primer stanj ogroženosti)

(1) Operaterji morajo za primer stanj ogroženosti sami in kadar je to primerno tudi z drugimi operaterji vzpostaviti, dokumentirati, izvajati in vzdrževati procese, postopke in kontrole za zagotavljanje SUNP, vključno z zagotavljanjem nadomestnih poti. Navedeno še posebej velja za tiste dele omrežja, storitev in povezav, ki so nujni za nemoteno delovanje omrežij ključnih delov sistema varnosti države in komunikacij v sili ter za podporo delovanju kritične infrastrukture, izvajalcem bistvenih storitev ter organom državne uprave**.**

(2) Operaterji morajo vzpostaviti in vzdrževati ustrezne zmogljivosti, ukrepe in dogovore z drugimi operaterji, ki zagotavljajo hitro okrevanje omrežja in obnovo storitev iz prejšnjega odstavka v primeru katastrofalnega izpada ali ob naravnih in drugih nesrečah.

(3) Operaterji morajo ob upoštevanju sprememb in predhodnih negativnih dogodkov neprestano izvajati in spremljati ter redno izboljševati ukrepe, načrte in zmogljivosti za zagotavljanje SUNP iz prvega odstavka tega člena.

(4) V delu, kjer se SUNP iz prvega odstavka nanaša na zagotavljanje komunikacije v sili, mora biti ta vsaj enkrat letno pregledan. Za njegovo sprejetje in morebitne spremembe ali posodobitve je potrebna predhodna odobritev pristojnih organov, odgovornih za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili.

124. člen

(zagotavljanje prednosti in drugi ukrepi v primeru stanj ogroženosti)

(1) Operaterji morajo v primeru stanj ogroženosti prednostno zagotavljati delovanje tistih delov omrežja, storitev in povezav, ki so nujni za nemoteno delovanje omrežij ključnih delov sistema varnosti države in komunikacij v sili ter za podporo delovanju kritične infrastrukture, izvajalcev bistvenih storitev ter organov državne uprave.

(2) Operaterji, ki zagotavljajo javno komunikacijsko omrežje, morajo svoje omrežje prilagoditi tako, da omogoča dodelitev prednosti komunikacijam z določenih omrežnih priključnih točk pred komunikacijami s preostalih omrežnih priključnih točk (v nadaljnjem besedilu: funkcija prednosti) v stanjih ogroženosti. Komunikacija, ki ji je dodeljena funkcija prednosti v javnem komunikacijskem omrežju določenega operaterja, to prednost ohrani tudi v javnih komunikacijskih omrežjih drugih operaterjev v okviru tehničnih možnosti. Breme dokazovanja obsega tehnične nezmožnosti nosi operater. V stanjih ogroženosti lahko operaterji omogočijo delovanje omrežnih priključnih točk s prednostjo tudi tako, da omejijo ali prekinejo delovanje

preostalega komunikacijskega prometa v takšnem obsegu in toliko časa, kolikor je to nujno potrebno za delovanje omrežnih priključnih točk s prednostjo.

(3) Vlada z uredbo določi skupine uporabnikov, ki imajo pravico do omrežnih priključnih točk s prednostjo v skladu s prejšnjim odstavkom.

(4) Vlada s sklepom določi tudi druge ukrepe in omejitve ali prekinitve delovanja, povezane z zagotavljanjem javnih komunikacijskih omrežij ali storitev ob naravnih in drugih nesrečah, razglašeni epidemiji v skladu s predpisi, ki urejajo javno zdravje, ali ob katastrofalnem izpadu omrežja, če je to potrebno zaradi odprave nastalih razmer.

(5) Ukrepi, izdani na podlagi prejšnjega odstavka, morajo biti določeni v takšnem obsegu in veljavni toliko časa, kolikor je to nujno potrebno za odpravo okoliščin iz prejšnjega odstavka.

125. člen

(razpoložljivost javno dostopnih storitev)

(1) Izvajalci govornih komunikacijskih storitev in storitev dostopa do interneta, ki se zagotavljajo prek javnih komunikacijskih omrežij, morajo poleg obveznosti iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, ki omogočajo, da so njihove dejavnosti v primeru stanj ogroženosti čim manj motene. Izvajalci govornih komunikacijskih storitev in storitev dostopa do interneta morajo te ukrepe izvajati ves čas trajanja okoliščin, zaradi katerih so bili sprejeti.

(2) Z ukrepi iz prejšnjega odstavka mora biti zagotovljeno, da se v najkrajšem času zagotovi razpoložljivost govornih komunikacijskih storitev. S temi ukrepi se mora omogočiti zlasti neprekinjen dostop do njih, omogočena morata biti uporaba številk za komunikacijo v sili in neprekinjeno izvajanje javnega obveščanja in alarmiranja iz 201. člena tega zakona.

126. člen

(stavka)

(1) Izvajalec univerzalne storitve oziroma operater, ki mora izvrševati obveznosti na podlagi tega poglavja z notranjim aktom uredi način nemotenega izvajanja storitev v okviru univerzalne storitve oziroma obveznosti, ki jih ima operater na podlagi tega poglavja.

(2) Agencija nadzira izpolnitev obveznosti sprejema in izvajanja notranjega akta iz prejšnjega odstavka.

127. člen

(splošni akt)

Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi tudi način izvajanja določb tega poglavja, kjer sprejem splošnega akta ni izrecno zahtevan.

128. člen

(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja, razen določb 119. in 120. člena tega zakona, kjer nadzor izvaja organ, pristojen za informacijsko varnost.

IX. ZAGOTAVLJANJE KONKURENCE

1. **Splošno**

129. člen

(strategija regulacije)

Agencija za spodbujanje regulativne predvidljivosti pripravi in na svojih spletnih straneh objavi najmanj triletno strategijo regulacije.

130. člen

(medomrežno povezovanje in operaterski dostop)

(1) Operaterji javnih elektronskih komunikacijskih omrežij imajo pravico in, kadar tako zahtevajo drugi operaterji javnih elektronskih komunikacijskih omrežij, dolžnost, da se medsebojno pogajajo o medomrežnem povezovanju za zagotovitev javnih komunikacijskih storitev zaradi zagotavljanja storitev in njihovega vzajemnega delovanja. Operaterji javnih elektronskih komunikacijskih omrežij ponudijo drugim operaterjem operaterski dostop oziroma medomrežno povezovanje pod pogoji, ki so skladni z obveznostmi, ki jih naloži agencija po tem zakonu v zvezi z medomrežnim povezovanjem in operaterskim dostopom.

(2) O tehničnih in komercialnih vprašanjih operaterskega dostopa oziroma medomrežnega povezovanja se stranke dogovorijo same s pogodbo, ki ne sme biti v nasprotju z določbami tega zakona in regulatornimi obveznostmi, ki jih naloži agencija z odločbami iz tega poglavja. Morebitne spore na zahtevo ene izmed strank rešuje agencija po postopku iz 283. člena tega zakona.

(3) Pri sklepanju pogodb o medomrežnem povezovanju oziroma operaterskem dostopu morajo stranke varovati zaupnost vseh podatkov, ki so si jih pri tem izmenjale. Izmenjani podatki ne smejo biti uporabljeni za noben drug namen ali izročeni tretji osebi, zlasti ne drugemu oddelku, podružnici ali hčerinski družbi ter partnerjem, ki bi jim posredovanje takšnih informacij lahko prineslo konkurenčno prednost. Ne glede na navedeno pa veljajo obveznosti iz 149. in 150. člena tega zakona.

(4) Ne glede na postopek reševanja sporov iz drugega odstavka tega člena agencija v skladu s cilji iz 258. do 261. člena tega zakona spodbuja in, če oceni za primerno glede na okoliščine primera, z odločbo zagotovi ustrezen operaterski dostop in medomrežno povezovanje ter vzajemno delovanje storitev na način, ki pospešuje učinkovitost, trajnostno konkurenco, postavitev zelo visokozmogljivih omrežij, učinkovite naložbe in inovacije ter prinaša končnim uporabnikom največje možne koristi. Pri tem lahko agencija zlasti operaterjem, ki nadzorujejo

dostop do končnih uporabnikov, naloži obveznosti v obsegu, ki je potreben za zagotovitev povezljivosti med obema koncema, vključno z obveznostjo medomrežnega povezovanja njihovih omrežij, če to še ni bilo storjeno, ali, v utemeljenih primerih in v obsegu, ki je za to potreben, operaterjem naloži obveznost omogočanja vzajemnega delovanja njihovih storitev. Navedeno ne posega v obveznosti, ki jih lahko naloži operaterjem s pomembno tržno močjo v skladu s tem zakonom.

(5) Obveznosti in pogoji v odločbi iz prejšnjega odstavka morajo biti objektivni, pregledni, sorazmerni in nediskriminacijski. Odločba mora biti izdana v skladu s postopki iz 269. člena tega zakona in v skladu s postopki sodelovanja in posvetovanja z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC, določenimi v 274., 275., 276. in 277. členu tega zakona. Agencija po petih letih od naložitve ukrepa pregleda rezultate njegove naložitve in oceni, ali je glede na spreminjajoče se razmere potrebna sprememba ali razveljavitev odločbe. Rezultate pregleda objavi v skladu s postopki iz 269. člena tega zakona ter v skladu s postopki sodelovanja in posvetovanja z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC, določenimi v 274., 275., 276. in 277. členu tega zakona.

(6) Zaradi zagotavljanja uresničevanja ciljev iz četrtega odstavka tega člena v zvezi z operaterskim dostopom in medomrežnim povezovanjem v utemeljenih primerih agencija lahko odloči tudi po uradni dolžnosti po postopkih iz 269., 274., 275. in 277. člena tega zakona ter ob smiselni uporabi postopka iz 283. in 284. člena tega zakona.

(7) Operater, ki v Republiki Sloveniji ne izvaja storitev ali upravlja omrežja, lahko zaprosi za operaterski dostop ali medomrežno povezovanje, ne da bi predhodno obvestil agencijo v skladu s 5. členom tega zakona.

(8) Agencija pripravi in na svojih spletnih straneh objavi smernice in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop.

131. člen

(obveznosti za izvajalce medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke)

(1) Agencija lahko v utemeljenih primerih z odločbo po postopku iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali po postopku iz šestega odstavka prejšnjega člena naloži obveznosti izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, ki dosegajo znatno raven pokritosti in uporabnikov, da zagotovijo vzajemno delovanje svojih storitev. Obveznost naloži v utemeljenih primerih, kadar je ogrožena povezljivost med obema koncema zaradi nezadostnega vzajemnega delovanja storitev, v obsegu, ki je potreben za zagotovitev povezljivosti med obema koncema med končnimi uporabniki. Agencija lahko izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, naloži sorazmerne obveznosti, da objavijo in drugim pristojnim organom ter izvajalcem storitev dovolijo uporabo, spremembo in razširjanje ustreznih informacij ali da uporabljajo in uresničujejo standarde ali specifikacije iz 267. člena tega zakona ali druge ustrezne evropske ali mednarodne standarde.

(2) Obveznosti iz prejšnjega odstavka se lahko naložijo po začetku veljavnosti predpisov, ki jih v skladu z drugim odstavkom 61. člena Direktive 2018/1972/EU sprejme Evropska komisija.

(3) Minister objavi dan začetka veljavnosti predpisov iz prejšnjega odstavka v Uradnem listu Republike Slovenije.

132. člen

(dostop do aplikacijskih programskih vmesnikov in elektronskih programskih vodnikov)

Agencija lahko z odločbo po postopku iz četrtega odstavka 130. člena ali po postopku iz šestega odstavka 130. člena tega zakona naloži operaterju, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, da zagotovi dostop do aplikacijskih programskih vmesnikov in elektronskih programskih vodnikov pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji. Agencija obveznosti naloži v obsegu, ki je potreben, da se končnim uporabnikom zagotovi dostopnost storitev razširjanja digitalnih radijskih in televizijskih programov in povezanih dopolnilnih storitev.

133. člen

(obveznosti v zvezi s souporabo pasivne infrastrukture in obveznosti sklenitve lokalno omejenih sporazumov o nacionalnem gostovanju)

(1) Agencija lahko z odločbo po postopku iz četrtega odstavka 130. člena ali po postopku iz šestega odstavka 130. člena tega zakona naloži operaterjem obveznosti v zvezi s souporabo pasivne infrastrukture ali obveznosti sklenitve lokalno omejenih sporazumov o nacionalnem gostovanju, kadar je to neposredno potrebno za lokalno zagotavljanje storitev, ki uporabljajo radiofrekvenčni spekter, ter če nobenemu operaterju ni omogočen izvedljiv in podoben alternativni način dostopa do končnih uporabnikov pod poštenimi in primernimi pogoji.

(2) Agencija lahko obveznosti iz prejšnjega odstavka naloži le, kadar je bila takšna možnost navedena v sklepu o uvedbi javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc in kadar na področju, na katerem veljajo takšne obveznosti, za tržno postavitev infrastrukture za zagotavljanje omrežij in storitev obstajajo nepremostljive gospodarske ali fizične ovire, zaradi česar izrazito primanjkuje možnosti za dostop končnih uporabnikov do omrežij ali storitev ali pa takega dostopa sploh ni. Če souporaba pasivne infrastrukture ne zadošča, lahko agencija naloži obveznosti za souporabo aktivne infrastrukture.

(3) Agencija pri izvajanju tega člena upošteva:

1. potrebo po zagotavljanju čim večje povezljivosti znotraj EU ob glavnih prometnih poteh in zlasti na teritorialnih ozemljih ter možnost znatnega povečanja izbire in večje kakovosti storitev za končne uporabnike,

2. učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra,

3.- tehnično izvedljivost souporabe in z njo povezane pogoje,

4. stanje konkurence na področju infrastrukture in na področju storitev,

5. tehnološke inovacije,

6. ohranjanje motivacije gostitelja za postavitev infrastrukture.

(4) V postopku reševanja spora iz 283. in 284. člena tega zakona lahko agencija upravičencu, ki ima koristi od obveznosti souporabe ali nacionalnega gostovanja, naloži obveznost, da radiofrekvenčni spekter uporablja skupaj z gostiteljem infrastrukture na zadevnem območju.

134. člen

(sistemi s pogojnim dostopom in drugimi zmogljivostmi)

(1) Operaterji storitev s pogojnim dostopom, ki zagotavljajo dostop do storitev digitalne televizije in radia, od katerih so odvisni izdajatelji programov, morajo vsem izdajateljem programov pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji zagotoviti tehnične storitve, ki omogočajo naročnikom le-teh dostop do njihovih storitev z uporabo dekoderja.

(2) Operaterji iz prejšnjega odstavka morajo zagotavljanje pogojno dostopnih storitev računovodsko ločiti od drugih dejavnosti.

(3) Imetniki pravice industrijske lastnine za izdelke in sisteme s pogojnim dostopom morajo te pravice pod pravičnimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji podeliti proizvajalcem uporabniške opreme. Ti imetniki ob podelitvi te pravice ne smejo z nobenimi pogoji proizvajalcu preprečiti, da v isti izdelek ne bi vključil skupnega vmesnika, ki omogoča povezavo z drugimi dostopnimi sistemi, ali elementov, ki so značilni za drugi dostopovni sistem, če se ravna v skladu z ustreznimi in sprejemljivimi pogoji, s čimer se zagotovi varnost transakcij operaterjev sistemov s pogojnim dostopom.

(4) Kadar agencija na podlagi analize trga, izvedene v skladu s prvim odstavkom 147. člena tega zakona, meni, da na upoštevnem trgu eden ali več operaterjev nima pomembne tržne moči, lahko spremeni ali razveljavi pogoje za te operaterje ob upoštevanju 274. do 277. člena tega zakona le, če:

1. sprememba ali razveljavitev ne bi škodljivo vplivala na dostopnost končnih uporabnikov do radijskih in televizijskih oddaj ter radiodifuznih kanalov in storitev, za katere je določena obveznost prenosa v zakonu, ki ureja medije,

2. sprememba ali razveljavitev ne bi škodljivo vplivala na možnosti za učinkovito konkurenco na trgu maloprodajnega zagotavljanja storitev digitalnega razširjanja televizijskih in radijskih programov ter trgu sistemov za pogojni dostop in druge pripadajoče zmogljivosti.

(5) Agencija osebe, na katere se nanaša sprememba ali razveljavitev pogojev iz prejšnjega odstavka, o tem obvesti v primernem roku.

135. člen

(razvrstitev programov)

Agencija operaterjem, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, s splošnim aktom izda navodila za razvrstitev programov, ki jim je izdala dovoljenje po zakonu, ki ureja medije. Pri tem upošteva javni interes, ki ga zasleduje zakonodaja s področja medijev, in interese končnih uporabnikov. Operater, ki namerava spremeniti programsko mesto v okviru možnosti splošnega akta iz prvega stavka, mora izdajatelja tega programa opozoriti in obvestiti o novem programskem mestu najmanj 30

dni pred nameravano spremembo. Razvrstitev programov po splošnem aktu iz prvega stavka ne vpliva na pravico končnega uporabnika, da svobodno določi vrstni red programov za svojo uporabo.

2. Skupna uporaba

136. člen

(skupna uporaba)

(1) Kadar je operater omrežja pridobil pravico do gradnje, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja teh omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičnini v tuji lasti, nad ali pod njo ali kadar lahko izkoristi postopek razlastitve ali ustanovitve služnosti za to nepremičnino, agencija lahko odredi skupno uporabo komunikacijskih objektov iz tretjega odstavka tega člena, vključno s skupno lokacijo, z upoštevanjem načela sorazmernosti. Agencija skupne uporabe ne sme odrediti investitorju v gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči.

(2) Agencija lahko odredi skupno uporabo iz prejšnjega odstavka v korist operaterja omrežja, če je prikrajšan za dostop do uporabnih alternativ zaradi varstva okolja, javnega zdravja, javne varnosti ali prostorskih ureditev in se temu z operaterjem omrežja iz prejšnjega odstavka samemu ne uspe dogovoriti o skupni uporabi.

(3) Skupna uporaba iz tega člena obsega uporabo lastnine oziroma komunikacijskih objektov, kot so na primer stavbe, vhodi v stavbe in napeljave v njih, drogov, anten, stolpov in drugih podobnih konstrukcij, ter tudi cevnih vodov, kanalov, vstopnih jaškov in priključnih omaric, vključno s fizično skupno lokacijo.

(4) Pri odreditvi skupne uporabe lahko agencija določi pravila za delitev stroškov skupne uporabe zmogljivosti oziroma nepremičnin. Agencija lahko določi oziroma omeji tudi ceno dostopa do te infrastrukture, tako da pri delitvi stroškov upošteva učinkovito zagotavljanje storitev. Operater omrežja iz prvega odstavka tega člena mora na zahtevo agencije cene dostopa do infrastrukture stroškovno dokazati in utemeljiti.

(5) Agencija o ukrepu iz prvega odstavka tega člena odloči na zahtevo operaterja omrežja, če oceni za primerno glede na okoliščine primera, pa o tem odloči tudi po uradni dolžnosti. Pri izdaji odločbe agencija postopa po postopku iz petega odstavka 130. člena tega zakona.

(6) Odreditev skupne uporabe mora biti objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna. Ukrep odreditve skupne uporabe se, če agencija glede na okoliščine primera to oceni za potrebno, izvede v sodelovanju z organi samoupravnih lokalnih skupnosti.

137. člen

(skupna uporaba stavbne fizične infrastrukture)

(1) Operater omrežja ima pravico dostopa do stavbne fizične infrastrukture zaradi postavitve elektronskega komunikacijskega omrežja, če bi bilo podvajanje te infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo.

(2) Imetniki pravice do uporabe razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture na upravičeno prošnjo operaterja omrežja ponudijo sklenitev ustreznega dogovora v zvezi z dostopom do razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture pod poštenimi in nediskriminacijskimi pogoji, vključno s ceno, kjer je to primerno.

(3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov lahko zavezanec iz prejšnjega odstavka dostop zavrne, če je pasivna komunikacijska infrastruktura na voljo pod poštenimi in nediskriminacijskimi pogoji, vključno s ceno, kjer je to primerno.

(4) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena zavezanec iz drugega odstavka tega člena dostop zavrne, če je z odločbo iz prvega odstavka 138. člena tega zakona že naložena obveznost skupne uporabe.

(5) Če dogovor o dostopu iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena ni bil dosežen v dveh mesecih od prejema pisne prošnje za dostop, o zadevi na zahtevo ene od strank odloči agencija po postopku iz 286. člena tega zakona. Agencija pri tem upošteva zahteve iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

(6) Kadar stavbna fizična infrastruktura ni na voljo, lahko operater omrežja ob upoštevanju petega odstavka prejšnjega člena svoje omrežje v dogovoru z naročnikom zaključi v njegovih prostorih, pri čemer mora čim bolj zmanjšati vpliv na zasebno lastnino tretjih oseb.

138. člen

(skupna uporaba napeljav, kablov in pripadajočih zmogljivosti v stavbah)

(1) Agencija lahko operaterju omrežja iz prvega odstavka 136. člena tega zakona na zahtevo operaterja omrežja ali po uradni dolžnosti z odločbo naloži obveznosti skupne uporabe napeljave, kablov in pripadajočih zmogljivosti v stavbah ali do prve razdelilne točke, če je ta zunaj stavbe, po postopku iz petega odstavka 130. člena tega zakona, če bi bilo podvajanje te infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo. Pri tem lahko določi pravila o dostopu do takih omrežnih elementov in pripadajočih zmogljivosti ter pripadajočih storitev, pravila o preglednosti in nediskriminaciji ter pravila za delitev stroškov skupne uporabe zmogljivosti oziroma lastnine, ki so prilagojena tveganju investicije, če agencija glede na okoliščine primera to oceni za primerno.

(2) Če obveznosti na podlagi prejšnjega odstavka ne odpravljajo velikih in stalnih gospodarskih in fizičnih ovir za podvajanje, ki so v zadostni meri vzrok za obstoječe ali nastajajoče omejevanje konkurence na trgu, lahko agencija pod pravičnimi in primernimi pogoji z odločbo iz prejšnjega odstavka razširi obveznosti dostopa iz prejšnjega odstavka prek prve razdelilne točke na točko, ki je čim bližje končnim uporabnikom in lahko omogoča zadostno število povezav do končnih uporabnikov, da je tržno donosna za učinkovite prosilce za dostop. Agencija pri tem v največji možni meri upošteva smernice BEREC. Agencija lahko naloži obveznost aktivnega ali virtualnega dostopa, če je to potrebno zaradi ekonomskih ali tehničnih razlogov.

(3) Agencija ne naloži obveznosti iz prejšnjega odstavka:

1. izključno veleprodajnemu operaterju iz 161. člena tega zakona, ki vsem operaterjem pod poštenimi, nediskriminacijskimi in primernimi pogoji daje na voljo izvedljiv in podoben alternativni način dostopa do končnih uporabnikov z zagotovitvijo dostopa do zelo visokozmogljivega omrežja, ali

2. če bi naložitev obveznosti ogrozila gospodarsko ali finančno vzdržnost postavitve novega omrežja, zlasti v okviru majhnih lokalnih projektov.

(4) Agencija lahko izjemo iz 1. točke prejšnjega odstavka razširi na druge operaterje, ki pod poštenimi, nediskriminacijskimi in primernimi pogoji nudijo dostop do zelo visokozmogljivega omrežja.

(5) Izjema iz 1. točke tretjega odstavka tega člena ne velja za omrežja, ki so bila zgrajena s sredstvi iz 20. člena tega zakona.

(6) Kadar je lastnik napeljave iz prvega odstavka tega člena lastnik stavbe, mora pod pravičnimi, primernimi in nediskriminacijskimi pogoji dovoliti skupno uporabo te napeljave drugim fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja.

139. člen

(dostop do obstoječe fizične infrastrukture)

(1) Infrastrukturni operater lahko zaradi postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij ponudi operaterju omrežja dostop do svoje fizične infrastrukture.

(2) Operater omrežja lahko svojo fizično infrastrukturo ponudi drugemu infrastrukturnemu operaterju zaradi postavitve omrežij, ki niso elektronska komunikacijska omrežja.

(3) Kadar operater omrežja zaradi postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij zaprosi infrastrukturnega operaterja za dostop do njegove fizične infrastrukture, mora v svoji prošnji opredeliti elemente fizične infrastrukture, do katerih zaproša dostop, vključno s točno določenim časovnim okvirom. Agencija s splošnim aktom iz osmega odstavka tega člena določi minimalen nabor sestavin, ki jih mora vsebovati prošnja.

(4) Infrastrukturni operater v primeru prošnje operaterja omrežja iz prejšnjega odstavka pripravi ponudbo za skupno uporabo zmogljivosti pod poštenimi in razumnimi pogoji.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka infrastrukturni operater lahko zavrne dostop do svoje fizične infrastrukture zaradi:

1. tehnične neprimernosti zaradi posebnih okoliščin v zvezi z infrastrukturo, do katere je bil zaprošen dostop,

2. pomanjkanja ustreznega prostora ali načrtov, da se ta prostor uporabi za druge namene, kar je treba utemeljiti (npr. z javno dostopnimi naložbenimi načrti infrastrukturnega operaterja),

3. ogrožanja varnosti ali javnega zdravja,

4. ogrožanja varnosti omrežij, zlasti kritične infrastrukture,

5. nevarnosti, da bi načrtovane elektronske komunikacijske storitve resno motile izvajanje drugih storitev prek iste fizične infrastrukture,

6. razpoložljivosti izvedljivih alternativnih načinov za veleprodajni dostop do fizične omrežne infrastrukture, ki jih ponuja infrastrukturni operater in so primerni za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij, če se tak dostop ponudi pod poštenimi in razumnimi pogoji.

(6) Infrastrukturni operater mora razloge za zavrnitev dostopa iz prejšnjega odstavka sporočiti v dveh mesecih od prejema prošnje za dostop, ki vsebuje vse elemente iz tretjega odstavka tega člena.

(7) Če dogovor o pogojih dostopa ni dosežen v dveh mesecih po prejemu prošnje za dostop, ki vsebuje vse elemente iz tretjega odstavka tega člena, ali če infrastrukturni operater zavrne dostop, o sporu na zahtevo ene izmed strank odloči agencija po postopku iz 286. člena tega zakona. Agencija določi tako ceno dostopa, da ima ponudnik dostopa razumne možnosti za pokritje svojih stroškov, pri čemer mora biti upoštevan tudi učinek zadevnega dostopa na poslovni načrt ponudnika dostopa, vključno z investicijami infrastrukturnega operaterja, ki je bil zaprošen, da omogoči dostop, zlasti investicijami v fizično infrastrukturo, ki se uporablja za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev.

(8) Agencija za izvajanje tega člena izda splošni akt.

140. člen

(dostop do neuporabljenih optičnih vlaken)

Operater omrežja lahko na način in po postopku iz prejšnjega člena investitorja v druge vrste gospodarske javne infrastrukture ali upravljavca druge vrste gospodarske javne infrastrukture zaprosi tudi za dostop do njegovih neuporabljenih optičnih vlaken.

141. člen

(izvajanje skupne uporabe)

Fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja komunikacijska omrežja, mora izvajati pravico skupne uporabe komunikacijskih objektov oziroma lastnine iz 136. do 140. člena tega zakona tako, da le v najnujnejšem obsegu moti lastnika nepremičnine in posega v nepremičnino, ki se nanaša na skupno uporabo komunikacijskih objektov oziroma lastnine, ter le v najnujnejšem obsegu moti lastnika infrastrukture, na kateri je dodeljena pravica skupne uporabe, ali osebo, ki to infrastrukturo upravlja.

3. **Regulacija operaterjev s pomembno tržno močjo**

142. člen

(operaterji s pomembno tržno močjo)

(1) Pri zagotavljanju učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij s predhodno (ex ante) regulacijo se šteje, da ima operater pomembno tržno moč po tem zakonu, če ima sam ali skupaj z drugimi operaterji na določenem trgu javnih komunikacijskih omrežij oziroma javnih komunikacijskih storitev (v nadaljnjem besedilu: upoštevni trg) položaj, enakovreden prevladujočemu položaju, torej tak ekonomski vpliv, da mu omogoča znatno samostojnost v primerjavi s konkurenti, uporabniki in potrošniki. Pri določitvi upoštevnega trga se upošteva tudi tehnološke posebnosti omrežij različnih zmogljivosti (na primer baker, optika).

(2) Če dva ali več operaterjev delujejo na trgu, katerega struktura pospešuje usklajene učinke, se lahko obravnavajo kot operaterji s skupnim prevladujočim položajem v smislu prejšnjega odstavka, tudi kadar med njimi ni strukturnih ali drugih povezav.

(3) Kadar ima operater na upoštevnem trgu (prvi trg) pomembno tržno moč, se lahko ta operater določi za operaterja s pomembno tržno močjo tudi na trgu, ki je tesno povezan s prvim trgom (drugi trg), če povezave med obema trgoma omogočajo, da se tržna moč s prvega trga prenese na drugega in se s tem okrepi tržna moč operaterja. Na drugem trgu se tako lahko uporabijo ukrepi za preprečevanje takega prenosa tržne moči v skladu s 149., 150., 151. in 154. členom tega zakona, če pa ti ne zadoščajo, so lahko naloženi ukrepi iz 157. člena tega zakona.

143. člen

(merila za presojo prevladujočega položaja)

Kadar agencija presoja, ali ima operater pomembno tržno moč v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena, upošteva zlasti naslednja merila, ki niso kumulativne narave:

1. tržni delež operaterja na upoštevnem trgu in spreminjanje njegovega tržnega deleža na upoštevnem trgu v daljšem obdobju,

2. ovire za vstop na upoštevni trg in vpliv na potencialno konkurenco na tem trgu,

3. ovire za širitev na upoštevnem trgu,

4. absolutna in relativna velikost operaterja,

5. odsotnost ali nizka izravnalna kupna moč,

6. tehnološke in komercialne prednosti,

7. razvitost prodajne in distribucijske mreže,

8. doseganje ekonomij obsega oziroma ekonomij povezanosti,

9. stopnja vertikalne integracije,

10. stopnja diferenciacije produktov in storitev,

11. možnosti dostopa do finančnih virov,

12. nadzor nad infrastrukturo, ki je ni mogoče zlahka podvojiti,

13. sklepanje dolgoročnih in trajnostnih sporazumov o dostopu,

14. pogodbena razmerja z drugimi udeleženci na trgu, ki bi lahko pomenila omejevanje trga.

144. člen

(merila za presojo skupnega prevladujočega položaja)

(1) Agencija pri presoji skupnega prevladujočega položaja v smislu drugega odstavka 142. člena tega zakona ugotavlja:

1. ali je z vidika operaterjev trg dovolj pregleden, da omogoča usklajevanje konkurenčnega ravnanja podjetij, ki ostanejo medsebojno neodvisna,

2. ali je skupna politika usklajevanja iz prejšnje točke vzdržna in

3. ali imajo konkurenti zadosten tržni položaj in moč ter ali imajo končni uporabniki zadostno izravnalno kupno moč, da ogrozijo mehanizem usklajevanja iz 1. točke tega odstavka.

(2) Agencija pri presoji iz prejšnjega odstavka upošteva tako ekonomski mehanizem usklajevanja iz prejšnjega odstavka, in sicer na veleprodajni in maloprodajni ravni ter vzajemno delovanje obeh ravni, kot tudi tržno strukturo, in sicer zlasti elastičnost povpraševanja, število konkurentov na trgu, tržne deleže, stroškovno strukturo, tehnološko razvitost, diferenciacijo produktov in storitev, celovitost pokritosti omrežja, dobičkonosnost in povprečni prihodek na uporabnika, vertikalno integracijo, razvitost prodajne in distribucijske mreže ter potencialno konkurenco.

145. člen

(ravnanje agencije pri določanju pomembne tržne moči)

Pri določanju pomembne tržne moči in uporabi meril iz 143. in 144. člena tega zakona agencija ravna v skladu z zakonodajo EU in v največji možni meri upošteva smernice Evropske komisije, ki urejajo tržno analizo in določitev pomembne tržne moči na področju elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Pri tem agencija sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence.

146. člen

(določitev upoštevnih trgov)

(1) Agencija mora na področju zagotavljanja in izvajanja elektronskih komunikacij v skladu z načeli konkurenčnega prava in ob doslednem upoštevanju vsakokratnega priporočila Evropske komisije o upoštevnih trgih produktov in storitev na področju elektronskih komunikacij in smernic iz prejšnjega člena tega zakona določiti produktne, storitvene in geografske trge, ki ustrezajo razmeram v državi, v analizi posamičnega upoštevnega trga. Agencija v analizi upošteva raven konkurence na področju infrastrukture na teh območjih v skladu z načeli konkurenčnega prava. Pri tem agencija sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence. Agencija lahko po potrebi upošteva tudi podatke iz evidence iz prvega

odstavka 15. člena tega zakona in podatke o napovedi postavitve omrežij iz 18. člena tega zakona.

(2) Kadar namerava agencija z odločbo iz 148. člena tega zakona regulirati trg, ki ni naveden v priporočilu iz prejšnjega odstavka, mora pred tem v skladu s tem priporočilom za tak trg izvesti preizkus treh meril, ki so kumulativne narave:

1. prisotnost visokih in stalnih vstopnih ovir strukturne, pravne ali regulativne narave,

2. struktura trga, ki se nagiba k neučinkoviti konkurenci v ustreznem časovnem okviru, ter

3. dejstvo, da konkurenčna zakonodaja ne zadostuje za ustrezni odziv trga.

(3) Pri kumulativni izpolnitvi meril iz prejšnjega odstavka mora agencija za regulacijo takšnega upoštevnega trga izpeljati javno posvetovanje v skladu z 269. členom tega zakona in sodelovanje v skladu z 280. členom tega zakona ter posvetovanje z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC v skladu z 274., 275. in 277. členom tega zakona.

(4) Agencija v analizi iz prvega odstavka tega člena upošteva predviden prihodnji razvoj posamičnega upoštevnega trga brez naložitve obveznosti iz 148. člena tega zakona. Pri tem upošteva naslednje elemente:

1. razvoj trga, ki vpliva na verjetnost razvoja učinkovite konkurence na upoštevnem trgu,

2. relevantne konkurenčne omejitve na veleprodajni in maloprodajni ravni ne glede na to, ali so viri teh omejitev elektronska komunikacijska omrežja, elektronske komunikacijske storitve ali druge vrste storitev ali programov, ki so primerljive z vidika končnega uporabnika, in sicer ne glede na to, ali so omejitve del upoštevnega trga,

3. druge vrste regulacij ali ukrepov, ki so uvedeni in vplivajo na posamični upoštevni trg ali povezani maloprodajni trg ali trge v vsem zadevnem obdobju, vključno z obveznostmi, naloženimi v skladu s 130., 131., 132., 133., 136. in 138. členom tega zakona, in

4. obveznosti, naložene na drugih upoštevnih trgih na podlagi tega člena.

147. člen

(analiza upoštevnih trgov)

(1) Agencija mora v rednih časovnih intervalih analizirati trge iz prvega odstavka prejšnjega člena. Pri tem, če oceni za primerno glede na okoliščine primera, strokovno sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence v skladu z 280. členom tega zakona.

(2) Agencija mora analizo iz prejšnjega odstavka izvesti najpozneje v petih letih po sprejetju prejšnjega ukrepa, ki se nanaša na ta upoštevni trg, ali na utemeljeno zahtevo operaterja pred tem, če operater poda zahtevo v dveh letih od zadnje izvedene analize. To obdobje se lahko izjemoma podaljša za največ eno leto, če agencija Evropski komisiji priglasi predlagano podaljšanje z obrazložitvijo najpozneje štiri mesece pred iztekom petletnega obdobja in če Evropska komisija v enem mesecu od prejetja obvestila o podaljšanju temu ne nasprotuje.

(3) Za upoštevne trge, za katere Evropska komisija predhodno ni bila obveščena, mora agencija izvesti analizo iz prvega odstavka tega člena v treh letih po sprejetju spremenjenega priporočila Evropske komisije o upoštevnih trgih iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(4) Pri analizi iz prvega odstavka mora agencija upoštevati določila 145. in 146. člena tega zakona ter slediti smernicam Evropske komisije, ki urejajo tržno analizo in določitev pomembne tržne moči.

(5) Če agencija ne dokonča analize upoštevnega trga v roku iz drugega in tretjega odstavka, lahko za pomoč zaprosi BEREC. Ob tej pomoči mora agencija o osnutku ukrepa v skladu z 274., 275. in 277. členom tega zakona v šestih mesecih obvestiti Evropsko komisijo.

148. člen

(naložitev, sprememba, ohranitev ali razveljavitev obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo)

(1) Če na podlagi analize upoštevnega trga agencija ugotovi, da ta trg ni dovolj konkurenčen, z odločbo določi operaterja ali operaterje s pomembno tržno močjo na tem trgu. Pred izdajo odločbe lahko pridobi mnenje organa, pristojnega za varstvo konkurence.

(2) Z odločbo iz prejšnjega odstavka mora agencija naložiti operaterju s pomembno tržno močjo vsaj eno od obveznosti iz 149. do 154. člena oziroma 156. do 162. člena tega zakona. Agencija pri tem upošteva načelo sorazmernosti, kar mora v obrazložitvi odločbe tudi ustrezno obrazložiti. Agencija upošteva tudi stroške in koristi naložene obveznosti, kadar je to mogoče.

(3) Agencija pri naložitvi obveznosti iz prejšnjega odstavka po potrebi upošteva obstoj čeznacionalnega povpraševanja iz prvega odstavka 274. člena tega zakona. Agencija pri tem v največji možni meri upošteva smernice BEREC o skupnih pristopih za nacionalne regulativne organe.

(4) Če namerava agencija operaterju s pomembno tržno močjo z odločbo naložiti obveznost funkcijske ločitve iz 158. člena tega zakona ali z upoštevanjem načela sorazmernosti, druge obveznosti za operaterski dostop ali medomrežno povezovanje, ki niso obveznosti, navedene v prejšnjem odstavku, mora Evropski komisiji predložiti takšno zahtevo. Agencija mora upoštevati odločitev Evropske komisije glede dopustnosti naložitve obveznosti.

(5) Ob ponovni določitvi določenega operaterja za operaterja s pomembno tržno močjo lahko agencija temu operaterju naloži iste ali druge obveznosti, prejšnjo odločbo pa razveljavi.

(6) Če na podlagi analize upoštevnega trga agencija ugotovi, da je ta trg dovolj konkurenčen, ne sme določiti nobenega operaterja za operaterja s pomembno tržno močjo. Če je bil ta trg prej nekonkurenčen, mora agencija z ustreznimi odločbami razveljaviti vse odločbe, ki so na tem trgu določale operaterje s pomembno tržno močjo. V tem primeru v odločbi določi tudi primeren odložilni rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni.

(7) Pri razveljavitvi odločb na podlagi prejšnjega odstavka agencija razveljavi tudi vse obveznosti, ki so jih ti operaterji imeli kot operaterji s pomembno tržno močjo.

(8) Ukrepe, ki spreminjajo tehnične podrobnosti predhodno naloženih obveznosti na podlagi tega člena in nimajo znatnega vpliva na trg, in ukrepe, ki upoštevajo vpliv novega razvoja trga, na primer v zvezi s poslovnimi sporazumi, vključno s sporazumi o vlaganju iz 156. člena tega zakona, ki vplivajo na dinamiko konkurence, pri čemer razvoj trga ni tako pomemben, da bi bilo treba izvesti novo analizo trga v skladu s prejšnjim členom, lahko naloži agencija z odločbo v upravnem postopku na podlagi analize upoštevnih trgov, ki je bila podlaga za predhodno naložene obveznosti in ob upoštevanju 274. do 277. člena tega zakona. Pred izdajo odločbe mora agencija pridobiti mnenje organa, pristojnega za varstvo konkurence.

(9) Vsak ukrep na podlagi tega člena lahko agencija izvede le na podlagi predhodno izpeljanega posvetovanja z zainteresirano javnostjo, ki je določeno v 269. členu tega zakona, in sicer v sodelovanju z organom, pristojnim za varstvo konkurence na podlagi 280. člena tega zakona, pod pogoji iz 274. do 277. člena tega zakona pa tudi z drugimi pristojnimi organi urejanja v državah članicah EU, Evropsko komisijo in BEREC.

(10) Izrek odločbe, izdane na podlagi tega člena, se objavi na spletni strani agencije. Pravnomočne odločbe se objavijo na spletni strani agencije v obliki, ki upošteva prepoved razkritja poslovnih skrivnosti in osebnih podatkov.

149. člen

(obveznost zagotavljanja preglednosti)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka prejšnjega člena naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo, da zagotavlja preglednost glede medomrežnega povezovanja oziroma operaterskega dostopa, tako da od njega zahteva razkritje določenih informacij v zvezi medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom.

(2) Agencija lahko pri tem od operaterja zahteva, da objavi določene informacije, na primer:

1. računovodske informacije,

2. tehnične specifikacije,

3. značilnosti omrežja in predvideni razvoj tega omrežja,

4. pogoje izvedbe in uporabe,

5. vse pogoje, ki omejujejo dostop do oziroma uporabo storitev in aplikacij, zlasti glede prehoda z obstoječe infrastrukture ter

6. cene.

(3) Agencija v tej odločbi natančneje določi, katere informacije naj bodo razkrite, kako podrobne naj bodo in kako naj bodo razkrite.

(4) Od operaterja omrežja iz prvega odstavka tega člena, ki mu je naložena tudi obveznost iz 150. člena tega zakona, lahko agencija v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom tega člena z odločbo zahteva, da objavi vzorčno ponudbo za medomrežno povezovanje oziroma operaterski dostop. Ta vzorčna ponudba mora biti dovolj razčlenjena, tako da drugim

operaterjem, ki želijo določeno storitev v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom, ni treba plačati zmogljivosti, ki niso nujno potrebne za zahtevano storitev. V tej vzorčni ponudbi morajo biti opisane storitve, ki jih operater omrežja s pomembno tržno močjo ponuja v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom, razčlenjene na komponente v skladu s tržnimi potrebami, ter z njimi povezani pogoji, vključno s cenami. Agencija lahko naloži tudi spremembo vzorčne ponudbe za učinkovitejše izvajanje obveznosti na podlagi tega zakona, kar ne posega v določbe iz poglavja o nadzoru.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena agencija od operaterja omrežja iz prvega odstavka tega člena, ki so mu naložene tudi obveznosti iz 152. ali 153. člena tega zakona, v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena z ločeno odločbo zahteva, da objavi vzorčno ponudbo za medomrežno povezovanje oziroma operaterski dostop. Kadar je to ustrezno, mora vzorčna ponudba vsebovati tudi ključne kazalnike uspešnosti in opredeljene ustrezne ravni storitev. Pri tem v največji možni meri upošteva smernice BEREC. Agencija lahko v odločbi določi tudi pogodbene kazni za primer kršitve vzorčne ponudbe. Pri določitvi višine pogodbene kazni agencija upošteva težo kršitve, prihodke operaterja omrežja ter vpliv kršitve na konkurenčnost upoštevnega trga.

150. člen

(obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo naloži obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom.

(2) Z naložitvijo obveznosti iz prejšnjega odstavka se zlasti zagotovi, da operater iz prejšnjega odstavka:

1. zagotavlja enakovredne pogoje medomrežnega povezovanja oziroma operaterskega dostopa v enakovrednih okoliščinah za druge operaterje, ki zagotavljajo enakovredne storitve,

2. zagotavlja drugim operaterjem enako kakovostne storitve in informacije v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom pod enakimi pogoji kot zase in za svoja hčerinska ali partnerska podjetja in

3. zagotavlja drugim operaterjem enak časovni razpored in enake pogoje, tudi glede cen in kakovosti storitev, pri dobavljanju dostopovnih izdelkov in storitev ter te zagotavlja po enakih sistemih in postopkih kot za svoja hčerinska ali partnerska podjetja.

151. člen

(obveznost ločitve računovodskih evidenc)

(1) Agencija lahko v skladu s predpisi, ki urejajo računovodstvo, z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo, da vodi računovodske evidence za določene dejavnosti, povezane z medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom, ločeno od računovodskih evidenc za druge

dejavnosti. To pa ne posega v zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti.

(2) Agencija naloži to obveznost zaradi nadzorovanja izpolnjevanja obveznosti iz prejšnjega člena ali, kjer je to potrebno glede na okoliščine primera, zaradi preprečitve neutemeljenega navzkrižnega subvencioniranja. To obveznost naloži zlasti vertikalno integriranemu operaterju in lahko od njega zahteva, da zagotovi preglednost svojih grosističnih in internih obračunskih cen. Pri tem lahko določi tudi obliko in metodologijo vodenja računovodstva, ki jo je treba uporabiti.

(3) Operater omrežja iz prvega odstavka tega člena mora na zahtevo agenciji predložiti računovodske evidence, vključno s podatki o prihodkih, prejetih od drugih strank, s katerimi posluje.

(4) Agencija lahko objavi informacije, ki bi prispevale k odprtemu in konkurenčnemu trgu, vendar mora pri tem upoštevati stopnjo zaupnosti prejetih podatkov v skladu z domačimi predpisi in predpisi EU, ki se nanašajo na poslovno tajnost.

(5) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje določi način izpolnjevanja obveznosti iz tega člena.

152. člen

(obveznost dopustitve dostopa do komunikacijskih objektov)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona naloži določenemu operaterju s pomembno tržno močjo obveznost, da na utemeljeno zahtevo omogoči dostop do komunikacijskih objektov, kot so stavbe ali dostopi v stavbe, kabli v stavbah, vključno z napeljavami, antene, stolpi in druge podporne konstrukcije, drogovi, stebri, cevni vodi in kanali, revizijski in vstopni jaški ter omarice, in njihovo souporabo.

(2) Agencija naloži obveznosti iz prejšnjega odstavka, če na podlagi analize trga iz 147. člena tega zakona ugotovi, da bi zavrnitev dostopa ali dostop pod neprimernimi pogoji s podobnim učinkom oviral razvoj trajnostnega konkurenčnega trga in ne bi bil v interesu končnih uporabnikov.

(3) Agencija lahko operaterju s pomembno tržno močjo naloži obveznost, da zagotovi dostop v skladu s tem členom ne glede na to, ali so sredstva, na katera vpliva obveznost, del upoštevnega trga v skladu z analizo trga, pod pogojem, da je obveznost ustrezna in potrebna za izpolnjevanje ciljev iz 258. do 263. člena tega zakona.

153. člen

(obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo obveznost, da ugodi vsem razumnim zahtevam za operaterski dostop do določenih omrežnih elementov in pripadajočih zmogljivosti in uporabo le-teh. Tako ravna agencija zlasti, kadar oceni, da bi zavrnitev operaterskega dostopa ali

nerazumni pogoji, ki bi imeli podoben učinek, ovirali vzpostavitev zadostne konkurenčnosti trga na maloprodajni ravni ali da ne bi bili v interesu končnih uporabnikov. Pri tem agencija lahko naloži tudi dodatne pogoje, da se zagotovijo poštenost, razumnost in pravočasnost izpolnitve obveznosti.

(2) Agencija lahko od operaterja omrežja iz prejšnjega odstavka med drugim zahteva zlasti, da:

1. omogoči operaterski dostop do določenih omrežnih elementov oziroma naprav in njihovo uporabo, vključno z razvezanim dostopom do krajevne zanke in podzanke,

2. omogoči operaterski dostop do določenih aktivnih ali virtualnih omrežnih elementov in storitev,

3. se v dobri veri pogaja z operaterji, ki zahtevajo operaterski dostop,

4. ne zavrne že odobrenega operaterskega dostopa do zmogljivosti,

5. zagotovi določene storitve na veleprodajni ravni zaradi preprodaje teh storitev na maloprodajnem trgu,

6. odobri odprt operaterski dostop do tehničnih vmesnikov, protokolov ali drugih pomembnih tehnologij, ki so nujno potrebni za vzajemno delovanje storitev ali storitev navideznih omrežij,

7. zagotovi skupno lokacijo ali druge oblike skupne uporabe v skladu s 136. členom tega zakona,

8. zagotovi določene storitve, ki so potrebne za vzajemno delovanje storitev med koncema za uporabnike, vključno z zmogljivostmi za inteligentne omrežne storitve ali gostovanjem v mobilnih omrežjih,

9. zagotovi operaterski dostop do sistemov za podporo obratovanju ali podobnih sistemov programske opreme, ki so potrebni za zagotovitev pravične konkurence pri izvajanju storitev,

10. medsebojno poveže omrežja ali omrežne zmogljivosti,

11. zagotovi dostop do pripadajočih storitev, kot so storitve za ugotavljanje identitete, lokacije in prisotnosti.

(3) Ko agencija preučuje obveznosti iz prvega odstavka tega člena in predvsem ko presoja, kako bi se take obveznosti naložile, mora sorazmerno glede na cilje, določene v 258., 259., 260. in 261. členu tega zakona, upoštevati zlasti naslednje dejavnike:

1. tehnično in ekonomsko upravičenost uporabe ali namestitve konkurenčne opreme glede na hitrost razvoja trga ter naravo in vrsto predlaganega medomrežnega povezovanja oziroma operaterskega dostopa, vključno z izvedljivostjo drugih proizvodov za dostop do veleprodajnega trga, kot je dostop do kabelske kanalizacije,

2. pričakovan tehnološki razvoj, ki vpliva na zasnovo in upravljanje omrežja,

3. potreba po zagotovitvi tehnološke nevtralnosti, ki uporabnikom omogoča zasnovo in upravljanje njihovih lastnih omrežij,

4. izvedljivost predlaganega operaterskega dostopa glede na zmogljivost, ki je na voljo,

5. začetno naložbo lastnika zmogljivosti ob upoštevanju vseh javnih naložb in tveganja v zvezi s to naložbo, zlasti naložbe v zelo visokozmogljiva omrežja in tveganja v zvezi s temi naložbami,

6. potrebo po dolgoročnem varstvu konkurence, zlasti na področju infrastrukture, in inovativne poslovne modele, ki podpirajo trajnostno konkurenco, kot so modeli, ki temeljijo na sofinanciranju omrežij,

7. ustrezne pravice intelektualne lastnine, kadar je to primerno, in

8. zagotavljanje vseevropskih storitev.

(4) Agencija pred naložitvijo obveznosti iz tega člena preuči, ali ne bi bilo mogoče zgolj z naložitvijo obveznosti na podlagi prejšnjega člena na sorazmerni način spodbuditi konkurence in zagotoviti varstva interesov končnih uporabnikov.

(5) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju tega člena. Pri tem lahko določi zlasti tehnične ali operativne pogoje dostopa, ki jih morajo upravičenci oziroma ponudniki izpolnjevati za zagotovitev normalnega delovanja omrežja. Kadar navedeno zajema obveznosti upoštevanja posebnih tehničnih standardov ali specifikacij, morajo te upoštevati zahteve iz 267. člena tega zakona.

154. člen

(obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo obveznosti v zvezi s pokrivanjem stroškov in kontrolo cen, vključno z obveznostmi glede stroškovne naravnanosti cen in obveznostmi glede sistemov stroškovnega računovodstva, v povezavi z zagotavljanjem določene vrste medomrežnega povezovanja oziroma operaterskega dostopa.

(2) Agencija naloži obveznosti iz prejšnjega odstavka, če na podlagi tržne analize iz 147. člena tega zakona oceni, da bi lahko operater omrežja iz prejšnjega odstavka zaradi pomanjkanja učinkovite konkurence obdržal ali previsoke cene ali prenizko razliko med maloprodajnimi in veleprodajnimi cenami in bi to bilo v škodo končnih uporabnikov.

(3) Agencija mora pri naložitvi obveznosti iz prvega odstavka tega člena zaradi spodbujanja naložb operaterjev omrežij, vključno v omrežja naslednje generacije, zlasti zelo visokozmogljiva omrežja, upoštevati naložbe operaterja omrežja iz prvega odstavka tega člena in mu zagotoviti primerno stopnjo donosnosti naložbe glede na vložena sredstva, pri čemer upošteva tveganja, povezana s posamičnim projektom novih naložb v omrežje.

(4) Agencija ne naloži obveznosti iz prvega odstavka tega člena, če pri operaterju obstaja omejitev maloprodajnih cen, obveznosti iz 149. do 153. člena tega zakona pa zagotavljajo učinkovit in nediskriminacijski dostop.

(5) Če agencija operaterju iz prvega odstavka tega člena naloži obveznost cenovnega nadzora nad dostopom do obstoječih omrežnih elementov, upošteva koristi predvidljivih in stabilnih veleprodajnih cen pri zagotavljanju učinkovitega vstopa na trg in zadostne spodbude za postavitev novih in nadgradnjo obstoječih omrežij.

(6) Vsak mehanizem pokrivanja stroškov ali metodologija določanja cen, ki ga predpiše agencija, mora biti namenjen spodbujanju postavitve novih in nadgradnjo obstoječih omrežij ter pospeševanju učinkovitosti in trajnostne konkurence ter povečanju koristi potrošnikov. Pri tem lahko agencija upošteva tudi cene, ki so na voljo na primerljivih konkurenčnih trgih in pri operaterjih omrežij.

(7) Če agencija operaterju omrežja iz prvega odstavka tega člena naloži obveznosti glede stroškovne naravnanosti cen, mora operater omrežja dokazati, da so cene izračunane na podlagi stroškov, vključno s primerno stopnjo donosnosti naložbe. Pri preverjanju te obveznosti lahko agencija uporabi metode stroškovnega računovodstva, ki so neodvisne od tistih, ki jih uporablja operater omrežja. Agencija lahko od operaterja omrežja z odločbo v postopku nadzora tudi zahteva, da utemelji svoje cene, lahko pa zahteva tudi prilagoditev cen. Pri tem je dokazno breme na strani operaterja omrežja, ki je zavezan za izpolnjevanje te zahteve.

(8) Če agencija operaterju omrežja iz prvega odstavka tega člena naloži obvezno uporabo sistema stroškovnega računovodstva za podporo cenovnega nadzora, ga hkrati zaveže, da mora javno objaviti tudi opis sistema stroškovnega računovodstva, ki prikazuje vsaj glavne kategorije, po katerih so stroški razvrščeni v skupine, in pravila, ki se uporabljajo za razporeditev stroškov. Skladnost s sistemom stroškovnega računovodstva preverja agencija ali pooblaščeni revizor, ki ga na stroške operaterja izbere agencija v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje. Izjava o skladnosti se objavi vsako leto.

155. člen

(cene zaključevanja klicev)

(1) V Republiki Sloveniji se za zaključevanje govornih klicev ne smejo uporabljati cene, ki bi bila višja od najvišjih cen zaključevanja klicev, določenih s predpisom, ki ga v skladu s prvim odstavkom 75. člena Direktive 2018/1972/EU sprejme Evropska komisija.

(2) Če najvišje cene zaključevanja govornih klicev niso določene s predpisom iz prejšnjega odstavka, lahko agencija izvede analizo trga zaključevanja govornih klicev v skladu s 147. členom tega zakona. Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona določi operaterja s pomembno tržno močjo na tem trgu in mu prepiše stroškovno naravnane cene zaključevanja klicev. Pri tem upošteva načela, merila in parametre iz Priloge III Direktive 2018/1972/EU.

(3) Agencija spremlja skladnost cen zaključevanja klicev s predpisom iz prvega odstavka tega člena ter v primeru neskladja v postopku nadzora zahteva spremembo cen. Agencija enkrat letno poroča Evropski komisiji in BEREC o izvajanju tega člena.

(4) Minister objavi dan začetka veljavnosti predpisa iz prvega odstavka tega člena v Uradnem listu Republike Slovenije.

156. člen

(regulativna obravnava novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov)

(1) Operater, ki je določen za operaterja s pomembno tržno močjo na enem ali več upoštevnih trgih, lahko v skladu s 160. členom tega zakona ponudi zaveze za sovlaganje za postavitev novega zelo visokozmogljivega omrežja do končnega uporabnika ali bazne postaje, sestavljenega iz optičnih elementov. Sovlaganje zajema zlasti solastništvo ali dolgoročno delitev tveganja prek sofinanciranja ali pogodb o pridobitvi posebnih pravic strukturnega značaja z drugim operaterjem.

(2) Agencija preuči zaveze iz prejšnjega odstavka, zlasti ali ponudba za sovlaganje izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je v dobi delovanja omrežja odprta za vse operaterje;

2. drugim operaterjem – sovlagateljem, omogoča dolgoročno učinkovito in trajnostno konkurenčnost na trgih na koncu prodajne verige, na katerih deluje operater s pomembno tržno močjo, in sicer pod pogoji, ki vključujejo:

– pravične, primerne in nediskriminacijske pogoje, ki omogočajo dostop do polne zmogljivosti omrežja, kolikor je omrežje predmet sovlaganja,

– prilagodljivost glede vrednosti in časovne razporeditve udeležbe posameznega sovlagatelja,

– možnost povečanja take udeležbe v prihodnosti in

– vzajemne pravice, ki jih sovlagatelj podeli po postavitvi sofinancirane infrastrukture;

3. operater ponudbo objavi pravočasno, in sicer najkasneje v rokih iz prvega odstavka 11. člena tega zakona; kadar ne gre za izključno veleprodajnega operaterja iz 161. člena tega zakona, mora biti ponudba objavljena vsaj šest mesecev pred začetkom postavitve novega omrežja;

4. so za operaterje, ki pri sovlaganju ne sodelujejo, kakovost, hitrost, pogoji in doseg končnih uporabnikov od vsega začetka enaki, kot so bili na voljo pred postavitvijo, z mehanizmom postopnega prilagajanja, ki ohranja spodbude za udeležbo pri sovlaganju, ki ga glede na razvoj povezanih maloprodajnih trgov potrdi agencija; agencija pri tem upošteva, da lahko operaterji na podlagi preglednih in nediskriminacijskih pogojev, ki ustrezno odražajo stopnjo tveganja posameznih sovlagateljev v različnih fazah postavitve in upoštevajo konkurenčne razmere na maloprodajnih trgih, postopoma dostopajo do zelo visokozmogljivih elementov omrežja;

5. izpolnjuje najmanj merila iz Priloge IV Direktive 2018/1972/EU in je predložena v dobri veri.

(3) Če agencija ob upoštevanju tretjega in četrtega odstavka 160. člena tega zakona ugotovi, da ponujena zaveza izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, v skladu s petim odstavkom 160. člena tega zakona določi zaveze kot zavezujoče. Agencija pri tem ne naloži dodatnih obveznosti na podlagi 148. člena tega zakona glede elementov novega zelo

visokozmogljivega omrežja, za katere veljajo zaveze, če je vsaj en potencialni sovlagatelj sklenil sporazum o sovlaganju z operaterjem s pomembno tržno močjo.

(4) Kadar je to potrebno za odpravo znatnih težav na področju konkurence na specifičnih trgih in teh težav ni mogoče rešiti drugače, lahko agencija ne glede na določbo prejšnjega odstavka naloži, ohrani ali spremeni obveznosti v skladu s 148. do 154. členom tega zakona ob upoštevanju osmega odstavka 148. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na zelo visokozmogljiva omrežja. Agencija v odločbi ustrezno obrazloži okoliščine, ki so zahtevale takšno odločitev.

(5) Agencija spremlja skladnost s pogoji iz drugega odstavka tega člena. Agencija lahko na stroške operaterja v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje, izbere pooblaščenega revizorja, ki izdela letno izjavo o skladnosti.

(6) Določbe tega člena ne posegajo v pristojnost agencije za reševanje sporov na podlagi prvega odstavka 282. člena tega zakona med operaterji v zvezi s sporazumom o sovlaganju, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena.

157. člen

(obveznost regulacije maloprodajnih storitev)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona naloži določenemu operaterju s pomembno tržno močjo na določenem maloprodajnem trgu obveznosti, povezane z regulacijo maloprodajnih storitev.

(2) Obveznosti iz tega člena lahko agencija naloži le, če na podlagi tržnih analiz iz 147. člena tega zakona ugotovi, da upošteven trg, ki je namenjen končnim uporabnikom, ni dovolj konkurenčen, obveznosti na podlagi 149. do vključno 154. člena tega zakona pa ne bi dosegle ciljev, ki jih na trgu zasleduje. Obveznosti iz tega člena lahko vključujejo prepoved:

1. zaračunavanja prekomernih cen,

2. oviranja vstopa na trg,

3. omejevanja konkurence s postavljanjem prenizkih cen,

4. dajanja neupravičene prednosti določenim končnim uporabnikom,

5. neutemeljenega združevanja določenih storitev.

(3) Agencija lahko hkrati z naložitvijo obveznosti na podlagi tega člena predpiše eno od naslednjih metod:

1. metodo cenovne kapice na maloprodajnih cenah,

2. metodo regulacije individualnih tarif,

3. metodo stroškovne usmeritve cen,

4. metodo usmeritve k cenam na primerljivih trgih.

(4) Pri izpolnjevanju obveznosti na podlagi tega člena, ki se nanašajo na regulacijo maloprodajnih tarif ali drugi ustrezen maloprodajni nadzor, mora operater iz prvega odstavka tega člena uporabiti potreben in primeren sistem stroškovnega računovodstva, ki ga določi agencija z odločbo iz prvega odstavka tega člena. Pri tem lahko agencija določi obliko in metodologijo vodenja računovodstva, ki ju mora ta operater uporabiti. Skladnost s stroškovnim računovodstvom preverja pooblaščeni revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje. Agencija letno objavi izjave o skladnosti.

158. člen

(funkcijska ločitev)

(1) Kadar agencija ugotovi, da se z ustreznimi obveznostmi iz 149. do 154. člena tega zakona ni dosegla učinkovita konkurenca ter da obstajajo pomembni in trajni konkurenčni problemi ali tržne nepopolnosti, ugotovljene v zvezi z zagotavljanjem operaterskega dostopa, lahko z odločbo iz prvega odstavka 148. člena tega zakona vertikalno integriranemu operaterju izjemoma naloži obveznost, da dejavnosti, povezane z zagotavljanjem operaterskega dostopa, prenese na poslovno enoto, ki deluje neodvisno. Ta poslovna enota operaterski dostop zagotavlja vsem operaterjem, vključno z drugimi poslovnimi enotami v vertikalno integriranem operaterju, po enakem časovnem razporedu in pod enakimi pogoji, tudi glede cen in kakovosti storitev, ter po enakih sistemih in postopkih.

(2) Kadar namerava agencija naložiti obveznost funkcijske ločitve po prvem odstavku tega člena, sme to storiti samo po postopku iz četrtega odstavka 148. člena tega zakona. Zato mora Evropski komisiji predložiti predlog, ki vključuje:

1. dokaze, ki utemeljujejo ugotovitve agencije,

2. obrazloženo oceno, da obstaja majhna možnost, da bo v razumnem časovnem obdobju prišlo do učinkovite in trajnostne konkurence na področju infrastrukture, ali pa je sploh ni,

3. analizo pričakovanega vpliva na regulacijo trga, na podjetje, vključno z analizo vpliva na zaposlene v neodvisni poslovni enoti in analizo vpliva na celotni sektor elektronskih komunikacij, kakor tudi na spodbude za naložbe v celotnem sektorju, zlasti ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju socialne in teritorialne kohezije, ter na druge zainteresirane stranke, še posebej glede na konkurenco in mogoče učinke na potrošnike,

4. analizo razlogov, ki utemeljujejo, da je obveznost funkcijske ločitve najučinkovitejši ukrep za uresničevanje rešitev, namenjenih obravnavanju težav, ugotovljenih glede konkurence ali tržne nepopolnosti.

(3) Predlog ukrepa mora vsebovati naslednje sestavine:

1. natančno naravo in stopnjo ločitve in zlasti podroben opis pravnega statusa ločene poslovne enote,

2. opredelitev sredstev ločene poslovne enote in izdelkov ali storitev, ki jih bo ta enota zagotavljala,

3. ureditev vodenja za zagotovitev neodvisnosti osebja, ki je zaposleno v ločeni poslovni enoti, ter ustrezen sistem spodbud zanje,

4. pravila za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti,

5. pravila za zagotovitev preglednosti operativnih postopkov, zlasti za druge zainteresirane stranke,

6. program spremljanja dela, namenjen zagotavljanju izpolnjevanja obveznosti, vključno z objavo letnega poročila.

(4) Agencija po pridobitvi soglasja Evropske komisije iz četrtega odstavka 148. člena tega zakona izvede usklajeno analizo upoštevnih trgov, povezanih z dostopovnim omrežjem, v skladu s postopkom iz 147. člena tega zakona. Agencija ob upoštevanju petega odstavka 148. člena tega zakona na podlagi svoje ocene naloži, ohrani, spremeni ali umakne obveznosti.

(5) Operaterju, ki mu je bila naložena funkcijska ločitev, lahko agencija za kateri koli upoštevni trg iz 146. člena tega zakona, na katerem ga je v skladu s 148. členom tega zakona določila kot operaterja s pomembno tržno močjo, naloži tudi katero koli drugo obveznost iz 149. do vključno 154. člena tega zakona ali drugo obveznost iz četrtega odstavka 148. člena tega zakona.

159. člen

(prostovoljna ločitev vertikalno integriranega operaterja)

(1) Operater, ki je bil določen kot operater s pomembno tržno močjo na enem ali več upoštevnih trgih, mora agencijo najmanj tri mesece vnaprej obvestiti o načrtovanem prostovoljnem prenosu vseh ali znatnega dela sredstev svojega krajevnega dostopovnega omrežja na drugo pravno osebo z drugim lastnikom ali ustanovitvi druge poslovne enote, ki bi vsem maloprodajnim ponudnikom, tudi operaterjevim lastnim maloprodajnim enotam, zagotavljala popolnoma enakovredne oblike operaterskega dostopa pod enakimi pogoji. Operaterji prav tako obvestijo agencijo o spremembi te namere in končnem izidu postopka prostovoljne ločitve.

(2) Agencija oceni učinek načrtovane transakcije in morebitnih ponujenih zavez na obstoječe obveznosti, ki jih je naložila operaterju v skladu s 148. členom tega zakona. V ta namen agencija v skladu s 147. členom tega zakona brez odlašanja izvede usklajeno analizo upoštevnih trgov, povezanih z dostopovnim omrežjem. Agencija na podlagi svoje ocene naloži, ohrani, spremeni ali umakne obveznosti na teh upoštevnih trgih ob upoštevanju osmega odstavka 148. člena tega zakona, pri čemer po potrebi uporabi 161. člen tega zakona.

(3) Pravno ali operativno ločenemu operaterju lahko agencija za kateri koli upoštevni trg iz 147. člena tega zakona, na katerem ga je v skladu s 148. členom tega zakona določila kot operaterja s pomembno tržno močjo, naloži katero koli obveznost iz 149. do vključno 154. člena ali drugo obveznost iz četrtega odstavka 148. člena tega zakona.

160. člen

(prevzem zavez)

(1) Operater, ki je bil določen kot operater s pomembno tržno močjo, lahko agenciji ponudi zaveze glede pogojev za operaterski dostop oziroma sovlaganje v zvezi z njegovim omrežjem. Zaveze se lahko med drugim nanašajo na:

1. dogovore o sodelovanju, ki so pomembni za oceno ustreznih in sorazmernih obveznosti, ki so naložene na podlagi 148. člena tega zakona,

2. sovlaganja v zelo visokozmogljiva omrežja na podlagi 156. člena tega zakona,

3. učinkovit in nediskriminacijski dostop v skladu s 159. členom tega zakona v postopku izvedbe prostovoljne ločitve vertikalno integriranega podjetja in tudi po sami izvedbi.

(2) Ponudba za zaveze mora biti dovolj podrobna, vključno s časovnim okvirom in obsegom izvajanja ter trajanja zavez, da agencija lahko izvede oceno na podlagi tretjega odstavka tega člena. Zaveze se lahko podajo za obdobje, ki presega obdobje iz 147. člena tega zakona.

(3) Agencija o ponujenih zavezah izvede javno posvetovanje v skladu z 269. členom tega zakona. Agencija zavez ne predloži v javno posvetovanje, če je očitno, da ne izpolnjujejo enega ali več ustreznih pogojev ali meril. Agencija oceni zaveze iz prejšnjega odstavka, pri čemer upošteva zlasti:

1. dokazila glede poštenosti in primernosti ponujenih zavez,

2. odprtost zavez za vse operaterje,

3. pravočasno razpoložljivost dostopa, tudi do zelo visokozmogljivih omrežij pod pravičnimi, primernimi in nediskriminacijskimi pogoji pred začetkom izvajanja s tem povezanih maloprodajnih storitev,

4. splošna ustreznost ponujenih zavez, da se omogoči trajnostna konkurenca na trgih na koncu prodajne verige ter se olajša kooperativna postavitev in uporaba zelo visokozmogljivih omrežij v interesu končnih uporabnikov.

(4) Agencija ob upoštevanju mnenj in pripomb iz javnega posvetovanja v sladu s tretjim odstavkom tega člena operaterja, ki je ponudil zaveze, seznani s predhodnimi ugotovitvami o tem, ali so ponujene zaveze skladne s cilji, merili in postopki iz tega člena in iz 148., 156. in 159. člena tega zakona, in mu sporoči pogoje, pod katerimi bi agencija zaveze lahko določila kot zavezujoče. Na podlagi teh ugotovitev operater lahko spremeni ponudbo iz prvega odstavka tega člena.

(5) Agencija lahko z odločbo določi, da so zaveze v celoti ali delno zavezujoče za obdobje, ki ne sme biti daljše od obdobja, za katero so bile ponujene. V primeru zavez o sovlaganjih obdobje, za katero so zaveze zavezujoče, ne sme biti krajše od sedmih let.

(6) Agencija spremlja izvajanje zavez iz prejšnjega odstavka. Po poteku obdobja iz prejšnjega odstavka agencija preuči možnost podaljšanja obdobja.

(7) Če agencija ugotovi, da operater ne izpolnjuje zavez iz odločbe iz petega odstavka tega člena, lahko ponovno oceni obveznosti, naložene na podlagi osmega odstavka 148. člena tega zakona.

161. člen

(izključno veleprodajni operaterji)

(1) Če agencija operaterja, ki ni prisoten na maloprodajnem trgu za elektronske komunikacijske storitve, določi kot operaterja s pomembno tržno močjo na enem ali več veleprodajnih trgih v skladu s 147. členom tega zakona, najprej preveri, ali operater izpolnjuje naslednja pogoja:

1. vse njegove hčerinske družbe in poslovne enote, vse družbe, ki so pod nadzorom, vendar ne nujno v celoti v lasti istega končnega lastnika, in vsi delničarji, ki lahko izvajajo nadzor nad operaterjem, izvajajo ali načrtujejo izvajanje izključno dejavnosti na veleprodajnih trgih za elektronske komunikacijske storitve in zato ne izvajajo dejavnosti na nobenem maloprodajnem trgu za elektronske komunikacijske storitve, ki se zagotavljajo končnim uporabnikom v EU,

2. ni zavezan poslovanju z enim samim in ločenim podjetjem, ki posluje nižje v prodajni verigi in je dejavno na maloprodajnem trgu za elektronske komunikacijske storitve, ki se zagotavljajo končnim uporabnikom, zaradi izključnega sporazuma ali sporazuma, ki po vsebini predstavlja izključni sporazum.

(2) Agencija lahko operaterju iz prejšnjega odstavka naloži obveznosti iz 150. in 153. člena tega zakona, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in je to upravičeno na podlagi analize trga, vključno s prihodnjo oceno verjetnega obnašanja operaterja s pomembno tržno močjo.

(3) Agencija po uradni dolžnosti pregleda obveznosti, naložene na podlagi tega člena, če ugotovi, da pogoji iz prvega odstavka tega člena niso več izpolnjeni, in uporabi določbe 147. do 154. člena tega zakona.

(4) Operater mora o vsaki spremembi okoliščin iz prvega odstavka tega člena brez nepotrebnega odlašanja obvestiti agencijo.

(5) Agencija pregleda obveznosti, naložene operaterju s pomembno tržno močjo na podlagi tega člena, če na podlagi dokaza, povezanega s pogoji, ki jih operater ponuja strankam, ki so nižje v prodajni verigi, ugotovi, da so se pojavile ali se lahko pojavijo konkurenčne težave v škodo končnih uporabnikov, zaradi katerih je treba naložiti eno ali več obveznosti iz 149., 151., 152. ali 154. člena tega zakona ali spremeniti obveznosti, naložene na podlagi drugega odstavka tega člena.

(6) Agencija naloži obveznosti in jih pregleda v skladu s tem členom ob upoštevanju devetega odstavka 148. člena tega zakona.

162. člen

(prehod z obstoječe infrastrukture)

(1) Operater, ki je bil določen kot operater s pomembno tržno močjo na enem ali več upoštevnih trgov, mora pred nameravano opustitvijo omrežja ali nadomestitvijo delov omrežja z novo infrastrukturo, vključno z obstoječo infrastrukturo, ki je nujna za delovanje bakrenega omrežja, za katero veljajo obveznosti iz 148. do 161. člena tega zakona, o tem pisno obvestiti agencijo.

(2) Agencija z odločbo naloži operaterju s pomembno tržno močjo iz prejšnjega odstavka ukrepe, s katerimi zagotovi, da postopek opustitve ali nadomestitve omrežja vključuje pregleden časovni razpored in pogoje, vključno z ustreznim rokom za obvestitev o prehodu, ter določi razpoložljivost alternativnih izdelkov vsaj primerljive kakovosti, ki zagotavljajo dostop do nadgrajene omrežne infrastrukture, ki nadomešča opuščene elemente, če je to potrebno za varstvo konkurence in pravic končnih uporabnikov.

(3) Agencija lahko ob upoštevanju osmega odstavka 148. člena tega zakona razveljavi oziroma spremeni naložene obveznosti, če je operater:

1. določil ustrezne pogoje za prehod, vključno z omogočanjem alternativnega dostopovnega izdelka takšne kakovosti, ki je vsaj primerljiva s tisto, ki je bila na voljo pri uporabi obstoječe infrastrukture, s katerim se zainteresiranim za dostop omogoča, da dosežejo iste končne uporabnike, in

2. je upošteval pogoje in postopek, o čemer je obvestil agencijo v skladu s tem členom.

(4) Določbe tega člena ne posegajo v razpoložljivost reguliranih proizvodov, ki jih agencija naloži nadgrajeni omrežni infrastrukturi v skladu s 147. in 148. členom tega zakona.

163. člen

(postopek določitve meddržavnih trgov)

(1) Agencija lahko skupaj z najmanj še enim nacionalnim regulativnim organom zahteva od BEREC, da izvede analizo morebitnega meddržavnega trga. Zahteva mora biti obrazložena in mora vsebovati ustrezna dokazila.

(2) Analizo meddržavnih trgov, ki jih določi Evropska komisija v skladu s prvim odstavkom 65. člena Direktive 2018/1972/EU, izvede agencija skupaj z nacionalnimi regulativnimi organi iz drugih držav članic EU, ki jih obsega ta meddržavni trg.

(3) O naložitvi, spremembi, ohranitvi ali razveljavitvi obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo na meddržavnih trgih odloča agencija skupaj z drugimi nacionalnimi regulativnimi organi urejanja v državah članicah EU, ki jih ta meddržavni trg zajema. Agencija pri tem v največji možni meri upošteva smernice iz 145. člena tega zakona. Agencija skupaj z drugimi nacionalnimi regulativnimi organi Evropski komisiji sporoči osnutke ukrepov v zvezi z analizo trgov in izdanih odločb v skladu z 274., 275., 276. in 277. členom tega zakona.

(4) Agencija lahko skupaj z najmanj še enim nacionalnim regulativnim organom izvede analizo trga in odloči o naložitvi, spremembi, ohranitvi ali razveljavitvi obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo tudi v odsotnosti meddržavnih trgov, če so tržne razmere v zadevnih državah članicah dovolj homogene.

164. člen

(nadzor)

Agencija v okviru svojih pooblastil nadzira uporabo določb tega zakona o zagotavljanju konkurence in izpolnjevanju obveznosti, ki jih z odločbo naloži na podlagi določb tega poglavja.

X. UNIVERZALNA STORITEV IN DODATNE OBVEZNE STORITVE

165. člen

(pojem končnega uporabnika)

Končni uporabnik za potrebe tega poglavja pomeni potrošnika, mikrodružbo, majhno in srednjo družbo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ter neprofitno organizacijo, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja nevladne organizacije.

166. člen

(univerzalna storitev)

(1) Univerzalna storitev je najmanjši nabor storitev določene kakovosti, ki je dostopen vsem končnim uporabnikom v Republiki Sloveniji po dostopni ceni ne glede na njihovo geografsko lego.

(2) V okviru univerzalne storitve se zagotavlja priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji na razumno zahtevo končnega uporabnika, prek katere je zagotovljen dostop do govorne komunikacijske storitve in ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta s prenosno hitrostjo, kot je določena v splošnem aktu iz 180. člena tega zakona. V univerzalno storitev sodita tudi zagotavljanje in dostop do univerzalnega imenika in univerzalne službe za dajanje informacij o naročnikih v skladu z 205. členom tega zakona.

(3) Razumna zahteva končnega uporabnika iz prejšnjega odstavka vključuje priključitev na eni lokaciji, kjer končni uporabnik dejansko prebiva ali dejansko opravlja svojo dejavnost. Priključitev se lahko izvede z žičnimi ali brezžičnimi tehnologijami. Če ima končni uporabnik možnost alternativnega dostopa do storitev iz nabora univerzalne storitve po dostopni ceni na trgu, teh storitev od izvajalca univerzalne storitve pod pogoji tega poglavja ne more zahtevati.

(4) Cene posamezne storitve, ki se izvaja kot univerzalna storitev, morajo biti pri posameznem izvajalcu univerzalne storitve, enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Cena mora biti enaka ne glede na to, ali se priključitev izvede z žičnimi ali brezžičnimi tehnologijami.

(5) Kakovost univerzalne storitve ne sme odstopati od kakovosti, ki jo izvajalec ponuja za druge primerljive storitve.

(6) Končni uporabnik lahko od izvajalca univerzalne storitve zahteva, da mu prek priključitve na omrežje iz drugega odstavka tega člena zagotovi dostop le do govorne komunikacijske storitve ali samo ustrezen širokopasovni dostop do interneta.

167. člen

(univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba)

(1) Univerzalni imenik mora vsebovati najmanj podatke iz 1. do 4. točke prvega odstavka 215. člena tega zakona, razen podatka o delu stavbe iz 2. točke, o vseh naročnikih javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, ki s tem predhodno soglašajo v skladu z 217. členom tega zakona. Univerzalni imenik je lahko natisnjen oziroma elektronski.

(2) Univerzalna imeniška služba, do katere morajo imeti po dostopni ceni dostop vsi končni uporabniki, mora dajati podatke o vseh naročnikih, ki so vključeni v univerzalni imenik.

(3) Podatke v univerzalnem imeniku je treba redno oziroma najmanj enkrat letno obnavljati z upoštevanjem načina njegovega izdajanja. Podatki, ki jih daje univerzalna imeniška služba, pa morajo biti obnovljeni najmanj enkrat mesečno. Izvajalec univerzalne storitve, ki zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo, takoj obvesti agencijo, če mu drugi izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke ne sporoči podatkov iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izvajalec univerzalne storitve, ki zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo, ne sme različno obravnavati podatkov, ki jih dobi od različnih izvajalcev javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke.

(5) Izvajalec univerzalne storitve iz prejšnjega odstavka izvajalcem javno dostopne medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke ne sme zaračunavati objave podatkov o njihovih naročnikih v univerzalnem imeniku in uporabe teh podatkov v univerzalni imeniški službi.

168. člen

(razpoložljivost univerzalne storitve)

(1) Vsem končnim uporabnikom na ozemlju Republike Slovenije mora biti zagotovljena univerzalna storitev iz 166. člena tega zakona.

(2) Agencija lahko imenuje enega ali več izvajalcev univerzalne storitve, kadar na podlagi analize stanja in predhodnega posvetovanja z zainteresirano javnostjo presodi, da storitev iz drugega odstavka prejšnjega člena na ozemlju Republike Slovenije ali njegovih delih ni mogoče zagotoviti v običajnih poslovnih okoliščinah ali z uporabo javnih sredstev. Agencija v okviru analize stanja upošteva tudi podatke iz evidence iz prvega odstavka 15. člena tega zakona in podatke o napovedi postavitve omrežij iz 18. člena tega zakona. Agencija lahko imenuje različne izvajalce univerzalne storitve za zagotavljanje različnih delov univerzalne storitve oziroma za pokrivanje različnih delov ozemlja Republike Slovenije.

(3) Če agencija na podlagi analize stanja in posvetovanja z zainteresirano javnostjo iz prejšnjega odstavka ugotovi, da za posamezni del univerzalne storitve oziroma za pokrivanje posameznega dela ozemlja Republike Slovenije ni treba imenovati izvajalca univerzalne storitve, mora v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, preverjati, ali imenovanje izvajalca univerzalne storitve še vedno ni potrebno.

169. člen

(imenovanje izvajalca univerzalne storitve)

(1) Če v tem poglavju tega zakona ni drugače določeno, agencija določi izvajalca univerzalne storitve z odločbo za dobo petih let na podlagi smiselne uporabe določb V. poglavja tega zakona, ki ureja javni razpis.

(2) Predmet javnega razpisa je zagotavljanje različnih storitev, ki jih zajema univerzalna storitev, oziroma zagotavljanje univerzalne storitve na določenem območju ali na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

(3) Pri oblikovanju meril za izbiro izvajalca univerzalne storitve agencija upošteva cilje zanesljivosti, kakovosti in stroškovne učinkovitosti izvajanja univerzalne storitve.

(4) Če javni razpis ne uspe, agencija za izvajalca univerzalne storitve določi tistega operaterja, ki ima:

1. na področju dostopa do javnega komunikacijskega omrežja s pripadajočo infrastrukturo največjo pokritost ali

2. največ naročnikov javnih komunikacijskih storitev na fiksni lokaciji ali

3. največ naročnikov javno dostopne storitve dostopa do interneta s hitrostjo, kot je določena s splošnim aktom iz 180. člena tega zakona.

(5) Agencija mora v postopkih na podlagi tega člena upoštevati načela učinkovitosti, objektivnosti, preglednosti in nediskriminacije.

(6) Agencija mora najmanj šest mesecev pred potekom veljavnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena na podlagi podatkov o izvajanju univerzalne storitve ugotoviti, ali je splošna dostopnost zmogljivosti in storitev, ki jih zajema univerzalna storitev, takšna, da je treba ponovno določiti izvajalca univerzalne storitve, pri čemer upošteva mnenje zainteresirane javnosti.

(7) Agencija obvešča Evropsko komisijo o obveznostih zagotavljanja univerzalne storitve, naloženih izvajalcu ali izvajalcem univerzalne storitve iz prvega odstavka tega člena.

170. člen

(prenos krajevnega dostopovnega omrežja)

(1) Izvajalec univerzalne storitve mora pred nameravanim prenosom vseh ali znatnega dela sredstev svojega krajevnega dostopovnega omrežja na drugo pravno osebo z drugim lastnikom pisno obvestiti agencijo.

(2) Agencija oceni učinke nameravanega prenosa na zagotavljanje storitve ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta in govorne komunikacijske storitve na fiksni lokaciji v skladu z drugim odstavkom 166. člena tega zakona. Agencija na podlagi svoje ocene lahko z odločbo naloži, spremeni ali razveljavi obveznosti za zagotavljanje univerzalne storitve. Če je

zaradi prenosa treba na določenem območju ali po celotnem ozemlju Republike Slovenije ponovno določiti izvajalca univerzalne storitve, mora agencija uporabiti postopek iz prejšnjega člena.

171. člen

(nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve)

(1) Izvajalec univerzalne storitve lahko zaprosi za nadomestilo neto stroškov izvajanja univerzalne storitve iz drugega odstavka 166. člena tega zakona.

(2) Neto stroški zagotavljanja univerzalne storitve se izračunajo kot razlika med neto stroški izbranega izvajalca, če deluje z obveznostmi izvajanja univerzalne storitve in če deluje brez teh obveznosti, pri tem pa se upoštevajo koristi, ki jih ima z izvajanjem univerzalne storitve, vključno z nematerialnimi koristmi. Agencija v splošnem aktu podrobneje predpiše način izračuna neto stroškov in nematerialne koristi, ki se upoštevajo pri izračunu neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve. Pri tem mora upoštevati opredeljena izhodišča, navedena v zakonodaji EU, ki urejajo univerzalno storitev.

(3) Izvajalec univerzalne storitve mora agenciji v 90 dneh po koncu poslovnega leta poslati računovodske evidence in informacije, ki so podlaga za izračun neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve. V nasprotnem primeru izgubi pravico do uveljavljanja neto stroškov.

(4) Agencija ali revizor, ki ga na stroške izvajalca univerzalne storitve izbere agencija v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje, revidira ali preveri računovodske izkaze in informacije iz prejšnjega odstavka.

(5) Agencija presodi, ali je izvajanje univerzalne storitve lahko neupravičeno breme za izvajalca univerzalne storitve. V tem primeru izračuna neto stroške zagotavljanja univerzalne storitve. Če je bil izvajalec univerzalne storitve izbran na javnem razpisu, agencija pri izračunu upošteva stroške zagotavljanja univerzalne storitve, ki jih je le-ta ponudil na javnem razpisu. Agencija upošteva drugačne stroške, kot jih je na javnem razpisu ponudil izvajalec storitve samo v primeru, ko je prišlo do spremembe pogojev, ki so bili upoštevani pri javnem razpisu, in ko izvajalec univerzalne storitve dokaže upravičenost odstopanj na objektivni in transparentni osnovi. Agencija objavi rezultate izračuna stroškov in rezultate revizije podatkov, ki ji jih je posredoval izvajalec univerzalne storitve.

(6) Če agencija na podlagi izračuna neto stroškov izvajanja univerzalne storitve ugotovi, da res predstavljajo neupravičeno breme, z odločbo določi višino nadomestila, ki ne sme presegati izračunanih neto stroškov.

(7) Izvajalcu univerzalne storitve se na podlagi njegove zahteve in pod pogoji iz tega člena izplačuje nadomestilo za izvajanje univerzalne storitve iz kompenzacijskega sklada, ki ga v tem primeru ustanovi in upravlja agencija.

172. člen

(kompenzacijski sklad in njegovo delovanje)

(1) Kompenzacijski sklad iz sedmega odstavka prejšnjega člena ustanovi agencija tako, da odpre poseben bančni račun in zanj vodi ločeno računovodsko evidenco.

(2) V kompenzacijski sklad iz prejšnjega odstavka morajo prispevati vsi operaterji, ki delujejo na območju Republike Slovenije in imajo letni prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev višji od dveh milijonov evrov, razen izvajalcev medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke.

(3) Višino prispevka za posameznega operaterja določi agencija na podlagi deleža njegovega prihodka iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev glede na prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in izvajanja javnih komunikacijskih storitev vseh operaterjev iz prejšnjega odstavka na območju Republike Slovenije.

(4) Izvajalec univerzalne storitve, katerega izračunani prispevek v kompenzacijski sklad je manjši od izračunanega nadomestila za izvajanje obveznosti univerzalne storitve, ne prispeva v kompenzacijski sklad. Kot nadomestilo se mu izplača le razlika med izračunanim nadomestilom in izračunanim prispevkom.

(5) Zavezanci iz drugega odstavka tega člena prispevajo izračunano obveznost v kompenzacijski sklad na podlagi odločbe agencije. Agencija v odločbi določi tudi rok plačila, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(6) Operaterji vsako leto do 31. marca agencijo obvestijo o višini prihodkov, ki so jih imeli v preteklem letu iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Če operater do tega roka tega ne stori, agencija kot prihodek iz drugega odstavka tega člena upošteva celotni prihodek operaterja iz preteklega leta, pridobljen na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(7) Če agencija utemeljeno sumi o resničnosti podatkov, ki jih je sporočil operater, lahko agencija ali kadar je to glede na obsežnost in zahtevnost ustrezno in sorazmerno revizor, ki ga agencija izbere v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje, pregleda podatke in oceni prihodek. Stroške ocene nosi operater. Če ocenjeni prihodek bistveno odstopa od sporočenega prihodka iz prejšnjega odstavka, agencija pri izračunu upošteva ocenjeni prihodek.

(8) Podatki o nadomestilu neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve, načinu njihove razporeditve in uporabe ter delih, ki so bila financirana, so javni. Agencija v ta namen vsako leto objavi letno poročilo o nadomestilih neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve, o izračunanih neto stroških, nematerialnih koristih, ki so bile upoštevane pri izračunu neto stroškov, in plačanih prispevkih.

173. člen

(zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve)

(1) Agencija spremlja razvoj in višino maloprodajnih cen storitev iz drugega odstavka 166. člena tega zakona. Pri tem sodeluje z drugimi organi, pristojnimi za spremljanje razvoja in višine cen na trgu.

(2) Cene posameznih storitev, ki se izvajajo kot univerzalna storitev, in z njimi povezani pogoji morajo biti javno objavljeni, pregledni in nediskriminacijski.

(3) Agencija na podlagi zbranih podatkov iz prvega odstavka tega člena z odločbo od izvajalcev storitev iz drugega odstavka 166. člena tega zakona, ki delujejo na območju Republike Slovenije, zahteva, da za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami ponudi cenovne opcije ali pakete, ki se razlikujejo od tistih, ki jih sicer zagotavlja pod običajnimi komercialnimi pogoji, tako da jim dostop do omrežja in uporaba storitev iz drugega odstavka 163. člena tega zakona nista onemogočena. Navedeno zahteva, kadar na podlagi zbranih podatkov ugotovi, da so cene iz prvega odstavka tega člena previsoke glede na povprečno mesečno plačo v Republiki Sloveniji, kot jo objavi Statistični urad Republike Slovenije, in če rastejo za več kot pet odstotnih točk hitreje kot indeks življenjskih stroškov v preteklem letu. Agencija s splošnim aktom določi način upoštevanja navedenih meril.

(4) Agencija lahko izvajalca storitev iz drugega odstavka 166. člena tega zakona na njegov predlog z odločbo izvzame iz obveznosti iz prejšnjega odstavka, če izvajalec storitev izkaže, da bi naložitev obveznosti zanj pomenila preveliko administrativno oziroma finančno breme.

(5) Izvajalci storitev iz tretjega odstavka tega člena morajo agencijo redno obveščati o podrobnostih cenovnih opcij in paketov. Če pogoji ponujanja cenovnih opcij in paketov niso v skladu s tretjim odstavkom tega člena oziroma niso pregledni in javno objavljeni, lahko agencija zahteva, da se takšne cenovne opcije ali paketi spremenijo ali ukinejo. Agencija pri tem sodeluje z drugimi organi, pristojnimi za spremljanje razvoja in višine cen na trgu.

(6) Izvajalcem storitev iz tretjega odstavka tega člena ob predložitvi ustreznih dokazil razliko med komercialno ceno storitev iz drugega odstavka 166. člena tega zakona in ceno, do katere so upravičeni potrošniki z nizkimi dohodki in posebnimi potrebami v skladu s tretjim odstavkom tega člena, povrne ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.

174. člen

(upravičenci do posebnih cenovnih opcij in paketov)

(1) Upravičenci do posebnih cenovnih opcij ali paketov iz tretjega odstavka prejšnjega člena so:

1. prejemniki denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke,

2. prejemniki dodatka za pomoč in postrežbo po veljavnih predpisih,

3. osebe z eno od naslednjih ugotovljenih okvar (najmanj 80-odstotna telesna okvara zaradi izgube vida, najmanj 60-odstotna telesna okvara zaradi izgube sluha ali najmanj 80-odstotna telesna okvara zaradi seštevka vseh telesnih okvar, pri čemer mora biti ena od njih najmanj 70-odstotna).

(2) Upravičenost iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka se dokazuje s pravnomočno odločbo organa, s katero je bila ugotovljena upravičenost do socialne pomoči, varstvenega dodatka ali dodatka za pomoč in postrežbo.

(3) Upravičenost iz 3. točke prvega odstavka tega člena tega se dokazuje z odločbo ali mnenjem pristojnega izvedenskega organa.

(4) Za upravičenca iz tretjega odstavka prejšnjega člena se šteje tudi zakoniti zastopnik, skrbnik ali rejnik otroka s posebnimi potrebami. Upravičenost se dokazuje z dokumenti iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

175. člen

(ukrepi za uporabnike invalide)

(1) Končni uporabniki invalidi so upravičeni do prilagojene terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev iz drugega odstavka 166. člena tega zakona, kakor ga imajo drugi končni uporabniki, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili, v skladu s predpisom, ki ureja tehnične pripomočke za uporabnike invalide.

(2) Vlada z uredbo na usklajen predlog ministra in ministra, pristojnega za invalidsko varstvo, določi druge ukrepe, s katerimi se končnim uporabnikom invalidom zagotavljata enakovredna uporaba in dostop do storitev iz drugega odstavka 166. člena tega zakona, kot ga imajo drugi končni uporabniki, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili. Sredstva za financiranje ukrepov se zagotovijo iz državnega proračuna.

176. člen

(nadzor stroškov)

(1) Izvajalec storitev iz tretjega odstavka 173. člena tega zakona mora določiti cene in splošne pogoje tako, da naročnikom neke storitve, ki se izvaja kot univerzalna storitev, ni treba plačati še za zmogljivosti ali storitve, ki pri tej storitvi niso potrebne ali zahtevane.

(2) Izvajalec storitev iz prejšnjega odstavka mora svojim naročnikom zagotoviti naslednje možnosti za nadzor stroškov:

1. razčlenitev računa v skladu s 177. členom tega zakona,

2. brezplačno selektivno zaporo izhodnih klicev ali premijskih SMS ali MMS ali, kjer je to tehnično mogoče, drugih vrst podobnih aplikacij za preprečitev klicev ali premijskih SMS ali MMS ali, kjer je tehnično mogoče, drugih vrst podobnih aplikacij določene vrste ali klicev na določeno vrsto številk,

3. če naročnik tako zahteva, predplačniški sistem za plačilo dostopa do javnega komunikacijskega omrežja in uporabe govornih komunikacijskih storitev ali storitev dostopa do interneta za potrošnike,

4. obročno odplačevanje priključnine na javno komunikacijsko omrežje,

5. na zahtevo naročnika informacije o drugih nizkocenovnih tarifah, če so na voljo,

6. druge načine za nadzor izdatkov za govorne komunikacijske storitve ali storitve dostopa do interneta, vključno z brezplačnimi opozorili v primeru nenavadnih in prekomernih vzorcev porabe, če jih določi agencija v odločbi iz tretjega odstavka 173. člena tega zakona,

7. mehanizem, ki končnim uporabnikom omogoča deaktiviranje možnosti, da tretji ponudnik storitve izda račun za svoje proizvode ali storitve na podlagi računa ponudnika, ki zagotavlja storitev dostopa do interneta ali ponudnika javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev.

177. člen

(obveznost izdaje razčlenitve računa)

(1) Izvajalec storitev iz tretjega odstavka 173. člena tega zakona mora naročnikom, s katerimi ima sklenjeno naročniško razmerje, dati na voljo takšno stopnjo razčlenitve računa, ki jim omogoči preverjanje in nadzor uporabe in zaračunanega zneska (osnovna stopnja razčlenitve računa). Ta razčlenitev ne sme obsegati klicev na brezplačne telefonske številke, vključno s številkami za komunikacijo v sili.

(2) Osnovna stopnja razčlenitve računa se naročnikom pošlje brezplačno in ob izstavitvi vsakega računa, razen če naročnik izvajalca storitve obvesti, da razčlenitve računa ne želi prejemati.

(3) Agencija lahko s splošnim aktom predpiše minimalen nabor elementov, ki morajo biti v osnovni stopnji razčlenitve računa navedeni ločeno.

(4) Na razčlenjenih računih morajo biti izrecno navedeni identiteta dobavitelja in trajanje storitve, ki jih ponudniki premijskih storitev zaračunajo končnemu uporabniku, razen če bi ta zahteval, da se te informacije ne navedejo.

(5) Izvajalec storitev iz tega člena se glede varovanja zasebnosti kličočih uporabnikov in klicanih naročnikov pri izdaji razčlenjenega računa ravna po določbah četrtega in petega odstavka 207. člena tega zakona.

(6) Izvajalec storitev naročniku pošlje račun v elektronski obliki, razen če naročnik zahteva papirnati račun. Izdaja papirnatega računa na zahtevo naročnika je za naročnika brezplačna.

178. člen

(omejitev ali odklopitev iz razlogov na strani naročnika)

(1) Izvajalec univerzalne storitve iz tretjega odstavka 173. člena tega zakona lahko omeji dostop do svojih storitev ali naročnika odklopi ter prekine naročniško pogodbo le, če ta ni poravnal zapadlih obveznosti ali je kršil druge pogoje, določene v naročniški pogodbi. Izvajalec storitev mora v splošnih pogojih določiti, kateri ukrep se izvede pri določenih kršitvah in rok, v katerem se izvede. Izbrani ukrep in rok morata biti sorazmerna tem kršitvam in nediskriminacijska.

(2) Ob kršitvah mora izvajalec storitev naročniku na zanesljiv način poslati opozorilo, v katerem navede razumen rok, v katerem mora naročnik prenehati s kršitvami ali poravnati svoje obveznosti, in ukrep, ki ga bo operater izvedel, če naročnik tudi po poteku tega roka ne bo prenehal s kršitvami ali ne bo poravnal svojih obveznosti.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka izvajalcu storitev naročnika ni treba predhodno obvestiti o izvedbi ukrepa, če kršitev pomeni takojšnjo in resno grožnjo za javni red, javno varnost ali javno zdravje in če je takšen ukrep predviden v splošnih pogojih. Neplačevanje računov se v nobenem primeru ne sme šteti za kršitev, ki bi zahtevala izvedbo ukrepa brez vnaprejšnjega obvestila.

(4) Če je to tehnično mogoče, mora izvajalec storitev omejiti dostop le do tistih storitev, glede katerih uporabnik krši naročniško pogodbo, razen v primeru zlorabe, večkrat ponavljajočih se zamud pri plačilu računov ali večkrat ponavljajočega se neplačevanja računov. Izvajalec storitev nosi breme dokazovanja tehnične nezmožnosti. Izvajalec storitev ne sme omejiti dostopa in uporabe enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112, številke policije 113 in enotne evropske telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok 116 000 in dostopa do interneta s prenosno hitrostjo v višini najmanj 30 odstotkov prenosne hitrosti iz prvega odstavka 180. člena tega zakona.

(5) Če izvajalec storitev naročniku nudi tudi blago in druge storitve, ki niso elektronske komunikacijske storitve, zaradi neplačila tega blaga ali storitev naročniku ne sme omejiti dostopa do elektronskih komunikacijskih storitev.

179. člen

(kakovost univerzalne storitve)

(1) Agencija s splošnim aktom predpiše kakovost univerzalne storitve, tako da zlasti določi parametre kakovosti, njihove mejne vrednosti in metode merjenja teh parametrov.

(2) Agencija v splošnem aktu iz prejšnjega odstavka predpiše tudi vsebino, obliko, način in pogostost objave podatkov o kakovosti univerzalne storitve.

(3) Izvajalci univerzalne storitve morajo podatke o kakovosti univerzalne storitve, vključno z vsako njihovo spremembo, poslati agenciji.

(4) Agencija nadzoruje kakovost univerzalne storitve in lahko ukrepa v skladu s postopkom iz 290. člena tega zakona.

(5) Če agencija utemeljeno sumi v resničnost podatkov iz tretjega odstavka tega člena, lahko agencija po uradni dolžnosti odredi neodvisno revizijo ali tej reviziji podoben pregled podatkov o kakovosti zagotavljanja univerzalne storitve na stroške določenega izvajalca univerzalne storitve.

(6) Če izmerjene vrednosti parametrov kakovosti določenega izvajalca univerzalne storitve najmanj trikrat zaporedoma ne dosežejo mejnih vrednosti, lahko agencija začne postopek izbire novega izvajalca univerzalne storitve.

180. člen

(prenosna hitrost)

(1) Agencija s splošnim aktom določi prenosno hitrost, primerno za širokopasovni dostop do interneta, ki končnim uporabnikom omogoča družbeno in ekonomsko udeležbo v družbi, in rok, v katerem jo je treba doseči, pri čemer ta rok ne sme biti daljši od dveh let. Agencija pri tem upošteva razmere v Republiki Sloveniji in minimalno pasovno širino, ki je na voljo večini končnih uporabnikov, ter poročilo BEREC o najboljših praksah.

(2) Prenosna hitrost iz prejšnjega odstavka mora omogočati uporabo naslednjih storitev:

1. elektronske pošte,

2. iskalnikov, ki omogočajo iskanje vseh vrst informacij,

3. osnovnih spletnih orodij za usposabljanje in izobraževanje,

4. spletnih časopisov ali novic,

5. nakupa ali naročila blaga ali storitev prek spleta,

6. iskanja zaposlitve in orodij za iskanje zaposlitve,

7. poklicnega mreženja,

8. spletnega bančništva,

9. storitev e-uprave,

10. družbenih medijev in takojšnjega sporočanja,

11. klicev in videoklicev standardne kakovosti.

(3) Po poteku roka, določenega v splošnem aktu iz prvega odstavka tega člena, agencija ponovno preveri okoliščine, ki so pripeljale do določitve prenosne hitrosti, in po potrebi s splošnim aktom določi novo prenosno hitrost.

181. člen

(dodatne obvezne storitve)

(1) Vlada lahko z uredbo določi dodatne storitve, ki so poleg storitev iz drugega odstavka 166. člena tega zakona javno dostopne na vsem ozemlju Republike Slovenije, in njihovo kakovost, upoštevaje razvoj elektronskih komunikacij, obstoječo ponudbo javnih komunikacijskih storitev na trgu, strategijo razvoja države kot celote in interese končnih uporabnikov.

(2) Če neka dodatna storitev na določenem območju Republike Slovenije ni javno dostopna ali se tam ne izvaja s predpisano kakovostjo, je za to območje izbran izvajalec dodatne storitve.

(3) Izvajalca dodatne storitve določi agencija z odločbo na podlagi javnega razpisa ob smiselni uporabi določb V. poglavja tega zakona ter ob upoštevanju načel učinkovitosti, objektivnosti in preglednosti. Predmet javnega razpisa je izvajanje dodatne storitve na nekem območju Republike Slovenije. Pri izboru se kot merila upoštevajo zlasti sposobnost izvajanja dodatne storitve in stroški tega izvajanja.

(4) Izbrani izvajalec dodatne storitve mora to storitev izvajati stroškovno učinkovito in pod enakimi pogoji za vse uporabnike.

(5) Za financiranje dodatnih storitev se ne uporablja 172. člen tega zakona niti drugi kompenzacijski mehanizem, ki bi vključeval prispevke operaterjev v Republiki Sloveniji. Ob smiselni uporabi 171. člena tega zakona nadomestila morebitnih neto stroškov izvajanja obvezne dodatne storitve financira ministrstvo.

182. člen

(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in obveznosti, ki jih naloži na njegovi podlagi.

XI. PRAVICE UPORABNIKOV

183. člen

(prepoved diskriminacije)

Pogodbeni pogoji in zahteve operaterja za dostop do omrežja ali storitev ali njihovo uporabo ne smejo vsebovati diskriminacijskih določil na podlagi državljanstva, prebivališča ali sedeža končnega uporabnika, razen če je razlikovanje objektivno upravičeno.

184. člen

(omejitve dostopa in uporabe storitev in aplikacij)

(1) Posameznemu končnemu uporabniku sme dostop in uporabo storitev in aplikacij, ki se izvajajo po elektronskih komunikacijskih omrežjih, odvzeti ali omejiti samo sodišče v konkretnem kazenskem postopku z upoštevanjem načela sorazmernosti in v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek.

(2) Določba prejšnjega odstavka ne posega v pravice operaterja, da omeji dostop ali uporabo svojih storitev ali aplikacij iz drugih razlogov pod pogoji, kakor je določeno s tem zakonom.

185. člen

(zavezanci)

(1) Razen določb 183. in 184. člena tega zakona se določbe tega poglavja ne uporabljajo za operaterje, ki so mikrodružbe, kot jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, če ti zagotavljajo le medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke.

(2) Operater iz prejšnjega odstavka mora o izvzetju iz prejšnjega odstavka obvestiti končne uporabnike pred sklenitvijo pogodbe.

186. člen

(zagotavljanje informacij pred sklenitvijo pogodbe)

(1) Pred sklenitvijo pogodbe o javnih komunikacijskih storitvah mora izvajalec storitev potrošniku zagotoviti informacije, kot so zahtevane z zakonom, ki ureja varstvo potrošnikov, vključno z določbami, ki se nanašajo na sklepanje pogodb na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov izvajalca storitev, če se pogodba sklepa na tak način, ter informacije o:

1. morebitni zagotovljeni minimalni ravni kakovosti storitve oziroma, če se ta ne nudi, ustrezna izjava,

2. morebitnih posebnih parametrih kakovosti za storitve, ki niso storitve dostopa do interneta,

3. če in kolikor je to mogoče, priključnini in naročnini ter o cenah storitev, če se zaračunavajo po porabi,

4. trajanju pogodbe in pogojih za njeno podaljšanje, če ne gre za pogodbo za nedoločen čas,

5. času vezave, ki je potreben za to, da naročnik lahko uveljavlja pogoje iz posebne ponudbe,

6. morebitnih plačilih naročnika v primeru prekinitve pogodbe, vključno z morebitnimi plačili, ki se plačajo zaradi predčasne prekinitve pogodbe,

7. morebitnih plačilih stroškov, povezanih z vračilom terminalske opreme, vključno z informacijami o odklepanju terminalske opreme in morebitnimi povračili stroškov, povezanih s terminalsko opremo,

8. nadomestilih v primeru zamud pri prenosu številke ali zlorabe zamenjave, in informacije o zadevnih postopkih,

9. pravici potrošnika, ki uporablja predplačniške storitve, da lahko v primeru zamenjave ponudnika storitve zahteva povrnitev preostalega dobroimetja v skladu s petim odstavkom 196. člena tega zakona,

10. pravicah potrošnikov do nadomestil in povračil za primer, če niso izpolnjene ravni kakovosti storitve iz pogodbe ali če se ponudnik neustrezno odzove na varnostni incident, grožnjo ali ranljivosti, in

11. vrsti ukrepov v primeru incidentov v zvezi z varnostjo ali v primeru groženj ali ranljivosti omrežja.

(2) Izvajalec storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev mora poleg informacij iz prejšnjega odstavka potrošniku zagotoviti tudi informacije o:

1. zakasnitvi (latenca), trepetanju (jitter) in izgubi paketov pri storitvah dostopa do interneta,

2. času vzpostavljanja začetne povezave, verjetnosti napake in zakasnitvi klicne signalizacije, v skladu s 199. členom tega zakona, če gre za javno dostopne medosebne komunikacijske storitve in je izvajalec sklenil ustrezen sporazum o ravni storitve z operaterjem omrežja,

3. morebitnih pogojih uporabe terminalske opreme, ki pa ne smejo posegati v pravice končnih uporabnikov do uporabe terminalske opreme po lastni izbiri v skladu s prvim odstavkom 3. člena Uredbe 2015/2120/EU,

4. morebitnih plačilih, povezanih z uporabo terminalske opreme iz prejšnje točke,

5. morebitnih posebnih cenovnih shemah znotraj ali izven pogodbe, pri čemer morajo informacije vključevati podatke o vrsti storitve, o že vključenih količinah v obračunsko obdobje (kot so MB, minute, sporočila) in o cenah dodatnih količin,

6. možnosti prenosa neporabljenih količin iz prehodnega obračunskega obdobja v naslednje, kadar je za določeno cenovno shemo taka možnost predvidena s pogodbo,

7. ponujenih ukrepih za zagotavljanje preglednosti računov in spremljanja porabe,

8. cenah uporabe storitev ali klicev na številke, za katere veljajo posebni pogoji oblikovanja cen (npr. klici na premijske številke, storitve pošiljanja zabavnih sporočil),

9. cenah posameznih elementov paketa, če gre za paketne storitve ali pakete, ki vključujejo storitve in terminalsko opremo, in se posamezni elementi paketa (npr. terminalska oprema) tržijo tudi posamično,

10. vsebini, pogojih in cenah poprodajnih storitev, vzdrževanja in storitev pomoči uporabnikom,

11. možnostih in načinih pridobivanja najnovejših podatkov o vseh veljavnih tarifah in stroških vzdrževanja,

12. pogojih prekinitve pogodbe o paketnih storitvah ali o prekinitvi pogodbe za posamezne elemente, ki jih ta pogodba vključuje,

13. osebnih podatkih, ki se zberejo pred začetkom zagotavljanja storitve in med njenim izvajanjem, pri čemer to ne posega v obveznosti, ki jih določa 13. člen Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L št. 119 z dne 9. 5. 2016, str. 1),

14. izdelkih in storitvah, namenjenih končnim uporabnikom invalidom, in o tem, kako se pridobijo najnovejše informacije glede tega, in

15. načinu uvedbe postopkov za reševanje sporov iz 283. in 284. člena tega zakona.

(3) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora poleg informacij iz prejšnjih odstavkov zagotoviti tudi informacije o:

1. morebitnih omejitvah dostopa do interventnih storitev ali do informacij o lokaciji kličočega zaradi tehnične neizvedljivosti, če gre za javno dostopne medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke in te storitve omogočajo, da se klici opravijo na številke iz načrta oštevilčenja iz 97. člena tega zakona ali iz mednarodnega načrta oštevilčenja, in

2. pravici naročnika, da se odloči, ali bo svoje osebne podatke vključil v imenik, in o vrstah teh podatkov, če gre za javno dostopne medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke.

(4) Izvajalec storitev dostopa do interneta mora poleg informacij iz prvega in drugega odstavka tega člena zagotoviti tudi informacije o vsebinah iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2015/2120/EU.

(5) Informacije iz prejšnjih odstavkov morajo biti zagotovljene na jasen in razumljiv način in na trajnem nosilcu podatkov, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja varstvo potrošnikov, oziroma če posredovanje na trajnem nosilcu podatkov ni izvedljivo, na način, ki omogoča, da lahko naslovnik dokument s temi informacijami preprosto prenese k sebi, če je v digitalni obliki. V tem primeru ga mora izvajalec storitev izrecno opozoriti, da je ta dokument na voljo in da ga je treba prenesti k sebi za namene dokumentacije, prihodnje uporabe in nespremenjene reprodukcije.

(6) Na zahtevo končnega uporabnika invalida mora izvajalec storitev informacije zagotoviti v obliki, ki končnemu uporabniku invalidu omogoča dostop do teh informacij, vključno z možnostjo strojnega branja.

(7) Določbe tega člena se uporabljajo tudi v primeru, ko se pogodba sklepa s končnimi uporabniki, ki so mikrodružbe ali majhne družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ali neprofitne organizacije, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja nevladne organizacije, razen če so se ti izrecno odpovedali uporabi tega člena. Mikrodružbe in majhne družbe izvajalcu storitev predložijo izpis iz evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence, iz katerega izhaja, da ustrezajo kriterijem za mikrodružbe in majhne družbe iz zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(8) Določbe tega člena se ne uporabljajo za sklepanje pogodb o zagotavljanju storitev prenosa stroj-stroj.

187. člen

(povzetek pogodbe)

(1) Izvajalci javnih komunikacijskih storitev iz prejšnjega člena morajo pred sklenitvijo pogodbe potrošniku brezplačno zagotoviti strnjen in lahko berljiv povzetek pogodbe z glavnimi informacijami iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena. Povzetek pogodbe mora vsebovati najmanj naslednje informacije:

1. ime in naslov ali firmo in sedež izvajalca storitev ter kontaktne podatke za morebitne pritožbe,

2. glavne značilnosti posamezne ponujene storitve,

3. cene za aktivacijo elektronske komunikacijske storitve in znesek vseh ponavljajočih se ali s potrošnjo povezanih pristojbin, kadar se storitev opravlja za neposredno denarno plačilo,

4. čas veljavnosti naročniške pogodbe in pogoje za njeno podaljšanje ter pogoje prekinitve naročniške pogodbe,

5. podatek o tem, v kolikšnem obsegu so izdelki in storitve oblikovani za končne uporabnike invalide, in

6. za storitve dostopa do interneta povzetek informacij, zahtevanih v skladu s točkama (d) in (e) iz prvega odstavka 4. člena Uredbe (EU) št. 2015/2120.

(2) Izvajalci iz prejšnjega odstavka morajo uporabljati predlogo povzetka pogodbe iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2243 z dne 17. decembra 2019 o določitvi predloge za povzetek pogodbe, ki jo morajo uporabljati ponudniki javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev v skladu z Direktivo (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 336 z dne 30. 12. 2019, str. 274).

(3) Če povzetka pogodbe iz prvega odstavka tega člena iz objektivnih tehničnih razlogov ni mogoče zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, ga izvajalec storitev potrošniku zagotovi brez nepotrebnega odlašanja. V takem primeru pogodba začne veljati, ko potrošnik po prejemu povzetka pogodbe potrdi, da soglaša s pogodbo.

(4) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za sklepanje pogodb na daljavo in pogodb, sklenjenih izven poslovnih prostorov.

(5) Določbe tega člena se uporabljajo tudi v primeru, ko se pogodba sklepa s končnimi uporabniki, ki so mikrodružbe ali majhne družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ali neprofitne organizacije, razen če so se ti izrecno odpovedali uporabi tega člena. Mikrodružbe in majhne družbe izvajalcu storitev predložijo izpis iz evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence, iz katerega izhaja, da ustrezajo kriterijem za mikrodružbe in majhne družbe iz zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo v primeru sklepanja pogodb o zagotavljanju storitev prenosa stroj-stroj.

188. člen

(naročniška pogodba)

(1) Naročniška pogodba za javne komunikacijske storitve mora v jasni in razumljivi obliki vsebovati najmanj podatke o pogodbenih strankah, o storitvi in pogojih njenega izvajanja, njeni ceni in drugih morebitnih plačilih ter o trajanju pogodbe. V primeru naročniške pogodbe, ki jo izvajalec storitev sklepa s predplačnikom, podatki o pogodbenih strankah ne vključujejo podatkov o predplačniku.

(2) Informacije iz 186. člena tega zakona in povzetek pogodbe iz prejšnjega člena postanejo sestavni del naročniške pogodbe. Njihova vsebina se ne spreminja, razen če se pogodbeni stranki izrecno dogovorita drugače.

189. člen

(paketne storitve)

(1) Če naročniška pogodba z naročnikom, ki je potrošnik, za paket storitev ali paket storitev in terminalsko opremo vsebuje vsaj storitev dostopa do interneta ali javno dostopno medosebno komunikacijsko storitev na podlagi številke, se za vse elemente paketa uporabljajo določbe 187., 190., 191., 192., 193., 194. člena ter prvega, drugega in tretjega odstavka 197. člena tega zakona, smiselno vključno s tistimi, za katere sicer te določbe ne bi veljale.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja tudi za končne uporabnike, ki so mikrodružbe ali majhne družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ali neprofitne organizacije, razen če so se izrecno pisno odpovedali uporabi vseh ali nekaterih od teh določb. Mikrodružbe in majhne družbe izvajalcu storitev predložijo izpis iz evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence, iz katerega izhaja, da ustrezajo kriterijem za mikrodružbe in majhne družbe iz zakona, ki ureja gospodarske družbe.

190. člen

(trajanje naročniške pogodbe in njena prekinitev)

(1) Končni uporabnik lahko sklene pogodbo z izvajalcem javnih komunikacijskih storitev za določen čas ali za nedoločen čas.

(2) Naročniška pogodba za določen čas se lahko sklene tudi z možnostjo samodejnega podaljšanja. Izvajalec storitev mora vsaj 30 dni, preden se pogodba samodejno podaljša, naročnika na jasen način in na trajnem nosilcu podatkov obvestiti o prenehanju pogodbene obveznosti in načinih odpovedi pogodbe. Hkrati z obvestilom mu mora izvajalec storitev svetovati glede najboljših cenovnih možnosti v zvezi s storitvami, ki jih ima naročene. Izvajalec storitev končnim uporabnikom vsaj enkrat letno svetuje glede najboljših tarif.

(3) Če se pogodba sklene za določen čas z možnostjo samodejnega podaljšanja, sme naročnik po samodejnem podaljšanju kadar koli prekiniti pogodbo z enomesečnim odpovednim rokom in brez plačila kakršnih koli stroškov. V času trajanja odpovednega roka mora naročnik izvajalcu plačati opravljene storitve.

(4) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naročniške pogodbe o medosebnih komunikacijskih storitvah, neodvisnih od številke, in za naročniške pogodbe o zagotavljanju storitev prenosa stroj-stroj.

191. člen

(obdobje vezave pri sklenitvi naročniške pogodbe)

(1) Naročniška pogodba z naročnikom, ki je potrošnik, ne sme določati začetnega zavezujočega obdobja vezave, ki presega 24 mesecev.

(2) Razširitev naročniške pogodbe na dodatne storitve ali terminalsko opremo, ki jih zagotavlja ali posreduje isti izvajalec storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, ne podaljša obdobja vezave prvotne pogodbe, razen če se je potrošnik pri naročanju dodatnih storitev ali terminalske opreme s tem izrecno strinjal.

(3) Ne glede na minimalno obdobje vezave pogoji in postopki za prekinitev pogodbe ne smejo odvračati od zamenjave izvajalca storitev. Potrošniku se pri prehajanju med naročniškimi paketi pri istem izvajalcu storitev in pri prekinitvi naročniškega razmerja po poteku zavezujočega obdobja vezave ne smejo zaračunati administrativni stroški.

(4) Prvi in drugi odstavek tega člena se ne uporabljata za obdobje vezave pri sklepanju pogodbe na obroke, pri kateri se je potrošnik v ločeni pogodbi zavezal k obročnim plačilom izključno za postavitev fizične povezave, zlasti z zelo visokozmogljivimi omrežji. Izjema se ne uporablja za terminalsko opremo ali opremo za dostop do interneta, kot so usmerjevalniki ali modemi, ki je vključena v pogodbo na obroke.

(5) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za naročnike, ki so mikrodružbe ali majhne družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in neprofitne organizacije, razen če so se uporabi določb tega člena izrecno odpovedali. Mikrodružbe in majhne družbe izvajalcu storitev predložijo izpis iz evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence, iz katerega izhaja, da ustrezajo kriterijem za mikrodružbe in majhne družbe iz zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za naročniške pogodbe o medosebnih komunikacijskih storitvah, neodvisnih od številke, in za naročniške pogodbe o zagotavljanju storitev prenosa stroj-stroj.

192. člen

(sprememba pogodbenih pogojev)

(1) O vsaki enostranski spremembi pogojev, določenih v naročniški pogodbi, mora izvajalec storitev obvestiti naročnike najmanj 30 dni pred predlagano uveljavitvijo sprememb. Pri tem morajo biti naročniki obveščeni, da imajo pravico v roku 60 dni od prejema obvestila odstopiti od naročniške pogodbe na način iz tretjega odstavka tega člena, če se s predlaganimi spremembami ne strinjajo. Izvajalec storitev mora obvestilo podati na jasen in razumljiv način na trajnem nosilcu podatkov. Agencija lahko s splošnim aktom predpiše obliko in način objave obvestila.

(2) Naročnik nima pravice odstopa od pogodbe iz prejšnjega odstavka, če je predlagana sprememba:

– izključno v korist končnega uporabnika,

– zgolj administrativne narave in nima negativnih posledic za končnega uporabnika ali

– je potrebna zaradi uskladitve s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi sprejetimi predpisi, drugimi predpisi in predpisi EU, ki se uporabljajo neposredno.

(3) Če naročnik izkoristi možnost odstopa od pogodbe, mu ni treba plačati kakršnih koli dodatnih stroškov (na primer stroškov prekinitve naročniškega razmerja oziroma drugih administrativnih stroškov, pogodbenih kazni, zneskov prejetih ugodnosti ali drugih dogovorjenih nadomestil).

(4) Določbe prejšnjega odstavka ne vplivajo in ne posegajo v zapadle in neplačane obveznosti naročnikov.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena naročnik plača nadomestilo za terminalsko opremo, ki jo je prejel po akcijski ceni in jo obdrži. Izvajalec storitev najkasneje ob plačilu sorazmernega dela vrednosti terminalske opreme odpravi morebitne ovire za uporabo terminalske opreme v drugem omrežju. Naročnik se lahko odloči, da bo izvajalcu storitev vrnil terminalsko opremo v stanju, v kakršnem mu je bila izročena, ob upoštevanju njene normalne rabe, in plačal uporabnino za čas uporabe terminalske opreme, izvajalec storitev pa mu bo vrnil kupnino. Naročniku, ki želi izkoristiti odstopno upravičenje, lahko izvajalec storitev v zameno ponudi, da ohrani naročniško razmerje v veljavi pod pogoji, določenimi v obstoječi naročniški pogodbi.

(6) Kadar končni uporabnik obdrži terminalsko opremo v paketu, ki velja ob sklenitvi pogodbe, nadomestilo iz prejšnjega odstavka ne sme presegati njene vrednosti po načelu časovne porazdelitve, izračunane na podlagi vrednosti ob sklenitvi pogodbe, ali preostalega dela plačil za storitev do izteka vezave, odvisno od tega, kateri znesek je nižji. Agencija s splošnim aktom lahko uredi metodologijo izračuna sorazmernega dela vrednosti prejete terminalske opreme.

(7) Določbe tega člena se ne uporabljajo za izvajalce medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke.

(8) V primeru pogodb o zagotavljanju storitev prenosa stroj-stroj se določbe tega člena uporabljajo za potrošnike, mikrodružbe in majhne družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in neprofitne organizacije. Mikrodružbe in majhne družbe izvajalcu storitev predložijo izpis iz evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence, iz katerega izhaja, da ustrezajo kriterijem za mikrodružbe in majhne družbe iz zakona, ki ureja gospodarske družbe.

193. člen

(nedelovanje ali slabše delovanje storitev)

(1) Če prihaja do stalnega ali pogosto ponavljajočega se znatnega razhajanja med dejanskim izvajanjem elektronske komunikacijske storitve, ki ni storitev dostopa do interneta ali medosebna komunikacijska storitev, neodvisna od številke, ter ravni kakovosti, navedeni v pogodbi, naročnik, ki je potrošnik, obvesti izvajalca storitev o razhajanju. Če izvajalec v 15 dneh razhajanja med dejanskim izvajanjem in ravni kakovosti, navedeni v pogodbi, ne odpravi, ima potrošnik pravico odstopiti od pogodbe pod pogoji iz tretjega, četrtega in petega odstavka prejšnjega člena.

(2) Če je naročniška pogodba sklenjena za paket storitev iz 189. člena tega zakona, se določba prejšnjega odstavka uporablja tudi glede preostalih elementov paketa.

194. člen

(zamenjava izvajalca storitev dostopa do interneta)

(1) Izvajalci storitev dostopa do interneta morajo svoje naročnike seznaniti z ustreznimi informacijami o zamenjavi izvajalca storitve dostopa do interneta, vključno z informacijami o nadomestilih za primer zamude ali zlorabe. Izvajalec mora svojemu naročniku posredovati konkretne informacije o zamenjavi takoj, ko ga ta seznani s svojo namero, da bo prešel k drugemu izvajalcu storitev dostopa do interneta.

(2) Prenosni izvajalec mora ves čas postopka zamenjave zagotoviti neprekinjenost storitve, razen če dokaže, da to s tehničnega vidika ni izvedljivo. Breme dokazovanja tehnične neizvedljivosti je na strani prenosnega izvajalca. Dokler sprejemni izvajalec naročniku ne omogoči začetka delovanja storitev, mora prenosni izvajalec svojo storitev naročniku še naprej zagotavljati pod enakimi pogoji.

(3) Sprejemni izvajalec zagotovi, da se storitev dostopa do interneta začne izvajati v najkrajšem možnem času na datum in v časovnem okviru, kot je izrecno dogovorjen s končnim uporabnikom.

(4) Prekinitev delovanja storitve med postopkom zamenjave ne sme biti daljša od enega delovnega dne.

195. člen

(prenosljivost številk)

(1) Končnim uporabnikom morajo izvajalci storitev, ki temeljijo na številkah iz načrta telefonskega oštevilčenja iz 97. člena tega zakona, omogočiti, da lahko pri zamenjavi izvajalca storitev ohranijo svoje številke v naslednjih primerih:

1. pri geografskih številkah na točno določeni lokaciji,

2. pri negeografskih številkah na vsaki lokaciji.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka izvajalcu ni treba zagotoviti prenosa številke iz omrežja, ki zagotavlja storitve na fiksni lokaciji, v mobilno omrežje ali v obratni smeri.

(3) O datumu izvedbe prenosa številke se končni uporabnik in sprejemni izvajalec izrecno dogovorita. Številka mora biti v omrežju sprejemnega izvajalca aktivirana v enem delovnem dnevu od dogovorjenega datuma.

(4) Prenosni izvajalec mora vse do aktivacije številke v omrežju sprejemnega izvajalca še naprej zagotavljati storitve pod enakimi pogoji. Prekinitev delovanja storitev ne sme biti daljša od enega delovnega dne.

(5) Če postopek prenosa številke ni uspešen, prenosni izvajalec ponovno aktivira številko in povezane storitve končnega uporabnika, dokler prenos ni uspešno izveden.

(6) Zagotavljanje prenosljivosti številk je strošek izvajalcev storitev. Cene, ki si jih v zvezi s prenosljivostjo številk med seboj zaračunavajo izvajalci storitev, morajo biti stroškovno

naravnane. Pri postopku prenosa številke se uporabniku ne zaračunajo nobeni neposredni stroški.

(7) Končni uporabnik lahko prenese številko na drugega izvajalca po določbah tega člena tudi po odpovedi naročniške pogodbe, in sicer v roku najmanj enega meseca od dneva, ko je odpoved začela učinkovati, razen če se je tej pravici odpovedal.

(8) Operater mora do 15. januarja v tekočem letu agenciji poslati izpis skupnega števila vseh številk po vrstah in blokih, ki so bile prenesene k drugim operaterjem oziroma prenesene k njemu, in sicer s stanjem na dan 31. decembra preteklega leta, kot ga je pridobil od upravljavca centralne zbirke podatkov prenesenih številk. Za pošiljanje podatkov o prenesenih številkah agenciji lahko operater pooblasti tudi upravljavca centralne zbirke podatkov prenesenih številk.

196. člen

(postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta oziroma prenosa številke)

(1) Končni uporabnik zamenjavo izvajalca dostopa do interneta oziroma prenos številke sproži pri sprejemnem izvajalcu. Prenosni izvajalec mora s sprejemnim izvajalcem sodelovati v dobri veri in ne sme ovirati postopka zamenjave oziroma prenosa. Izvajalca ne smeta povzročati zamud v postopku zamenjave in prenosa, ne smeta zlorabljati postopka in prenesti številk ali zamenjati končnih uporabnikov brez njihovega izrecnega soglasja.

(2) Po uspešno izvedenem postopku zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta se pogodba med naročnikom in prenosnim izvajalcem storitev dostopa do interneta samodejno šteje za razvezano.

(3) Po uspešno izvedenem prenosu številke se pogodba med naročnikom in prenosnim izvajalcem glede storitev, ki temeljijo na številkah, in načrta telefonskega oštevilčenja samodejno šteje za razvezano. Glede morebitnih preostalih storitev se pogodba šteje za razvezano le, če je naročnik to izrecno zahteval.

(4) Izvajalec, ki ne spoštuje obveznosti iz 194. do 196. člena tega zakona ter v primeru zamud in zlorab pri postopku zamenjave, in če se storitev ne opravi v dogovorjenem roku oziroma na dogovorjeni datum, mora končnemu uporabniku izplačati ustrezno nadomestilo.

(5) Naročnik, ki je potrošnik, lahko v primeru predplačniških storitev od prenosnega izvajalca ob predložitvi ustreznega dokazila, iz katerega izhaja povezava z določeno številko, zahteva povračilo morebitnega preostalega dobroimetja. Prenosni izvajalec sme v zvezi z izplačilom zaračunati administrativne stroške le pod pogojem, da so bili ti vnaprej dogovorjeni s pogodbo. Pri tem višina teh stroškov ne sme presegati dejanskih stroškov, ki jih ima prenosni izvajalec z izplačilom dobroimetja.

(6) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način zamenjave in prenosa, višino oziroma način izračuna nadomestil ter tehnične in druge zahteve za izpolnjevanje določb 194. do 196. člena tega zakona, s čimer zagotovi učinkovitost in enostavnost postopka zamenjave in prenosa. Navedeno vključuje zahtevo, kadar je to tehnično izvedljivo, da se prenos izvede na daljavo, razen če končni uporabnik zahteva drugače. Agencija s splošnim aktom določi tudi ukrepe za zagotovitev obveščenosti in zaščite končnih uporabnikov v postopku zamenjave oziroma prenosa.

197. člen

(preglednost in objava informacij)

(1) Agencija in organi, pristojni za nadzor nad delovanjem trga, spodbujajo izvajalce storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev, da objavljajo pregledne, primerljive, ustrezne informacije o veljavnih cenah in tarifah, o vseh plačilih, povezanih s prekinitvijo pogodbe, ter o splošnih pogojih dostopa do javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev in uporabe teh storitev za končne uporabnike. Take informacije morajo biti objavljene v jasni in razumljivi obliki in se morajo posodabljati.

(2) Agencija zagotovi, da so objavljene naslednje informacije o izvajalcih storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev:

1. ime ali firma in naslov ali sedež ponudnika,

2. opis ponujenih storitev:

a) obseg ponujenih storitev in glavne značilnosti posamezne ponujene storitve, vključno z minimalnimi ravnmi kakovosti storitve, kadar se nudi, in omejitvami, ki jih naloži izvajalec za uporabo zagotovljene terminalske opreme,

b) tarife z navedbo ponujenih storitev, vključno z informacijami o komunikacijskem obsegu (kot so omejitve porabe podatkov, število minut klicev, število sporočil) posebnih tarifnih shem in z veljavnimi tarifami za dodatne komunikacijske enote, številke ali storitve, za katere veljajo posebni cenovni pogoji, z dajatvami za dostop in vzdrževanje, z vrstami dajatev za uporabo, posebnimi in ciljnimi tarifnimi shemami in tudi z vsemi dodatnimi dajatvami ter stroški, povezanimi s terminalsko opremo,

c) ponujene poprodajne storitve, storitve vzdrževanja in pomoči potrošnikom ter njihovi kontaktni podatki,

č) splošni pogodbeni pogoji, vključno s časovno veljavnostjo naročniške pogodbe, pristojbinami zaradi predčasne prekinitve pogodbe, pravicami v zvezi s prekinitvijo paketnih ponudb ali njihovih elementov in postopkom ter neposrednimi dajatvami v zvezi s prenosljivostjo številk in drugih elementov oštevilčenja, če je to primerno,

d) podrobnosti o izdelkih in storitvah, vključno s funkcijami, praksami, politikami in postopki ter spremembami pri opravljanju storitev, ki so oblikovane posebej za končne uporabnike invalide,

e) v primeru ponudnikov medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke informacije o dostopu do interventnih storitev in informacije o lokaciji kličočega ali vsakršne omejitve slednjih,

f) v primeru ponudnikov medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, informacije o tem, v kolikšni meri se zagotavlja dostop do interventnih storitev, in

3. mehanizmi reševanja sporov, vključno s tistimi, ki jih je razvil operater.

(3) Agencija s splošnim aktom predpiše, katere informacije iz prejšnjega odstavka morajo izvajalci storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev zagotavljati sami. Agencija lahko predpiše tudi dodatne zahteve glede oblike in načina objave informacij.

(4) Informacije morajo biti zagotovljene na način in v obliki, ki končnemu uporabniku invalidu omogoča dostop do teh informacij, vključno z možnostjo strojnega branja.

(5) Končni uporabniki morajo imeti možnost brezplačnega dostopa do neodvisnega orodja za primerjavo, s katerim lahko primerjajo in ocenjujejo prednosti različnih izvajalcev storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke in, kadar je ustrezno, tudi številčno neodvisne javno dostopne medosebne komunikacijske storitve. Objavljeni podatki morajo biti nepristranski in morajo na enem mestu omogočati najmanj primerjavo cen, tarif in parametrov kakovosti iz 199. člena tega zakona.

(6) Orodje za primerjavo iz prejšnjega odstavka mora izpolnjevati naslednja merila:

1. biti mora operativno neodvisno od izvajalcev storitev,

2. jasno morata biti navedena lastnik in upravljavec orodja,

3. jasno morajo biti določena objektivna merila za primerjavo,

4. uporabljen mora biti preprost in nedvoumen jezik,

5. zagotovljene morajo biti točne in posodobljene informacije s časovno določitvijo zadnje posodobitve,

6. vsem izvajalcem mora omogočati, da so na voljo informacije o njihovih storitvah,

7. zajemati mora širok nabor ponudb, ki pokrivajo znaten del trga; kadar informacije ne zagotavljajo popolnega pregleda nad trgom, je treba pred prikazom rezultatov to jasno navesti,

8. zagotavljati mora učinkovit postopek za prijavo napačnih informacij in

9. omogočati mora primerjavo cen, tarif in kakovosti opravljanja storitev med ponudbami, ki so na voljo potrošnikom.

(7) Agencija na zahtevo ponudnika orodja za primerjavo potrdi skladnost orodja z merili iz prejšnjega odstavka.

(8) Izvajalci storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev morajo na zahtevo omogočiti dostop do informacij, ki jih v skladu s tem členom objavljajo v odprtih oblikah zapisov, da se omogoči brezplačna uporaba informacij za namen priprave orodij za primerjavo.

(9) Če na trgu ni nobenega orodja za primerjavo, ki bi izpolnjeval merila iz šestega odstavka tega člena, takšno orodje zagotovi agencija. Izvajalci storitev dostopa do interneta in medosebnih komunikacijskih storitev morajo agenciji zagotoviti informacije, ki jih potrebuje za pripravo in vzdrževanje orodja.

(10) Agencija lahko, kjer je to primerno, operaterje spodbuja tudi k samoregulativnim oziroma koregulativnim ukrepom, kot je na primer sklepanje prostovoljnih kodeksov ravnanja.

198. člen

(spremljanje in nadzor porabe storitev)

(1) Izvajalec storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev mora naročniku, ki je potrošnik, zagotoviti možnosti za spremljanje in nadzor porabe storitev, če naročnik za te storitve plačuje na podlagi dejanske časovne ali količinske porabe. Izvajalec v ta namen naročnika brezplačno obvesti pred dosegom količinske oziroma finančne meje, ki jo določi agencija s splošnim aktom, in ob dosegu te meje. Izvajalec mora zagotoviti tudi, da lahko naročnik možnost obveščanja kadar koli izklopi.

(2) Izvajalec mora pred sklenitvijo naročniške pogodbe in ves čas trajanja naročniškega razmerja svojim naročnikom redno zagotavljati jasne in razumljive informacije o možnostih iz prejšnjega odstavka.

(3) Agencija s splošnim aktom iz prvega odstavka tega člena podrobneje uredi način izvajanja tega člena. Z namenom zagotavljanja učinkovitega varstva končnih uporabnikov lahko agencija s splošnim aktom predpiše tudi zagotavljanje informacij o ravni porabe v zvezi s premijskimi storitvami in drugimi storitvami, za katere veljajo posebni pogoji oblikovanja cen.

(4) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za naročnike, ki so mikrodružbe ali majhne družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in neprofitne organizacije, razen če se uporabi teh določb niso izrecno odpovedali. Mikrodružbe in majhne družbe izvajalcu storitev predložijo izpis iz evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence, iz katerega izhaja, da ustrezajo kriterijem za mikrodružbe in majhne družbe iz zakona, ki ureja gospodarske družbe.

199. člen

(kakovost javnih komunikacijskih storitev)

(1) Agencija lahko s splošnim aktom predpiše, da morajo izvajalci storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev, ki nadzorujejo vsaj nekatere elemente omrežja, objaviti primerljive, celovite, zanesljive, uporabniku prijazne informacije o kakovosti svojih storitev, ki jih redno posodabljajo. Na enak način se morajo zagotavljati tudi informacije o ukrepih za zagotovitev enakovrednosti pri dostopu za končne uporabnike invalide. Agencija lahko predpiše, da morajo izvajalci javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev obvestiti potrošnika, če je kakovost storitev, ki jih zagotavljajo, odvisna od zunanjih dejavnikov, kot je nadzor prenosa signalov ali omrežna povezljivost.

(2) Izvajalci javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev pred objavo informacije na njihovo zahtevo predložijo tudi agenciji in drugim pristojnim organom.

(3) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje tega člena, zlasti določi parametre kakovosti storitev, ki jih je treba meriti, in ustrezne metode merjenja ter vsebino, obliko in način

objave informacij, vključno z morebitnimi mehanizmi za potrjevanje kakovosti. Pri tem v največji možni meri upošteva smernice BEREC.

(4) Agencija lahko s splošnim aktom predpiše način določanja nadomestil, ki jih izvajalci iz prvega odstavka tega člena povrnejo svojim končnim uporabnikom ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev.

(5) Agencija pri izvajanju tega člena sodeluje z organom, pristojnim za nadzor na trgu.

200. člen

(komunikacije v sili)

(1) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, ki omogoča opravljanje notranjih klicev na številko ali številke iz načrta oštevilčenja iz 97. člena tega zakona ali mednarodnega načrta oštevilčenja, mora zagotoviti, da imajo končni uporabniki teh storitev vključno z uporabniki javnih telefonskih govorilnic brezplačno in brez uporabe plačilnih sredstev možnost dostopa do interventnih storitev na številkah za komunikacije v sili prek komunikacije v sili na najprimernejši center za sprejem komunikacije v sili.

(2) Ministrstvo lahko s svojimi ukrepi spodbuja dostop do interventnih storitev tudi iz elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso javna komunikacijska omrežja, vendar omogočajo klice v javna komunikacijska omrežja. Ukrepi veljajo zlasti za primere, ko fizične ali pravne osebe, ki nadzirajo oziroma upravljajo to omrežje, ne zagotavljajo alternativnega in enostavnega dostopa do interventnih storitev.

(3) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora uporabnikom invalidom omogočiti komunikacijo v sili z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov. Izvajalec zagotavlja tovrstno komunikacijo v sili na način in v obsegu, kot je to tehnično mogoče. Če izvajalec zatrjuje, da ne more zagotavljati obveznosti v skladu s prejšnjima stavkoma, nosi breme dokazovanja tehnične nezmožnosti zagotavljanja tovrstne komunikacije v sili.

(4) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora brezplačno zagotoviti prenos komunikacije v sili centru za sprejem komunikacije v sili vključno z vso potrebno komunikacijsko opremo do omrežne priključne točke centra. Zaradi zagotavljanja neprekinjenega delovanja prenosa komunikacije v sili izvajalec do centrov zagotovi tudi brezplačne nadomestne poti, vključno z opremo oziroma na način, da organu ni treba izvesti programske ali strojne nadgradnje. Nadomestne poti morajo omogočati vsaj enake kapacitete (število istočasnih zvez), enako raven varnosti in kakovost klica ter primerljivo zanesljivost in razpoložljivost, kot jo zagotavlja primarna komunikacijska povezava. Izvajalec nosi breme dokazovanja obsega tehnične nezmožnosti. Za prenos in zaključevanje komunikacije v sili operaterji lahko dogovorijo skupne prenosne poti, vključno z nadomestnimi potmi.

(5) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora ob vsaki komunikaciji na enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, številko policije 113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000 najprimernejšemu centru za sprejem komunikacije v sili takoj in brezplačno posredovati

informacije o številki in lokaciji kličočega. Informacije vključujejo informacije iz omrežja iz podatkovnih zbirk ter, če so na voljo, informacije o lokaciji kličočega, pridobljene z mobilnih naprav. Izvajalec posreduje vse podatke v obsegu, kot je to tehnično mogoče. Izvajalec nosi breme dokazovanja obsega tehnične nezmožnosti.

(6) Zaradi zagotavljanja čim bolj natančne lokacije kličočega, še zlasti za kličoče iz večstanovanjskih stavb, se šteje kot informacija o lokaciji kličočega iz prejšnjega odstavka, če izvajalec razpolaga s temi informacijami, tudi:

1. za fizične osebe: osebno ime in naslov naročnika fiksnega priključka oziroma naročnika mobilne storitve, vključno s številko dela stavbe,

2. za pravne osebe: firma in naslov naročnika fiksnega priključka, vključno s številko dela stavbe.

(7) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora v mobilnih prizemnih omrežjih brezplačno zagotoviti prenos govornega klica in standardizirani minimalni sklop podatkov sistema klica v sili iz vozil (eKlic) najprimernejšemu centru za centru za obveščanje, ki ga obravnava. Za zagotavljanje te obveznosti morajo ustrezno nadgraditi svoje omrežje, da prepozna klic v sili iz vozil (eKlic) in ga posreduje centru za obveščanje, ki ga obravnava.

(8) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora obveščati svoje uporabnike o obstoju in uporabi številk za komunikacijo v sili ter tudi o načinih zagotavljanja dostopnosti, in sicer z objavo na svojih spletnih straneh in v imeniku na vidnem mestu. Obvestilo mora vsebovati opozorilo, da se klici na številke za komunikacijo v sili snemajo, in informacijo o naboru podatkov, do katerih so organi, ki obravnavajo komunikacije v sili, upravičeni v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Svoje naročnike mora ob vstopu v omrežje druge države članice EU obvestiti o obstoju in uporabi enotne evropske številke za klic v sili 112 ter o elementih dostopnosti s SMS-sporočilom. Ob predhodnem dogovoru z operaterjem gostujočega uporabnika gostujočega uporabnika ob vstopu v svoje omrežje obvesti o obstoju in uporabi številke za klic v sili 112 s SMS-sporočilom, če je to tehnično mogoče. Vsebino obvestila določi organ, pristojen za obravnavo komunikacije v sili na enotno evropsko številko za klic v sili 112. Obvestila se morajo zagotoviti v obliki, ki je dostopna končnim uporabnikom invalidom z različnimi oblikami oviranosti.

(9) Ne glede na določbo prvega odstavka 222. člena tega zakona operaterji za odhodne klice z enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112, številke policije 113 in enotne evropske telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok 116 000, kolikor je to tehnično mogoče, omogočijo enoznačno prikazovanje odhodnega klica v obliki trimestne številke klica 112, 113 ali 116 000. Operaterji nosijo breme dokazovanja tehnične nezmožnosti.

(10) Ne glede na določbo desetega odstavka 214. člena tega zakona pri klicu na številko za komunikacijo v sili kličočega o snemanju pogovora ob samem klicu ni treba obvestiti.

(11) Agencija v soglasju z ministrom, pristojnim za zaščito in reševanje, in ministrom, pristojnim za notranje zadeve, s splošnim aktom predpiše kakovost storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, številko policije 113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000, tako da zlasti določi parametre kakovosti, njihove

mejne vrednosti in metode merjenja teh parametrov ter merila za zagotavljanje točnih in zanesljivih podatkov o lokaciji kličočega.

(12) Zloraba komunikacije v sili je prepovedana. Komunikacijo v sili zlorabi, kdor kljub opozorilu centra za sprejem komunikacije v sili, da zlorablja komunikacijo v sili, najmanj trikrat v enem dnevu kliče številko za komunikacijo v sili.

201. člen

(javno obveščanje in alarmiranje)

(1) Izvajalec javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora proti plačilu vzpostaviti in zagotavljati sistem, da lahko na zahtevo organa, pristojnega za zaščito in reševanje, v primeru aktualnih ali bližajočih se naravnih in drugih nesreč prek javnega mobilnega omrežja omogoči obveščanje in alarmiranje končnih uporabnikov, ki so na območju, ki ga tak organ določi.

(2) Izvajalec iz prejšnjega odstavka mora zaradi preprečevanja negativnih posledic za zdravje oziroma premoženje posameznikov organu, pristojnemu za zaščito in reševanje, na njegovo zahtevo proti plačilu vzpostaviti in zagotavljati sistem za posredovanje informacijo o številu uporabnikov mobilnih telefonov, ki so na območju iz prejšnjega odstavka, če je to tehnično mogoče. Izvajalec nosi breme dokazovanja tehnične nezmožnosti.

(3) Vlada z uredbo podrobneje uredi izvajanje tega člena, vključno z njegovim financiranjem oziroma sofinanciranjem.

202. člen

(ukrepi za uporabnike invalide)

(1) Vlada lahko na usklajeni predlog ministra in ministra, pristojnega za invalidsko varstvo, če oceni, da je to potrebno, z uredbo določi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, da se končnim uporabnikom invalidom zagotovita dostop do elektronskih komunikacijskih storitev, vključno z zadevnimi pogodbenimi informacijami, zagotovljenimi v skladu s 186. členom tega zakona, ki je enakovreden dostopu večine končnih uporabnikov, in možnost, da izbirajo med izvajalci in storitvami, ki so na voljo večini končnih uporabnikov.

(2) Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja medije, posebej podpira ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin, namenjenih slepim in gluhim ter gluhoslepim v njim prilagojenih tehnikah, ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture.

(3) Ministrstvo, pristojno za urejanje pogojev in zahtev za dajanje proizvodov na trg, s svojimi ukrepi spodbuja k zagotavljanju razpoložljivosti ustrezne terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom nudi potrebne storitve in funkcije.

203. člen

(medobratovalnost digitalne televizijske opreme)

(1) Ministrstvo spodbuja ponudnike digitalnih televizijskih storitev, naj, kadar je to ustrezno, omogočijo medobratovalnost digitalne televizijske opreme, ki jo zagotovijo končnim uporabnikom svojih storitev.

(2) Končni uporabnik po izteku pogodbe s ponudnikom digitalnih televizijskih storitev digitalno televizijsko opremo lahko vrne ponudniku, razen če je oprema popolnoma medobratovalna z digitalnimi televizijskimi storitvami drugih ponudnikov. Ponudnik digitalnih televizijskih storitev nosi breme dokazovanja medobratovalnosti. Postopek za vrnitev opreme mora biti za končnega uporabnika preprost in brezplačen.

(3) Agencija s splošnim aktom predpiše zahteve za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki.

204. člen

(radijska in terminalska oprema)

(1) Uporabniki na javno komunikacijsko omrežje ne smejo priključiti radijske ali terminalske opreme, ki ne ustreza zahtevam iz predpisov, ki urejajo radijsko opremo, iz predpisov o elektromagnetni združljivosti in predpisov o nizkonapetostni električni opremi.

(2) Operaterji ne smejo zavrniti razumne zahteve za priključitev uporabnikove radijske ali terminalske opreme, ki ustreza zahtevam iz predpisov, ki urejajo radijsko opremo, iz predpisov o elektromagnetni združljivosti in predpisov o nizkonapetostni električni opremi.

205. člen

(imeniki in imeniška služba)

(1) Naročniki javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke imajo pravico do vpisa v univerzalni imenik iz 167. člena tega zakona.

(2) Naročniki iz prejšnjega odstavka, ki želijo biti vpisani v univerzalni imenik, imajo pravico, da so njihove informacije na voljo ponudnikom imeniških storitev oziroma imenikov.

(3) Izvajalci medosebnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom ne smejo preprečiti dostopa prek klica ali kratkega sporočila do ustreznih imeniških služb v drugih državah članicah EU.

(4) Izvajalci medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, ki končnim uporabnikom dodeljujejo številke iz načrta oštevilčenja, morajo izpolniti vse razumne zahteve, da za zagotavljanje javno dostopnih imeniških storitev in imenikov, vključno z univerzalno imeniško službo in univerzalnim imenikom, dajo ponudnikom imeniških storitev oziroma imenikov na voljo ustrezne informacije v dogovorjeni obliki in pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno naravnanimi in nediskriminacijskimi pogoji. V primeru spora med izvajalci medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke in ponudniki imeniških storitev oziroma imenikov odloči agencija na podlagi 282. in 283. člena tega zakona.

(5) Agencija lahko operaterjem, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, z odločbo naloži obveznosti in pogoje v zvezi z zagotavljanjem imeniških storitev v skladu s postopkom iz 130. člena tega zakona.

206. člen

(dodatne zmogljivosti in obveznosti)

Če agencija na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da na celotnem ozemlju Republike Slovenije ali na njegovem delu ni zadostnega zagotavljanja spodaj naštetih zmogljivosti oziroma upoštevanja obveznosti, lahko s splošnim aktom predpiše, da morajo izvajalci, ki zagotavljajo storitve dostopa do interneta ali javno dostopne medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke:

1. če je to tehnično izvedljivo, omogočiti prikaz identitete kličočega priključka in zagotoviti podatke in signale, da omogočijo identifikacijo kličočega in tonsko izbiranje pri klicih v druge države članice EU,

2. če je to tehnično izvedljivo, po prekinitvi pogodbe o dostopu do interneta na zahtevo uporabnika brezplačno omogočiti dostop do elektronske pošte, prejete na elektronski naslov ali naslove izvajalca, v obdobju, ki ga določi agencija kot primernega za preusmeritev elektronske pošte, ali pa v tem obdobju preusmeriti elektronsko pošto, poslano na ta naslov ali naslove, na novi elektronski naslov ali naslove, ki jih navede končni uporabnik,

3. omogočiti vse ali le nekatere izmed možnosti za nadzor stroškov iz 176. člena tega zakona, vključno z možnostmi za nadzor stroškov za podatkovne storitve,

4. upoštevati obveznosti iz 178. člena tega zakona.

207. člen

(razčlenjeni račun)

(1) Vsi naročniki storitev dostopa do interneta ali medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke imajo pravico najmanj do nerazčlenjenega računa, ki ga izvajalec storitev naročniku pošlje na način iz šestega odstavka 177. člena tega zakona.

(2) Če izvajalci storitev iz prejšnjega odstavka v skladu s svojimi splošnimi pogoji oziroma v skladu s splošnim aktom iz prejšnjega člena nudijo storitev razčlenjenega računa, se zanje smiselno uporabljajo določbe 176. člena tega zakona.

(3) Vse razčlenitve računa, ki presegajo osnovno stopnjo razčlenitve računa iz prvega odstavka 177. člena tega zakona, ki jih nudi operater, morajo biti opredeljene v splošnih pogojih. Če jih operater nudi odplačno, morajo biti njihove cene določene v višini dejanskih stroškov, ki jih imajo operaterji z zahtevano dodatno razčlenitvijo. Navedeno ne posega v možnost drugih uporabnikov in naročnikov, da posamične storitve plačujejo posebej, kjer je to tehnično mogoče, in v tem primeru niso vključene v razčlenjeni račun.

(4) Operater na zahtevo naročnika izda razčlenjeni račun iz prejšnjega odstavka s takšno stopnjo členitve klicanih številk, da je zagotovljeno varovanje zasebnosti kličočih uporabnikov, ki so fizične osebe, in klicanih naročnikov tako, da se izpustijo ali prekrijejo zadnja tri mesta klicanih telefonskih številk. Klicanih številk operaterju ni treba prikriti:

1. pri razčlenjenem računu za klice med telefonskimi številkami istega naročnika,

2. če je naročnik potrošnik ali

3. če naročnik, ki je fizična ali pravna oseba, ki na trgu opravlja gospodarsko ali drugo samostojno dejavnost, zahteva nezakriti razčlenjeni račun in zahtevi priloži dokument, iz katerega je razvidno, kateremu uporabniku je bila dodeljena številka, za katero zahteva razčlenjeni račun, in uporabnikovo soglasje za razkritje klicanih številk, iz katerega izhaja, da je dano zaradi dokazovanja utemeljenosti prekoračitve dogovorjenih stroškov službenega telefona. Operater razčlenjeni račun posreduje uporabniku, ki lahko telefonske številke klicev, opravljenih za zasebne namene, na računu prekrije.

(5) Operater mora zahtevo v zvezi s posredovanjem razčlenjenih računov z neprikritimi klicanimi številkami v skladu s 3. točko prejšnjega odstavka hraniti eno leto po dnevu posredovanja in jo na zahtevo predložiti na vpogled pristojnim organom.

208. člen

(omejitev ali prekinitev zaradi razlogov na strani operaterja)

(1) Operater lahko brez soglasja uporabnikov začasno omeji ali prekine dostop do svojih storitev, če je to potrebno zaradi dograditve, posodobitve ali vzdrževanja ali če je prišlo do napake ali okvare.

(2) Operater mora najaviti omejitve ali prekinitve zaradi dograditve, posodobitve ali vzdrževanja v sredstvih javnega obveščanja vsaj en dan vnaprej in hkrati obvestiti agencijo, o večjih omejitvah ali prekinitvah zaradi okvar ali napak pa mora nemudoma obvestiti uporabnike in agencijo.

(3) Omejitve ali prekinitve smejo trajati le toliko časa, kolikor je potrebno zaradi izvedbe ustreznih del oziroma odprave napake ali okvare.

(4) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja tega člena.

209. člen

(pravica do ugovora in spor)

(1) Vsak končni uporabnik ima pravico do ugovora zoper odločitev ali ravnanje operaterja v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki jih določajo ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi ter pogodbe o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev na ustrezen organ ali telo, ki ga ustanovi operater.

(2) Organizacije, ki lahko vložijo tožbo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, smejo vložiti ugovor zaradi kršitve splošnih pogojev in cen operaterjev pri poslovanju z uporabniki in potrošniki kot tudi postopati po določbah od petega do devetega odstavka tega člena.

(3) Operater mora vsako prijavo napake v zvezi s svojo odločitvijo ali ravnanjem iz prvega odstavka tega člena, ki jo končni uporabnik sporoči s klicem na telefonsko številko operaterja, ki je namenjena sprejemu takih klicev, zabeležiti.

(4) Ugovor mora končni uporabnik vložiti v 15 dneh od dneva, ko je izvedel za izpodbijano odločitev ali ravnanje iz prvega odstavka tega člena, vendar najpozneje v 60 dneh od dne, ko se je zgodila sporna odločitev ali ravnanje, ki je predmet ugovora, pri čemer se šteje, da je ugovor pravočasen tudi, če je vložen zadnji dan pritožbenega roka priporočeno po pošti. Če bi se rok iztekel na soboto, nedeljo, praznik ali dela prost dan, je ugovor pravočasen, če je vložen prvi naslednji delovni dan.

(5) Ugovor se lahko vloži tudi s klicem na telefonsko številko operaterja, ki je namenjena sprejemu prijav napak. Pooblaščena oseba operaterja, ki sprejema telefonske klice v zvezi s prijavo napak, mora zabeležiti vse podatke, ki so pomembni za vložitev tovrstnega ugovora. Šteje se, da je operater prejel ugovor na dan, ko je bil sporočen s klicem na telefonsko številko operaterja.

(6) Če je končni uporabnik poslal ugovor po elektronski pošti, lahko operater pošlje svojo odločitev o ugovoru po elektronski pošti na naslov, s katerega ga je končni uporabnik poslal, ali na elektronski naslov, ki ga je končni uporabnik navedel v svojem elektronskem ugovoru.

(7) Operater mora v svoji odločitvi izrecno navesti, da gre za njegovo končno odločitev, in v pravnem pouku pojasniti možnost uvedbe postopka pred agencijo in za potrošnika tudi pred izvajalcem izvensodnega reševanja potrošniških sporov, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopek v skladu z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov, če operater priznava takšno pristojnost izvajalcev za reševanje potrošniških sporov, ter navesti rok za vložitev tega predloga. Če operater ne priznava nobenega izvajalca izvensodnega reševanja potrošniških sporov kot pristojnega za reševanje potrošniškega spora, mora potrošnika na to v pravnem pouku posebej opozoriti.

(8) Odločitev glede ugovora mora operater poslati končnemu uporabniku na način, s katerim je mogoče dokazati njeno vročitev. V primeru vročanja po elektronski pošti se dokazovanje vročitve presoja po določbah zakona, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis.

(9) Če operater v 15 dneh po vložitvi ugovora temu ne ugodi, lahko končni uporabnik v 15 dneh po vročitvi odločitve vloži predlog za rešitev spora na agencijo.

(10) Če operater v 15 dneh od vložitve ugovora o njem ne odloči, lahko končni uporabnik vloži predlog za rešitev spora v 30 dneh po vložitvi ugovora pri operaterju.

(11) Končni uporabnik lahko vloži predlog za rešitev spora na agencijo, tudi kadar operater ugodi njegovemu ugovoru, pa nato svojih obveznosti ne izpolni v 15 dneh od vročitve odločitve. Končni uporabnik v tem primeru lahko vloži predlog za rešitev spora v 15 dneh po poteku roka za izpolnitev obveznosti.

(12) Če se postopek pred izvajalcem izvensodnega reševanja potrošniških sporov ne konča z zavezujočo odločbo v skladu z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov, lahko potrošnik ne glede na roke iz devetega, desetega in enajstega odstavka tega člena v 15 dneh od dneva, ko je bil ta postopek končan, vloži predlog za rešitev spora pred agencijo.

(13) Agencija s sklepom zavrže predlog za rešitev spora, če predlog ni vložen v rokih iz devetega, desetega, enajstega ali dvanajstega odstavka tega člena.

(14) Če naročnik na podlagi tega člena vloži ugovor oziroma predlaga rešitev spora po postopku iz 283. člena tega zakona ali če potrošnik sproži postopek po zakonu, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov, do končne rešitve spora oziroma do dokončne odločitve agencije operater zaradi neplačila obveznosti ne sme omejiti dostopa do svojih storitev ali naročnika odklopiti ter prekiniti naročniške pogodbe, če je naročnik v roku poravnal nesporni del računa ali znesek, ki ustreza povprečni vrednosti zadnjih treh nespornih računov.

(15) Agencija obravnava predlog za rešitev spora po postopku iz 283. člena tega zakona.

(16) Način in postopek reševanja ugovorov končnih uporabnikov mora operater podrobneje določiti v splošnih pogojih.

210. člen

(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja. Pri nadzoru izvajanja prvega odstavka 204. člena tega zakona nadzira le delovanje radijske ali terminalske opreme v delovanju ter pri tem sodeluje in usklajeno deluje z inšpektorjem, pristojnim na nadzor blaga na trgu, ob smiselni uporabi 288. člena tega zakona.

XII. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV IN VARSTVO ZASEBNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

211. člen

(pojem uporabnika ter upravljavca in vključene storitve)

(1) Uporabnik za potrebe tega poglavja je fizična oseba, ki uporablja javno komunikacijsko storitev v zasebne ali poslovne namene, čeprav ni nujno, da je naročena nanjo.

(2) Upravljavec za potrebe tega poglavja pomeni upravljavca osebnih podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(3) To poglavje ureja obdelavo osebnih podatkov v zvezi z zagotavljanjem javnih komunikacijskih storitev v javnih komunikacijskih omrežjih, vključno z javnimi komunikacijskimi omrežji, ki podpirajo zbiranje podatkov in identifikacijske naprave.

212. člen

(splošne določbe o varnosti obdelave)

(1) Izvajalci javnih komunikacijskih storitev morajo sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za zagotovitev zavarovanja svojih storitev. Če je potrebno za zagotovitev zavarovanja svojih storitev v delu, ki se nanaša na varnost omrežja, sprejmejo ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe skupaj s ponudnikom javnega komunikacijskega omrežja.

(2) Ukrepi morajo ob upoštevanju tehnološkega razvoja in stroškov njihove izvedbe zagotoviti takšno raven varnosti in zavarovanja, ki ustreza predvidenemu tveganju. Tveganje predstavlja zlasti vsako dejanje, storitev ali izdelek, ki posega v tajnost, zaupnost in varnost elektronskega komunikacijskega omrežja ali elektronske komunikacijske storitve, s tem ko spremeni dostopnost, vsebino, ceno ali kakovost storitve, in ki ga lahko operater sam ali skupaj z drugimi operaterji učinkovito onemogoči.

(3) Ukrepi iz prejšnjega odstavka morajo vsaj:

1. zagotoviti, da ima dostop do osebnih podatkov le pooblaščeno osebje za z zakonom dovoljene namene,

2. varovati shranjene ali poslane osebne podatke pred nenamernim ali nezakonitim uničenjem, nenamerno izgubo ali spremembo ter nepooblaščenim ali nezakonitim shranjevanjem, obdelavo, dostopom ali razkritjem in

3. zagotavljati izvajanje varnostne politike pri obdelavi osebnih podatkov.

(4) Agencija izvaja občasne preglede ukrepov izvajalcev javnih komunikacijskih storitev in lahko izdaja priporočila o najboljših praksah glede ravni zavarovanja, ki bi jo ti ukrepi morali doseči.

(5) Agencija lahko za izvajanje tega člena izda splošni akt. Takšen predlog lahko agenciji poda tudi organ, pristojen za informacijsko varnost.

213. člen

(dolžnost obveščanja naročnikov pri posebnem tveganju za varnost omrežja)

(1) Pri posebnem tveganju za varnost omrežja mora izvajalec javnih komunikacijskih storitev takoj, ko za to tveganje izve, z objavo na svojih spletnih straneh in na drugi primeren način obvestiti naročnike o takem tveganju. Če tveganje presega obseg ukrepov, ki jih izvajalec storitve lahko sprejme, mora hkrati obvestiti naročnike o vseh možnih sredstvih za odpravo tveganja, vključno z navedbo verjetnih stroškov, ter jim omogočiti hiter in učinkovit dostop do zaščitnih ukrepov.

(2) Pri zlorabah, ki jih storijo tretje osebe in ki niso nastale po krivdi naročnikov ali uporabnikov, izvajalci javnih komunikacijskih storitev prevzamejo stroške zagotavljanja javnih komunikacijskih storitev, ki jim nastanejo kot posledica teh zlorab. Šteje se, da zloraba ni nastala po krivdi naročnika ali uporabnika, kadar je ta uporabil vse razumne ukrepe za zaščito in spoštoval navodila, o katerih ga je obvestil izvajalec javnih komunikacijskih storitev v skladu s prejšnjim odstavkom.

214. člen

(zaupnost komunikacij)

(1) Zaupnost komunikacij se zagotavlja s tem zakonom z namenom varovanja pričakovane zasebnosti na področju uporabe elektronskih komunikacij, zagotavljanja svobode komuniciranja in svobode izražanja. Zaupnost komunikacij se nanaša na:

1. vsebino komunikacij,

2. podatke o prometu in lokacijske podatke, povezane s komunikacijo iz prejšnje točke,

3. dejstva in okoliščine v zvezi s prekinitvijo povezave ali s tem, da povezava ni bila vzpostavljena.

(2) Operater in vsakdo, ki sodeluje pri zagotavljanju in izvajanju njegove dejavnosti, mora varovati zaupnost komunikacij tudi po prenehanju opravljanja dejavnosti, pri kateri je bil zavezan k varovanju zaupnosti.

(3) Zavezanci iz prejšnjega odstavka smejo pridobiti informacije o komunikacijah iz prvega odstavka tega člena le v obsegu, ki je nujno potreben za izvajanje določenih javnih komunikacijskih storitev, in smejo te informacije uporabljati ali posredovati drugim le zaradi izvajanja teh storitev.

(4) Če morajo operaterji v skladu s prejšnjim odstavkom pridobiti informacije o vsebini komunikacij, posneti ali shraniti komunikacije in z njimi povezane podatke o prometu, morajo o tem ob sklenitvi naročniške pogodbe oziroma ob začetku izvajanja javne komunikacijske storitve seznaniti naročnika oziroma uporabnika, informacije o vsebini komunikacije oziroma komunikacijo pa izbrisati takoj, ko je to tehnično izvedljivo in ko ti podatki niso več potrebni za izvedbo določene javne komunikacijske storitve.

(5) Vse oblike nadzora oziroma prestrezanja komunikacij, ki jih izvajajo tretje osebe in te niso uporabniki, udeleženi v komunikaciji, kot so poslušanje, prestrezanje, snemanje, shranjevanje in posredovanje komunikacij iz prvega odstavka tega člena brez soglasja zadevnih uporabnikov, so prepovedane, razen če je to dovoljeno v skladu s prejšnjim odstavkom ali v skladu z 220. in 228. členom tega zakona oziroma če je taka oblika nadzora oziroma prestrezanja nujno potrebna za prenos sporočil (npr. telefaks sporočila, elektronska pošta, elektronski predali, glasovna pošta, storitev SMS).

(6) Snemanje in shranjevanje komunikacij brez predhodne privolitve udeležencev komunikacije je prepovedano tudi uporabnikom, kadar gre za komunikacije, kjer taka obdelava podatkov ni običajna in je udeleženci komunikacije zaradi njene narave ne pričakujejo in ne morejo vnaprej pričakovati.

(7) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena je dovoljeno snemanje komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu v okviru zakonite poslovne prakse zato, da se zagotovi dokaz o tržni transakciji ali kateri koli drugi poslovni komunikaciji, in sicer pod pogojem, da so stranke v komunikaciji predhodno obveščene o snemanju, njegovem namenu in trajanju hrambe posnetka (npr. avtomatski odzivniki). Posneto sporočilo je treba nemudoma izbrisati, najpozneje do poteka dobe, v kateri se posel lahko zakonito izpodbija.

(8) Obvestilo o snemanju mora biti dano po istovrstnem mediju in v enaki obliki, kakor poteka snemana komunikacija.

(9) Ne glede na določbo sedmega odstavka tega člena obvestilo o snemanju ni potrebno v primeru klicev na operativno telefonsko številko, ki ni namenjena javnosti in s katero upravlja izvajalec bistvenih storitev, ki je določen na podlagi zakona, ki ureja informacijsko varnost. Izvajalec bistvenih storitev mora v varnostni dokumentaciji opredeliti pomen in način rabe operativne telefonske številke.

(10) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena je snemanje vsebine komunikacij in pridobivanje povezanih podatkov iz prvega odstavka tega člena dovoljeno tudi v okviru organov javnega sektorja, ki so pristojni za izvajanje obveščevalnih in varnostnih nalog, nalog policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči pod pogojem, da so kličoči uporabniki predhodno obveščeni o snemanju, njegovem namenu in trajanju hranjenja posnetka (npr. avtomatski odzivniki). Drugim državnim organom pa je dovoljeno snemanje vsebine komunikacij, če tako določa zakon.

215. člen

(podatki o naročnikih)

(1) Izvajalci storitev lahko o svojih naročnikih zbirajo naslednje podatke:

1. osebno ime oziroma firmo naročnika in njeno organizacijsko obliko,

2. naslov naročnika, vključno z delom stavbe,

3. naročniško številko in druge elemente oštevilčenja, ki se uporabljajo za vzpostavitev zveze do naročnika,

4. na željo naročnika akademski, znanstveni ali strokovni naziv, naslov njegove spletne strani in druge vrste njegovih osebnih stikov (npr. IM-naslov) ali njegov e-naslov,

5. davčno številko za fizično osebo ter davčno in matično številko za pravno osebo,

6. na podlagi plačila naročnika še dodatne podatke, če to želi naročnik in se s tem ne poseže v pravice tretjih oseb.

(2) Zbrane podatke iz prejšnjega odstavka lahko izvajalci storitev obdelujejo le za:

1. sklepanje, izvajanje, spremljanje in prekinitev naročniške pogodbe,

2. zaračunavanje storitev,

3. pripravo in izdajanje imenikov po tem zakonu,

4. zagotavljanje informacij o lokaciji kličočega pri klicih na številke za komunikacijo v sili,

5. na podlagi soglasja naročnika tudi za druge zakonite namene.

(3) Podatke iz prvega odstavka tega člena lahko izvajalci storitev iz prvega odstavka po prenehanju naročniškega razmerja hranijo do popolnega poplačila storitev, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka za svoje terjatve za izvajanje storitev, razen v primerih, ko je s tem zakonom določen daljši rok hrambe glede spremljanja in nadzora porabe podatkovnih storitev (198. člen tega zakona), glede javnega obveščanja in alarmiranja (201. člen tega zakona),

glede notranjih postopkov (216. člen tega zakona), glede zavarovanja in neizbrisne registracije posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (220. člen tega zakona), glede sledenja zlonamernih ali nadležnih klicev (223. člen tega zakona) ter glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 228. člena tega zakona).

216. člen

(notranji postopki)

(1) Z namenom zagotavljanja varnosti obdelave osebnih podatkov in ob upoštevanju tretjega odstavka 212. člena tega zakona morajo izvajalci storitev vzpostaviti notranje postopke o odzivanju na zahteve pristojnih organov za dostop do osebnih podatkov uporabnikov na podlagi področnih zakonov. O odzivanju na te zahteve morajo voditi osemletno neizbrisno evidenco, ki vključuje podatke o številu prejetih zahtev in vlagateljih, o pravni podlagi teh zahtev in svojem odzivu nanje, to je, ali so bili podatki posredovani ali ne.

(2) Izvajalci storitev morajo Informacijskemu pooblaščencu do 31. marca predložiti informacije za preteklo leto o notranjih postopkih iz prejšnjega odstavka ter podatke o številu prejetih zahtev in vlagateljih, o pravni podlagi teh zahtev in svojem odzivu nanje.

217. člen

(imeniki)

(1) Preden se naročnikovi podatki vključijo v tiskani ali elektronski imenik, ki je dostopen javnosti ali ga uporabljajo imeniške službe, morajo biti naročniki brezplačno obveščeni o namenu tega imenika in o vseh nadaljnjih možnostih uporabe teh podatkov predvsem na podlagi iskalnih funkcij. Stroške obveščanja nosi izdajatelj imenika.

(2) Naročniki morajo imeti možnost, da sami s predhodnim soglasjem odločijo, ali bodo njihovi osebni podatki, določeni v prvem odstavku 215. člena tega zakona, vpisani v javni imenik in kateri od teh podatkov naj bodo vpisani. Če se naročniki odločijo, da bodo njihovi osebni podatki vpisani v javni imenik, se v tem primeru v imenik obvezno vpišejo podatki iz 1. in 2. točke prvega odstavka 215. člena tega zakona, razen podatka o delu stavbe iz 2. točke, in naročnikova telefonska številka. Naročniki smejo preveriti vpisane podatke, zahtevati njihovo spremembo ali njihov izbris.

(3) Naročniki morajo imeti možnost, da prepovedo uporabo svojih osebnih podatkov za klice, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen. Naročnik lahko prepove uporabo svojih osebnih podatkov za oba namena ali samo za enega od navedenih namenov ob vpisu v imenik ali kadar koli pozneje. Izdajatelj imenika mora prepoved uporabe naročnikovih osebnih podatkov za določen namen nedvoumno označiti v imeniku. Če je naročnik prepoved uporabe posredoval po vpisu v imenik ali jo je vsebinsko spremenil, mora izdajatelj imenika spremembo v imeniku označiti takoj ob prvi naslednji izdaji.

(4) Zavrnitev vpisa v javni imenik, preverjanje, sprememba ali izbris osebnih podatkov iz drugega odstavka tega člena kot tudi vpis prepovedi uporabe naročnikovih osebnih podatkov za namena iz prejšnjega odstavka ali vpisi sprememb te prepovedi morajo biti za naročnika brezplačni.

(5) Pravne ali fizične osebe, ki opravljajo klice, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen, morajo ob posameznem klicu upoštevati prepoved uporabe naročnikovih osebnih podatkov, označene v zadnjem javno objavljenem elektronskem imeniku, če se te označbe razlikujejo od označb v tiskanem imeniku istega izdajatelja.

218. člen

(podatki o prometu)

(1) Podatki o prometu, ki se nanašajo na naročnike in uporabnike ter jih je operater obdelal in shranil, morajo biti izbrisani ali spremenjeni tako, da jih ni mogoče povezati z določeno ali določljivo osebo takoj, ko niso več potrebni za prenos sporočil, razen v primerih podatkov, pri katerih je po tem zakonu določen daljši rok hrambe glede spremljanja in nadzora porabe podatkovnih storitev (198. člen tega zakona), glede javnega obveščanja in alarmiranja (201. člen tega zakona), glede notranjih postopkov (216. člen tega zakona), glede zavarovanja in neizbrisne registracije posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (220. člen tega zakona), glede sledenja zlonamernih ali nadležnih klicev (223. člen tega zakona) ter glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 228. člena tega zakona).

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko operater do popolnega plačila storitve, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka, hrani in obdeluje podatke o prometu, ki jih potrebuje za obračun in za plačila v zvezi z medomrežnim povezovanjem.

(3) Izvajalec javne komunikacijske storitve lahko zaradi trženja elektronskih komunikacijskih storitev ali izvajanja storitev z dodano vrednostjo obdeluje podatke iz prvega odstavka tega člena v obsegu in trajanju, potrebnem za takšno trženje ali storitve, samo na podlagi predhodnega soglasja naročnika ali uporabnika, na katerega se ti podatki nanašajo. Naročniki oziroma uporabniki morajo biti pred danim soglasjem obveščeni o vrstah podatkov o prometu, ki se obdelujejo, ter namenu in trajanju takšne obdelave. Uporabnik ali naročnik ima pravico, da to soglasje kadar koli prekliče.

(4) Izvajalec storitve mora za namene iz drugega odstavka tega člena zaradi seznanitve naročnikov in uporabnikov v splošnih pogojih navesti, kateri prometni podatki se bodo obdelovali in koliko časa.

(5) Podatke o prometu smejo v skladu s prejšnjimi odstavki tega člena obdelovati le pooblaščene osebe, ki pod nadzorstvom operaterja skrbijo za zaračunavanje ali upravljanje prometa, odgovarjajo na vprašanja porabnikov, odkrivajo prevare, tržijo elektronske komunikacijske storitve ali zagotavljajo storitve z dodano vrednostjo, pri čemer mora biti ta obdelava omejena na obseg, ki je potreben za namene takih dejavnosti.

(6) Ne glede na določbe prvega, drugega, tretjega in petega odstavka tega člena operater na pisno zahtevo, ki je vložena zaradi reševanja sporov, zlasti sporov v zvezi z medsebojnim povezovanjem ali zaračunavanjem, in v skladu z veljavno zakonodajo agenciji, izvajalcu izvensodnega reševanja potrošniških sporov v skladu z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov, ali pristojnemu sodišču posreduje podatke o prometu.

(7) Agencija nadzira izvajanje določb tega člena najmanj enkrat na dve leti.

219. člen

(lokacijski podatki, ki niso hkrati podatki o prometu)

(1) Lokacijski podatki, ki niso hkrati podatki o prometu in se nanašajo na uporabnike ali naročnike, se smejo obdelovati le v takšni obliki, da jih ni mogoče povezati z določeno ali določljivo osebo, ali pa na podlagi predhodnega soglasja uporabnika ali naročnika v obsegu in trajanju, ki sta potrebna za izvedbo storitve z dodano vrednostjo. Uporabnik ali naročnik lahko to soglasje kadar koli prekliče.

(2) Uporabnik ali naročnik mora biti pred izdajo soglasja v zvezi z obdelavo podatkov iz prejšnjega odstavka seznanjen z:

1. možnostjo zavrnitve soglasja,

2. vrsto teh podatkov, ki bodo obdelani,

3. namenom in trajanjem takšne obdelave,

4. možnostjo posredovanja teh lokacijskih podatkov tretji osebi zaradi izvedbe storitve z dodano vrednostjo.

(3) Uporabnik ali naročnik, ki je soglašal z obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena, ima možnost, da na preprost in brezplačen način začasno zavrne obdelavo takšnih podatkov pri vsaki priključitvi na omrežje ali za vsak prenos komunikacije.

(4) Podatke iz prvega odstavka tega člena smejo v skladu z določbami tega člena obdelovati le osebe, ki so pod nadzorom operaterja ali tretje osebe, ki izvaja storitev z dodano vrednostjo, pri čemer mora biti ta obdelava omejena na to, kar je potrebno za izvedbo storitve z dodano vrednostjo.

(5) Pri klicih na enotno evropsko številko za klice v sili 112, številko policije 113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000 mora operater v skladu s petim odstavkom 200. člena tega zakona pristojnim organom posredovati lokacijske podatke iz prvega odstavka tega člena tudi v primerih, ko je uporabnik ali naročnik začasno zavrnil obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena ali ni izdal soglasja za njihovo obdelavo.

(6) Določbe prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo za lokacijske podatke, ki niso hkrati podatki o prometu, za potrebe izvajanja 220. člena tega zakona.

220. člen

(posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa)

(1) Operater mora zaradi varstva posameznikovih življenjskih interesov policiji na podlagi njene pisne zahteve, če je to glede na okoliščine konkretnega primera nujno, posredovati podatke, potrebne za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo oziroma več zadnjih lokacij opreme, če je to tehnično mogoče, če:

1. obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje ali telo osebe, ki ima ali se domneva, da je imela pri sebi opremo za mobilno komunikacijo in je pridobitev teh podatkov nujna, da se prepreči smrt ali hujša telesna poškodba te osebe,

2. je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde oseba, ki ji je poslovna sposobnost odvzeta ali omejena oziroma ima ugotovljene zdravstvene težave, ki kažejo na nevarnost za njeno življenje ali telo, in ki je bila prijavljena kot pogrešana ter ima ali se domneva, da je imela pri sebi opremo za mobilno komunikacijo, ali

3. je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde otrok, ki so ga starši ali zakoniti zastopniki prijavili kot pogrešanega in ima ali se domneva, da je imel pri sebi opremo za mobilno komunikacijo.

(2) Obrazloženo zahtevo za posredovanje podatkov, potrebnih za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo, policija pošlje operaterju pisno ali po elektronski pošti z uporabo kvalificiranih digitalnih potrdil, izjemoma pa lahko tudi po telefaksu, če je to glede na okoliščine zadeve nujno.

(3) Podatki, potrebni za ugotovitev zadnje lokacije opreme za posameznikovo mobilno komunikacijo, so podatki o lokacijski oznaki (ID celice) na začetku komunikacije in podatki, ki določajo zemljepisno lego celic z navedbo njihovih lokacijskih oznak (ID celice) med obdobjem, za katero se hranijo, podatki o komunikaciji ter drugi podatki, ki jih v zbirkah osebnih in drugih podatkov obdeluje operater in lahko omogočajo natančnejšo ugotovitev zadnje lokacije opreme za posameznikovo mobilno komunikacijo.

(4) Policija vso dokumentacijo in ugotovitve, ki so podlaga za podajo zahteve, in samo zahtevo iz prvega odstavka tega člena hrani na način in pod pogoji iz prvega odstavka 221. člena tega zakona ter zagotavlja neizbrisno registracijo izvedenih ukrepov in posegov v skladu z drugim odstavkom 221. člena tega zakona.

(5) Operater podatke, poslane na podlagi zahteve iz prvega odstavka tega člena, hrani na način in pod pogoji iz prvega odstavka 221. člena tega zakona ter zagotavlja neizbrisno registracijo izvedenih ukrepov in posegov v skladu z drugim odstavkom 221. člena tega zakona.

(6) Minister, pristojen za notranje zadeve, po predhodnem mnenju Informacijskega pooblaščenca podrobneje predpiše način posredovanja zahteve, obdelave posredovanih podatkov, notranjega nadzora glede načina oziroma tehničnih vprašanj obdelave osebnih podatkov ter tehnične značilnosti informacijskega sistema za izvajanje nalog iz prvega odstavka tega člena.

(7) Na podlagi prejete zahteve iz prvega odstavka tega člena mora operater zahtevane podatke poslati vlagatelju zahteve v najkrajšem možnem času oziroma takoj, ko je to tehnično mogoče. Operater nosi breme dokazovanja tehnične nezmožnosti.

(8) Policija mora osebo, za katero je zahtevala in pridobila podatke o lokaciji v skladu s tem členom, o tem takoj, ko je to mogoče, pisno seznaniti, razen če bi to škodovalo interesom samega posameznika ali interesom drugih, njemu bližnjih posameznikov v primerih iz prvega odstavka tega člena, dokler traja takšno stanje, vendar ne več kot eno leto.

(9) Policija ne sme posredovati pridobljenih podatkov po tem členu prijaviteljem pogrešanih oseb in otrok iz 2. ali 3. točke prvega odstavka tega člena, če bi bila s posredovanjem teh podatkov ogrožena osebna varnost ali dostojanstvo oseb ali otrok, zlasti ob upoštevanju predpisov, ki urejajo zaščito prič, prepoved približevanja ali preprečevanje nasilja v družini.

(10) Inšpekcijski nadzor nad obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena opravlja Informacijski pooblaščenec najmanj enkrat letno.

221. člen

(zavarovanje podatkov in neizbrisna registracija)

(1) Policija mora vso dokumentacijo in ugotovitve iz četrtega odstavka prejšnjega člena ter zahtevo iz prvega odstavka prejšnjega člena, operaterji pa vse podatke iz petega odstavka prejšnjega člena zavarovati v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. V zvezi s tem morajo sprejeti primerne tehnične in organizacijske ukrepe, s katerimi te podatke zaščitijo pred uničenjem, izgubo ali spremembo in nepooblaščenimi ali nezakonitimi oblikami hrambe, obdelave, dostopa ali razkritja.

(2) Operaterji in policija, ki lahko zahtevajo dostop do podatkov, potrebnih za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo v skladu s prejšnjim členom, morajo zagotoviti desetletno neizbrisno registracijo izvedenih ukrepov in posegov na podlagi prejšnjega člena ter v okviru tega roka tudi hraniti pridobljene in izročene podatke od dneva, ko so bili ti podatki sporočeni policiji, in jih varovati v skladu z oznako stopnje tajnosti zahteve.

(3) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega člena izvaja Informacijski pooblaščenec najmanj enkrat letno.

222. člen

(prikaz identitete kličočega priključka in priključka v zvezi)

(1) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete kličočega priključka, mora imeti kličoči uporabnik pred vsakim klicem možnost, da sam, z enostavnimi sredstvi in brezplačno prepreči prikaz identitete priključka, s katerega kliče. Naročnik pa lahko od izvajalca elektronskih komunikacijskih storitev to zahteva samodejno in brezplačno za vse klice s svojih priključkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka morajo operaterji brezplačno razveljaviti preprečitev prikaza identitete kličočega priključka pri klicih na številko za komunikacijo v sili.

(3) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete kličočega priključka, mora imeti klicani naročnik možnost, da sam z enostavnimi sredstvi in, ob razumni uporabi te funkcije, brezplačno za dohodne klice prepreči prikaz identitete kličočega priključka.

(4) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete kličočega priključka in je identiteta kličočega priključka prikazana že pred vzpostavitvijo zveze, mora imeti klicani naročnik možnost, da z enostavnimi sredstvi zavrne dohodne klice, pri katerih je kličoči uporabnik ali naročnik preprečil prikaz identitete kličočega priključka.

(5) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete priključka v zvezi, mora imeti klicani naročnik možnost, da brezplačno in z enostavnimi sredstvi kličočemu uporabniku prepreči prikaz identitete priključka v zvezi.

(6) Izvajalec storitve mora v svojih splošnih pogojih objaviti možnost prikaza in preprečitve prikaza identitete kličočega priključka in priključka v zvezi.

(7) Določba prvega odstavka tega člena se uporablja tudi za klice, ki izvirajo iz držav članic EU in se zaključijo v tretjih državah. Določbe tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za dohodne klice, ki izvirajo iz tretjih držav.

223. člen

(sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev)

(1) Če naročnik pisno zahteva od operaterja, da izsledi zanj zlonamerne ali nadležne klice, sme operater začasno, vendar največ tri mesece, beležiti izvor vseh klicev, ki se zaključijo v omrežni priključni točki tega naročnika, tudi tistih, za katere se zahteva preprečitev prikaza identitete kličočega priključka.

(2) Operater mora podatke o sledenju shraniti in o rezultatu sledenja, to je identifikacijski oznaki kličočega (npr. telefonska številka), pisno obvestiti naročnika, ki je zahteval sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev.

(3) Le v primeru, ko naročnik izkaže pravni interes za zaščito svojih pravic pred sodiščem, mu operater posreduje morebitne podatke, ki razkrijejo identiteto kličočega naročnika, o čemer pa obvesti tudi kličočega naročnika in Informacijskega pooblaščenca.

(4) Operaterji zagotavljajo hrambo podatkov, zbranih na podlagi tega člena, ob upoštevanju ukrepov iz tretjega odstavka 212. člena tega zakona za obdobje treh let od njihove izročitve naročniku.

(5) Informacijski pooblaščenec nadzira izvajanje določb tega člena.

224. člen

(preusmeritev klicev)

Operater mora naročniku omogočiti, da z uporabo preprostih sredstev in brezplačno prepreči samodejno preusmeritev klicev od tretjih oseb na svoj terminal.

225. člen

(piškotki)

(1) Shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, je dovoljeno samo pod pogojem, da je naročnik ali uporabnik v to privolil potem, ko je bil predhodno jasno in izčrpno obveščen o upravljavcu in namenih obdelave teh podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je dovoljeno tehnično shranjevanje podatkov ali dostop do njih izključno zaradi prenosa sporočila po elektronskem komunikacijskem omrežju, ali če je to nujno potrebno za zagotovitev storitve informacijske družbe, ki jo naročnik ali uporabnik izrecno zahtevata.

(3) Če je tehnično izvedljivo in učinkovito ter v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, se šteje, da uporabnik lahko izrazi svojo privolitev iz prvega odstavka tega člena tudi z uporabo ustreznih nastavitev v brskalniku ali drugih aplikacijah. Privolitev uporabnika ali naročnika pomeni osebno privolitev v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(4) Kadar gre za kršitev pravil o obveščanju in privolitvi posameznika iz prvega odstavka tega člena ter hkrati za kršitev predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, se uporabljajo določbe tega zakona.

(5) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega člena opravlja Informacijski pooblaščenec.

226. člen

(neželena komunikacija)

(1) Uporaba samodejnih klicnih in komunikacijskih sistemov za opravljanje klicev na naročnikovo telefonsko številko brez človekovega posredovanja (npr. klicni avtomati, SMS, MMS), telefaksov ali elektronske pošte za namene neposrednega trženja je dovoljena samo na podlagi naročnikovega ali uporabnikovega predhodnega soglasja.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko fizična ali pravna oseba, ki od kupca svojih izdelkov ali storitev pridobi njegov elektronski naslov za elektronsko pošto, ta naslov uporablja za neposredno trženje svojih podobnih izdelkov ali storitev pod pogojem, da kupcu ponuja jasno in izrecno možnost, da brezplačno in enostavno zavrne takšno uporabo svojega elektronskega naslova takrat, ko so ti podatki za stike pridobljeni, in ob vsakem sporočilu, če kupec ni zavrnil takšne uporabe že na začetku.

(3) Uporaba drugačnih sredstev za neposredno trženje z uporabo elektronskih komunikacij, kot so določena v prejšnjih dveh odstavkih, je dovoljena le s soglasjem naročnika ali uporabnika. Zavrnitev soglasja mora biti za zadevnega naročnika ali uporabnika brezplačna. Pri uporabi govorne komunikacijske storitve je treba upoštevati tudi določbe tretjega, četrtega in petega odstavka 217. člena tega zakona.

(4) Prvi in tretji odstavek tega člena se uporabljata za naročnike, ki so fizične osebe.

(5) Prepovedano je pošiljanje elektronske pošte za namene neposrednega trženja v nasprotju z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu, tako da se skrije ali prikrije identiteta pošiljatelja, v imenu katerega se sporočilo pošilja, in brez veljavnega naslova, na katerega lahko prejemnik pošlje zahtevo za prenehanje pošiljanja takih sporočil. Prav tako je prepovedano pošiljanje elektronske pošte za namene neposrednega trženja, ki vabi prejemnike, da obiščejo spletne strani, ki so v nasprotju s prej navedenim zakonom.

(6) Fizična ali pravna oseba lahko uporabi elektronski naslov fizičnih oseb za elektronsko pošto, če ta elektronski naslov pravna oseba javno objavi kot svoj kontaktni elektronski naslov.

(7) Ne glede na morebitni postopek nadzora zaradi kršitev določb tega člena ima pravni interes za vložitev civilne tožbe oziroma začasne odredbe zoper kršitelja določb tega člena vsaka s kršitvijo oškodovana fizična ali pravna oseba, tudi izvajalec storitev, ki ščiti svoje poslovne interese in interese svojih strank.

227. člen

(kršitev varnosti osebnih podatkov)

(1) Ob kršitvah varnosti osebnih podatkov mora izvajalec javnih komunikacijskih storitev o tem nemudoma obvestiti agencijo.

(2) Če je verjetno, da kršitev varnosti osebnih podatkov škodljivo vpliva na osebne podatke in zasebnost naročnika ali posameznika, mora izvajalec iz prejšnjega odstavka brez neupravičenega odlašanja o tej kršitvi obvestiti tudi zadevnega naročnika ali posameznika.

(3) Obveščanje iz prejšnjega odstavka ni potrebno, kadar je izvajalec javne komunikacijske storitve agenciji zadovoljivo dokazal, da je izvedel ustrezne tehnične zaščitne ukrepe in so bili ti ukrepi uporabljeni za podatke, na katere se je nanašala kršitev varnosti. Z uporabo teh ukrepov mora izvajalec javne komunikacijske storitve zagotoviti, da so ti podatki nerazpoznavni vsem, ki jim dostop do njih ni dovoljen.

(4) Kadar izvajalec javne komunikacijske storitve zadevnega naročnika ali posameznika ni obvestil o kršitvi varnosti osebnih podatkov, mu lahko agencija po preučitvi morebitnih škodljivih učinkov takšne kršitve naloži, da o tej kršitvi obvesti zadevnega naročnika ali posameznika. O izpolnitvi te obveznosti izvajalec javne komunikacijske storitve obvesti agencijo.

(5) Obvestilo naročniku ali posamezniku iz drugega ali četrtega odstavka tega člena mora vsebovati najmanj opis kršitve varnosti osebnih podatkov, naslove za stike za pridobitev več informacij in priporočene ukrepe za ublažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve varnosti osebnih podatkov. Obvestilo agenciji iz prvega odstavka tega člena pa mora poleg navedenega vsebovati tudi opis posledic kršitve varnosti osebnih podatkov in ukrepov, ki jih je izvajalec javne komunikacijske storitve predlagal ali sprejel za obravnavanje tovrstne kršitve.

(6) Za izvrševanje določb tega člena agencija lahko izda splošni akt glede okoliščin, v katerih morajo izvajalci javnih komunikacijskih storitev izdati obvestilo o kršitvi varnosti osebnih podatkov, oblike takega obvestila in načina obveščanja. Agencija mora pri tem upoštevati morebitne zadevne tehnične izvedbene ukrepe, ki jih je sprejela Evropska komisija.

(7) Izvajalci javnih komunikacijskih storitev morajo hraniti zadosten popis podatkov o kršitvah varnosti osebnih podatkov. Popis podatkov mora zato vključevati dejstva, ki se nanašajo na kršitve, njihove učinke, vključno z oceno števila oškodovanih oseb, in sprejete popravne ukrepe, kar agenciji omogoča, da preveri izpolnjevanje določb tega člena. Popis lahko vključuje samo informacije, ki so potrebne za ta namen.

228. člen

(zakonito prestrezanje komunikacij)

(1) Operater mora omogočiti zakonito prestrezanje komunikacij na določeni točki javnega komunikacijskega omrežja takoj, ko prejme prepis tistega dela izreka odredbe pristojnega organa, v katerem so navedba točke javnega komunikacijskega omrežja, na kateri naj se izvaja zakonito prestrezanje komunikacij, odrejeno trajanje tega ukrepa ter drugi podatki, povezani z načinom in obsegom tega ukrepa.

(2) Prepis odredbe iz prejšnjega odstavka opravi organ, ki je odredbo izdal.

(3) Operater mora omogočiti zakonito prestrezanje komunikacij na način, v obsegu in trajanju, kakor je določeno v prepisu izreka odredbe iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izjemoma mora operater omogočiti zakonito prestrezanje komunikacij na podlagi ustne odredbe, če je tako določeno v zakonu, v katerem so določeni tudi pogoji in okoliščine za izdajo ustne odredbe. Pisni odpravek ustne odredbe se operaterju vroči čim prej, vendar najkasneje v roku 48 ur po njegovi izdaji.

(5) Operaterji morajo zagotoviti tridesetletno neizbrisno registracijo vsakega zakonitega prestrezanja komunikacij, ki vključuje podatke iz prvega oziroma četrtega odstavka tega člena in podatke o izvršitvi odredbe (kdo jo je izvršil, trajanje prestrezanja), ter jih v okviru tega roka varovati v skladu z oznako stopnje tajnosti prepisa odredbe. Organ, ki v skladu z odredbo iz tretjega odstavka tega člena izvaja nadzor komunikacij, hrani te podatke v skladu s predpisom, ki ureja njegovo delovanje.

(6) Operater mora v svojem omrežju na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in primerne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje komunikacij. Pri prestrezanju komunikacij v mednarodnih elektronskih komunikacijskih omrežjih v skladu z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno varnostno agencijo, mora operater omrežja na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in izročilne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje mednarodnih komunikacij, ali ustrezne prenosne poti do izročilnih vmesnikov v nadzornem centru pristojnega organa.

(7) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, ministrom, pristojnim za obrambo, in direktorjem Slovenske obveščevalno-varnostne agencije predpiše funkcionalnost opreme in določi primerne vmesnike iz prejšnjega odstavka.

(8) Agencija nadzira izpolnitev obveznosti operaterjev iz tega člena, kar ne posega v pristojnosti nadzora zakonitega prestrezanja s strani pristojnih organov na podlagi drugih zakonov.

229. člen

(nadzor)

Agencija ob upoštevanju omejitev iz 228. člena tega zakona nadzira izvajanje določb tega poglavja, razen določb 216., 220., 221., 223. in 225. člena tega zakona, kjer nadzor izvaja Informacijski pooblaščenec.

XIII. AGENCIJA

1. **Splošne določbe**

1.1 *Splošno*

230. člen

(agencija)

(1) Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) je pravna oseba javnega prava.

(2) Agencija je pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti samostojna.

(3) V imenu Republike Slovenije pravice in obveznosti ustanovitelja izvršuje vlada.

231. člen

(delovanje agencije)

(1) Agencija izvaja naloge, ki so določene s tem zakonom in drugimi zakoni s področja njenega delovanja ter na njihovi podlagi sprejetimi podzakonskimi akti. Pri tem zasleduje razvojne cilje, ki izhajajo iz strateških dokumentov Republike Slovenije s področja njenega delovanja.

(2) Agencija mora naloge iz svoje pristojnosti izvajati nepristransko, pregledno in pravočasno v okviru zakonsko določenih rokov.

(3) Agencija pri izvajanju nalog zagotavljanja konkurence iz IX. poglavja tega zakona, reševanja sporov iz prvega odstavka 282. člena tega zakona, oblikovanju trga in konkurence v postopkih dodelitve pravic uporabe radijskih frekvenc, izvajanju nalog, s katerimi se prispeva k varstvu pravic končnih uporabnikov, izvajanju nalog iz 268. člena tega zakona, izvajanju nalog iz 171. in 172. člena tega zakona in zagotavljanju prenosljivosti številk iz 195. in 196. člena tega zakona ne sme zaprositi ali prejemati navodil od drugih državnih organov. Navedeno ne vpliva na možnost njenega posvetovanja z organom, pristojnim za varstvo konkurence, organom, pristojnim za varstvo potrošnikov, in na sodelovanje z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo, BEREC in RSPG v skladu s tem zakonom.

(4) Organizacijo in poslovanje agencije ureja statut.

232. člen

(akti agencije)

(1) Agencija izdaja splošne akte o vprašanjih s področja svojih pristojnosti.

(2) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju posameznih določb zakonov, in sicer s področij v njeni pristojnosti.

(3) Agencija lahko izda splošni akt za izvrševanje neposredno uporabljivih predpisov Evropske unije na področju elektronskih komunikacij, če so s temi predpisi neposredno določene naloge nacionalnih regulativnih organov.

(4) Agencija v okviru svojih regulativnih pristojnosti izdaja priporočila, s katerimi naslovnikom nezavezujoče priporoča določena ravnanja.

(5) Agencija odloča o posamičnih zadevah s področja svojih pristojnosti z odločbo ali sklepom.

(6) Statut in splošni akti agencije za izvajanje javnih pooblastil se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije, priporočila pa na spletni strani agencije.

233. člen

(organi agencije)

Organa agencije sta svet agencije in direktor agencije.

1.2 *Svet agencije*

234. člen

(sestava in imenovanje članov sveta agencije)

(1) Svet agencije sestavlja pet članov.

(2) Člane sveta agencije imenuje vlada z odločbo na podlagi javnega poziva, ki ga izvede ministrstvo.

(3) Predsednika sveta agencije izvolijo člani sveta agencije med seboj z večino glasov in na tajnem glasovanju.

(4) Vlada pri imenovanju kandidatov za člane sveta agencije uporablja merilo strokovnosti in usposobljenosti osebe.

235. člen

(mandat in pogoji za člane sveta agencije)

(1) Člani sveta agencije so imenovani za dobo petih let in so lahko ponovno imenovani.

(2) Za člana sveta agencije je lahko imenovana oseba, ki

1. je državljan države članice EU,

2. je poslovno sposobna,

3. ima najmanj izobrazbo ustrezne smeri, pridobljeno po študijskih programih druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

4. ima najmanj pet let delovnih izkušenj na delovnem mestu, ki zahteva izobrazbo iz prejšnje točke,

5. je strokovnjak na vsaj enem področju delovanja oziroma poslovanja agencije,

6. ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kakor šest mesecev,

7. predloži izjavo o interesih in povezavah iz prvega odstavka 236. člena tega zakona.

236. člen

(izjava o interesih in povezavah člana sveta agencije)

(1) Kandidat za člana sveta agencije mora podati izjavo, s katero razkrije svoje interese in povezave, ki jih ima kot samostojni podjetnik posameznik, imetnik lastniškega deleža v gospodarski družbi oziroma član v upravnih in nadzornih organih družb, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali so njihovi dobavitelji elektronske komunikacijske opreme. Pri tem mora razkriti zlasti informacije o statusu samostojnega podjetnika posameznika, lastniških deležih v gospodarskih družbah in o članstvu v upravnih in nadzornih organih teh družb. Prav tako mora razkriti kakršne koli druge okoliščine, ki bi lahko vplivale na objektivno in nepristransko opravljanje nalog člana sveta agencije.

(2) Član sveta agencije mora izjavo iz prejšnjega odstavka v 30 dneh po imenovanju posredovati agenciji, ki jo objavi na svoji spletni strani.

(3) Ob vsaki spremembi interesov in povezav iz prvega odstavka tega člena je član sveta agencije dolžan obvestiti agencijo, ki to objavi na način iz prejšnjega odstavka, o tem takoj pisno obvestiti svet agencije ter prenehati z delom v zadevah, v katerih bi ti interesi in povezave lahko vplivali na objektivno in nepristransko opravljanje njegovih nalog.

(4) Če kateri koli član sveta agencije oceni, da obstajajo povezave in interesi člana sveta agencije iz prvega odstavka tega člena, ki jih ni navedel kot kandidat za člana sveta agencije ali o katerih ni obvestil sveta agencije v skladu s prejšnjim odstavkom ali o katerih je v skladu s prejšnjim odstavkom obvestil svet agencijo, bi pa lahko vplivale na objektivno in nepristransko opravljanje njegovih nalog, predlaga svetu agencije, da o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije. V postopku odločanja sveta agencije o tem predlogu ne sme sodelovati član sveta agencije, na katerega se ti interesi in povezave nanašajo. Pred odločitvijo svet agencije pridobi mnenje člana sveta agencije, o katerem teče postopek.

237. člen

(nezdružljivost)

Člani sveta agencije ne morejo biti:

1. člani organov političnih strank,

2. funkcionarji po zakonu, ki ureja sistem plač v javnem sektorju,

3. osebe, ki so zaposlene ali so člani upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali imajo lastninske deleže v

pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali so člani upravnega ali nadzornega organa v pravnih osebah, ki imajo lastninski delež v takih pravnih osebah,

4. osebe, katerih zakonec, zunajzakonski partner in sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena je član upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali ima lastninske deleže v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali je član upravnega ali nadzornega organa v pravnih osebah, ki ima lastninski delež v takih pravnih osebah.

238. člen

(pristojnosti in odgovornosti sveta agencije)

(1) Svet agencije:

1. sprejema svoj poslovnik,

2. sprejema program dela in finančni načrt ter letno poročilo,

3. spremlja uresničevanje programa dela in finančnega načrta,

4. daje soglasje k statutu, ki ga sprejeme direktor agencije,

5. predlaga razrešitev direktorja agencije,

6. predlaga začasno prepoved opravljanja nalog direktorja agencije,

7. predlaga predčasno razrešitev članov sveta agencije.

(2) Člani sveta agencije oziroma osebe, ki jih svet agencije pooblasti, lahko pregledujejo poslovne knjige, kot so opredeljene v slovenskih računovodskih standardih, in knjigovodske listine agencije.

(3) Člani sveta agencije varujejo zaupnost podatkov agencije v skladu s tem zakonom in drugimi zakoni s področja njenega delovanja, vključno s poslovnimi skrivnostmi drugih pravnih oseb, do katerih imajo dostop pri izvajanju svojih nalog.

(4) Direktor mora svetu agencije vedno na njegovo zahtevo predložiti poročilo o poslovanju agencije in druge informacije, ki jih svet agencije potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

(5) Svet agencije lahko direktorju predlaga izboljšave poslovanja agencije, opozori na morebitne nepravilnosti poslovanja agencije oziroma o tem obvesti pristojne organe.

(6) Svet agencije pri izvajanju svojih pristojnosti iz prvega odstavka tega člena ne sme posegati v vsebino in postopke sprejemanja drugih splošnih in posamičnih aktov ter priporočil agencije ter v z njimi povezane strokovne naloge.

239. člen

(predčasna razrešitev člana sveta)

(1) Član sveta agencije je predčasno razrešen, če:

1. to zahteva sam,

2. ne izpolnjuje več z zakonom določenih pogojev za imenovanje,

3. če trajno izgubi delovno možnost za opravljanje dela,

4. če nastopi položaj nezdružljivosti iz 237. člena tega zakona,

5. če več kot pol leta ne opravlja svojih nalog.

(2) Člane sveta agencije z upravno odločbo predčasno razreši vlada, in sicer na lastno pobudo ali na obrazloženi predlog sveta agencije.

(3) Če razrešitev člana sveta agencije predlaga svet agencije, svet agencije sprejme obrazloženi predlog za predčasno razrešitev člana sveta agencije po postopku, ki je določen s statutom agencije. V postopku predčasne razrešitve ne sme sodelovati član sveta agencije, katerega razrešitev se predlaga. Pred odločitvijo svet agencije pridobi mnenje člana sveta agencije, katerega razrešitev je predlagana.

(4) Zoper odločitev o razrešitvi je zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu.

240. člen

(sklic seje in odločanje sveta agencije)

(1) Svet agencije dela in odloča najmanj štirikrat letno na sejah, ki jih sklicuje predsednik sveta agencije na lastno pobudo, na zahtevo vsaj dveh članov sveta agencije ali na zahtevo direktorja agencije. Zahteva članov sveta agencije in direktorja mora biti posebej obrazložena.

(2) Svet agencije sprejema odločitve po posvetovanju z glasovanjem na seji. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje večina vseh članov sveta agencije. O seji sveta agencije se sestavi zapisnik.

241. člen

(pravice in obveznosti članov sveta agencije)

(1) Člani sveta morajo pri svojem delu ravnati nepristransko in s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika ter varovati poslovno skrivnost agencije.

(2) Člani sveta agencije so upravičeni do sejnin in povračil drugih stroškov v skladu s predpisom vlade, izdanim na podlagi zakona, ki ureja javne agencije. Sredstva, pogoje za delo in informiranje zagotovi agencija.

(3) Člani sveta so odgovorni za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihove dolžnosti.

1.3 *Direktor agencije*

242. člen

(imenovanje direktorja in vršilca dolžnosti direktorja)

(1) Direktorja agencije imenuje vlada na predlog ministra po predhodno izvedenem javnem natečaju.

(2) Javni natečaj se objavi na spletnih straneh agencije in spletnih straneh ministrstva, pristojnega za upravo, lahko pa tudi v dnevnem tisku oziroma v Uradnem listu Republike Slovenije. Javni natečaj mora biti objavljen največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata trenutnega direktorja agencije.

(3) Javni natečaj, ki se začne na predlog ministra, izvede posebna natečajna komisija, ki jo imenuje uradniški svet.

(4) Zoper odločbo o imenovanju ni pritožbe, zagotovljeno pa je sodno varstvo v upravnem sporu, pri čemer pristojno sodišče o tem odloča prednostno.

(5) Če direktor umre, je razrešen ali mu je potekel mandat in novi direktor še ni imenovan, vlada brez javnega natečaja imenuje vršilca dolžnosti direktorja do imenovanja novega direktorja, vendar najdlje za šest mesecev. Glede pogojev za imenovanje in razlogov za predčasno razrešitev se za vršilca dolžnosti direktorja uporabljajo določbe 243. in 248. člena tega zakona.

(6) Pri začasni prepovedi opravljanja nalog direktorja iz 249. člena tega zakona je imenovan vršilec dolžnosti do prenehanja tega ukrepa.

243. člen

(mandat in pogoji za imenovanje direktorja)

(1) Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki:

1. je državljan Republike Slovenije,

2. je poslovno sposobna,

3. ima najmanj izobrazbo ustrezne smeri, pridobljeno po študijskih programih druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven,

4. ima najmanj deset let delovnih izkušenj na delovnem mestu, ki zahteva izobrazbo iz prejšnje točke,

5. je priznan strokovnjak na področjih, ki so v pristojnosti delovanja agencije,

6. ima vodstvene, organizacijske in mednarodne izkušnje,

7. ima višjo raven znanja angleškega jezika,

8. ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kakor šest mesecev oziroma ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva,

9. zoper njo ni uveden kazenski postopek zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,

10. izpolnjuje zahteve iz 244. in 245. člena zakona,

11. predloži izjavo o interesih in povezavah iz prvega odstavka 246. člena tega zakona.

(2) Direktor je imenovan za dobo petih let in je lahko ponovno imenovan po predhodno izvedenem javnem natečaju.

(3) Vlada ob upoštevanju določb tretjega odstavka 231. člena tega zakona sklene z direktorjem pogodbo o zaposlitvi, v kateri se določijo tudi pričakovani cilji in rezultati direktorja.

244. člen

(opravljanje drugih dejavnosti in nasprotje interesov)

(1) Za vse javne uslužbence agencije veljajo omejitve glede opravljanja drugih dejavnosti in nasprotja interesov, kot je to za uradnike določeno v zakonu, ki ureja javne uslužbence.

(2) Direktor in njegovi namestniki, njihov zakonec ali zunajzakonski partner ter sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena ne smejo:

1. sami kot fizične osebe opravljati dejavnosti na področju, ki ga je pristojna urejati agencija,

2. biti člani upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija,

3. imeti lastniških deležev v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali v pravnih osebah, ki imajo lastniški delež v takih pravnih osebah.

245. člen

(omejitev poslovanja)

(1) Direktor in njegovi namestniki ne smejo:

1. sami kot fizične osebe poslovno sodelovati s fizičnimi ali pravnimi osebami, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija,

2. biti člani upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki poslovno sodeluje s fizičnimi ali pravnimi osebami, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija,

3. imeti lastniških deležev v pravnih osebah, ki poslovno sodelujejo s fizičnimi ali pravnimi osebami, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali v pravnih osebah, ki imajo lastniški delež v takih pravnih osebah.

(2) Prepovedano poslovno sodelovanje iz prejšnjega odstavka ne vključuje poslovnega sodelovanja zaradi uporabe javno dostopnih storitev, ki jih zagotavljajo fizične ali pravne osebe, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija.

246. člen

(izjava o interesih in povezavah kandidata za direktorja)

(1) Kandidat za direktorja mora podati izjavo, s katero razkrije svoje interese in povezave, ki jih ima kot samostojni podjetnik posameznik, imetnik lastniškega deleža v gospodarski družbi oziroma član v upravnih in nadzornih organih družb, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali ki so njihovi dobavitelji elektronske komunikacijske opreme. Pri tem mora razkriti zlasti informacije o statusu samostojnega podjetnika posameznika, o lastniških deležih v gospodarskih družbah in o članstvu v upravnih in nadzornih organih teh družb. Prav tako mora razkriti kakršne koli druge okoliščine, ki bi lahko vplivale na objektivno in nepristransko opravljanje njegovih nalog.

(2) Direktor mora izjavo iz prejšnjega odstavka v 30 dneh po imenovanju posredovati agenciji, ki izjavo objavi na svoji spletni strani.

(3) Ob vsaki spremembi interesov in povezav iz prvega odstavka tega člena je direktor dolžan obvestiti agencijo, ki to objavi na način iz prejšnjega odstavka, o tem takoj pisno obvestiti svet agencije in vlado ter prenehati z delom v zadevah, v katerih bi ti interesi in povezave lahko vplivali na objektivno in nepristransko opravljanje njegovih nalog.

(4) Če kateri koli član sveta agencije oceni, da obstajajo povezave in interesi direktorja iz prvega odstavka tega člena, ki jih ni navedel kot kandidat za direktorja ali o katerih ni obvestil sveta agencije in vlade v skladu s prejšnjim odstavkom ali o katerih je v skladu s prejšnjim odstavkom obvestil svet agencije in vlado, bi pa lahko vplivale na objektivno in nepristransko opravljanje njegovih nalog, predlaga svetu agencije, da o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije Republike Slovenije. Pred odločitvijo svet agencije pridobi mnenje direktorja. Komisijo za preprečevanje korupcije lahko, če oceni, da obstajajo takšne povezave in interesi direktorja, obvesti tudi vlada.

247. člen

(pristojnosti in odgovornosti direktorja agencije)

(1) Direktor agencije:

1. zastopa in predstavlja agencijo,

2. vodi njeno poslovanje in organizira njeno delo ter sprejme statut agencije,

3. vodi postopke in daje pooblastila za vodenje postopkov v zadevah iz pristojnosti agencije,

4. izdaja posamične akte ter sprejema splošne akte in priporočila iz pristojnosti agencije,

5. varuje zaupnost podatkov agencije v skladu s tem zakonom in drugimi zakoni s področja njenega delovanja, vključno s poslovnimi skrivnostmi drugih pravnih oseb, do katerih ima dostop pri izvajanju svojih nalog,

6. pripravi in predloži svetu agencije v sprejem predlog programa dela, finančnega načrta in letnega poročila ter sodeluje s svetom agencije v skladu z njunimi pristojnostmi,

7. sodeluje s posvetovalnimi sveti s področja delovanja agencije v skladu z njihovimi pristojnostmi.

(2) Direktor lahko izmed vodij sektorjev v agenciji imenuje do dva namestnika, ki v odsotnosti direktorja ter v primeru prenehanja z delom iz tretjega odstavka prejšnjega člena na podlagi njegovega pooblastila vodita, predstavljata in zastopata agencijo.

(3) Direktor agenciji odgovarja za škodo, ki jo je povzročil s svojim nevestnim ali protipravnim ravnanjem, po splošnih pravilih odškodninske odgovornosti.

248. člen

(predčasna razrešitev direktorja)

(1) Direktor je predčasno razrešen le, če:

1. to sam zahteva,

2. ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje iz prvega odstavka 243. člena tega zakona, razen pogoja iz 9. točke prvega odstavka 243. člena tega zakona,

3. če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje dela na delovnem mestu direktorja

4. agencija ne odloča v zakonsko predpisanih rokih, pri čemer direktor agencije ne odpravi te pomanjkljivosti poslovanja agencije v roku, določenem s strani sveta agencije, kljub temu, da ga je svet agencije na zamude pri odločanju pisno opozoril vsaj trikrat v roku enega leta in je med opozorili preteklo vsaj dva meseca ter mu ob tretjem opozorilu hkrati določil tudi dodatni rok najmanj treh mesecev za odpravo te zamude.

(2) Direktor je lahko predčasno razrešen tudi, če Računsko sodišče Republike Slovenije v skladu s svojimi pristojnostmi po zakonu, ki ureja računsko sodišče, da poziv za njegovo razrešitev, vključno če da poziv iz razlogov zamud agencije pri odločanju v zakonsko predpisanih rokih.

(3) Direktorja razreši vlada na lastno pobudo ali na predlog sveta agencije, če obstajajo razlogi iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) O razlogih za predčasno razrešitev mora biti direktor obveščen, hkrati pa mora imeti možnost zagovora.

(5) Vlada razreši direktorja z upravno odločbo, v kateri mora obrazložiti razloge za svojo odločitev.

(6) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, zagotovljeno pa je sodno varstvo v upravnem sporu, pri čemer pristojno sodišče odloča prednostno.

(7) Informacijo o razrešitvi direktorja vlada javno objavi. Če ta informacija ne vsebuje utemeljitve vseh razlogov za razrešitev, mora vlada na zahtevo razrešenega direktorja odločbo iz petega odstavka v celoti javno objaviti na svojih spletnih straneh.

(8) Razrešeni direktor, ki je imel pred imenovanjem v agenciji sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, je razporejen na prosto delovno mesto v agenciji, ki ustreza njegovi delovni usposobljenosti, za čas, za katerega je imel sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. Če takšnega delovnega mesta ni, mu vlada v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, odpove pogodbo o zaposlitvi v skladu z določbami o redni odpovedi.

(9) Če je direktor predčasno razrešen, ker ne izpolnjuje več pogojev za njegovo imenovanje iz 8. ali 10. točke prvega odstavka 243. člena tega zakona, gre za razrešitev iz krivdnih razlogov in za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

249. člen

(začasna prepoved opravljanja nalog direktorja)

(1) Vlada na lastno pobudo ali na predlog sveta agencije z upravno odločbo odloči o začasni prepovedi opravljanja nalog direktorja, če je zoper njega:

1. v zvezi z njegovim delom uveden kazenski postopek zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja iz 257., 257.a, 261. ali 263. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17 in 23/20) ali

2. vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katerega je kot glavna kazen predpisana zaporna kazen najmanj šest mesecev.

(2) V primerih iz prvega odstavka tega člena se direktorju začasno odvzamejo pooblastila, hkrati pa se mu ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi za drugo delovno mesto v agenciji. Le v primerih, ko ni mogoče drugače zagotoviti zakonitosti poslovanja agencije oziroma nepristranskosti njenega odločanja, se direktorju začasno odvzamejo pooblastila direktorja in se mu hkrati prepove delo v agenciji.

(3) Začasna prepoved opravljanja nalog direktorja iz prvega odstavka tega člena traja do:

1. dokončne odločitve vlade o njegovi razrešitvi,

2. poteka njegovega mandata ali

3. pravnomočno končanega kazenskega postopka.

(4) O razlogih za začasno prepoved opravljanja nalog direktorja mora biti direktor obveščen, hkrati pa mora imeti možnost zagovora.

(5) Vlada o začasni prepovedi opravljanja nalog direktorja odloči z upravno odločbo, zoper katero je zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu.

(6) Če je direktorju začasno v celoti prepovedano opravljanje dela v agenciji, mu v času prepovedi pripada 50 % osnovne plače, ki bi jo prejemal, če bi opravljal naloge direktorja agencije. Če je direktorju ponujena sklenitev pogodbe o zaposlitvi za drugo delovno mesto v agenciji in to sprejme, mu v tem času pripada plača za to delovno mesto. Če takšno ponudbo zavrne, pravice iz tega odstavka nima.

(7) Če se postopek zaradi kaznivega dejanja iz prvega odstavka tega člena pred kazenskim sodiščem pravnomočno konča tako, da ni podlage za razrešitev direktorja po tem zakonu, se z dnem pravnomočnosti sodne odločbe odpravijo posledice ukrepa iz prvega odstavka tega člena.

1.4 *Delovanje agencije*

250. člen

(število zaposlenih)

Agencija za izvajanje svojih pristojnosti v programu dela določi ustrezno število zaposlenih glede na njene potrebe dela.

251. člen

(plače zaposlenih)

Za plače zaposlenih v agenciji veljajo predpisi, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju.

252. člen

(financiranje agencije)

Agencija se financira izključno s prihodki od plačil, ki so določena s tem zakonom in z drugimi zakoni s področij njenega delovanja.

253. člen

(postopek sprejemanja programa dela in finančnega načrta)

(1) Ministrstva, pristojna za posamezna področja delovanja agencije, lahko agenciji do 31. maja tekočega leta pošljejo strateške usmeritve za pripravo programa dela in finančnega načrta za prihodnje koledarsko leto.

(2) Agencija osnutek programa dela in finančnega načrta za prihodnje koledarsko leto najpozneje do 31. julija tekočega leta predloži v javno obravnavo v skladu z 269. členom tega zakona.

(3) Direktor najpozneje do 30. septembra tekočega leta svetu agencije v sprejem predloži predlog programa dela in finančni načrt za prihodnje koledarsko leto.

(4) Svet agencije do 31. oktobra tekočega leta predloži sprejeti program dela v seznanitev in finančni načrt v soglasje vladi.

254. člen

(nadzor nad delom agencije)

(1) Statut agencije potrdi vlada.

(2) K finančnemu načrtu agencije daje soglasje vlada.

(3) Agencija mora voditi računovodstvo ločeno po področjih svojega urejanja v skladu z zakonom, ki ureja računovodstvo, in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Računovodske izkaze in poslovno poročilo agencije pregleda pooblaščeni revizor. Revizor mora podati soglasje tudi k delitvi splošnih stroškov na posamezno ločeno področje.

(4) Agencija mora vsako leto pripraviti letno poročilo, h kateremu vlada da soglasje, in z njima pa nato seznani državni zbor. Letno poročilo je sestavljeno iz poročila o delu in poslovnega poročila.

(5) Nadzor nad zakonitostjo dela agencije opravlja ministrstvo, pristojno za posamezno delovno področje, na katerem deluje agencija. Ta nadzor ne zajema možnosti poseganja v vsebino splošnih ali konkretnih pravnih aktov, ki jih je izdala agencija v zvezi z izvajanjem njenih pristojnosti na podlagi tega ali drugih zakonov s področij njenega delovanja.

(6) Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, učinkovito in uspešno rabo sredstev agencije opravlja računsko sodišče. Računsko sodišče poročilo o opravljenem nadzoru objavi na svojih spletnih straneh.

(7) Ministrstvo, pristojno za upravo, izvaja nadzor nad izvajanjem predpisov o upravnem postopku.

255. člen

(postopek pred agencijo)

(1) Agencija vodi postopek in izdaja odločbe ter druge posamične akte po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, če s tem zakonom ni določeno drugače. Kadar ta zakon določa, da se odločba ali drugi posamični akt izda po javnem razpisu, agencija pred uvedbo upravnega postopka izvede postopek javnega razpisa po tem zakonu.

(2) Za odločanje v posamičnih zadevah lahko direktor pooblasti osebo v agenciji, ki izpolnjuje pogoje za odločanje v splošnem upravnem postopku.

(3) Odločba ali drugi posamični akt agencije, izdan v upravnem postopku, sta dokončna, če ta ali drugi zakon s področja njenega delovanja ne določa drugače.

(4) Zoper odločbo ali drugi posamični akt agencije iz prejšnjega odstavka so dovoljena le tista izredna pravna sredstva po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, za katera je pristojna agencija.

(5) Agencija sama opravlja upravno izvršbo svojih izvršljivih odločb in lahko pri tem izreka ustrezne globe ter uporablja prisilne ukrepe, ki so predpisani z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Upravno izvršbo denarnih obveznosti opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti.

256. člen

(sodno varstvo)

(1) Zoper dokončne odločbe ali druge posamične akte agencije je zagotovljeno sodno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

(2) Tožba v upravnem sporu zoper akte, ki jih izda agencija na podlagi tega zakona, se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. V sporu odloča upravno sodišče s sedežem v Ljubljani.

(3) Postopki v zvezi s tožbami, izdanimi na podlagi določb IX. poglavja tega zakona, so prednostni.

257. člen

(zbiranje podatkov v zvezi s postopkom pred upravnim sodiščem)

(1) Upravno sodišče zbira podatke o številu in splošnem predmetu tožb v upravnem sporu, trajanju postopkov pred sodiščem od vložitve tožbe do pravnomočne sodne odločbe ter o številu odločitev o začasnih odredbah, ki jih je izdalo sodišče v zvezi z elektronskimi komunikacijami.

(2) Upravno sodišče pošlje podatke iz prejšnjega odstavka za tekoče leto ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, najpozneje do 31. januarja naslednje leto.

(3) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, prejete podatke posreduje Evropski komisiji in BEREC na njuno utemeljeno zahtevo.

2. **Cilji agencije na področju elektronskih komunikacij**

258. člen

(splošni cilji in načela)

(1) Agencija mora pri opravljanju svojih nalog sprejeti vse ukrepe, ki so primerni za dosego ciljev iz 259. do 261. člena tega zakona, pri čemer morajo biti ukrepi sorazmerni ciljem, ki se zasledujejo.

(2) Ukrepi, ki jih sprejema agencija, morajo biti čim bolj tehnološko nevtralni, razen če z določbami tega zakona in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi predpisi, ki urejajo radiofrekvenčni spekter, ni določeno drugače.

(3) Agencija mora v okviru svojih pristojnosti prispevati k uresničevanju usmeritev, ki so namenjene spodbujanju svobode izražanja in obveščanja, kulturne in jezikovne raznolikosti ter pluralnosti medijev.

(4) Agencija in drugi državni organi po potrebi pomagajo Evropski komisiji pri določanju referenčnih meril in poročanju o učinkovitosti držav članic EU za dosego ciljev iz 259. do 261. člena tega zakona.

259. člen

(spodbujanje konkurence in povezljivosti ter dostopa do zelo visokozmogljivih omrežij)

(1) Agencija pospešuje učinkovito konkurenco pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti, vključno z učinkovito konkurenco na področju infrastrukture, ter pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih storitev in pripadajočih storitev.

(2) Agencija in ministrstvo spodbujata povezljivost in dostop do zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s fiksnimi, mobilnimi in brezžičnimi omrežji, ter njihovo uporabo za državljane in podjetja v EU.

260. člen

(spodbujanje razvoja notranjega trga)

Agencija prispeva k razvoju notranjega trga med drugim tako, da:

1. odpravi preostale ovire in omogoči usklajene pogoje za naložbe in zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij, pripadajočih zmogljivosti in storitev ter elektronskih komunikacijskih storitev na ravni EU,

2. daje prednost dejanski, učinkoviti in koordinirani uporabi radiofrekvenčnega spektra, odprtim inovacijam, vzpostavitvi in razvoju vseevropskih omrežij, zagotavljanju, razpoložljivosti in medobratovalnosti vseevropskih storitev in povezljivosti med obema koncema,

3. sodeluje pri oblikovanju skupnih pravil in predvidljivih regulativnih pristopov.

261. člen

(podpiranje interesov državljanov)

Agencija podpira interese državljanov med drugim tako, da zlasti:

1. spodbuja povezljivost ter splošno razpoložljivost in uporabo zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s fiksnimi, mobilnimi in brezžičnimi omrežji, ter elektronskih komunikacijskih storitev,

2. omogoči čim večje koristi pri izbiri, ceni in kakovosti na podlagi učinkovite konkurence,

3. zagotovi visoko in enotno zaščito končnih uporabnikov s posebnimi sektorskimi pravili,

4. zagotovi možnosti izbire in enakovrednega dostopa za končne uporabnike invalide,

5. poskrbi za visoko raven varstva potrošnikov pri poslovanju z operaterji, zlasti z zagotovitvijo preprostega postopka reševanja sporov, obravnava potrebe posebnih družbenih skupin, še posebej uporabnikov invalidov, starejših uporabnikov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami,

6. poskrbi za ohranjanje celovitosti javnih komunikacijskih omrežij ter varnosti teh omrežij in javnih komunikacijskih storitev,

7. spodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta.

262. člen

(regulativna načela)

Agencija pri uresničevanju ciljev iz 258. do 261. člena tega zakona uporabi nepristranska, objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna regulativna načela, kot so:

1. spodbujanje regulativne predvidljivosti z izvajanjem doslednega regulativnega pristopa v primernih obdobjih pregleda ter s sodelovanjem z drugimi nacionalnimi regulativnimi organi in drugimi pristojnimi organi, BEREC, RSPG in Evropsko komisijo,

2. zagotavljanje, da v podobnih razmerah ni diskriminacije pri obravnavi fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve,

3. uporaba predpisov na tehnološko nevtralen način, kolikor je to v skladu z doseganjem ciljev iz 258. do 261. člena tega zakona,

4. spodbujanje učinkovitega vlaganja in inovacij na področju novih in izboljšanih infrastruktur, vključno z zagotavljanjem, da vse obveznosti dostopa ustrezno upoštevajo tveganje, ki ga sprejmejo podjetja, ki vlagajo, in z omogočanjem različnih dogovorov o sodelovanju med vlagatelji in strankami, ki iščejo dostop, da razpršijo naložbeno tveganje in hkrati zagotovijo, da se ohranita konkurenčnost na trgu in načelo nediskriminacije,

5. ustrezno upoštevanje različnih pogojev glede konkurence in uporabnikov, ki obstajajo na različnih geografskih območjih države, vključno z lokalno infrastrukturo, ki jo na nepridobitni podlagi uporabljajo fizične osebe,

6. nalaganje predhodnih regulativnih obveznosti le, če ni učinkovite in trajnostne konkurence, in z omilitvijo in odpravo teh obveznosti takoj, ko je ta pogoj izpolnjen.

263. člen

(neodvisnost delovanja)

Agencija mora pristojnosti na področju elektronskih komunikacij izvajati neodvisno od fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve.

3. **Pristojnosti agencije na področju elektronskih komunikacij**

264. člen

(uradne evidence)

(1) Agencija vodi uradne evidence:

1. operaterjev,

2. imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc,

3. imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja,

4. imetnikov radioamaterskih dovoljenj.

(2) Uradne evidence iz prejšnjega odstavka vodi agencija kot med seboj povezano informatizirano zbirko podatkov.

(3) V uradni evidenci operaterjev agencija vodi naslednje podatke:

1. ime, naslov, davčno številko za fizične osebe,

2. firmo, sedež, matično številko, registrsko številko za pravne osebe,

3. o obvestilu, javnem komunikacijskem omrežju oziroma javni komunikacijski storitvi,

4. o datumu začetka, spremembe ali prenehanja zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in izvajanja javnih komunikacijskih storitev,

5. o odločbi o ugotovitvi, da gre za operaterja s pomembno tržno močjo,

6. o poravnavanju obveznosti operaterjev, ki izvirajo iz tega zakona,

7. o kaznovanju zaradi kršitev določil tega zakona.

(4) V uradni evidenci imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc agencija vodi naslednje podatke:

1. ime, naslov, davčno številko za fizične osebe,

2. firmo, sedež, matično številko, registrsko številko za pravne osebe,

3. o odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, o elektronskem komunikacijskem omrežju oziroma elektronski komunikacijski storitvi, za katero se uporablja dodeljena radijska frekvenca, o datumu prenehanja veljavnosti te odločbe in druge podatke iz te odločbe,

4. o poravnavanju obveznosti imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki izvirajo iz tega zakona,

5. o kaznovanju imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc zaradi kršitev določil tega zakona.

(5) V uradni evidenci imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja agencija vodi naslednje podatke:

1. ime, naslov, davčno številko za fizične osebe,

2. firmo, sedež, matično številko, registrsko številko za pravne osebe,

3. o odločbi o dodelitvi elementov oštevilčenja, o elektronskem komunikacijskem omrežju oziroma elektronski komunikacijski storitvi, za katero se uporabljajo dodeljeni elementi oštevilčenja, o datumu prenehanja veljavnosti te odločbe ter druge podatke iz te odločbe,

4. o poravnavanju obveznosti imetnika ali imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki izvirajo iz tega zakona,

5. o kaznovanju imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja zaradi kršitev določil tega zakona.

(6) V uradni evidenci imetnikov radioamaterskih dovoljenj agencija vodi naslednje podatke:

1. ime, naslov, davčno številko za fizične osebe,

2. firmo, sedež, matično številko za pravne osebe,

3. o dodeljenem klicnem znaku.

(7) Agencija lahko v tem členu navedene podatke pridobiva tudi iz uradnih evidenc drugih državnih organov in neposredno po elektronski poti.

(8) Agencija vodi podatke iz tretjega odstavka tega člena, dokler operater zagotavlja javna komunikacijska omrežja oziroma izvaja javne komunikacijske storitve na podlagi tega zakona, nato pa jih hrani trajno. Podatke iz četrtega in petega odstavka tega člena agencija vodi ves čas, dokler ima fizična ali pravna oseba pravico uporabljati radijske frekvence oziroma uporabljati številke, nato pa jih hrani trajno.

265. člen

(obveznost dajanja podatkov in informacij agenciji)

(1) Vse fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve, pripadajoče zmogljivosti ali pripadajoče storitve, morajo dati agenciji na podlagi njene pisne zahteve na voljo vse podatke in informacije, s

katerimi razpolagajo, vključno z listinami in finančnimi podatki, ki jih agencija potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu, med drugim za:

1. sistematično ali posamično preverjanje izpolnjevanja zahtev, povezanih z učinkovito uporabo radijskih frekvenc ali elementov oštevilčenja, s prispevki za financiranje univerzalne storitve ali plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc, za uporabo elementov oštevilčenja oziroma plačil za učinkovito rabo omejene naravne dobrine,

2. posamično preverjanje izpolnjevanja določb tega zakona ali posamičnih aktov agencije,

3. oceno varnosti storitev in omrežij operaterjev, vključno z dokumentiranimi varnostnimi politikami,

4. reševanje sporov po določbah tega zakona,

5. izvedbo postopkov, povezanih z vlogami za dodelitev pravic uporabe omejenih dobrin na podlagi tega zakona,

6. objavo primerjalnih pregledov kakovosti in cen storitev v korist potrošnikov,

7. jasno opredeljene statistične namene,

8. izvedbo analiz upoštevnih trgov in izvajanje drugih pristojnosti na področju zagotavljanja konkurence,

9. izvedbo njenih pristojnosti na področju gradnje, vključno s poizvedovanjem o napovedih postavitev omrežij iz 18. in 19. člena tega zakona,

10. varovanje učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja ter zagotavljanja njihovega učinkovitega upravljanja,

11. ocenjevanje prihodnjega razvoja omrežij ali storitev, ki bi lahko vplival na veleprodajne storitve, ki so na voljo konkurentom, na ozemeljsko pokritost, povezljivost, ki je na voljo končnim uporabnikom, ali na določitev območij v skladu s tretjim odstavkom 18. člena tega zakona,

12. odgovarjanje na obrazložene zahteve BEREC po informacijah.

(2) V zvezi s pravicami uporabe radiofrekvenčnega spektra se podatki in informacije iz prejšnjega odstavka nanašajo zlasti na uspešno in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra ter na izpolnjevanje obveznosti glede pokritosti in kakovosti storitev, povezanih s pravicami uporabe radiofrekvenčnega spektra in njihovim preverjanjem.

(3) Pri izvajanju pristojnosti iz prvega odstavka tega člena ima agencija predvsem pravico, da od fizičnih in pravnih oseb iz prejšnjega odstavka zahteva, da ji morajo predložiti tudi informacije in podatke o prihodnjem razvoju omrežja ali storitev, če bi ta lahko vplival na veleprodajne storitve, ki jih dajo na voljo konkurentom, ter podatke in informacije o elektronskih komunikacijskih omrežjih in pripadajočih zmogljivostih, ki so razčlenjene na lokalni ravni in so dovolj natančne, da omogočajo izvajanje nalog v skladu z 18. in 19. členom tega zakona. Agencija lahko od operaterjev s pomembno tržno močjo na veleprodajnih trgih tudi zahteva,

da predložijo računovodske podatke o maloprodajnih trgih, ki so povezani s temi veleprodajnimi trgi.

(4) Agencija lahko od drugih regulativnih organov ali drugih pristojnih organov zahteva podatke in informacije, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

(5) Zahtevani podatki in informacije morajo biti sorazmerni namenu, za katerega bodo uporabljeni. Agencija mora v zahtevi navesti namen uporabe zahtevanih podatkov in informacij in jih obravnavati v skladu s četrtim odstavkom 266. člena tega zakona.

(6) Osebe iz prvega odstavka tega člena morajo agenciji predložiti podatke in informacije brezplačno ter v obsegu in nemudoma oziroma v roku, določenem v zahtevi agencije. Nepravočasno sporočanje podatkov in informacij ter sporočanje napačnih, nepopolnih podatkov ali informacij v nasprotju z zahtevo agencije se štejeta za kršitev dolžnosti dajanja zahtevanih podatkov in informacij.

(7) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za druga podjetja, ki delujejo v sektorju elektronskih komunikacij ali sorodnih sektorjih, če agencija na podlagi podatkov in informacij, zbranih v skladu s prvim odstavkom tega člena, ne more zadovoljivo opravljati svojih nalog v skladu s tem zakonom in predpisi EU.

(8) Agencija ne sme zahtevati podatkov in informacij, ki jih je od oseb iz prvega odstavka tega člena zahteval že BEREC na podlagi 40. člena Uredbe (EU) 2018/1971 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Agencije za podporo BEREC-u (Urad BEREC), spremembi Uredbe (EU) 2015/2120 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1211/2009 (UL L št. 321 z dne 17. 12. 2018, str.1) in jih dal na voljo agenciji.

266. člen

(posredovanje podatkov in ravnanje z njimi)

(1) Agencija mora Evropski komisiji na njeno utemeljeno zahtevo poslati podatke in informacije iz prejšnjega člena, ki jih Evropska komisija potrebuje za izvajanje svojih nalog in so sorazmerne izvajanju teh nalog.

(2) Če je agencija zahtevane podatke in informacije predhodno pridobila od določene osebe iz prvega oziroma sedmega odstavka prejšnjega člena ali organa iz četrtega odstavka prejšnjega člena, mora to osebo oziroma organ pred izročitvijo teh podatkov in informacij o tem obvestiti in ji pojasniti, da Evropska komisija lahko te podatke in informacije posreduje tudi drugim regulativnim organom. Če ta oseba oziroma organ utemeljeno nasprotuje, da bodo ti podatki in informacije posredovani drugim organom urejanja, mora agencija o tem obvestiti Evropsko komisijo.

(3) Agencija lahko da podatke in informacije, pridobljene od oseb iz prvega oziroma sedmega odstavka prejšnjega člena ali organov iz četrtega odstavka prejšnjega člena, na voljo drugim regulativnim organom ali drugim pristojnim organom, BEREC in drugim pristojnim mednarodnim organizacijam na njihovo utemeljeno zahtevo, če jih potrebujejo za izvajanje svojih nalog in so sorazmerne izvajanju teh nalog. Drugi regulativni organi in drugi pristojni organi morajo poskrbeti, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti.

(4) Pri posredovanju in uporabi zaupnih podatkov in informacij, vključno s podatki in informacijami, zbranimi pri izvajanju nalog v skladu z 18. in 19. členom tega zakona, mora agencija poskrbeti, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti. Zaupne podatke in informacije, ki jih agencija pridobi od drugega regulativnega organa, lahko uporabi le za namen, za katerega jih je zahtevala.

(5) Agencija na svoji spletni strani objavi podatke in informacije, ki jih zbira in ki prispevajo k odprtosti in konkurenčnosti trga, v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, zakonom, ki ureja poslovno skrivnost, in v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov ter v skladu s predpisi EU o poslovni tajnosti in varstvu osebnih podatkov.

(6) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja prejšnjega in tega člena. Pri tem zlasti uredi način zbiranja podatkov in informacij, varovanja poslovnih skrivnosti in način dostopa do objav iz prejšnjega odstavka.

267. člen

(uporaba standardov in specifikacij)

(1) Za zagotavljanje storitev, tehničnih vmesnikov in omrežnih funkcij in kadar je to nujno potrebno za zagotovitev medsebojnega vzajemnega delovanja storitev, povezljivosti med koncema, lažje zamenjave ponudnikov in prenosljivosti elementov oštevilčenja ter boljše izbire za uporabnike, agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uporabo standardov in specifikacij s seznama neobveznih standardov in specifikacij, ki ga sestavi Evropska komisija ter objavi v Uradnem listu EU.

(2) Do objave standardov in specifikacij v skladu s prejšnjim odstavkom agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uporabo standardov in specifikacij, ki so jih sprejele evropske organizacije za standarde, kot so Evropski odbor za standardizacijo (CEN), Evropski odbor za elektrotehnično standardizacijo (CENELEC) in Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde (ETSI).

(3) Če standardi in specifikacije iz prejšnjega odstavka ne obstajajo, agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uvedbo mednarodnih standardov ali priporočil, ki jih sprejme Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), Evropska konferenca poštnih in telekomunikacijskih uprav (CEPT), Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO) ali Mednarodna komisija za elektrotehniko (IEC).

(4) Noben standard ali specifikacija iz tega člena ne preprečuje dostopa, ki ga je mogoče, kadar je to izvedljivo, zahtevati na podlagi tega zakona.

268. člen

(nevtralnost interneta)

(1) Agencija spodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta ter možnost dostopa in razširjanja informacij ali uporabe aplikacij in storitev po lastni izbiri končnih uporabnikov.

(2) Operaterji omrežij in izvajalci storitev dostopa do interneta si kar najbolj prizadevajo za ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta, s tem da ne smejo omejevati, zadrževati ali upočasnjevati internetnega prometa na ravni posameznih storitev ali aplikacij, jih neenako obravnavati ali izvajati ukrepov za njihovo razvrednotenje, razen v primeru:

1. nujnih ukrepov v primeru stanj ogroženosti v skladu s 123. členom tega zakona,

2. nujnih ukrepov za omejevanje neželenih komunikacij v skladu z 226. členom tega zakona,

3. odločbe sodišča.

(3) Ukrepi iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka morajo biti sorazmerni, nediskriminacijski, časovno omejeni in v obsegu, ki je nujno potreben.

4. **Javnost dela na področju elektronskih komunikacij**

269. člen

(vpliv javnosti)

(1) Agencija in drugi državni organi morajo pri oblikovanju politike na trgu elektronskih komunikacij pred sprejetjem ukrepov, ki bodo pomembno vplivali na ta trg, in pri sprejemanju predpisov ter strateških dokumentov pridobiti in primerno upoštevati mnenje zainteresirane javnosti.

(2) Agencija in drugi državni organi morajo pred sprejetjem aktov in predpisov ter strateških dokumentov iz prejšnjega odstavka njihove predloge objaviti in zbirati mnenja v objavljenem roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(3) Po poteku roka iz drugega odstavka tega člena in pred sprejetjem akta, predpisa ali strateškega dokumenta iz prvega odstavka tega člena mora agencija ali drugi državni organ na spletnih straneh objaviti pridobljena mnenja in pripombe ter v objavi navesti način, kako so bila upoštevana, ali razloge, zaradi katerih niso bila upoštevana. Pri tem se informacije in podatki, ki so zaupne narave, ne objavijo.

(4) Državni organi agencijo obvestijo o svojih javnih posvetovanjih iz drugega odstavka tega člena. Agencija na svojih spletnih straneh objavi povezavo na javno posvetovanje teh organov.

(5) Vse informacije in dokumenti iz tega člena morajo biti objavljeni na spletnih straneh, ki so v skladu z zakonom, ki ureja dostopnost spletišč in mobilnih aplikacij, dostopne končnim uporabnikom invalidom.

270. člen

(javnost dela agencije)

(1) Delovanje agencije je javno.

(2) Program dela agencije, njen finančni načrt in letno poročilo ter letno poročilo o stanju trga elektronskih komunikacij se objavijo na spletnih straneh agencije.

(3) Agencija mora v statutu z namenom izvajanja določbe prvega odstavka podrobneje določiti:

1. pravila v zvezi s postopkom za zbiranje mnenj na podlagi prejšnjega člena tega zakona, v katerem opredeli vsaj način in mesto objave aktov iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona in rezultatov posvetovanja ter obliko sprejemanja mnenj zainteresirane javnosti,

2. način dostopa do podatkov in informacij, ki jih mora agencija objavljati, ter drugih javnih podatkov in informacij,

3. obliko sodelovanja s predstavniki potrošniških in invalidskih organizacij ter organizacij drugih uporabnikov javnih komunikacijskih storitev.

(4) Agencija zagotavlja informacije javnega značaja v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so podatki, ki so si jih stranke izmenjale v postopkih posredovanja iz 285. člena tega zakona, izvzeti od dostopa, razen če se vpletene stranke z razkritjem teh podatkov izrecno strinjajo.

271. člen

(objava podatkov in informacij)

(1) Agencija mora na svojih spletnih straneh objavljati podatke in informacije najmanj o:

1. sklenjenih pogodbah o medomrežnem povezovanju operaterjev s pomembno tržno močjo,

2. vzorčnih ponudbah tistih operaterjev omrežij, ki jih morajo oblikovati in objaviti,

3. izračunih nadomestila in stroškov za zagotavljanje univerzalne storitve,

4. odločbah o pravicah uporabe radijskih frekvenc in elementov oštevilčenja,

5. izdanih radioamaterskih dovoljenjih,

6. nameravanem in izvedenem prenosu pravice do uporabe radijskih frekvenc in elementov oštevilčenja,

7. javnih pozivih za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti na podlagi tega zakona,

8. javnih razpisih, ki jih vodi agencija na podlagi tega zakona,

9. odločbah, ki se nanašajo na spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve,

10. odločbah, ki se nanašajo na spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in končnimi uporabniki,

11. končanih postopkih nadzora,

12. strategijah, ki jih sprejme na podlagi tega zakona.

(2) Agencija na svojih spletnih straneh spodbuja ozaveščenost uporabnikov o obstoju in pomenu številk za komunikacijo v sili in drugih telefonskih številk z dodano družbeno vrednostjo, ki se začnejo s 116.

(3) Agencija na svojih spletnih straneh objavi povezavo do informacij o pogojih in postopkih za izdajo dovoljenj, potrebnih za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij, objavljenih v informacijskem sistemu za podporo poslovnim subjektom, ki ga upravlja ministrstvo, pristojno za javno upravo, ter do evidence iz prvega odstavka 15. člena tega zakona.

(4) Ne glede na način objave iz prvega odstavka tega člena mora agencija zagotoviti objavo tudi kako drugače, če tako določa drugi zakon.

(5) Agencija mora pri objavi podatkov in informacij primerno upoštevati prepoved razkritja poslovnih skrivnosti in osebnih podatkov.

5. **Sodelovanje agencije z drugimi organi na področju elektronskih komunikacij**

5.1 *Vloga Evropske komisije in BEREC*

272. člen

(obveznost upoštevanja priporočil Evropske komisije)

Agencija mora pri opravljanju svojih nalog upoštevati priporočila Evropske komisije, izdana za uskladitev uporabe določb direktiv iz drugega odstavka 2. člena tega zakona. Če se agencija odloči, da ne bo upoštevala priporočil, o tem obvesti Evropsko komisijo in navede razloge za svoje stališče.

273. člen

(upoštevanje mnenj in stališč BEREC)

Agencija pri spodbujanju boljšega regulativnega usklajevanja in večje skladnosti ter ob sprejemanju odločitev o svojih nacionalnih trgih podpira in v kar največjem obsegu upošteva mnenja in skupna stališča BEREC.

5.2 *Sodelovanje agencije z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC*

274. člen

(sodelovanje in posvetovanje)

(1) Zaradi skladne uporabe evropskega regulativnega okvira za elektronske komunikacije agencija sodeluje z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC. Agencija lahko med drugim BEREC predloži obrazloženo zahtevo za izvedbo analize čeznacionalnega povpraševanja v skladu s prvim odstavkom 66. člena Direktive 2018/1972/EU.

(2) Agencija se mora posvetovati z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC pred sprejetjem ukrepa, ki bi lahko vplival na trgovinsko menjavo med državami članicami EU in se nanaša na:

1. določitev upoštevnega trga ali

2. postopek tržne analize ali

3. naložitev, spremembo ali preklic določenih obveznosti iz poglavja o zagotavljanju konkurence.

(3) V ta namen mora agencija obrazloženi osnutek ukrepa iz prejšnjega odstavka hkrati z uradnim obvestilom sporočiti drugim regulativnim organom, Evropski komisiji in BEREC, ter jim omogočiti, da v enem mesecu sporočijo svoje pripombe.

(4) Agencija opravi posvetovanje iz drugega odstavka tega člena po končanem posvetovanju z zainteresirano javnostjo iz 269. člena tega zakona in predloži drugim regulativnim organom, Evropski komisiji in BEREC tudi že pridobljena mnenja in pripombe javnosti, razen če je drugače določeno v priporočilih ali smernicah Evropske komisije, v katerih so opredeljeni oblika, štetje rokov, vsebina in podrobne informacije v zvezi z uradnim obvestilom iz prejšnjega odstavka ter okoliščine, v katerih uradno obvestilo ni potrebno.

(5) Agencija lahko po poteku roka iz tretjega odstavka tega člena sprejme osnutek ukrepa, pri čemer mora v kar največjem obsegu upoštevati pripombe, prejete od drugih regulativnih organov, Evropske komisije in BEREC.

(6) Agencija lahko osnutek ukrepa kadar koli umakne.

(7) Agencija mora vse sprejete končne ukrepe iz drugega odstavka tega člena sporočiti Evropski komisiji in BEREC.

275. člen

(postopek sodelovanja in posvetovanja pred sprejetjem ukrepa, ki se nanaša na določitev upoštevnega trga ali postopek tržne analize)

(1) Če Evropska komisija v enomesečnem roku iz tretjega odstavka prejšnjega člena sporoči, da bi predlagani osnutek ukrepa iz 1. ali 2. točke drugega odstavka prejšnjega člena oviral delovanje enotnega trga ali da resno dvomi o njegovi združljivosti z veljavno zakonodajo EU, mora agencija sprejetje predlaganega ukrepa odložiti za dodatna dva meseca.

(2) Če Evropska komisija v tem času sprejme odločitev, na podlagi katere mora agencija umakniti osnutek ukrepa, agencija osnutek ukrepa spremeni ali umakne v šestih mesecih po izdaji odločitve Evropske komisije. Če je osnutek ukrepa spremenjen, začne agencija v skladu

s postopki iz 269. člena tega zakona javno posvetovanje in Evropsko komisijo v skladu z določbo iz drugega odstavka prejšnjega člena ponovno uradno obvesti o osnutku ukrepa.

276. člen

(postopek sodelovanja in posvetovanja pred sprejetjem ukrepa, ki se nanaša na naložitev, spremembo ali preklic določenih obveznosti)

(1) Če Evropska komisija v enomesečnem roku iz tretjega odstavka 274. člena tega zakona sporoči, da bi predlagani ukrep iz 3. točke drugega odstavka 274. člena tega zakona oviral delovanje enotnega trga ali da resno dvomi o njegovi združljivosti z veljavno zakonodajo EU, mora agencija za dodatne tri mesece odložiti sprejetje predlaganega ukrepa.

(2) V obdobju treh mesecev agencija tesno sodeluje z Evropsko komisijo in BEREC, da se opredeli najustreznejši in najučinkovitejši ukrep glede na cilje, ki se zasledujejo na notranjem trgu za elektronske komunikacije.

(3) V obdobju iz prejšnjega odstavka lahko agencija predlagani ukrep spremeni ali umakne, pri čemer v kar največjem obsegu upošteva sporočilo Evropske komisije in morebitno mnenje ali nasvet BEREC, lahko pa predlagani ukrep ohrani.

(4) Če po poteku obdobja treh mesecev iz drugega odstavka tega člena Evropska komisija izda priporočilo, naj agencija spremeni ali umakne predlagani ukrep, agencija na podlagi tega priporočila v enem mesecu sprejme končni ukrep in ga sporoči Evropski komisiji in BEREC. Enomesečni rok se lahko podaljša, če je to potrebno za ponovno izvedbo javnega posvetovanja.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko agencija odloči, da priporočila Evropske komisije ne bo upoštevala in predlaganega ukrepa ne bo spremenila ali umaknila, kar mora ustrezno obrazložiti.

277. člen

(priglasitev nujnih in izrednih ukrepov)

(1) Če je to potrebno zaradi takojšnega varstva konkurence ali pravic uporabnikov, lahko agencija izjemoma brez posvetovanja v skladu z drugim do četrtim odstavkom 274. člena in prvim odstavkom 275. člena tega zakona sprejme začasni ukrep, ki pa mora biti sorazmeren s cilji, ki jih želi doseči. Agencija mora začasni ukrep skupaj z vsemi razlogi za njegovo sprejetje nemudoma poslati drugim regulativnim organom, Evropski komisiji in BEREC.

(2) Če želi agencija začasni ukrep iz prejšnjega odstavka spremeniti v stalnega ali podaljšati njegovo veljavnost, mora upoštevati drugi do četrti odstavek 274. člena in prvi odstavek 275. člena tega zakona.

278. člen

(forum za medsebojni strokovni pregled)

(1) Kadar je predmet javnega razpisa podelitev radijskih frekvenc, za katere so bili v skladu z Odločbo 676/2002/ES določeni harmonizirani pogoji za njihovo uporabo za brezžična širokopasovna omrežja in storitve, agencija ob objavi osnutka javnega razpisa obvesti RSPG ter navede, ali bo oziroma kdaj bo zahtevala sklic foruma za medsebojni strokovni pregled.

(2) Agencija med forumom iz prejšnjega odstavka pojasni, kako osnutek javnega razpisa:

1. podpira razvoj notranjega trga in čezmejno opravljanje storitev, zagotavlja čim večje koristi za potrošnike in dosega cilje iz 258. do 262. člena tega zakona ter cilje iz V. poglavja tega zakona, iz Odločbe 676/2002/ES in Sklepa št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra (UL L št. 81 z dne 21. 3. 2012, str. 7),

2. zagotavlja dejansko in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra,

3. zagotavlja stabilne in predvidljive naložbene pogoje za obstoječe in potencialne uporabnike radiofrekvenčnega spektra pri postavitvi omrežij za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki temeljijo na radiofrekvenčnem spektru.

(3) Agencija lahko od RSPG zahteva, da sprejme poročilo o izpolnjevanju ciljev iz prejšnjega odstavka in o predstavitvi mnenj, izmenjanih v forumu.

(4) Agencija lahko po forumu od RSPG zahteva, da sprejme mnenje o osnutku javnega razpisa.

5.3 *Sodelovanje agencije in drugih pristojnih državnih organov ali organizacij javnega sektorja*

279. člen

(splošno)

(1) Kadar so za določeno področje, za katero je na podlagi tega zakona pristojna agencija, pristojni tudi drugi državni organi, morajo agencija in pristojni drugi državni organi med seboj sodelovati in se posvetovati.

(2) Organi iz prejšnjega odstavka z namenom spodbujanja regulativnega sodelovanja pri opravljanju svojih pristojnosti sodelujejo tudi z drugimi regulativnimi organi in pristojnimi organi drugih držav članic EU.

280. člen

(sodelovanje agencije z organom, pristojnim za varstvo konkurence)

(1) Agencija in organ, pristojen za varstvo konkurence, si morata izmenjavati podatke in informacije, ki jih potrebujeta za izvajanje svojih pristojnosti. Pri tem morata ohraniti stopnjo njihove zaupnosti in upoštevati predpise o varstvu podatkov.

(2) Podatki in informacije iz prejšnjega odstavka morajo biti omejeni le na to, kar je primerno in sorazmerno namenu, zaradi katerega pride do njihove izmenjave.

(3) Pri analiziranju upoštevnih trgov in določanju pomembne tržne moči po tem zakonu agencija sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence, kar pa ne posega v njeno izključno pristojnost sprejemanja odločitev na tem področju.

281. člen

(sodelovanje z Informacijskim pooblaščencem)

Informacijski pooblaščenec lahko v postopkih, ki so po tem zakonu v njegovi pristojnosti, agencijo zaprosi za sodelovanje.

XIV. REŠEVANJE SPOROV

282. člen

(pristojnost za reševanje sporov)

(1) Agencija rešuje spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji, kakršni so:

1. spori med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, oziroma spori med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in med ponudniki pripadajočih zmogljivosti, če se spori nanašajo na pravice in obstoječe obveznosti, ki jih določajo ta zakon, na njegovi podlagi izdani predpisi, splošni in posamični akti (medoperaterski spori),

2. spori med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve, ter končnimi uporabniki, če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določajo ta zakon, na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pravice in obveznosti iz pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev (spori končnih uporabnikov),

3. spori med operaterji multipleksa ter spori med operaterji multipleksa in ponudniki vsebin.

(2) Spori med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in drugimi fizičnimi in pravnimi osebami, ki imajo koristi od obveznosti dostopa oziroma medomrežnega povezovanja, ki je bila naložena ali dogovorjena v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanim splošnim ali posamičnim aktom agencije, se rešujejo kot medoperaterski spori.

(3) Med spore končnih uporabnikov iz 2. točke prvega odstavka tega člena sodijo tudi spori glede terminalske opreme, ki je v lasti in pod upravljavskim nadzorom operaterja in je potrebna za zagotavljanje storitev, določenih v naročniški pogodbi. Agencija ne rešuje sporov glede nakupa terminalske opreme in uveljavljanja stvarnih napak terminalske opreme.

(4) Reševanje sporov iz tega člena ne posega v morebitno sodno pristojnost.

283. člen

(postopek reševanja spora)

(1) Agencija reši spor s posredovanjem v skladu z določbami postopka iz 285. člena tega zakona.

(2) Če rešitev spora s posredovanjem ni mogoča, ker katera od strank nasprotuje posredovanju agencije ali to ne pripelje do poravnave ali sporazuma med strankami, agencija nadaljuje postopek reševanja spora ter po opravljeni ustni obravnavi o sporu odloči z odločbo.

(3) Če stranka v predlogu za rešitev spora uveljavlja dva ali več zahtevkov, ki so v medsebojni zvezi, lahko agencija ugodi naslednjemu zahtevku, če spozna, da tisti zahtevek, ki ga stranka uveljavlja pred njim, ni utemeljen.

(4) Stranka lahko predlog za rešitev spora spremeni oziroma razširi ves čas posredovalnega postopka iz 285. člena tega zakona, ne more pa tega storiti po koncu ustne obravnave. Agencija lahko spremembo oziroma razširitev dovoli tudi po koncu ustne obravnave, če presodi, da bi bilo to koristno za rešitev spora med strankama.

(5) V postopku reševanja sporov agencija uporablja določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, kadar s tem zakonom ni določeno drugače.

(6) Ne glede na določbe drugih predpisov v postopku reševanja sporov iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena vsaka stranka nosi stroške, ki so ji nastali v postopku.

(7) Če stranka med postopkom reševanja spora pred agencijo zahtevek za rešitev spora umakne, se postopek reševanja spora pred agencijo ustavi.

(8) Če stranka, ki je zahtevala začetek postopka, ne pride na ustno obravnavo, čeprav je bila nanjo pravilno vabljena, in v določenem roku ne odgovori na prejeti zapisnik o opravljeni ustni obravnavi, se šteje, da je umaknila zahtevek. Agencija mora vlagatelja zahteve za rešitev spora opozoriti na posledice, ki ga doletijo, če v določenem roku ne odgovori na predloženi zapisnik.

(9) Agencija izda odločbo čim prej, najpozneje pa v štirih mesecih od uvedbe postopka reševanja spora.

(10) Agencija mora odločiti na podlagi zakona, podzakonskih predpisov in splošnih aktov ter v skladu s cilji, ki jih na podlagi 258., 259., 260. in 261. člena tega zakona zasleduje na trgu, zlasti glede zagotavljanja učinkovite konkurence in zaščite interesov uporabnikov. V postopku reševanja sporov morajo stranke polno sodelovati z agencijo. Fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, ali druge stranke v sporu morajo v skladu s 4. točko prvega odstavka 265. člena tega zakona agenciji na njeno pisno zahtevo dati na voljo vse potrebne informacije, s katerimi razpolagajo.

(11) Agencija mora odločbe, ki se nanašajo na spore iz 1. in 3. točke prvega odstavka in iz drugega odstavka 282. člena tega zakona in spore iz prvega odstavka 286. člena tega zakona, javno objaviti v obliki, ki upošteva prepoved objave poslovnih skrivnosti strank, razen če stranke predlagajo objavo svojih poslovnih skrivnosti. Agencija na svojih spletnih straneh

objavlja tudi informacije o sporih iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona, ki jih obravnava, pri čemer pa ne sme objaviti osebnih podatkov ali poslovnih skrivnosti.

284. člen

(reševanje čezmejnih sporov)

(1) V sporu med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ki nastane v različnih državah članicah EU, lahko vsaka stranka spor predloži agenciji.

(2) Za postopek reševanja sporov po tem členu se smiselno uporabljajo določbe 282. in 283. člena tega zakona.

(3) Kadar se spor iz prvega odstavka tega člena nanaša na trgovino med državami članicami EU, agencija o sporu uradno obvesti BEREC.

(4) Agencija pred sprejetjem ukrepov za rešitev spora počaka na mnenje BEREC, ki ga upošteva v čim večji meri. Agencija izda odločbo v enem mesecu od prejema mnenja BEREC.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija v izjemnih okoliščinah, ko je treba takoj ukrepati za zavarovanje konkurence ali zaščito interesov končnih uporabnikov, lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti sprejme začasne ukrepe.

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za spore, povezane s koordinacijo radiofrekvenčnega spektra iz 33. člena tega zakona.

285. člen

(posredovanje)

(1) Agencija v osmih dneh po prejemu predloga za rešitev spora ene od sprtih strani ali v primeru 130. člena tega zakona tudi po uradni dolžnosti pisno obvesti sprti strani o uvedbi posredovalnega postopka in pogojih za reševanje spora z odločbo agencije iz drugega odstavka 283. člena tega zakona, če ne pride do sporazuma.

(2) Agencija ima v posredovalnem postopku vlogo posrednika in vodi celoten postopek tako, da upošteva načela nepristranskosti, enakosti, zakonitosti, pravičnosti in zaupnosti ter cilje, ki jih zasleduje v skladu z 258., 259., 260. in 261. členom tega zakona.

(3) Če agencija končnemu uporabniku, ki je vlagatelj zahteve za rešitev spora iz 2. točke prvega odstavka 282. člena tega zakona, predloži predlog sporazumne rešitve, ki ga je pripravila fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja in storitve, in s katerim ta v celoti ugodi zahtevku končnega uporabnika, vlagatelj pa na ta predlog v za to določenem roku ne odgovori, se šteje, da se strinja s ponujeno rešitvijo in je umaknil zahtevek. Agencija mora v predloženem predlogu sporazumne rešitve vlagatelja zahteve za rešitev spora opozoriti na posledice, če ne odgovori v roku, določenem v predloženem predlogu.

(4) Posredovalni postopek je zaupne narave, kar mora spoštovati vsakdo, kdor v njem kakor koli sodeluje.

(5) Agencija lahko pravila posredovanja natančneje opredeli v splošnem aktu.

286. člen

(reševanje sporov zaradi znižanja stroškov elektronskih komunikacijskih omrežij)

(1) Agencija z namenom spodbujanja učinkovitejše gradnje in postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij ter souporabe obstoječe fizične infrastrukture v primerih, določenih v šestem odstavku 11. člena, drugem odstavku 12. člena, šestem odstavku 16. člena, petem odstavku 137. člena in sedmem odstavku 139. člena tega zakona (spori zaradi znižanja stroškov elektronskih komunikacijskih omrežij) po določbah tega člena rešuje:

1. spore med operaterji omrežij,

2. spore med operaterji omrežij in drugimi infrastrukturnimi operaterji,

3. spore med operaterji omrežij in investitorji v javna komunikacijska omrežja oziroma investitorji v druge vrste gospodarske javne infrastrukture,

4. spore med operaterji omrežja in imetniki pravice do uporabe razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture ter

5. spore med operaterji omrežja in lastniki oziroma upravljavci fizične infrastrukture iz drugega odstavka 75. člena tega zakona.

(2) Reševanje sporov iz prejšnjega odstavka ne posega v morebitno sodno pristojnost.

(3) Agencija odloči o sporu z odločbo ob uporabi tretjega, četrtega, petega, sedmega in osmega odstavka 283. člena tega zakona.

(4) Pri reševanju sporov iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena se lahko agencija posvetuje z regulativnimi organi s področja delovanja drugih infrastrukturnih operaterjev.

(5) V primeru uvedbe spora iz drugega odstavka 12. člena tega zakona agencija na predlog zainteresiranega soinvestitorja izda začasno odredbo, s katero se do izdaje odločbe, vendar največ za dva meseca zadrži izvajanje gradbenih del. Agencija izdajo začasne odredbe lahko veže na pogoj, da zainteresirani soinvestitor da zavarovanje za škodo, ki utegne nastati investitorju, če ne pride do skupne gradnje.

(6) Agencija izda odločbo čim prej, najpozneje pa v štirih mesecih od uvedbe postopka reševanja spora v primeru spora na podlagi drugega odstavka 75. člena tega zakona in spora na podlagi sedmega odstavka 139. člena tega zakona glede dostopa do obstoječe fizične infrastrukture ter v dveh mesecih od uvedbe postopka reševanja spora v primerih, kot so določeni v šestem odstavku 11. člena, drugem odstavku 12. člena, šestem odstavku 16. člena in petem odstavku 137. člena tega zakona.

(7) Agencija v postopku reševanja spora lahko uporabi postopek iz prejšnjega člena, pri čemer mora biti odločba v vsakem primeru izdana v rokih iz prejšnjega odstavka.

(8) V postopku reševanja sporov morajo stranke dosledno sodelovati z agencijo in ji na njeno pisno zahtevo dati na voljo vse potrebne informacije, s katerimi razpolagajo.

XV. NADZOR

287. člen

(pristojnost za nadzor)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov, razen v primerih, ki spadajo v pristojnosti Informacijskega pooblaščenca na podlagi 229. člena tega zakona ali organa, pristojnega za informacijsko varnost, na podlagi 128. člena tega zakona. Agencija opravlja tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov in ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tega zakona ter na njegovi podlagi sprejetih predpisov in splošnih aktov. Organ, pristojen za informacijsko varnost opravlja nadzor nad izvajanjem posamičnih aktov in ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tretjega odstavka 119. člena in na podlagi četrtega odstavka 120. člena tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek agencija ne nadzira določb IV. poglavja tega zakona, razen tretjega, petega in devetega odstavka 27. člena in drugega odstavka 29. člena tega zakona.

(3) Agencija na ozemlju Republike Slovenije nadzira tudi izvajanje določb predpisov EU s področja elektronskih komunikacij, ki imajo neposredni učinek v pravnem redu Republike Slovenije in hkrati določajo nadzor njihovega izvajanja s strani nacionalnih regulativnih organov s področja elektronskih komunikacij kot tudi sankcioniranje na ravni držav članic EU.

288. člen

(sodelovanje med organi nadzora)

Agencija, Informacijski pooblaščenec ter organ, pristojen za informacijsko varnost, se morajo obveščati o izvedenih ukrepih nadzora po tem zakonu, drug drugemu zagotavljati podatke, potrebne za izvajanje nadzora, in medsebojno strokovno sodelovati.

289. člen

(postopek nadzora)

(1) V postopku nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Če izvaja nadzor Informacijski pooblaščenec, se v postopku nadzora uporabljajo tudi določbe predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(3) Če izvaja nadzor organ, pristojen za informacijsko varnost, se v postopku nadzora smiselno uporabljajo tudi določbe prvega in četrtega odstavka 31. člena Zakona o informacijski varnosti

(Uradni list RS, št. 30/18 in 95/21), kot tudi določbe 290. člena tega zakona, ki veljajo za agencijo.

290. člen

(postopek nadzora fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve)

(1) Če agencija pri nadzoru fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, ugotovi nepravilnosti pri izvajanju določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih sprejema sama, te osebe o tem pisno obvesti in jim da možnost, da se o zadevi izrečejo v razumnem roku.

(2) Agencija lahko po prejemu odgovora ali po poteku roka za odgovor iz prejšnjega odstavka zahteva ustavitev kršitve iz prejšnjega odstavka tega člena takoj ali v razumnem roku ter hkrati sprejme ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev odprave nepravilnosti.

(3) Z odločbo, izdano v postopku nadzora, ki vsebuje ukrepe in razloge za odpravo nepravilnosti ter razumen rok za izpolnitev naloženih ukrepov, lahko agencija naloži tudi prekinitev ali odložitev zagotavljanja storitev ali paketa storitev, ki bi lahko, če bi se nadaljevale, zelo škodile konkurenci, vse dokler oseba iz prvega odstavka tega člena ne izpolni obveznosti dostopa na podlagi analize trga, ki se izvede v skladu s 147. členom tega zakona.

(4) Agencija lahko izda odločbo o ugotovitvi obstoja kršitve določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov ali ukrepov, ki jih sprejme sama, tudi v primerih, ko je kršitev že prenehala. Z odločbo, izdano v postopku nadzora, lahko agencija fizični ali pravni osebi naloži ukrepe, ki so potrebni za odpravo kršitve oziroma odpravo njenih posledic, med njimi še zlasti povrnitev preveč zaračunanih zneskov ali retroaktivno ureditev pogodbenega razmerja.

(5) V primeru kršitev 149. člena in 1. in 2. točke prvega odstavka 265. člena tega zakona se ne uporabljajo določbe prvega in drugega odstavka tega člena.

(6) Če ukrepi iz drugega odstavka tega člena v določenem roku niso bili izpolnjeni, lahko agencija ob resnih in ponavljajočih se kršitvah osebi iz prvega odstavka tega člena z odločbo prepove nadaljnje zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali pa začasno ali trajno odvzame pravico uporabe radijskih frekvenc ali elementov oštevilčenja.

(7) Agencija lahko v primeru kršitve iz prejšnjega odstavka osebi iz prvega odstavka tega člena izreče globo za prekršek za obdobje kršitve, četudi je bila kršitev morebiti pozneje odpravljena.

(8) Ne glede na določbo prvega, drugega in petega odstavka tega člena lahko agencija, če ima dokaze o kršitvi, ki pomeni takojšnjo in resno grožnjo za javni red, javno varnost in življenje ter zdravje ljudi ali bo povzročila resne gospodarske ali obratovalne težave drugim izvajalcem ali uporabnikom elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali drugim uporabnikom radijskega spektra, sprejme nujne začasne ukrepe za odpravo tega stanja pred sprejetjem končne odločbe in ne da bi prej določila rok za odpravo nepravilnosti ali dala možnost izreči

se o zadevi. V tem primeru dobi oseba iz prvega odstavka tega člena možnost, da se o zadevi izreče in predlaga rešitev, vendar šele po sprejetju nujnih začasnih ukrepov.

291. člen

(trajanje začasnih ukrepov)

Začasni ukrepi iz osmega odstavka prejšnjega člena veljajo največ tri mesece, ki pa se lahko, če izvršilni postopki niso bili končani, podaljšajo za nadaljnje obdobje do treh mesecev.

292. člen

(pooblaščene osebe agencije)

(1) Naloge nadzora agencije na podlagi tega poglavja opravljajo osebe, ki so zaposlene v agenciji in imajo za to pooblastilo ministra (v nadaljnjem besedilu: pooblaščene osebe agencije).

(2) Pooblastilo za opravljanje nalog nadzora se izkazuje s službeno izkaznico, ki jo izda minister.

(3) Pooblaščene osebe agencije morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor za inšpektorje.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena samostojno opravljajo naloge nadzora po tem zakonu, vodijo upravni postopek ter izdajajo odločbe in sklepe v upravnem postopku. Za druga pooblastila, pristojnosti, postopek in ukrepanje se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

293. člen

(pravna sredstva)

(1) Odločba agencije in Informacijskega pooblaščenca, izdana v postopku nadzora na podlagi tega zakona, je v upravnem postopku dokončna. Zoper odločbo se lahko vloži tožba v upravnem sporu.

(2) Tožba v upravnem sporu zoper dokončno odločbo, izdano v postopku nadzora po tem zakonu, se vloži na sedežu Upravnega sodišča Republike Slovenije.

(3) Agencija na svojih spletnih straneh objavlja informacije o odločitvah sodišč iz drugega in tretjega odstavka tega člena o vloženih pravnih sredstvih zoper odločbe agencije iz prvega odstavka tega člena.

294. člen

(prekrškovni postopki)

Prekrškovni postopki po tem zakonu se rešujejo po hitrem postopku v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

XVI. SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

295. člen

(Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije)

(1) Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: svet) je organ za svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij in pri varstvu interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji, ki ga ustanovi državni zbor.

(2) Svet ima 11 članov, ki jih za dobo petih let imenuje državni zbor. Pri tem štiri člane imenuje izmed predstavnikov potrošniških, reprezentativnih invalidskih organizacij na predlog nacionalnega sveta invalidskih organizacij in izobraževalnih institucij, tako da je imenovan najmanj po en predstavnik iz omenjenih organizacij, preostalih sedem članov pa izmed različnih strokovnjakov s področja elektronskih komunikacij.

(3) Predsednika ali predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik sveta) in namestnika ali namestnico predsednika sveta imenujejo člani sveta izmed sebe.

(4) Člani sveta ne smejo biti:

1. člani organov političnih strank,

2. funkcionarji po zakonu, ki ureja sistem plač v javnem sektorju,

3. javni uslužbenci v državnih organih,

4. osebe, ki so zaposlene pri operaterju ali so člani nadzornega sveta ali upravnega odbora organizacije, ki opravlja dejavnost s področja urejanja iz pristojnosti agencije, ali imajo lastninske deleže v organizacijah, ki opravljajo dejavnost, ki je neposredno predmet urejanja iz pristojnosti agencije, ali v organizacijah, ki imajo lastninski delež v takih organizacijah,

5. osebe, katerih zakonec, zunajzakonski partner ter sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena je član nadzornega sveta ali upravnega odbora organizacije, ki opravlja dejavnost s področja urejanja iz pristojnosti agencije, ali ima lastninske deleže v organizaciji, ki opravlja dejavnost, ki je neposredno predmet urejanja iz pristojnosti agencije, ali v organizaciji, ki ima lastninski delež v taki organizaciji.

(5) Člani sveta imajo pravico do povračila stroškov in do nagrade za svoje delo. Višino nagrade določi državni zbor. Sredstva, pogoje za delo in informiranje sveta zagotovi agencija.

(6) Svet ima sekretarja, ki pomaga predsedniku sveta pri pripravi in izvedbi seje ter opravlja druge strokovne in administrativne naloge, ki so potrebne za nemoteno delo sveta. Sekretarja na predlog direktorja agencije imenuje svet izmed zaposlenih v agenciji. Sekretar je upravičen do 70 odstotkov sejnine člana sveta iz prejšnjega odstavka.

296. člen

(delovanje sveta)

(1) Svet sprejme svoj poslovnik.

(2) Svet se mora sestati na seji najmanj dvakrat letno. Seja se skliče, če direktor agencije ali vsaj štirje člani pisno zahtevajo sklic. Predsednik sveta lahko kadar koli skliče sejo.

(3) Sejam sveta lahko prisostvujeta direktor agencije oziroma njegovi pooblaščenci in minister oziroma predstavniki ministrstva.

(4) Seja sveta je sklepčna, če je navzoča več kot polovica članov. Sklepi se sprejemajo z navadno večino navzočih članov.

297. člen

(naloge sveta)

(1) Svet daje mnenja, priporočila in predloge glede zadev na področju elektronskih komunikacij, vključno glede varstva potrošnikov, invalidov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami na tem področju. Agencija lahko glede zadev s področja elektronskih komunikacij svet zaprosi za mnenje. Mnenja, priporočila in predlogi sveta za agencijo niso zavezujoči, mora pa se do njih opredeliti.

(2) Svet sme zahtevati informacije, razen osebnih podatkov, od agencije, državnih organov in drugih akterjev na področju elektronskih komunikacij. Pri uporabi zaupnih informacij mora svet poskrbeti, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti.

(3) Mnenja, priporočila in predloge iz prvega odstavka tega člena agencija objavi na svojih spletnih straneh.

XVII. KAZENSKE DOLOČBE

298. člen

(prekrški)

(1) Z globo do pet odstotkov letnega prometa, ustvarjenega na trgu javnih komunikacijskih omrežij oziroma javnih komunikacijskih storitev v predhodnem poslovnem letu, se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. ne izpolni naloženih obveznosti zagotavljanja preglednosti glede medomrežnega povezovanja oziroma operaterskega dostopa, ali ne ravna v skladu z objavljeno vzorčno ponudbo za medomrežno povezovanje oziroma operaterski dostop ali ne izpolni obveznosti objave vzorčne ponudbe (prvi, četrti in peti odstavek 149. člena),

2. ne izpolni naloženih obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom (prvi odstavek 150. člena),

3. ne izpolni naloženih obveznosti vodenja ločene računovodske evidence za določene dejavnosti (prvi, tretji in peti odstavek 151. člena),

4. ne izpolni naloženih obveznosti omogočanja dostopa do komunikacijskih objektov (prvi odstavek 152. člena),

5. ne izpolni naloženih obveznosti ugoditve vsem razumnim zahtevam za operaterski dostop do in uporabo določenih omrežnih elementov in pripadajočih zmogljivosti (prvi, drugi in peti odstavek 153. člena),

6. ne izpolni naloženih obveznosti v zvezi s pokrivanjem stroškov in kontrolo cen (prvi, sedmi in osmi odstavek 154. člena),

7. ne upošteva določenih najvišjih cen zaključevanja klicev (prvi in drugi odstavek 155. člena),

8. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih z regulacijo storitev (prvi, tretji in četrti odstavek 157. člena),

9. ne izpolni naloženih obveznosti v zvezi s prenosom dejavnosti na poslovno enoto, ki deluje neodvisno (prvi in peti odstavek 158. člena),

10. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih s prehodom z obstoječe infrastrukture (prvi in drugi odstavek 162. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

299. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 1.000 do 20.000 eurov se kaznuje pravna oseba, z globo od 50.000 do 400.000 eurov pa se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. pisno ne obvesti agencije pred začetkom, spremembo ali prenehanjem zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (prvi in deveti odstavek 5. člena),

2. ne zagotavlja elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma ne izvaja elektronskih komunikacijskih storitev v pravno samostojni družbi ali ne vodi ločenih računovodskih evidenc za dejavnosti, povezane z izvajanjem in zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij (prvi odstavek 8. člena),

3. ne sporoči agenciji namere o načrtovani gradnji in poziva zainteresiranim soinvestitorjem v skladu s prvim odstavkom 11. člena tega zakona,

4. ne predloži informacij pod sorazmernimi, nediskriminacijskimi in preglednimi pogoji v roku in pod pogoji iz petega odstavka 11. člena tega zakona,

5. zainteresiranim soinvestitorjem ne ponudi sklenitve ustrezne pogodbe v skladu z drugim odstavkom 12. člena tega zakona,

6. ne načrtuje svojega omrežja v skladu s četrtim odstavkom 12. člena tega zakona,

7. pri gradnji gospodarske javne infrastrukture ne položi dovolj zmogljive proste kabelske kanalizacije oziroma je pod enakimi pogoji ne da na voljo vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo (osmi odstavek 12. člena),

8. ne pošlje podatkov ali pošlje napačne podatke organu, pristojnemu za geodetske zadeve, v skladu s prvim, četrtim in sedmim odstavkom 15. člena tega zakona,

9. ne odobri dostopa v roku in pod pogoji iz drugega odstavka 16. člena tega zakona,

10. ne odobri prošnje za pregled v roku in pod pogoji iz četrtega odstavka 16. člena tega zakona,

11. s podatki, ki jih pridobi na podlagi 16. člena tega zakona ne ravna v skladu s predpisi s področja tajnih podatkov, predpisi, ki urejajo varovanje poslovnih skrivnosti, in predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, oziroma ne sprejme ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za varovanje zaupnosti, tajnosti ter operativnih in poslovnih skrivnosti (peti odstavek 16. člena),

12. naklepno ali iz zavestne malomarnosti posreduje zavajajoče, napačne ali nepopolne informacije v okviru poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij iz drugega, tretjega, šestega in sedmega odstavka 19. člena tega zakona,

13. ne uporablja radijskih frekvenc v skladu z določili splošnega akta iz prvega in drugega odstavka 35. člena tega zakona,

14. uporablja radijske frekvence v nasprotju z določili splošnega akta, ki ga izda agencija na podlagi prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 39. člena tega zakona,

15. ne deluje v skladu z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc iz prvega odstavka 63. člena tega zakona,

16. pravna oseba ne deluje v skladu z odločbo, izdano na podlagi skupnega izbirnega postopka, ki so ga izvedle pristojne institucije EU na podlagi predpisa EU (tretji odstavek 63. člena in 11. točka prvega odstavka 64. člena),

17. je imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in brez predhodnega soglasja agencije prenese pravico do uporabe teh radijskih frekvenc ali odda pravico do uporabe teh radijskih frekvenc v najem (prvi odstavek 68. člena),

18. kopiči radijske frekvence z namenom omejevanja konkurence na trgu (73. člen),

19. uporablja elemente oštevilčenja brez veljavne odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja (98. člen),

20. dodeljene številke na podlagi pravnega posla dodeljuje v uporabo izvajalcem storitev in pri tem zaračuna več kot le dejanske stroške oziroma dela razlike med izvajalci storitev glede blokov številk, ki se uporabljajo za dostop do njihovih storitev (deveti odstavek 100. člena),

21. imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja brez predhodnega soglasja agencije prenese pravico do uporabe teh elementov oštevilčenja (prvi odstavek 105. člena),

22. ne sprejme sistema upravljanja varnosti v skladu s prvim odstavkom 114. člena tega zakona, vključno z ukrepi, ki vključujejo SUVI iz drugega odstavka 114. člena tega zakona in SUNP iz četrtega odstavka 114. člena tega zakona,

23. ne določi SUVI ali SUNP kot poslovno skrivnost ali ju ne izvaja, spremlja in redno izboljšuje vključno s pripadajočimi ukrepi, ki jih vsebujeta, v skladu z drugim in četrtim odstavkom 114. člena tega zakona,

24. ne sprejme, pregleduje ali posodobi SUNP v delu, ki se nanaša na komunikacije v sili, s predhodno odobritvijo pristojnih organov, ki so odgovorni za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili v skladu s petim odstavkom 114. člena tega zakona,

25. ne upošteva dodatnih varnostnih zahtev in omejitev iz 115. člena tega zakona,

26. na predpisani način ne obvesti določenih subjektov v skladu s prvim odstavkom 117. člena tega zakona o varnostnih incidentih,

27. v primeru posebne in resne grožnje varnostnega incidenta brezplačno ne obvesti svojih uporabnikov o morebitnih zaščitnih ali popravnih ukrepih v skladu z osmim odstavkom 117. člena tega zakona,

28. v primeru težjega ali kritičnega incidenta ali v primeru kibernetskega napada ne izvede ukrepov, naloženih s pisno odločbo iz tretjega odstavka 119. člena tega zakona,

29. v stanju povečane ogroženosti ne izvede ukrepov, naloženih s pisno odločbo iz četrtega odstavka 120. člena tega zakona,

30. ne privoli v revizijo varnosti v skladu z zahtevo agencije in predpisanim postopkom za revizijo varnosti iz prvega odstavka 122. člena tega zakona,

31. za primere stanj ogroženosti ne vzpostavi, dokumentira, izvaja ali vzdržuje procesov, postopkov in kontrole za zagotavljanje SUNP, vključno z zagotavljanjem nadomestnih poti v skladu s prvim odstavkom 123. člena tega zakona,

32. ne vzpostavi in vzdržuje ustrezne zmogljivosti, ukrepe in dogovore z drugimi operaterji v skladu z drugim odstavkom 123. člena tega zakona,

33. ne izvaja, spremlja ali redno ne izboljšuje ukrepov, načrtov in zmogljivosti v skladu s tretjim odstavkom 123. člena tega zakona,

34. v delu, ko se SUNP za primer stanj ogroženosti nanaša na komunikacije v sili, ga ne sprejme, ne pregleda ali po potrebi ne posodobi s predhodno odobritvijo določenih organov v skladu s četrtim odstavkom 123. člena tega zakona,

35. v primeru stanj ogroženosti ne zagotavlja prednostnega delovanja delov omrežja, storitev in povezav v skladu s prvim odstavkom 124. člena tega zakona,

36. ne prilagodi svojega omrežja tako, da omogoča funkcijo prednosti v skladu z drugim odstavkom 124. člena ali ne zagotavlja prednosti uporabnikom, ki imajo pravico do omrežnih priključnih točk s prednostjo v skladu z uredbo iz tretjega odstavka 124. člena tega zakona,

37. ob naravnih in drugih nesrečah, razglašeni epidemiji ali ob katastrofalnem izpadu omrežja ne izvede drugih ukrepov oziroma omejitev ali prekinitev delovanja v skladu s sprejetimi ukrepi vlade (četrti odstavek 124. člena),

38. ne sprejme ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov, ki omogočajo, da so njihove dejavnosti v primeru stanj ogroženosti čim manj motene, ter jih ne izvaja ves čas trajanja okoliščin, zaradi katerih so bili sprejeti (prvi odstavek 125. člena),

39. ne zagotavlja neprekinjenega dostopa do številk za komunikacijo v sili in uporabe teh številk (drugi odstavek 125. člena),

40. ne sprejme notranjega akta v skladu s prvim odstavkom 126. člena tega zakona,

41. se ne pogaja o medomrežnem povezovanju (prvi odstavek 130. člena),

42. ne varuje zaupnosti podatkov pri sklepanju pogodb o medomrežnem povezovanju oziroma operaterskem dostopu (tretji odstavek 130. člena),

43. ne izvrši odločbe agencije iz četrtega odstavka 130. člena tega zakona,

44. ne izpolni obveznosti iz odločbe iz prvega odstavka 131. člena tega zakona,

45. ne izpolni obveznosti iz odločbe iz 132. člena tega zakona v zvezi z zagotovitvijo dostopa do vmesnikov aplikacijskega programa ali elektronskega programskega vodnika ali tega ne zagotovi pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji,

46. ne izpolni obveznosti, povezanih s souporabo pasivne infrastrukture oziroma sklenitvijo lokalno omejenih sporazumov o nacionalnem gostovanju (prvi odstavek 133. člena),

47. ne zagotovi tehničnih storitev pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji (prvi odstavek 134. člena),

48. pri zagotavljanju pogojno dostopnih storitev teh računovodsko ne loči od drugih dejavnosti (drugi odstavek 134. člena),

49. pravic industrijske lastnine za izdelke in sisteme s pogojnim dostopom pod pravičnimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji ne podeli proizvajalcem uporabniške opreme (tretji odstavek 134. člena),

50. s kakršnimi koli pogoji prepreči izdelovalcu, da v isti izdelek vključi skupni vmesnik, ki dopušča priključitev na druge dostopne sisteme, ali elemente, ki so značilni za druge dostopne sisteme (tretji odstavek 134. člena),

51. ne razvršča programov v skladu s 135. členom tega zakona,

52. ne izvrši odločbe agencije o odreditvi skupne uporabe iz prvega odstavka 136. člena ali odločbe o naložitvi obveznosti skupne uporabe iz prvega in drugega odstavka 138. člena tega zakona,

53. ne ponudi sklenitve ustreznega dogovora v zvezi z dostopom do razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture pod poštenimi in nediskriminacijskimi pogoji, vključno s ceno, kjer je to primerno (drugi odstavek 137. člena),

54. uporablja fizično infrastrukturo drugega infrastrukturnega operaterja za postavitev elementov elektronskih komunikacijskih omrežij brez sklenitve dogovora o pogojih dostopa ali odločbe agencije iz 139. člena tega zakona;

55. na prošnjo operaterja omrežja ne pripravi ponudbe za skupno uporabo zmogljivosti pod poštenimi in razumnimi pogoji (četrti odstavek 139. člena in 140. člen),

56. ne uresničuje pravice skupne uporabe v skladu s 141. členom tega zakona,

57. ne obvesti agencije v skladu s prvim odstavkom 159. člena tega zakona,

58. ne izpolni zavez, ki so v odločbi iz petega odstavka 160. člena tega zakona določene kot zavezujoče,

59. ne obvesti agencije o spremembi okoliščin v skladu s četrtim odstavkom 161. člena tega zakona,

60. pisno ne obvesti agencije v skladu s prvim odstavkom 162. člena tega zakona,

61. cene storitev, ki jih izvaja kot univerzalno storitev, niso enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije (četrti odstavek 166. člena),

62. ne zagotavlja univerzalne storitve, ki ji je bila naložena z odločbo agencije (prvi in četrti odstavek 169. člena),

63. je izvajalec univerzalne storitve in pred prenosom sredstev krajevnega dostopovnega omrežja na drugo pravno osebo z drugim lastnikom pisno ne obvesti agencije (prvi odstavek 170. člena),

64. svojega prispevka izračunane obveznosti ne plača v kompenzacijski sklad v roku in višini, ki ju z odločbo določi agencija (peti odstavek 172. člena),

65. v roku, ki je določen s tem zakonom, ne obvesti agencije o prihodkih iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (šesti odstavek 172. člena),

66. ovira agencijo pri pregledu podatkov in oceni prihodkov (sedmi odstavek 172. člena),

67. cene posameznih storitev, ki se izvajajo kot univerzalna storitev, in z njimi povezani pogoji niso javno objavljeni, pregledni in nediskriminacijski (drugi odstavek 173. člena),

68. ne spoštuje odločbe agencije iz tretjega odstavka 173. člena tega zakona o zagotavljanju posebnih cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami,

69. cen in splošnih pogojev ni določila tako, da naročnikom neke storitve, ki se izvaja kot univerzalna storitev, ni treba plačati še za zmogljivosti ali storitve, ki pri tej storitvi niso potrebne ali zahtevane (prvi odstavek 176. člena),

70. svojim naročnikom ne omogoči prenosljivosti številk (prvi odstavek 195. člena),

71. ne izvede prenosa številke in njenega aktiviranja v roku določenem v tretjem odstavku 195. člena tega zakona,

72. prenos številke drugemu operaterju naročniku zaračuna v nasprotju s šestim odstavkom 195. člena tega zakona,

73. cene medomrežnega povezovanja niso stroškovno naravnane (šesti odstavek 195. člena),

74. povzroči zamude v postopku zamenjave izvajalca dostopa do interneta ali prenosa številke, zlorabi postopek ali prenese številko ali zamenja končne uporabnike brez njihovega izrecnega soglasja (prvi odstavek 196. člena),

75. naročniku, ki je potrošnik, ne povrne preostalega dobroimetja v skladu s petim odstavkom 196. člena tega zakona,

76. ne zagotavlja informacij glede storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev v skladu s splošnim aktom iz tretjega odstavka 197. člena tega zakona,

77. informacij ne zagotovi na način in v obliki, ki končnemu uporabniku invalidu omogoča dostop do teh informacij (četrti odstavek 197. člena),

78. ne spoštuje določb splošnega akta iz prvega odstavka 199. člena tega zakona,

79. uporabnikom ne omogoči brezplačnega dostopa do interventnih storitev na številkah za komunikacije v sili prek komunikacije v sili (prvi odstavek 200. člena),

80. ne omogoči uporabnikom invalidom klicev v sili z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov na način in v obsegu, kakor je to tehnično mogoče (tretji odstavek 200. člena),

81. brezplačno ne zagotovi prenosa komunikacije v sili in nadomestnih poti v skladu s četrtim odstavkom 200. člena tega zakona,

82. v skladu s tehničnimi zmožnostmi najprimernejšemu centru za sprejem komunikacije v sili ne pošlje podatkov o številki in lokaciji kličočega (peti odstavek 200. člena),

83. ne zagotovi prenosa govornega klica ter standardiziranega minimalnega sklopa podatkov sistema klica v sili iz vozil (e-klic) najprimernejšemu centru za sprejem komunikacije v sili (sedmi odstavek 200. člena),

84. ne obvešča uporabnikov v skladu z osmim odstavkom 200. člena tega zakona,

85. za odhodne klice z enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112, številke policije 113 in enotne evropske telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok 116 000 v skladu s tehničnimi možnostmi ne omogoči enoznačnega prikazovanja odhodnega klica v obliki trimestne številke klica 112, 113 ali 116 (deveti odstavek 200. člena),

86. ne zagotovi obveščanja in alarmiranja končnih uporabnikov prek javnega mobilnega omrežja na območju, ki ga določi organ, pristojen za zaščito in reševanje (prvi odstavek 201. člena),

87. ne spoštuje predpisanih zahtev za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (tretji odstavek 203. člena),

88. ne najavi omejitve ali prekinitve dostopa do svojih storitev ali ne obvesti uporabnikov in agencije o večjih omejitvah ali prekinitvah zaradi okvar ali napak (drugi odstavek 208. člena),

89. naročniku, ki je v roku poravnal nesporni del računa ali znesek, ki ustreza povprečni vrednosti zadnjih treh nespornih računov, pred končno rešitvijo spora oziroma pred dokončno odločitvijo agencije zaradi neplačila obveznosti omeji dostop do svojih storitev ali naročnika odklopi ter prekine naročniško razmerje, čeprav je naročnik vložil ugovor oziroma predlagal rešitev spora ali če je potrošnik sprožil postopek po zakonu, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov (štirinajsti odstavek 209. člena),

90. ne sprejme ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za zagotovitev zavarovanja svojih storitev (prvi odstavek 212. člena),

91. ne sprejme takih ukrepov, ki zagotovijo takšno raven varnosti in zavarovanja, ki ustreza predvidenemu tveganju (drugi odstavek 212. člena),

92. ne opozori uporabnikov na posebna tveganja za varnost omrežja ali storitev takoj, ko za tveganje izve, ali jih ne obvesti o vseh mogočih sredstvih za odpravo tveganja in verjetnih stroških ali uporabnikom ne omogoči hitrega in učinkovitega dostopa do zaščitnih ukrepov (prvi odstavek 213. člena),

93. ne varuje zaupnosti elektronskih komunikacij tudi po prenehanju opravljanja dejavnosti, pri kateri je bil zavezan k varovanju zaupnosti (drugi odstavek 214. člena),

94. sebi ali komu drugemu pridobi informacije o komunikacijah v obsegu, ki presega nujno potrebnost za izvajanje določenih javnih komunikacijskih storitev in teh informacij ne uporablja ali posreduje drugim le zaradi izvajanja teh storitev (tretji odstavek 214. člena),

95. ne seznani naročnika oziroma uporabnika in ne izbriše informacij o vsebini komunikacije oziroma komunikacije v skladu s četrtim odstavkom 214. člena tega zakona,

96. nadzoruje oziroma prestreza komunikacije, kadar to ni izrecno dovoljeno s tem zakonom (peti odstavek 214. člena),

97. snema in shranjuje komunikacije v nasprotju s šestim odstavkom 214. člena tega zakona,

98. stranke v komunikaciji niso bile predhodno pravilno obveščene o snemanju, njegovem namenu in trajanju hrambe posnetka ali posneto sporočilo ni bilo pravočasno izbrisano v skladu s sedmim odstavkom 214. člena tega zakona,

99. obvestilo o snemanju ni dano po istovrstnem mediju in v enaki obliki, kot poteka snemana komunikacija (osmi odstavek 214. člena),

100. ne vzpostavi svojih notranjih postopkov in ne zagotavlja neizbrisne evidence o odzivanju na zahteve za dostop do osebnih podatkov naročnikov v skladu s prvim odstavkom 216. člena tega zakona,

101. podatkov o prometu po končani zvezi ne izbriše ali ne naredi tako, da jih ni mogoče povezati z določeno ali določljivo osebo (prvi odstavek 218. člena),

102. v nasprotju s tretjim odstavkom 218. člena tega zakona ne pridobi naročnikovega oziroma uporabnikovega predhodnega soglasja ali pred danim soglasjem naročnika oziroma uporabnika ne obvesti o vrstah podatkov o prometu, ki se obdelujejo, ter namenu in trajanju takšne obdelave,

103. podatke o prometu namesto oseb, ki so pod nadzorstvom operaterja, obdeluje kdo drug (peti odstavek 218. člena),

104. na pisno zahtevo, ki je vložena zaradi reševanja sporov, in v skladu z veljavno zakonodajo agenciji, izvajalcu izvensodnega reševanja potrošniških sporov ali pristojnemu sodišču ne pošlje podatkov o prometu (šesti odstavek 218. člena),

105. ne obdeluje lokacijskih podatkov le v takšni obliki, da jih ni mogoče povezati z določeno ali določljivo osebo, ali pa na podlagi predhodnega soglasja uporabnika ali naročnika v obsegu ali trajanju, ki sta potrebna za izvedbo storitve z dodano vrednostjo (prvi odstavek 219. člena),

106. uporabniku ali naročniku krši pravico do preklica podanega soglasja za obdelavo lokacijskih podatkov za namene izvajanja storitve z dodano vrednostjo (prvi odstavek 219. člena),

107. lokacijske podatke ne obdelujejo le osebe, ki so pod nadzorom operaterja, ali tretje osebe, ki izvajajo storitev z dodano vrednostjo (četrti odstavek 219. člena),

108. ne hrani podatkov iz prvega odstavka 220. člena tega zakona na način in pod pogoji iz 221. člena tega zakona ali ne zagotavlja neizbrisne registracije izvedenih ukrepov in posegov v skladu z drugim odstavkom 221. člena tega zakona (peti odstavek 220. člena),

109. na podlagi prejete zahteve vlagatelja le-temu podatkov ne pošlje v najkrajšem možnem času oziroma takoj, ko je to tehnično mogoče (sedmi odstavek 220. člena),

110. ob kršitvah varnosti osebnih podatkov o tem nemudoma ne obvesti agencije (prvi odstavek 227. člena),

111. brez neupravičenega odlašanja ne obvesti zadevnega naročnika ali posameznika o kršitvi varnosti osebnih podatkov, če je verjetno, da ta kršitev škodljivo vpliva na osebne podatke in zasebnost naročnika ali posameznika (drugi odstavek 227. člena),

112. ne izpolni s strani agencije naložene obveznosti obveščanja zadevnega naročnika ali posameznika o kršitvi varnosti osebnih podatkov oziroma o izpolnitvi ne obvesti agencije (četrti odstavek 227. člena),

113. obvestilo naročniku ali posamezniku o kršitvi varnosti osebnih podatkov ne vsebuje predpisane vsebine (peti odstavek 227. člena),

114. ne hrani zadostnega popisa podatkov o kršitvah varnosti osebnih podatkov (sedmi odstavek 227. člena),

115. ne začne zakonitega prestrezanja komunikacij po prejemu prepisa izreka odredbe pristojnega organa oziroma ustne odredbe (prvi in četrti odstavek 228. člena),

116. ne izvaja zakonitega prestrezanja komunikacij na način, v obsegu in trajanju, kot je določeno v prepisu izreka odredbe ali v ustni odredbi (tretji in četrti odstavek 228. člena),

117. ne zagotovi tridesetletne neizbrisne registracije prestrezanja ali podatkov ne varuje v skladu z oznako stopnje tajnosti prepisa odredbe (peti odstavek 228. člena),

118. ne zagotovi ustrezne opreme in primernih vmesnikov ali ustreznih prenosnih poti do izročilnih vmesnikov v nadzornem centru pristojnega organa (šesti odstavek 228. člena),

119. ovira pooblaščene osebe agencije oziroma informacijskega pooblaščenca pri opravljanju nalog upravnega nadzora (287. do 291. člen).

(2) Z globo od 1.000 do 20.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz 3., 4. ali 5. točke prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(6) Pri določanju globe za prekršek iz 12. točke prvega odstavka tega člena se upošteva, ali je imelo ravnanje storilca negativne posledice za konkurenco in zlasti ali je storilec v nasprotju s prvotno posredovanimi informacijami ali njihovimi posodobitvami postavil, razširil ali nadgradil omrežja oziroma omrežja ni postavil ter spremembe načrta ni objektivno utemeljil.

300. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 500 do 15.000 eurov se kaznuje pravna oseba, z globo od 20.000 do 50.000 eurov pa se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. gradi komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo v nasprotju s šestim odstavkom 10. člena tega zakona,

2. pri gradnji ali rekonstrukciji večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb stavbne fizične infrastrukture ne projektira in gradi v skladu s sedmim odstavkom 10. člena tega zakona,

3. sklenjena pogodba o služnosti ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz tretjega, petega in devetega odstavka 27. člena tega zakona,

4. operaterjem pod preglednimi, poštenimi in nediskriminacijskimi pogoji ne omogoči dostopa do fizične infrastrukture v svoji lasti ali upravljanju, ki je tehnično primerna za namestitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk ali je potrebna za povezovanje takih dostopovnih točk s hrbteničnim omrežjem (drugi odstavek 75. člena),

5. končnim uporabnikom enostransko omeji ali prepreči dostopanje po lastni izbiri do radijskih lokalnih omrežij, ki jih zagotavljajo tretje osebe, ali da prek radijskih lokalnih omrežij drugim končnim uporabnikom dovolijo vzajemno ali splošnejše dostopanje do omrežij takšnih ponudnikov (peti odstavek 76. člena),

6. gradi omrežje v nasprotju z 79. členom tega zakona,

7. ne izpolni obveznosti, povezanih z ločitvijo računovodskih evidenc, oziroma dejavnosti, povezanih z upravljanjem multipleksa ne zagotavlja v ločeni pravno organizacijski enoti (prvi odstavek 82. člena),

8. ne omogoča enakih in nediskriminacijskih pogojev za dostop do multipleksa (prvi odstavek 83. člena),

9. uporablja radijske frekvence za multipleks brez veljavne odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ali v nasprotju z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks (84. člen),

10. razpolaga s prostimi kapacitetami multipleksa, namenjenega javni radioteleviziji, v nasprotju z drugim odstavkom 85. člena tega zakona,

11. da na trg radijski sprejemnik, ki ne ustreza zahtevam iz 93. člena tega zakona,

12. ne pošlje vseh podatkov o pravnih poslih v zvezi z dodeljenimi številkami agenciji (deveti odstavek 100. člena),

13. ne deluje v skladu z odločbo o dodelitvi številk iz prvega odstavka 101. člena tega zakona,

14. svojih naročnikov ne obvesti v skladu s prvim odstavkom 108. člena tega zakona,

15. končnim uporabnikom ne omogoči, da lahko kličejo na vse številke, ki se zagotavljajo v EU, vključno z enotnimi mednarodnimi številkami brezplačnih telefonskih klicev, ter dostopajo

do storitev z uporabo negeografskih številk znotraj EU in jih uporabljajo, kadar je to ekonomsko izvedljivo (prvi odstavek 112. člena),

16. agencije ne obvešča redno o podrobnostih cenovnih opcij in paketov v skladu s petim odstavkom 173. člena tega zakona,

17. svojim naročnikom ne zagotavlja možnosti za nadzor stroškov v skladu z drugim odstavkom 176. člena tega zakona,

18. ne omogoča take stopnje razčlenitve računa, ki omogoča preverjanje in nadzor uporabe in zaračunanega zneska (prvi odstavek 177. člena in drugi odstavek 207. člena),

19. naročnikom osnovne stopnje razčlenitve računa ne omogoča brezplačno (drugi odstavek 177. člena in drugi odstavek 207. člena),

20. ne upošteva naročnikove zahteve o neprejemanju razčlenjenega računa (drugi odstavek 177. člena in drugi odstavek 207. člena),

21. osnovna stopnja razčlenitve računa ne vsebuje elementov, določenih s splošnim aktom iz tretjega odstavka 177. člena tega zakona,

22. omeji dostop do svojih storitev ali naročnika odklopi ter prekine naročniško pogodbo iz razlogov, ki niso določeni v njenih splošnih pogojih (prvi odstavek 178. člena),

23. ukrep, ki ga izvede, ni določen v splošnih pogojih oziroma ni sorazmeren s kršitvami ali je diskriminacijski (prvi odstavek 178. člena),

24. uporabnika ne opozori v skladu z drugim odstavkom 178. člena tega zakona,

25. zaradi neplačevanja računov izvede ukrep iz tretjega odstavka 178. člena tega zakona brez vnaprejšnjega obvestila,

26. uporabnika ne odklopi le od neplačane ali premalo plačane storitve, čeprav je tak odklop tehnično izvedljiv (četrti odstavek 178. člena),

27. naročniku omeji dostop do elektronskih komunikacijskih storitev v nasprotju s petim odstavkom 178. člena tega zakona,

28. ne ravna v skladu s 183. členom tega zakona,

29. pred sklenitvijo pogodbe ne zagotovi informacij iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 186. člena tega zakona,

30. informacij pred sklenitvijo ne zagotovi v skladu s petim in šestim odstavkom 186. člena tega zakona,

31. ne zagotovi povzetka pogodbe ali povzetek ne vsebuje vseh informacij iz prvega odstavka 187. člena tega zakona,

32. naročniška pogodba ne vsebuje vseh predpisanih elementov (prvi odstavek 188. člena),

33. ne spoštuje najdaljšega trajanja pogodbe, sklenjene za določen čas, iz drugega odstavka 190. člena tega zakona, ali začetnega zavezujočega obdobja vezave iz prvega odstavka 191. člena tega zakona,

34. naročnika ne obvesti o prenehanju pogodbene obveznosti in o načinih odpovedi pogodbe na jasen način in na trajnem nosilcu podatkov oziroma mu ne svetuje glede najboljših cenovnih možnosti v zvezi s storitvami, ki jih ima naročene (drugi odstavek 190. člena),

35. svojih naročnikov ne obvešča v skladu s prvim odstavkom 192. člena tega zakona,

36. naročnikom ob odstopu od naročniške pogodbe ne omogoči izbire v skladu s petim odstavkom 192. člena tega zakona,

37. naročniku, ki je potrošnik, ne zagotovi možnosti za spremljanje in nadzor porabe storitev v skladu s prvim odstavkom 198. člena tega zakona,

38. svojim naročnikom ne zagotavlja redno jasnih in razumljivih informacij o možnostih za spremljanje in nadzor porabe storitev (drugi odstavek 198. člena),

39. ne omogoči predpisanega tonskega izbiranja oziroma prikaza identitete kličočega priključka, kjer je to tehnično izvedljivo (1. točka 206. člena),

40. po prekinitvi pogodbe o dostopu do interneta na zahtevo uporabnika brezplačno ne omogoči dostopa do elektronske pošte (2. točka 206. člena),

41. ne omogoči predpisanih možnosti za nadzor stroškov (3. točka 206. člena tega zakona),

42. ne upošteva predpisanih obveznosti v zvezi z omejitvijo ali odklopom zaradi razlogov na strani naročnika (4. točka 206. člena),

43. v splošnih pogojih ne opredeli razčlenitev računa, ki presegajo osnovno stopnjo razčlenitve računa v skladu s tretjim odstavkom 207. člena tega zakona,

44. pri izdaji razčlenjenega računa ne upošteva pravil za varovanje zasebnosti (četrti odstavek 207. člena),

45. zahteve v zvezi s posredovanjem razčlenjenih računov z neprekritimi klicanimi številkami ne hrani v skladu s petim odstavkom 207. člena tega zakona,

46. operater ustrezno ne zabeleži prijave napake končnega uporabnika (tretji odstavek 209. člena),

47. zbrane podatke uporablja v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom 215. člena tega zakona,

48. naročnikov predhodno in brezplačno ne obvesti o namenu imenika iz prvega odstavka 217. člena tega zakona in nadaljnjih možnostih uporabe naročnikovih podatkov (prvi odstavek 217. člena),

49. naročnikom ne da možnosti za odločitev o vpisu v javni imenik (drugi odstavek 217. člena),

50. v zakonskem roku ne označi prepovedi uporabe naročnikovih osebnih podatkov za komercialne ali raziskovalne namene (tretji odstavek 217. člena),

51. zavrnitev vpisa v javni naročniški imenik, preverjanje, sprememba ali izbris osebnih podatkov oziroma vpis prepovedi uporabe naročnikovih osebnih podatkov za namen iz tretjega odstavka 217. člena tega zakona niso brezplačni (četrti odstavek 217. člena),

52. kljub naročnikovi prepovedi uporabe njegovih osebnih podatkov za klice, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen, te podatke uporablja za ta namen (peti odstavek 217. člena),

53. v svojih splošnih pogojih ne navede, kateri prometni podatki se bodo obdelovali ali koliko časa (četrti odstavek 218. člena),

54. uporabnika pred njegovim soglasjem ne seznani z možnostjo zavrnitve soglasja, vrsto lokacijskih podatkov, ki se bodo obdelovali, namenom in trajanjem obdelovanja lokacijskih podatkov in možnostjo posredovanja teh lokacijskih podatkov tretjim osebam (drugi odstavek 219. člena),

55. naročniku oziroma uporabniku ne daje možnosti, da kadar koli enostavno in brezplačno začasno prepreči obdelovanje lokacijskih podatkov pri vsaki priključitvi na omrežje ali za vsak prenos komunikacije (tretji odstavek 219. člena),

56. v primeru nudenja prikaza identitete kličočega priključka kličočemu uporabniku ne daje možnosti, da sam, z enostavnimi sredstvi in brezplačno, prepreči prikaz identitete priključka, s katerega kliče (prvi odstavek 222. člena),

57. v primeru nudenja prikaza identitete kličočega priključka naročniku na podlagi njegove zahteve ne omogoča samodejne in brezplačne preprečitve prikaza identitete priključka za vse klice s svojih priključkov (prvi odstavek 222. člena),

58. brezplačno ne razveljavi preprečitev prikaza identitete kličočega priključka pri klicih na številko za komunikacijo v sili ne glede na določbe prvega odstavka 222. člena (drugi odstavek 222. člena),

59. v primeru nudenja prikaza identitete kličočega priključka klicanemu naročniku ne zagotavlja možnosti, da sam, z enostavnimi sredstvi in ob razumni uporabi te funkcije, brezplačno za dohodne klice prepreči prikaz identitete kličočega priključka (tretji odstavek 222. člena),

60. v primeru nudenja prikaza identitete kličočega priključka in če je identiteta kličočega priključka prikazana že pred vzpostavitvijo zveze, klicanemu naročniku ne zagotavlja možnosti, da z enostavnimi sredstvi zavrne dohodne klice, pri katerih je kličoči uporabnik ali naročnik preprečil prikaz identitete kličočega priključka (četrti odstavek 222. člena),

61. v primeru nudenja prikaza identitete priključka v zvezi klicanemu naročniku ne zagotavlja možnosti, da brezplačno in z enostavnimi sredstvi kličočemu uporabniku prepreči prikaz identitete priključka v zvezi (peti odstavek 222. člena),

62. v svojih splošnih pogojih ne objavi možnosti prikaza in preprečitve prikaza identitete kličočega priključka in priključka v zvezi (šesti odstavek 222. člena),

63. ne omogoča, da se določba prvega odstavka 222. člena tega zakona uporablja tudi za klice, ki izvirajo iz držav članic EU, in se zaključijo v tretjih državah, ter ne omogoča, da se določbe tretjega, četrtega in petega odstavka 222. člena tega zakona uporabljajo tudi za dohodne klice, ki izvirajo iz tretjih držav (sedmi odstavek 222. člena),

64. ne zagotavlja možnosti sledenja zlonamernim ali nadležnim klicem v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 223. člena tega zakona,

65. ne zagotavlja hrambe podatkov v skladu s četrtim odstavkom 223. člena tega zakona,

66. agenciji ne pošlje zahtevanih podatkov v obsegu in roku v skladu s prvim, tretjim, četrtim, šestim in sedmim odstavkom 265. člena tega zakona,

67. omejuje, zadržuje ali upočasnjuje internetni promet v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom 268. člena tega zakona.

(2) Z globo od 500 do 15.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 250 do 3.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega zakona.

301. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje pravna oseba, z globo od 1.000 do 20.000 eurov pa se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. v zakonsko določenem roku o spremembi podatkov, določenih z zakonom, ne obvesti agencije (četrti odstavek 5. člena),

2. v zakonsko določenem roku agenciji ne predloži zahtevanih podatkov ali predloži napačne podatke o višini letnega prihodka, ki ga ima iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (četrti odstavek 6. člena),

3. v zakonskem roku ne sporoči spremembe podatkov o imetniku pravice uporabe radijskih frekvenc oziroma spremembe imena programa (peti odstavek 63. člena),

4. v zakonskem roku ne sporoči spremembe podatkov o imetniku pravice uporabe elementov oštevilčenja (drugi odstavek 101. člena),

5. kakovost univerzalne storitve odstopa od kakovosti, ki jo ponuja za druge primerljive storitve (peti odstavek 166. člena),

6. ne ravna v skladu z vsebino splošnega akta iz prvega odstavka 179. člena tega zakona oziroma agenciji ne pošlje podatkov o kakovosti univerzalne storitve skupaj z vsako njihovo spremembo (tretji odstavek 179. člena),

7. na javno komunikacijsko omrežje priključi radijsko ali terminalsko opremo v nasprotju z določbo prvega odstavka 204. člena tega zakona,

8. zavrne priključitev radijske ali terminalske opreme v nasprotju z določbo drugega odstavka 204. člena tega zakona,

9. vsem svojim naročnikom ne omogoči vpisa v univerzalni imenik, ki se zagotavlja v okviru univerzalne storitve (prvi odstavek 205. člena),

10. vsem uporabnikom ne zagotovi dostopa do ustreznih imeniških služb v drugih državah članicah EU (tretji odstavek 205. člena),

11. ne da na voljo ustreznih informacij za potrebe zagotavljanja javno dostopnih imenikov ali imeniške službe pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno usmerjenimi in nediskriminacijskimi pogoji (četrti odstavek 205. člena),

12. v obrazložitvi ne navede, da gre za njegovo končno odločitev, in v pravnem pouku ne pojasni možnosti uvedbe postopka pred agencijo oziroma izvajalcem izvensodnega reševanja potrošniških sporov ter ne navede roka za vložitev takšnega predloga (sedmi odstavek 209. člena),

13. pri izvajanju elektronske komunikacijske storitve, ki omogoča preusmeritev klicev, ne omogoči naročnikom, da za posamezni klic ali priključek, z uporabo preprostih sredstev in brezplačno prepreči samodejno preusmeritev klicev od tretjih oseb na svoj terminal (224. člen),

14. obdeluje uporabnikove podatke, pridobljene na način iz prvega odstavka 225. člena tega zakona, brez uporabnikove predhodne privolitve in brez predhodnega jasnega in izčrpnega obvestila uporabniku o upravljavcu in namenih obdelave teh podatkov (prvi odstavek 225. člena),

15. uporablja samodejne klicne in komunikacijske sisteme za opravljanje klicev na naročnikovo telefonsko številko brez človekovega posredovanja (npr. klicni avtomati, SMS, MMS), telefakse ali elektronsko pošto za namene neposrednega trženja brez naročnikovega ali uporabnikovega predhodnega soglasja (prvi odstavek 226. člena),

16. pridobljeni elektronski naslov kupca uporablja za neposredno trženje svojih izdelkov ali storitev brez, da bi kupcu nudil jasno in izrecno možnost, da brezplačno in enostavno zavrne takšno uporabo svojega elektronskega naslova takrat, ko so ti podatki za stike pridobljeni, in ob vsakem sporočilu, če kupec ni zavrnil takšne uporabe že na začetku (drugi odstavek 226. člena),

17. uporablja drugačna sredstva za neposredno trženje z uporabo elektronskih komunikacij, kakor so določena v prvem in drugem odstavku 226. člena tega zakona, brez soglasja naročnika ali uporabnika (tretji odstavek 226. člena),

18. zavrnitev soglasja za zadevnega naročnika ali uporabnika ni brezplačna (tretji odstavek 226. člena),

19. pri uporabi govornih telefonskih klicev ne upošteva določb tretjega, četrtega in petega odstavka 217. člena tega zakona (tretji odstavek 226. člena),

20. pri neposrednem trženju z uporabo elektronskih komunikacij uporablja skrito ali prikrito identiteto ali neveljavni naslov ter vabi prejemnike, da obiščejo spletne strani, ki so v nasprotju z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu (peti odstavek 226. člena).

(2) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 300 do 1.000 eurov se kaznuje posameznik, ki storit prekršek iz prvega odstavka tega člena.

302. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje pravna oseba, če uporablja radijske frekvence, predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev brez veljavnega radioamaterskega dovoljenja ali brez veljavnega radioamaterskega dovoljenja CEPT (prvi in drugi odstavek 40. člena), ali če uporablja radijske frekvence, predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev, v nasprotju z določili splošnega akta agencije (peti odstavek 40. člena).

(2) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 500 eurov se kaznuje posameznik:

1. če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena ali

2. če kljub opozorilu centra za sprejem komunikacije v sili, da zlorablja komunikacijo v sili, najmanj trikrat v enem dnevu kliče številko za komunikacijo v sili (dvanajsti odstavek 200. člena).

303. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku**)**

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

XVIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

304. člen

(obstoječa obvestila)

Fizične in pravne osebe, ki so pisno obvestile agencijo na podlagi prvega odstavka 5. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US, 81/15 in 40/17; v nadaljnjem besedilu: Zakon o elektronskih komunikacijah), da nameravajo zagotavljati javna komunikacijska omrežja oziroma izvajati javne komunikacijske storitve, še naprej opravljajo dejavnost v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v tem zakonu.

305. člen

(obstoječa omrežja na tujem zemljišču)

(1) Lastniki zemljišč, po katerih potekajo ali na katerih se gradijo ali postavljajo elektronska komunikacijska omrežja, morajo dovoliti nadaljnjo uporabo svojih zemljišč za potrebe gradnje ali postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja, če so sami ali njihovi pravni predniki pisno izrazili strinjanje s takšno uporabo ali če pravico gradnje operaterji izkažejo z gradbenim dovoljenjem.

(2) Pravica operaterja, ki izhaja iz obveznosti lastnikov zemljišča iz prejšnjega odstavka, vsebuje upravičenja, ki jih vsebuje služnost po tem zakonu, izvrševati pa jo je treba v skladu z določbami 26. člena tega zakona.

306. člen

(obstoječe odločbe in postopki)

(1) Odločbe, ki so bile izdane na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah in so vezane na roke, ki se v času začetka veljavnosti tega zakona še niso iztekli, se lahko spremenijo, razveljavijo ali prenehajo veljati pod pogoji in na način, kakor so določeni s tem zakonom.

(2) Postopki, ki sta jih vodila Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije in Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah in ki do uveljavitve tega zakona še niso dokončani, se nadaljujejo v skladu z določbami tega zakona.

(3) Postopki dodeljevanja javnih sredstev, ki so se začeli na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah oziroma na podlagi predpisov v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah, se zaključijo v skladu s predpisi, ki so bili veljavni v času začetka postopka.

307. člen

(podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom)

(1) Ne glede na določbo 66. člena tega zakona se lahko odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom, ki so bile izdane po 21. decembru 2020 in pred uveljavitvijo tega zakona, na predlog imetnika z odločbo podaljšajo za pet let. Z odločbo, ki jo agencija izda po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, se podaljša pravica uporabe posameznih radiofrekvenčnih pasov in določi sorazmeren znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine.

(2) V primeru podaljšanja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc iz prejšnjega odstavka se določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc, plača po desetih letih od izdaje prvotne odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Ta je prihodek proračuna. Znesek plačila se določi v sorazmerni vrednosti zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, plačanega ob izdaji prvotne odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ter se revalorizira s časovno vrednostjo denarja.

(3) Vloga za podaljšanje odločbe iz prvega odstavka tega člena mora biti na agencijo vložena najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

308. člen

(objava informacij o pravicah uporabe radijskih frekvenc, ki jih je mogoče prenesti ali oddati v najem)

Agencija informacije iz sedmega odstavka 68. člena tega zakona objavi na svojih spletnih straneh v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

309. člen

(zahteve za medobratovalnost drugih radijskih sprejemnikov)

Zahteve za medobratovalnost drugih radijskih sprejemnikov iz drugega odstavka 93. člena tega zakona se uporabljajo od 1. januarja 2023.

310. člen

(objava pregleda zasedenosti elementov oštevilčenja)

Agencija prvi pregled zasedenosti elementov oštevilčenja iz četrtega odstavka 97. člena tega zakona objavi v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

311. člen
(zagotavljanje opreme in storitev s strani dobaviteljev z visokim tveganjem)

(1) Operater mobilnega komunikacijskega omrežja iz prvega odstavka 115. člena tega zakona izvede oceno tveganj za dobavitelje njegove obstoječe opreme in za njegove obstoječe ponudnike storitev podpore tretje ravni v skladu z drugim, tretjim in četrtim odstavkom 115. člena tega zakona najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve splošnega akta iz šestega odstavka 115. člena tega zakona.

(2) Ne glede na ugotovljena tveganja iz prejšnjega odstavka glede dobaviteljev njegove obstoječe opreme in ne glede na omejitev uporabe opreme tveganih dobaviteljev iz petega odstavka 115. člena tega zakona glede na rok iz prvega odstavka 116. člena tega zakona lahko operater iz prejšnjega odstavka uporablja obstoječo opremo dobaviteljev z visokim tveganjem do konca njene življenjske dobe, vendar najdlje še sedem let od objave informacije o izdani odločbi glede določitve konkretnega dobavitelja z visokim tveganjem v Uradnem listu Republike Slovenije po petem odstavku 116. člena tega zakona.

(3) Ne glede na ugotovljena tveganja iz prvega odstavka tega člena glede njegovih ponudnikov storitev podpore tretje ravni in ne glede na omejitev uporabe takšnih storitev s strani

dobaviteljev z visokim tveganjem iz petega odstavka 115. člena tega zakona glede na rok iz prvega odstavka 116. člena tega zakona lahko operater iz prvega odstavka tega člena ohrani zagotavljanje storitev podpore tretje ravni s strani dobaviteljev z visokim tveganjem do izteka medsebojnih pogodb, vendar najdlje še sedem let od objave informacije o izdani odločbi glede določitve konkretnega dobavitelja z visokim tveganjem v Uradnem listu Republike Slovenije po petem odstavku 116. člena tega zakona.

312. člen

(objava smernic in informacij o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop)

Agencija smernice in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop iz osmega odstavka 130. člena tega zakona objavi na svojih spletnih straneh v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

313. člen

(veljavnost odločbe o imenovanju izvajalca univerzalne storitve)

Dosedanji izvajalec univerzalne storitve po uveljavitvi tega zakona še naprej izvaja univerzalno storitev na podlagi odločbe, izdane v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah, do poteka veljavnosti te odločbe.

314. člen

(uskladitev pravilnika)

Minister, pristojen za invalidsko varstvo, uskladi Pravilnik o tehničnih pripomočkih in prilagoditvah vozila (Uradni list RS, št. 71/14, 37/17 in 57/18) z določbo prvega odstavka 175. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

315. člen

(javno obveščanje in alarmiranje)

Izvajalci javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke zagotovijo obveščanje in alarmiranje končnih uporabnikov prek javnega mobilnega omrežja v skladu z 201. členom tega zakona najkasneje do 21. junija 2022.

316. člen

(uskladitev splošnih pogojev)

Operaterji morajo svoje splošne pogoje prilagoditi določbam tega zakona v devetih mesecih po njegovi uveljavitvi.

317. člen

(izdaja podzakonskih aktov)

(1) Rok za izdajo podzakonskih aktov, ki so po tem zakonu obvezni, je največ šest mesecev od uveljavitve tega zakona, razen za podzakonski akt iz tretjega odstavka 201. člena, za katerega je rok tri mesece od uveljavitve zakona.

(2) Do uveljavitve uredbe iz tretjega odstavka 20. člena tega zakona se uporablja 11. člen Zakona o elektronskih komunikacijah.

318. člen

(spremembi zakona, ki ureja informacijsko varnost)

V Zakonu o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18 in 95/21) se v petem odstavku 21. člena in v petem odstavku 22. člena besedilo »Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zdrži njene izvršitve.« nadomesti z besedilom »Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor. Tožba v upravnem sporu se vloži na sedežu upravnega sodišča Republike Slovenije. Postopek je nujen in prednosten.«.

319. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji podzakonski predpisi, splošni akti in statut, izdani na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah:

1. Splošni akt o razčlenjenem računu (Uradni list RS, št. 99/13),

2. Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-4) (Uradni list RS, št. 10/18, 46/19 in 139/20),

3. Splošni akt o varnosti omrežij in storitev (Uradni list RS, št. 75/13 in 64/15),

4. Splošni akt o pogojih za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih radioamaterski in radioamaterski satelitski storitvi (Uradni list RS, št. 68/13 in 48/18),

5. Splošni akt o načinu upoštevanja meril glede nudenja cenovnih opcij in za določitev paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami v okviru zagotavljanja univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 62/13),

6. Splošni akt o zbiranju, uporabi in dajanju podatkov o razvoju trga elektronskih komunikacij (Uradni list RS, št. 77/16 in 58/19),

7. Splošni akt o obliki in načinu objave obvestila o spremembi pogojev iz naročniške pogodbe (Uradni list RS, št. 62/13 in 43/17),

8. Splošni akt o posredovalnem postopku (Uradni list RS, št. 62/13),

9. Splošni akt o zahtevah za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (Uradni list RS, št. 44/13),

10. Sklep o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 41/13 in 66/17),

11. Splošni akt o razvrščanju programov v javnih digitalnih televizijskih omrežjih (Uradni list RS, št. 48/13),

12. Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 31/13, 21/16, 15/17 in 72/18),

13. Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 30/13, 33/13 – popr., 40/13 – popr., 81/14, 21/16, 63/16 in 64/19),

14. Splošni akt o prenosljivosti številk (Uradni list RS, št. 62/13, 23/18 in 77/18),

15. Splošni akt o načrtu oštevilčenja (Uradni list RS, št. 62/13, 107/13 – popr. in 41/18),

16. Splošni akt o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalen dostop do interneta (Uradni list RS, št. 27/18 in 21/21),

17. Splošni akt o kakovosti univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 27/18 in 21/21),

18. Splošni akt o vsebini in obliki obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev (Uradni list RS, št. 62/13),

19. Splošni akt o velikosti številskih blokov, za pridobitev katerih je treba vlogi priložiti projekt (Uradni list RS, št. 62/13 in 72/18),

20. Splošni akt o vsebini in obliki vloge za izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 62/13 in 72/18),

21. Splošni akt o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 27/18),

22. Splošni akt o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture (Uradni list RS, št. 9/18),

23. Splošni akt o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture (Uradni list RS, št. 12/18),

24. Splošni akt o minimalnih zahtevah pri načrtovanju in izvedbi dostopovnih in razdelilnih točk (Uradni list RS, št. 39/18),

25. Splošni akt o spremljanju in nadzoru porabe podatkovnih storitev (Uradni list RS, št. 9/18),

26. Splošni akt o storitvah dostopa do interneta in s tem povezanih pravic končnih uporabnikov (Uradni list RS, št. 54/19),

27. Splošni akt o uporabi sistema RDS in identifikaciji v DAB omrežjih (Uradni list RS, št. 67/15),

28. Splošni akt o omejitvah signalov analognih zvokovnih radiodifuznih postaj (Uradni list RS, št. 44/13),

29. Statut Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/18),

30. Uredba o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov (Uradni list RS, št. 69/13, 1/17 in 170/20),

31. Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 38/14),

32. Uredba o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo (Uradni list RS, št. 79/13),

33. Pravilnik o načinu izvajanja 153. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 73/13),

34. Pravilnik o kakovosti storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113 (Uradni list RS, št. 17/18),

35. Pravilnik o enostavnih komunikacijskih objektih in vzdrževanju komunikacijskih objektov (Uradni list RS, št. 77/13),

36. Pravilnik o opremi in vmesnikih za zakonito prestrezanje informacij (Uradni list RS, št. 89/13),

37. Pravilnik o vodenju in vsebini podatkov o komunikacijskih omrežjih in pripadajoči infrastrukturi, omrežnih priključnih točkah in drugih elektronskih komunikacijskih omrežjih (Uradni list RS, št. 19/18),

38. Pravilnik o službeni izkaznici pooblaščene osebe Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 11/15).

(2) Podzakonski predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do izdaje podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona.

320. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o elektronskih komunikacijah in naslednji podzakonski predpisi, izdani na njegovi podlagi:

1. Splošni akt o pretvorbi številk v ENUM – številke (Uradni list RS, št. 62/13),

2. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji (Uradni list RS, št. 6/19),

3. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za razvezan dostop do krajevne zanke (Uradni list RS, št. 62/13 in 6/19),

4. Pravilnik o kategorijah potrošnikov, ki so upravičeni do posebnih cenovnih opcij ali paketov (Uradni list RS, št. 105/13).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07, 85/10, 47/12 in 109/12 – ZEKom-1).

321. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

V poglavju o splošnih določbah predlog zakona enako kot v obstoječem Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US, 81/15 in 40/17; v nadaljevanju: ZEKom-1) določa vsebino zakona, njegov namen in opredeljuje uporabljene izraze.

K 1. členu (vsebina zakona)

Predlog člena pojasnjuje vsebino zakona, ki je povzeta po 1. členu ZEKom-1. Predlog člena prek svojih določb ureja vse vidike prenosa sporočil po vseh vrstah elektronskih komunikacijskih omrežij s pomočjo elektronskih storitev, v vsebino teh sporočil pa ne posega. Predlog zakona zato ureja pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ureja zagotavljanje univerzalne storitve, zagotavljanje konkurence, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, določa pogoje za omejitev lastninske pravice, določa pravice uporabnikov, ureja varnost omrežij in storitev, vključno v luči tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije ter delovanje v stanjih ogroženosti, zagotavlja uresničevanje in ureja varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev, ureja reševanje sporov na področju tega zakona, ureja pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) kot neodvisnega regulativnega organa ter pristojnosti drugih organov, ki opravljajo naloge po tem zakonu, ter druga vprašanja, povezana z elektronskimi komunikacijami.

Na pobudo agencije in Sveta za radiodifuzijo se zaradi obsoletnosti določb, ki so bile že konzumirane in se nanašajo na prehod z analogne radiodifuzije televizijskih programov na digitalno, ki je že zaključen, s predlogom zakona razveljavlja Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07, 85/10, 47/12 in 109/12 – ZEKom-1; v nadaljnjem besedilu: ZDRad). Preostale določbe, ki so še relevantne za upravljanje radiofrekvenčnega spektra za digitalno radiodifuzijo, se ob upoštevanju potrebnih popravkov prenesejo v ta zakon.

K 2. členu (namen zakona)

Predlog člena pojasnjuje namen zakona podobno kot v ZEKom-1. Namen zakona je pospeševanje razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno s spodbujanjem investicij z nižanjem stroškov gradnje oziroma postavitve teh omrežij ter razvoja storitev v Republiki Sloveniji, in s tem gospodarskega in družbenega razvoja v državi, vključno z razvojem informacijske družbe, dostop do zelo visokozmogljivih omrežij in njihova uporaba za vse državljane in podjetja v Evropski uniji kot tudi razvijanje notranjega trga EU in uveljavljanje legitimnih interesov vseh njenih državljanov. Glede na navedeno zakon stremi k zagotavljanju učinkovite konkurence, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, univerzalne storitve in k varstvu pravic končnih uporabnikov. Poseben poudarek je dan skrbi za skupine, ki so pri dostopu do elektronskih komunikacij prikrajšane zaradi socialnega položaja ali invalidnosti (uporabniki invalidi in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami), ter zagotavljanju pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih

komunikacijskih storitev, kot tudi okrepljenih pravil glede zagotavljanja varnosti omrežij in storitev, vključno v luči obvladovanja tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije.

V primerjavi z ZEKom-1 je v skladu s cilji Direktive 2018/1972/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/1972/EU) izpostavljen dodaten cilj glede povezljivosti, in sicer dostop do zelo visokozmogljivih omrežij in njihova uporaba za vse državljane in podjetja v Evropski uniji. Cilj glede povezljivosti na eni strani pomeni prizadevanja za gospodarsko vzdržna omrežja in storitve s čim večjo možno zmogljivostjo na določenem območju in na drugi strani prizadevanja za teritorialno kohezijo v smislu združevanja zmogljivosti, ki so na voljo na različnih območjih. Kriza zaradi covid-19 je še dodatno pokazala, da je povezljivost za prebivalstvo in podjetja bistvena. Elektronska komunikacijska omrežja, zlasti zelo visokozmogljiva omrežja, so imela ključno vlogo pri odzivu na krizo, saj so omogočila delo, šolanje, zdravstvo ter osebno komunikacijo in razvedrilo na daljavo.

Ob tem pa je bilo treba hkrati upoštevati, da imajo nove tehnologije pomembno vlogo pri razvoju naslednjih generacij mobilnih elektronskih komunikacijskih omrežij, trenutno še posebej pri razvoj pete generacije (5G) mobilnih elektronskih komunikacijskih omrežij (v nadaljnjem besedilu: omrežja 5G). Ta omrežja bodo nudila veliko gospodarskih priložnosti in so pomembna podlaga za digitalno in zeleno preobrazbo na različnih področjih gospodarskega in družbenega življenja, kar bi lahko vplivalo tako rekoč na vse vidike življenja državljanov. Kibernetska varnost omrežij 5G je zato bistvenega pomena, ne samo za zaščito gospodarstev, družb in demokratičnih procesov, ampak tudi za zagotovitev verodostojne digitalne preobrazbe, ki bo koristila vsem državljanom. Posledično je bilo tudi pri namenu zakona hkrati treba poudariti tudi pomen okrepljenih pravil glede zagotavljanja varnosti omrežij in storitev, vključno v luči obvladovanja tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije.

V drugem odstavku 2. člena predloga so v skladu z zahtevami direktiv in Navodili za pripravo nacionalnih predpisov, s katerimi se izvajajo odločbe in sklepi Evropske unije ter prenašajo določbe direktiv Evropske unije v pravni red Republike Slovenije. Direktiva 2018/192/EU, ki je bila sprejeta konec leta 2018, je posegla v obstoječi regulativni okvir za področje elektronskih komunikacij, in sicer spreminja štiri direktive tega okvira, to je Direktivo 20002/19/ES, Direktivo 2002/20/ES, Direktivo 2002/21/ES in Direktivo 2002/22/ES, kot so bile spremenjene z Direktivama 2009/136/ES in 2009/140/ES. Poleg te direktive se s predlogom zakona prenašajo še Direktiva 2002/58/ES, v katero Direktiva 2018/1972/EU ni posegla, Direktiva 2002/77/ES in Direktiva 2014/61/EU.

K 3. členu (pomen izrazov)

V predlogu člena se pojasnjujejo uporabljeni izrazi podobno kot v ZEKom-1 ob upoštevanju novih oziroma spremenjenih opredelitev, ki jih je prinesla Direktiva 2018/1972/EU v skladu z načelom tehnološke nevtralnosti ali tehnološkim razvojem. Prav tako so bile prevzete relevantne opredelitve izrazov iz ZDRad (digitalna radiodifuzija, multipleks, operater multipleksa in ponudnik vsebin). Posamezne opredelitve izrazov, ki se v predlogu tega zakona ne uporabljajo več, so izpuščene tudi med opredelitvami izrazov.

Tako predlog zakona ne uporablja več izraza »javno dostopna telefonska storitev«, pod katerim smo doslej razumeli tradicionalne analogne telefonske storitve, temveč je izraz nadomeščen s sodobnejšim in tehnološko bolj nevtralnim izrazom »govorne komunikacijske

storitve«. Prav tako se spreminja opredelitev »elektronske komunikacijske storitve«, ki obsega tri vrste storitev, ki se lahko deloma pokrivajo, in sicer storitev dostopa do interneta v skladu z opredelitvijo iz 2. točke drugega odstavka 2. člena Uredbe 2015/2120/EU, medosebne komunikacijske storitve (te ločimo v dve kategoriji, in sicer medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke in številčno neodvisne medosebne komunikacijske storitve) ter storitve, ki obsegajo v celoti ali pretežno prenos signalov. Elektronska komunikacijska storitev se običajno izvaja za plačilo, pri čemer je treba pojem plačila razlagati širše, in sicer v skladu z uvodno izjavo 16 k Direktivi 2018/1972/EU zajema tudi na primer primere, ko izvajalec storitev od končnega uporabnika zahteva osebne podatke v smislu Uredbe 2016/679/EU ali druge podatke, končni uporabnik pa te podatke zavestno (posredno ali neposredno) posreduje izvajalcu. Zajemati bi moral tudi primere, ko končni uporabnik dovoli dostop do informacij, ne da bi jih aktivno posredoval, na primer do osebnih podatkov, vključno z naslovom IP, ali drugih informacij, ki se generirajo samodejno, kot so informacije, ki jih zbirajo in posredujejo piškotki.

Medosebne komunikacijske storitve so storitve, ki omogočajo medosebno in interaktivno izmenjavo informacij, obsegajo pa storitve, kot so tradicionalni govorni klici med dvema posameznikoma, in tudi vse vrste elektronske pošte, storitve sporočanja in skupinski klepet. Medosebne komunikacijske storitve obsegajo samo komunikacijo med omejenim (določnim) številom končnih uporabnikov, ki jih izbere pobudnik komunikacije. Storitve, ki ne ustrezajo tem značilnostim, kot so na primer linearna radiodifuzija, video na zahtevo, spletna mesta, družabna omrežja, blogi ali izmenjava informacij med napravami, se ne bi smele šteti za medosebne komunikacijske storitve.

Za medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke, (t. i. storitve OTT), se uporablja samo določen nabor obveznosti, kadar je to v javnem interesu. Kot izhaja iz uvodne izjave 18 k Direktivi 2018/1972/EU, je upravičeno, da se medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke obravnavajo drugače kot številčno neodvisne, saj prve potekajo v javno zagotovljenem interoperabilnem sistemu in imajo koristi od njega.

Zaradi prenosa Direktive 2018/1972/EU so nove tudi naslednje opredelitve izrazov: center za sprejem komunikacije v sili, harmonizirani radiofrekvenčni spekter, informacija o lokaciji kličočega, interventna storitev, komunikacija v sili, maloobmočna brezžična dostopovna točka, najprimernejši center za sprejem komunikacije v sili, radijsko lokalno omrežje, souporaba radiofrekvenčnega spektra, storitev celotnega pogovora, terminalska oprema, varnost omrežij in storitev, varnostni incident in zelo visokozmogljivo omrežje. Ob slednjem opozarjamo, da je razlikovanje med zelo visokozmogljivim omrežjem (iz Direktive 2018/1972/EU) in širokopasovnim omrežjem visokih hitrosti (iz Direktive 2014/61/EU) namensko. Gre za dve vrsti omrežij, pri čemer je prvo omrežje podmnožica drugega (zelo visokozmogljiva omrežja so tudi širokopasovna omrežja visokih hitrosti, medtem ko obratno to ne velja vedno). Opredelitvi izrazov tako nista medsebojno zamenljivi.

V zvezi z opredelitvijo komunikacij v sili v skladu z uvodno izjavo 285 k Direktivi 2018/1972/EU pojasnjujemo, da so komunikacije v sili komunikacijska sredstva, ki med drugim vključujejo govorne komunikacijske storitve, SMS-sporočila, video komunikacije ali druge vrste komunikacij, ki jih je center za sprejem komunikacije v sili tehnično sposoben sprejeti, na primer besedilo v realnem času, storitve celotnega pogovora ali prenosa besedila.

Zaradi načina prenosa Direktive 2018/1972/EU na področju varnosti omrežij in storitev v sektorju elektronskih komunikacij ob hkratnem približevanju ureditve sistemskemu zakonu v

Republiki Sloveniji za področje informacijske varnosti (Zakon o informacijski varnosti, Uradni list RS, št. 30/18 in 95/21); v nadaljnjem besedilu ZInfV) z njegovimi podzakonskimi predpisi in sistemskemu zakonu s področja kritične infrastrukture (Zakon o kritični infrastrukturi, Uradni list RS, št. 75/17; v nadaljnjem besedilu ZKI) ter zaradi dodatnega nacionalnega urejanja področja varnosti omrežij in storitev ter delovanja v stanjih ogroženosti v sektorju elektronskih komunikacij, je bilo (glede na obstoječo ureditev v ZEKom-1) treba dodati še naslednje opredelitve izrazov: kibernetska varnost, kibernetski napad, ključni deli sistema varnosti države, ponudniki storitev podpore tretje ravni, sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP), sistem upravljanja varovanja informacij (SUVI), sistem upravljanja varnosti (vključuje SUVI in SUNP), storitev podpore tretje ravni, varnost omrežij in storitev, varnostni incident in upravljavci kritične infrastrukture. Zaradi pripombe Ministrstva za pravosodje ter istočasnega približevanja terminologiji ZInfV je dosedanji izraz »Izjemna stanja« nadomeščen z izrazom »Stanja ogroženosti javnih komunikacijskih omrežij (v nadaljnjem besedilu: stanja ogroženosti)«, hkrati pa je bila še dodatno precizirana opredelitev tega termina ob izrecnem sklicu na zakon, ki ureja naravne in druge nesreče.

Opredelitev infrastrukturnega operaterja ostaja nespremenjena. Kljub temu zaradi večje jasnosti pojasnjujemo, katere subjekte zajema opredelitev. Infrastrukturni operater je torej operater omrežja elektronskih komunikacij ter fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja fizično infrastrukturo, namenjeno zagotavljanju gospodarske javne infrastrukture, kot je opredeljena s področno zakonodajo. Gre za zagotavljanje storitev proizvodnje, prenosa ali distribucije plina, električne energije, vključno z javno razsvetljavo, ogrevanja, vode, vključno z odstranjevanjem ali čiščenjem odpadnih voda ter odplak in drenažnimi storitvami, ter zagotavljanje prevoznih storitev, vključno z železnicami, cestami, pristanišči in letališči.

II. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJSKIH OMREŽIJ IN STORITEV

K 4. členu (zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev)

Predlog člena ohranja vsebino 4. člena ZEKom-1, v skladu s katero lahko vsakdo zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvaja elektronske komunikacijske storitve, če pri tem ne krši zakona in njegovih podzakonskih predpisov, in v skladu z drugo veljavno zakonodajo, če s tem ne ogroža javnega reda, življenja in zdravja ljudi ter javne varnosti in obrambe države.

K 5. členu (obvestilo)

Predlog člena večinoma ohranja vsebino 5. člena ZEKom-1. V skladu s pristopom splošne odobritve, kot je določen z regulativnim okvirom EU, se za zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanje javnih komunikacijskih storitev ne zahteva posebna odločba oziroma drugi upravni akt. Operaterji, razen izvajalcev medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, morajo agencijo predhodno obvestiti le o začetku, spremembi ali prenehanju zagotavljanja javnega komunikacijskega omrežja ali izvajanja javne komunikacijske storitve. Ker se za medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke, ne uporabljajo elementi oštevilčenja, prav tako pa ne potekajo v javno zagotovljenem interoperabilnem sistemu, ni primerno, da bi se za take vrste storitev uporabljal režim splošne odobritve. Glede na navedeno izvajalcem teh storitev ni treba obveščati agencije niti niso zavezanci za plačilo agenciji na podlagi obvestila.

V tretjem odstavku so določeni podatki, ki jih mora vsebovati obvestilo, pri čemer je vsebina povzeta po določbi četrtega odstavka 12. člena Direktive 2018/1972/EU. V skladu z direktivo države članice namreč ne smejo nalagati dodatnih informacij. Vsebino in obliko obvestila bo agencija določila s splošnim aktom, pri čemer bo morala upoštevati tudi smernice BEREC. Podatke iz obvestila agencija potrebuje za vzdrževanje uradne evidence operaterjev in za opravljanje nalog nadzora. V skladu z določbo osmega odstavka pa bo morala agencija o vpisu operaterja v uradno evidenco obvestiti tudi BEREC, ki naj bi z namenom učinkovitega čezmejnega usklajevanja, zlasti za vseevropske operaterje, vzpostavil in vzdrževal zbirko podatkov teh uradnih obvestil.

Po prejemu obvestila agencija operaterja vpiše v uradno evidenco in mu pošlje potrdilo o tem vpisu. Vpis v evidenco operaterjev nima konstitutivnega učinka in ni pogoj za izvrševanje pravic, ki jih ima operater po tem zakonu, temveč je zgolj deklarativne narave.

V skladu s predlaganim desetim odstavkom agencija po uradni dolžnosti iz uradne evidence izbriše operaterja, ki jo je obvestil o nameravanem prenehanju zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Prav tako agencija po uradni dolžnosti iz evidence izbriše operaterja, ki je sicer ni obvestil o prenehanju zagotavljanja omrežij ali storitev, vendar pa agencija na podlagi vpogleda v Poslovni register Slovenije ugotovi, da subjekt ne obstaja več. Gre za primere, ko agencija na podlagi vpogleda v Poslovni register Slovenije ugotovi, da subjekt ne obstaja več, ima zaprte vse poslovne račune, ne sprejema uradnih pošiljk, vendar pa ne obvesti agencije o nameravanem prenehanju dejavnost. Agencija bo takšnega operaterja lahko izbrisala iz uradne evidence operaterjev in s tem zmanjšala stroške, ohranjala preglednost in ažurnost podatkov.

K 6. členu (plačilo na podlagi obvestila)

Predlog člena ureja plačila na podlagi obvestila, kar je bilo doslej urejeno v 6. členu ZEKom-1. Zavezanci za plačilo agenciji so vsi operaterji, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja oziroma izvajajo javne komunikacijske storitve, razen medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, in so o tem v skladu s prvim odstavkom 5. člena predloga zakona obvestili agencijo. Ker za izvajalce medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, ne velja pristop splošne avtorizacije in tako nimajo obveznosti obvestiti agencije, tudi niso zavezanci za letno plačilo agenciji. Z zbranimi plačili agencija krije administrativne stroške, ki nastanejo z izvrševanjem določb tega zakona, kot so stroški mednarodnega sodelovanja, usklajevanja in standardizacije, analize trga, nadzorovanja izpolnjevanja obveznosti in drugega nadzora ter stroške priprave in uveljavitve odločb in podzakonskih aktov, sprejetih na podlagi tega zakona. Ta plačila pa ne krijejo stroškov upravljanja in nadzora radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja ter nalog iz poglavja o digitalni radiodifuziji, saj so za ta namen posebej zavezanci za letno plačilo agenciji imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma imetniki odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja. Ključ za določitev višine plačil v osnovi ostaja enak kot v ZEKom-1, torej se plačilo odmerja na podlagi prihodkov iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev ob upoštevanju izjem, kot jih je predvidela novela ZEKom-1C iz leta 2017 (glede prihodkov iz javnih komunikacijskih storitev mednarodnega prometa, ki v celoti izvira in se zaključi zunaj Republike Slovenije).

Kadar agencija utemeljeno sumi o resničnosti podatkov, ki jih je sporočil operater, lahko pregleda podatke in oceni prihodek. Kadar gre za obsežen in zahteven primer, agencija v ta

namen lahko na stroške operaterja izbere pooblaščenega revizorja, pri čemer mora upoštevati pravila o javnem naročanju.

K 7. členu (odmera plačil in njihovo plačevanje)

Predlog člena ureja odmero plačil in njihovo plačevanje na enak način, kot je bila vsebina urejena v 7. členu ZEKom-1. Plačila agencija za vsakega posameznega zavezanca odmeri z odločbo o odmeri plačila. Plačilo se odmeri enkrat letno, in sicer vnaprej za celotno koledarsko leto. V prvem letu, ko nastopi obveznost plačila, je zavezanec dolžan plačati le sorazmerni del plačila za mesece od nastanka obveznosti do konca leta. Enako velja za primere, ko je zavezanec prenehal zagotavljati javna komunikacijska omrežja oziroma izvajati javne komunikacijske storitve med letom, in sicer mora plačati sorazmerno plačilo za cele mesece od začetka leta do prenehanja obveznosti (vendar ne manj kot eno dvanajstino plačila).

K 8. členu (operaterji s posebnimi in izključnimi pravicami)

Določba o operaterjih s posebnimi ali izključnimi pravicami je nespremenjena glede na ureditev v 89. členu ZEKom-1 in sledi ureditvi iz 17. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 9. členu (nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja, torej izvaja nadzor nad zagotavljanjem javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanjem javnih komunikacijskih storitev.

III. GRADNJA OMREŽIJ IN PRIPADAJOČE INFRASTRUKTURE

Poglavje o gradnji omrežij ter pripadajoče infrastrukture večinoma ohranja vsebino ZEKom-1. Poglavje je bilo temeljiteje prenovljeno in dopolnjeno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah iz leta 2017 (ZEKom-1C), katerega prvenstvena naloga je bil prenos Direktive 2014/61/EU v pravni red RS.

K 10. členu (prostorsko načrtovanje, gradnja in vzdrževanje)

Predlog člena deloma ohranja vsebino 9. člena ZEKom-1. Javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura se štejeta za gospodarsko javno infrastrukturo, kar je v skladu z ureditvijo s področja urejanja prostora. V skladu s 5. točko prvega odstavka 3. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljevanju: ZUreP-2) so gospodarska javna infrastruktura objekti ali omrežja, ki so namenjeni opravljanju gospodarskih javnih služb v skladu z zakonom, ter objekti ali omrežja za druge namene v javnem interesu, ki so kot taki določeni z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti, kakor tudi drugi objekti in omrežja v splošni rabi.

Javna obravnava osnutka predloga zakona je izpostavila številne pomanjkljivosti veljavne ureditve, kjer za področje elektronskih komunikacij ni določen nosilec urejanja prostora. Glede na navedeno se predlaga določitev ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije, za nosilca urejanja prostora za področje načrtovanja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture. S tem se stremi k poenotenju pogojev za gradnjo javnih komunikacijskih omrežij v prostorskih aktih. Omogočeno bo upoštevanje vidika elektronskih komunikacij tudi pri sprejemanju državnega prostorskega načrta pri umeščanju večjih gradbenih projektov v prostor, kar bo pomembno zlasti v luči gradnje omrežij 5G. Pravočasno

načrtovanje gradnje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v sklopu drugih gradbenih projektov lahko bistveno zmanjša stroške gradnje in prispeva k zmanjševanju vplivov na okolje.

Gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, gradnja elektronskih komunikacijskih omrežij za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči ter drugih elektronskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava je v javno korist. V postopkih razlastitve oziroma drugega omejevanja lastninske pravice po določbah tega zakona se namreč uporabljajo predpisi o urejanju prostora, kolikor ni s tem zakonom določeno drugače. ZUreP-2 določa, da je razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice dovoljena le v javno korist in pod pogoji, ki jih je treba izkazati. Z zakonsko določbo, da je gradnja teh komunikacijskih omrežij v javno korist, je tako omogočeno sprožiti postopek razlastitve oziroma ustanovitve služnosti na tujih nepremičninah.

Kot doslej se spodbuja razvoj elektronskih komunikacij v smislu gradnje oziroma postavitve zmogljivosti tudi z določitvijo, da se vzdrževanje na komunikacijskih objektih šteje za vzdrževalna dela v javno korist v smislu predpisov o gradnji objektov. Vzdrževalna dela v javno korist so eksempflikativno našteta, ostala vzdrževalna dela pa predpiše minister, pristojen za elektronske komunikacije, skupaj z določitvijo enostavnih komunikacijskih objektov, za katera v skladu s predpisi o gradnji objektov ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja.

Vsa komunikacijska omrežja in pripadajoča infrastruktura morajo biti zgrajeni, kjer dejanske in tehnične možnosti to dopuščajo tako, da omogočajo skupno uporabo.

Sedmi odstavek 61. člena Direktive 2018/1972/EU določa pristojnost nacionalnih regulativnih organov za določitev lokacije omrežnih priključnih točk ob upoštevanju smernic BEREC. Glede na navedeno je v desetem odstavku vzpostavljena pravna podlaga za sprejem splošnega akta agencije, s katerim ta opredeli lokacije omrežnih priključnih točk.

K 11. členu (preglednost v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli)

Predlog člena večinoma ohranja določbo 9.a člena ZEKom-1, ki v skladu z vsebino 4. člena Direktive 2014/61/EU določa ukrepe za zagotavljanje preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli. Infrastrukturni operater je zavezan, da agenciji, ki v tem delu deluje kot enotna informacijska točka v skladu s tretjim odstavkom 4. člena Direktive 2014/61/EU, sporoči namero o načrtovani gradnji skupaj s pozivom zainteresiranim soinvestitorjem v komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, da izrazijo interes za vključitev teh omrežij v načrtovanje in za skupno gradnjo. V primerjavi z ZEKom-1 se podaljšujejo roki za sporočanje o nameri gradnje (vsaj 60 dni pred izdajo naročila za izdelavo projektne dokumentacije, ki je potrebna za pridobitev gradbenega dovoljenja, če gradbeno dovoljenje ni potrebno, pa vsaj 90 dni pred predvidenim začetkom izvajanja gradbenih del), saj kratki roki lahko zmanjšujejo možnost skupne gradnje zaradi spreminjanja prvotno načrtovane gradnje.

Ker v določenih primerih investicije iz prvega odstavka člena predloga lahko izvajajo tudi druge entitete, ki jih ni mogoče uvrstiti pod definicijo infrastrukturnega operaterja, to so subjekti znotraj javnega sektorja (npr. lokalne skupnosti), obveznost iz prvega odstavka velja tudi za druge investitorje v javna komunikacijska omrežja in investitorje v druge vrste gospodarske javne infrastrukture.

Pri nekaterih gradbenih delih določitev obveznosti sporočanja namere in čakanje na morebitnega soinvestitorja ni primerno. To velja zlasti za nujna vzdrževalna dela, ki morajo biti glede na svojo naravo ob ukrepih zaradi odprave napak in v drugih urgentnih stanjih izvedena takoj. Podobno velja za določene primere drugih vzdrževalnih del v javno korist (npr. zamenjave, prestavitve, nadgradnje priključkov, zamenjava naprav na različnih vrstah infrastrukture), kjer na primer glede na ozek odsek, na katerem se bodo opravljala dela, ni upravičeno pričakovati izraženega interesa po soinvestitorstvu in posledično sinergijskih učinkov, sporočanje namere in čakanje na morebiten odziv pa bi lahko neupravičeno odložilo izvedbo del. Glede na to je v tretjem odstavku določena izjema od sporočanja namere načrtovane gradnje za gradbena dela neznatnega pomena z vidika vrednosti, obsega ali trajanja, kjer ni možnosti za doseganje sinergijskih učinkov. Tako možnost sicer dopušča tudi Direktiva 2014/61/EU v petem odstavku 5. člena.

Vsebina sporočila o načrtovani gradnji je določena v skladu s prvim odstavkom 4. člena Direktive 2014/61/EU in zajema informacije o lokaciji in vrsti del, vključenih elementih omrežja, predvidenem datumu začetka del in njihovem trajanju ter kontaktni točki (podatki, na katerih je operater dosegljiv).

Operater omrežja lahko zaprosi infrastrukturnega operaterja za informacije, če jih ta ni že sam javno objavil v elektronski obliki (npr. na njegovih spletnih straneh) ali če niso dostopne na spletnih straneh agencije v okviru objavljenih pozivov investitorjem. Peti odstavek predloga člena v skladu z Direktivo 2014/61/EU tudi določa, da se lahko zaprosi za informacije za tekoča ali načrtovana dela na fizični infrastrukturi, za katera je bilo gradbeno dovoljenje že izdano ali postopek za izdajo gradbenega dovoljenja že teče ali je vložitev vloge za izdajo gradbenega dovoljenja predvidena v naslednjih šestih mesecih.

Če se operater omrežja in infrastrukturni operater ne moreta sama dogovoriti o dostopu do podatkov, o sporu na podlagi zahteve enega od njiju odloča agencija po postopku iz 286. člena tega predloga.

K 12. členu (skupna gradnja)

Predlog člena ureja skupno gradnjo, ki je bila doslej urejena v 10. členu ZEKom-1. V primerjavi z ZEKom-1 se nekoliko spreminja dolžnost obveščanja agencije o skupni gradnji. Obveščanje ni več dolžnost investitorja, temveč zainteresiranega soinvestitorja, ki je prijavil interes za skupno gradnjo, pri čemer obveščanje ni vezano na sklenjeno pogodbo, temveč na dejansko realizacijo skupne gradnje. Zainteresirani soinvestitor mora agencijo obvestiti najkasneje v 30 dneh po začetku gradnje. Po navedbah agencije je ta namreč obveščena o relativno majhnem številu sklenjenih pogodb o skupni gradnji, pri čemer po informacijah s terena do skupne gradnje sicer prihaja pogosteje.

Z vidika jasnosti in pravne varnosti se na koncu sedmega odstavka dodaja, da obveznost položitve dovolj zmogljive proste kabelske kanalizacije ne velja v primeru gradnje z javnimi sredstvi iz 20. člena tega predloga, to je z javnimi sredstvi za gradnjo širokopasovnega omrežja. V tem primeru na teh območjih namreč res ne ni zgrajenih ustreznih širokopasovnih komunikacijskih omrežij (sicer ne bi prišlo do angažmaja javnih sredstev za ta namen), vendar pa bo po izgradnji teh omrežij omogočen priklop vseh zainteresiranih uporabnikov kot tudi dostop vseh operaterjev do tega omrežja (tako zgrajena omrežja morajo biti namreč odprta). Z uporabo proste kabelske kanalizacije s strani tretjih oseb bi se tako porušil ekonomski model,

na katerem temelji gradnja takšnega širokopasovnega omrežja, in zasebni investitor v gradnjo vloženih sredstev ne bi mogel povrniti. Agencija lahko s splošnim aktom, ki ga izda za izvajanje tega in prejšnjega člena, določi še druge izjeme za primere, ko naložitev obveznosti ne bi bila sorazmerna glede na predvidene koristi od položitve prazne kabelske kanalizacije (npr. primeri gozdnih cest, situacije, ko predvidena gradbena dela ne vključujejo izkopov).

K 13. členu (prestavitev ali sprememba drugih napeljav ali poznejša gradnja drugih napeljav)

Predlog člena ohranja določbo 12. člena ZEKom-1 o prestavitvi ali spremembi drugih napeljav ali poznejši gradnji drugih napeljav. Operater lahko pod zakonsko določenimi pogoji v zahtevi za ustanovitev služnosti zahteva premestitev ali spremembo obstoječih drugih napeljav, pri čemer nosi stroške takšne premestitve ali spremembe.

K 14. členu (prestavitev in zaščita obstoječih komunikacijskih omrežij)

Predlog člena ohranja določbo 13. člena ZEKom-1. Določba o prestavitvi in zaščiti obstoječih objektov elektronskega komunikacijskega omrežja je osnova za zagotavljanje integritete, varnosti in nemotenega delovanja omrežja, saj se s prisotnostjo lastnika omrežja in njegovim strokovnim nadzorom pri izvedbi del preprečijo nestrokovni posegi v omrežja. V primeru nestrokovnega posega v omrežje lahko namreč pride do poškodb in s tem do prekinitve prometa, posledično pa do škode tako pri elektronskem komunikacijskem omrežju kot pri uporabnikih.

V skladu s tretjim odstavkom stroški prestavitve ali zaščite ne glede na določbe drugih zakonov bremenijo investitorja gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav, če investitor gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav ter lastnik omrežja, ki ga je treba prestaviti in zaščititi, s pogodbo ne določita drugače. Specialna ureditev velja ne glede na določbe drugih področnih zakonodaj, na primer drugega odstavka 67. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18), ki predvideva, da stroške prestavitve ali preureditve objektov in naprav krije njihov upravljavec, razen če to ni v nasprotju s pogoji iz soglasja direkcije za njihovo gradnjo. V skladu s predlagano določbo stroške prestavitve in zaščite, tudi v primeru gradnje/rekonstrukcije državnih in občinskih cest, krije investitor gradnje in ne lastnik omrežja.

K 15. členu (vpis v evidenco)

Predlog člena je nespremenjen v primerjavi s 14. členom ZEKom-1. Večje spremembe glede vpisa zahtevanih podatkov o komunikacijskih omrežjih in pripadajoči infrastrukturi v Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture (ZKGJI), ki ga vodi Geodetska uprava Republike Slovenije, je namreč prinesla že novela ZEKom-1C iz leta 2017, ki je v pravni red RS prenesla zahteve Direktive 2014/61/EU glede zagotavljanja dostopa do osnovnih informacij o obstoječi fizični infrastrukturi, ki je na voljo. Podatke o lokaciji in trasi, vrsti in trenutni uporabi komunikacijskega omrežja ter pripadajoči infrastrukturi, vključno s številom pripadajočih vodov, mora investitor ali upravljavec omrežja sporočiti Geodetski upravi RS. Obveznost vpisa velja za investitorje ali upravljavce vseh komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture (tako javnih kot drugih elektronskih komunikacijskih omrežij), razen za omrežja in pripadajočo infrastrukturo za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči. Investitorji ali upravljavci teh omrežij niso zavezani k pošiljanju podatkov za vpis v evidenco, lahko pa to storijo po lastni presoji. Tako kot je po eni strani razlog za dopustitev izjeme v tajnosti nekaterih podatkov s področja obrambe, tako je po drugi strani namreč v interesu teh investitorjev ali

upravljavcev, da se nekatere informacije o obstoječi fizični infrastrukturi vendarle vpišejo zaradi varovanja te infrastrukture, kadar pride do gradbenih in vzdrževalnih del drugih subjektov na območju, kjer je postavljena ta fizična infrastruktura.

Direktiva 2014/61/EU zahteva, da so na enotni informacijski točki objavljeni tudi podatki o kontaktnih točkah operaterjev. Ker se iz tehničnih razlogov podatki o kontaktni točki po posameznem objektu ne morejo voditi v zbirnem katastru, se agencija zavezuje, da od zavezancev za vpis podatkov v kataster pridobi podatke o njihovih kontaktnih točkah (podatek o kontaktu, na katerem je dostopen investitor oziroma upravljavec, npr. elektronski naslov, telefonska številka) in seznam s podatki o kontaktnih točkah objavi na spletnih straneh agencije.

Četrti odstavek določa obveznost sporočanja podatkov o obstoječem stanju in zmogljivosti omrežne priključne točke na fiksni lokaciji. Ti podatki morajo biti javno dostopni, da se izvajalcem omogoči storitev, da bodo lahko ponudili svoje storitve na že obstoječi infrastrukturi, hkrati pa se ti podatki uporabljajo tudi za angažiranje javnih sredstev za gradnjo širokopasovnih omrežij.

Vzpostavljena je pravna podlaga sprejem pravilnika ministra (kot že v ZEKom-1).

Agencija lahko za potrebe izvajanja tega zakona brez podvajanja obveznosti pošiljanja podatkov zahteva podatke o razpoložljivosti omrežij in objektov iz prvega odstavka tega člena. Pri tem mora agencija smiselno upoštevati 265. in 266. člen tega predloga, ki določata pravila zbiranja in dajanja podatkov in informacij.

Zaradi možnosti doseganja večjih sinergijskih učinkov pri investicijah v gradnjo širokopasovnih omrežij na osnovi boljšega pregleda nad obstoječo in razpoložljivo infrastrukturo je določena obveznost infrastrukturnih operaterjev, da sporočijo podatke za vpis v ZKGJI tudi za elektronska komunikacijska omrežja, ki niso javna (uporaba za lastne interne poslovne potrebe).

K 16. členu (dostop operaterja omrežja do podatkov o obstoječi fizični infrastrukturi)

Predlog člena ohranja vsebino 14.a člena ZEKom-1, ki prenaša 4. člen Direktive 2014/61/EU zvezi z zagotavljanjem preglednosti podatkov o obstoječi fizični infrastrukturi. Infrastrukturni operater mora omogočiti dostop do podatkov o obstoječi fizični infrastrukturi (če podatki niso vpisani v Zbirni kataster) v dveh mesecih od prejema pisne prošnje operaterja omrežja, pri čemer lahko dostop do podatkov zavrne, če je to potrebno zaradi varnosti in celovitosti omrežij, nacionalne varnosti, javnega zdravja ali varnosti. Podatke mora zagotoviti v obliki, kot sicer velja za vpis v evidenco na podlagi prejšnjega člena. Operaterju omrežja je omogočen tudi pregled na kraju samem. Osmi odstavek 4. člena Direktive 2014/61/EU zavezuje operaterja omrežja, da sprejme ustrezne ukrepe za varovanje zaupnosti ter operativnih in poslovnih skrivnosti. Ker 140. člen tega predloga operaterju omrežja omogoča dostop do neuporabljenih optičnih vlaken investitorja ali upravljavca druge gospodarske javne infrastrukture, je treba zagotoviti tudi dostop do podatkov o neuporabljenih optičnih vlaknih. Glede na navedeno se v skladu s sedmim odstavkom določbe tega člena smiselno uporabljajo tudi za podatke o neuporabljenih optičnih vlaknih.

K 17. členu (varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij)

Predlog člena na novo določa varovalni pas za elektronske komunikacije. Deseti odstavek 112. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17) je v okviru prehodnih določb do uskladitve z drugimi predpisi, vendar najkasneje do 1. junija 2021, predvidel varovalni pas tri metre tudi za vode, namenjene telekomunikacijskim storitvam, vključno s kabelskim razdelilnim sistemom. Po tem datumu se torej predvideva ureditev s področnimi predpisi. Določba o varovalnem pasu je primerljiva z načinom urejanja varovalnega pasu elektrike in sistemov zemeljskega plina iz Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo in 65/20). Pogoji, pod katerimi se v varovalnem pasu sme graditi, in pogoje, pod katerimi se smejo izvajati dela na območju varovalnih pasov, bodo določeni v pravilniku, ki ga bo izdal minister, pristojen za elektronske komunikacije, v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor in graditev.

K 18. členu (napoved postavitve omrežij)

Direktiva 2018/1972/EU v 22. členu prinaša novo določbo o geografskem pregledu postavitve omrežij. Določba je sestavljena iz dveh delov, in sicer iz geografskega pregleda o dosegu obstoječih elektronskih komunikacijskih omrežij, ki lahko zagotavljajo storitve širokopasovnega dostopa, in napovedi o dosegu širokopasovnih omrežij, tudi zelo visokozmogljivih omrežij v določenem obdobju. Prvi del je v Republiki Sloveniji že ustrezno implementiran prek 14. člena ZEKom-1, ki določa obveznost vpisa podatkov o elektronskih komunikacijskih omrežjih v ustrezno evidenco pri GURS, in tudi realiziran v praksi.

Za potrebe dodeljevanja javnih sredstev za gradnjo širokopasovnih omrežij je ZEKom-1 v 11.a členu urejal poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo širokopasovnih omrežij. 22. člen Direktive 2018/1972/EU je v tem pogledu nekoliko širši. Glede na navedeno se namesto dosedanjega 11.a člena predlagajo novi členi, ki bodo zaobjeli vse vidike, kot jih predvideva regulativni okvir, in hkrati ohranili podlago za pridobivanje potrebnih informacij za namen dodeljevanja javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij.

Agencija bo najmanj vsaka tri leta morala objaviti javni poziv za poizvedovanje po nameri investitorjev, da bodo v roku, ki ga določi agencija in ni krajši od treh let, gradili zelo visokozmogljiva omrežja ali bodo nadgradili ali razširili obstoječa omrežja tako, da bodo omogočala hitrost najmanj 100 Mb/s. V slednjem primeru gre za obstoječa bakrena in druga omrežja, ki v vseh pogledih niso nujno enako zmogljiva kot zelo visokozmogljiva omrežja.

Za lažje izvajanje tega člena se pričakuje tudi sprejem smernic BEREC, ki bodo agenciji v pomoč pri izvajanju nalog. Smernice bodo temeljile na obstoječih izkušnjah nacionalnih regulativnih oziroma drugih pristojnih organov pri tovrstnih pregledih.

K 19. členu (poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij)

Kadar bo organ javnega sredstva dodeljeval javna sredstva za namen gradnje širokopasovnih omrežij (npr. ko ministrstvo dodeljuje javna sredstva v okviru razpisov GOŠO), bo agencijo zaprosil za izvedbo poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij oziroma nadgradnji ali razširitvi obstoječih omrežij tako, da bodo omogočale prenosne hitrosti najmanj 100 Mb/s v smeri proti uporabniku v naslednjih treh letih. Tehnična izvedba poizvedovanja bo tako na strani agencije, ki bo operaterje obveščala tudi o morebitnem prekrivajočem tržnem interesu. Podrobnosti izvajanja tega člena bo določila agencija s splošnim aktom.

V skladu s predlogom desetega odstavka bo agencija morala na svojih spletnih straneh objavljati podatke o območjih s podhranjeno infrastrukturo in podatke o izkazanih namerah za gradnjo na podlagi prejšnjega in tega člena, kar bo povečalo preglednost in operaterjem omogočilo, da bodo pri oblikovanju svojih poslovnih načrtov lahko ocenili, kakšno konkurenco lahko pričakujejo od drugih omrežij.

K 20. členu (uporaba javnih sredstev)

Za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij se lahko uporabijo javna sredstva bodisi na podlagi nacionalnih predpisov bodisi na podlagi predpisov Evropske unije. Trenutno se sredstva dodeljujejo na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi 107. in 108. člena Pogodbe, zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2020/972, ki pa je v postopku spreminjanja oziroma dopolnjevanja na ravni Evropske unije. Zaradi lažjega spreminjanja pravil dodeljevanja javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij v skladu s hitro spreminjajočo se sekundarno zakonodajo EU se namesto urejanja vsebine v samem zakonu (kot je to urejeno v 11. členu ZEKom-1) vzpostavlja pravna podlaga za sprejem uredbe, s katero bo vlada podrobneje določila pogoje za uporabo javnih sredstev.

K 21. členu (sklepanje pogodb o tržnem interesu)

Predlog člena ohranja vsebino 11.a člena ZEKom-1 ob upoštevanju potrebnih popravkov glede na prenos same izvedbe poizvedovanja po tržnem interesu z ministrstva na agencijo. Ker bi poleg ministrstva javna sredstva na podlagi prejšnjega člena lahko dodeljevali tudi drugi organi javnega sektorja (npr. lokalne skupnosti), je pristojnost sklepanja pogodb o izkazanem tržnem interesu z investitorjem zapisana generično za organe javnega sektorja. V pogodbi se lahko določi tudi pogodbena kazen za primer neizpolnitve izkazanega tržnega interesa. Če javna sredstva dodeljuje lokalna skupnost, lahko pooblasti ministrstvo za sklepanje pogodb po tem členu, saj manjše lokalne skupnosti morda ne razpolagajo z dovolj tehničnega znanja oziroma kadrovskimi resursi.

K 22. členu (nadzor)

Nadzor nad določbami poglavja o gradnji (razen določb o uporabi javnih sredstev in o sklepanju pogodb o tržnem interesu) opravlja agencija, pri tem pa, kjer je to primerno in potrebno, sodeluje z inšpektorjem, pristojnim za gradbene zadeve. Sodelovanje med pristojnimi inšpekcijskimi organi je sicer predvideno tudi po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor.

IV. RAZLASTITEV IN OMEJITVE LASTNINSKE PRAVICE

Poglavje o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice vsebuje določbe IV. poglavja ZEKom-1, pri čemer ne prinaša vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev.

K 23. členu (odvzem ali omejitev lastninske ali druge stvarne pravice pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij)

Predlog v tem delu vsebinsko v celoti povzema rešitve 16. člena ZEKom-1. Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah se lahko odvzame ali omeji v javno korist, kadar je to potrebno zaradi gradnje, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja javnih komunikacijskih

omrežij in pripadajoče infrastrukture. Kot razlastitveni oziroma služnostni upravičenec tako lahko v skladu s petim odstavkom tega člena poleg lokalnih skupnosti in RS, ki so kot upravičenci določeni že z ZUreP, nastopa tudi fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja in želi na tuji nepremičnini, nad njo ali pod njo izvesti dela iz prvega odstavka (gradnja, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture). Zaradi potrebe po čimprejšnji gradnji gre pri odločanju o razlastitvi ali ustanovitvi služnosti v korist operaterja omrežja vedno za nujen primer v smislu ZUreP.

V petem odstavku je tako kot doslej urejen institut ugotavljanja prevlade ene javne koristi nad drugo. Ker je veliko nepremičnin, za katere bi bila potrebna pridobitev služnosti za namen gradnje, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, v lasti Republike Slovenije, je bila že z ZEKom-1C predlagana rešitev, v skladu s katero je v določenih primerih možna ustanovitev služnosti tudi na nepremičninah v lasti Republike Slovenije za ta namen. V primerih, ko ne pride do pogodbene ustanovitve služnosti (ko posamezni upravljavec državnega premoženja torej ne želi skleniti takšne pogodbe), o morebitni ustanovitvi služnosti na predlog operaterja omrežja, ki želi pridobiti služnost, odloča Vlada RS v postopku prevlade ene javne koristi nad drugo (upoštevati je namreč treba tudi zasledovanje drugih javnih koristi, npr. varstvo kmetijskih zemljišč in gozdov). Vlada RS tako odloča o koliziji javnih interesov in bodisi upravljavcu državnega premoženja naloži sklenitev pogodbe bodisi predlog operaterja omrežja zavrne.

K 24. členu (omrežja za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči)

Predlog člena ohranja določbo 17. člena ZEKom-1 in komunikacijskim omrežjem za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči dodeljuje enak položaj glede pravic gradnje, postavitve, obratovanja ali njihovega vzdrževanja kot javnim komunikacijskim omrežjem in pripadajoči infrastrukturi. Tako so graditev, postavitev, obratovanje in vzdrževanje elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči v javno korist (tako na nepremičninah v lasti oseb javnega prava kot na nepremičninah v zasebni lasti). Lastnik tovrstnega omrežja tako v postopku razlastitve ali ustanovitve služnosti nastopa kot razlastitveni oziroma služnostni upravičenec.

K 25. členu (ustanovitev služnosti na nepremičninah v lasti oseb javnega prava ob zgraditvi elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso javna komunikacijska omrežja)

Predlog člena ohranja določbo 18. člena ZEKom-1. Gradnja, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso javna in niso za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči, je v javno korist po tem zakonu, če je izvedena oziroma izvedeno na nepremičninah v lasti oseb javnega prava. V takšnem primeru lastnik omrežja nastopa kot služnostni ali razlastitveni upravičenec.

K 26. členu (služnost)

Predlog člena ohranja določbo 19. člena ZEKom-1. Služnost po tem zakonu je tako posebna oblika stvarne služnosti v javno korist, ki vsebuje upravičenja, našteta v prvem odstavku tega člena.

K 27. členu (ustanovitev služnosti)

Predlog člena večinoma ohranja vsebino 20. člena ZEKom-1 o ustanovitvi služnosti. Služnost se lahko sklene za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, kar pomeni, da gre za specialno določbo glede na zakon, ki ureja stvarne pravice. Služnostni upravičenec mora najprej poskusiti ustanoviti služnost sporazumno s predložitvijo predloga pogodbe, s katero predlaga tudi denarno nadomestilo. V primerih, ki se nanašajo na omejitev lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičninah pri gradnji, postavitvi, obratovanju ali vzdrževanju javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture iz 23. člena tega predloga, je obvezna sestavina pogodbe tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe. Ostali operaterji elektronskih komunikacijskih omrežij, ki se z lastnikom komunikacijskega objekta dogovorijo za njegovo skupno uporabo, imajo pravico prehoda služeče nepremičnine in dostopa do komunikacijskega objekta. Poudarjeno je, da ima imetnik pravice skupne uporabe upravičenja iz 26. člena tega predloga v obsegu, kot je to potrebno za izvajanje njegove pravice skupne uporabe. V skladu z določbo devetega odstavka je tudi v primeru pogodbe o ustanovitvi služnosti v korist drugega infrastrukturnega operaterja (za potrebe gradnje druge gospodarske javne infrastrukture) obvezna sestavina pogodbe o ustanovitvi služnosti določilo o dopustnosti skupne uporabe s strani operaterja omrežja, kar je treba upoštevati tudi pri višini denarnega nadomestila za služnost. Na ta način je omogočena skupna uporaba obstoječe fizične infrastrukture brez nepotrebnega odlašanja, ki bi ga povzročilo ponovno pridobivanje služnosti s strani operaterja omrežja. Višina denarnega nadomestila je s četrtim odstavkom tega člena omejena navzgor, medtem ko je v tem okviru omogočeno svobodno dogovarjanje, saj ima lahko služnostni upravičenec interes, da bo lažje dostopal do komunikacijskega omrežja, kar se bo lahko odrazilo tudi pri višini denarnega nadomestila (torej je lahko nadomestilo tudi nižje od zmanjšane vrednosti služeče nepremičnine ali dejanske škode in izgubljenega dobička). V primeru gradnje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture iz javnih sredstev na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti je služnost neodplačna.

Nekateri infrastrukturni operaterji opozarjajo na težave pri izvajanju 20. člena veljavnega ZEKom-1 v zvezi s sklepanjem služnosti za namen skupne uporabe infrastrukture za potrebe operaterjev omrežij. V skladu z določbami zakona, ki ureja energetiko, imajo npr. upravljavci energetske infrastrukture na zemljiščih, ki so v lasti oziroma postanejo last Republike Slovenije (izjema so vodna zemljišča) ter lokalnih skupnosti, za potrebe gradnje in prevzema objektov in zemljišč, ki so potrebni za prenos in distribucijo elektrike, z zakonom ustanovljeno služnost v javno korist za namen, ki izhaja iz prostorskega akta. Tako ustanovljena služnost je brezplačna. Tako prihaja do situacij, ko mora infrastrukturni operater, ki ima za svoje potrebe pravico do brezplačne služnosti, plačati nadomestilo za služnost za morebitno skupno uporabo s strani operaterja omrežja. Glede na navedeno predlog devetega odstavka vsebuje možnost, da se višina denarnega nadomestila v delu, ki se nanaša na skupno uporabo fizične infrastrukture s strani operaterjev omrežij, lahko določi tudi s sklenitvijo dodatka k pogodbi najpozneje deset dni pred izvedbo skupne uporabe.

V primerjavi z ZEKom-1 je dodana nova določba petega odstavka, s katero se po analogiji dosedanjega tretjega odstavka za primer skupne uporabe v primeru ustanovitve služnosti na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti kot obvezna sestavina pogodbe v korist operaterja omrežja določa tudi določilo o dopustnosti skupne gradnje s strani drugega operaterja omrežja. Dopustnost skupne gradnje velja zgolj na isti trasi, kot je dogovorjena s pogodbo med prvotnim investitorjem in lastnikom nepremičnine. Obvezna sestavina pogodbe je tudi določilo o višini denarnega nadomestila, ki ga zainteresirani soinvestitor plača lastniku nepremičnine v primeru skupne gradnje. S predlagano rešitvijo se

skuša odgovoriti na težave pri dogovarjanju in izvedbi skupne gradnje, na katere so opozorili deležniki v javni obravnavi osnutka zakona. Čakanje na ponovno pridobivanje služnosti s strani zainteresiranega soinvestitorja namreč podaljšuje čas gradnje oziroma celo zavira skupno gradnjo.

K 28. členu (pogoji za odločanje pristojnega organa)

Predlog člena ohranja vsebino 21. člena ZEKom-1. Določene so okoliščine, ki jih mora pristojni upravni organ upoštevati pri odločanju o ustanovitvi služnosti.

K 29. členu (odločba pristojnega upravnega organa)

Predlog člena ohranja vsebino 22. člena ZEKom-1. Določene so sestavine odločbe o ustanovitvi služnosti, ki jo izda pristojni upravni organ.

K 30. členu (prenehanje služnosti)

Določba o prenehanju služnosti se ne spreminja glede na 23. člen ZEKom-1. Čas trajanja služnosti je vezan na namen, zaradi katerega je bila služnost ustanovljena, zato služnost lahko preneha le iz razlogov, naštetih v prvem in drugem odstavku tega člena.

V. UPRAVLJANJE RADIOFREKVENČNEGA SPEKTRA

Poglavje o radiofrekvenčnem spektru je strukturno in vsebinsko povzeto po V. poglavju ZEKom-1. Spremembe so večinoma posledica sprememb, ki izhajajo iz Direktive 2018/1972/EU.

K 31. členu (upravljanje radiofrekvenčnega spektra)

Predlog člena ohranja vsebino 24. člena ZEKom-1. Radiofrekvenčni spekter je treba obravnavati kot omejeni naravni vir, ki ima pomembno tržno in gospodarsko vrednost. V javnem interesu je, da se radiofrekvenčni spekter z gospodarskega, družbenega in okoljskega vidika upravlja kar najbolj smotrno in učinkovito ob upoštevanju pomembne vloge radiofrekvenčnega spektra za elektronske komunikacije, ciljev kulturne raznolikosti in medijskega pluralizma ter družbene in teritorialne kohezije.

Upravljanje radiofrekvenčnega spektra je na podlagi javnega pooblastila zaupano agenciji, ki mora upoštevati strateške dokumente RS (kot je na primer strategija upravljanja radiofrekvenčnega spektra) oziroma strateške usmeritve pristojnega ministrstva (npr. t. i. »policy letters«). Agencija mora upoštevati tudi strateške dokumente EU. Postopek sprejemanja strategije ne sme biti ovira za izvajanje nalog agencije na področju upravljanja radiofrekvenčnega spektra.

Na predlog agencije je v drugem odstavku dodana določba, da državni organi, ki skrbijo za nemoteno in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra in pravic Republike Slovenije do orbitalnih pozicij, pri tem v največji možni meri upoštevajo priporočila ITU. Na mednarodni ravni so sprejeti številni akti, ki vzpostavljajo (minimalna) pravila upravljanja radiofrekvenčnega spektra. Med te sodijo tudi priporočila ITU, od katerih je eno pomembnejših Priporočilo ITU-R BS.412, ki ureja področje radiofrekvenčnega spektra za FM radio in vsebuje na mednarodni ravni splošno uporabljene minimalne vrednosti signala oziroma električne poljske jakosti za kakovosten sprejem ter potrebna zaščitna razmerja, ki se (v največji možni meri) uporabljajo

tako v Republiki Sloveniji kot v drugih državah. S predlagano določbo bo vzpostavljena podlaga, da bo agencija lahko priporočila upoštevala pri pripravi strokovnega gradiva za predlog uredbe iz 34. člena predloga zakona kot tudi pri odločanju v posamičnih zadevah.

Agencija je na podlagi četrtega odstavka pooblaščena, da sprejme nujne in sorazmerne ukrepe za zaščito nemotenega delovanja radiofrekvenčnega spektra v Republiki Sloveniji, kadar prihaja do čezmejnega škodljivega motenja, povzročenega z radijskim oddajanjem v drugi državi, ki je v nasprotju z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji. Poudariti je treba, da gre za skrajni ukrep (ko ni drugih možnih rešitev za preprečitev škodljivega motenja), ki mora biti v skladu z načelom sorazmernosti omejen na najmanjšo možno mero. Agencija bi tako na primer lahko spremenila določene parametre odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc njihovim imetnikom v Republiki Sloveniji, ki zaradi čezmejnega škodljivega motenja ne morejo nemoteno oddajati radijskega signala.

K 32. členu (splošna načela upravljanja radiofrekvenčnega spektra)

Predlog člena določa obveznost agencije in pristojnih državnih organov (npr. ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije), da spodbujajo harmonizacijo uporabe radiofrekvenčnega spektra za elektronska komunikacijska omrežja in storitve. Gre za novo določbo, ki prenaša drugi odstavek 45. člena Direktive 2018/1972/EU. Pri tem so primeroma našteti cilji, za katere si morajo prizadevati organi, ki skrbijo za upravljanje radiofrekvenčnega spektra. Med drugim morajo spodbujati hiter razvoj novih brezžičnih komunikacijskih tehnologij, vključno z medsektorskim pristopom, kadar je to primerno. Elektronske komunikacije namreč postajajo nepogrešljive za vedno več sektorjev oziroma področij. Internet stvari kaže, kako se prenos radijskih signalov, na katerih temeljijo elektronske komunikacije, še naprej razvija in oblikuje družbeno in poslovno realnost. Da bi v čim večji meri izkoristili ta razvoj, je treba uvesti in usmerjati nove brezžične komunikacijske tehnologije in aplikacije na področju upravljanja radiofrekvenčnega spektra. Ker se povečuje povpraševanje po teh tehnologijah, ki uporabljajo radiofrekvenčni spekter, in ker jih je mogoče izboljšati s povezovanjem z elektronskimi komunikacijami, jih bo v prihodnje pri upravljanju radiofrekvenčnega spektra treba upoštevati tudi za medsektorski vidik, da se izboljša učinkovitost uporabe radiofrekvenčnega spektra. V zvezi s prizadevanjem za doslednost in predvidljivost v zvezi z uporabo radiofrekvenčnega spektra zaradi varovanja javnega zdravja je treba pojasniti, da je treba pri tem upoštevati veljavne predpise, ki urejajo elektromagnetno sevanje v naravnem in življenjskem okolju, to je trenutno Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04 – ZVO-1). Agencija sama ne razpolaga s potrebnim znanjem s področja varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnim sevanjem, zato v postopku sprejemanja splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc, s katerim se lahko določijo izjeme od načela tehnološke nevtralnosti, upošteva morebitne usmeritve ministrstva, pristojnega za okolje, v čigar pristojnosti je navedena uredba, ali ministrstva, pristojnega za zdravje.

K 33. členu (strateško načrtovanje in usklajevanje politike radiofrekvenčnega spektra ter njegova čezmejna koordinacija)

Predlog člena ohranja določbo 25. člena ZEKom-1. Gre za prenos 4. člena Direktive 2018/1972/EU (prej 8.a člen Okvirne direktive), ki zavezuje države članice, da sodelujejo med seboj in z Evropsko komisijo pri strateškem načrtovanju, koordinaciji in usklajevanju uporabe radiofrekvenčnega spektra v EU. Čeprav so za upravljanje radiofrekvenčnega spektra pristojne

države članice, lahko strateško načrtovanje, koordinacija in po potrebi usklajevanje na ravni EU prispevajo k temu, da uporabniki radiofrekvenčnega spektra do konca izkoristijo notranji trg in da so lahko interesi EU po vsem svetu učinkovito zaščiteni. Prvi program za politiko radiofrekvenčnega spektra je bil že vzpostavljen s Sklepom št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012.

V primerjavi z obstoječo določbo je dodan novi tretji odstavek, ki izpostavlja sodelovanje agencije in pristojnih državnih organov (npr. ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije) v okviru Skupine za politiko radiofrekvenčnega spektra. Gre za svetovalno skupino EK na visoki ravni, ki je bila ustanovljena s Sklepom 2002/622/ES, da bi prispevala k razvoju notranjega trga in podpirala razvoj politike radiofrekvenčnega spektra na ravni EU ob upoštevanju gospodarskih, političnih, kulturnih, strateških, zdravstvenih in socialnih vprašanj ter tehničnih parametrov. Naloga Skupine je pomoč in svetovanje EK v zvezi s politiko radiofrekvenčnega spektra na različnih področjih politike EU. Skupina bi morala svetovati tudi EP in Svetu na njuno zahtevo. Poleg tega pa naj bi Skupina v prihodnje predstavljala tudi forum, v okviru katerega bodo države članice usklajevale izpolnjevanje svojih obveznosti glede radiofrekvenčnega spektra, ki izhajajo iz Direktive 2018/1972/EU, imela pa naj bi tudi osrednjo vlogo na področjih, ki so ključna za notranji trg in kot sta na primer čezmejno usklajevanje in standardizacija.

Predlog člena v novem četrtem in petem odstavku v skladu z 28. členom Direktive 2018/1972/EU (koordinacija radiofrekvenčnega spektra med državami članicami) določa obveznost agencije in pristojnih državnih organov, da sodelujejo s pristojnimi organi drugih držav članic ter v okviru Skupine za politiko radiofrekvenčnega spektra z namenom, da se vsem državam članicam omogoči nemotena uporaba harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra. Ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, se pooblašča, da zaprosi Skupino za politiko radiofrekvenčnega spektra za pomoč pri razreševanju problemov, vezanih na čezmejno koordinacijo ali čezmejno škodljivo motenje. Takšen predlog lahko ministrstvu poda tudi agencija.

K 34. členu (načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov)

Načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov se kot doslej (26. člen ZEKom-1) sprejme z vladno uredbo. Strokovno gradivo za predlog uredbe pripravi agencija in ga predloži ministrstvu, pristojnemu za elektronske komunikacije, ki nato v skladu s Poslovnikom Vlade Republike Slovenije predlog uredbe predloži v vladni postopek. Pri pripravi gradiva mora agencija upoštevati mednarodnopravne akte, uveljavljene v Republiki Sloveniji, vključno s Pravilnikom o radiokomunikacijah Mednarodne telekomunikacijske zveze in drugimi sporazumi, sprejetimi v okviru te mednarodne organizacije, ki se uporabljajo za radiofrekvenčni spekter. Navedeni dokumenti so še posebej omenjeni v 45. členu Direktive 2018/1972/EU, ki govori o upravljanju radiofrekvenčnega spektra.

K 35. členu (načrt uporabe radijskih frekvenc)

Predlog člena predvideva sprejem načrta uporabe radijskih frekvenc s splošnim aktom agencije, pri čemer je v večjem delu ohranjena vsebina 27. člena ZEKom-1.

Glede na to, da Direktiva 2018/1972/EU v določenih delih predvideva posebno obravnavo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra (spekter, za katerega so bili s tehničnimi izvedbenimi ukrepi v skladu s 4. členom Odločbe 676/2002/ES določeni harmonizirani pogoji

v zvezi z njegovo razpoložljivostjo in učinkovito uporabo) in posledično tudi predlog tega zakona določa posebna pravila za obravnavo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra, mora agencija v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc jasno označiti, kdaj gre za harmonizirani radiofrekvenčni spekter.

Zaradi ocene, da bi v primeru stanj ogroženosti pri izvajanju nalog ministrstva, pristojnega za obrambo, in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, nastale potrebe po uporabi dodatnih radijskih frekvenc, se predlaga, da se morebitne potrebe ter pogoji uporabe opredelijo v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc.

Agencija splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc v določenem delu sprejme v soglasju s pristojnimi ministrstvi oziroma Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo. V primerjavi z ZEKom-1 je na novo dodana pristojnost podaje soglasja ministrstva, pristojnega za varstvo okolja, k splošnemu načrtu uporabe radijskih frekvenc v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter radijske frekvence, predvidene za potrebe varnosti zračnega prometa. Služba, ki jo v skladu z Zakonom o državni meteorološki, hidrološki, oceanografski in seizmološki službi (Uradni list RS, št. 60/17; v nadaljevanju: ZMHOS) izvaja organ v sestavi ministrstva, pristojnega za varstvo okolja, je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, del sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja. Za potrebe obveščanja, alarmiranja in aktiviranja sil za zaščito in reševanje in pomoč ter učinkovitega in varnega opravljanja njihovih nalog pristojni organ zagotavlja državnim organom, pristojnim za zaščito in reševanje, tudi podatke opazovanja s področja meteorologije, hidrologije, oceanografije in seizmologije. Prav tako zagotavlja pristojni organ za potrebe obrambe države podatke opazovanja tudi Slovenski vojski. V izogib motnjam na področju radijskih frekvenc, ki so pomembne za zagotavljanje opazovanj državne meteorološke, hidrološke, oceanografske in seizmološke službe, potrebnih za učinkovito opravljanje nalog sil za zaščito in reševanje in pomoč ter nalog Slovenske vojske, je primerno in smiselno, da v tem delu soglasje k načrtu uporabe radijskih frekvenc da tudi ministrstvo, pristojno za varstvo okolja. Podobno se v skladu z Zakonom o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – Zlet-C in 18/11 – ZUKN-A) meteorološke službe za potrebe splošnega zračnega prometa in operativnega zračnega prometa zagotavljajo v okviru ministrstva, pristojnega za meteorologijo. ZMHOS dodatno izpostavlja, da je naloga službe tudi izvajanje službe letalske meteorologije v skladu s predpisi, ki urejajo letalstvo in zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa, hkrati pa določa pristojnost te službe organu v sestavi ministrstva, pristojnega za varstvo okolja. Ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, ima tako pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti zračnega prometa, zato je primerno in smiselno, da daje soglasje k načrtu uporabe radijskih frekvenc v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, previdene za potrebe za varnost zračnega prometa.

K 36. členu (tehnološka nevtralnost)

Predlog člena ohranja vsebino 28. člena ZEKom-1. Gre za prenos četrtega odstavka 45. člena Direktive 2018/1972/EU o tehnološki nevtralnosti. Gre za načelo, ki je bilo vpeljano s spremembami regulativnega okvira iz leta 2009 in teži k povečani prožnosti upravljanja in dostopa do spektra. Načelo tehnološke nevtralnosti uporabnikom omogoča izbor najboljših tehnologij za uporabo v radiofrekvenčnih pasovih, ki so v splošnem aktu o načrtu uporabe

opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve. Agencija lahko omeji uporabo določenih tehnologij, ki se uporabljajo za elektronske komunikacijske storitve, če je to utemeljeno s potrebo po preprečevanju škodljivega motenja, na primer z uvedbo emisijskih mask in ravni moči, po zagotovitvi varovanja javnega zdravja z omejitvijo izpostavljenosti elektromagnetnim poljem, pravilnega delovanja storitev z ustrezno ravnjo tehnološke kakovosti storitev, pri čemer ni nujno izključena možnost uporabe več kot ene storitve v istem pasu radiofrekvenčnega spektra, pravilne souporabe spektra, zlasti v primeru radijskih frekvenc, za katere ni treba pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, učinkoviti rabi spektra ali zasledovanju ciljev javnega interesa.

Morebitne omejitve iz razloga varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji agencija določi, če dobi takšno usmeritev ministrstva, pristojnega za okolje, ali ministrstva, pristojnega za zdravje. Agencija sama namreč ne razpolaga s potrebnim znanjem s področja varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji.

K 37. členu (storitvena nevtralnost)

Predlog člena ohranja vsebino 29. člena ZEKom-1 o uvedbi načela storitvene nevtralnosti, ki je bilo enako kot načelo tehnološke nevtralnosti vpeljano s spremembami regulativnega okvira iz leta 2009. Omenjeno načelo v skladu s petim odstavkom 45. člena Direktive 2018/1972/EU uporabnikom omogoča svobodno izbiro storitev, ki jih želijo ponuditi v radiofrekvenčnih pasovih, ki so v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve. V načrtu uporabe radijskih frekvenc se lahko predpiše zagotavljanje posebne storitve v določenem radiofrekvenčnem pasu, če je to potrebno za izpolnitev jasno opredeljenih ciljev splošnega interesa. Predlog zakona kot takšne cilje opredeljuje varovanje življenja, potrebo po spodbujanju socialne, regionalne in teritorialne kohezije, preprečevanje neučinkovite uporabe spektra ter spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma z dodeljevanjem radijskih frekvenc za radiodifuzijo. Takšne omejitve pa ne smejo povzročiti izključne uporabe določenih storitev, temveč se jim mora zgolj dati prednost, tako da se druge storitve hkrati lahko izvajajo v določenem radiofrekvenčnem pasu. Izjemoma agencija lahko v načrtu uporabe radijskih frekvenc prepove zagotavljanje katere koli druge storitve v določenem pasu, če je to potrebno za varovanje življenja.

K 38. členu (pregled omejitev in ukrepov v zvezi z zagotavljanjem tehnološke in storitvene nevtralnosti)

Predlog člena ohranja vsebino 30. člena ZEKom-1 in agenciji v skladu s šestim odstavkom 45. člena Direktive 2018/1972/EU nalaga redno preverjanje utemeljenosti omejitev in ukrepov v zvezi z zagotavljanjem tehnološke in storitvene nevtralnosti. Omejitve namreč pridejo v poštev le v primerih, ko je to nujno potrebno zaradi izpolnjevanja ciljev splošnega interesa, zato je primerno, da se v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, izvede ustrezen pregled. Izsledke pregleda mora agencija objaviti na svojih spletnih straneh.

K 39. členu (uporaba radijskih frekvenc)

Predlog člena glede uporabe radijskih frekvenc v osnovi ohranja pristop, kot je bil določen že z 31. členom ZEKom-1 v skladu s spremembami regulativnega okvira EU iz leta 2009, ki so dale prednost splošni odobritvi pred izdajo individualnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Pristop splošne odobritve za uporabo radiofrekvenčnega spektra lahko omogoči

najučinkovitejšo uporabo spektra, spodbuja inovacije in krepi konkurenco, kljub temu pa je v določenih okoliščinah primernejša izdaja odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija tako s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc določi, katere radijske frekvence se lahko uporabljajo na podlagi splošne odobritve ob upoštevanju tehničnih pogojev za uporabo teh radijskih frekvenc, za katere radijske frekvence pa je treba pridobiti odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc. Individualna odobritev se zahteva le, kadar je to nujno potrebno za preprečevanje škodljivega motenja, zaradi posebnih značilnosti posameznih radijskih frekvenc (npr. kadar zaradi ugodnih lastnosti širjenja radiofrekvenčnega spektra ali predvidene moči prenosa splošna odobritev ne more odpraviti težav motnje ob upoštevanju zahtevane kakovosti storitev), oblikovanja zanesljivih pogojev za souporabo spektra, kadar je to primerno, zagotavljanja tehnične kakovosti komunikacij ali storitev, varovanja učinkovite uporabe spektra oziroma zasledovanja ciljev javnega interesa pri dodeljevanju radijskih frekvenc za radiodifuzijo. Agencija lahko za posamezne radijske frekvence določi tudi kombinacijo obeh režimov.

Agencija v splošnem aktu določi tudi, v katerih radiofrekvenčnih pasovih je dovoljena souporaba in določi pogoje takšne souporabe.

K 40. členu (izvajanje radioamaterskih storitev)

Predlog člena ohranja vsebino 32. člena ZEKom-1 o izvajanju radioamaterskih storitev. Radijske frekvence, ki so s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev, lahko radioamaterji uporabljajo na podlagi radioamaterskega dovoljenja. Navedeno pomeni, da ne potrebujejo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, temveč zgolj veljavno radioamatersko dovoljenje, s katerim jim agencija dodeli klicni znak. Za izdajo radioamaterskega dovoljenja lahko poleg radioamaterjev posameznikov zaprosijo tudi društva ali zveze društev, v katere se združujejo radioamaterji. Tujim radioamaterjem z veljavnim radioamaterskim dovoljenjem Evropske konference uprav za pošto in telekomunikacije (CEPT) ni treba pridobiti še slovenskega radioamaterskega dovoljenja. Četrti odstavek določa obvezne sestavine radioamaterskega dovoljenja. Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja tega člena.

K 41. členu (postopek za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Postopek izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc (kadar je potrebna individualna odobritev) ostaja podoben kot v 33. členu ZEKom-1. Javni razpis se tako izvede, kadar se na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da se učinkovita uporaba radijskih frekvenc lahko doseže le z omejitvijo izdanih odločb. Izjema velja za radijske frekvence za radiodifuzijo in radijske frekvence za zagotavljanje prizemnih brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in ostalih javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom za nacionalno pokrivanje (npr. radijske frekvence za MMDS in M2M), ki se vedno dodelijo prek javnega razpisa, torej brez izvedbe predhodnega posvetovanja z zainteresirano javnostjo. Navedeno omogoča, da se takšne frekvence vedno dodeljujejo na enak način na podlagi preglednega postopka v obliki javnega razpisa in ne le v primerih, ko je na podlagi javnega poziva že jasno, da povpraševanje presega ponudbo. V primeru podeljevanja radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom za regionalno oziroma lokalno uporabo se pred morebitnim razpisom izvede postopek pridobivanja mnenj zainteresirane javnosti. Če agencija prejme pobudo zainteresiranega za uporabo razpoložljivih radijskih frekvenc za radiodifuzijo ali zagotavljanje prizemnih brezžičnih širokopasovnih

elektronskih komunikacijskih storitev ali ostalih javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom za nacionalno pokrivanje za javni razpis, se mora v 30 dneh pisno opredeliti do prejete pobude.

Tretji odstavek 48. člena Direktive 2018/1972/EU določa izjeme glede zahtev po odprtem postopku, kadar je podelitev individualnih pravic uporabe radiofrekvenčnega spektra ponudnikom storitev razširjanja vsebin radijskih in televizijskih programov potrebna za doseganje ciljev v splošnem interesu, kakor ga določijo države članice v skladu s pravom Evropske Unije. Glede na navedeno agencija lahko izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc brez javnega razpisa v skladu s 85. členom tega zakona (posebna ureditev dodeljevanja radijskih frekvenc za multipleks za namene javne radiotelevizije).

Ne glede na zgornje izjeme se radijske frekvence, ki so namenjene za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov radijske opreme, ter radijske frekvence, namenjene za prireditve, vedno dodeljujejo brez izvedbe javnega razpisa.

K 42. členu (usklajeno dodeljevanje radijskih frekvenc v zvezi s skupnimi izbirnimi postopki)

Predlog člena ohranja vsebino 34. člena ZEKom-1 o usklajenem dodeljevanju radijskih frekvenc v zvezi s skupnimi izbirnimi postopki. Določba je namenjena lažjemu izvajanju Odločbe 626/2008/ES EP in Sveta z dne 30. junija 2008 o izbiri in odobritvi sistemov, ki zagotavljajo mobilne satelitske storitve (v nadaljnjem besedilu: odločba o MSS) v povezavi z na njeni podlagi izdano izbirno odločbo Evropske komisije (Odločba 2009/449/ES z dne 13. maja 2009 o izbiri vseevropskih sistemov, ki zagotavljajo mobilne satelitske storitve (MSS)). Izbirna odločba Evropske komisije, ki je naslovljena tudi na države članice, vsebinsko v 3. členu določa le izbrane prosilce in frekvence, ki jih bo vsak izbrani prosilec lahko uporabljal v vsaki državi članici v skladu z naslovom III odločbe o MSS. Četudi je odločba MSS neposredno uporabljiva in ne zahteva kakršnega koli prilagajanja zakonodaje držav članic in notifikacije le-te, pa je zaradi lažjega izvajanja obveznosti, ki jih imajo v primeru odločbe MSS (in tudi možnih prihodnjih primerov podobnih predpisov s strani Evropske unije) tudi države članice, na mestu ureditev v zakonu. Notranjepravna ureditev namreč ni bila v zadostni meri prožna, da bi izvajanje takšnih predpisov lahko potekalo brez večjih težav.

K 43. členu (skupni izbirni postopek)

Predlog člena prenaša določbo 37. člena Direktive 2018/1972/EU o skupnem postopku odobritve za podelitev individualnih pravic uporabe radiofrekvenčnega spektra. Gre za institut, ki ga imajo države članice možnost uporabiti pri dodeljevanju pravic uporabe radijskih frekvenc v primerih, ko pričakovana uporaba vključuje čezmejne primere. Takšen primer bi bil meddržavni projekt, pri katerem bi agencija javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc vodila istočasno s pristojnimi organi ene ali več drugih držav članic.

K 44. členu (koordinirani časovni načrt dodelitve radiofrekvenčnega spektra)

Predlog člena prenaša določbo 53. člena Direktive 2018/1972/EU, ki ureja koordinirani časovni načrt dodelitve radiofrekvenčnega spektra. Gre za primere harmonizirane uporabe radiofrekvenčnega spektra, ko se na ravni EU določi skupni rok za dodelitev pravic rabe harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra. S tem se preprečijo čezmejne motnje, koristno je pa tudi, da se lahko do konca izkoristijo povezani tehnični harmonizacijski ukrepi za trg opreme in postavitev zelo visokozmogljivih omrežij in storitev. V tretjem do petem odstavku so

v skladu z možnostmi iz Direktive 2018/1972/EU predvidene okoliščine, pod katerimi se lahko dodelitev zadevnega radiofrekvenčnega spektra odloži.

K 45. členu (izdaja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog člena ohranja vsebino 33. člena ZEKom-1 in določa sestavine, ki jih mora vsebovati vloga za začetek postopka za pridobitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, rok, v katerem mora agencija izdati odločbo in tudi taksativno našteva razloge, zaradi katerih agencija lahko zavrne izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija tako v primerih, ko ni potreben javni razpis, izda odločbo le z uporabo splošnega upravnega postopka, in sicer v največ 42 dneh po vložitvi vloge za pridobitev odločbe. Rok za izdajo odločbe je določen v skladu s šestim odstavkom 48. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 46. členu (pridobitev mnenj zainteresirane javnosti)

V tem členu je urejeno posvetovanje z zainteresirano javnostjo, pri čemer je privzeta vsebina 36. člena ZEKom-1. Gre za prenos 7. člena Direktive o odobritvi. Agencija mora na svojih spletnih straneh objaviti javni poziv za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti, kadar oceni, da bi interes za določene radijske frekvence lahko presegel njihovo razpoložljivost. Agencija je zavezana pregledati omejitve pravic uporabe, ki se podelijo za radijske frekvence, v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let. Dodatni javni poziv mora objaviti vedno, kadar od zainteresiranega za uporabo določenih radijskih frekvenc prejme pobudo za javni razpis.

K 47. členu (alternativna uporaba harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra)

Predlog člena pomeni novost v primerjavi z ZEKom-1. Institut alternativne uporabe spektra uvaja Direktiva 2018/1972/EU, ki v tretjem odstavku 45. člena pod določenimi pogoji omogoča alternativno uporabo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra, če na trgu na nacionalni ali regionalni ravni ni povpraševanja po uporabi tega pasu. Povpraševanje po harmoniziranem radiofrekvenčnem spektru namreč ni enotno v vseh delih EU. Če torej agencija na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ali v konkretnem postopku javnega razpisa ugotovi, da ni interesa za uporabo tega dela spektra za harmonizirani namen, ga lahko z odločbo dodeli za drugi namen (ki pa mora biti vnaprej predviden s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc), če takšna uporaba ne vpliva na razpoložljivost oziroma uporabo teh radijskih frekvenc v drugih državah članicah. Agencija mora pri tem upoštevati pogoje, ki izhajajo iz Direktive 2018/1972/EU. Agencija mora redno preverjati dopustnost alternativne uporabe, in sicer vsaki dve leti po uradni dolžnosti oziroma vedno, kadar prejme zahtevo za uporabo pasu v skladu s harmoniziranimi pogoji.

K 48. členu (uporaba določb pri izvajanju javnega razpisa)

Predlog člena ohranja vsebino 37. člena ZEKom-1 glede uporabe določb pri izvajanju javnega razpisa in v skladu z veljavno ureditvijo ureja uporabo določb pri izvajanju javnega razpisa. V samem postopku javnega razpisa se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, razen določb o izločitvi. Glede na to, da so v razpisno komisijo lahko imenovane tudi osebe, ki niso zaposlene v agenciji, je v tretjem odstavku iz razloga jasnosti zapisano, da se določbe o izločitvi uradne osebe uporabljajo za člane komisije tudi, če niso uradne osebe, zaposlene v agenciji. Navedeno je potrebno, ker tretjih oseb glede konfliktov interesov ne

vežejo določbe, ki veljajo za javne uslužbence (te se namreč uporabljajo za zaposlene v agenciji).

K 49. členu (sklep o uvedbi javnega razpisa)

Skupek predlaganih členov (od 49. do 52. člena predloga zakona) predpisuje postopek izvedbe javnega razpisa, ki ga objavi agencija, kadar je to potrebno zaradi izsledkov posvetovanja z zainteresirano javnostjo oziroma če gre za radijske frekvence, namenjene radiodifuziji in radijske frekvence za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom. Predlog določb natančno določa potek in značilnosti javnega razpisa, in sicer med drugim sestavine sklepa o uvedbi javnega razpisa, rok za predložitev ponudb in vsebino razpisne dokumentacije. Nadalje vsebuje določbe o javnem odpiranju ponudb in njihovem pregledu in ocenjevanju. Vsebina členov je večinoma nespremenjena v primerjavi z 38. do 41. členom ZEKom-1. V 7. točki prvega odstavka 49. člena predloga je dodano, da lahko namesto kraja, časa in osebe, pri kateri interesenti lahko dvignejo razpisno dokumentacijo, ceno razpisne dokumentacije in način plačila te dokumentacije, agencija objavi povezavo na spletno stran, na kateri je objavljena razpisna dokumentacija.

K 50. členu (rok za predložitev ponudb)

Glej obrazložitev k 49. členu.

K 51. členu (razpisna dokumentacija)

Glej obrazložitev k 49. členu.

K 52. členu (posebne določbe o javnem odpiranju ponudb)

Glej obrazložitev k 49. členu.

K 53. členu (dopolnitev ponudb)

Predlog člena ohranja vsebino 42. člena ZEKom-1 in omogoča dopolnitev formalno nepopolnih ponudb, s čimer se skuša preprečiti izločitev vsebinsko kakovostnih ponudb zaradi manjših formalnih pomanjkljivosti. Dopustnost dopolnitve se nanaša zgolj na formalne pomanjkljivosti, medtem ko vsebina ponudbe v delih, ki so predmet ocenjevanja, ne more biti predmet dopolnitve.

K 54. členu (pregled in ocenjevanje ponudb)

Predlog člena glede pregleda in ocenjevanja ponudb ohranja vsebino 43. člena ZEKom-1. Določba ureja delo razpisne komisije in Sveta za radiodifuzijo po končanem javnem odpiranju ponudb. V primeru podeljevanja radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo razpisna komisija v celoti oceni prispele ponudbe, nato pa popolne ponudbe in poročilo o njihovi oceni pošlje Svetu za radiodifuzijo, ki jih pregleda in agenciji predloži obrazloženi predlog izbire.

K 55. členu (javni razpis za pripravo javne dražbe)

Predlog zakona v 55. do 58. členu vsebuje določbe o javni dražbi, ki se bistveno ne spreminjajo glede na ZEKom-1. Predlagani člen ponuja možnost izvedbe javne dražbe kot alternative javnemu razpisu v primerih, ko je edino merilo za izbiro najugodnejše ponudbe ponujena cena.

V primerih dodeljevanja radijskih frekvenc, ko je edino merilo za izbiro cena oziroma znesek, ki ga je interesent pripravljen plačati kot nadomestilo za uporabo spektra, je namreč bolj kot javni razpis primeren pristop z vključitvijo javne dražbe, na kateri se spekter ponudi interesentu, ki zanj ponudi največ, kar poznajo tudi druge primerjalne ureditve. Odločitev, ali se bo v konkretnem primeru odločila za izvedbo javnega razpisa ali javne dražbe, je v pristojnosti agencije, ki v javnem interesu upravlja radiofrekvenčni spekter.

V drugem odstavku so navedene sestavine, ki jih mora dodatno vsebovati sklep o uvedbi javnega razpisa, če se po opravljenem javnem razpisu opravi javna dražba.

K 56. členu (način izvedbe javne dražbe)

Predlog člena določa način izvedbe javne dražbe, ki jo vodi predsednik razpisne komisije ali njegov namestnik. Predlog člena v drugem odstavku našteva običajne načine izvedbe javne dražbe (ustno, pisno, z elektronskimi aplikacijami), dopušča pa tudi drugi primeren način. Komisija pred začetkom draženja določi tudi najmanjši dvig plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki ne sme biti nižji od enega odstotka izklicne cene. Dražitelju ali dražiteljem z najvišjo ponudbo se izda pisni sklep o ugotovitvi najvišje ponudbe z navedbo roka, v katerem morajo to plačilo plačati. Predsednik komisije ali njegov namestnik ima možnost, da dražitelje izloči iz javne dražbe, če ugotovi, da sta se dva ali več dražiteljev dogovorili o načinu draženja ali njegovem rezultatu oziroma dražijo usklajeno. O izločitvi dražiteljev mora izdati pisni sklep, ki je postopkovne narave, zato zoper ta sklep ni možno samostojno sodno varstvo. Izločeni dražitelji pa imajo seveda možnost vložitve upravnega spora zoper odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, saj imajo v skladu s prvim odstavkom 59. člena predloga položaj stranke vsi ponudniki, ki so v roku, določenem v javnem razpisu, predložili pravilno označene ponudbe.

K 57. členu (elektronske dražbe)

Predlog člena ohranja določbo 45.a člena ZEKom-1 o elektronskih dražbah. V členu so predvidene izjeme od načina izvedbe javne dražbe za primere, ko se javna dražba opravi z elektronskimi aplikacijami, ki so namenjene elektronskim dražbam. Določba tretjega odstavka 56. člena predloga, ki predpisuje, da lahko dražitelj sproti in neposredno spremlja potek javne dražbe ter da brez ovir in neposredno daje ponudbe uradni osebi, je ustrezna za ustno ali pisno draženje, ne pa tudi za elektronske dražbe. Pri elektronskih dražbah namreč ni neposrednega stika med dražitelji in predsednikom razpisne komisije, ki vodi javno dražbo, prav tako pa elektronske dražbe ne omogočajo sprotnega in neposrednega spremljanja javne dražbe. Peti odstavek 56. člena predloga nadalje posega v pravila in način izvedbe javne dražbe in agenciji onemogoča, da izbere tip dražbe, katere sestavni del bi bilo pravilo prve cene. Glede na navedeno se v primeru elektronskih dražb ne uporabljata tretji in peti odstavek 56. člena tega predloga.

K 58. členu (nepodeljene radijske frekvence)

Predlog člena ohranja določbo 46. člena ZEKom-1. Če na javni dražbi niso bile podeljene vse radijske frekvence, lahko agencija za preostale radijske frekvence izvede postopek posvetovanja z zainteresirano javnostjo oziroma ponovi javni razpis.

K 59. členu (uporaba določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek)

Predlog člena ohranja nespremenjeno določbo 47. člena ZEKom-1. Po prejemu poročila komisije o oceni ponudb se v postopku uporabljajo določbe splošnega upravnega postopka. V primeru izvedbe javne dražbe se upravni postopek uvede šele potem, ko dražitelj ali dražitelji, ki jim je na javni dražbi uspelo, plačajo plačilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine v skladu s sklepom o ugotovitvi najvišje ponudbe.

K 60. členu (omejitev dokazovanja)

Predlog člena ohranja vsebino 48. člena ZEKom-1, in sicer določa, da ko enkrat začne teči upravni postopek, ni več dopustno vključevati dokazov, ki bi kakor koli vplivali na vsebino ponudbe. Na predlog agencije je bil dodan novi drugi odstavek, v skladu s katerim izvedba ustne obravnave v primeru javne dražbe ni obvezna. V primeru javne dražbe je edini selekcijski kriterij najvišja dosežena dražbena cena. Na dražbi uspe tisti dražitelj, ki ponudi in plača najvišjo ceno. O izidu dražbenega postopka se na ustni obravnavi tako ni mogoče dogovarjati niti v zvezi s tem ničesar dokazovati. Izvedba ustne obravnave bi tako pomenila zgolj neučinkovito in neekonomično podaljševanje upravnega postopka za dodelitev radijskih frekvenc.

K 61. členu (izbira ponudnikov)

Predlog člena ohranja vsebino 49. člena ZEKom-1 o izbiri ponudnikov. Agencija o ponudbah odloči z izdajo ene ali več odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki jih mora vročiti in hkrati obvestiti javnost o svoji odločitvi. Na predlog agencije je bil zaradi večje jasnosti, predvidljivosti in določnosti dodan novi drugi odstavek, ki v primeru razveljavitve sklepa o uvedbi javnega razpisa predvideva ustavitev postopka za dodelitev radijskih frekvenc s sklepom. V praksi so bile namreč s strani strank ne glede na določila zakona, ki ureja splošni upravni postopek, že izraženi pomisleki, da materialni zakon tega ne dopušča.

K 62. členu (prekinitev postopka)

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 50. člena ZEKom-1 in določa, da se postopek izdaje ali spremembe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc lahko prekine, le če so v skladu z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v RS, potrebne dodatne uskladitve, poizvedovanja ali aktivnosti.

K 63. členu (vsebina odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog člena ureja vsebino odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, pri čemer ohranja vsebino 51. člena ZEKom-1. Naštete so sestavine, ki jih mora vsebovati odločba o dodelitvi radijskih frekvenc, poleg sestavin, ki jih že določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Drugi odstavek predpisuje minimalne pogoje za uporabo radijskih frekvenc, ki jih mora vsebovati odločba o dodelitvi radijskih frekvenc, izdana na podlagi javnega razpisa. Imetniki so na javnem razpisu izbrani na podlagi svojih ponudb, ki so bile ocenjene kot najugodnejše. Najboljši ponudnik se ne izbira zgolj na podlagi vrednosti, ki jo je pripravljen plačati, temveč tudi na podlagi drugih meril, povezanih z uporabo radijskih frekvenc, na primer hitrost pokrivanja ozemlja s signalom. Ponudnik, ki je bil izbran na podlagi takšnih ponudb, se mora obvezati, da jih bo izpolnil, zato morajo biti navedene v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc. V takšnih primerih mora biti nujno določeno, ali je radijska frekvenca prenosljiva, in kakšni so pogoji prenosa. V primeru izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc v zvezi s skupnimi

izbirnimi postopki se v odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc vključijo tudi morebitne obveznosti, ki izhajajo iz skupnega izbirnega postopka, ki ga izvede pristojna institucija EU.

Predlog novega šestega odstavka vzpostavlja pravno podlago za sprejem splošnega akta agencije, s katerim se bo vnaprej določil način določanja območij pokrivanja v primeru dodeljevanja radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo. S tem se bosta povečali predvidljivost in pravna varnost pri določanju območij pokrivanja, saj v odsotnosti jasno vnaprej določenih pravil prihaja do očitkov o diskriminacijskem določanju območij pokrivanja.

V skladu z določbo sedmega odstavka je zaradi večje transparentnosti predvideno, da agencija na svojih spletnih straneh objavi izreke odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki jih izda po opravljenem javnem razpisu. Navedeno pa ne velja v primeru odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje analogne radiodifuzije.

K 64. členu (pogoji za uporabo radijskih frekvenc)

Predlog člena taksativno našteva področja, na katera se lahko nanašajo pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pri uporabi radijskih frekvenc, in so povzeta po Prilogi I.D k Direktivi 2018/1972/EU. Ti pogoji se nekoliko spreminjajo oziroma dopolnjujejo glede na prejšnji regulativni okvir in 52. člen ZEKom-1.

V drugem odstavku je v skladu z drugim odstavkom 47. člena Direktive 2018/1972/EU poseben poudarek dan dopustitvi oblik souporabe ali koordinacije med imetniki pravic rabe, ki bi zagotovile uspešne in učinkovite uporabe tega spektra ali skladnost z obveznostmi glede pokritosti, v skladu z načeli konkurenčnega prava. Če agencija oceni, da je to potrebno, lahko določi pogoje za souporabo infrastrukture, souporabo radiofrekvenčnega spektra, poslovne dogovore o dostopu do gostovanja in skupno postavitev infrastrukture. Za izvajanje tega odstavka agencija lahko po potrebi sprejme tudi splošni akt.

V predlogu člena se vzpostavlja pravna podlaga za sprejem dveh splošnih aktov, in sicer za podrobnejšo določitev načina uporabe sistema RDS in načina identifikacije v DAB omrežjih ter določitev tehničnih in operativnih pogojev modulacijskih signalov za analogne zvokovne radiodifuzne postaje. Agencija je sicer na podlagi ZEKom-1 sicer že sprejela splošna akta s takšno vsebino, ki pa nimata izrecne pravne podlage v konkretnih členih. Ker sta splošna akta po navedbah agencije ključna za pravilno delovanje radiodifuznih zvokovnih radijskih postaj, se zaradi večje pravne varnosti v predlogu petega in šestega odstavka dodajata ustrezni pravni podlagi.

K 65. členu (čas veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog člena določa časovno veljavnost odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc izda agencija za določen čas, pri čemer mora upoštevati primerno obdobje, ki je potrebno za zagotavljanje konkurence, uspešno in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra in spodbujanje inovacij ter učinkovitih naložb, vključno z določitvijo primernega obdobja za njihovo amortizacijo. Čas veljavnosti odločbe ne sme presegati 15 let. Izjema velja za odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev, ki se zaradi zagotavljanja naložbene predvidljivosti vedno podelijo za obdobje 20 let.

Ne glede na siceršnjo podeljevanje radijskih frekvenc za določeno časovno obdobje se radijske frekvence, ki so namenjene zrakoplovni ali pomorski mobilni storitvi, podeljujejo za nedoločen čas.

Zaradi večje pravne varnosti in preprečitve neenakega obravnavanja pri podeljevanju testnih frekvenc se spreminja ureditev glede podeljevanja radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov radijske opreme. Za radijske frekvence za analogno radiodifuzijo za zgornji namen ostaja ureditev nespremenjena, in sicer se takšna odločba dodeli za največ 90 dni. Za preostale radijske frekvence pa se takšna odločba izda za največ 18 mesecev, pri čemer ni več predvidenega razlikovanja med preizkušanjem novih tehnologij v okviru Evropskih razvojnih projektov in drugimi preizkusi.

K 66. členu (podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog člena ohranja določbo 54. člena ZEKom-1 o podaljšanju odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Določbe tega člena ne veljajo za podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve, ki je urejeno v naslednjem členu.

K 67. členu (podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve)

Predlog člena ureja pogoje in postopek za podaljšanje veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve v skladu s 50. členom Direktive 2018/1972/EU. Veljavnost teh odločb se lahko podaljša, razen če je bila možnost podaljšanja izključena ob sami podelitvi, po uradni dolžnosti ali na predlog imetnika. Odločitev o morebitnem podaljšanju odločbe mora biti predmet odprtega, nediskriminatornega in preglednega postopka v skladu z 269. členom tega predloga. Podaljšanje odločbe se lahko pogojuje s spremenjenimi pogoji uporabe, o čemer mora biti prav tako izvedeno javno posvetovanje. Odločba se podaljša največ za 20 let, pri čemer ima agencija možnost dovoliti samo omejeno trajanje podaljšanja, da se prepreči resna motnja uveljavljene uporabe. Zaradi zagotavljanja predvidljivosti ob upoštevanju potrebnih investicij v opremo je določena tudi spodnja meja obdobja podaljšanja, to je pet let. V primeru podaljšanja se določi tudi znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc.

K 68. členu (prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc ali oddaja pravice v najem)

Predlog člena podobno kot 55. člen ZEKom-1 omogoča prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc na drugo fizično ali pravno osebo s predhodnim soglasjem agencije. Navedeno omogoča tržno ovrednotenje spektra in povečuje prožnost in učinkovitost upravljanja spektra. Pri tem so upoštevane spremembe na ravni regulativnega okvira, ki jih je prinesel 51. člen Direktive 2018/1972/EU. V primerjavi z ZEKom-1 je določba prvega odstavka dopolnjena na način, da agencija lahko zavrne prenos ali oddajo pravice v najem, če obstaja očitno tveganje, da novi imetnik ne bo mogel izpolnjevati prvotnih pogojev. V primeru oddaje v najem se odgovornost za izpolnjevanje prvotnih pogojev prenese na najemodajalca.

K 69. členu (sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog člena ohranja določbo 57. člena ZEKom-1. Določeni so razlogi in pogoji spremembe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

K 70. členu (razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog člena, ki ureja razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, pretežno ohranja vsebino 58. člena ZEKom-1. V primerjavi z ZEKom-1 zaradi težavnosti izvajanja ni več določbe, po kateri je na predlog imetnika agencija odločbo lahko razveljavila le, če je imetnik izpolnil vse obveznosti, določene na podlagi veljavne zakonodaje in na podlagi njegove odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

Ker nekatere odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc nimajo določenega roka za začetek uporabe, se v 3. točki tretjega odstavka glede na ZEKom-1 dodaja, da se odločba v primeru, če v odločbi ali ponudbi operaterja v javnem razpisu ni določen rok za začetek uporabe, razveljavi, če imetnik radijske frekvence ni začel uporabljati v roku enega leta. Z vidika večje jasnosti je pri razveljavitvenem razlogu zaradi neplačila za uporabo radijskih frekvenc oziroma zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine določeno, da se odločba razveljavi, če znesek ni bil plačan v 30 dneh od pisnega opozorila agencije.

K 71. členu (prenehanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog člena v glavnem ohranja določbo 59. člena ZEKom-1 o prenehanju odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Dodan je novi razlog za prenehanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, in sicer odpis ali prodaja plovila ali zrakoplova v primeru radijskih frekvenc, ki so namenjene zrakoplovni ali pomorski mobilni storitvi. Odločba v vseh navedenih primerih preneha na podlagi samega zakona, agencija pa izda ugotovitveno odločbo. V primeru odsvojitve plovila in zrakoplova agencija teh podatkov ne pridobi s strani nobene uradne evidence, zato v takšnih primerih agencija izda ugotovitveno odločbo, ko prejme obvestilo o odpisu ali prodaji plovila ali zrakoplova.

K 72. členu (plačila za uporabo radijskih frekvenc)

Predlog člena v glavnem ohranja vsebino 60. člena ZEKom-1, ki določa plačila za uporabo radijskih frekvenc. Imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc so zavezanci za letno plačilo agenciji, s katerimi ta krije stroške, ki jih ima z upravljanjem in nadzorom radiofrekvenčnega spektra. Način izračuna plačil kot doslej določi agencija, pri čemer so kriteriji, ki jih mora agencija upoštevati, določeni v zakonu in se po vsebini ne spreminjajo v primerjavi z ZEKom-1. Način izračuna plačil je tako odvisen od pokrivanja ali gostote prebivalstva na območju pokrivanja ali radijske frekvence ali širine radiofrekvenčnega pasu ali vrste radiokomunikacije ali kombinacije naštetega, ne sme pa omejevati konkurence ali ovirati vstopa na trg.

V skladu s šestim odstavkom 32. člena ZEKom-1 imetniki radioamaterskih dovoljenj niso zavezanci za letno plačilo za uporabo radijskih frekvenc. Na predlog agencije se v predlogu tretjega odstavka vzpostavlja podlaga za določitev enkratnega plačila s splošnim aktom, ki bi ga imetniki radioamaterskih dovoljenj plačali ob izdaji radioamaterskega dovoljenja. Agenciji namreč z izdajo radioamaterskega dovoljenja in vodenjem uradne evidence radioamaterskih dovoljenj nastajajo določeni stroški. Agencija mora na svojih spletnih straneh objavljati podatke in informacije o izdanih radioamaterskih dovoljenjih, prav tako pa izvaja nadzor, da radioamaterji ne delujejo brez izdanega radioamaterskega dovoljenja ali v nasprotju z njim. Pri tem je treba poudariti, da gre za predlog enkratnega plačila (npr. v višini upravnih taks), ki se

plača ob izdaji dovoljenja, in ne za letno plačilo, kot to velja v primeru drugih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc.

Določila o vrednosti točke ter odmeri in plačevanju plačil, pri čemer je uporabljeno sklicevanje na odmerjanje in plačevanje plačil na podlagi obvestila (glej obrazložitev k 7. členu predloga), ostajajo v primerjavi z ZEKom-1 nespremenjena.

Kot v ZEKom-1 velja oprostitev letnega plačila za uporabo radijskih frekvenc za državne organe, ki določene radijske frekvence uporabljajo za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov opreme. Z vidika jasnosti se dodaja še, da oprostitev plačila velja tudi za primere, ko državni organi pridobijo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Za te radijske frekvence v skladu s četrtim odstavkom 39. člena predloga sicer ni treba pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. V določenih primerih (npr. zaradi ščitenja državne uporabe pred drugimi uporabniki v sosednjih državah) se odločba vseeno izda in v teh primerih prav tako velja oprostitev letnega plačila.

Ohranja se določilo, da se za vse radijske frekvence, ki se podelijo prek javnega razpisa, razen radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo, plača znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc in je prihodek proračuna. Najmanjša višina in način plačila se določita v sklepu o uvedbi javnega razpisa, h kateremu mora agencija v tem delu v skladu s četrtim odstavkom 49. člena predloga pridobiti predhodno soglasje vlade. Da bi se kar najbolj upoštevala dejanska razpoložljivost razpisanega radiofrekvenčnega spektra in ob tem spodbujale naložbe operaterjev, se daje možnost, da se v sklepu o uvedbi javnega razpisa določi možnost obročnega odplačevanja zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine. Pri določitvi višine in načina plačila mora agencija upoštevati gospodarske in tehnične razmere trga, primerjalno višino tovrstnih plačil v drugih državah EU, konkurenčne razmere na trgu, vključno z možnostjo alternativne uporabe razpisanih radijskih frekvenc, ter morebitne stroške, ki jih ima izbrani ponudnik z izpolnjevanjem pogojev iz javnega razpisa. Okoliščine, ki jih mora agencija upoštevati, se nekoliko razlikujejo od okoliščin, določenih v osmem odstavku 60. člena ZEKom-1, in izhajajo iz drugega odstavka 42. člena Direktive 2018/1972/EU ter pripadajočih uvodnih izjav (št. 99–102).

V skladu z drugim odstavkom 41. člena predloga zakona je obvezna izvedba javnega razpisa za podelitev radijskih frekvenc predvidena v primeru radijskih frekvenc za zagotavljanje prizemnih brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in ostalih javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom za nacionalno pokrivanje, ne pa tudi za lokalno (regionalno) pokrivanje. Ne glede na to, da se te radijske frekvence podelijo na vlogo, je zaradi namena, zaradi katerega se te radijske frekvence uporabljajo, vseeno treba zagotoviti, da se tudi za te radijske frekvence plača nadomestilo za učinkovito rabo omejen naravne dobrine. V desetem odstavku je tako predvideno plačilo tudi za te radijske frekvence.

K 73. členu (kopičenje radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu)

Predlog člena ohranja določbo 56. člena ZEKom-1. Prepovedano in sankcionirano je kopičenje radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu elektronskih komunikacij, pri čemer je namen operaterja razviden iz njegovih dejanj, na primer, da ne upošteva rokov oziroma ne dosega obsega za investiranje v infrastrukturo ali ne upošteva roka za začetek

uporabe radijske frekvence, kot je bil določen v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma v ponudbi operaterja iz javnega razpisa, ali iz operaterjevega ravnanja izhaja, da je pridobil radijsko frekvenco z namenom omejevanja konkurence na trgu.

K 74. členu (konkurenca)

Predlog člena prenaša določbo 52. člena Direktive 2018/1972/EU. Agencija mora pri postopkih podeljevanja, podaljševanja in spreminjanja pravic rabe uporabe radiofrekvenčnega spektra spodbujati učinkovito konkurenco in preprečevati izkrivljanje konkurence, pri čemer zaradi specifičnih znanj sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence. Za določitev pogojev za spodbujanje konkurence je potrebno dosledno in objektivno preverjanje konkurence. Naloga agencije je, da zagotovi dejansko in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra ter prepreči izkrivljanje konkurence s protikonkurenčnim kopičenjem. V drugem odstavku predloga so eksempflikativno našteti primeri dejanj agencije, v okviru katerih ta spodbuja učinkovito konkurenco in preprečuje izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.

K 75. členu (maloobmočne brezžične dostopovne točke)

Direktiva 2018/1972/EU prinaša novo opredelitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk. Gre za brezžično opremo, ki ustreza določenim kriterijem (nizka moč, majhna velikost in majhen doseg) in se lahko uporablja kot del javnega komunikacijskega omrežja, v vsakem primeru pa uporabnikom omogoča brezžični dostop do elektronskega komunikacijskega omrežja. Za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, ki so določene z izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/1070 z dne 20. julija 2020 o določitvi značilnosti maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk se v skladu z drugim odstavkom 57. člena Direktive 2018/1972/EU ne zahteva nobeno predhodno dovoljenje.

Osebe javnega sektorja bodo morale operaterjem omogočiti postavitev teh maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk na svoji fizični infrastrukturi, ki je fizično primerna za namestitev teh točk. V tem delu gre za dopolnitev Direktive 2014/61/EU, ki nalaga obveznost dostopa do fizične infrastrukture le, kadar je ta del omrežja in kadar je ta v lasti ali uporabi omrežnega operaterja, zato številne zgradbe v lasti ali uporabi javnih organov niso vključene v področje njene uporabe. V skladu s tretjim odstavkom je zaradi zagotavljanja javne varnosti izvzeta fizična infrastruktura, ki jo osebe javnega sektorja uporabljajo za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči. Pogoji za dostop se objavijo na portalu SPOT. Ti pogoji pa morajo biti pregledni, pošteni in nediskriminacijski. Operater lahko z osebo javnega sektorja sklene poslovni dogovor za najem infrastrukture, na kateri bodo postavljene maloobmočne brezžične dostopovne točke.

Če v dveh mesecih ne pride do dogovora med operaterjem in osebo javnega sektorja, stranki lahko predložita zahtevo za rešitev spora na agencijo, ki odloči po postopku iz 286. člena, ki ureja reševanje sporov zaradi znižanja stroškov elektronskih komunikacijskih omrežij. V skladu z Direktivo 2014/61/EU je bil z ZEKom-1C urejen postopek reševanja spora infrastrukturnih sporov, kamor sodijo tudi spori glede dostopa do fizične infrastrukture. Ker gre tudi v primeru sporov glede postavitve maloobmočnih dostopovnih točk za vsebinsko podobne spore, se predlaga, da bi agencija s ciljem večje učinkovitosti postavitve maloobmočnih dostopovnih točk in s tem pospeševanja gradnje omrežij reševala tudi te spore.

K 76. členu (dostop do radijskih lokalnih omrežij)

Predlog člena ureja dostop do radijskih lokalnih omrežij v skladu s 56. členom Direktive 2018/1972/EU. Gre za novo določbo regulativnega okvira kot odgovor na močno rast povpraševanja po radiofrekvenčnem spektru in povpraševanja končnih uporabnikov po brezžičnih širokopasovnih zmogljivostih. Dopolnilni brezžični dostopovni sistemi, zlasti javno dostopne dostopovne točke RLAN, končnim uporabnikom omogočajo boljši dostop do interneta, mobilnim operaterjem pa razbremenitev mobilnega prometa. RLAN uporabljajo harmonizirani radiofrekvenčni spekter, ne da bi za to potrebovala odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc. Večino dostopovnih točk RLAN uporabljajo zasebni uporabniki kot lokalno brezžično podaljšanje svoje fiksne širokopasovne povezave. Da se poveča število razpoložljivih dostopovnih točk, zlasti na gosto poseljenih območjih, čim bolj poveča zmogljivost brezžičnega podatkovnega prenosa s ponovno uporabo radiofrekvenčnega spektra in vzpostavi stroškovno učinkovita dopolnilna brezžična infrastruktura, dostopna drugim končnim uporabnikom, se končnim uporabnikom v okviru naročniškega razmerja ne sme preprečevati delitev dostopa do RLAN z drugimi.

K 77. členu (nadzor in gradnja nadzorno-merilnega sistema)

Predlog člena enako kot obstoječi ZEKom-1 za opravljanje nalog nadzora nad določbami poglavja o radiofrekvenčnem spektru določa pristojnost agencije.

VI. DIGITALNA RADIODIFUZIJA

Poglavje o digitalni radiodifuziji je bilo v predlog zakona preneseno iz ZDRad (glej obrazložitev k 1. členu predloga zakona). Pri tem so ohranjene določbe, ki so še relevantne, ob upoštevanju potrebnih popravkov zaradi razvoja od sprejema ZDRad in vpetosti v celoten kontekst predloga tega zakona. Določbe glede prehoda z analognega televizijskega oddajanja na digitalno niso več relevantne.

K 78. členu (načrtovanje omrežij)

Načrtovanje omrežij je bilo doslej urejeno v 5. členu ZDRad. Postavitev omrežij načrtuje operater, ki mu je na ta način omogočeno, da načrtovanje prilagodi lastnemu poslovnemu modelu.

K 79. členu (obveznost operaterja multipleksa)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 7. člena ZDRad. Izpolnjevanje obveznosti operaterja je ključno za zagotovitev učinkovite rabe radiofrekvenčnega spektra.

K 80. členu (pomen standardov in sprejetih strokovnih podlag)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 8. člena ZDRad in določa pomen standardov in sprejetih pravnih podlag. Uporaba radiofrekvenčnega spektra je predmet mednarodnopravnega urejanja in številnih mednarodno sprejetih standardov, ki jih mednarodna skupnost sprejema v okviru Mednarodne telekomunikacijske zveze. Posamezna vprašanja pa se lahko urejajo tudi v okviru drugih mednarodnih organizacij, posebej tudi Evropske unije. Dogovore in standarde je treba upoštevati pri nacionalni ureditvi, kar velja tako za agencijo kot operaterje.

Določba drugega odstavka daje poleg tega določen formalni pomen tudi strokovnim podlagam, sprejetim s strani pristojnih organov Republike Slovenije ali EU. Agencija in operater

multipleksa pri načrtovanju omrežij za digitalno radiodifuzijo brez utemeljenega razloga ne smeta odstopiti od tako sprejetih strokovnih podlag. Te vključujejo zlasti strategije na državni in evropski ravni in druge relevantne študije (bele knjige in podobno). To je pomembno, saj predstavljajo strokovne podlage pogosto dejansko podlago za ukrepe in njihovo povezano sosledje, torej neki vsebinski sklop, ki načrtno vodi k določenemu cilju. Vsakršno odstopanje od tega mora biti zato posebej utemeljeno, čeprav je treba po drugi strani tako agenciji kot operaterjem omogočiti tudi določeno mero fleksibilnosti in s tem odstopanja, ki sta utemeljena zaradi hitrega tehnološkega razvoja.

K 81. členu (operater multipleksa kot upravljavec)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 10. člena ZDRad. Multipleks upravlja operater multipleksa, ki predhodno pridobi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks. Operater multipleksa je določen kot posebna oblika operaterja elektronskih komunikacij.

K 82. členu (operater multipleksa kot ponudnik vsebin)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 11. člena ZDRad. Predlog člena ureja položaj, ko je operater multipleksa tudi ponudnik vsebin. Zakon navedeno možnost dovoljuje, vendar mora v tem primeru operater multipleksa izpolniti nekatere dodatne zahteve pri transparentnosti njegovega poslovanja. V tem primeru mora dejavnost operaterja multipleksa zagotavljati v ločeni pravnoorganizacijski enoti ali voditi ločene računovodske evidence za dejavnosti, povezane z upravljanjem multipleksa.

Določba, da se v primeru, če je operater multipleksa tudi ponudnik vsebin, zanj ne uporabljajo določbe o nezdružljivosti zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja elektronskih komunikacijskih storitev in radijske ali televizijske dejavnosti, predstavlja izjemo od ureditve Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US; v nadaljevanju: ZMed). Slednja predvideva v primeru, ko želi operater izvajati tudi televizijsko ali radijsko dejavnost, pridobitev posebnega dovoljenja v skladu z 61. členom in v zvezi s 104. in 105. členom ZMed. V primeru, ki ga urejajo določbe tega poglavja, je namreč ponudnik vsebin ustrezno dovoljenje po definiciji že moral pridobiti (dovoljenje po 104.a členu ZMed), zaradi česar so se morebitni zadržki glede združljivosti opravljanja njegove dejavnosti tudi že obravnavali. Z vidika elektronskih komunikacij pa take vstopne ovire za operaterje ne sme biti. Zakonska rešitev zato določa izjemo, da operaterji multipleksa, ki so hkrati tudi ponudniki vsebin, posebnega dovoljenja za združljivost ne potrebujejo.

K 83. členu (obveznost enakega obravnavanja)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 12. člena ZDRad. Operater multipleksa mora vsem ponudnikom vsebin omogočati enake in nediskriminacijske pogoje za dostop do multipleksa, ki ga upravlja. Vsak ponudnik vsebin s pravico razširjanja programskih vsebin v digitalni radiodifuzni tehniki na določenem geografskem območju ima pravico do oddajanja v okviru multipleksa pod enakimi in nediskriminacijskimi pogoji. Taka načelna določba je nujna zaradi učinkovitega zagotavljanja konkurence in preprečevanja njenega omejevanja. Razumeti jo je treba skupaj tudi z nekaterimi drugimi določbami tega zakona. Kaj so enaki in nediskriminacijski pogoji, vnaprej za posamezen primer ni mogoče opredeliti, saj je to vprašanje dejanskega položaja, jih je pa načeloma mogoče vselej ugotoviti za nazaj.

Navedene določbe v ničemer ne vplivajo na druge ukrepe ex ante regulacije iz poglavja o zagotavljanju konkurence. Določbe o obveznosti enakega obravnavanja se uporabljajo tudi, če je operater multipleksa hkrati tudi ponudnik vsebin, kar je glede na zgornje ugotovitve, predvsem pa neprimerno močnejši položaj operaterja multipleksa, ki je v razmerju do ponudnikov vsebin hkrati konkurent in lastnik za oddajanje nujnih zmogljivosti, tudi primerno in potrebno.

K 84. členu (dodelitev radijskih frekvenc za multipleks)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 13. člena ZDRad. Radijsko frekvenco za multipleks podeli agencija v skladu z načrtom uporabe radijskih frekvenc z odločbo po postopku iz poglavja o radiofrekvenčnem spektru.

K 85. členu (posebna ureditev za namene javne radiotelevizije)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 15. člena ZDRad, ki določa posebno ureditev za namene javne radiotelevizije. Gre za posebnosti, ki veljajo za javno radiotelevizijo in so utemeljene z uresničevanjem javnega interesa po obveščanju in zagotavljanju informacij javnosti. Izvedba javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za multipleks tako ni potrebna pri podelitvi radijskih frekvenc za največ en multipleks z geografsko pokritostjo celotnega ozemlja Republike Slovenije, ki je namenjen javni radioteleviziji, v skladu z zakonom, ki ureja javno radiotelevizijo, za potrebe izvajanja javne službe in prenosu drugih programov posebnega pomena za Republiko Slovenijo v skladu z zakonom, ki ureja medije. Javna radiotelevizija lahko z zmogljivostmi multipleksa prosto razpolaga, vendar je dolžna v vsakem primeru upoštevati prepoved neenakega obravnavanja. Če je multipleks javne radiotelevizije edini delujoči multipleks za območje celotnega ozemlja Republike Slovenije, mora javna radiotelevizija v okviru prostih kapacitet zagotavljati prenos vseh programov s pravico razširjanja v digitalni radiodifuzni tehniki na območju celotnega ozemlja Republike Slovenije, za kar lahko zahteva nadomestilo.

K 86. členu (sklep o uvedbi javnega razpisa)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 16. člena ZDRad. Sklep o uvedbi javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za multipleks mora poleg obveznih sestavin sklepa o uvedbi javnega razpisa, kot so določene v prvem odstavku 49. člena tega predloga, vsebovati tudi bistvene značilnosti multipleksa, za katerega je razpisana radijska frekvenca.

K 87. členu (ponudba za pridobitev radijskih frekvenc za multipleks)

Predlog člena podobno kot 17. člen ZDRad v okviru ponudbe za pridobitev radijskih frekvenc za multipleks poleg podatkov, ki so določeni v prvem odstavku 45. člena tega predloga, se zahteva priložitev časovnega in prostorskega načrta postavitve omrežja za digitalno radiodifuzijo.

K 88. členu (odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks)

Predlog člena podobno kot 18. člen ZDRad določa posamezne dodatne obvezne sestavine odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks (poleg drugih obveznih sestavin, določenih s tem zakonom, oziroma zakonom, ki ureja splošni upravni postopek).

K 89. členu (sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 20. člena ZDRad. Poleg razlogov, ki so za spremembo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc določeni v poglavju o radiofrekvenčnem spektru, se lahko odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks spremeni tudi, če je to potrebno zaradi izboljšanja kakovosti storitev v javno korist ali za zagotavljanje kakovostnega mobilnega sprejema.

K 90. členu (razveljavitev odločbe o dodelitvi pravice razširjanja televizijskega ali radijskega programa)

Predlog člena ureja razveljavitev odločbe o dodelitvi pravice razširjanja televizijskega ali radijskega programa. Ne glede na določbe ZMed agencija predlaga začetek postopka razveljavitve odločbe (dovoljenja iz 104. člena ZMed), če njen imetnik v treh mesecih od začetka delovanja multipleksa oziroma v treh mesecih od podelitve razširjanja programa, če multipleks že deluje, ne začne z razširjanjem in oddajanjem radijskega ali televizijskega programa, za katerega je to pravico pridobil, v katerem od delujočih multipleksov na tem območju, če so za to določeni vsi tehnični in pravni pogoji.

K 91. členu (prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc za multipleks)

Vsebina predloga člena je prevzeta iz 22. člena ZDRad. Posebne določbe o prenosu pravice do uporabe radijskih frekvenc za multipleks so namenjene zagotavljanju kontinuitete upravljanja multipleksa. Takšen režim je potreben zaradi načeloma posredovalne vloge operaterja multipleksa. Temeljni problem nastopi v primeru prenehanja operaterja multipleksa, saj so hkrati prizadeti tako ponudniki vsebin v multipleksu kot prejemniki storitev oziroma gledalci. V primeru, ko operater multipleksa namerava prenehati z upravljanjem multipleksa in ne poda vloge za prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc za multipleks vsaj tri mesece pred načrtovanim prenehanjem upravljanja na drugega operaterja multipleksa, lahko tako vlogo poda vsak od ponudnikov vsebin v tem multipleksu. Gre torej za posebno ureditev, ko pravica zahtevati prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc, ki jo ima v skladu z določbami poglavja o radiofrekvenčnem spektru samo imetnik odločbe, preide ob izpolnitvi določenih objektivnih pogojev tudi na druge subjekte, ki imajo pravni interes. Slednji se v tem primeru upravičeno domneva.

K 92. členu (vključitev televizijskih in radijskih programov v multipleks)

Predlog člena deloma prevzema določbo 25. člena ZDRad. Obvezna vključitev določenih televizijskih in radijskih programov v multipleks je omejitev upravljanja, ki izhaja iz zakona, ki ureja medije. Operater multipleksa mora v okviru prostih kapacitet multipleksa omogočiti vključitev v multipleks vsem ponudnikom storitev, ki imajo pravico razširjanja programa v digitalni radiodifuzni tehniki za določeno geografsko območje, ki so jo pridobili v skladu z zakonom, ki ureja medije. Gre za pravico, ki jo ponudniki vsebin pridobijo v skladu s 104.a. členom ZMed.

K 93. členu (zahteve za medobratovalnost radijskih sprejemnikov)

Predlog člena prenaša določbo prvega odstavka 113. člena in 3. točke Priloge XI Direktive 2018/1972/EU o zahtevah za medobratovalnost avtomobilskih radijskih sprejemnikov. V skladu z zadevnimi določbami Direktive 2018/1972/EU morajo vsi avtomobilski sprejemniki,

vgrajeni v nov avtomobil kategorije M, ki je dan na trg za prodajo ali najem od 21. decembra 2020 dalje, vsebovati sprejemnik, ki omogoča sprejem digitalnega radia prek prizemne digitalne radiodifuzije. S tem ukrepom se spodbuja čim večja razširjenost digitalnega radia. Obveznost velja za nove avtomobile (ne pa za rabljene avtomobile), ki bodo po uveljavitvi zakona dani na trg za prodajo ali najem. Določitev dodatnega prehodnega obdobja v tem delu ni možna zaradi zahtev Direktive 2018/1972/EU. Proizvajalci in prodajalci avtomobilov so bili z obveznostjo prilagoditve seznanjeni konec leta 2018, ko je bila sprejeta zadevna direktiva, ki je predvidela dvoletni rok za implementacijo in v tem okviru tudi dovolj dolgo obdobje za prilagoditev.

V skladu z drugim odstavkom predloga se z namenom spodbujanja čim večje razširjenosti digitalnega radia obveznost določa tudi za druge radijske sprejemnike za zvokovno radiodifuzijo, ki bodo dani na trg za prodajo, in sicer v skladu s prehodno določbo 309. člena tega predloga s 1. januarjem 2023. Obveznost ne velja za radijske sprejemnike, ki nimajo zaslona za prikaz imena programa, ki se sprejema, in proizvode, pri katerih je radijski sprejemnik postranske narave, na primer za pametne telefone in opremo, ki jo uporabljajo radioamaterji.

K 94. členu (ukrepi za pospeševanje razširjenosti digitalnega radia)

Predlog člena vzpostavlja pravno podlago za morebitno financiranje ukrepov za pospeševanje digitalnega radia s strani ministrstva in agencije. V primeru digitalnega radia ni previden prehod z analognega na digitalno oddajanje, kot je bilo to v primeru televizije. Vsekakor pa je treba z različnimi ukrepi spodbujati čim večjo razširjenost digitalnega radia.

K 95. členu (nadzor)

Predlog člena ureja nadzor na izvajanjem določb tega poglavja in izpolnjevanjem odločb, izdanih na njegovi podlagi. Nadzor izvaja agencija. Pri nadzoru nad spoštovanjem zahtev za medobratovalnost avtomobilskih radijskih sprejemnikov agencija sodeluje z inšpektorjem, pristojnim za promet, pri nadzoru nad spoštovanjem zahtev za medobratovalnost drugih radijskih sprejemnikov pa z inšpektorjem, pristojnim za nadzor blaga na trgu.

VII. UPRAVLJANJE ELEMENTOV OŠTEVILČENJA

Poglavje o oštevilčenju ohranja strukturo istoimenskega VI. poglavja ZEKom-1. Vsebinske spremembe so večinoma odraz sprememb regulativnega okvira, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU, v določeni meri pa tudi odraz potrebe po natančnejši ureditvi nacionalnih določb. Predlog poglavja ne vsebuje več določbe o ENUM-številkah, saj se je v praksi izkazalo, da od uveljavitve ZEKom-1 ni bilo interesa po ENUM funkcionalnosti. Glede na navedeno ni potrebe po ohranitvi določbe, katere izvajanje sicer nalaga določene obveznosti agenciji, med drugim sprejem splošnega akta.

K 96. členu (cilji in upravljanje)

Predlog člena ohranja vsebino 62. člena ZEKom-1. Agencija podobno kot radiofrekvenčni spekter na podlagi javnega pooblastila upravlja tudi množico vseh elementov oštevilčenja v Republiki Sloveniji, pri čemer mora upoštevati morebitne strateške dokumente Republike Slovenije in EU ter strateške usmeritve pristojnega ministrstva.

K 97. členu (načrt oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 63. člena ZEKom-1 glede določitve načrta oštevilčenja s splošnim aktom. V skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU pa predlog člena predvideva tudi, da se v načrtu oštevilčenja določi območje negeografskih številk, ki se lahko uporabljajo za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve, na celotnem območju EU. Uporaba negeografskih številk zunaj ozemlja držav članic bo pripomogla k učinkoviti podpori prostega pretoka blaga, storitev in oseb v Evropski uniji. Zaradi znatnega tveganja goljufije pri medosebnih komunikacijah je taka eksteritorialna uporaba dovoljena samo za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve.

Ker se s predlogom zakona v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU dopušča možnost pridobitve pravice do uporabe elementov oštevilčenja poleg operaterjev tudi za druge fizične ali pravne osebe, ki lahko dokažejo, da so sposobne upravljati elemente oštevilčenja, pri čemer pa agencija lahko tem osebam preneha podeljevati pravice rabe, če obstaja nevarnost izčrpanja elementov oštevilčenja, se v četrtem odstavku zavezuje agencijo, da vsako leto do 31. marca na svojih spletnih straneh objavi pregled dodeljenih posameznih elementov oštevilčenja po vrstah in namenih uporabe, ki vključuje tudi analizo nevarnosti izčrpanja posameznih elementov oštevilčenja.

K 98. členu (uporaba elementov oštevilčenja)

Predlog člena je nespremenjen v primerjavi s 64. členom ZEKom-1 in določa, da se elemente oštevilčenja uporablja le na podlagi odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja.

K 99. členu (postopek izdaje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja ureditev postopka izdaje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja iz 65. člena ZEKom-1, pri čemer se upošteva ureditev iz Direktive 2018/1972/EU glede pridobivanja elementov oštevilčenja s strani oseb, ki niso operaterji. V skladu z obstoječo ureditvijo ZEKom-1 druge fizične in pravne osebe lahko zaprosijo za elemente oštevilčenja, če lahko dokažejo, da elemente oštevilčenja potrebujejo za opravljanje dejavnosti, ki je v javnem interesu, kakor izhaja iz področne zakonodaje ali predpisov EU, v predlogu drugega odstavka pa se ta pogoj nadomešča z izkazom sposobnosti upravljanja elemente oštevilčenja (kot izhaja iz drugega odstavka 93. člena Direktive 2018/1972/EU). Zaradi vedno večjega pomena elementov oštevilčenja za različne storitve interneta stvari je bilo z Direktivo 2018/1972/EU omogočeno, da elemente oštevilčenja pridobijo tudi druge osebe, ki niso operaterji, če dokažejo sposobnost upravljanja elemente oštevilčenja.

K 100. členu (izdaja odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog člena načelno ohranja vsebino 66. člena ZEKom-1, ki ureja izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja na podlagi splošnega upravnega postopka. Kot je bilo pojasnjeno v obrazložitvi k prejšnjemu členu, v skladu z obstoječo ureditvijo in spremembami, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU fizična ali pravna oseba, ki ni operater, lahko vloži vlogo za pridobitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, če lahko dokaže, da elemente oštevilčenja potrebuje za opravljanje dejavnosti v javnem interesu ali za elemente oštevilčenja, ki se ne uporabljajo za medosebne komunikacijske storitve (torej za M2M). Vlogi mora priložiti tudi dokazila, s katerimi izkaže sposobnost upravljanja elementov oštevilčenja.

V petem odstavku predloga so določeni razlogi, zaradi katerih agencija zavrne izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja. Poleg razlogov določenih z ZEKom-1 sta dodana dva nova zavrnitvena razloga, vezana na vlagatelje, ki niso operaterji. Agencija tako zavrne izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, če vlagatelj, ki ni operater, ni izkazal sposobnosti upravljanja elementov oštevilčenja oziroma če v primeru vlagatelja, ki ni operater, obstaja nevarnost izčrpanja elementov oštevilčenja.

Vzpostavlja se tudi pravna podlaga za sprejem splošnega akta agencije, s katerim bo ta določila merila za ocenjevanje sposobnosti upravljanja elementov oštevilčenja in nevarnosti izčrpanja elementov oštevilčenja. Agencija mora pri tem v največji možni meri upoštevati smernice BEREC, izdane na podlagi drugega odstavka 93. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 101. členu (vsebina odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog člena določa vsebino odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, pri čemer ohranja vsebino iz 67. člena ZEKom-1.

K 102. členu (pogoji uporabe elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 68. člena ZEKom-1, ki določa pogoje uporabe elementov oštevilčenja. V primerjavi z ZEKom-1 je v skladu s Prilogo I.E Direktive 2018/1972/EU dodana nova 10. točka, ki se nanaša na obveznosti v zvezi z eksteritorialno uporabo elementov oštevilčenja v EU (torej uporaba elementov oštevilčenja, dodeljenih v Sloveniji, ki pa se uporabljajo v drugih državah članicah) za zagotovitev skladnosti z varstvom potrošnikov in drugimi predpisi o elementih oštevilčenja drugih držav članic.

K 103. členu (eksteritorialna uporaba elementov oštevilčenja)

Direktiva 2018/1972/EU uvaja termin eksteritorialne uporabe elementov oštevilčenja, torej uporabe elementov oštevilčenja zunaj ozemlja države članice, ki jih dodeli. S tem se skuša učinkovito podpreti prost pretok blaga, storitev in oseb v EU. Zaradi znatnega tveganja goljufije pri medosebnih komunikacijskih storitvah bi morala biti taka eksteritorialna uporaba dovoljena samo za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve. Kot izhaja iz uvodne izjave 246 k Direktivi 2018/1972/EU, bi morale države članice zagotoviti izvrševanje ustrezne nacionalne zakonodaje, zlasti pravil za varstvo potrošnikov in drugih pravil, povezanih z uporabo številskih virov, in sicer neodvisno od tega, kje v EU so bile pravice uporabe podeljene in kje se številski viri uporabljajo. Agencija mora tako v primeru odločbe o dodelitvi negeografskih številk, ki se uporabljajo za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve, na območju drugih držav članic določiti pogoje, s katerimi se zagotovi skladnost s predpisi o varstvu potrošnikov in drugimi predpisi držav članic, v katerih se bodo elementi oštevilčenja uporabljali.

Agencija mora BEREC redno pošiljati informacije o izdanih odločbah o dodelitvi elementov oštevilčenja. Na ta način bo BEREC v skladu s četrtim odstavkom 93. člena Direktive 2018/1972/EU vzpostavil podatkovno zbirko številskih virov s pravico eksteritorialne uporabe znotraj EU, ki bo nacionalnim regulativnim organom in drugim pristojnim organom omogočala izvajanje nadzora.

Predlog četrtega odstavka prenaša četrti odstavek 93. člena Direktive 2018/1972/EU. Poudarjeno je, da se določba o eksteritorialni uporabi elementov oštevilčenja uporablja samo za specifične storitve, za katere je bila podeljena pravica rabe.

K 104. členu (veljavnost odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 69. člena ZEKom-1 o veljavnosti odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki določa, da se odločba izda za nedoločen čas.

K 105. členu (prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 70. člena ZEKom-1 o prenosu pravice uporabe elementov oštevilčenja. Imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja mora pred prenosom pridobiti predhodno soglasje agencije. Če agencija s prenosom soglaša, fizični ali pravni osebi, na katero se prenese pravica uporabe elementov oštevilčenja, izda novo odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki se glasi na prejšnjega imetnika, pa v skladu s 4. točko prvega odstavka 107. člena tega predloga razveljavi po uradni dolžnosti.

K 106. členu (sprememba odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 71. člena ZEKom-1, ki določa, kdaj agencija po uradni dolžnosti spremeni odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja oziroma kdaj se odločba spremeni na predlog njenega imetnika.

K 107. členu (razveljavitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 72. člena ZEKom-1, ki ureja razveljavitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja. Z vidika večje jasnosti in pravne varnosti se v 1. točki drugega odstavka dodaja, da mora agencija imetnika odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja pred razveljavitvijo odločbe iz naslova neplačila zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine dvakrat pisno opozoriti.

K 108. členu (varstvo končnih uporabnikov v primeru razveljavitve odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Agencija se v praksi srečuje s težavo v postopkih razveljavitve odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, ko je predvidena razveljavitev odločbe po uradni dolžnosti, ni pa razrešeno vprašanje, kaj se zgodi z aktivnimi končnimi uporabniki, ki uporabljajo številski prostor, ki je z razveljavitvijo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja njenemu imetniku odvzet. Zaradi varstva končnih uporabnikov v takšnih primerih se predlaga postopek, po katerem agencija preveri, h kateremu operaterju je bilo prenesenih največ številk, ki so bile dodeljene imetniku odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki se razveljavlja, ter po uradni dolžnosti bloke številk dodeli operaterju, h kateremu je bilo prenesenih največ številk iz odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja.

Predlog prvega odstavka agencijo zavezuje, da pravočasno obvesti končne uporabnike o svoji nameri, da bo razveljavila odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, s čimer končnim uporabnikom zagotovi dovolj časa, da prenesejo svojo številko k operaterju po svoji izbiri. O

tem mora svoje naročnike obvestiti tudi imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki bo razveljavljena.

K 109. členu (prenehanje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 73. člena ZEKom-2, ki ureja prenehanje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja. V teh primerih agencija izda ugotovitveno odločbo.

K 110. členu (plačila za uporabo elementov oštevilčenja)

Predlog člena ohranja vsebino 74. člena ZEKom-1 o plačilih za uporabo elementov oštevilčenja. Način izračuna plačil za imetnike odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, s katerimi se krijejo stroški, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom elementov oštevilčenja, se določi s splošnim aktom agencije. Za elemente oštevilčenja, ki se podeljujejo prek javnega razpisa, se plačuje tudi nadomestilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine. Izjema so elementi oštevilčenja za opravljanje dejavnosti v javnem interesu, za katere je v področni zakonodaji ali predpisih EU določeno, da so storitve dosegljive prek teh elementov oštevilčenja za uporabnike brezplačne.

K 111. členu (mednarodna predpona)

Predlog člena ohranja določbo prvega odstavka 75. člena ZEKom-1. V skladu s petim odstavkom 93. člena Direktive 2018/1972/EU je določeno, da je mednarodna predpona za klice iz Republike Slovenije v tujino »00«. Operaterji morajo o tem na primeren način obvestiti končne uporabnike, npr. z objavo na spletnih straneh, v splošnih pogojih ipd.

K 112. členu (dostop do storitev z uporabo negeografskih številk)

Predlog člena ob upoštevanju manjših sprememb regulativnega okvira ohranja ureditev iz 76. člena ZEKom-1 glede dostopa do storitev z uporabo negeografskih številk. Določba prenaša 97. člen Direktive 2018/1972/EU. Zaradi zagotovitve enotnega trga je treba končnim uporabnikom omogočiti dostop do vseh številk v nacionalnih načrtih oštevilčenja drugih držav članic in dostop do storitev z uporabo negeografskih številk v EU, med drugim z drugimi številkami brezplačnih telefonskih klicev in številkami premijskih storitev, razen kadar se je klicani uporabnik iz komercialnih razlogov odločil za omejitev dostopa z nekaterih geografskih območij. Čezmejnega dostopa do številskih virov in z njimi povezanih storitev se ne sme preprečevati razen v objektivno utemeljenih primerih, kot na primer, ko je treba zaradi boja proti goljufijam in zlorabam (npr. v zvezi z nekaterimi premijskimi storitvami), ko se številka uporablja samo v določeni državi (npr. nacionalna številka skrajšanega izbiranja) ali ko je to ekonomsko neizvedljivo. V primeru, ko sodišče v konkretni zadevi, ki jo obravnava, presodi, da je to utemeljeno zaradi zlorabe ali goljufije, lahko operaterju javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajalcu javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev odredi, da onemogoči dostop do posameznih številk ali storitev, dostopnih prek teh številk.

K 113. členu (nadzor)

Predlog člena v skladu z dosedanjo ureditvijo določa, da agencija izvaja nadzor nad izvajanjem določb tega poglavja in izpolnjevanjem odločb, ki jih izda na njegovi podlagi. Navedeno velja tudi za odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki se nanašajo na njihovo eksteritorialno uporabo.

Iz uvodne izjave 246 k Direktivi 2018/1972/EU izhaja, da morajo države članice zagotoviti izvrševanje ustrezne nacionalne zakonodaje, zlasti pravil za varstvo potrošnikov in drugih pravil povezanih z uporabo številskih virov, in sicer neodvisno od tega, kje v EU so bile pravice podeljene in kje se številski viri uporabljajo. Države članice ostajajo pristojne za uporabo svojega nacionalnega prava za številske vire, ki se uporabljajo na njihovem ozemlju, tudi če so bile pravice podeljene v drugi državi članici. Glede na navedeno v skladu s šestim odstavkom 94. člena Direktive 2018/1972/EU predlog drugega odstavka določa, da agencija uvede postopek nadzora nad izdanimi odločbami o eksteritorialni rabi elementov oštevilčenja, kadar prejme predlog nacionalnega regulativnega organa ali drugega pristojnega organa države članice, v kateri se elementi oštevilčenja uporabljajo.

VIII. VARNOST OMREŽIJ IN STORITEV TER DELOVANJE V STANJIH OGROŽENOSTI

Predlog poglavja delno ohranja strukturo in vsebino VII. poglavja ZEKom-1 (Varnost omrežij in storitev ter delovanje v izjemnih stanjih). Hkrati je bil, kot je bilo to že pojasnjeno tudi pri obrazložitvi k 3. členu predloga tega zakona, zaradi pripombe Ministrstva za pravosodje ter istočasnega približevanja terminologiji ZInfV dosedanji izraz »Izjemna stanja« nadomeščen z izrazom »Stanja ogroženosti javnih komunikacijskih omrežij (v nadaljnjem besedilu: stanja ogroženosti)«. Navedeno je bilo posledično upoštevano tudi pri poimenovanju tega poglavja predloga zakona, ki se sedaj glasi: »Varnost omrežij in storitev ter delovanje v stanjih ogroženosti«.

Glavnina sprememb je posledica sprememb EU regulativnega okvira na področju elektronskih komunikacij in načina prenosa v slovenski pravni red ter implementacije (zlasti strateških) ukrepov iz Nabora orodij EU za kibernetsko varnost tehnologije 5G (v nadaljnjem besedilu: Nabor orodij EU)[3], ki ga je izrecno podprla tudi Evropska komisija (EK) s Sporočilom Varna uvedba tehnologije 5G v EU – izvajanje nabora orodij EU (v nadaljnjem besedilu: Sporočilo EK o varni uvedbi tehnologije 5G)[4]. Nabor orodij EU je rezultat skupnih prizadevanj in pristopa držav članic Evropske unije (EU), predstavnikov Agencije Evropske unije za kibernetsko varnost (v nadaljnjem besedilu: ENISA) in EK, ki ga je podprla tudi Republika Slovenja. Pomen nabora orodij EU in stanje njegove implementacije med drugim upošteva tudi Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu Strategija EU za kibernetsko varnost v digitalnem desetletju (v nadaljnjem besedilu: Skupno sporočilo o strategiji EU za kibernetsko varnost).[5]

Glede na zgoraj navedeno se v tem poglavju predloga zakona za operaterje krepijo zahteve in pogoji glede varnosti omrežij in storitev, v luči varnostnih tveganj, ki jih prinaša tehnologija 5G, pa še posebej za operaterje mobilnih komunikacijskih omrežij, ki zagotavljajo ta omrežja določenim subjektom, ki z vidika države in družbe zagotavljajo kritične storitve. Hkrati se je želelo predlagano ureditev približati tudi sistemski ureditvi področja informacijske varnosti

---

[3] Kibernetska varnost omrežij 5G – nabor orodij EU za zmanjševanje tveganja, 29. januar 2020 (https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/nis-cooperation-group).

[4] COM(2020) 50 final SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Varna uvedba tehnologije 5G v EU - izvajanje nabora orodij EU (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0050&from=ES).

[5] Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu Strategija EU za kibernetsko varnost v digitalnem desetletju, JOIN(2020) 18 FINAL (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020JC0018&qid=1615463149870&from=SL).

(ZInfV s pripadajočimi podzakonskimi predpisi) in sistemskemu zakonu s področja kritične infrastrukture (ZKI).

K 114. členu (varnost omrežij in storitev)

Predlog člena deloma ohranja vsebino 79. člena ZEKom-1 in prenaša prvi odstavek 40. člena Direktive 2018/1972/EU. Določene so obveznosti za operaterje, ki morajo sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za zagotavljanje varnosti svojih omrežij in storitev, vključno z informacijskimi sistemi (kar je dodano z vidika jasnosti ureditve) ter da preprečijo ali čim bolj zmanjšajo učinek varnostnih incidentov. Pri tem se sprejete obveznosti kot celota poimenujejo kot »sistem upravljanja varnosti«, ta pa glede na pomen pojmov vključuje SUVI in SUNP. Navedeno prinaša več strokovne jasnosti z vidika izvajanja predlagane ureditve v praksi, hkrati pa gre tudi za približevanje ureditvi po ZInfV z njegovimi podzakonskimi predpisi. Obveznost velja tudi za izvajalce medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, ki morajo zagotoviti raven varnosti, ki je ustrezna glede na obstoječe tveganje. Kot je navedeno tudi v uvodni izjavi 95 k Direktivi 2018/1972/EU, izvajalci medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, običajno nimajo dejanskega nadzora nad prenosom signalov prek omrežja, zato je mogoče raven tveganja za take storitve v nekaterih pogledih šteti za manjšo kot pri tradicionalnih elektronskih komunikacijskih storitvah. Zato bi morali biti ukrepi v teh primerih manj strogi, kadar je to upravičeno glede na dejansko oceno obstoječih varnostnih tveganj. Enak pristop bi se moral smiselno uporabljati za medosebne komunikacijske storitve, ki uporabljajo številke in nimajo dejanskega nadzora nad prenosom signala. Predlog zakona ne vsebuje več posebnega člena o celovitosti omrežij (80. člen ZEKom-1 kot nacionalna določba), saj opredelitev varnosti omrežij in storitev iz 91. točke 3. člena predloga zakona zajema tudi celovitost omrežij in storitev.

Ker glede na zgoraj navedeno sistem upravljanja varnosti vključuje SUVI in SUNP, se tudi ne uporablja več termina varnostni načrt, ki ga operaterji sprejmejo in izvajajo ter določijo kot poslovno skrivnost (drugi odstavek 79. člena ZEKom-1) ter minimalne vsebine, ki jih varnostni načrt zajema (tretji odstavke 79. člena ZEKom-1). Namesto tega se ureditev v predlaganem drugem in tretjem odstavku tega člena v celoti nanaša na SUVI, ki ga morajo (vsi) operaterji še vedno določiti kot poslovno skrivnost ter ga morajo ne samo sprejeti in izvajati, temveč tudi spremljati in redno izboljševati (predlagani drugi odstavek). Tudi minimalne vsebine, ki jih zajema (sedaj) SUVI, so še vedno navedene v predlaganem tretjem odstavku, vendar so glede na obstoječo ureditev nekoliko precizirane in s tem bolj jasne ter določne.

Ker sistem upravljanja varnosti vključuje tudi SUNP, se predlagani novi četrti in peti odstavek tega člena nanašata na obveznosti povezane s SUNP. Pri tem je predlagani četrti odstavek tega člena glede obveznosti operaterjev pri SUNP vsebinsko enak drugemu odstavku tega člena, ki se nanaša na SUVI. Peti odstavek pa prinaša posebno obveznost glede SUNP, kjer se ta nanaša na zagotavljanje komunikacije v sili, pri čemer se v tem delu predlaga predhodno odobritev organov odgovornih za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili (smiselno se je pri tem skušalo ugodilo pripombi Ministrstva za notranje zadeve ob hkratnem upoštevanjem pričakovanih trendov tudi pri zagotavljanju kakovosti takšnih storitev.

Na področju varnosti ter neprekinjenega poslovanja že obstajajo priznani mednarodni standardi in dobre prakse, ki jih različni deležniki, vključno z operaterji, pretežno že uporabljajo pri svojem poslovanju. Primerjalno tudi ZInfV v svojem 19. členu (standardizacija) v skladu z direktivo, ki jo prenaša (gre za t. i. Direktivo NIS), spodbuja uporabo le-teh. Navedeno je sedaj

upoštevano s predlogom novega šestega odstavka tega člena, po katerem operaterji pri SUVI in SUNP v čim večji meri upoštevajo mednarodno priznane standarde in dobre prakse. Istočasno gre pri tem tudi za ukrepa TM 01 (zagotavljanje uporabe osnovnih varnostnih zahtev (zasnova in arhitektura varnih omrežij) in TM 02 (zagotavljanje in vrednotenje izvajanja varnostnih ukrepov v obstoječih standardih 5G) Nabora orodij EU (glej še obrazložitev k 115. členu predloga zakona).

Predlagano je tudi, da agencija za izvajanje tega člena izda splošni akt, s katerim uredi zlasti tehnične usmeritve, ki jih upoštevajo operaterji pri oceni tveganj, ter tehnične in organizacijske ukrepe. S tem se omogoča tudi implementacijo tehničnih ukrepov iz Nabora orodij EU, ki so primerni za vse operaterje. Prav tako je s tem omogočena implementacija dela strateških ukrepov iz Nabora orodij EU, in sicer tudi SM06 (Krepitev odpornosti na nacionalni ravni) v povezavi z SUNP. Pri pripravi splošnega akta agencija sodeluje z organom, pristojnim za informacijsko varnost (sedmi odstavek tega člena).

Ob tem še pojasnjujemo, da je organ pristojen za informacijsko varnost v skladu z ZInfV pristojni nacionalni organ, ki ga opredeljuje prvi odstavek 27. člena ZInfV. Pri tem je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o informacijski varnosti (ZInfV-A) s 5. členom spremenil prvi odstavek 27. člena ZInfV tako, da se le-ta glasi: »Pristojni nacionalni organ je Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost.« Prvi odstavek osnovnega ZInfV je pred tem namreč določal: »Pristojni nacionalni organ je organ v sestavi ministrstva pristojnega za informacijsko družbo.«, pri čemer je bila v skladu z uredbo, ki ureja organe v sestavi ministrstev, to Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost. ZInfV-A je v predhodni določbi 10. člena (začetek delovanja vladne službe) v prvem odstavku določil: »Vlada ustanovi urad iz prvega odstavka 27. člena zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona. Urad začne opravljati naloge v skladu s tem zakonom najpozneje do 31. julija 2021, do takrat pa njegove naloge opravlja Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost, organ v sestavi ministrstva, pristojnega za informacijsko družbo.« Končna določba ZInfV-A pa v 15. členu določa začetek njegove veljavnosti, ki je naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pristojni nacionalni organ v skladu z ZInfV (organ, pristojen za informacijsko varnost po tem zakonu) poleg drugih nalog tudi koordinira delovanje sistema informacijske varnosti (1. tč. drugega odstavka 27. člena ZInfV) ter sodeluje z organi in organizacijami, ki delujejo na področju informacijske varnosti, med njimi tudi z agencijo (5. tč. drugega odstavka 27. člena ZInfV), kar se z ZInfV-A ni spremenilo.

K 115. členu (dodatne varnostne zahteve)

Razvoj pete generacije (5G) mobilnih elektronskih komunikacijskih omrežij (v nadaljnjem besedilu: omrežja 5G) in naslednjih generacij teh omrežij ter njihovo uvajanje v državah EU ima pomembno vlogo v razvoju evropske družbe in gospodarstva. Ta omrežja bodo nudila veliko gospodarskih priložnosti in so pomembna podlaga za digitalno in zeleno preobrazbo na različnih področjih gospodarskega in družbenega življenja, kar bi lahko vplivalo tako rekoč na vse vidike življenja državljanov EU. Kibernetska varnost omrežij 5G je zato bistvenega pomena, ne samo za zaščito gospodarstev, družb in demokratičnih procesov, ampak tudi za zagotovitev verodostojne digitalne preobrazbe, ki bo koristila vsem državljanom EU. Zaradi odvisnosti številnih kritičnih storitev od omrežij 5G bi bile posledice sistemskega, obsežnega izpada še posebej kritične za delovanje družbe in države in bi njihov vpliv lahko presegel

nacionalne meje, saj so digitalni ekosistemi medsebojno povezani. Zato je zagotovitev kibernetske varnosti omrežij 5G za EU in za Republiko Slovenijo strateškega pomena, saj je kibernetskih napadov vse več, so bolj prefinjeni kot kdaj koli prej in prihajajo od številnih akterjev, ki predstavljajo nevarnost, zlasti držav ali akterjev s podporo držav zunaj EU. Zagotovitev kibernetske varnosti omrežij 5G, še posebej za delovanje storitev, ki so kritične z vidika države in družbe, je torej legitimni cilj v javnem interesu, ki se zasleduje s predlagano ureditvijo, ki je hkrati v povezavi tudi z zagotavljanjem nacionalne varnosti.

Z Naborom orodij EU je bila prvič doslej izbrana opredelitev skupnega evropskega pristopa, ki ga je podprla tudi Republika Slovenja. Nabor orodij EU je namreč končni rezultat skupnih prizadevanj držav članic EU, EK in predstavnikov ENISA v okviru delovanja Skupine za sodelovanje na področju varnosti omrežij in informacij (v nadaljnjem besedilu: Skupina za sodelovanje NIS)[6]. Nabor orodij EU, ki ga je pripravila in dne 29. 1. 2020 objavila Skupina za sodelovanje NIS določa in opisuje niz strateških in tehničnih ukrepov ter ustrezne podporne dejavnosti za krepitev njihove učinkovitosti, ki bi jih bilo mogoče uvesti za zmanjšanje ugotovljenih tveganj. V njem so obravnavana vsa tveganja infrastruktur za omrežje 5G, ki so bila na podlagi zadevnih nacionalnih ocen tveganj ugotovljena in usklajena na ravni EU v predhodnem Poročilu o usklajeni oceni tveganj[7] Skupine za sodelovanje NIS (v nadaljnjem besedilu: Poročilo o usklajeni oceni tveganj), ki temelji na nacionalnih ocenah tveganj, ki so bile Skupini za sodelovanje NIS predhodno posredovane. Takšna slovenska nacionalna ocena tveganja je bila Skupini za sodelovanje NIS posredovana dne 15. 7. 2019 (v nadaljnjem besedilu: nacionalna ocena tveganja z dne 15. 7. 2019). Pri sami pripravi navedene nacionalne ocene tveganja je z resorno pristojnim ministrstvom za informacijsko družbo (Ministrstvo za javno upravo, v nadaljnjem besedilu: MJU) sodelovala tudi agencija, ki je z njene strani glede potrebnih podatkov in informacij predhodno vključila tudi vse relevantne operaterje mobilnih komunikacijskih omrežij na slovenskem trgu, sodelovali pa so tudi drugi resorji oziroma organi, v skladu s svojimi takratnimi pristojnostmi pri zagotavljanju kibernetske oziroma nacionalne varnosti. Že 26. 9. 2018 pa je bila s strani MJU pripravljena Ocena kibernetskih tveganj (v nadaljnjem besedilu: Ocena kibernetskih tveganj z dne 26. 9. 2018), ki je tudi javno objavljena na spletnih straneh organa, pristojnega za informacijsko varnost[8]. Istega dne kot je Skupina za sodelovanje NIS objavila Nabor orodij EU, ga je EK podprla in poudarila njegov pomen ter čimprejšnjo implementacijo predvidenih ukrepov s strani držav članic s sprejemom Sporočila EK o varni uvedbi tehnologije 5G, julija 2020 pa je bilo objavljeno tudi Poročilo Skupine za sodelovanje NIS o napredku držav članic pri implementaciji Nabora orodij EU (v nadaljnjem besedilu: Poročilo o napredku pri implementaciji)[9]. Na navedenem med drugim gradi tudi Skupno sporočilo o strategiji EU za kibernetsko varnost. Nujnost

[6] Skupina za sodelovanje NIS je bila ustanovljena z Direktivo (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (direktiva o varnosti omrežij in informacij – t. i. Direktiva NIS) za zagotovitev strateškega sodelovanja in izmenjave informacij na področju kibernetske varnosti med državami članicami EU. Skupino za sodelovanje sestavljajo predstavniki držav članic, Komisija in predstavniki ENISA.

[7] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/eu-wide-coordinated-risk-assessment-5g-networks-security.

[8] https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSIV/Datoteke/Dokumenti/Ocena_kibernetskih_tveganj_v1_0_Fina_P.pdf.

[9] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/report-member-states-progress-implementing-eu-toolbox-5g-cybersecurity

oziroma potrebnost ukrepanja zaradi zasledovanja prej navedenega legitimnega cilja izhaja iz zgoraj navedenih dokumentov.

Spodaj navedene določbe predlaganega člena udejanjajo obveznosti povezane z implementacijo strateških ukrepov (SM) Nabora orodij EU in sicer SM 03 (Ocena profila tveganja dobaviteljev in uporaba omejitev za dobavitelje, za katere se šteje, da so visoko tvegani, vključno s potrebnimi izključitvami za učinkovito zmanjšanje tveganj, za ključna sredstva) in SM 04 (Nadzor nad uporabo podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo ponudniki upravljanih storitev in dobavitelji opreme) – gre za t. i. ponudnike storitev podpore tretje ravni. Pristojnim organom (v konkretnem primeru vladi) se ob tem z naslednjim členom daje dodatna predhodna (t. i. ex ante) pooblastila SM 01 (Krepitev vloge nacionalnih organov) v zvezi z določanjem dobaviteljev z visokim tveganjem, v tem členu pa se na to navezuje, v okviru obveznosti, ki jih imajo zavezani operaterji. Ob tem dodatno pojasnjujemo, da je Evropski svet oktobra 2020 pozval EU in države članice, „naj v celoti izkoristijo nabor orodij za kibernetsko varnost omrežij 5G“ in „uporabijo ustrezne omejitve glede visoko tveganih dobaviteljev za ključna sredstva, ki so v usklajenih ocenah tveganja v EU, ki temeljijo na skupnih objektivnih merilih, opredeljena kot kritična in občutljiva“[10].

V luči varnostnih tveganj, ki jih prinaša tehnologija 5G, se v obravnavanem predlogu člena na podlagi njegovega prvega odstavka glede na splošne obveznosti vseh operaterjev glede varnosti omrežij in storitev iz prejšnjega člena, še dodatno krepijo obveznosti le za operaterje mobilnih komunikacijskih omrežij. Pri tem se za prej navedene operaterje varnostne zahteve krepijo v primeru, če zagotavljajo ta omrežja določenim subjektom zaradi delovanja storitev, ki so ocenjene za kritične z vidika države in družbe, in sicer upravljavcem kritične infrastrukture z drugih področij urejanja kritične infrastrukture (kar je precizirano z vidika jasnosti, da ne gre za opredelitev, ki bi vključevala zagotavljanje teh omrežij samim sebi oziroma drugim operaterjem), izvajalcem bistvenih storitev, organom državne uprave oziroma nosilcem ključnih delov sistema varnosti države. Gre torej za zagotavljanja omrežij subjektom, ki po presoji predlagatelja zakona izvajajo z vidika države in družbe kritične storitve oziroma pristojnosti, pri katerih bi bile posledice izpada njihovih storitev oziroma izvajanja njihovih pristojnosti zaradi uresničitve varnostnih tveganj povezanih s 5G tehnologijo z vidika države in družbe lahko še posebej škodljive. Z vidika pomena prej navedenih t. i. kritičnih subjektov oziroma njihovih storitev ali izvajanja pristojnosti za delovanje države in družbe gre za najožjo še vzdržno opredelitev takšnih subjektov. Opustitev katere koli navedene kategorije t. i. kritičnih subjektov bi bila z vidika posledic izpada njihovih storitev oziroma izvajanja njihovih pristojnosti zaradi uresničitve varnostnih tveganj povezanih s 5G tehnologijo z vidika delovanja države in družbe namreč preveč tvegana. Zadevni operaterji mobilnih komunikacijskih omrežij morajo poleg zahtev iz prejšnjega člena upoštevati še dodatne varnostne zahteve in omejitve (prvi odstavek predlaganega člena).

Predlagani drugi odstavek v luči Nabora orodij EU pojasnjuje, katera tveganja morajo zavezani operaterji iz prvega odstavka dodatno upoštevati poleg ugotavljanja tveganj iz prejšnjega člena. Če je dobavitelj oziroma proizvajalec z določeno opremo prestal presojo evropskih certifikacijskih organov, ki izvajajo presojo z vidika varnosti ali kakovosti izdelkov, se šteje, da je takšna oprema tehnično ustrezna in zato ni potrebna dodatna presoja operaterja glede tehnične ustreznosti opreme, kar je predlagano z vidika čim manjšega administrativnega

[10] EUCO 13/20, Izredno zasedanje Evropskega sveta (1. in 2. oktobra 2020) – sklepi.

bremena za zavezane operaterje ter hkrati pozitivno vpliva na predvidljivost z vidika proizvajalcev opreme oziroma njenih dobaviteljev. Tretji odstavek pojasnjuje, kako naj zavezani operaterji izvajajo oceno tveganja ter poudarja, da se vanjo vključi vsa relevantna tveganja iz prejšnjega odstavka ob hkratnem upoštevanju morebitnih strateških omejitev varnosti države glede zagotavljanja omrežij in storitev s strani dobaviteljev z visokim tveganjem, kot jih določi vlada z odločbo iz naslednjega (116.) člena.

Po predlaganem četrtem odstavku obveznost opredelitev iz tretjega odstavka prejšnjega člena, ki se nanaša na SUVI, za zavezane operaterje po tem členu zajema tudi tveganja, ki lahko ogrozijo delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja, ki ni javno oziroma lahko motijo delovanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso javna, če prej navedeni operater s takšnimi omrežji upravlja za potrebe upravljavcev kritične infrastrukture z drugih področij urejanja kritične infrastrukture, izvajalcev bistvenih storitev, organov državne uprave oziroma za nosilce ključnih delov sistema varnosti države. Tudi v teh primerih je namreč podan vpliv na izvajanje storitev oziroma pristojnosti s strani t. i. kritičnih subjektov in bi bile posledice izpada njihovih storitev oziroma izvajanja njihovih pristojnosti zaradi uresničitve varnostnih tveganj povezanih s 5G tehnologijo z vidika delovanja države in družbe preveč tvegana.

Po predlaganem petem odstavku zavezani operater pri zagotavljanju omrežij iz prvega odstavka tega člena oziroma iz prejšnjega odstavka ne sme uporabljati opreme dobaviteljev z visokim tveganjem iz tretjega odstavka tega člena, katere uporaba bi lahko imela bistven negativen vpliv na varnost teh omrežij, njegovih kritičnih elementov in pripadajočih informacijskih sistemov. Zavezani operater pri zagotavljanju omrežij iz prvega odstavka tega člena oziroma iz prejšnjega odstavka prav tako ne sme uporabljati storitev podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem. Takšna določba sicer predstavlja omejevanje poslovanja oziroma posega v vsebino 74. člena Ustave (svobodna gospodarska pobuda), vendar ob že zgoraj pojasnjenem legitimnem cilju v javnem interesu poseg ni prekomeren. Kot izhaja iz vseh že zgoraj navedenih dokumentov, je za učinkovito zmanjšanje varnostnih tveganj povezanih z uporabo 5G tehnologije uporaba omejitev za dobavitelje, za katere se šteje, da so visoko tvegani, vključno s potrebnimi izključitvami, potreben in primeren ukrep. V teh skrajnih primerih (o katerih odloča vlada z odločbo po postopku iz naslednjega člena) namreč zgolj ocena profila tveganja njihovih dobaviteljev oziroma ponudnikov storitev podpore tretje ravni s strani operaterjev in sprejema ustreznih SUVI in SUNP z vidika učinkovitega zmanjšanja varnostnih tveganj ne bi zadoščala. Tveganja bi namreč v teh primerih ostala. Primeren ukrep, s katerim je v teh skrajnih primerih vsaj na daljši rok dejansko mogoče doseči zastavljeni legitimni cilj, je v teh primerih le omejitev poslovanja – oziroma izključitev sodelovanja zavezanih operaterjev s tveganimi dobavitelji. V danem primeru je omejitev poslovanja, kot je predvidena v petem odstavku tega člena, omejena na minimum, saj se najprej nanaša na z vidika javnega interesa najožje zamejen krog poslovanja zavezanih operaterjev z dobavitelji z visokim tveganjem. Dalje se tudi v teh primerih omejitve nanašajo na z vidika kibernetske varnosti omrežij 5G najožje zamejen nabor opreme dobaviteljev z visokim tveganjem, in sicer le na tisto opremo, katere uporaba bi lahko imela bistven negativen vpliv na varnost teh omrežij, njegovih kritičnih elementov in pripadajočih informacijskih sistemov. Zavezani operater pri zagotavljanju teh omrežij tudi ne sme uporabljati storitev podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem. Ob tem je treba še upoštevati, da je teža posledic predvidenega ukrepa – omejitev poslovanja v predvidenem obsegu po drugi strani v sorazmerju s koristjo takšnega ukrepa. Namreč, treba je upoštevati morebitne negativne posledice izpada zaradi uresničitve kibernetskih tveganj, ki lahko (npr. v primeru izpada 5G omrežja v zdravstvenem sektorju kritične infrastrukture oziroma pri

izvajalcih bistvenih storitev v tem sektorju, ali podobno v energetskem sektorju kritične infrastrukture, od katerega so odvisni vsi ostali sektorji) pomenijo negativen vpliv na zdravje ljudi in izgubo človeških življenj. Prav tako imajo obsežni izpadi kot posledica uresničitve kibernetskih tveganj lahko visoke finančne in druge negativne posledice na posamezne sektorje, pa tudi na državo in družbo v celoti, primerljive s posledicami, ki jih opisuje že omenjena Ocena kibernetskih tveganj z dne 26. 9. 2018 v scenariju napada na kritično infrastrukturo v energetskem sektorju (na str. 43 – 46)[11]. Ob tem je treba upoštevati, da bo vlada v odločbi iz naslednjega 116. člena določila tudi ustrezen rok (prvi odstavek 116. člena), ki bo prav tako z vidika predvidljivosti in sorazmernosti posega še dodatno uravnotežil ureditev. Glede že obstoječe opreme dobaviteljev z visokim tveganjem ter obstoječih pogodb glede storitev podpore tretje ravni, kolikor jih zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem, pa veljajo daljši roki iz prehodne določbe 311. člena. S predlaganim šestim odstavkom se tudi na tem mestu predlaga, da agencija za izvajanje tega člena izda splošni akt, s katerim opredeli predvsem kritične elemente omrežja in pripadajočih informacijskih sistemov iz prejšnjega odstavka ter druge zlasti tehnične usmeritve, ki jih upoštevajo operaterji pri oceni tveganj iz tega člena. Pri pripravi splošnega akta agencija sodeluje z organom, pristojnim za informacijsko varnost (glej tudi obrazložitev k prejšnjemu členu glede sedmega odstavka). S tem se omogoča tudi implementacijo i tehničnih ukrepov Nabora orodij EU, kolikor naveden vsebine ne bodo delno zajete že s splošnim aktom iz sedmega odstavka prejšnjega člena. Prav tako je s tem omogočena implementacija dela strateških ukrepov iz Nabora orodij EU in sicer SM05 (Zagotavljanje raznolikosti dobaviteljev za posamezne operaterje mobilnih omrežij z ustreznimi večdobaviteljskimi strategijami). Hkrati gre tudi za krepitev vloge nacionalnih organov (SM 01), v danem primeru agencije, pa tudi organa, pristojnega za informacijsko varnost, kar delno velja tudi v zvezi s sedmim odstavkom prejšnjega člena.

K 116. členu (določitev dobaviteljev z visokim tveganjem)

Predlagani člen določa pristojnost, postopek, sodelujoče organe in merila za določitev dobaviteljev z visokim tveganjem z odločbo vlade, glede katerih morajo operaterji na podlagi prejšnjega člena upoštevati določene omejitve in prepovedi, kar je v povezavi z Naborom orodij EU in Poročilom o usklajeni oceni tveganj. Vladi se s predlaganim členom daje dodatna predhodna (t. i. ex ante) pooblastila SM 01 (Krepitev vloge nacionalnih organov) iz Nabora orodij EU v zvezi z morebitnim določanjem dobaviteljev z visokim tveganjem (»vlada lahko določi«), saj gre za le skrajni ukrep. Hkrati gre tudi za ukrep SM 03 (Ocena profila tveganja dobaviteljev in uporaba omejitev za dobavitelje, za katere se šteje, da so visoko tvegani, vključno s potrebnimi izključitvami za učinkovito zmanjšanje tveganj, za ključna sredstva).

Na predlog Ministrstva za pravosodje se v predlaganem prvem odstavku izrecno pojasnjuje, kateri je tisti organ, ki vladi v sprejem predlaga zadevno odločbo, in sicer je to organ, pristojen za informacijsko varnost. Ker gre za področje, ki je tesno povezano tudi z nacionalno varnostjo, je pred sprejemom odločbe vlade izrecno predvideno tudi mnenje SNAV. Z vidika sorazmernosti in predvidljivosti poslovanja zavezanih operaterjev in dobaviteljev z visokim tveganjem vlada v odločbi določi tudi rok za izpolnitev obveznosti iz petega odstavka prejšnjega člena, ki pa ne sme biti daljši od petih let. Navedeni rok ne vpliva na izpolnitev obveznost s strani zvezanih operaterjev iz petega odstavka prejšnjega člena v primeru v

[11] https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSIV/Datoteke/Dokumenti/Ocena_kibernetskih_tveganj_v1_0_Fina_P.pdf#page=43.

omrežjih že obstoječe opreme dobaviteljev z visokim tveganjem ter obstoječih pogodb o zagotavljanju storitev tretje ravni, ki jih zavezanim operaterjem zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem. Za te primere namreč velja prehodna določba 311. člena z daljšim fiksnim rokom za izpolnitev te obveznosti.

Predvidena merila za določitev dobaviteljev z visokim tveganjem v osnovi pretežno izhajajo iz Poročila o usklajeni oceni tveganj (od 1. do 6. točke). Z vidika dodatne nacionalne presoje je bilo na predlog agencije dodano le še merilo »transparentnost dobavitelja glede obdelave podatkov z njegove strani« (merilo pod točko 7). Pri presoji, ali gre za dobavitelja z visokim tveganjem, vlada upošteva, da morajo biti izpolnjena vsaj tri izmed predvidenih meril.

Strokovno gradivo za takšno odločbo pripravi organ, pristojen za informacijsko varnost, ob sodelovanju drugih pristojnih organov, glede na njihove pristojnosti za področja, kot to izhajajo iz meril za določanje dobaviteljev z visokim tveganje ter po predhodnem posvetovanju z agencijo glede določitve primernega roka iz prejšnjega odstavka ter drugih morebitnih tehničnih vprašanj, ki nastanejo pri pripravi gradiva. Gre namreč tudi za področja dela drugih resorjev in organov, o katerih organ, pristojen za informacijsko varnost, sam ne more imeti dovolj vedenja in znanja. Organ, pristojen za informacijsko varnost, lahko v okviru priprave strokovnega gradiva pozove možnega dobavitelja z visokim tveganjem, naj predloži informacije in podatke, ki bi lahko vplivali na razjasnitev dejanskega stanja oziroma ga s tem v zvezi vabi tudi na ustni razgovor.

Ker se razmere s tekom časa spreminjajo, SNAV na predpisani način vsaj vsake tri leta obravnava ustreznost že izdanih odločb o dobaviteljih z visokim tveganjem in morebitno potrebo po izdaji novih odločb glede na strokovno gradivo, ki ga pripravi organ, pristojen za informacijsko varnost. Vlada lahko posledično (glede na rezultate preverbe) na enak način kot prvič spremeni, dopolni ali razveljavi prejšnje odločbe o določitvi dobaviteljev z visokim tveganjem ali po potrebi izda nove odločbe. Dobavitelj z visokim tveganjem lahko organu, pristojnemu za informacijsko varnost, poda predlog za spremembo, dopolnitev ali razveljavitev pravnomočne odločbe iz prvega odstavka tega člena, če izkaže, da niso več podani pogoji za njeno izdajo oziroma, ker so se naknadno bistveno spremenile okoliščine za njeno izdajo. Zoper izdano odločbo o dobavitelju z visokim tveganjem je predvideno pravno sredstvo - upravni spor, ki sicer samo po sebi ni suspenzivno pravno sredstvo, vendar zakon, ki ureja upravni spor v konkretnih primerih omogoča vložitev predloga za zadržanje izvrševanja odločbe, katere zakonitost se s tožbo v upravnem sporu izpodbija in o njej odloča pristojno upravno sodišče pred odločitvijo o utemeljenosti same tožbe v upravnem sporu.

Vlada informacijo o izdani odločbi glede določitve konkretnega dobavitelja z visokim tveganjem objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. S to informacijo vlada posebej seznani tudi agencijo. Na ta način je zagotovljeno, da operaterji lahko izvajajo obveznosti iz prejšnjega člena, saj so seznanjeni z določitvijo konkretnih dobaviteljev z visokim tveganjem. Tudi agencija ima s tem dovolj informacij za izvajanja nadzora, za katerega je pristojna. Prav tako se prek objave zadevne informacije v Uradnem listu Republike Slovenij z določitvijo konkretnih dobaviteljev z visokim tveganjem seznanijo tudi osebe, ki jim odločba morebiti ni bila vročena in posledično lahko zahtevajo njeno vročitev od vlade, če bi seveda izkazale svoj pravni interes. Objava celotne odločbe z obrazložitvijo v Uradnem listu Republike Slovenije ne bi bila ustrezna niti z vidika nacionalne varnosti niti z vidika samega dobavitelja z visokim tveganjem, saj bi se s tem lahko javno izpostavili podatki in informacije o njem.

K 117. členu (obveznost obveščanja in poročanja o varnostnih incidentih)

Obveznost obveščanja in poročanja o kršitvah varnosti je bila doslej urejena v 81. členu ZEKom-1. Predlog člena veljavno ureditev dopolnjuje upoštevajoč spremembe regulativnega okvira, kot izhajajo iz 40. in 41. člena Direktive 2018/1972/EU ter se hkrati približuje tudi sistemski ureditvi področja informacijske varnosti iz ZInfV. Posledično predlog upošteva, da je bil medtem v skladu z ZInfV ustanovljen organ, pristojen za informacijsko varnost (Uprava RS za informacijsko varnost), ki med drugim tudi koordinira delovanje sistema informacijske varnosti (tč. 1 drugega odstavka 27. člena ZInfV) in sodeluje z organi in organizacijami, ki delujejo na področju informacijske varnosti, med drugim izrecno tudi z agencijo, ki je regulator oziroma nadzornik na področju elektronskih komunikacij (5. tč. drugega odstavka 27. člena ZInfV. Predlog ob tem upošteva tudi delovanje, znotraj sistema informacijske varnosti, nacionalne skupine za obravnavo incidentov s področja varnosti elektronskih omrežij in informacij (v nadaljnjem besedilu: nacionalni CSIRT), ki je v skladu z ZInfV (prvi odstavek 28. člena ZInfV) SI-CERT pri Javnem zavodu Akademska in raziskovalna mreža Slovenije.

Po prvem odstavku predlaganega člena morajo operaterji zaradi večje učinkovitosti in usklajenega razreševanja varnostnih incidentov, če so ti pomembno vplivali na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev, o takšnem varnostnem incidentu brez nepotrebnega odlašanja obvestiti tako agencijo kot tudi CSIRT. Če je zaradi varnostnega incidenta prizadeta komunikacija v sili, operaterji hkrati obvestijo tudi zadevni center za sprejem komunikacije v sili. (smiselno se je pri tem skušalo ugoditi pripombi Ministrstva za notranje zadeve). Operaterji obveščajo prej navedene pristojne organe na način, da zagotovijo varnost vseh prenesenih podatkov, in sicer po elektronski poti, če je to le mogoče. S tem se torej še vedno dopušča obveščanje na kateri koli drugi način, še posebej, če v konkretnem primeru glede na okoliščine ni mogoče zagotoviti varnosti podatkov, o katerih se poroča, po elektronski poti. S predlaganim drugim odstavkom se pooblašča agencijo, da s splošnim aktom določi vsebino obvestila in opredeli, kdaj gre za pomemben vpliv iz prejšnjega odstavka. Pred njegovo izdajo agencija pridobi mnenje organa, pristojnega za informacijsko varnost. Prek določitve vsebine obvestila se poenoti poročanje in olajša obveznost poročanja operaterjem, podrobneje pa bo glede na v predlaganem tretjem odstavku navedena merila tudi določeno, kdaj gre za varnostne incidente, ki pomembno vplivajo na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev. Merila, ki jih bo treba pri tem upoštevati, so povzeta iz drugega odstavka 40. člena Direktive 2018/1972/EU.V nadaljevanju predlog tega člena prek nacionalnega CSIRT zagotavlja tudi obveščenost organa, pristojnega za informacijsko varnost, z varnostnimi incidenti, ki so pomembno vplivali na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev (tak načni obveščanja je skladen z ZInfV). Obveščenost organa, pristojnega za informacijsko varnost, je potrebna z vidika njegove vloge koordinatorja sistema informacijske varnosti in sodelovanja z organi in organizacijami, ki delujejo na področju informacijske varnosti, saj mora imeti zaradi svoje vloge celotno sliko delovanja sistema informacijske varnosti. Zato je predvidena tudi njegova seznanitev z letnimi poročili, ki jih agencija pošilja Komisiji in ENISI. V okviru predvidenega možnega posvetovanja in sodelovanja agencije z drugimi pristojnimi organi je vključen tudi organ, pristojen za informacijsko varnost. Agencija bo lahko nacionalni CSIRT zaprosila za pomoč z zvezi vprašanji, ki sodijo med njegove naloge v skladu z ZInfV.

Zaradi preprečevanja in zmanjševanja učinkov varnostnih incidentov na uporabnike je določena tudi obveznost operaterjev, da morajo v primeru posebne in resne grožnje varnostnega incidenta, ki bi pomembno vplival na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali

izvajanje javnih komunikacijskih storitev svoje uporabnike, ki bi jih taka grožnja lahko prizadela, brezplačno obvestiti o morebitnih zaščitnih ali popravnih ukrepih, ki jih ti lahko sprejmejo. Po potrebi morajo operaterji uporabnike obvestiti tudi o sami grožnji (kar je v skladu s tretjim odstavkom 40. člena Direktive 2018/1972/EU).

K 118. členu (vrednotenje varnostnega incidenta)

Predlagani prvi odstavek najprej ureja pristojnosti za vrednotenje priglašenih varnostnih incidentov. Za to je pristojna agencija ob sodelovanju z nacionalnim CSIRT. V prvem odstavku so glede na težo varnostnega incidenta opredeljeni tudi lažji, težji in kritični incidenti (kriteriji, razsežnost vpliva, povzročena škoda). Po predlaganem drugem odstavku agencija izda splošni akt, s katerim (podrobneje) opredeli predvsem, kdaj gre za majhen, velik ali zelo velik negativen vpliv na varnost omrežij in storitev operaterjev, pri čemer upošteva merila iz tretjega odstavka prejšnjega člena. Pri pripravi splošnega akta agencija sodeluje z organom, pristojnim za informacijsko varnost.

K 119. členu (ukrepanje v primeru težjega in kritičnega incidenta ali kibernetskega napada)

Glede na dosedanjo ureditev v ZEKom-1 je novo predlagana določba potrebna iz več razlogov. Direktiva 2018/1972/EU širi pristojnosti pristojnih organov (doslej so nacionalni regulativni organi namreč operaterjem lahko izdali zavezujoča navodila), tako pristojni organi lahko izdajajo obvezujoča navodila, vključno s tistimi, ki zadevajo ukrepe za odpravo varnostnega incidenta oziroma njegovo preprečitev, kadar je bila ugotovljena resna grožnja, in časovne roke za izvajanje. Doslej je bila primerljiva določba Okvirne direktive prenesena prek pooblastila agenciji, da zadevno vsebino uredi v okviru splošnega akta, za izdajo katerega je pristojna (gre za dosedanji 86. člen ZEKom-1). Navedeni način prenosa sicer ostaja tudi v predlogu zakona, vendar pa v abstraktnem splošnem aktu, ki se nanaša na vse operaterje, ni mogoče zajeti konkretnih navodil, ki zadevajo ukrepe za odpravo konkretnega varnostnega incidenta oziroma njegovo preprečitev, kadar je bila ugotovljena resna grožnja. Prav tako takšnih navodil ni mogoče izdajati v odločbah v postopku nadzora, saj v danem primeru še ne gre za ugotavljanje kršitev pri izvajanju tega zakona s strani operaterja, temveč za odpravo varnostnega incidenta oziroma njegovo preprečitev. Za takšne ukrepe je torej v določenih primerih potrebna konkretna odločitev pristojnega organa. Na predlog agencije je bila ta pristojnost dodeljena organu, pristojnemu za informacijsko varnost. Ob tem še pojasnjujemo, da Direktiva 2018/1972/EU v členu 40 (varnost omrežij in storitev) ter 41, ki se nanaša na izvajanje in izvrševanje (člena 40), ne zahteva več pristojnosti nacionalnega regulativnega organa, temveč govori le o pristojnem organu. Podelitev pristojnosti določenemu organu je torej stvar nacionalne presoje. V danem primeru je izbira pristojnosti v tem delu za organ pristojen za informacijsko varnost, glede na približevanje sistemski ureditvi v ZInfV, utemeljena.

ZInfV za področje, ki ga ureja, primerljivo problematiko vsebinsko tudi že rešuje v 21. členu (vrednotenje incidenta in ukrepanje) in v 22. členu (stanje povečane ogroženosti in ukrepanje). Dodatno pa v primeru izdaje odločb na podlagi obeh prej navedenih členov ZInfV posebej ureja tudi način obveščanja javnosti, če je to potrebno, in sicer v 23. členu ZInfV. Ob odločitvi, da je glede teh vsebin smiselno tudi vsebinsko približevanje sistemski ureditvi v ZInfV, se je prej navedene določbe ZInfV prilagodilo za potrebe predloga tega zakona v predlogu tega člena ter v naslednjih dveh členih predloga tega zakona, ki urejata stanje povečane ogroženosti in ukrepanje ter v členu obveščanje javnosti o sprejetih ukrepih. Ob tem je bilo treba v navedenih

določbah predloga zakona ohraniti tudi obveščanje in sodelovanje, ki v primerih resnih incidentov ali njihovih groženj ter posledično izdanih odločb poteka med organom, pristojnim za informacijsko varnost in SNAV oziroma vlado, zaradi potencialnega vpliva na nacionalno varnost.

Da se zadosti popolnemu prenosu prvega odstavka 41. člena Direktive 2018/1972/EU predlog tega člena na podlagi podatkov o teži varnostnega incidenta iz prejšnjega člena ureja ukrepanje v primeru težjega in kritičnega incidenta ali kibernetskega napada. Pri tem je organ, pristojen za informacijsko varnost, tisti, ki na podlagi podatkov in informacij o teži varnostnega incidenta iz prejšnjega člena (v sodelovanju z nacionalnim CSIRT in agencijo) oceni, ali gre hkrati tudi za kibernetski napad. Organ, pristojen za informacijsko varnost lahko operaterju zaradi čim hitrejšega in učinkovitega ukrepanja v primeru težjega ali kritičnega incidenta ali v primeru kibernetskega napada s pisno odločbo (v časovni stiski pa tudi ustno) določi takšne primerne in sorazmerne ukrepe, ki se (z vidika sorazmernosti) določijo (le) v nujno potrebnem obsegu in časovnem terminu, kot je to potrebno za zaustavitev incidenta, ki že poteka, ali za odpravo njegovih posledic. Predlagano je tudi, da zoper takšno odločbo organa, pristojnega za informacijsko varnost ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor. Tožba v upravnem sporu se vloži na sedežu upravnega sodišča Republike Slovenije. Postopek je nujen in prednosten.

ZInfV iz leta 2018 v svojem 21. členu, po katerem se zgleduje ta določba predloga ZEKom-2, ni predvidel dokončnosti takšne upravne odločbe in s tem le upravni spor, predvidel pa je, da pritožba zoper takšno odločbo ne zadrži njene izvršitve. Medtem pa je bila po nujnem postopku v Državnem zboru Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DZ) dne 4. 6. 2021 sprejeta novela ZInfV (v nadaljnjem besedilu: ZInfV-A), ki je predvidela premestitev po ZInfV pristojnega nacionalnega organa (PNO), torej organa, pristojnega za nacionalno varnost, na raven vlade, in sicer kot vladno službo, ki se ji pri tem podeljuje tudi upravne naloge – tako pristojnosti upravnega določanja kot tudi nadzora (oz. inšpekcijskih pooblastil). Novela ZInfV-A je bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 95/21 z dne 15. 6. 2021 in začela veljati naslednji dan po objavi. ZInfV-A je glede predvidenih pravnih sredstev posegel le v 31. člen ZInfV, ki ureja nadzor (pristojnosti, postopek in pravna sredstva). Pri tem je ZInfV-A glede odločbe izdane v postopku nadzora spremenil četrti odstavek 31. člena ZInfV tako, da se bo le-ta po uveljavitvi ZInfV-A glasil: »Zoper odločbo, izdano v postopkih nadzora po tem zakonu, ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor. Tožba v upravnem sporu se vloži na sedežu upravnega sodišča Republike Slovenije. Postopke je nujen in prednosten.«. Pritožba zoper odločbo izdano v postopku nadzora s strani organa, pristojnega za informacijsko varnost (PNO po ZInfV), ki bo vladna služba, torej ne bo več možna, saj bo kot dokončna podvržena le upravnemu sporu. Enako velja tudi za upravne odločbe, ki jih izdaja isti organ, pristojen za informacijsko varnost, saj različno obravnavanje obeh položajev, ni utemeljeno. Prav tako ni jasno, kateri organ naj bi v položaju, ko gre za upravno odločanje s strani vladne službe, odločal o pritožbi zoper njene odločbe. Po prejšnji ureditvi je bilo namreč jasno, da je pritožbeni organ ministrstvo, v sestavi katerega je bil organ, pristojen za informacijsko varnost (PNO po ZInfV). Vse navedeno je bilo upoštevano pri temu predlogu ZEKom-2, ki organu, pristojnemu za informacijsko varnost podeljuje pristojnost za izdajo upravnih odločb po tem členu, pri čemer so pravna sredstva zoper takšne odločbe urejena na način, kot je predviden za odločbe, izdane v postopku nadzora po 31. členu z ZInfV-A noveliranega ZInfV.

Hkrati se s predlogom tega zakona v 318. členu iz razloga medsebojne usklajenosti obeh zakonov ter pravne varnosti predlaga tudi poseg v zakon, ki ureja informacijsko varnost.

Predlaga se poseg v peti odstavek 21. člena in v peti odstavek 22. člena ZInfV na način, da se tudi v ZInfV v primerljivih pravnih podlagah za izdajo upravnih odločb s strani organa, pristojnega za informacijsko varnost (PNO po ZInfV), ki je sedaj na ravni vladne, predvidi pravna sredstva na enak način, kot se to predlaga pri tem (119. členu) in v naslednjem (120. členu) predloga tega zakona. Navedeno je hkrati tudi notranje v skladu z ureditvijo pravnih sredstev v petem odstavku 31. člena ZInfV zoper odločbe izdane v postopku nadzora. S tem se odpravlja tudi dvom o tem, kateri organ bi bil po ZInfV pristojen za odločanje o pritožbi zoper upravno odločbo izdano s strani organa, pristojnega za informacijsko varnost (PNO po ZInfV), ki je po novem vladna služba.

Določena je tudi obveznost organa, pristojnega za informacijsko varnost glede obveščanja vlade, SNAV in agencije o izdanih ukrepih.

K 120. členu (stanje povečane ogroženosti in ukrepanje)

Predlog tega člena ureja stanje povečane ogroženosti in ukrepanje, da se zadosti popolnemu prenosu prvega odstavka 41. člena Direktive 2018/1972/EU na način, da se posnema ureditev 22. člena ZInfV. Glej tudi obrazložitev k prejšnjemu členu (ukrepanje v primeru težjega in kritičnega incidenta ali kibernetskega napada).

Prvi odstavek opredeljuje stanje povečane ogroženosti, v drugem odstavku pa organu, pristojnemu za informacijsko varnost, podeljuje pristojnost, da ob sodelovanju z agencijo in nacionalnim CSIRT oceni, ali gre za takšno stanje. Tretji odstavek določa obveznost organa, pristojnega za informacijsko varnost, glede obveščanja vlade in SNAV o stanju povečane ogroženosti.

V predlaganem četrtem odstavku je, podobno kot v tretjem odstavku prejšnjega člena, podeljena pristojnost organu, pristojnem za informacijsko varnost, da operaterju z vidika čim hitrejšega in učinkovitega ukrepanja v stanju povišane ogroženosti s pisno odločbo (v časovni stiski pa tudi ustno) določi takšne ustrezne in sorazmerne ukrepe, ki se v skladu s predlaganim petim odstavkom določijo z vidika sorazmernosti le v nujno potrebnem obsegu in časovnem terminu, kot je to potrebno za preprečitev ali za zmanjšanje verjetnosti realizacije incidenta. Predlagano je tudi, da zoper takšno odločbo organa, pristojnega za informacijsko varnost ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor. Tožba v upravnem sporu se vloži na sedežu upravnega sodišča Republike Slovenije. Postopek je nujen in prednosten.

ZInfV iz leta 2018 v svojem 22. členu, po katerem se zgleduje ta določba predloga ZEKom-2, ni predvidel dokončnosti takšne upravne odločbe in s tem le upravni spor, predvidel pa je, da pritožba zoper takšno odločbo ne zadrži njene izvršitve. Širša obrazložitev smiselno relevantnih določil na novo sprejetega ZInfV je opisana v obrazložitvi k prejšnjemu, 119. členu.

V predlaganem šestem odstavku je določena obveznost organa, pristojnega za informacijsko varnost, da vlado, SNAV in agencijo obvesti o ukrepih (določenih z njegovo odločbo).

K 121. členu (obveščanje javnosti o sprejetih ukrepih)

Gre za nacionalno urejanje ob približevanju ureditve sistemskemu ZInfV na način, da se posnema ureditev iz njegovega 23. člena. Glej tudi obrazložitev k 119. členu (ukrepanje v primeru težjega in kritičnega incidenta ali kibernetskega napada).

Člen vsebuje določbe glede obveščanja javnosti prek medijev. Obveščanje izvaja organ, pristojen za informacijsko varnost, skupaj s službo vlade, pristojno za komuniciranje z javnostjo, če je v zvezi s sprejetimi ukrepi iz 119. in 120. člena tega predloga potrebno tudi obveščanje širše javnosti.

K 122. členu (revizija varnosti)

Predlog člena pretežno ohranja določbo 82. člena ZEKom-1. Temelji na točki b) drugega odstavka 41. člena Direktive 2018/1972/EU. Predvidena je zunanja revizija varnosti omrežij in storitev operaterjev, vključno s pripadajočimi informacijskimi sistemi (v nadaljnjem besedilu: revizija informacijskih sistemov), ki jo na zahtevo agencije po izbiri operaterja ali agencije, če operater dolžnost izbire opusti, izvede preizkušeni revizor informacijskih sistemov, ki je registriran pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Stroške revizije nosi revidiranec. Agencija prejme le rezultate revizije, saj se na tak način varuje poslovna skrivnost revidiranca (npr. njegov poslovni načrt). Besedilo določb tega člena se je glede na besedilo 82. člena ZEKom-1 zaradi upoštevanja pripomb Ministrstva za finance nekoliko spremenilo z vidika jasnosti in preciznosti ter ob upoštevanja ureditve zakona, ki ureja revidiranje (Zakon o revidiranju, Uradni list RS, št. 65/08, 63/13 – SZ-K in 84/18) in poimenovanj ter področij dela revizorjev, ki so registrirani pri Slovenskem inštitutu za revizijo.

Pojasnjujemo, da sta od vsebine konkretne zahteve agencije v posamičnem primeru odvisna tudi obseg in tehnična raven revizije, kar bi lahko prišlo v poštev na primer tudi glede kritičnih komponent oziroma občutljivih delov omrežja 5G. Navedeno je v skladu z ukrepom SM 02 (Izvajanje revizij operaterjev in zahtevanje informacij) iz Nabora orodij EU (glej še obrazložitev k 115. členu predloga zakona).

K 123. členu (upravljanje neprekinjenega poslovanja za primer stanj ogroženosti)

Upravljanje neprekinjenega poslovanja (*angl*. Business Continuity Management – BCM) ali kar »neprekinjeno poslovanje« je področje, ki je v nekaterih panogah že dolgo časa pomembno področje strateškega osredotočenja in na drugi strani rednih operativnih aktivnosti. Te imajo naravo preventivnih ukrepov, da ne bi prišlo do prekinitve ali drugih motenj procesov v organizaciji. S preventivnimi ukrepi preprečujemo uresničitev groženj oziroma verjetnost njihove uresničitve skušamo zmanjšati na še sprejemljivo raven. Neprekinjeno poslovanje je še posebej pomembno v sektorju elektronskih komunikacij, saj je zagotavljanje neprekinjenega delovanja omrežja in storitev operaterjev v današnjem digitalnem svetu predpogoj za delovanje drugih družbenih in gospodarskih dejavnosti. Navedeno še posebej velja za tiste dele omrežja, storitev in povezav, ki so nujni za nemoteno delovanje omrežij ključnih delov nacionalnega varnostnega sistema ter za podporo delovanju kritične infrastrukture, izvajalcem bistvenih storitev ter organom državne uprave za primer stanj ogroženosti**.** Zato je bilo potrebno ojačati obveznosti operaterjev tudi še posebej z vidika njihovega neprekinjenega poslovanja na način, kot je to razvidno iz predloga tega člena. Na nacionalni ravni se izpostavljenost operaterjev poleg njihovega zagotavljanja nadomestnih poti (prvi odstavek predlaganega člena) lahko rešuje tudi z uvedbo nacionalnega gostovanja, kjer uporabnike v primeru izpada njihovega operaterja (npr. zaradi izpada opreme določenega dobavitelja) začasno prevzame drugi operater, kar je omogočeno s predlaganim drugim odstavkom tega člena. Istočasno gre pri tem tudi za ukrep SM 06 (Krepitev odpornosti na nacionalni ravni) Nabora orodij EU (glej še obrazložitev k 115. členu predloga zakona).

Zaradi notranje uskladitve s petim odstavkom 114. člena predloga (glej tudi ustrezne obrazložitve tam) se določa tudi, da mora biti SUNP iz prvega odstavka tega člena, v delu, ki se nanaša na zagotavljanje komunikacije v sili, vsaj enkrat letno pregledan. Za njegovo sprejetje in morebitne spremembe ali posodobitve je potrebna predhodna odobritev pristojnih organov odgovornih za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili.

K 124. členu (zagotavljanje prednosti in drugi ukrepi v primeru stanj ogroženosti)

Predlog člena v pretežni meri ohranja določbo 83. člena ZEKom-1. Gre za nacionalno določbo, ki določa ukrepe, ki jih morajo sprejeti operaterji v primeru stanj ogroženosti (vojno ali izredno stanje in stanje nastalo zaradi naravnih ali drugih nesreč v skladu z zakonom, ki ureja naravne ali druge nesreče, ter katastrofalni izpad omrežja). V teh primerih morajo operaterji prednostno zagotavljati delovanje tistih delov omrežja, storitev in povezav, ki so nujni za nemoteno delovanje omrežij ključnih delov sistema varnosti države in komunikacij v sili ter za podporo delovanju kritične infrastrukture, izvajalcev bistvenih storitev ter organov državne uprave. Ohranja se ureditev po kateri morajo operaterji, svoje omrežje prilagoditi tako, da omogoča funkcijo prednosti v stanjih ogroženosti, kot tudi pooblastilo vladi, da določi skupine uporabnikov, ki imajo pravico do omrežnih priključnih točk s prednostjo.

Gleda na aktualno dogajanje v zvezi z epidemijo COVID-19 in potrebo po morebitnem hitrem odzivu se v četrtem odstavku, ki določa pooblastilo vladi, da s sklepom določi druge ukrepe in omejitve ali prekinitve delovanja, povezane z zagotavljanjem javnih komunikacijskih omrežij ali storitev ob naravnih ali drugih nesrečah ali ob katastrofalne izpadu omrežja, dodaja še primer razglašene epidemije v skladu s predpisi, ki urejajo javno zdravje. Takšni ukrep vlade morajo biti še naprej določeni v takšnem obsegu in veljavni toliko časa, kolikor je to nujno potrebno za odpravo prej navedenih okoliščin.

K 125. členu (razpoložljivost javno dostopnih storitev)

Predlog člena ohranja vsebino 84. člena ZEKom-1 ob upoštevanju ustreznih terminoloških popravkov v skladu s 108. členom Direktive 2018/1972/EU. Tako se obveznost sprejetja ustreznih ukrepov ne nanaša več na izvajalce javno dostopnih telefonskih storitev, temveč izvajalce govornih komunikacijskih storitev in storitev dostopa do interneta. Ukrepi so namenjeni zagotavljanju razpoložljivosti storitev v primeru stanj ogroženosti, še zlasti neprekinjenemu dostopu do in uporabe številk za klice v sili, ter po novem tudi neprekinjenemu izvajanju javnega obveščanja in alarmiranja iz 201. člena tega predloga.

K 126. členu (stavka)

Predlog člena ohranja določbo 85. člena ZEKom-1, ki določa obveznost izvajalca univerzalne storitve oziroma operaterja, ki mora izvrševati obveznosti na podlagi tega poglavja, da v skladu z notranjim aktom uredi način nemotenega izvajanja storitev v okviru univerzalne storitve oziroma obveznosti, ki jih ima operater na podlagi tega poglavja.

K 127. členu (splošni akt)

Predlog člena ohranja možnosti iz določbe 86. člena ZEKom-1, ki vzpostavlja pravno podlago, na podlagi katere agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja določb tega poglavja. Ker je s predlogom tega zakona na več mestih v tem poglavju že podana pravna podlaga za obvezno urejanje določenih vsebin s splošnim aktom agencije, se na tem mestu

ohranja možnost, da agencija s splošnim aktom uredi tudi druge vsebine, če bi se to pri izvajanju tega poglavja izkazalo za potrebno.

K 128. členu (nadzor)

Predlog člena pretežno ohranja določbo 87. člena ZEKom-1, po kateri agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja, kar v skladu z določbami novega regulativnega okvira vključuje preiskavo primerov neskladnosti, pa tudi njihovih učinkov na varnost omrežij in storitev. Iz tega izhaja, da se v postopku nadzora ne preverja zgolj dobesednega spoštovanja predpisov in navodil, temveč morajo biti obenem doseženi tudi ustrezni učinki (npr. da je tudi dejansko zagotovljena ustrezna stopnja varnosti omrežij in storitev). Ob tem pa se hkrati upošteva, da je v primeru sprejema ukrepov iz 119. in 120. člena (glej tudi obrazložitvi pri teh dveh členih) pristojnost podeljena organu, pristojnemu za informacijsko varnost, ki je torej tudi pristojen za nadzor v tem delu.

IX. ZAGOTAVLJANJE KONKURENCE

Poglavje o zagotavljanju konkurence ohranja koncept VIII. poglavja ZEKom-1 o zagotavljanju konkurence ob upoštevanju sprememb regulativnega okvira, to je zlasti novih oziroma prenovljenih ukrepov simetrične regulacije in novih obveznosti za operaterje s pomembno tržno močjo. Poseben poudarek je dan tudi regulativni obravnavi novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov in postopku za prevzemanje zavez.

K 129. členu (strategija regulacije)

Predlog člena določa, da agencija z namenom spodbujanja regulativne predvidljivosti pripravi in na svojih spletnih straneh objavi vsaj triletno strategijo regulacije. Gre za periodično obveznost agencije, saj po izteku obdobja, za katerega velja strategija, agencija pripravi in objavi novo strategijo regulacije za prihodnje obdobje. Določba je skladna s točko (a) četrtega odstavka 3. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa načelo regulatorne predvidljivosti, ki ga mora agencija spoštovati pri izvajanju svojih nalog na področju zagotavljanja konkurence. Sprejetje strategije ni pogoj za izvajanje regulativnih pristojnosti agencije po določbah tega zakona. Priprava strategije tako ne sme biti razlog za odstopanje od rokov, predpisanih za izvedbo analize upoštevnih trgov oziroma za odlašanje pravočasnega ukrepanja agencije na podlagi določb tega poglavja.

K 130. členu (medomrežno povezovanje in operaterski dostop)

Predlog člena večinoma ohranja vsebino 90. člena ZEKom-1. V skladu s prvim odstavkom 60. člena Direktive 2018/1972/EU je v primeru medomrežnega povezovanja določena dolžnost pogajanj med operaterji javnih elektronskih komunikacijskih omrežij, v primeru operaterskega dostopa pa morajo operaterji drugim operaterjem ponuditi dostop pod pogoji, ki jih v zvezi s tem naloži agencija.

Drugi odstavek predloga prenaša prvi odstavek 59. člena Direktive 2018/1972/EU, v skladu s katerim ne sme biti omejitev, ki bi operaterjem preprečila pogajanja o tehničnih in komercialnih pogojih tako v primeru operaterskega dostopa kot medomrežnega povezovanja. Morebitne spore rešuje agencija v postopku reševanja sporov.

Ne glede na morebitne postopke reševanja sporov agencija v skladu s četrtim odstavkom predloga vzpodbuja in, kjer je to primerno, tudi z odločbo zagotovi ustrezen operaterski dostop in medomrežno povezovanje ter vzajemno delovanje storitev v skladu s cilji, ki jih zasleduje, kar pa ne posega v obveznosti, ki jih lahko naloži operaterjem s pomembno tržno močjo (točki a) in b) drugega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU).

Agencija vzpodbuja in, kjer je to primerno, z odločbo zagotovi ustrezen operaterski dostop in medomrežno povezovanje ter vzajemno delovanje storitev. Pri tem uporabi postopek iz petega odstavka tega člena, ki je primerljiv postopkom odločanja v primeru nalaganja ex ante obveznosti. Ukrepi mora biti objektivni, pregledni, sorazmerni in nediskriminacijski. V skladu s petim odstavkom 61. člena Direktive 2018/1972/EU je v petem odstavku določena obveznost agencije, da po petih letih od naložitve ukrepa pregleda rezultate njegove naložitve in presodi ali je glede na nove razmere morda treba spremeniti ali razveljaviti odločbo.

Ker gre za izjemno pomembno področje zagotavljanja konkurence, ima agencija glede na izrecno določbo šestega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU v utemeljenih primerih pravico po uradni dolžnosti odločiti tudi ob smiselni uporabi postopka reševanja sporov, kar načeloma pomeni, da je v teh primerih že zaradi uporabe tega postopka samega podana kontradiktornost postopka in enakopravno sodelovanje obeh strank brez dokazovanja pravnega interesa. Presoja utemeljenosti primera, ki utemeljuje uporabo tega postopka iz šestega odstavka namesto postopka iz petega odstavka tega člena je v skladu z Direktivo 2018/1972/EU v pristojnosti agencije. Operaterji imajo namreč pravico sami predlagati rešitev spora po določbah poglavja o reševanju sporov.

V sedmem odstavku je določeno, da operaterju, ki v Republiki Sloveniji ne izvaja storitev ali upravlja z omrežjem, ni treba obvestiti agencije v skladu s 5. členom tega predloga, da bi lahko zaprosil za operaterski dostop ali medomrežno povezovanje.

Predlog osmega odstavka v skladu z novo določbo prvega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU določa obveznost agencije, da pripravi in na svojih spletnih straneh objavi smernice in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop. S tem se zagotavlja, da lahko zlasti mala in srednja podjetja ter operaterji z omejenim geografskim dosegom izkoristijo prednosti, ki jih prinašajo naložene obveznosti.

<u>K 131. členu (obveznosti za izvajalce medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke)</u>

Predlagana določba je nova glede na ZEKom-1 in pomeni prenos c) točke drugega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU. Kot izhaja iz uvodne izjave 149 k Direktivi 2018/1972/EU, sta trenutno povezljivost med koncema in dostop do storitev v sili odvisna od končnih uporabnikov, ki uporabljajo medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke. Prihodnji tehnološki razvoj in povečana uporaba medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, bi lahko privedla do nezadostnega vzajemnega delovanja komunikacijskih storitev. Posledično bi se lahko pojavile znatne ovire za vstop na trg in prepreke za prihodnje inovacije, ki bi občutno ogrozile učinkovito povezljivost med koncema med končnimi uporabniki. S tem namenom je v Direktivi 2018/1972/EU vzpostavljena pravna podlaga za sprejem izvedbenih ukrepov Evropske komisije, s katero bi opredelila naravo in področje uporabe obveznosti, ki se lahko naložijo izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke. Ob predhodnem pogoju, da bo Evropska komisija sprejela tovrstne izvedene ukrepe, predlog

člena določa pristojnost agencije, da v utemeljenih primerih naloži obveznosti izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, ki dosegajo znatno raven pokritosti in uporabnikov, da zagotovijo vzajemno delovanje storitev. Glede razlage, kaj pomeni znatna raven pokritosti in uporabnikov, je treba upoštevati uvodno izjavo 151 k Direktivi 2018/1972/EU, v skladu s katero je treba izraz razumeti v smislu, kadar geografska pokritost in število končnih uporabnikov zadevnega izvajalca predstavljata kritično maso za izpolnitev cilja, da se zagotovi povezljivost med koncema med končnimi uporabniki. Za izvajalce z manjšim številom končnih uporabnikov ali omejeno geografsko pokritostjo, ki bi le malenkostno prispevali k izpolnitvi tega cilja, običajno ne bi smele veljati takšne obveznosti glede vzajemnega delovanja storitev.

K 132. členu (obveznosti dostopa do aplikacijskih programskih vmesnikov in elektronskih programskih vodnikov)

Predlog člena povzema vsebino, ki je bila doslej urejana v četrtem odstavku 112. člena ZEKom-1. Ker gre tudi v primeru te obveznosti, ki pomeni prenos točke d) drugega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU, podobno kot pri prejšnjih členih za ukrep simetrične regulacije, je primerno, da se obveznost dostopa do aplikacijskih programskih vmesnikov in elektronskih programskih vodnikov uredi na tem mestu. S tem členom se zasleduje cilj zagotavljanja dostopa končnih uporabnikov do digitalnih radijskih in televizijskih radiodifuznih storitev ter povezanih dopolnilnih storitev. Takšne dopolnile storitve bi lahko zajemale programske storitve, ki so posebej oblikovane za izboljšanje dostopnosti končnih uporabnikov invalidov, in programske storitve povezane televizije. Agencija pri naložitvi teh obveznosti uporabi postopke iz člena, ki ureja medomrežno povezovanje in operaterski dostop.

K 133. členu (obveznosti v zvezi s souporabo pasivne infrastrukture in obveznosti sklenitve lokalno omejenih sporazumov o nacionalnem gostovanju)

Predlagana določba je novost v primerjavi z ZEKom-1 in predstavlja prenos četrtega odstavka 61. člena Direktive 2019/1972/EU kot novega ukrepa v okviru simetrične regulacije. Souporaba pasivne infrastrukture, ki se uporablja pri zagotavljanju brezžičnih elektronskih komunikacijskih storitev v skladu z načeli konkurenčnega prava, je lahko zlasti uporabna za čim večjo zelo visokozmogljivo povezljivost po vsej Evropski uniji, zlasti na manj gosto poseljenih območjih, kjer je podvajanje neizvedljivo, obstaja pa tveganje za prikrajšanost končnih uporabnikov za takšno povezljivost. Agencija ima tako izjemoma možnost, da operaterjem naloži obveznosti v zvezi s souporabo pasivne infrastrukture ali obveznosti sklenitve lokalno omejenih sporazumov o nacionalnem gostovanju, če je takšna možnost vnaprej določena v prvotnih pogojih za podelitev pravic uporabe (v sklepu o uvedbi javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc) in če dokaže koristi takšne souporabe v smislu premagovanja nepremostljivih gospodarskih ali fizičnih ovir in je torej dostop do omrežij ali storitev zelo pomanjkljiv ali pa ga sploh ni, pri čemer upošteva dejavnike, naštete v tretjem odstavku predloga člena. Kadar končni uporabniki nimajo dostopa, souporaba pasivne infrastrukture pa ne zadošča za rešitev položaja, agencija lahko naloži obveznosti glede souporabe aktivne infrastrukture.

K 134. členu (sistemi s pogojnim dostopom in drugimi zmogljivostmi)

Predlog člena deloma ohranja vsebino, ki je bila doslej urejena v 113. členu ZEKom-1 v okviru poglavja o digitalni radijski in televizijski distribuciji. Ker v osnutku ZEKom-2 ni več predvideno

ločeno poglavje, se vsebina, ki prenaša 62. člen Direktive 2018/1972/EU, prenaša na tem mestu. Sistemi s pogojnim dostopom do storitev digitalne televizije ali radia morajo omogočati operaterjem javnih elektronskih komunikacijskih omrežij na lokalni in regionalni ravni popoln nadzor nad storitvami, ki uporabljajo takšne sisteme s pogojnim dostopom. Ponudniki storitev s pogojnim dostopom morajo vsem izdajateljem programov pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji zagotoviti tehnične storitve, ki bodo naročnikom, opremljenim z operaterjevimi dekoderji, omogočile sprejem programov izdajateljev. Določeni so tudi pogoji prenosa pravice industrijske lastnine za izdelke in sisteme s pogojnim dostopom. Določbi četrtega in petega odstavka predloga člena sta novi in pomenita prenos drugega odstavka 62. člena Direktive 2018/1972/EU. Na ta način se agenciji omogoča, da pregleda obveznosti v zvezi s pogojnim dostopom do digitalnih radiodifuzijskih storitev, da bi z analizo trga ocenila, ali naj spremeni ali razveljavi pogoje za operaterje, ki nimajo pomembne tržne moči na upoštevnem trgu. Tak preklic ali sprememba ne sme negativno vplivati na dostop končnih uporabnikov do takih storitev ali možnosti za učinkovito konkurenco.

K 135. členu (razvrstitev programov)

Določba o razvrstitvi programov je nespremenjena v primerjavi s tretjim odstavkom 112. člena ZEKom-1. Določba agenciji nalaga, da s splošnim aktom predpiše navodila za razvrstitev programov, za katera je agencija izdala dovoljenje po zakonu, ki ureja medije. Razvrstitev programov po splošnem aktu agencije velja za operaterje, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, ne vpliva pa na pravico končnega uporabnika, da svobodno določi vrstni red programov za svojo uporabo. V digitalnem okolju mesto navedbe na seznamu elektronskega programskega vodnika pomembno vpliva na sam dostop do določene medijske vsebine, kar pomembno vpliva na pluralnost in raznovrstnost medijskih vsebin. V ta namen predlog te določbe določa, da agencija določi razvrstitev programov, pri tem pa upošteva dva kriterija, in sicer javni interes, ki ga zasleduje zakonodaja s področja medijev, in interese končnih uporabnikov. Na ta način so operaterji javnih komunikacijskih omrežij, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, vsaj deloma zavezani k razporedu programov na ustrezna programska mesta.

K 136. členu (skupna uporaba)

Predlog člena, ki ureja skupno uporabo, se vsebinsko ne spreminja glede na 91. člen ZEKom-1. Predlog člena pomeni prenos 44. člena Direktive 2018/1972/EU (prej 12. člen Okvirne direktive), ki ureja skupno uporabo kot instrument simetrične regulacije. Gre torej za ukrep, ki ni naložen le operaterjem s pomembno tržno močjo, temveč velja za vse fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja. Skupno uporabo po določbah tega zakona odredi agencija, pri čemer lahko določi tudi pravila za delitev stroškov skupne uporabe. Skupna uporaba infrastrukture lahko občutno prispeva k dvigu konkurenčnosti operaterjev z znižanjem finančnih stroškov in zmanjšanjem okoljskih obremenitev postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture. Predlog člena določa tudi postopek odreditve skupne uporabe po uradni dolžnosti (sklic na 130. člen tega predloga, ki ureja medomrežno povezovanje in operaterski dostop).

Pojasniti je treba, da se predlog tega člena in predlog 139. člena, ki ureja dostop do obstoječe fizične infrastrukture v skladu z zahtevami Direktive 2014/61/EU, uporabljata vzporedno. Določbi tako nista v hierarhično nadrejenem oziroma podrejenem odnosu in ne prevladata ena

nad drugo. Določbi imata različen namen (varovanje okolja, javnega zdravja, javne varnosti ali prostorskih ureditev v primeru predloga tega člena ter učinkovita uporaba visokohitrostne infrastrukture v primeru predloga tega člena), vendar v določenih primerih vodita do iste posledice, to je bolj učinkovito uvajanje infrastrukture skozi skupno uporabo. Pravila po tem členu se nanašajo le na operaterje elektronskih komunikacij, medtem ko so zavezanci po 139. členu vsi infrastrukturni operaterji. Prav tako se skupna uporaba po tem členu lahko nanaša ne le na fizično infrastrukturo, temveč tudi na pasivne (kabli) oziroma celo aktivne elemente omrežja (npr. antena).

K 137. členu (skupna uporaba stavbne fizične infrastrukture)

Predlog člena ohranja vsebino 91.a členu ZEKom-1, ki je prenesel določbe 9. člena Direktive 2014/61/EU o dostopu do stavbne fizične infrastrukture. Operater omrežja ima pravico dostopa do stavbne fizične infrastrukture, če bi bilo podvajanje te infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo. S tem se omogoča znatno cenejšo priključitev novih uporabnikov brez nepotrebnih posegov v samo stavbo. Za izvrševanje te določbe je določena obveznost imetnika pravice do uporabe razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture, da ugodi vsem upravičenim prošnjam operaterjev omrežja za dostop pod poštenimi in nediskriminacijskimi pogoji. Določitev nediskriminacijskih pogojev lahko vključuje tudi to, da je lastnik stavbe lahko upravičen do povračila morebitnih dejanskih stroškov, ki mu s tem nastanejo. Termin »imetnik pravice do uporabe razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture se večinoma ne nanaša na operaterje omrežij (razen v primerih starejših stavb, ko je bil operater omrežja investitor in nato lastnik stavbne fizične infrastrukture), temveč na lastnika stavbe. Slednji je namreč v večini primerov tudi lastnik zadevne infrastrukture, kar je tudi v skladu z osmim odstavkom 10. člena predloga, ki izrecno določa, da je izgradnja stavbne fizične infrastrukture strošek investitorja ter posledično tudi njegova lastnina.

K 138. členu (skupna uporaba napeljav, kablov in pripadajočih zmogljivosti v stavbah)

Predlog člena ohranja vsebino 92. člena ZEKom-1 o skupni uporabi napeljav v stavbah z ustreznimi dopolnitvami glede na zahteve iz tretjega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU. Agencija lahko fizičnim in pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in so pridobila pravico graditve, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja napeljav v stavbah v tuji lasti, odredi skupno uporabo napeljave v stavbi ali do prve razdelilne točke, če je ta zunaj stavbe.

Predlog drugega odstavka na novo določa možnost, da agencija pod določenimi pogoji obveznosti naloži prek prve razdelilne točke. Kadar obstajajo velike in stalne fizične ali gospodarske ovire za podvajanje, ki povzročajo bistvene težave glede konkurence ali nedelovanje trga na maloprodajni ravni v škodo končnih uporabnikov, agencija lahko naloži obveznosti dostopa prek prve razdelilne točke na točko, ki je čim bližje končnim uporabnikom in lahko gosti zadostno število takih uporabnikov. Verjetneje je, da bodo takšne razširjene obveznosti dostopa potrebne na področjih, kjer je poslovno tveganje za uvedbo alternativne infrastrukture večje, na primer zaradi nizke gostote prebivalstva ali zaradi omejenega števila večstanovanjskih stavb. Agencija bo pri tem morala v največji možni meri upoštevati smernice BEREC. V tretjem do petem odstavku so v skladu s tretjim odstavkom 61. člena Direktive 2018/1972/EU določeni primeri, v katerih agencija ne naloži dostopa prek prve razdelilne točke.

V skladu z določbo šestega odstavka mora lastnik stavbe, kadar je lastnik napeljave (ko torej ni lastnik napeljave operater) pod pravičnimi in primernimi pogoji dovoliti skupno uporabo te napeljave drugim fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja.

K 139. členu (dostop do obstoječe fizične infrastrukture)

Predlog člena v celoti ohranja vsebino 93. člena ZEKom-1, ki ureja dostop do obstoječe fizične infrastrukture v skladu s prvim odstavkom 3. člena Direktive 2014/61/EU. Zavezanci po tem členu so vsi infrastrukturni operaterji, torej poleg operaterjev javnih komunikacijskih omrežij tudi operaterji druge vrste gospodarske javne infrastrukture. V primeru prošnje operaterja omrežja mora infrastrukturni operater pripraviti ponudbo za souporabo zmogljivosti pod poštenimi in razumnimi pogoji (tudi glede cene dostopa) in jo predložiti operaterju omrežja. Na določitev pogojev, pod katerimi se odobri dostop, lahko vpliva več dejavnikov, npr. morebitni dodatni stroški vzdrževanja in prilagoditve, morebitni preventivni zaščitni ukrepi, ki jih je treba sprejeti zaradi omejevanja škodljivih vplivov na zaščito, varnost in celovitost omrežja, morebitne posebne določbe o odgovornosti v primeru škode, uporaba morebitnih javnih sredstev, odobrenih za postavitev infrastrukture ipd.

Infrastrukturni operater pa mora ne glede na zgoraj navedeno imeti možnost, da iz objektivnih razlogov zavrne dostop do določene fizične infrastrukture. Tako npr. fizična infrastruktura lahko ne bi bila tehnično primerna zaradi posebnih okoliščin v zvezi z infrastrukturo, do katere je bil zaprošen dostop, npr. zaradi trenutnega pomanjkanja ustreznega prostora ali zaradi načrtov, da se ta prostor uporabi za druge namene, kar je mogoče zadostno dokazati, npr. z javno dostopnimi naložbenimi načrti. Podobno bi lahko v posebnih okoliščinah souporaba infrastrukture ogrozila varnost ali javno zdravje, celovitost in varnost omrežja, vključno s kritično infrastrukturo, ali bi ogrozila opravljanje storitev, ki se primarno zagotavljajo z uporabo iste infrastrukture. Poleg tega ima lahko dostop do osnovne fizične infrastrukture v primerih, ko infrastrukturni operater že zagotavlja dostop do omrežne fizične infrastrukture, ki bi ustrezal potrebam prosilcev za dostop, negativen ekonomski učinek na poslovni model infrastrukturnega operaterja in ga odvrača od naložb, hkrati pa se poveča verjetnost neučinkovitega podvajanja elementov omrežja. Če infrastrukturni operater iz razlogov, navedenih v predlogu tretjega odstavka, zavrne dostop do svoje fizične infrastrukture, mora svoje razloge navesti v dveh mesecih od prejema popolne prošnje za dostop. Če dogovor ni dosežen v dveh mesecih ali v primeru zavrnitve dostopa, imata stranki možnost predložiti zadevo agenciji v okviru mehanizma reševanja sporov. Agencija mora pri določitvi cene dostopa upoštevati razumne stroške za kritje stroškov, ki mu nastanejo pri zagotavljanju dostopa do fizične infrastrukture. Upoštevati mora tudi učinek zadevnega dostopa na poslovni načrt infrastrukturnega operaterja, ki je bil zaprošen za dostop, vključno z njegovimi naložbami, zlasti z naložbami v fizično infrastrukturo, do katere je bil zaprošen dostop. V primeru dostopa do fizične infrastrukture drugega operaterja omrežja lahko izvedene naložbe v to infrastrukturo neposredno prispevajo k uresničevanju ciljev Digitalne agende, na konkurenco na koncu prodajne verige pa lahko vpliva neupravičeno okoriščenje. Zato je treba pri določitvi dostopa upoštevati ekonomsko upravičenost teh naložb, in sicer na podlagi njihovih profilov tveganja, dinamike donosov naložbe, kakršnega koli vpliva na konkurenco v naslednjih stopnjah prodajne verige in s tem na cene in dostopnost naložbe, amortizacije sredstev omrežja v času, ko je oddana prošnja za dostop, katerega koli posla, ki je bil podlaga naložbi, zlasti v fizično infrastrukturo, ki se uporablja za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, in katere koli možnosti za skupno postavitev, ki je bila predhodno ponujena prosilcu za dostop.

S splošnim aktom agencije se podrobneje uredi izvajanje tega člena, zlasti določi razloge za zavrnitev dostopa do obstoječe fizične infrastrukture.

K 140. členu (dostop do neuporabljenih optičnih vlaken)

Predlog člena v celoti ohranja vsebino 93.a člena ZEKom-1. Direktiva 2014/61/EU v 3. členu ureja dostop do obstoječe fizične infrastrukture, ki v skladu z opredelitvijo iz 2. točke 2. člena Direktive 2014/61/EU pomeni kateri koli element omrežja, ki je namenjen namestitvi drugih elementov omrežja, ne da bi sam postal aktiven element omrežja, na primer cevi, drogovi, kanali, revizijski jaški, vstopni jaški, omarice, stavbe ali vhodi v stavbe, antene, stolpi in drogovi, pri čemer kabli, vključno z neuporabljenimi optičnimi vlakni, ter elementi omrežij, ki se uporabljajo za oskrbo z vodo, namenjeno za prehrano ljudi, niso fizična infrastruktura v smislu te direktive. Glede na navedeno se način in postopek iz 139. člena tega predloga uporabljata tudi za dostop do neuporabljenih optičnih vlaken investitorja ali upravljavca druge vrste gospodarske javne infrastrukture.

K 141. členu (izvajanje skupne uporabe)

Predlog člena ohranja vsebino 94. člena ZEKom-1. Kdor ima pravico skupne uporabe, mora pri njenem izvrševanju le v najnujnejšem obsegu motiti lastnika nepremičnine ter lastnika oziroma upravljavca infrastrukture, na kateri je dodeljena pravica skupne uporabe. Izvrševalec skupne uporabe mora pri izvrševanju svojih pravic lastnika infrastrukture, na kateri je dodeljena pravica skupne uporabe, oziroma njenega upravljavca motiti le v najnujnejšem obsegu, kot je to potrebno.

K 142. členu (operaterji s pomembno tržno močjo)

S predlogom člena, ki pojasnjuje, v katerih okoliščinah se šteje, da ima operater pomembno tržno moč po tem zakonu, se začenja podpoglavje o regulaciji operaterjev s pomembno tržno močjo, ki se nanaša na predhodno (ex ante) regulacijo za razliko od naknadne (ex post) regulacije, za katero je pristojna Agencija za varstvo konkurence. Vsebina člena je pretežno enaka glede na 95. člen ZEKom-1. V prvem odstavku je bil dodan poudarek, da se pri določitvi upoštevnega trga upošteva tudi tehnološke posebnosti omrežij različnih zmogljivosti (na primer baker, optika).

K 143. členu (merila za presojo prevladujočega položaja)

Predlog člena določa merila, ki jih agencija uporabi pri presoji, ali ima operater pomembno tržno moč po tem zakonu. Merila niso kumulativne narave in so nekoliko prilagojena glede na 96. člen ZEKom-1 v skladu z zadnjimi Smernicami za tržno analizo in ocenitev pomembne tržne moči v skladu z regulativnim okvirom EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve iz leta 2018.

K 144. členu (merila za presojo skupnega prevladujočega položaja)

Predlog člena določa merila za presojo skupnega prevladujočega položaja. Agencija pri presoji ugotavlja kumulativno izpolnjevanje meril iz prvega odstavka predloga, kar pomeni, da morajo biti za ugotovljen skupen prevladujoč položaj izpolnjena vsa tri merila. Enako kot pri prejšnjem členu so upoštevane zadnje Smernice za tržno analizo in ocenitev pomembne tržne moči v

skladu z regulativnim okvirom EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve iz leta 2018.

K 145. členu (ravnanje agencije pri določanju pomembne tržne moči)

Predlog člena ohranja določbo 98. člena ZEKom-1, ki pojasnjuje ravnanje agencije pri določanju pomembne tržne moči (ravnanje v skladu z zakonodajo EU, upoštevanje smernic Evropske komisije in sodelovanje z organom, pristojnim za varstvo konkurence). Gre za prenos drugega odstavka 63. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 146. členu (določitev upoštevnih trgov)

Določba sledi zahtevam 67. člena Direktive 2018/1972/EU glede določitve upoštevnih trgov. Pri tem se sledi ureditvi iz 99. člena ZEKom-1 z upoštevanjem sprememb in dopolnitev regulativnega okvira EU. Agencija mora v analizi upoštevnega trga upoštevati raven konkurence na področju infrastrukture, po potrebi lahko upošteva tudi rezultate geografskega pregleda. Agencija mora analizirati najmanj trge, ki so navedeni v vsakokratnem Priporočilu Komisije o upoštevnih trgih izdelkov in storitev, poleg tega pa tudi trge, ki jih zadevno priporočilo ne vsebuje, a se jih ureja na podlagi predhodnih analiz trga, ali druge trge, če ima zadostne razloge, da meni, da so izpolnjena tri merila, ki so navedena v drugem odstavku predloga člena. Pred samo regulacijo upoštevnega trga mora agencija izpeljati tudi javno posvetovanje ter postopek usklajevanja z drugimi nacionalnimi organi drugih držav članic, Evropsko komisijo in BEREC.

Predlog novega četrtega odstavka je novost glede na ZEKom-1 in pomeni prenos drugega odstavka 67. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 147. členu (analiza upoštevnih trgov)

Predlog člena določa časovne intervale za izvedbo analiz upoštevnih trgov v okviru petega in šestega odstavka 67. člena Direktive 2018/1972/EU. Predlog sicer v splošnem določa najdaljši rok petih let za tržno analizo po sprejetju prejšnjega ukrepa, ki se nanaša na ta upoštevni trg. Ob upoštevanju nacionalnih okoliščin hitrorazvijajočega se trga, ki se kažejo tudi v številnih aktivnostih operaterjev in bi lahko vplivale na stanje na trgu, pa zakon daje možnost tudi operaterjem, da pri agenciji zahtevajo ponovno izvedbo analize upoštevnega trga pred skrajnim dovoljenim z Direktivo 2018/1972/EU, vendar morajo svojo zahtevo podati z utemeljenimi razlogi. Utemeljenost razlogov tako še vedno preuči agencija, kot nacionalni regulativni organ, ki tudi sicer sama lahko tržne analize izvede prej kot v skrajno določenem roku. S tem agencija ohranja neodvisnost regulacije, povečuje pa se transparentnost in predvidljivost njenega ukrepanja ob hkratnem njenem stimuliranju, da, kjer je to potrebno, izvaja preglede trgov prej kot v skrajnih rokih, ki jih omogoča EU regulativni okvir. Sprememba v primerjavi s 100. členom ZEKom-1 je, da se določitev najdaljših dovoljenih obdobij med pregledi trgov skladno s prej navedeno določbo Direktive 2018/1972/EU, in sicer zaradi večje stabilnosti in predvidljivosti regulativnih ukrepov, s treh razširja na pet let, pri čemer se obdobje izjemoma lahko podaljša največ za eno leto (prej tri leta). Za upoštevne trge, za katere Evropska komisija ni bila predhodno obveščena, se rok skladno Direktivo 2018/1972/EU podaljšuje z dosedanjih dveh na tri leta. Ohranjena je tudi možnost, da agencija v primeru zamud zaprosi BEREC za pomoč pri dokončni pripravi analize trga.

K 148. členu (naložitev, sprememba, ohranitev ali razveljavitev obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo)

Predlog člena tako kot 101. člen ZEKom-1 določa postopek, po katerem agencija zagotavlja učinkovito konkurenco na trgu elektronskih komunikacij s predhodno (ex ante) regulacijo. Pri tem agencija operaterjem s pomembno tržno močjo na posameznem upoštevnem trgu ob upoštevanju načela sorazmernosti nalaga, ohranja ali razveljavlja posamezne obveznosti. Predlog člena upošteva spremembe regulativnega okvira, kot izhajajo iz 68. člena Direktive 2018/1972/EU. Tako so upoštevane možnosti naložitve novih obveznosti (regulativna obravnava novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov, obveznosti izključno veleprodajnih operaterjev) ter morebiten obstoj čeznacionalnega povpraševanja.

ZEKom-1 v primerih, ko se spreminjajo le tehnične podrobnosti že naloženih obveznosti (npr. letne posodobitve stroškov in ocen računovodskih modelov, roki za poročanje, dostavni roki), določa, da agencija take ukrepe, ki nimajo znatnega vpliva na trg, naloži z odločbo v upravnem postopku na podlagi tržne analize, ki je bila podlaga za predhodno naložene obveznosti, vendar ob upoštevanju 214. do 217. člena tega zakona. V skladu s šestim odstavkom 68. člena Direktive 2018/1972/EU osmi odstavek predloga tega člena enako določa tudi za ukrepe, ki upoštevajo vpliv novega razvoja trga, na primer v zvezi s poslovnimi sporazumi, vključno s sporazumi o vlaganju, ki vplivajo na dinamiko konkurence, pri čemer razvoj ni tako pomemben, da bi bilo treba izvesti novo analizo trga. S to dopolnitvijo se agenciji omogoča, da upošteva vpliv novih konkurenčnih pogojev novega razvoja in tako zagotovi prožnost, ki je posebej potrebna v kontekstu daljših regulativnih ciklov.

Določba desetega odstavka nalaga obveznost agenciji, da na svoji spletni strani objavi izreke izdanih odločb na podlagi tega člena. Po pravnomočnosti odločb agencija objavi celotno besedilo odločbe v obliki, ki upošteva prepoved razkritja poslovnih skrivnosti in osebnih podatkov.

V zvezi z ukrepi agencije na podlagi tega člena je treba poudariti, da izdanih odločb in naloženih obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo ni mogoče spreminjati v postopku reševanja medoperaterskega spora. Ta namreč poteka glede na izdane veljavne odločbe oziroma obveznosti. Če se izkaže, da je treba spremeniti izdano odločbo in naložene obveznosti, je to treba storiti v postopku na podlagi določb tega poglavja ob upoštevanju vseh procesnih kavtel (javno posvetovanje, priglasitev ukrepov Evropski komisiji).

K 149. členu (obveznost zagotavljanja preglednosti)

Predlog člena ureja obveznost zagotavljanja preglednosti, kot je bila doslej urejena v 102. členu ZEKom-1. V primerjavi z obstoječo ureditvijo predlog člena prinaša spremembe, kot izhajajo iz 69. člena Direktive 2018/1972/EU. Preglednost pogojev za dostop in medomrežno povezovanje, vključno s cenami, je namenjena pospešitvi pogajanj in preprečevanju sporov ter daje udeležencem na trgu zaupanje, da se storitve zagotavljajo brez diskriminacije.

Glede na raznolikost omrežnih topologij, dostopovnih izdelkov in tržnih razmer, ki so se pojavile od sprejetja regulativnega okvira EU za področje elektronskih komunikacij leta 2002, je mogoče cilje, ki so bili prej navedeni v prilogi k direktivi, ki je urejala dostop, in ki zadevajo razvezavo krajevne zanke in dostopovne izdelke za ponudnike digitalnih televizijskih in radijskih storitev, lažje in na bolj prožen način doseči s pripravo smernic BEREC o minimalnih

merilih za vzorčno ponudbo. Glede na navedeno ni več potrebe po splošnem aktu agencije, ki določa obvezne elemente vzorčne ponudbe za razvezani dostop do krajevne zanke, temveč bo morala agencija pri preverjanju ustreznosti vzorčne ponudbe v največji možni meri upoštevati smernice BEREC. V skladu z Direktivo 2018/1972/EU je dodana tudi določba, da agencija lahko v odločbi določi pogodbene kazni za primer kršitve vzorčne ponudbe, pri čemer mora upoštevati zakonsko določene kriterije, to so teža kršitve, prihodki zadevnega operaterja omrežja in vpliv kršitve na konkurenčnost upoštevnega trga.

K 150. členu (obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja)

Predlog člena ureja obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, kot je bila doslej urejena v 103. členu ZEKom-1 ob upoštevanju manjše dopolnitve, kot izhaja iz 70. člena Direktive 2018/1972/EU. Načelo enakega obravnavanja zagotavlja, da podjetja s pomembno tržno močjo ne izkrivljajo konkurence, zlasti kadar so to integralno integrirana podjetja, ki opravljajo storitve za podjetja, s katerimi so v konkurenci na trgih na koncu prodajne verige.

K 151. členu (obveznost ločitve računovodskih evidenc)

Določba o naložitvi obveznost ločitve računovodskih evidenc se ne spreminja glede na 104. člen ZEKom-1. Gre za prenos 71. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 152. členu (obveznost dopustitve dostopa do komunikacijskih objektov)

Gradbeniška infrastruktura, ki lahko gosti elektronsko komunikacijsko omrežje, je ključna za vzpostavitev novih omrežij zaradi visokih stroškov njenega podvajanja. Potrebna gradbeniška dela predstavljajo večinski delež v strukturi stroškov novih investicij, zato so možni precejšnji prihranki, kadar se infrastruktura lahko ponovno uporabi. Dostop do obstoječe fizične infrastrukture je v ZEKom-1 že urejen glede na zahteve Direktive 2014/61/EU, kot novost pa Direktiva 2018/1972/EU vpeljuje še ukrep naložitve obveznosti dostopa do gradbeniške infrastrukture (ki vključuje tudi kable in antene) v lasti operaterja s pomembno tržno močjo. Agencija lahko obveznost naloži kot samostojni ukrep za izboljšanje konkurenčne dinamike in dinamike postavitve na vseh trgih na koncu prodajne verige. Agencija mora upoštevati možnost naložitve tega ukrepa, preden naloži druge potencialne popravne ukrepe. Ta ukrep tako ne bo več le pomožni popravni ukrep za druge veleprodajne izdelke ali storitve ali popravni ukrep za izdelke ali storitve, omejene na podjetja, ki uporabljajo te veleprodajne izdelke in storitve.

K 153. členu (obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe)

Predlog člena ohranja strukturo 105. člena ZEKom-1, ki določa obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe. V skladu s 73. členom Direktive 2018/1972/EU so manjše spremembe glede naloženih obveznosti in dejavnikov, ki jih mora agencija upoštevati. Kot izhaja že iz obrazložitve k prejšnjemu členu, mora agencija pred naložitvijo obveznosti na podlagi tega člena preučiti, ali je mogoče samo z naložitvijo obveznosti dopustitve dostopa do komunikacijskih objektov na sorazmeren način spodbuditi konkurence in varovati interese končnih uporabnikov.

K 154. členu (obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva)

Predlog člena ohranja vsebino 106. člena ZEKom-1 o naložitvi obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva. Vsebina je dopolnjena glede na določila 74. člena Direktive 2018/1972/EU. Cenovni nadzor je lahko potreben, kadar analiza trga pokaže, da je na določenem trgu konkurenca neučinkovita. V skladu s četrtim odstavkom agencija ne naloži obveznosti na podlagi tega člena, če pri operaterju obstaja omejitev maloprodajnih cen, obveznosti iz predhodnih členov pa zagotavljajo učinkovit in nediskriminacijski dostop.

K 155. členu (cene zaključevanja klicev)

Predlog člena glede na ZEKom-1 prinaša novo določbo, ki pomeni prenos 75. člena Direktive 2018/1972/EU o cenah zaključevanja klicev. Da bi po vsej Evropski uniji usklajeno zmanjšali regulativno breme pri reševanju težav na področju konkurence v zvezi z veleprodajnim zaključevanjem govornih klicev, je predvideno, da bo Evropska komisija z delegiranim aktom določila enotno najvišjo ceno zaključevanja govornih klicev za mobilne storitve in enotno najvišjo ceno zaključevanja govornih klicev za fiksne storitve, ki se zaključujejo po vsej Evropski uniji. V skladu z Direktivo 2018/1972/EU se tudi v Republiki Sloveniji ne bodo smele uporabljati cene, ki bi bile višje od najvišjih cen zaključevanja klicev, določenih z izvedbenim aktom Evropske komisije. Agencija bo spremljala skladnost cen zaključevanja klicev s predpisom Evropske komisije in v primeru neskladja zahtevala spremembo cen.

Če cene ne bodo določene na ravni Evropske komisije, bo agencija lahko izvedla analizo trga zaključevanja klicev in določi operaterja s pomembno tržno močjo ter mu predpisala stroškovno naravnane cene zaključevanja klicev.

K 156. členu (regulativna obravnava novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov)

Predlog člena je nov glede na ZEKom-1 in ureja regulativno obravnavo zelo visokozmogljivih omrežnih elementov, kot izhaja iz 76. člena Direktive 2018/1972/EU. Sporazumi o sovlaganju ponujajo znatne koristi v smislu združevanja stroškov in tveganj, ki manjšim podjetjem omogočajo naložbe na podlagi gospodarsko razumnih pogojev in tako spodbujajo trajnostno dolgoročno konkurenco tudi na območjih, kjer konkurenca na področju infrastrukture morda ni tako učinkovita. Kot izhaja tudi iz uvodne izjave 198 k Direktivi 2018/1972/EU, ima takšno sovlaganje lahko različne oblike, vključno s solastništvom omrežnih sredstev ali dolgoročno delitvijo tveganj prek sofinanciranja ali prodajnih pogodb. V tem okviru pogodbe, ki pomenijo sovlaganje, zajemajo pridobitev posebnih pravic do zmogljivosti strukturnega značaja, kar vključuje stopnjo soodločanja in sovlagateljem omogoča dolgoročno učinkovito in trajnostno konkurenčnost na trgih na koncu prodajne verige, na katerih deluje operater, ki je določen kot operater s pomembno tržno močjo. V nasprotju s tem komercialni sporazumi, ki so omejeni na najem zmogljivosti, ne zagotavljajo takih pravic in se zato ne bi smeli razumeti kot sovlaganje.

Kadar operater s pomembno tržno močjo objavi ponudbo za sovlaganje v zelo visokozmogljiva omrežja, ima agencija možnost, da se vzdrži naložitve obveznosti glede novega zelo visokozmogljivega omrežja, če je vsaj eden od potencialnih sovlagateljev sklenil sporazum o sovlaganju s tem operaterjem.

K 157. členu (obveznost regulacije maloprodajnih storitev)

Predlog člena v celoti ohranja določbo 107. člena ZEKom-1 o obveznosti regulacije maloprodajnih storitev. V skladu s 83. členom Direktive 2018/1972/EU določba o regulativnem nadzoru maloprodajnih storitev ni več obligatorna, temveč fakultativna, kar pomeni, da države

članice lahko ohranijo določbe, s katerimi omogočijo naložitev obveznosti. Glede na navedeno možnost je določba v predlogu tega zakona ohranjena.

K 158. členu (funkcijska ločitev)

Določba o funkcijski ločitvi se ne spreminja glede na 108. člen ZEKom-1. Gre za prenos 77. člena Direktive 2018/1972/EU. Namen funkcijske ločitve, pri kateri mora vertikalno integrirano podjetje ustanoviti operativno ločene poslovne subjekte, je zagotoviti popolnoma enakovredne dostopovne izdelke vsem podoperaterjem, vključno z lastnimi podenotami vertikalno integriranega operaterja. Funkcijska ločitev lahko izboljša konkurenco na več upoštevnih trgih, in sicer z zmanjšanjem spodbud za diskriminacijo ter z olajšanjem preverjanja in uveljavljanja skladnosti z obveznostmi nediskriminacije.

K 159. členu (prostovoljna ločitev vertikalno integriranega operaterja)

Predlog člena ureja prostovoljno ločitev vertikalno integriranega operaterja, ki je bila doslej urejena v 109. členu ZEKom-1. V skladu z 78. členom Direktive 2018/1972/EU se nekoliko spreminja oziroma dopolnjuje dosedanja ureditev. Kadar se vertikalno integriran operater odloči, da bo prodal znatni del ali vsa sredstva krajevnega dostopovnega omrežja drugi pravni osebi z drugim lastnikom ali z ustanovitvijo ločenega poslovnega subjekta za upravljanje izdelkov z dostopom, mora o tem predhodno obvestiti agencijo. Rok za obvestilo se s šestih mesecev skrajšuje na tri mesece pred prenosom.

K 160. členu (prevzem zavez)

Predlog člena prenaša 79. člen Direktive 2018/1972/EU, ki določa postopek za prevzem zavez. Gre za novost novega regulativnega okvira s ciljem izboljšanja preglednosti in zagotovitve pravne varnosti. Operaterjem s pomembno tržno močjo je dana možnost, da ponudijo zaveze, ki jih agencija upošteva pri odločanju o ustreznih regulativnih obveznostih.

K 161. členu (izključno veleprodajni operaterji)

Določba o izključno veleprodajnih operaterjih je nova in prenaša 80. člen Direktive 2018/1972/EU. Operaterji omrežja, katerih poslovni model je omejen na zagotavljanje veleprodajnih storitev drugim, lahko pozitivno vplivajo na vzpostavljanje uspešnega veleprodajnega trga s pozitivnimi učinki na maloprodajno konkurenco nižje v prodajni verigi. Poleg tega je lahko njihov poslovni model privlačen za potencialne finančne vlagatelje v manj nestanovitna infrastrukturna sredstva z dolgoročnejšimi perspektivami za postavitev zelo visokozmogljivih omrežij. Vendar prisotnost izključno veleprodajnega podjetja ne vodi nujno v učinkovite konkurenčne maloprodajne trge in so lahko na določenem trgu izdelkov ali geografskem trgu kot podjetja s pomembno tržno močjo določena izključno veleprodajna podjetja. Določena tveganja za konkurenco, ki izhajajo iz ravnanja podjetij z izključno veleprodajnimi poslovnimi modeli, so lahko manjša kot pri vertikalno integriranih podjetjih, če je prisoten izključno veleprodajni model, med ponudniki, ki so nižje v prodajni verigi, pa ni spodbud za diskriminacijo. Glede na navedeno mora biti v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU pri teh operaterjih regulativni odziv sorazmerno nevsiljiv, ohranjena pa mora biti zlasti možnost uvedbe obveznosti v zvezi s pošteno in razumno ceno. Po drugi strani pa mora biti agenciji omogočeno, da ukrepa, če se pojavijo problemi na področju konkurence v škodo končnim uporabnikom.

Agencija mora pred naložitvijo obveznosti na podlagi tega člena preveriti, ali operater izpolnjuje zakonsko določene pogoje. Izključno veleprodajnemu operaterju agencija lahko naloži obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznosti dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe.

K 162. členu (prehod z obstoječe infrastrukture)

Predlagana določba je nova glede na ZEKom-1 in prenaša 81. člen Direktive 2018/1972/EU, ki ureja prehod z obstoječe infrastrukture. Določba je bila v novi regulativni okvir uvrščena z namenom lažjega prehoda z obstoječih bakrenih omrežij na omrežja naslednje generacije, ki so v interesu končnih uporabnikov. Agencija bo imela v skladu s predlagano določbo možnost spremljanja pobud operaterjev na tem področju in bo po potrebi lahko določila pogoje za izvedbo ustreznega prehoda, na primer s predhodnim obveščanjem, preglednostjo in razpoložljivostjo alternativnih dostopovnih izdelkov vsaj primerljive kakovosti, potem ko operater omrežja pokaže pripravljenost za nadgrajeno omrežje. Da se prepreči neupravičena zamuda pri prehodu, je agenciji omogočeno, da prekliče obveznosti dostopa v zvezi z bakrenim omrežjem, potem ko je bil določen ustrezen proces prehoda z obstoječe infrastrukture. Navedeno pa ne vpliva na pravico operaterja omrežja, da opusti obstoječe omrežje.

K 163. členu (postopek določitve meddržavnih trgov)

Predlog člena prenaša določbo 65. člena Direktive 2018/1972/EU o postopku identifikacije nadnacionalnih trgov. Določba je precej spremenjena glede na 110. člen ZEKom-1. Kot izhaja iz uvodne izjave 166 k Direktivi 2018/1972/EU, se meddržavni trgi lahko opredelijo, kadar to utemeljuje opredelitev geografskega trga, ob upoštevanju vseh dejavnikov na strani ponudbe in povpraševanja v skladu z načeli konkurenčnega prava. BEREC je najustreznejši organ za izvedbo takšne analize, saj se lahko pri opredeljevanju trgov na nacionalni ravni opre na obsežne kolektivne izkušnje nacionalnih regulativnih organov. Če so meddržavni trgi opredeljeni in je regulativno ukrepanje upravičeno, mora agencija (kadar meddržavni trg obsega tudi Slovenijo) skupaj z drugimi nacionalnimi trgi, ki jih ta trg obsega, izvesti analizo trga in Evropski komisiji priglasiti osnutek ukrepov. Na enak način nacionalni regulativni organi sodelujejo, kadar meddržavni trgi niso opredeljeni, a so na njihovih ozemljih tržni pogoji dovolj enotni, da bi imel usklajen regulativni pristop prednosti, na primer v smislu podobnih stroškov, tržnih struktur ali operaterjev ali v primeru čeznacionalnega ali primerljivega povpraševanja končnih uporabnikov.

K 164. členu (nadzor)

Agencija tako kot doslej opravlja nadzor nad določbami poglavja o zagotavljanju konkurence in nad izpolnjevanjem obveznosti, ki jih z odločbo naloži na podlagi tega poglavja.

X. UNIVERZALNA STORITEV

Poglavje o univerzalni storitvi in dodatnih obveznih storitvah ohranja strukturo istoimenskega X. poglavja ZEKom-1, pri čemer je prišlo do precejšnjih konceptualnih in vsebinskih sprememb, upoštevajoč določbe Direktive 2018/1972/EU. Razvoj koncepta univerzalne storitve odraža napredek v tehnologiji in tržni razvoj ter spremembe povpraševanja uporabnikov. Tako se na ravni EU spreminja minimalni nabor storitev, ki se zagotavljajo v okviru univerzalne storitve, zagotavljanje univerzalne storitve pa se deli na zagotavljanje

razpoložljivosti univerzalne storitve (torej, da se zagotovijo osnovne storitve na geografskih področjih, kjer ta možnost ni na voljo) in zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve (za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami).

K 165. členu (pojem končnega uporabnika)

Predlog člena opredeljuje končnega uporabnika za potrebe tega poglavja. V skladu z diskrecijsko pravico držav članic iz Direktive 2018/1972/EU se določbe tega zakona poleg potrošnikov uporabljajo tudi za mikrodružbe, majhne in srednje družbe ter neprofitne organizacije. Za opredelitev družb, ki sodijo med zavezance, se uporabljajo kriteriji iz Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17 in 22/19 – ZPosS). Neprofitne organizacije pa so tiste, ki so kot take opredeljene v 4. členu Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18).

K 166. členu (univerzalna storitev)

Univerzalna storitev je nabor storitev določene kakovosti, za katere mora Republika Slovenija poskrbeti, da so dostopne vsem končnim uporabnikom po dostopni ceni ne glede na njihovo geografsko lego. Gre za koncept zagotavljanja vsaj minimalnih storitev vsem, če brez takega dostopa obstaja tveganje socialne izključenosti, ki posameznikom onemogoča polno družbeno in ekonomsko vključenost. V primerjavi s 115. členom ZEKom-1 se koncept oziroma obseg univerzalne storitve spreminja ob upoštevanju določbe Direktive 2018/1972/EU. V skladu s predlogom se v okviru univerzalne storitve tako zagotavlja priključitev na fiksni lokaciji na razumno zahtevo končnega uporabnika, prek katere je zagotovljen dostop do govornih komunikacijskih storitev in razpoložljive storitve ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta s prenosno hitrostjo, kot je določena v splošnem aktu iz 180. člena tega predloga.

Direktiva 2018/1972/EU v 87. členu državam članicam omogoča, da lahko še naprej zagotavljajo razpoložljivost ali cenovno dostopnost storitev, ki niso storitve ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta in govorne komunikacijske storitve, ki so bile veljavne 20. decembra 2018, če se ugotovi potreba po takih storitvah glede na nacionalne okoliščine. Glede na številne pripombe zainteresirane javnosti v okviru javne obravnave osnutka predloga zakona predlog člena predvideva ohranitev univerzalnega imenika in univerzalne imeniške službe v univerzalni storitvi z namenom, da se ohranita obseg in kakovost storitev za vse skupine uporabnikov, še zlasti za ranljive skupine (uporabniki invalidi, starejši uporabniki). Ravno starejši uporabniki najpogosteje uporabljajo univerzalno imeniško službo. V tem trenutku na slovenskem trgu še ni primerljive storitve.

V primerjavi z veljavnim obsegom storitev, ki sodijo v okvir univerzalne storitve, pa predlog člena ne vključuje več zagotavljanja javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo. Uporaba javnih telefonskih govorilnic strmo upada, za kar je razlog tudi v več kot 100-odstotni penetraciji mobilne telefonije, ki omogoča brezplačni klic na številke za klic v sili. Agencija je na podlagi zadnje analize določila, da ni več potrebe po imenovanju izvajalca predmetne storitve iz nabora storitev univerzalne storitve.

V okviru racionalizacije univerzalne storitve se enako kot doslej podaja obrazložitev, kaj šteje kot razumna zahteva končnega uporabnika, in sicer je to priključitev na javno komunikacijsko omrežje na lokaciji, kjer končni uporabnik dejansko prebiva ali opravlja svojo dejavnost. Univerzalna storitev se mora zagotavljati na fiksni lokaciji, pri čemer se lahko zagotovi z

različnimi tehnologijami. V izogib morebitnim nejasnostim je v tretjem odstavku izrecno zapisano, da se priključitev lahko izvede z žičnimi ali brezžičnimi tehnologijami. Cena zagotavljanja univerzalne storitve (priključitev, mesečna naročnina) mora biti pri posameznem izvajalcu enaka na celotnem ozemlju Republike Slovenije (tako ne sme biti cenovnih odstopanj med mestnimi središči in podeželjem, ne glede na dejanske stroške zagotavljanja univerzalne storitve), prav tako za končnega uporabnika ne sme biti razlik v ceni glede na uporabljeno tehnologijo. Kakovost univerzalne storitve ne sme odstopati od kakovosti primerljivih storitev, ki jih ponuja izvajalec univerzalne storitve.

Potrošniki ne bi smeli biti zavezani dostopati do storitev, ki jih ne želijo, zato imajo v skladu s šestim odstavkom možnost, da v okviru univerzalne storitve zahtevajo tudi le govorne komunikacijske storitve ali le ustrezen širokopasovni dostop do interneta.

K 167. členu (univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba)

Predlog člena ohranja vsebino 116. člena ZEKom-1 in ureja imeniško storitev in imeniške informacije kot temeljno orodje za dostop do javnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke. Kot pojasnjeno v obrazložitvi k prejšnjemu členu, univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba ostajata del univerzalne storitve.

Univerzalni imenik mora vsebovati najmanj podatke, kot so določeni v 1. do 4. točki prvega odstavka 215. člena tega zakona, z izjemo podatka o delu stavbe. Te podatke izvajalci storitev zbirajo zgolj z namenom zagotavljanja čim bolj natančne informacije o lokaciji kličočega v okviru komunikacije v sili, ni pa na mestu njihova objava v univerzalnem imeniku.

K 168. členu (razpoložljivost univerzalne storitve)

Republika Slovenija mora v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU zagotoviti, da so storitve iz nabora univerzalne storitve po določeni kakovosti dostopne vsem končnim uporabnikom na njenem ozemlju. V skladu s prvim odstavkom 86. člena Direktive 2018/1972/EU predlog člena v drugem odstavku določa, da agencija imenuje enega ali več izvajalcev univerzalne storitve za zagotavljanje različnih delov univerzalne storitve oziroma za pokrivanje različnih delov Republike Slovenije po predhodnem posvetovanju z zainteresirano javnostjo, če na podlagi analize stanja presodi, da razpoložljivosti govornih komunikacijskih storitev in ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta v času analize ni mogoče v zadostni meri zagotoviti v običajnih poslovnih okoliščinah (prosto na trgu) ali z uporabo javnih sredstev (npr. izgradnja odprtih širokopasovnih omrežij, morebiten angažma sredstev v okviru dodatnih obveznih storitev). Agencija mora v analizi stanja upoštevati tudi stanje obstoječe infrastrukture, kot izhaja iz Zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture, in napoved postavitve omrežij. Če se agencija odloči, da za posamezni del univerzalne storitve oziroma za pokrivanje posameznega dela Republike Slovenije ni treba imenovati izvajalca univerzalne storitve, mora najmanj enkrat na vsaka tri leta preverjati, ali imenovanje izvajalca univerzalne storitve še vedno ni potrebno.

K 169. členu (imenovanje izvajalca univerzalne storitve)

Predlog člena ohranja vsebino 118. člena ZEKom-1. Če agencija oceni, da je za zagotavljanje univerzalne storitve treba imenovati izvajalca univerzalne storitve, le-tega izbere na podlagi javnega razpisa s smiselno uporabo določb o postopku javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc. Pri oblikovanju meril, na podlagi katerih bo agencija izbrala najprimernejšega

izvajalca univerzalne storitve, agencija upošteva cilje zanesljivosti, kakovosti in stroškovne učinkovitosti izvajanja univerzalne storitve. Pomembno je namreč, da so obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve izpolnjene na najučinkovitejši način, tako da uporabniki na splošno plačajo cene, ki ustrezajo stroškom učinkovitega zagotavljanja storitve. Agencija izvajalca univerzalne storitve določi z odločbo za obdobje petih let. Če javni razpis ne uspe, določi agencija za izvajalca univerzalne storitve tistega operaterja, ki ima na upoštevnem trgu položaj operaterja s pomembno tržno močjo. Če tudi ta ni določen, se imenuje operater, ki ima največ naročnikov javno dostopnih storitev na fiksni lokaciji. Agencija mora v skladu z Direktivo obveščati Evropsko komisijo o obveznostih zagotavljanja univerzalne storitve, ki jih naloži izvajalcem univerzalne storitve.

K 170. členu (prenos krajevnega dostopovnega omrežja)

Predlog člena ohranja vsebino 119. člena ZEKom-1 ob upoštevanju ustreznih popravkov glede na spremenjen koncept univerzalne storitve. Za učinkovito zagotavljanje univerzalne storitve je treba zagotoviti tudi zveznost obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve na celotnem ozemlju Republike Slovenije oziroma na posameznih njegovih območjih. Zato mora izvajalec univerzalne storitve, če se odloči vsa svoja sredstva krajevnega dostopovnega omrežja na ozemlju Republike Slovenije ali znaten del teh sredstev (gre za zmogljivosti; objekte in naprave operaterjevega omrežja) prenesti na ločeno pravno osebo pod drugim končnim lastništvom, o takem prenosu vnaprej obvestiti agencijo. Agenciji se tako omogoči, da oceni učinke nameravanega prenosa na zagotavljanje storitve ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta in govorne komunikacijske storitve na fiksni lokaciji in da sprejme ustrezne ukrepe za zagotavljanje univerzalne storitve, če oceni, da je to potrebno. Navedeno pa ne sme posegati v samo izvedbo prenosa.

K 171. členu (nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve)

Če se izkaže, da zagotavljanje univerzalne storitve izvajalcu povzroča neto stroške, je le-ta upravičen do nadomestila teh stroškov, ki se zagotavlja prek kompenzacijskega sklada. Predlog člena ohranja vsebino 125. člena ZEKom-1.

K 172. členu (kompenzacijski sklad in njegovo delovanje)

Predlog člena ohranja vsebino 126. člena ZEKom-1 in ureja delovanje kompenzacijskega sklada, ki se aktivira v primeru upravičenega izplačila neto stroškov.

K 173. členu (zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve)

Agencija v sodelovanju z drugimi organi, pristojnimi za spremljanje razvoja in višine cen na trgu (npr. Statistični urad Republike Slovenije), spremlja razvoj cen in storitev ne glede na to, ali je bil za zagotavljanje razpoložljivosti univerzalne storitve imenovan izvajalec univerzalne storitve ali pa se univerzalna storitev zagotavlja prosto na trgu. Kadar agencija na podlagi zbranih podatkov ugotovi, da so cene previsoke, kar pomeni, da je osebam z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami dejansko onemogočen dostop do omrežja oziroma je onemogočena uporaba storitev, ki sodijo v nabor univerzalne storitev, zahteva od izvajalcev, ki ponujajo storitve iz drugega odstavka 166. člena predloga, da ponudijo posebne cenovne opcije ali pakete za te osebe, ki se razlikujejo od tistih, ki jih izvajalec sicer ponuja pod komercialnimi pogoji. Glede na spremenjeni koncept zagotavljanja cenovne dostopnosti univerzalne storitve, kot ga predvideva Direktiva 2018/1972/EU, v tem segmentu ni več

primerna naložitev obveznosti le enemu izvajalcu univerzalne storitve, kot je to veljalo doslej, temveč naj bi se obveznosti naložile vsem izvajalcem govornih komunikacijskih storitev in storitev ustreznega dostopa do širokopasovnega dostopa do interneta. Le če bi takšna naložitev pomenila pretirane upravne ali finančne obremenitve za izvajalce ali državo članico, se lahko država članica izjemoma odloči, da naloži obveznosti ponuditi te cenovne opcije ali pakete samo za določene izvajalce (samo v konkretnem postopku naložitve in ne kar vnaprej z zakonom). Glede na navedeno bo agencija lahko na upravičeno prošnjo izvajalca storitev, ki bo izkazal, da ponujanje posebnih opcij ali paketov zanj pomeni preveliko administrativno ali finančno breme, tega izvajalca izvzela iz obveznosti.

V skladu s predlogom bodo izvajalci storitev na podlagi predložitve ustreznih dokazil zahtevali povrnitev razlike med komercialno ceno storitev univerzalne storitve, kot velja za druge uporabnike, in ceno, do katere so upravičeni potrošniki z nizkimi dohodki ali posebnimi potrebami, od ministrstva, pristojnega za socialne zadeve. Gre za ukrep pomoči ranljivim skupinam prebivalstva, kot so osebe z nizkimi dohodki oziroma osebe s posebnimi potrebami. Glede na navedeno ni primerno, da breme zagotavljanja pomoči tem skupinam prebivalstva nudijo ponudniki na trgu.

K 174. členu (upravičenci do posebnih cenovnih opcij ali paketov)

Predlog člena določa upravičence do posebnih cenovnih opcij ali paketov iz prejšnjega člena ter način dokazovanja upravičenosti. Kategorije potrošnikov, ki so upravičene do posebnih cenovnih opcij ali paketov, so v skladu z veljavno ureditvijo določene v Pravilniku o kategorijah potrošnikov, ki so upravičeni do posebnih cenovnih opcij ali paketov (Uradni list RS, št. 105/13), s katerega vsebino je povezan predlog člena ob upoštevanju sprememb socialne zakonodaje in zakonodaje s področja invalidskega varstva.

K 175. členu (ukrepi za uporabnike invalide)

Direktiva 2018/1972/EU v četrtem odstavku 85. člena določa, da države članice ob upoštevanju nacionalnih razmer zagotovijo, da se zagotavlja ustrezna podpora, po potrebi pa tudi drugi posebni ukrepi potrošnikom invalidom z namenom zagotoviti, da so povezana terminalska oprema ter posebna oprema in posebne storitve, ki izboljšujejo enakovreden dostop, po potrebi razpoložljive in cenovno dostopne, vključno s storitvami celotnega pogovora in storitvami prenosa. 5. točka drugega odstavka 115. člena ZEKom-1 in Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 38/14) določata obveznost izvajalca univerzalne storitve, da končnim uporabnikom invalidom po razumni ceni zagotovi možnost nakupa ali najema terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev. V Republiki Sloveniji so pravice invalidov do prilagojenih tehničnih pripomočkov splošno urejene v Pravilniku o tehničnih pripomočkih in prilagoditvah vozila (Uradni list RS, št. 71/14, 37/17 in 57/18), ki je bil sprejet na podlagi Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10). Ta pravilnik ureja tehnične pripomočke, pogoje za njihovo pridobitev, dobo trajanja, standarde kakovosti teh pripomočkov, način vzdrževanja in vrednost posameznih tehničnih pripomočkov. Predlog prvega odstavka tega člena tako določa upravičenost končnih uporabnikov invalidov do prilagojene terminalske opreme v skladu s predpisom, ki ureja pripomočke za uporabnike invalide. Glede na navedeno bo potrebna prilagoditev liste tehničnih pripomočkov iz navedenega pravilnika (glej še obrazložitev k 314. členu tega predloga). Takšna rešitev je preglednejša, bolj sistemska in

prinaša prednosti tako za končne uporabnike invalide kot tudi za izvajalce storitev (financiranje prek vrednotnic za plačilo tehničnega pripomočka).

V predlogu drugega odstavka se ohranja pravna podlaga za sprejem vladne uredbe za določitev uredbe o ukrepih za končne uporabnike invalide, s katero se bodo še naprej določali ukrepi, ki so glede na spremenjen nabor storitev, ki se zagotavljajo v okviru univerzalne storitve, še relevantni. Sredstva za financiranje teh ukrepov naj bi se glede na spremenjeni koncept zagotavljalo iz državnega proračuna. Tudi na drugih področjih se namreč posebni ukrepi, ki so namenjeni invalidom, zagotavljajo iz proračunskih sredstev in se s tem ne obremenjujejo gospodarski subjekti, ki delujejo na trgu. Potreben obseg sredstev za namen zagotavljanja ukrepov bo znan v okviru priprave predloga uredbe (javno posvetovanje glede obsega ukrepov, medresorsko usklajevanje).

K 176. členu (nadzor stroškov)

Predlog člena v grobem ohranja določbi šestega in sedmega odstavka 120. člena ZEKom-1, ki stremita k zagotavljanju določenih institutov, ki naročnikom omogočajo nadzor nad porabo. Izvajalci storitev, ki jih je agencija z odločbo zavezala k zagotavljanju cenovne dostopnosti za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami, morajo svojim naročnikom nuditi možnosti za nadzor stroškov, ki so povzete po delu A Priloge VI k Direktivi 2018/1972/EU.

K 177. členu (obveznost izdaje razčlenitve računa)

Predlog člena ohranja vsebino določbe 121. člena ZEKom-1 o obveznosti izdaje razčlenitve računa. Izvajalci, ki zagotavljajo cenovno dostopnost univerzalne storitve za potrošnike z nizkimi dohodki in posebnimi potrebami, morajo zagotoviti osnovno stopnjo razčlenitve računa v okviru možnosti za nadzor stroškov. Minimalen nabor elementov, ki mora biti v osnovni stopnji razčlenitve ločeno naveden, lahko predpiše agencija s splošnim aktom.

Novost v primerjavi z ZEKom-1 predstavlja določba o pošiljanju računov v elektronski obliki. Predlagana določba je odziv na večjo potrebo tako operaterjev kot naročnikov po elektronskem poslovanju, kamor sodi tudi izdajanje in prejemanje elektronskih računov. Glede na navedeno se kot izjema od določb zakona, ki ureja davek na dodano vrednost, predlaga, da operater naročniku praviloma pošlje račun v elektronski obliki (brez potrebe po pridobitvi predhodnega soglasja). S tem se zmanjšujejo stroški in negativen vpliv na okolje. Ne glede na navedeno pa je treba zagotoviti, da ima naročnik možnost brezplačno zahtevati papirnati račun, saj za nekatere uporabnike, zlasti starejše, prejemanje računa v elektronski obliki še ni sprejemljivo in bi pomenilo prevelik poseg v ustaljeno prakso prejemanja računov.

Glede razčlenjenega računa glej tudi obrazložitev k 207. členu tega predloga.

K 178. členu (omejitev ali odklopitev iz razlogov na strani naročnika)

Predlog člena ohranja vsebino 122. člena ZEKom-1. Gre za pravila, ki jih mora upoštevati izvajalec univerzalne storitve, če naročnik ne plačuje računov oziroma drugače krši naročniško pogodbo. V skladu z možnostmi, ki jih nudi Direktiva 2018/1972/EU v Prilogi VI, delu A, točki e), je v četrtem odstavku poleg prepovedi omejitev dostopa do številk za komunikacije v sili določeno, da izvajalec univerzalne storitve ne sme omejiti dostopa do interneta s prenosno

hitrostjo najmanj v višini 30 odstotkov prenosne hitrosti, ki sodi v univerzalno storitev (torej 3 Mb/s, če je v splošnem aktu na podlagi 180. člena določena prenosna hitrost 10 Mb/s). Direktiva 2018/1972/EU namreč določa, da minimalno raven storitev dostopa do interneta v tem primeru določijo države članice ob upoštevanju nacionalnih pogojev.

Na predlog agencije je dodana določba petega odstavka, ki izvajalcu storitev, ki nudi konvergenčne storitve, prepoveduje, da bi zaradi neplačila blaga in drugih storitev, ki niso elektronske komunikacijske storitve, omejil dostop do elektronskih komunikacijskih storitev. Gre za odziv na dejansko stanje v praksi, ko vedno več operaterjev poleg elektronskih komunikacijskih storitev ponuja tudi druge storitve oziroma blago (npr. dobavo električne energije, zavarovalniške storitve, belo tehniko ipd.). Če naročnik ne poravna računa za dobavo teh storitev ali blaga, to ne sme vplivati na zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev.

K 179. členu (kakovost univerzalne storitve)

Določba 179. člena, ki določa kakovost univerzalne storitve, je nespremenjena glede na 123. člen ZEKom-1.

K 180. členu (prenosna hitrost)

Predlagani novi koncept univerzalne storitve vključuje zagotavljanje ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta. Direktiva 2018/1972/EU v tretjem odstavku 84. člena ne določa širokopasovne hitrosti za vse države članice, temveč jim nalaga, da ob upoštevanju poročila BEREC o najboljših praksah same opredelijo ustrezen širokopasovni dostop do interneta glede na nacionalne razmere in minimalno pasovno širino, ki je na voljo večini uporabnikov na ozemlju posamezne države z namenom, da se zagotovi zadostna raven družbene vključenosti in udeležbe v digitalnem gospodarstvu in družbi. Način določanja prenosne hitrosti, ki sodi v okvir univerzalne storitve, ostaja enak kot v 124. členu ZEKom-1, in sicer agencija s splošnim aktom določi prenosno hitrost, primerno za širokopasovni dostop do interneta, in rok, v katerem jo je treba doseči. Pri tem je v drugem odstavku naveden minimalen nabor storitev, ki jih mora določena prenosna hitrost omogočati. Gre za osnovni nabor storitev, ki ustrezajo storitvam, ki jih uporablja večina končnih uporabnikov. Ta nabor je določen v Prilogi V k Direktivi 2018/1972/EU. Prenosna hitrost, vključena v univerzalno storitev, mora tako omogočati uporabo elektronske pošte, iskalnike, ki omogočajo iskanje informacij, osnovna spletna orodja za usposabljanje in izobraževanje, spletne časopise ali novice, nakup blaga oziroma storitev prek spleta, iskanje zaposlitev prek spleta in orodja za ta namen, poklicno mreženje, spletno bančništvo, storitve e-uprave, družbene medije in takojšnje sporočanje ter klice in videoklice po standardni kakovosti.

K 181. členu (dodatne obvezne storitve)

Predlog člena ohranja vsebino 127. člena ZEKom-1. Gre za izvajanje storitev poleg storitev obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, pri čemer izvajalca določi agencija z odločbo na podlagi smiselne uporabe določb javnega razpisa, ki je določen v poglavju o radiofrekvenčnem spektru. Način financiranja določi vlada z uredbo, pri čemer upošteva, da se dodatna storitev ne sme financirati na podlagi kompenzacijskega mehanizma, ki bi vključeval prispevke operaterjev.

K 182. členu (nadzor)

Predlog člena ureja nadzor, ki ga agencija izvaja nad določbami tega poglavja o univerzalni storitvi in dodatnih obveznih storitvah kot tudi nad obveznostmi, ki jih na njegovi podlagi naloži izvajalcu univerzalne storitve oziroma izvajalcu dodatnih obveznih storitev.

XI. PRAVICE UPORABNIKOV

V skladu s 101. členom Direktive 2018/1972/EU je za poglavje o pravicah končnega uporabnika določena popolna harmonizacija, kar pomeni, da v pravnem redu RS ni dovoljeno ohraniti ali uvesti določb o zaščiti končnih uporabnikov, ki bi se razlikovale od določb Direktive 2018/1972/EU, vključno z bolj ali manj strogimi določbami za zagotovitev drugačne ravni zaščite, razen če je mestoma določeno drugače. Kot izhaja iz uvodne izjave 257 k Direktivi 2018/1972/EU, je različno izvajanje pravil o varstvu o končnih uporabnikov povzročilo znatne ovire na notranjem trgu, ki vplivajo tako na ponudnike elektronskih komunikacijskih storitev kot tudi na končne uporabnike. Pričakuje se, da se bo s harmonizacijo pravil znatno povečala pravna varnost za končne uporabnike in ponudnike ter znatno zmanjšale ovire za vstop na trg in nepotrebna bremena zagotavljanja skladnosti, ki izhajajo iz razdrobljenosti pravil. Končni uporabniki bodo tako deležni enakega varstva pravic tudi med bivanjem, pri zaposlitvi ali med potovanjem v drugih državah članicah.

Glede na precejšnje spremembe regulativnega okvira v delu, ki obravnava varstvo pravic končnih uporabnikov, in glede na pristop popolne harmonizacije se tudi večina določb tega poglavja precej razlikuje glede na ZEKom-1. Ohranjena je struktura členov, spremenjeni oziroma dopolnjeni pa so določeni vsebinski poudarki. Ob tem je treba poudariti, da se v Direktivi 2018/1972/EU posamezne določbe iz poglavja o pravicah končnih uporabnikov uporabljajo za različne kategorije zavezancev (npr. ponekod so izključeni izvajalci storitev prenosa stroj-stroj oziroma izvajalci medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številk) in upravičencev (določbe se načeloma uporabljajo za potrošnike, na določenih mestih pa je predvidena vsaj možnost uporabe tudi za druge kategorije potrošnikov). Glede na navedeno temu sledijo tudi določbe tega poglavja. Pri posameznem členu je navedeno, za koga se uporablja posamezna določba.

Glede na zgoraj navedeno je poglavje v primerjavi z ZEKom-1 nekoliko spremenjeno, in sicer tudi z namenom zagotavljanja večje preglednosti in jasnosti.

K 183. členu (prepoved diskriminacije)

Predlog člena operaterjem v skladu z 99. členom Direktive 2018/1972/EU prepoveduje preprečevanje ali omejevanje dostopa oziroma drugo diskrimininiranje končnih uporabnikov na podlagi njihovega državljanstva, prebivališča ali sedeža. Dopustno pa je razlikovanje na podlagi objektivno upravičenih razlik v stroških in tveganjih, kot na primer v primeru ukrepov iz Uredbe 531/2012/EU glede zlorabe ali nepravilne uporabe maloprodajnih storitev gostovanja.

K 184. členu (omejitev dostopa in uporabe storitev in aplikacij)

Predlog člena ohranja določbo 140. člena ZEKom-1, ki je pomenila prenos 3.a odstavka 1. člena Okvirne direktive. Enaka vsebina je sedaj urejena v 100. členu Direktive 2018/1972/EU z naslovom Varstvo temeljnih pravic. Kateri koli ukrep glede dostopa končnih uporabnikov do storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij ali njihove uporabe s strani končnih uporabnikov (npr. omejitev dostopa do interneta), ki bi lahko omejil temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb, zagotovljene z Evropsko konvencijo o varstvu

človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter s splošnimi načeli prava EU, se lahko naloži le, če je ustrezen, sorazmeren in potreben v demokratični družbi, za izvajanje tovrstnih ukrepov pa veljajo ustrezni postopkovni zaščitni ukrepi v skladu z EKVČP in v skladu s splošnimi načeli prava EU, vključno z učinkovitim sodnim varstvom in predpisanim postopkom. V skladu s tem se ti ukrepi lahko sprejmejo le ob ustreznem spoštovanju načela domneve nedolžnosti in pravice do zasebnosti. Zagotovi se predhoden, pošten in nepristranski postopek, vključno s pravico do zaslišanja zadevne osebe ali zadevnih oseb, ob upoštevanju potrebe po ustreznih pogojih in postopkovnih ureditvah v ustrezno utemeljenih nujnih primerih v skladu z EKVČP. Zagotovi se pravica do učinkovitega in pravočasnega sodnega nadzora.

Drugi odstavek le pojasnjuje, da določbe prvega odstavka ne posegajo v pravico operaterja, da omeji dostop ali uporabo do svojih storitev ali aplikacij iz drugih razlogov pod pogoji, kot je določeno s tem zakonom (npr. v primeru neplačevanja računov).

Člen je glede na ZEKom-1 preimenovan, ker takšen naslov bolj odraža vsebino samega člena.

K 185. členu (zavezanci)

Predlog člena določa zavezance, za katere veljajo določbe tega poglavja. V skladu z načelom sorazmernosti se večina določb iz poglavja o pravicah uporabnikov ne sme uporabljati za mikrodružbe, ki zagotavljajo le medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke. Operater mora končne uporabnike o takšnem izvzetju obvestiti pred sklenitvijo pogodbe.

K 186. členu (zagotavljanje informacij pred sklenitvijo pogodbe)

Predlog člena v skladu s 102. členom Direktive 2018/1972/EU določa, katere informacije mora izvajalec storitev zagotoviti potrošnikom pred sklenitvijo pogodbe. Za informirano odločitev potrošniki potrebujejo popolne informacije, zato jim morajo biti te zagotovljene še pred samo sklenitvijo pogodbe. Informacije, ki jih je treba zagotoviti, so v celoti povzete iz Priloge VIII k Direktivi 2018/1972/EU. V zvezi z informacijami iz 3. točke prvega odstavka pojasnjujemo, da mora izvajalec zagotavljati informacije o ceni za aktivacijo storitev (če je ta potrebna za delovanje storitve) ter o vseh nadaljnjih plačilih (naročnina, plačila o porabi). Če je torej predvidena priključnina, mora izvajalec te informacije v vsakem primeru nuditi. Določbe ni mogoče razlagati na način, da operater sam presodi ali je informacije mogoče zagotavljati ali ne.

Izvajalec storitev mora informacije zagotoviti na jasen in razumljiv način ter na trajnem nosilcu podatkov, kot je opredeljen v Zakonu o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14, 19/15, 55/17 – ZKoIT in 31/18; v nadaljevanju: ZVPot). Ta v 1. členu definira trajni nosilec podatkov kot nosilec, ki potrošniku omogoča trajno shranjevanje nanj naslovljenih podatkov ali informacij, trajen dostop do njih in njihovo reprodukcijo. Glede na 23. točko uvodnega besedila Direktive 2011/83/EU o pravicah potrošnikov morajo trajni nosilci podatkov potrošniku omogočati shranjevanje informacij, dokler je to potrebno za zaščito njihovih interesov, ki izhajajo iz odnosa s trgovcem. Med takšne nosilce se štejejo zlasti papir, ključi USB, CD-ROM, DVD, spominske kartice ali trdi diski računalnikov in e-pošta. Kot trajni nosilec podatkov pa se ne šteje spletna stran. Kadar to ni izvedljivo, morajo biti informacije zagotovljene v dokumentu, ki ga da na voljo izvajalec in o tem obvesti uporabnika, dokument pa je mogoče preprosto prenesti, odpreti in prebrati na napravah, ki jih potrošniki običajno uporabljajo.

Izvajalec storitve lahko informacije zagotovi na primer tudi v okviru splošnih pogojev, ki so sestavni del naročniške pogodbe, vendar pa morajo biti informacije predstavljene strnjeno in na jasen, pregleden in razumljiv način.

Določbe tega člena se poleg potrošnikov uporabljajo tudi za mikrodružbe ali majhne družbe in neprofitne organizacije, če se niso izrecno odpovedali uporabi teh določb. Pogajalski položaj teh subjektov je primerljiv s položajem potrošnikov, zato bi morala zanje veljati enaka raven varstva, razen če se tem pravicam odpovejo in pristopijo k pogajanjem o individualnih pogodbenih pogojih z izvajalci elektronskih komunikacijskih storitev. Za razliko od mikrodružb in majhnih družb ter neprofitnih organizacij imajo večja podjetja običajno večjo pogajalsko moč in zato niso odvisna od istih zahtev glede pogodbenih informacij kot potrošniki. Mikrodružbe in majhne družbe, ki želijo, da se zanje uporabljajo določbe tega člena, morajo izvajalcu storitev predložiti izpis iz evidence AJPES, iz katere izhaja, da izpolnjujejo kriterije za uvrstitev med te vrste družb v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Navedena zahteva je v nadaljevanju podana še v več členih, ki se lahko uporabljajo tudi za te družbe.

K 187. členu (povzetek pogodbe)

Predlog člena določa obveznost izvajalca javnih komunikacijskih storitev (obveznost velja za vse izvajalce javnih komunikacijskih storitev z izjemo sklepanja pogodb o zagotavljanju storitev prenosa stroj-stroj), da pred sklenitvijo pogodbe potrošniku zagotovi povzetek bistvenih pogodbenih pogojev, v katerem so zbrane bistvene informacije, ki so potrošniku v pomoč in mu olajšajo izbiro. Povzetek pogodbe mora vsebovati najmanj informacije iz prvega odstavka predloga člena. Izvajalci bodo pri oblikovanju pogodbe morali upoštevati predlogo povzetka iz izvedbene Uredbe Komisije (EU) 2019/2243 z dne 17. decembra 2019 o določitvi predloge za povzetek pogodbe, ki jo morajo uporabljati ponudniki javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev v skladu z Direktivo (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta. Evropska komisija je uredbo sprejela zaradi lažje primerljivosti in manjših stroškov zagotavljanja skladnosti. Kot izhaja iz Uvodne izjave 261 k Direktivi 2018/1972/EU, bi morala biti skrajšana pogodba strnjena in lahko berljiva, po možnosti ne daljša od ene enostranske strani A4 oziroma, kadar je v pogodbo združenih več različnih storitev, ne daljša od treh enostranskih strani A4.

K 188. členu (naročniška pogodba)

Pogodbe predstavljajo pomembno orodje za končne uporabnike, da se zagotovita preglednost informacij in pravna varnost. Predlog člena določa, da mora naročniška pogodba za javne komunikacijske storitve v jasni in razumljivi obliki vsebovati najmanj podatke o pogodbenih strankah, o storitvi in pogojih njenega izvajanja, njeni ceni in drugih morebitnih plačilih ter o trajanju pogodbe. Če izvajalec storitev sklepa pogodbo s predplačnikom, pogodba ne vsebuje podatkov o predplačniku (predplačniku namreč ni treba razkriti svoje identitete). Ob tem je treba poudariti, da se kot sestavni del naročniške pogodbe štejejo tudi informacije, ki jih mora izvajalec storitev zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, ter povzetek pogodbe.

K 189. členu (paketne storitve)

Paketi, ki jih sestavljajo vsaj storitev dostopa do interneta ali javno dostopne medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke in tudi druge storitve, kot so javno dostopne medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke, linearna radiodifuzija in storitve stroj-stroj ali terminalska oprema, so vse bolj razširjeni in so pomemben element konkurence.

Paketi sicer pogosto prinašajo koristi za končne uporabnike, po drugi strani pa lahko otežijo oziroma podražijo zamenjavo izvajalca storitev ter povečajo tveganje pogodbene vezanosti na obstoječega izvajalca storitev. Kadar za različne storitve in terminalsko opremo, ki jo izvajalci ponujajo v paketih, veljajo različna pogodbena pravila o prekinitvi in zamenjavi izvajalca ali o pogodbenih obveznostih glede pridobitve terminalske opreme, končni uporabniki dejansko ne morejo uporabljati svojih pravic iz tega poglavja do zamenjave s konkurenčnimi ponudbami za cel paket ali njegov del. Glede na navedeno predlog člena predvideva, da se v primeru paketnih storitev tudi za preostale elemente paketa (ki niso storitev dostopa do interneta ali javno dostopna medosebna komunikacijska storitev na podlagi številke), smiselno uporabljajo relevantne določbe tega poglavja. Določene obveznosti končnih uporabnikov, ki se v skladu s tem poglavjem uporabljajo za določeno elektronsko komunikacijsko storitev, ki se ponuja kot samostojna storitev, se tako uporabljajo tudi, kadar je storitev del paketa z vsaj storitvijo dostopa do interneta ali javno dostopno medosebno komunikacijsko storitvijo na podlagi številke. Za druga pogodbena vprašanja se uporabljajo pravila, kot se uporabljajo za ustrezni element paketa, na primer splošna obligacijska pravila.

K 190. členu (trajanje naročniške pogodbe in njena prekinitev)

Predlog člena ureja trajanje naročniške pogodbe in pogoje njene prekinitve. Pogodba se lahko sklene za določen ali nedoločen čas.

Drugi odstavek predloga člena določa pravila v primeru samodejnega podaljševanja pogodb na način, kot je predviden v tretjem odstavku 105. člena Direktive 2018/1972/EU. Izvajalec storitev mora naročnika vsaj 30 dni pred datumom, ko se pogodba samodejno podaljša, obvestiti o prenehanju pogodbenih obveznosti in možnostih, ki jih ima naročnik na voljo glede odpovedi pogodbe. Hkrati mu mora nuditi svetovanje glede cenovnih možnosti, ki jih ima na voljo v zvezi z naročenimi storitvami. V vsakem primeru pa mora izvajalec storitev končnim uporabnikom glede najboljših tarif svetovati vsaj enkrat letno. V primeru pogodbe s samodejnim podaljševanjem ima naročnik po samodejnem podaljšanju možnost, da kadar koli prekine pogodbo z enomesečnim odpovednim rokom. V tem primeru ne plača nobenih stroškov, poravnati pa mora znesek opravljenih storitev.

K 191. členu (obdobje vezave pri sklenitvi naročniške pogodbe)

Predlog člena določa maksimalno obdobje vezave pri sklenitvi naročniške pogodbe v skladu s prvim odstavkom 105. člena Direktive 2018/1972/EU. Tako kot določa že prvi odstavek 130. člena ZEKom-1, naročniška pogodba ne sme v nobenem primeru vsebovati začetnega zavezujočega obdobja, daljšega od 24 mesecev. Ponudnik lahko naročniku v zameno za zavezujoče obdobje vezave ponudi ugodnost v obliki brezplačne ali subvencionirane terminalske opreme, izgradnje fizične povezave (priključka), popusta na naročnino ali drugo obliko koristi za naročnika. Potrošnikom je treba omogočiti, da izkoristijo prednosti konkurenčnega okolja na način, da imajo možnost izbire na podlagi informacij in zamenjave izvajalca storitev, ko je to v njihovem interesu. Bistvenega pomena je zagotoviti, da potrošnikov pri tem ne ovirajo pravne, tehnične ali praktične ovire, vključno s pogodbenimi pogoji, postopki in stroški. Med takšne ovire bi sodilo tudi morebitno zaračunavanje stroškov ob prekinitvi naročniškega razmerja po prenehanju zavezujočega obdobja vezave. Ker takšna plačila potrošnike lahko odvračajo od zamenjave izvajalca storitev, izvajalec po izteku zavezujočega obdobja vezave odpovedi pogodbe tudi ne sme pogojevati z morebitnimi tehničnimi ali praktičnimi ovirami.

Prepoveduje se tudi zaračunavanje administrativnih stroškov v okviru prehajanja med posameznimi paketi pri istem izvajalcu storitev. Ni utemeljenega razloga za zaračunavanje takšnih plačil, kar še zlasti velja za prehajanje od cenejših paketov k dražjim. Gre za vprašanje, ki ga Direktiva 2018/1972/EU ne naslavlja, zato ga je v skladu s pojasnili Evropske komisije dopustno urejati na nacionalni ravni.

V primeru kasnejše razširitve pogodbe na dodatne storitve oziroma terminalsko operemo pri istem izvajalcu se prvotno obdobje vezave ne podaljša, razen če se naročnik s tem izrecno strinja.

Neodvisno od pogodbe za elektronske komunikacijske storitve pa bi potrošnikom morda bolj ustrezalo in koristilo daljše obdobje za povračilo stroškov fizičnih povezav. Take obveznosti potrošnikov so lahko pomemben dejavnik pri spodbujanju postavitve zelo visokozmogljivih omrežij do končnih uporabnikov ali v njihovi neposredni bližini, tudi prek shem za združevanje povpraševanja, ki vlagateljem v omrežja omogočajo zmanjšanje začetnih tveganj pri uporabi. Glede na navedeno se prvi in drugi odstavek tega člena ne uporabljata za obdobje vezave pri sklepanju pogodbe na obroke, pri kateri se je potrošnik v ločeni pogodbi zavezal k obročnim plačilom izključno za postavitev fizične povezave. Izjema se ne uporablja za pogodbe, ki zajemajo terminalsko opremo ali opremo za dostop do interneta, kot so mobilne naprave, usmerjevalniki ali modemi.

K 192. členu (sprememba pogodbenih pogojev)

Pravice in obveznosti v zvezi s spremembami pogodbenih pogojev na strani izvajalca storitev so bile doslej urejene v 129. členu ZEKom-1 skupaj z obveznimi sestavinami naročniške pogodbe. Predlog člena spremembo pogodbenih pogojev ureja v ločenem členu, pri čemer sledi določbam četrtega in šestega odstavka 105. člena Direktive 2018/1972/EU. Glede na to, da je ZEKom-1 določena vprašanja na podoben način urejal že pred Direktivo 2018/1972/EU, ni predvidenih večjih sprememb glede na ZEKom-1. O vsaki spremembi pogojev, navedenih v naročniški pogodbi, mora biti naročnik obveščen vsaj en mesec pred uveljavitvijo spremembe. Navedeno naročniku omogoča, da ne glede na obdobje vezave, za katero se je zavezal pri sklenitvi pogodbe, v roku 60 dni od prejema obvestila brez odpovednega roka, brez plačila dodatnih stroškov (med katere sodijo na primer: stroški prekinitve naročniškega razmerja oziroma drugi administrativni stroški, pogodbene kazni ali zneski prejetih ugodnosti ali drugih dogovorjenih nadomestil (npr. popusti pri mesečni naročnini)) odstopi od naročniške pogodbe, če mu novi pogoji ne ustrezajo več oziroma se z njimi ne strinja. V tem primeru se naročniku ne smejo naložiti kazni zaradi predčasne prekinitve pogodbe na zahtevo naročnika. Ob tem pa seveda ostaja dolžnost naročnika, da izpolni morebitne obveznosti, ki jih ima do izvajalca, to je plačilo zapadlih in neplačanih računov ter ustrezen znesek povračil glede prejete terminalske opreme. Odstopno upravičenje naročnika pod temi pogoji ne velja, če so predlagane spremembe izključno v korist končnega uporabnika, so zgolj administrativne narave in nimajo negativnih posledic za končnega uporabnika ali so potrebne zaradi uskladitve s tem zakonom oziroma njegovimi podzakonskimi predpisi, drugimi predpisi in predpisi Evropske unije, ki se neposredno uporabljajo. Ali je sprememba izključno v korist končnega uporabnika, je treba oceniti na podlagi objektivnih meril. Pravico končnega uporabnika do prekinitve pogodbe je mogoče izključiti le, če izvajalec lahko dokaže, da so vse spremembe pogodbe izključno v korist končnega uporabnika ali da so zgolj administrativne narave in nimajo negativnih posledic za končnega uporabnika.

Kot je bilo določeno že s četrtim odstavkom 129. člena ZEKom-1, ima naročnik, ki je ob sklenitvi naročniškega razmerja prejel terminalsko opremo (mobilni telefon, TV-komunikator ipd.) po akcijski (subvencionirani) ceni in ima z izvajalcem sklenjeno pogodbo z zavezujočim obdobjem vezave, možnost, da v primeru odstopa od pogodbe zaradi spremembe pogojev na strani operaterja pred iztekom obdobja vezave izbira, ali bo operaterju povrnil znesek, ki ustreza sorazmernemu delu celotne vrednosti prejete terminalske opreme, ali pa bo vrnil terminalsko opremo v stanju, v katerem mu je bila izročena (s predlogom člena se upošteva, da stanje vrnjene terminalske opreme odraža njeno normalno rabo), in plačal uporabnino za čas uporabe terminalske opreme, izvajalec storitev pa mu bo vrnil kupnino. Če naročnik izrazi odstopno upravičenje, mu lahko izvajalec v zameno ponudi, da ohrani naročniško razmerje v veljavi pod pogoji, določenimi v naročniški pogodbi.

V skladu s šestim odstavkom 105. člena Direktive 2018/1972/EU je v šestem odstavku predloga člena določeno, da znesek sorazmernega dela vrednosti ne sme presegati njene vrednosti po načelu časovne porazdelitve, določene ob sklenitvi pogodbe, ali preostalega dela plačil za storitev do izteka vezave. S predlogom člena se vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim bo agencija lahko uredila metodologijo izračuna sorazmernega dela vrednosti prejete terminalske opreme.

K 193. členu (nedelovanje ali slabše delovanje storitev)

Predlog člena v skladu s petim odstavkom 105. člena Direktive 2018/1972/EU določa pravico naročnika, da v primeru stalnega ali pogosto ponavljajočega se razhajanja med dejanskim izvajanjem elektronske komunikacijske storitve, ki ni storitev dostopa do interneta ali številčno neodvisna medosebna komunikacijska storitev, ter izvajanjem v pogodbi, odstopi od pogodbe pod pogoji, kot veljajo v primeru prekinitve naročniškega razmerja iz razlogov na strani izvajalca storitev. Naročnik mora pred odstopom od pogodbe o razhajanju med kakovostjo, določeno v pogodbi, in dejansko kakovostjo storitev, obvestiti izvajalca storitev in mu omogočiti, da razhajanje odpravi v roku 15 dni.

V primeru stalnega ali pogosto ponavljajočega se znatnega razhajanja med dejansko zmogljivostjo storitve dostopa do interneta ter izvajanjem, navedenem v pogodbi, lahko vsak končni uporabnik uveljavlja svoje pravice na podlagi 4. člena neposredno uporabljive Uredbe (EU) 2015/2120, ki določa ukrepe v zvezi s preglednostjo za zagotovitev dostopa do odprtega interneta.

K 194. členu (zamenjava izvajalca storitev dostopa do interneta)

Možnost zamenjave izvajalcev storitev je ključna za učinkovito konkurenco v konkurenčnem okolju. Če se končnim uporabnikom zagotovijo preglednejše, bolj točne in pravočasne informacije o možnosti zamenjave izvajalca storitev, se pričakuje, da bodo končni uporabniki bolj zaupali samemu postopku zamenjave. Medtem ko ZEKom-1 v 131. členu ureja le prenosljivost številk, pa predlog novega člena v skladu s 106. členom Direktive 2018/1972/EU določa pravila tudi za zamenjavo izvajalca storitev dostopa do interneta. Prenosni izvajalec mora ves čas postopka menjave zagotavljati neprekinjenost storitev, razen če je to tehnično neizvedljivo. Prekinitev delovanja storitve med postopkom zamenjave v nobenem primeru ne sme biti daljša od enega delovnega dne. Postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta je urejen skupaj s postopkom prenosa številke v 196. členu predloga zakona (glej obrazložitev k 196. členu predloga zakona).

K 195. členu (prenosljivost številk)

Predlog člena v grobem ohranja vsebino 131. člena ZEKom-1 o prenosljivosti številk kot instrumenta, ki bistveno olajšuje izbiro potrošnikov in učinkovito konkurenco na konkurenčnih trgih elektronskih komunikacij. Končni uporabniki, ki to zahtevajo, morajo imeti možnost, da zadržijo svoje številke neodvisno od izvajalcev storitev. Pravica do prenosljivosti številke velja za vse končne uporabnike, ki imajo z izvajalcem storitev sklenjeno ustrezno pogodbo, in sicer bodisi naročniško bodisi predplačniško.

Tretji odstavek 131. člena ZEKom-1 določa, da lahko operater naročniku za prenos številke k drugemu operaterju zaračuna samo enkraten znesek, ki upošteva stroške izvedbe prenosa, vendar ne sme biti tako visok, da bi naročnika odvrnil od uporabe te zmogljivosti. Navedeno se s predlogom šestega odstavka spreminja, in sicer da se pri postopku prenosa številke končnemu uporabniku ne smejo zaračunati nobeni neposredni stroški, kar je v skladu s četrtim odstavkom 106. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da se pri prenosu številk ne uporabljajo nobene neposredne dajatve za končne uporabnike. V tem delu predlog zakona tako prinaša ugodnost za končne uporabnike v primerjavi z dosedanjo prakso, ko so izvajalci storitev uporabniku prenos številke zaračunali.

K 196. členu (postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta oziroma prenosa številke)

Predlog člena ureja postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta in prenosa številk. S ciljem, da se končnim uporabnim zagotovi nemotena zamenjava, je določeno, da končni uporabnik postopek zamenjave oziroma prenosa sproži pri sprejemnem izvajalcu, pri čemer lahko tako vse potrebno opravi na enem mestu. Predlog člena na novo ureja tudi nadomestilo, ki ga morajo izvajalci storitev končnim uporabnikom zagotoviti na preprost in pravočasen način, kadar se dogovor med izvajalcem in končnim uporabnikom ne spoštuje. Kot izhaja iz Uvodne izjave 282 k Direktivi 2018/1972/EU, bi morali biti ukrepi za izplačilo nadomestila sorazmerni z dolžino zamude pri izpolnjevanju dogovora. Končni uporabniki bi morali prejeti odškodnino vsaj za zamude pri aktivaciji storitve, prenosu številke ali izgubi storitve, ki trajajo več kot en delovni dan, in kadar izvajalci ne opravijo storitve ali namestitve ob dogovorjenem roku. Dodatno nadomestilo bi bilo lahko tudi v obliki samodejnega znižanja plačila, kadar mora prenosni izvajalec še naprej zagotavljati svoje storitve do aktivacije storitev sprejemnega izvajalca. Na novo se v predlogu petega odstavka ureja tudi pravica naročnika potrošnika, da v primeru predplačniških storitev od prenosnega izvajalca zahteva povrnitev preostalega dobroimetja na računu, pri čemer pa izvajalec lahko obdrži znesek v višini administrativnih stroškov, ki jih ima z izplačilom dobroimetja. Povrnitev dobroimetja lahko zahteva na podlagi ustreznega dokazila, iz katerega izhaja povezava z določeno številko (npr. certifikat in kopija SIM-kartice). V šestem odstavku predloga je vzpostavljena pravna podlaga za splošni akt, s katerim bo agencija podrobneje uredila izvajanje tega člena.

K 197. členu (preglednost in objava informacij)

Predlog člena podobno kot 132. člen ZEKom-1 ureja preglednost in objavo informacij. Razpoložljivost preglednih (informacije tako ne smejo biti preveč razdrobljene), posodobljenih in primerljivih informacij o ponudbah in storitvah je ključnega pomena za potrošnike na konkurenčnem trgu. Informacije morajo biti objavljene v jasni in razumljivi obliki, kar končnim uporabnikom omogoča zlasti primerjavo cen različnih ponudnikov na trgu. Predlog člena v

drugem odstavku določa nabor informacij, ki morajo biti objavljene. Gre za informacije, ki so določene v Prilogi IX Direktive 2018/1972/EU. Agencija bo s splošnim aktom določila, katere informacije bo objavila sama, za katere pa bo objavo naložila izvajalcem. Hkrati pa bo lahko predpisala tudi zahteve glede načina objave informacij.

Peti do deveti odstavek predloga člena urejajo neodvisna orodja za primerjavo, ki bodo končnim uporabnikom omogočila, da ocenijo prednosti različnih izvajalcev storitev dostopa do interneta in medosebnih komunikacijskih storitev, kadar se zanje plačujejo ponavljajoča se ali na porabi temelječa neposredna denarna plačila, in da pridobijo nepristranske informacije, zlasti s primerjavo cen, tarif in parametrov kakovosti na enem mestu. Taka orodja bi morala biti neodvisna od izvajalcev storitev in noben izvajalec pri rezultatih iskanja ne bi smel biti deležen ugodnejše obravnave. Namen takšnih orodij je zagotoviti jasne, jedrnate, popolne in izčrpne informacije. Zajeti bi morala čim več ponudb, da se omogoči reprezentativen pogled in pokrije znaten del trga. Orodja za primerjavo bodo morala izpolnjevati merila, kot so določena v šestem odstavku tega člena. Na zahtevo ponudnika orodja bo agencija potrjevala skladnost orodja z zakonsko določenimi merili. Če trg ne bo zagotovil primernega neodvisnega orodja za primerjavo, ga bo morala pripraviti agencija, izvajalci storitev dostopa do interneta in medosebnih komunikacijskih storitev pa bodo morali agenciji zagotoviti informacije, ki jih potrebuje za pripravo in vzdrževanje orodja.

K 198. členu (spremljanje in nadzor porabe storitev)

Predlog člena v bistvenem ohranja vsebino 132.a člena ZEKom-1 ob upoštevanju določbe petega in šestega odstavka 102. člena Direktive 2018/1972/EU. Z ZEKom-1C je bilo namreč po zgledu Uredbe (EU) št. 531/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji končnim uporabnikom tudi v okviru domače porabe omogočeno, da so seznanjeni s porabo oziroma da si lahko določijo finančno oziroma količinsko mejo, prek katere ne morejo iti brez dodatnega postopanja. Hkrati z določitvijo možnosti za spremljanje in nadzor porabe se je skušala dvigniti tudi ozaveščenost končnih uporabnikov, da bi lažje razumeli finančne posledice uporabe govornih in podatkovnih storitev in da bi se jim omogočila spremljanje in nadzor porabe, vse s ciljem preprečevanja visokih zneskov na računih končnih uporabnikov. Takšna določba je bila v zakon vključena kot nacionalna določba, z Direktivo 2018/1972/EU pa se urejanje tega vprašanja seli tudi na raven EU, saj je bilo pripoznano, da končni uporabniki pogosto ne poznajo stroškov svojih vzorcev porabe ali le s težavo ocenijo porabljeni čas ali količino prenesenih podatkov pri uporabi elektronskih komunikacijskih storitev. Glede na navedeno so potrebne določene prilagoditve glede na vsebino 132.a člena ZEKom-1. Obveznosti tako ne veljajo več ne le za podatkovne storitve, temveč za vse storitve dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev, če se za te storitve plačuje po dejanski (bodisi finančni bodisi količinski) porabi. Predlog člena ohranja pravno podlago za sprejem splošnega akta agencije, s katerim bo podrobneje uredila način izvajanja tega člena, vključno z določitvijo količinskih oziroma finančnih mej za obveščanje.

K 199. členu (kakovost javnih komunikacijskih storitev)

V primerjavi s 133. členom ZEKom-1 predlog člena prinaša nekatere spremembe ob upoštevanju 104. člena Direktive 2018/1972/EU. Izvajalci elektronskih komunikacijskih storitev, ki delujejo v konkurenčnem okolju, verjetno zagotavljajo zainteresirani javnosti ustrezne in najnovejše informacije o svojih storitvah zaradi prednosti, ki jim jih te prinašajo. Ne

glede na navedeno pa je treba ohraniti možnost, da agencija zahteva od izvajalcev storitev dostopa do interneta in medosebnih komunikacijskih storitev, da objavijo celovite, primerljive, zanesljive, uporabniku prijazne in posodobljene informacije, če se izkaže, da te informacije javnosti niso dostopne v zadostnem obsegu. Kadar je kakovost javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev odvisna od zunanjih dejavnikov, kot sta nadzor prenosa signalov ali omrežna povezljivost, agencija lahko od izvajalcev takih storitev zahteva, da o tem obvestijo svoje potrošnike.

Predlog drugega odstavka vzpostavlja pravno podlago za sprejem splošnega akta agencije, s katerim bo agencija ob upoštevanju smernic BEREC določila parametre kakovosti storitev, ki jih je treba meriti, in ustrezne metode merjenja ter vsebino, obliko in način objave informacij. Agencija s tem splošnim aktom od izvajalcev zahteva tudi objavo informacij v skladu s prvim odstavkom tega člena.

Vprašanje urejanja nadomestil za nedelovanje storitev oziroma za slabšo kakovost delovanja storitev je bilo doslej urejeno s Samoregulacijskim kodeksom o nadomestilih za nedelovanje ali slabše delovanje javnih komunikacijskih storitev operaterjev javnih komunikacijskih storitev v Republiki Sloveniji. Iz pripomb, ki smo jih v okviru javne obravnave osnutka zakona prejeli s strani Zveze potrošnikov Slovenije in Sveta za elektronske komunikacije, so razvidne težave pri izvajanju kodeksa v praksi, ki nakazujejo na to, da je treba način določanja nadomestil urediti z zavezujočim podzakonskim aktom. Glede na navedeno se v četrtem odstavku vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta agencije.

K 200. členu (komunikacije v sili)

Predlog člena večinoma ohranja vsebino 134. člena ZEKom-1 o številkah za klice v sili ob upoštevanju sprememb, kot jih prinaša 109. člen Direktive 2018/1972/EU (vključno z uvedbo nove terminologije). Kot izhaja iz tretjega odstavka 109. člena Direktive 2018/1972/EU, lahko države članice poleg enotne evropske številke za klic v sili 112 ohranijo tudi nacionalne številke za klice v sili. Predlog zakona tako poleg številke 112 še naprej kot številko za komunikacije v sili ohranja tudi številko policije 113. Opustitev številke 113 kot številke za klic v sili bi namreč posegla v organizacijo dela tako Policije kot tudi URSZR, kot je navedeno v nadaljevanju, kjer so razloženi protokoli delovanja centrov za sprejem komunikacije v sili. Med delom regijskih centrov za obveščanje, ki obravnavajo klice na številko 112, in Operativno-komunikacijskim centrom Policije, ki obravnava klice na številko 113, namreč obstaja pomembna razlika. Prvi klice sprejmejo, evidentirajo in posredujejo naprej službam za pomoč v sili, medtem ko OKC po sprejemu in evidentiranju klica pristopi tudi k samemu reševanju. Številka 113 je prepoznana in tudi pogosto uporabljena, saj Policija letno zabeleži več kot 500.000 klicev posameznikov.

Predlog drugega odstavka je nov v primerjavi z ZEKom-2 in pomeni prenos drugega pododstavka prvega odstavka 109. člena Direktive 2018/1972/EU. S predlaganim odstavkom se vzpostavlja podlaga za sprejem ukrepov ministrstva, s katerimi bi se spodbujal dostop do interventnih storitev prek številk za komunikacije v sili tudi iz elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso javna komunikacijska omrežja (torej v primeru zasebnih omrežij). Navedeno velja zlasti za primere, ko znotraj organizacije, ki upravlja omrežje, ni zagotovljen alternativen in preprost dostop do služb za nujne primere.

Predlog četrtega odstavka z vidika večje jasnosti dopolnjuje dosedanjo določbo tretjega odstavka 134. člena ZEKom-1. Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora brezplačno zagotoviti prenos komunikacije v sili centru za sprejem komunikacije v sili, kar vključuje zagotovitev vse potrebne ustrezne opreme do omrežne priključne točke za sprejem komunikacije v sili. Z namenom, da se zagotovi neprekinjeno delovanje komunikacije v sili, kar je ključno za reševanje življenj, izvajalec zagotovi tudi brezplačne nadomestne poti. Pri tem morajo nadomestne poti omogočati vsaj enake kapacitete (število istočasnih zvez), enako raven varnosti in kakovost klica ter primerljivo zanesljivost in razpoložljivost, kot jo zagotavlja primarna komunikacijska povezava. Zaveza velja tako za dohodne, kot odhodne klice. Operaterji se lahko za prenos in zaključevanje komunikacije v sili dogovorijo o skupnih prenosnih poteh, vključno z nadomestnimi potmi.

Zahteve glede posredovanja informacije o številki in lokaciji kličočega in enoznačnega prikazovanja odhodnega klica v obliki trimestne številke se razširjajo na enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000.

Glede na to, da Direktiva 2018/1972/EU v šestem odstavku 109. člena določa, da merila za natančnost in zanesljivost zagotovljenih informacij o lokaciji kličočega določi pristojni regulativni organ, je v enajstem odstavku predvidena pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim bo agencija predpisala kakovost storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, številko policije 113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000. Pred sprejemom splošnega akta bo agencija morala pridobiti soglasje ministra, pristojnega za zaščito in reševanje, in ministra, pristojnega za notranje zadeve.

K 201. členu (javno obveščanje in alarmiranje)

Slovenija je bila ena prvih držav, ki je z novelo ZEKom-1C vzpostavila obveznost operaterjev javnih komunikacijskih omrežij in izvajalcev javno dostopnih telefonskih storitev mobilnih prizemnih omrežij, da na zahtevo URSZR omogočijo storitve sistema javnega mobilnega obveščanja in alarmiranja v primeru večjih naravnih in drugih nesreč (ta je opredeljen v Uredbi o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS, št. 105/07)). Temu je z enotnim pristopom sledila Evropska unija z določitvijo obveznosti držav članic, da do 21. junija 2022 zagotovijo, da ponudniki mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke v primeru aktualnih ali bližajočih se izrednih razmer ali nevarnosti končnim uporabnikom posredujejo javna opozorila, kot to izhaja iz 110. člena Direktive 2018/1972/EU. Pomembni kriteriji obveščanja in alarmiranja v primeru naravnih ali drugih nesreč so zagotovo hitrost, zanesljivost in doseg. V današnjem času je uspešno in učinkovito obveščanje najlažje zagotoviti z uporabo mobilnih naprav, ki jih ima večina prebivalcev ves čas pri sebi. Pri tem je pomembno, da takšna javna opozorila dosežejo vse končne uporabnike, ki so na geografskih območjih, na katera bi lahko v obdobju opozorila vplivale aktualne ali bližajoče se izredne razmere. V skladu z načelom tehnološke nevtralnosti način pošiljanja javnih opozoril oziroma izbrana tehnologija v predlogu zakona ni določena. Ponudnikom je tako prepuščena izbira med možnostmi, ki omogočajo izpolnitev obveznosti (npr. »cell broadcast«, »location based SMS«) oziroma kombinacijo različnih tehnoloških rešitev. Platforma, ki jo bo vzpostavil URSZR, bo omogočala priključitev različnih vmesnikov in bo tako primerna za uporabo različnih tehnoloških rešitev. Izvajalci storitev bodo obveščanje in alarmiranje končnih uporabnikov izvajali proti plačilu.

Na zahtevo URSZR mora izvajalec posredovati tudi informacijo o številu mobilnih telefonov, ki so na določenem območju, in sicer proti plačilu in če je to tehnično mogoče. Izvajalec mora dokazati tehnično nezmožnost. Navedena informacija bo lahko organu v pomoč pri pripravi načrta reševanja (npr. v primeru množične prometne nesreče). Gre torej za obveznost, ki se nalaga s ciljem preprečevanja negativnih posledic za zdravje oziroma premoženje posameznikov.

Vlada z uredbo podrobneje uredi izvajanje teh nalog, vključno z njihovim financiranjem oziroma sofinanciranjem.

K 202. členu (ukrepi za uporabnike invalide)

Predlog člena ohranja pravno podlago za sprejem uredbe, s katero se določijo zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, da se končnim uporabnikom invalidom zagotovita dostop do elektronskih komunikacijskih storitev (vključno s pogodbenimi informacijami), ki je enakovreden dostopu, kot ga uživajo drugi končni uporabniki, in tudi možnost, da izbirajo med različnimi izvajalci. Takšne zahteve bi glede na Uvodno izjavo 297 k Direktivi 2018/1972/EU lahko vključevale zlasti zahteve, da morajo izvajalci končnim uporabnikom zagotoviti, da lahko uporabljajo njihove storitve pod enakimi pogoji, vključno s cenami, tarifami in kakovostjo, kot jih imajo drugi končni uporabniki, ne glede na kakršne koli dodatne stroške, ki jih imajo ti izvajalci.

Ohranja se določba iz drugega odstavka 135. člena ZEKom-1, v skladu s katero je bila vzpostavljena podlaga, da ministrstvo, pristojno za medije, v skladu s svojo zakonodajo po potrebi z razpisi spodbuja postopno zagotavljanje prilagojenih storitev za osebe z okvaro vida ali sluha (npr. postopno opremljanje programskih vsebin s podnapisi za gluhe in naglušne ter z zvočnimi opisi za slepe in slabovidne).

Končnim uporabnikom invalidom je pomembno zagotoviti tudi razpoložljivost ustrezne terminalske opreme, ki je s posebnimi storitvami in funkcijami prilagojena njihovim potrebam. Predlog tretjega odstavka tako ohranja vsebino tretjega odstavka 135. člena ZEKom-1, in sicer ministrstvo, pristojno za urejanje pogojev in zahtev za dajanje proizvodov na trg (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), s svojimi ukrepi spodbuja razpoložljivost takšne opreme.

K 203. členu (medobratovalnost digitalne televizijske opreme)

Predlog člena je namenjen spodbujanju zagotavljanja medobratovalnosti digitalne televizijske opreme. Cilj, ki ga zasleduje tretji odstavek 113. člena Direktive 2018/1972/EU, je, da se zagotovi čim boljša možna povezljivost digitalnih televizijskih sprejemnikov. Končni uporabnik mora imeti možnost, da po izteku pogodbe s ponudnikom digitalnih televizijskih storitev (npr. ponudniki plačljivih TV-platform, IPTV ponudniki ipd.) prejeto opremo vrne ponudniku po preprostem in brezplačnem postopku, če oprema ni medobratovalna do te mere, da jo lahko uporabi pri drugih ponudnikih. S tem se skuša spodbujati k čim večji medobratovalnosti.

Predlog člena v tretjem odstavku vsebuje pravno podlago za splošni akt agencije, s katerim ta predpiše zahteve za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki. Gre za vsebino, ki je bila doslej urejena v petem odstavku 112. člena ZEKom-1.

K 204. členu (radijska in terminalska oprema)

Predlog člena ohranja vsebino 136. člena ZEKom-1 v zvezi z radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo. Pri tem se upošteva, da je prenehal veljati Pravilnik o radijski opremi in telekomunikacijski terminalski opremi (Uradni list RS, št. 17/09, 17/11 – ZTZPUS-1 in 54/12), ki ga je nadomestil Pravilnik o radijski opremi (Uradni list RS, št. 3/16). Slednji ureja le še radijsko opremo, medtem ko je terminalska oprema podvržena urejanju s Pravilnikom o elektromagnetni združljivosti (Uradni list, št. 39/16) in Pravilnikom o omogočanju dostopnosti električne opreme na trgu, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (Uradni list RS, št. 39/16). Ker je terminalska oprema opredeljena med izrazi v 3. členu, se tudi v tem členu uporablja ta izraz in ne več telekomunikacijska terminalska oprema. Operaterji ne smejo zavrniti razumne zahteve za priključitev uporabnikove opreme, ki ustreza zahtevam predpisov. Uporabniki pa ne smejo na javno komunikacijsko omrežje priključiti neustrezne radijske ali terminalske opreme. Spoštovanje določbe nadzira agencija v sodelovanju s tržnimi inšpektorji.

K 205. členu (imeniki in imeniška služba)

Predlog člena ohranja vsebino 137. člena ZEKom-1 o imenikih in imeniški službi. Predlog prenaša določbo 112. člena Direktive 2018/1972/EU ob upoštevanju nacionalnih razmer, ki narekujejo ohranitev univerzalnega imenika in univerzalne imeniške službe v obsegu univerzalne storitve.

K 206. členu (dodatne zmogljivosti in obveznosti)

Predlog člena v pretežni meri ohranja vsebino 138. člena ZEKom-1, v skladu s katerim agencija lahko, če na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da na celotnem ozemlju Republike Slovenije ali na njegovem delu ni zadostnega dostopa do določenih zmogljivosti, operaterjem s splošnim aktom predpiše, da morajo omogočiti vse ali nekatere možnosti za nadzor stroškov oziroma upoštevati obveznosti glede omejitve ali odklopa zaradi razlogov na strani naročnika. Prav tako lahko agencija operaterjem naloži, da morajo omogočiti tonsko izbiranje oziroma prikaz identitete kličočega priključka, če je to tehnično in ekonomsko izvedljivo. V skladu s točko b) Dela B Priloge VI k Direktivi 2018/1972/EU je dodana nova zmogljivost, in sicer da se, če je to tehnično izvedljivo, po prekinitvi pogodbe o dostopu do interneta na zahtevo uporabnika v obdobju, ki ga določi agencija, brezplačno omogoči dostop do elektronske pošte, prejete na elektronske naslove izvajalca, ali pa se v tem obdobju elektronska pošta preusmeri na novi elektronski naslov. S tem se zagotovi, da končni uporabniki pri menjavi storitev dostopa do interneta ne bi bili izpostavljeni učinkom vezave, povezanim s tveganjem izgube dostopa do elektronskih sporočil.

K 207. členu (razčlenjeni račun)

Predlog člena ohranja vsebino 139. člena ZEKom-1 o razčlenjenem računu. 177. člen tega predloga določa obveznost izdaje razčlenjenega računa za izvajalce v okviru določb o zagotavljanju univerzalne storitve. Ostali izvajalci v skladu z določbami regulativnega okvira zgolj na podlagi zakona nimajo obveznosti nudenja storitve. Če pa jo v skladu s svojimi splošnimi pogoji nudijo, so podvrženi enakim pravilom kot izvajalci v okviru univerzalne storitve. Enako velja za operaterje, ki morajo storitev razčlenjenega računa nuditi v skladu s splošnim aktom iz prejšnjega člena. Izvajalec račun pošlje na način iz šestega odstavka 177. člena zakona (torej praviloma v elektronski obliki).

K 208. členu (omejitev ali prekinitev zaradi razlogov na strani operaterja)

Predlog člena ohranja vsebino 141. člena ZEKom-1 o omejitvi ali prekinitvi zaradi razlogov na strani operaterja. Omejitev oziroma prekinitev dostopa do storitev s strani operaterja je brez soglasja uporabnikov mogoča le začasno, kadar je to potrebno iz razloga dograditve, posodobitve, vzdrževanja ali v primeru napake ali okvare. Dodatno je vzpostavljena pravna podlaga za sprejem splošnega akta agencije, s katerim slednja lahko podrobneje uredi izvajanje tega člena (npr. določi obliko in način poročanja o nedelovanju storitev).

K 209. členu (pravica do ugovora in spor)

Predlog člena v pretežni meri ohranja vsebino 142. člena ZEKom-1 o pravici do ugovora in spora. Z vidika večje jasnosti je nekoliko spremenjena določba četrtega odstavka, ki določa roke za vložitev ugovora. Določena sta subjektivni (15 dni, odkar je uporabnik izvedel za izpodbijano odločitev ali ravnanje) in objektivni rok (v vsakem primeru v 60 dneh od dne, ko se je zgodila sporna odločitev ali ravnanje– npr. od izdaje računa) za vložitev ugovora.

V petem odstavku v primeru podaje ugovora na telefonsko številko operaterja ni več predvidena obveznost, da bi končni uporabnik moral opozoriti, da vlaga ugovor, kot je predviden v prvem odstavku tega člena. Končni uporabniki večinoma niso podrobno seznanjeni s posameznimi zakonskimi določbami niti ne uporabljajo poenotene pravne terminologije. Glede na navedeno bi morala biti dolžnost operaterja, da od končnega uporabnika pridobi ključne informacije, vključno s tem, ali končni uporabnik vlaga ugovor v smislu tega člena.

Končni uporabniki pri komunikaciji z operaterji v veliki meri uporabljajo elektronsko pošto. Z vidika hitre in učinkovite komunikacije z naročniki je primerno, da tudi operaterji uporabljajo to pot, če je končni uporabnik podal ugovor prek elektronske pošte. Glede na navedeno v šestem odstavku ni več predvideno, da bi v takšnem primeru operater moral pridobiti predhodno soglasje končnega uporabnika. Kadar končni uporabnik vloži ugovor po elektronski pošti, lahko operater svojo odločitev pošlje tudi na elektronski naslov končnega uporabnika.

V sedmem odstavku je izrecno določeno, da se v primeru vročanja po elektronski pošti, dokazovanje vročitve presoja po določbah zakona, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis (7. člen Zakona o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZEPT in 46/14)).

K 210. členu (nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb poglavja o pravicah uporabnikov.

XII. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV IN VARSTVO ZASEBNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Predlog poglavja ohranja vsebino XII. poglavja ZEKom-1 »Obdelava osebnih podatkov in varstvo zasebnosti elektronskih komunikacij«, ki se nanaša na varstvo osebnih podatkov in varstvo komunikacijske zasebnosti v skladu z Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih (v nadaljevanju: Direktiva 2002/58/ES). Ker se slednja z Direktivo 2018/1972/EU ni prenovila (in je tako kot edina od direktiv regulativnega okvira za področje

elektronskih komunikacijah še veljavna), so predmet tega poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstva zasebnosti elektronskih komunikacij še naprej vse določbe, ki se nanašajo na prenos Direktive 2002/58/ES, pri čemer predlog zakona ne prinaša večjih vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev. Upoštevati je namreč treba, da je v postopku intenzivnega usklajevanja držav članic predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spoštovanju zasebnega življenja in varstvu osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij ter razveljavitvi Direktive 2002/58/ES (Uredba o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), ki bo neposredno uporabljiva v vseh državah članicah in bo razveljavila sedanjo Direktivo 2002/58/ES. Glede na navedeno bi bile večje vsebinske spremembe poglavja v tem trenutku še neprimerne.

K 211. členu (pojem uporabnika ter upravljavca in vključene storitve)

Predlog člena ohranja vsebino 144. člena ZEKom-1. Predlagana določba za potrebe tega poglavja podaja opredelitve izrazov, kot izhajajo iz Direktive 2002/58/ES. Uporabnik ima v tem poglavju ožji pomen glede na opredelitev uporabnika iz 3. člena predloga zakona. V skladu z navedenim je uporabnik za potrebe tega poglavja le fizična oseba, ki uporablja javno komunikacijsko storitev v zasebne ali poslovne namene, čeprav ni nujno, da je naročena nanjo.

Upravljavec za potrebe tega poglavja pomeni upravljavca osebnih podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov (npr. Zakon o varstvu osebnih podatkov, Splošna uredba o varstvu podatkov).

K 212. členu (splošne določbe o varnosti obdelave)

Predlog člena vsebuje splošne določbe o varnosti obdelave, kar je bilo doslej urejeno v 145. členu ZEKom-1. Določa obveznost izvajalcev javnega komunikacijskega omrežja glede sprejetja ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za zagotovitev zavarovanja svojih storitev. Če je to potrebno za zagotovitev zavarovanja svojih storitev v delu, ki se nanaša na varnost omrežja, mora sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe skupaj s ponudnikom javnega komunikacijskega omrežja. Tretji odstavek tega člena določa, da morajo navedeni ukrepi zagotavljati najmanj to, da ima dostop do osebnih podatkov le pooblaščeno osebje za z zakonom dovoljene namene, da morajo navedeni ukrepi varovati shranjene ali poslane osebne podatke pred nenamernim ali nezakonitim uničenjem, nenamerno izgubo ali spremembo ter nepooblaščeno ali nezakonito hrambo, obdelavo, dostopom ali razkritjem ter da morajo navedeni ukrepi zagotavljati izvajanje varnostne politike pri obdelavi osebnih podatkov. Tako se posledično poskušajo uporabnikovi osebni podatki kar najbolje zaščititi.

Glede na obstoječe besedilo 145. člena ZEKom-1 pa je na novo v petem odstavku predloga člena agenciji dana pravna podlaga, da lahko (če bi se izkazalo za potrebno) za izvajanje tega člena izda splošni akt. Takšen predlog lahko agenciji poda tudi organ, pristojen za informacijsko varnost (prej Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost – sedaj po ZInfV-A Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost).

K 213. členu (dolžnost obveščanja naročnikov pri posebnem tveganju za varnost omrežja)

Predlog člena ureja dolžnost obveščanja naročnikov pri posebnem tveganju za varnost omrežja na enak način, kot je bila vsebina urejena v 146. členu ZEKom-1.

K 214. členu (zaupnost komunikacije)

Predlog člena ohranja vsebino obstoječega 147. člena ZEKom-1 o zasebnosti komunikacij. Iz te določbe tako še naprej izhaja, da morajo operaterji uporabniku z namenom uresničevanja svobode komuniciranja in izražanja zagotoviti zaupnost komunikacij, ki se nanaša tako na vsebino komunikacij, podatke o prometu in lokacijske podatke o tej komunikaciji kot tudi na dejstva ter okoliščine neuspešnih poskusov vzpostavljanja zvez ali njihove prekinitve.

V okviru javnega poziva za pridobitev predlogov in pripomb smo bili s strani ELES opozorjeni na težave, s katerimi se srečujejo v okviru izvajanja določbe sedmega odstavka 147. člena ZEKom-1, ki v primeru snemanja komunikacije predvideva obvezno predhodno obvestilo o snemanju. Kot sistemski operater prenosnega sistema električne energije se pri delu srečujejo z izrednimi obratovalnimi dogodki, kjer je čim krajši reakcijski čas lahko življenjskega pomena, zagotovo pa prestavlja grožnjo za nastanek znatne gospodarske škode. V teh primerih je predhodna najava snemanja komunikacij ob teh dogodkih izredno moteča, upočasni reakcijski čas in povečuje škodo. Ob tem je treba dodati, da gre za komunikacijo na operativni telefonski številki, ki ni namenjena splošni javnosti, temveč komunikaciji z drugimi sistemskimi operaterji oziroma distributerji. Kot odgovor na izpostavljeno problematiko se v devetem odstavku predloga člena dodaja izjema, v okviru katere obvestilo o snemanju komunikacije ni potrebno v primeru klicev na operativno telefonsko številko, ki ni namenjena javnosti in ki jo upravlja izvajalec bistvenih storitev, določen na podlagi zakona, ki ureja informacijsko varnost. Izjema je tako določena le za izvajalce bistvenih storitev, ki jih v skladu z Zakonom o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18 in 95/21) določi vlada. Gre za izvajalce storitev, ki so bistvene za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti, pri čemer je zagotavljanje storitve odvisno od omrežij in sistemov ter bi incident imel pomemben negativen vpliv na zagotavljanje storitev. Izvajalec bistvenih storitev mora v varnostni dokumentaciji opredeliti pomen in način rabe operativne telefonske številke.

K 215. členu (podatki o naročnikih)

Predlagana določba se ne spreminja v primerjavi s sedanjim 148. členom ZEKom-1 in določa, katere podatke lahko operaterji zbirajo o svojih naročnikih, s kakšnim namenom in kako dolgo jih smejo hraniti. Zbrane podatke lahko izvajalci storitev uporabljajo le za sklepanje, izvajanje, spremljanje in prekinitev naročniške pogodbe, zaračunavanje storitev, pripravo in izdajanje naročniških imenikov v skladu s tem zakonom ter na podlagi naročnikovega soglasja tudi za druge zakonite namene. Na podlagi tretjega odstavka lahko zbrane podatke izvajalci storitev po prenehanju naročniškega razmerja hranijo do popolnega poplačila storitev, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka za svoje terjatve za izvajanje storitev, razen v primerih, ko je s tem zakonom določen daljši rok hrambe glede spremljanja in nadzora porabe podatkovnih storitev, glede klica v sili, glede notranjih postopkov, glede zavarovanja in neizbrisne registracije posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa, glede sledenja zlonamernih ali nadležnih klicev ter glede zakonitega prestrezanja komunikacij.

K 216. členu (notranji postopki)

Predlog člena ohranja bistvo vsebine 149. člena ZEKom-1. Podlaga za ta člen je v 15. členu Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah (1.b odstavek). Člen obvezuje ponudnike storitev, da vzpostavijo svoje notranje postopke in osemletno neizbrisno evidenco o odzivanju

na zahteve za dostop do osebnih podatkov uporabnikov. Informacijskemu pooblaščencu morajo poročati o notranjih postopkih, predložiti podatke o številu prejetih zahtev in vlagateljih, o pravni podlagi teh zahtev in svojem odzivu nanje (torej, ali so bili podatki posredovani ali ne). Prejšnji člen je predvidevan triletno neizbrisno evidenco, vendar smo bili s strani Ministrstva za pravosodje opozorjeni, da bi bilo manj kot osem let problematično, saj ZKP omogoča sodišču, da za štiri leta prepove obveščanje uporabnikov (torej je triletni rok očitno prekratek). Rešitev iz ZKP je v veljavi že dve leti, zato je treba zagotoviti komplementarno spremembo ZEKom-2.

K 217. členu (imeniki)

Predlog člena ohranja vsebinsko ureditev 150. člena ZEKom-1 o imenikih, ki pomeni prenos 12. člena Direktive 2002/58/ES. Preden se naročnikovi podatki vključijo v tiskani ali elektronski imenik, ki je dostopen javnosti ali ga uporabljajo imeniške službe, morajo biti naročniki brezplačno obveščeni o namenu tega imenika in o vseh nadaljnjih možnostih uporabe teh podatkov. Naročniki lahko preverijo vpisane podatke, zahtevajo njihovo spremembo ali zahtevajo izbris teh podatkov. V tretjem odstavku je dana možnost omejitve uporabe osebnih podatkov za namene izvajanja klicev, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen. Na prejeto pobudo zainteresirane javnosti v okviru javnega poziva se z vidika zagotavljanja večje jasnosti spreminja le formulacija petega odstavka tega člena, po kateri morajo pravne ali fizične osebe, ki opravljajo klice, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen, ob posameznem klicu upoštevati prepoved uporabe naročnikovih osebnih podatkov, označene v zadnjem javno objavljenem (in ne izdanem) elektronskem imeniku, če se te označbe razlikujejo od označb v tiskanem imeniku istega izdajatelja.

K 218. členu (podatki o prometu)

Predlog člena se ne spreminja glede na obstoječi 151. člen ZEKom-1, kot je bil v ta področni zakon vključen v zvezi s prenosom 6. člena Direktive 2002/58/ES. Podatki o prometu so kateri koli podatki, obdelani za namen prenosa komunikacije po elektronskem komunikacijskem omrežju ali zaradi njegovega zaračunavanja. Operater jih mora izbrisati ali spremeniti v nerazpoznavne takoj, ko niso več potrebni za prenos sporočil, razen taksativno naštetih izjem.

K 219. členu (lokacijski podatki, ki niso hkrati podatki o prometu)

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 152. člena ZEKom-1 o lokacijskih podatkih, ki niso hkrati podatki o prometu. Lokacijske podatke, ki niso hkrati prometni podatki, je za izvajanje storitev z dodano vrednostjo dovoljeno obdelovati le v anonimni obliki ali pa s soglasjem uporabnika, ki ga lahko uporabnik kadar koli prekliče. Preden da uporabnik soglasje, mora biti seznanjen z možnostjo zavrnitve soglasja, vrsto obdelovanih lokacijskih podatkov, namenom in trajanjem obdelovanja ter z možnostjo posredovanja podatkov tretji osebi zaradi izvedbe storitve z dodano vrednostjo.

K 220. členu (posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa)

Predlog člena ohranja ureditev posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa na enak način, kot je bila vsebina urejena v 153. členu ZEKom-1. Predlagana zakonska rešitev omogoča pridobitev podatkov s strani policije v primerih, ko obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje ali telo osebe in je

pridobitev teh podatkov nujna, da se prepreči smrt ali hujša poškodba te osebe oziroma ko je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde oseba, ki ji je poslovna sposobnost omejena oziroma ima ugotovljene zdravstvene težave in je bila prijavljena kot pogrešana, kakor tudi v primeru, ko je pridobitev podatkov potrebna, da se najde otrok, ki je bil s strani staršev ali zakonitih zastopnikov prijavljen kot pogrešan. Za pridobitev podatkov o zadnji lokaciji opreme za mobilno komunikacijo (oziroma več zadnjih lokacij opreme) morajo imeti osebe pri sebi opremo za mobilno komunikacijo.

K 221. členu (zavarovanje podatkov in neizbrisna registracija)

Predlog člena ohranja vsebino 153.a člena ZEKom-1, ki je bil v ZEKom-1 vpeljan zaradi razveljavitve XIII. poglavja o hrambi podatkov ZEKom-1 (odločba št. U-I-65/13 z dne 3. 7. 2014). Ker sta razveljavljena 165. in 166. člen ZEKom-1 določala način zavarovanja hranjenih podatkov in posredovanje hranjenih podatkov pristojnim organom, je bilo treba za potrebe izvajanja četrtega in petega odstavka 153. člena ZEKom-1 povzeti njune relevantne določbe v novem 153.a členu ter nanje napotiti v četrtem in petem odstavku 153. člena ZEKom-1. Tako je bilo omogočeno, da se navedeni občutljivi podatki in dokumentacija hranijo, za izvedene ukrepe pa zagotavlja sledljivost na že uveljavljen in sprejemljiv način. Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem člena izvaja Informacijski pooblaščenec.

K 222. členu (prikaz identitete kličočega priključka in priključka v zvezi)

Predlagana določba o prikazu identitete kličočega priključka in priključka v zvezi se ne spreminja glede na 154. člen ZEKom-1. S predlagano določbo je za prenos 8. člena Direktive 2002/58/ES še naprej podan okvir zaščite pravic in legitimnih interesov v zvezi s prikazom identitete priključka in priključka v zvezi, tudi pravice poklicanega, da zavrne prikaz identitete priključka, na katerega je kličoči dejansko priključen.

K 223. členu (sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev)

Predlog člena o sledenju zlonamernih ali nadležnih klicev ohranja ureditev 155. člena ZEKom-1. Če naročnik pisno zahteva od operaterja, da izsledi zanj zlonamerne ali nadležne klice, sme operater začasno, vendar največ tri mesece, beležiti izvor vseh klicev, ki se zaključijo v omrežni priključni točki tega naročnika, tudi tistih, za katere se zahteva preprečitev prikaza identitete kličočega priključka. Naročnika, ki je zahteval sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev, mora operater pisno obvestiti o rezultatu sledenja, to je identifikacijski oznaki kličočega (npr. telefonska številka). Le v primeru, ko naročnik izkaže pravni interes za zaščito svojih pravic pred sodiščem, mu operater posreduje morebitne podatke, ki razkrijejo identiteto kličočega naročnika, o čemer pa obvesti tudi kličočega naročnika in Informacijskega pooblaščenca, ki nadzira izvajanje te določbe.

K 224. členu (preusmeritev klica)

Predlagana določba o preusmeritvi klicev se ne spreminja glede na 156. člen ZEKom-1. Operater mora naročniku omogočiti, da z uporabo preprostih sredstev in brezplačno prepreči samodejno preusmeritev klicev od tretjih oseb na svoj terminal.

K 225. členu (piškotki)

Predlog člena o t. i. piškotkih ohranja vsebino 157. člena ZEKom-1. Shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, je dovoljeno samo pod pogojem, da je naročnik ali uporabnik v to privolil potem, ko je bil predhodno jasno in izčrpno obveščen o upravljavcu in namenih obdelave teh podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov (prvi odstavek). Glede privolitve uporabnika ali naročnika za obdelavo njegovih osebnih podatkov mora biti privolitev najprej v skladu s privolitvijo po sprejeti uredbi GDPR, kar še posebej pojasnjuje tudi Informacijski pooblaščenec v svojih mnenjih in smernicah. Glede na določila 7. člena in uvodne določbe 32 uredbe GDPR mora posameznik jasno podati privolitev za zbiranje in obdelavo svojih osebnih podatkov za konkreten namen in ima tudi pravico, da svojo privolitev kadar koli prekliče. Z vidika jasnosti in nomotehničnih izboljšav je glede na besedilo 157. člena ZEKom-1 v predlaganem členu navedeno, da se upoštevajo predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, kar zajema tako zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, kot tudi novo uredbo GDPR. Po obstoječi ureditvi je bilo namreč navedeno, da se upošteva le prej navedeni zakon.

K 226. členu (neželena komunikacija)

Predlagana določba se ne spreminja glede na obstoječi 158. člen ZEKom-1. Na podlagi prvega odstavka tega člena je uporaba samodejnih klicnih in komunikacijskih sistemov za opravljanje klicev na telefonsko številko naročnikov, ki so fizične osebe, brez človekovega posredovanja (npr. klicni avtomati, SMS, MMS), telefaksov ali elektronske pošte za namene neposrednega trženja dovoljena samo na podlagi naročnikovega ali uporabnikovega predhodnega soglasja. Izjeme in prepovedi pa so navedene v nadaljevanju člena.

Posebej je treba poudariti, da določba glede neželenih komunikacij vključuje vsakršno neželeno komunikacijo z namenom promocije izdelka, storitve, ideje, podobe, ne glede na odplačnost.

Razumevanje, da se določba uporablja ne glede na vsebino neželenega sporočila (torej tudi za neželena sporočila politične narave, sporočila nevladnih organizacij, itd.), je podprto s strani Evropske komisije (Securing free and fair European elections, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, 2018), nadzornih organov za varstvo osebnih podatkov, ki opravljajo nadzor nad tovrstno določbo v drugih državah (med drugim npr. smernice nadzornega organa v Veliki Britaniji, smernice Belgijskega organa, itd.) ter na primer nizozemske implementacije 13. člena Direktive 2002/58 ES, ki vključuje pojasnilo, da se določba nanaša na neželena sporočila za komercialne namene, namene promocije idej ali dobrodelnosti (»for commercial, idealistic, or charitable purposes« (»for commercial, idealistic, or charitable purposes«).

K 227. členu (kršitev varnosti osebnih podatkov)

Predlagana določba se ne spreminja glede na 159. člen ZEKom-1 o obveznostih v primeru kršitev varstva osebnih podatkov. Ob kršitvah varnosti osebnih podatkov mora izvajalec javnih komunikacijskih storitev o tem nemudoma obvestiti agencijo. Če je verjetno, da kršitev varnosti osebnih podatkov škodljivo vpliva na osebne podatke in zasebnost naročnika ali posameznika, mora izvajalec brez neupravičenega odlašanja o tej kršitvi obvestiti tudi zadevnega naročnika ali posameznika.

K 228. členu (zakonito prestrezanje)

Predlagana določba tega člena ohranja vsebino obstoječega 160. člen ZEKom-1. člen določa, da mora operater omogočiti zakonito prestrezanje komunikacij na določeni točki javnega komunikacijskega omrežja takoj, ko prejme prepis tistega dela izreka odredbe pristojnega organa, v katerem so navedba točke javnega komunikacijskega omrežja, na kateri naj se izvaja zakonito prestrezanje komunikacij, ter drugi podatki, povezani z načinom in obsegom tega ukrepa. Izjemoma mora operater omogočiti zakonito prestrezanje komunikacij tudi na podlagi ustne odredbe, če je tako določeno v zakonu. Operaterji morajo zagotoviti tudi tridesetletno neizbrisno registracijo vsakega zakonitega prestrezanja komunikacij ter jih v okviru tega roka varovati v skladu z oznako stopnje tajnosti prepisa odredbe. Šesti odstavek tega člena tudi določa, da mora operater v svojem omrežju na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in primerne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje komunikacij. Pri prestrezanju komunikacij v mednarodnih elektronskih komunikacijskih omrežjih v skladu z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno varnostno agencijo, mora operater omrežja na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in izročilne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje mednarodnih komunikacij, ali ustrezne prenosne poti do izročilnih vmesnikov v nadzornem centru pristojnega organa.

K 229. členu (nadzor)

Ker se ureditev nadzora nad določbami tega poglavja ne spreminja, predlagani člen ohranja vsebino 161. člena ZEKom-1. Razen za nadzor nad taksativno navedenimi določbami, ki ga izvaja Informacijski pooblaščenec, je za izvajanje nadzora določb tega poglavja pristojna agencija.

XIII. AGENCIJA

Predlog poglavja ohranja strukturo XIV. poglavja ZEKom-1 (agencija). Splošne določbe (splošno in struktura vodenja agencije) ostajajo v tem predlogu večinoma nespremenjene, preostale določbe o delovanju agencije, ciljih in sodelovanju z drugimi organi pa se spreminjajo ob upoštevanju spremenjene določbe regulativnega okvira.

K 230. členu (agencija)

Predlog člena ohranja vsebino 170. člena ZEKom-1. Agencija je pravna oseba javnega prava, s čimer sta zagotovljeni njena pravna ločenost in funkcijska neodvisnost od vseh podjetij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, opremo ali storitve, kot to nalaga Direktiva 2018/1972/EU. Ustanovitelj agencije je vlada, ki izvršuje pravice in obveznosti ustanovitelja, kar je v skladu tudi z zakonom, ki ureja javne agencije. Zaradi potrebe po okrepitvi neodvisnosti agencije kot nacionalnega regulativnega organa pa predlog zakona že v tem členu izrecno določa njeno samostojnost pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti.

K 231. členu (delovanje agencije)

Predlog člena ohranja vsebino 171. člena ZEKom-1. Tako je določeno, da agencija izvaja naloge, ki so določene s tem in drugimi zakoni s področja njenega delovanja ter na njihovi podlagi sprejetimi podzakonskimi akti in drugo veljavno zakonodajo. Pri tem pa zasleduje razvojne cilje, ki izhajajo iz strateških dokumentov Republike Slovenije s področja njenih pristojnosti. Predlog člena natančno in izrecno določa nepristranskost, preglednost in pravočasnost izvajanja nalog agencije, kar je v duhu zakona, ki ureja javne agencije, ter v skladu z Direktivo 2018/1972/EU, ki se prenaša s tem predlogom zakona.

Dodan je novi tretji odstavek, ki še posebej poudarja neodvisnost delovanja agencije pri izvajanju nalog, ki so v skladu s prvim odstavkom 5. člena Direktive 201871972/EU zaupane nacionalnim regulativnim organom. Pri izvajanju teh nalog agencija ne sme zaprositi ali prejemati navodil od drugih državnih organov, kar ne vpliva na možnost posvetovanja s posameznimi pristojnimi organi. V ZEKom-1 sta bili takšni določbi posamično uvrščeni v poglavji o zagotavljanju konkurence in reševanju sporov (prvi odstavek 88. člena in četrti odstavek 217. člena).

K 232. členu (akti agencije)

Predlog člena v glavnem ohranja vsebino 172. člena ZEKom-1. člen določa, da agencija izdaja splošne akte o vprašanjih s področja svojih pristojnosti, s katerimi lahko podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju posameznih določb zakonov s področij v njeni pristojnosti.

V primerjavi z ZEKom-1 je dodan novi tretji odstavek, ki vzpostavlja pravno podlago za sprejem splošnega akta za izvrševanje neposredno uporabljivih predpisov Evropske unije na področju elektronskih komunikacij, če so s temi predpisi neposredno določene naloge nacionalnih regulativnih organov (kot je to potrebno npr. za izvrševanje sicer neposredno uporabljive uredbe EU). Namen, ki ga določba zasleduje, je zagotoviti podlago agenciji za izdajo splošnih aktov v primerih, ko uredbe EU, ki so neposredno uporabljive, predvidevajo določene aktivnosti, ki so zaupane izključno nacionalnemu regulativnemu organu, to je v Republiki Sloveniji agencija. Tako npr. Uredba 2015/2120/EU (t. i. TSM uredba) v 5. členu nacionalnim regulativnim organom nalaga določene aktivnosti, ki bi jih agencija lahko izvedla prek splošnih aktov, vendar za to potrebuje zakonsko podlago, saj splošno pooblastilo za izdajo splošnih aktov ne zadostuje.

Agencija v okviru svojih regulativnih pristojnosti izdaja priporočila, s katerimi naslovnikom nezavezujoče priporoča določena ravnanja. O posamičnih zadevah s področja svojih pristojnosti pa agencija odloča z odločbo ali sklepom.

K 233. členu (organi agencije)

Predlog člena ohranja vsebino 173. člena ZEKom-1. Organa agencije sta svet agencije in direktor agencije.

K 234. členu (sestava in imenovanje članov sveta agencije)

Predlog zakona v tem členu, enako kot 174. člen ZEKom-1, določa sestavo članov sveta agencije. Svet agencije ima pet članov, ki jih po vzoru Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 15/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C; v nadaljevanju: ZJA) imenuje ustanovitelj agencije, torej vlada. Glede na obstoječe besedilo zadevnega člena ZEKom-1 pa je določba drugega odstavka 234. člena predlaganega zakona spremenjena na način, da vlada imenuje člane sveta z odločbo na podlagi javnega poziva (in ne razpisa), ki ga izvede ministrstvo. Nadaljnji določbi tretjega in četrtega odstavka člena ostajata nespremenjeni. Predsednika sveta agencije izvolijo člani sveta agencije med seboj z večino glasov in na tajnem glasovanju. Vlada pri imenovanju kandidatov za člane sveta agencije uporablja merilo strokovnosti in usposobljenosti osebe.

K 235. členu (mandat in pogoji za člane sveta agencije)

Predlog člena razen popravka drugega odstavka ne vsebuje sprememb glede na 175. člen ZEKom-1. Člani sveta agencije so imenovani za dobo petih let in so lahko ponovno imenovani, v drugem odstavku pa so taksativno našteti kriteriji, ki jih mora imeti izpolnjene oseba, ki bi bila imenovana za člana sveta agencije. Določba upošteva dejstvo, da je Republika Slovenija članica Evropske unije, ki kot enega osnovnih gradnikov postavlja prosti pretok oseb, zato razširja nabor strokovnjakov, ki jih je mogoče imenovati za člane sveta agencije na vse državljane držav članic Evropske unije. Določba je zaradi uskladitve z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij in pravilnega navajanja izobrazbe, med pogoji za imenovanje članov sveta agencije in direktorja spremenjena glede na določbo relevantno ZEKom-1, in sicer v formulaciji 3. točke drugega odstavka predlaganega člena. Glede na 175. člen ZEKom-1 se spreminja tudi 5. točka, ki z vidika jasnosti določa, da se zahteva strokovnost člana sveta na vsaj enem področju delovanja agencije.

K 236. členu (izjava o interesih in povezavah člana sveta agencije)

Predlog člena ohranja vsebino 175.a člena ZEKom-1. Tako določa obveznost kandidata za člana sveta agencije, da poda izjavo, s katero razkrije svoje interese in povezave, na katere bi lahko vplivale odločitve agencije. Namen določbe je povečanje transparentnosti in odprava dvomov o povezavah oziroma interesih članov sveta agencije. Član sveta agencije mora biti namreč zaupanja vredna oseba, zato je predvidena dolžnost razkritja njegovih interesov, ki bi lahko predstavljali navzkrižje interesov na področju delovanja agencije.

K 237. členu (nezdružljivost)

Predlog člena v pretežnem delu ohranja vsebino 176. člena ZEKom-1. Določa nezdružljivost »funkcije« člana sveta agencije z določenimi drugimi funkcijami oziroma položaji. Da ne bi prišlo do navzkrižja interesov, član sveta agencije ne sme biti član organa politične stranke, prav tako pa ne funkcionar po zakonu, ki ureja sistem plač v javnem sektorju (torej gre za osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije s splošnimi volitvami, osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije izvršilne in sodne oblasti z izvolitvijo ali imenovanjem v Državnem zboru Republike Slovenije ali predstavniškem telesu lokalne skupnosti ter druge osebe, ki jih skladno z zakonom kot funkcionarje izvolijo ali imenujejo nosilci zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti). Član sveta agencije tudi ne sme biti zaposlen oziroma ne sme biti član upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, oziroma ne sme imeti lastniških deležev v pravnih osebah, ki imajo lastniški delež v takih pravnih osebah. Prav tako ne more biti član sveta agencije oseba, katere zakonec, zunajzakonski partner ali partner v skladu z zakonom, ki ureja istospolno partnersko skupnost, ter sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena je član upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, oziroma ima lastninske deleže v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija. Glede na 176. člen ZEKom-1 se zahteva v primeru lastniških deležev v pravnih osebah, ki imajo lastniški delež v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, omejuje na člane upravnega ali nadzornega organa pravnih oseb, ki imajo lastniški delež v takšnih pravnih osebah. Določbe so s tem bolj življenjske in z vidika načela sorazmernosti manj posegajo v pravice članov sveta in njihovih povezanih oseb.

K 238. členu (pristojnosti in odgovornosti sveta agencije)

Določba tega člena, enako kot 177. člen ZEKom-1, navaja pristojnosti sveta agencije, ki se v največji možni meri približujejo pristojnostim sveta javnih agencij, kot jih na krovni ravni določa krovni ZJA. Svet agencije med drugim opravlja »interni« nadzor nad poslovanjem agencije. V zvezi s tem lahko svet agencije predlaga direktorju izboljšave na tem področju. Pri tem je treba opozoriti, da svet agencije pri izvajanju svojih pristojnosti ne sme posegati v vsebino in postopke sprejemanja drugih splošnih in posamičnih aktov ter priporočil agencije ter v z njimi povezane strokovne naloge, saj je za nadzor nad pravilnostjo odločb agencije pristojno le sodišče, kar je v skladu tudi z neodvisnostjo agencije kot nacionalnega regulativnega organa. V primerjavi z ZEKom-1 je dodan novi tretji odstavek, ki člane sveta agencije zavezuje k varovanju zaupnosti podatkov agencije. Doslej namreč nerazkrivanje informacij s strani članov sveta ni bilo urejeno, bila pa je v 5. točki prvega odstavka 184. člena ZEKom-1 določena dolžnost varovanja zaupnosti podatkov za direktorja agencije.

K 239. členu (predčasna razrešitev člana sveta)

Določbe tega člena, enako kot obstoječi 178. člen ZEKom-1, določajo razloge predčasne razrešitve člana sveta agencije ter pristojnosti vlade in samega sveta agencije.

K 240. členu (sklic seje in odločanje sveta agencije)

Predlagani člen ohranja vsebino 179. člena ZEKom-1. Svet agencije dela in odloča na sejah, ki jih sklicuje predsednik sveta agencije. Svet agencije se mora sestati vsaj štirikrat letno. Odločitve sprejema svet agencije z glasovanjem po načelu absolutne večine.

K 241. členu (pravice in obveznosti članov sveta agencije)

Določbe tega člena ohranjajo vsebino 180. člena ZEKom-1 in hkrati sledijo ureditvi zakona, ki ureja javne agencije. Določajo se pravice in obveznosti članov sveta agencije.

K 242. členu (imenovanje direktorja in vršilca dolžnosti direktorja)

Predlog člena ohranja vsebino 181. člena ZEKom-1. Direktorja agencije imenuje vlada na predlog ministra po predhodno izvedenem javnem natečaju. Če direktor umre, je razrešen ali mu je potekel mandat in novi direktor še ni imenovan, imenuje vlada brez javnega natečaja vršilca dolžnosti direktorja do imenovanja novega direktorja, vendar najdlje za šest mesecev.

K 243. členu (mandat in pogoji za imenovanje direktorja)

Predlog člena ohranja vsebino 182. člena ZEKom-1 in tako taksativno določa, katere pogoje mora izpolnjevati oseba, da je lahko imenovana za direktorja. Direktor, s katerim vlada sklene pogodbo o zaposlitvi, je imenovan za dobo petih let in je lahko ponovno imenovan po predhodno izvedenem javnem natečaju. V prvem odstavku je zaradi uskladitve z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, in pravilnega navajanja izobrazbe med pogoji za imenovanje, v primerjavi z ZEKom-1 spremenjena formulacija 3. točke, tako da je za zahtevano raven izobrazbe po študijskih programih druge stopnje sedaj podana povezava na zakon, ki ureja ogrodje kvalifikacij, in uvrstitev na 8. raven. Zaradi uskladitve z vsebino Kazenskega zakonika, ki se v naslovu 26. poglavja glasi »Kazniva dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva«, je med pogoji za imenovanje z vključitvijo navajanja javnih sredstev dopolnjena tudi 8. točka predlagane določbe prvega odstavka 243. člena predloga zakona, in sicer z »in javna sredstva«.

Pogoj 8. točke prvega odstavka je strožji od določil drugega odstavka 78. člena Kazenskega zakonika (KZ-1), vendar v tem sledi med drugim tudi zgledu Zakona o javnih uslužbencih, ki tudi določa strožje pogoje glede odsotnosti izvajanja določenih kaznivih dejanj v preteklosti. Glede na pomembnost položaja direktorja agencije, ki se kaže v tem, da ima realno možnost vpliva na predpise, kot tudi na določanje pogojev za opravljanje poslov, ki imajo velike finančne posledice, mora delovno mesto zasedati oseba, ki je popolnoma neoporečna z vidika opravljanja nalog, ki so v javnem interesu ali povezana z javnimi sredstvi.

Prvi odstavek 7. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da je vodja nacionalnega regulativnega organa izbran med osebami z ugledom in poklicnimi izkušnjami ter na podlagi dosežkov, spretnosti, znanja in izkušenj. Glede na navedeno je med drugim kot pogoj za imenovanje direktorja določeno, da mora biti oseba, ki je imenovana za direktorja, priznani strokovnjak na področjih, ki so v pristojnosti delovanja agencije (torej elektronske komunikacije, mediji, poštne storitve, železniški promet ipd.). Izpolnjevanje pogoja se presoja po ugledu, ki ga kandidat uživa v strokovnih krogih, kar se odraža na primer prek izvedenih predavanj, sodelovanja v različnih delovnih skupinah (v Sloveniji in tujini), v objavah strokovnih člankov, morebitnih nagradah oziroma drugih dosežkih.

K 244. členu (opravljanje drugih dejavnosti in nasprotje interesov)

Predlog člena ohranja vsebino 183. člena ZEKom-1. Določeno je, da za vse javne uslužbence agencije veljajo omejitve glede opravljanja drugih dejavnosti in nasprotja interesov, kot je to za uradnike določeno v zakonu, ki ureja javne uslužbence. Za direktorja in njegove namestnike, njihove zakonce ali zunajzakonske partnerje ter sorodnike v ravni vrsti do vključno drugega kolena pa so taksativno naštete prepovedi opravljanja določenih dejavnosti oziroma funkcij ter lastništva.

K 245. členu (omejitev poslovanja)

Predlog člena ohranja vsebino 183.a člena ZEKom-1. Zaradi preprečevanja potencialnih nasprotij interesov se ureja nezdružljivost direktorja in njegovih namestnikov s taksativno naštetimi dejavnostmi, funkcijami ali imetništvom lastninskih deležev v določenih pravnih osebah.

K 246. členu (izjava o interesih in povezavah kandidata za direktorja)

Predlagani člen ohranja vsebino 183.b člena ZEKom-1. Tako določa obveznost kandidata za direktorja, da poda izjavo, s katero razkrije svoje interese in povezave, na katere bi lahko vplivale odločitve agencije. Namen določbe je povečati transparentnost in odpraviti dvome o povezavah oziroma interesih kandidata za direktorja (enako kot za kandidata za člana sveta agencije). Direktor agencije mora biti zaupanja vredna oseba, zato je predvidena dolžnost razkritja njegovih interesov in povezav, ki bi lahko predstavljali nasprotje interesov na področju delovanja agencije.

K 247. členu (pristojnosti in odgovornosti direktorja agencije)

Predlagani člen ohranja vsebino 184. člena ZEKom-1. Z njim so določene pristojnosti in naloge direktorja agencije ter določba glede odgovornosti za škodo, ki jo je povzročil s svojim ravnanjem.

K 248. členu (predčasna razrešitev direktorja)

Ta člen predloga zakona v pretežnem delu ohranja vsebino 185. člena ZEKom-1. Z njim je določeno, v katerih primerih je direktor predčasno razrešen. Razreši ga vlada z odločbo na lastno pobudo ali na predlog sveta agencije, če obstajajo določeni razlogi.

Glede na vsebino 185. člena ZEKom-1 pa je dodan nov razrešitveni razlog, in sicer, če agencija na odloča v zakonsko predpisanih rokih, pri čemer direktor agencije ne odpravi te pomanjkljivosti poslovanja agencije v roku določenem s strani sveta agencije. Navedeno je tudi konkretizirano z vidika jasnosti in določnosti v izogib morebitne arbitrarnosti pri odločanju o razrešitvi direktorja. Tako mora svet agencije direktorja na zamude pri odločanju agencije pisno opozoriti vsaj trikrat v roku enega leta. Pri tem mora med opozorili sveta agencije direktorju preteči vsaj dva meseca. Ob tretjem opozorilu svet agencije direktorju hkrati določiti tudi dodatni rok najmanj treh mesecev za odpravo te pomanjkljivosti poslovanja agencije, to je zamude pri odločanju. Uporaba tega razrešitvenega razloga je torej predvidena restriktivno in ob možnosti direktorja, da pravočasno poskrbi za odpravo zamud pri odločanju, pri čemer je pravočasno odločanje tudi v interesu ciljev, ki jih agencija tudi sicer zasleduje. Agencija namreč po predlogu 261. člena tega zakona podpira interese državljanov (končnih uporabnikov, potrošnikov in uporabnikov invalidov) ter spodbuja konkurenco med deležniki na trgu elektronskih komunikacij ter na področju infrastrukture (glej še 259. člen predloga zakona), kar pa se oboje zagotovi tudi s pravočasnimi odločanjem v okviru zakonsko določenih rokov.

K 249. členu (začasna prepoved opravljanja nalog direktorja)

Predlog člena je enak 186. členu ZEKom-1. Navaja možnost začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja. Določba sicer nekoliko odstopa od obstoječih sistemskih ureditev, vendar je bilo to vprašanje že z ZEKom-C iz leta 2011 treba specialno urediti za področje delovanja te agencije in njenega direktorja s tem zakonom, in sicer prav zaradi ozkosti in omejenosti možnih razrešitvenih razlogov. Takšna ureditev je torej nujno potrebna, saj direktor agencije glede na svoj položaj vodje nacionalnega regulativnega organa ob v Direktivi 2018/1972/EU izpostavljenem načelu neodvisnosti takšnega organa, ki se kaže tudi v neodvisnosti od zunanjih vplivov (vključno politike), brez pravnomočne obsodbe v kazenskem postopku s strani neodvisnega sodstva ne sme biti razrešen, četudi bi njegov delodajalec sam predhodno ocenil, da ima z njegove strani storjena kršitev delovnih obveznosti vse znake kaznivega dejanja.

K 250. členu (število zaposlenih)

Predlog člena ohranja vsebino 187. člena ZEKom-1. Ureja položaj agencije glede zaposlovanja, pri čemer določa, da za izvajanje svojih pristojnosti agencija v kadrovskem načrtu, ki je del programa dela, določi ustrezno število zaposlenih glede na njene potrebe dela. Gre za prenos drugega odstavka 6. člena in tretjega odstavka 9. člena Direktive 2018/1972/EU, iz katerih izhaja, da je agenciji treba zagotoviti ustrezne tehnične, finančne in človeške vire za opravljanje dodeljenih nalog.

K 251. členu (plače zaposlenih)

Predlog člena ohranja vsebino 188. člena ZEKom-1. Z njim je določeno, da za plače zaposlenih v agenciji veljajo predpisi, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju. Gre za Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl.US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 –

ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17 in 84/18) ter podzakonske akte, izdane na njegovi podlagi. Omenjeni zakon ureja sistem plač funkcionarjev in javnih uslužbencev v javnem sektorju, kamor sodijo tudi zaposleni v agenciji. Namreč, agencija je pravna oseba javnega prava, ki ima statusno obliko »javne agencije«, te pa ureja ZJA.

K 252. členu (financiranje agencije)

Predlog člena ohranja določbo 189. člena ZEKom-1, ki določa, da se agencija financira izključno s prihodki od plačil, ki so določena s tem zakonom in drugimi zakoni s področij njenega delovanja. Predpisana je finančna neodvisnost nacionalnega regulativnega organa, kot jo zahtevajo drugi odstavek 6. člena, prvi in tretji odstavek 9. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 253. členu (postopek sprejemanja programa dela in finančnega načrta)

Predlog člena ohranja vsebino 189.a člena ZEKom-1. Zaradi zavlačevanja postopkov in težav, ki so se v preteklosti pojavljale pri pravočasnem potrjevanju programa dela in finančnega načrta, je bil z ZEKom-1C uveden 189.a člen, ki podrobno ureja postopek sprejemanja programa dela in finančnega načrta agencije. Nepravočasno potrjevanje teh aktov namreč pomeni tudi nepravočasni sprejem tarif za plačila, ki jih podrobneje določa in zaračunava agencija in ki morajo biti sprejete do konca koledarskega leta, da se v prihodnjem letu omogoči zaračunavanje v skladu z novimi tarifami.

K 254. členu (nadzor nad delom agencije)

Predlagani člen, razen dodatka v določbah tretjega in šestega odstavka, ne vsebuje sprememb glede na 190. člen ZEKom-1. Prvi odstavek predloga člena določa, da statut agencije potrdi vlada. Namen določbe je v tem, da statut, ki natančno ureja organizacijo in poslovanje agencije, potrdi vlada, saj le-ta v imenu države izvršuje pravice in obveznosti ustanovitelja (v skladu s tretjim odstavkom 5. člena ZJA in tretjim odstavkom 230. člena tega predloga).

V drugem odstavku tega člena je določeno, da vlada poda soglasje k finančnemu načrtu agencije.

Agencija mora voditi računovodstvo ločeno po področjih urejanja v skladu z zakonom, ki ureja računovodstvo, in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Računovodske izkaze in poslovno poročilo agencije mora pregledati računovodski revizor. Revizor pa mora pregledati in podati soglasje tudi k delitvi splošnih stroškov na posamezno ločeno področje. Agencija mora vsako leto pripraviti tudi poročilo o delu in poslovno poročilo, h katerima vlada poda svoje mnenje in z njima seznani Državni zbor RS.

V petem odstavku tega člena je določeno, da nadzor nad zakonitostjo dela agencije opravlja ministrstvo, na delovnem področju katerega deluje agencija. Določba je bila umeščena že v ZEKom-1, saj so se v praksi pokazale nejasnosti in pomanjkljivosti takratnega zakona v povezavi z ureditvijo po ZJA. Hkrati je bilo treba upoštevati, da agencija izvaja pristojnosti na različnih področjih dela, katerih zakonodaja spada v resor različnih ministrstev. Ta nadzor ne zajema možnosti poseganja v vsebino splošnih ali konkretnih pravih aktov, izdanih s strani agencije v zvezi z izvajanjem njenih pristojnosti na podlagi tega ali drugih zakonov s področij njenega delovanja. Slednje je zelo pomembno, saj prvi odstavek 8. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da regulativni organi ravnajo pregledno in odgovorno v skladu s pravom

EU ter od nobenega drugega organa ne zahtevajo navodil v zvezi z opravljanjem nalog, ki so jim bile dodeljene po nacionalnem pravu, s katerim se izvaja pravo EU, oziroma tovrstnih navodil ne sprejemajo.

Šesti odstavek predloga člena določa, da nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, učinkovito in uspešno rabo sredstev agencije opravlja računsko sodišče (tako zahteva tudi ZJA). Namen določbe je v tem, da je poraba sredstev javne agencije preverjena s strani neodvisnega in strokovnega organa, kot je računsko sodišče. Glede na obstoječi šesti odstavek 190. člena ZEKom-1 je dodana obveznost objave poročila o opravljenem nadzoru Računskega sodišča na njegovih spletnih straneh. Javnost dela Računskega sodišča je sicer urejena v 5. členu Zakona o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12) in 48. členu Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 91/01), vendar se zaradi zagotavljanja pravne varnosti in zveznosti prenosa Direktive 2018/1972/EU tudi na tem mestu poudarja obveznost objave poročila o opravljenem nadzoru.

V sedmem odstavku je, kot je bilo do zdaj, določeno, da nadzor nad izvajanjem predpisov v upravnem postopku izvaja ministrstvo, pristojno za upravo.

K 255. členu (postopek pred agencijo)

Predlog člena ohranja vsebino 191. člena ZEKom-1, ki določa postopek pred agencijo. Odločba ali drugi posamični akt agencije, ki sta izdana v upravnem postopku, sta dokončna, če ta ali drugi zakon ne določa drugače, pri čemer gre za prenos dela prvega odstavka 8. člena Direktive 2018/1972/EU, ki med drugim določa, da so samo pritožbeni organi, ustanovljeni v skladu z 31. členom, pristojni, da odložijo izvršitev ali razveljavijo odločitev nacionalnih regulativnih organov (pri nas je to sodišče).

Posledično so v skladu s četrtim odstavkom predloga člena dovoljena le tista izredna pravna sredstva v okviru upravnega postopka, za katera je pristojna agencija. S tem je izvzeta pristojnost poseganja v vsebino odločb ali drugih posamičnih aktov agencije s strani organa, pristojnega za nadzor agencije (npr. ministrstva), ter tudi vlade, saj mora biti agencija v skladu z Direktivo 2018/1972/EU zavarovana pred političnim pritiskom, ki bi lahko ogrozili neodvisno presojo zadev, ki jih obravnava.

V petem odstavku je določeno, da agencija sama opravlja upravno izvršbo svojih izvršljivih odločb in lahko pri tem izreka ustrezne denarne kazni in uporablja prisilne ukrepe, ki so predpisani z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Upravno izvršbo denarnih obveznosti opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti. Omenjene pristojnosti agencije izvirajo iz njene neodvisnosti in samostojnosti, določene v 6., 8. in 9. členu Direktive 2018/1972/EU.

K 256. členu (sodno varstvo)

Zoper dokončne odločbe ali druge posamične akte agencije je bilo do zdaj v 192. členu ZEKom-1 zagotovljeno sodno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor (prvi odstavek). V drugem odstavku je določeno, da se tožba v upravnem sporu zoper akte, ki jih izda agencija na podlagi tega zakona, vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. V sporu odloča Upravno sodišče na sedežu v Ljubljani. Treba je poudariti, da gre za tožbo (le) zoper tiste akte, ki so izdani na podlagi tega zakona in ne morda na podlagi katerega drugega zakona, po katerem ima agencija prav tako pristojnost izdajanja aktov.

Predlagani člen sledi določbam prvega odstavka 8. člena ter 31. člena Direktive 2018/1972/EU. Drugi odstavek 31. člena Direktive 2018/1972/EU med drugim določa, da morajo države članice zagotoviti, da je pritožbeni mehanizem učinkovit. Kot izhaja iz uvodne izjave 77, pritožbeni postopki ne smejo biti neupravičeno dolgi. S tem se zagotavlja pravna varnost za akterje na trgu elektronskih komunikacij, ki je podvržen hitrim spremembam, zaradi česar so pravočasne odločitve bistvenega pomena.

Zaradi pripomb Upravnega sodišča Republike Slovenije, ki sta jih podprla tako Vrhovno sodišče Republike Slovenije kot tudi Ministrstvo za pravosodje, v zvezi s sodnim varstvom zoper dokončne ali druge posamične akte agencije, je opuščena ureditev, po kateri so bili vsi postopki v zvezi s tožbami v upravnem sporu zoper odločbe agencije hitri in so o njih odločala sodišča prednostno. Z vidika učinkovitosti pravnih sredstev v smislu Direktive 2018/1972/EU je predvsem treba zagotoviti, da ti postopki ne trajajo neupravičeno dolgo. Od časa, ko je bila takšna ureditev urejana s prejšnjimi zakoni, ki so urejali elektronske komunikacije, so se hkrati tudi zmanjšali sodni zaostanki. Kljub temu se za določene kategorije odločb agencije, in sicer gre za področje zagotavljanja konkurence, s tem predlogom zakona ohranja prednostno odločanje ob upoštevanju, da gre pretežno za ex ante (vnaprejšnje) ukrepe na trgu ter za nekatere splošne določbe iz tega poglavja (npr. medomrežno povezovanje in določbe o skupni uporabi ter dostopih), ki udeležencem na trgu omogočajo sodelovanje na trgu in konkuriranje, agencija pa s svojimi ukrepi (odločbami) to udejanja. Predlog strank v postopku za prednostno obravnavo v posamičnem primeru bi v teh primerih le dodatno obremenjeval sodišča. Glede na naravo stvari so z vidika ciljev, ki jih zakon zasleduje, navedene zadeve takšne, da terjajo prednostno odločanje.

K 257. členu (zbiranje podatkov v zvezi s postopkom pred upravnim sodiščem)

Predlagani člen je vsebinsko enak 193. členu ZEKom-1. Določena je obveznost zbiranja določenih podatkov glede tožb in postopkov v zvezi z elektronskimi komunikacijami s strani upravnega sodišča. Zbrane podatke upravno sodišče posreduje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, ta pa prejete podatke posreduje Evropski komisiji in BEREC na njuno utemeljeno zahtevo. Gre za prenos tretjega odstavka 31. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da države članice zbirajo informacije o splošnem predmetu pritožb, številu pritožb, trajanju pritožbenih postopkov in o številu odločitev o odobritvi začasnih ukrepov.

K 258. členu (splošni cilji in načela)

Predlog člena vsebinsko sledi določbi 194. člena ZEKom-1, spremenjen je le v manjšem delu zaradi zahtev relevantnih določb Direktive 2018/1972/EU. Določeni so splošni cilji in naloge, ki jih mora agencija upoštevati pri opravljanju nalog. Pri tem morajo nacionalni regulativni organi v okviru svojih pristojnosti prispevati k zagotovitvi uresničevanja politik, usmerjenih v spodbujanje svobode izražanja in obveščanja (slednje je novost glede na besedilo tretjega odstavka 194. člena ZEKom-1), kulturne in jezikovne raznolikosti ter pluralnosti medijev.

V skladu z drugim odstavkom morajo biti ukrepi, ki jih sprejema agencija, čim bolj tehnološko nevtralni. Pri upravljanju spektra se dopušča možnost odstopanja od omenjenega načela, vendar le v tistih primerih, pri katerih je z določbami tega zakona ali na njegovi podlagi sprejetega podzakonskega predpisa, ki ureja radiofrekvenčni spekter (tako so v drugem odstavku 36. člena predloga določene izjeme od načela tehnološke nevtralnosti, ki jih določi agencija v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc), določeno drugače.

V predlaganem novem četrtem odstavku pa je, sledeč tretjemu odstavku 3. člena Direktive 2018/1972/EU, določeno, da agencija in drugi državni organi (med katere spada tudi ministrstvo) po potrebi pomagajo Evropski komisiji pri določanju referenčnih meril in poročanju o učinkovitosti držav članic za dosego ciljev iz 259. do 261. člena tega predloga.

K 259. členu (spodbujanje konkurence in povezljivosti ter dostopa do zelo visokozmogljivih omrežij)

195. člen ZEKom-1 je med cilji agencije na področju elektronskih komunikacij določal spodbujanje konkurence. Predlog člena prav tako ureja spodbujanje konkurence, vendar zaradi sprememb, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU, agenciji poleg spodbujanja konkurence nalaga še spodbujanje povezljivosti ter dostopa do zelo visokozmogljivih omrežij. Drugi odstavek 3. člena Direktive 2018/1972/EU (ta spreminja relevantne določbe 8. člena Okvirne direktive) v svojem napovednem stavku določa, da si nacionalni regulativni in drugi pristojni organi ter BEREC, Komisija in države članice v okviru te direktive prizadevajo uresničiti splošne cilje, ki jih nato v točkah od a) do d) taksativno našteva. Pri predlogu tega člena gre za prenos točke a) in b). Agencija mora tako pospeševati učinkovito konkurenco pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti, vključno z učinkovito konkurenco na področju infrastrukture, ter pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih storitev in pripadajočih storitev. Agencija in ministrstvo, slednje ima pristojnosti na strateški ravni, pa tudi spodbujata povezljivost in dostop do zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s fiksnimi, mobilnimi in brezžičnimi omrežji ter njihovo uporabo za državljane in podjetja v EU. Kot izhaja iz uvodne izjave 23 k Direktivi 2018/1972/EU, je treba poleg obstoječih ciljev, ki jih je zasledoval že prejšnji regulativni okvir, izpostaviti novi cilj, in sicer spodbujanje povezljivosti, ki se odraža v širokem dostopu do zelo visokozmogljivih omrežij in njihovo uporabo za vse državljane Evropske unije in podjetja Evropske unije na podlagi razumne cene in izbire, učinkovite in poštene konkurence, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra, skupnih pravil in predvidljivih regulativnih pristopov na notranjem trgu ter posebnih sektorskih pravil za zaščito interesov državljanov Evropske unije. To na eni strani pomeni prizadevanja za gospodarsko vzdržna omrežja in storitve s čim večjo možno zmogljivostjo na določenem območju in na drugi strani prizadevanja za teritorialno kohezijo v smislu združevanja zmogljivosti, ki so na voljo na različnih območjih.

K 260. členu (spodbujanje razvoja notranjega trga)

Predlog člena določa spodbujanje razvoja notranjega trga, pri čemer se zaradi sprememb, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU, nekoliko razlikuje od 196. člena ZEKom-1. Gre za prenos c) točke drugega odstavka 3. člena Direktive 2018/1972/EU. Agencija prispeva k razvoju notranjega trga med drugim tako, da odpravi preostale ovire in omogoči usklajene pogoje za naložbe in zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij, pripadajočih zmogljivosti in storitev ter elektronskih komunikacijskih storitev na ravni EU, daje prednost dejanski, učinkoviti in koordinirani uporabi radiofrekvenčnega spektra, odprtim inovacijam, vzpostavitvi in razvoju vseevropskih omrežij, zagotavljanju, razpoložljivosti in medobratovalnosti vseevropskih storitev in povezljivosti med obema koncema in sodeluje pri oblikovanju skupnih pravil in predvidljivih regulativnih pristopov.

K 261. členu (podpiranje interesov državljanov)

Predlog člena določa spodbujanje interesov državljanov, pri čemer se zaradi sprememb, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU, precej razlikuje od 197. člena ZEKom-1. Gre za prenos d) točke drugega odstavka 3. člena Direktive 2018/1972/EU. Agencija podpira interese državljanov med drugim tako, da zlasti spodbuja povezljivost ter splošno razpoložljivost in uporabo zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s fiksnimi, mobilnimi in brezžičnimi omrežji, ter elektronskih komunikacijskih storitev, omogoči čim večje koristi pri izbiri, ceni in kakovosti na podlagi učinkovite konkurence, zagotovi visoko in enotno zaščito končnih uporabnikov s posebnimi sektorskimi pravili, zagotovi možnosti izbire in enakovrednega dostopa za končne uporabnike invalide, poskrbi za visoko raven varstva potrošnikov pri poslovanju z operaterji, zlasti z zagotovitvijo preprostega postopka reševanja sporov, obravnava potrebe posebnih družbenih skupin, še posebej uporabnikov invalidov, starejših uporabnikov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami, poskrbi za ohranjanje celovitosti javnih komunikacijskih omrežij ter varnosti teh omrežij in javnih komunikacijskih storitev ter spodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta (glej obrazložitev k 268. členu predloga).

K 262. členu (regulativna načela)

Predlog člena sledi določbam 198. člena ZEKom-1 z nekaterimi spremembami. Gre za prenos četrtega odstavka 3. člena Direktive 2018/1972/EU. Predlagani člen določa, da agencija pri uresničevanju ciljev iz 258. do 261. člena predloga (glej tudi obrazložitev k tem členom) predlaganega zakona uporabi nepristranska, objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna regulativna načela, ki so v nadaljevanju taksativno našteta (točke od 1 do 6), pri katerih gre za prenos točk od a) do f) četrtega odstavka 3. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 263. členu (neodvisnost delovanja)

V predlaganem členu je, enako kot v obstoječem 199. členu ZEKom-1, posebej poudarjena neodvisnost delovanja agencije kot nacionalnega regulatornega organa, gre za prenos prvega odstavka 6. člena in prvega odstavka 8. člena Direktive 2018/1972/EU. Tako 6. člen navedene direktive določa neodvisnost nacionalnih regulativnih in drugih pristojnih organov in narekuje, da je treba zajamčiti neodvisnost nacionalnih regulativnih organov in drugih pristojnih organov tako, da zagotovijo njihovo pravno ločenost in funkcijsko neodvisnost od vsake fizične ali pravne osebe, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, opremo ali storitve. Države članice, ki ohranijo lastništvo ali nadzor nad podjetji, ki ponujajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve, zagotovijo dejansko strukturno ločitev regulativne funkcije od dejavnosti, povezanih z lastništvom ali nadzorom. Tudi prvi odstavek 8. člena direktive navaja, da nacionalni regulativni organi delujejo neodvisno in objektivno tudi pri razvoju notranjih postopkov in organizaciji zaposlenih, ravnajo pregledno in odgovorno v skladu s pravom EU ter od nobenega drugega organa ne zahtevajo navodil v zvezi z opravljanjem nalog, ki so jim bile dodeljene po nacionalnem pravu, s katerim se izvaja pravo EU, oziroma tovrstnih navodil ne sprejemajo. Neodvisnost nacionalnega regulativnega organa je tako v predlogu tega zakona v skladu z Direktivo 2018/1972/EU dodatno okrepljena tudi iz razloga zagotovitve učinkovitejše uporabe regulativnega okvira ter povečanja pooblastil agencije in predvidljivosti njenih odločitev.

K 264. členu (uradne evidence)

Predlagani člen ohranja vsebino 200. člena ZEKom-1 in taksativno navaja, katere evidence vodi agencija, katere podatke vodi v njih, kako in od kod pridobiva podatke ter koliko časa jih

vodi. V primerjavi z ZEKom-1 je v 1. točki šestega odstavka dodana davčna številka, ki jo agencija potrebuje za izterjavo plačil, ki jih tretji odstavek 72. člena predloga predvideva za imetnike radioamaterskih dovoljenj. Ni pa več predvideno zbiranje registrske številke kot podatka, ki ga agencija pridobi ob vložitvi vloge za registriranje pri registrskem sodišču, saj ni relevanten za uradno evidenco imetnikov radioamaterskih dovoljenj.

K 265. členu (obveznost dajanja podatkov in informacij agenciji)

Zbiranje in dajanje podatkov ter informacij je trenutno urejeno v 201. členu ZEKom-1. Zaradi preglednosti je v predlogu vsebina razdeljena v dva člena (predlog tega in naslednjega člena) z dopolnitvami, ki jih narekujejo relevantne določbe Direktive 2018/1972/EU (gre za določbe prvega odstavka 20. člena, 21. člena, 30. člena ter točke a) drugega odstavka 41. člena). Namen celotnega člena je vzpostavitev enega od pogojev za učinkovito opravljanje regulativnih nalog agencije. Ob upoštevanju uvodne izjave 58 Direktive 2018/1972/EU bi morali podatki, ki jih pridobijo nacionalni regulativni organi, vključevati računovodske podatke o maloprodajnih trgih, ki so povezani z veleprodajnimi trgi; podatke, ki nacionalnim regulativnim organom omogočajo oceno skladnosti s pogoji, vezanimi na pravice uporabe, in oceno možnega učinka načrtovanih posodobitev ali sprememb topologije omrežja na razvoj konkurence ali na veleprodajne izdelke, ki so dostopni drugim stranem.

Pri predlaganem členu je tako v prvem odstavku določena obveznost vseh fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve, pripadajoče zmogljivosti ali pripadajoče storitve, da agenciji na podlagi njene pisne zahteve dajo na voljo vse podatke in informacije, s katerimi razpolagajo, vključno z listinami in finančnimi podatki, ki jih agencija zahteva za izvrševanje svojih pristojnosti za namene, ki so primeroma našteti v prvem odstavku tega člena. Pri tem je v novem sedmem odstavku glede na besedilo obstoječega 201. člena ZEKom-1 v skladu s prvim odstavkom 20. člena Direktive 2018/1972/EU na novo podana pristojnost agencije, da pridobi podatke tudi od drugih podjetij, ki delujejo v sektorju elektronskih komunikacij ali sorodnih sektorjih, če agencija na podlagi prejetih informacij na podlagi prvega odstavka, ne more zadovoljivo opravljati svojih nalog. Glede tega uvodna izjava 57 k Direktivi 2018/1972/EU pojasnjuje, da gre za izjemo in da gre za podjetja, tesno povezana s sektorjem elektronskih komunikacijskih storitev, kot so ponudniki vsebin, ki imajo informacije, ki bi jih regulativni in drugi pristojni organi ter BEREC lahko potrebovali za opravljanje svojih nalog v skladu s pravom Evropske unije.

Drugi odstavek predloga tega člena, ki je dodan na novo, in ki sledi določbi drugega odstavka 21. člena Direktive 2018/1972/EU, pojasnjuje, kakšni morajo biti podatki in informacije v povezavi s pravicami uporabe radiofrekvenčnega spektra. O ključnem pomenu informacij glede pokritosti, ki so vezane na pravice uporabe radiofrekvenčnega spektra, govori tudi uvodna izjava 58 k Direktivi 2018/1972/EU, ki dopušča agenciji zahtevati, da so predložene informacije razčlenjene na lokalni ravni in imajo stopnjo podrobnosti, ki omogoča geografski pregled omrežij.

Tretji odstavek glede na besedilo 201. člena ZEKom-1 daje agenciji v skladu s prvim odstavkom 20. člena Direktive 2018/1972/EU dodatno pristojnost zahtevati tudi informacije o elektronskih komunikacijskih omrežjih in pripadajočih zmogljivostih, ki so razčlenjene na lokalni ravni in so dovolj natančne, da omogočajo izvajanje nalog v skladu z 18. in 19. členom tega predloga.

V skladu s predlogom novega četrtega odstavka je agenciji omogočeno, da lahko informacije zahteva tudi od drugih regulativnih organov ali drugih pristojnih organov. Navedeno velja tudi za organ, ki vodi evidenco iz prvega odstavka 15. člena predloga (Geodetska uprava RS), in ministrstvo, pristojno za upravljanje informacijskega sistema za podporo poslovnim subjektom (MJU). S tem je izpolnjena zahteva iz prvega odstavka 20. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da nacionalni regulativni organi lahko zahtevajo informacije od skupnih informacijskih točk, vzpostavljenih v skladu z Direktivo 2014/61/EU.

Novost glede na besedilo 201. člena ZEKom-1 je tudi določba novega osmega odstavka, ki določa prepoved podvajanja zahtevkov za informacije, ki jih je agencija že pridobila od BEREC, kar je v skladu s četrtim odstavkom 21. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 266. členu (posredovanje podatkov in ravnanje z njimi)

Kot izhaja iz obrazložitve k predlogu prejšnjega člena, gre v tem členu za nadaljevanje vsebine o podatkih.

Predlagani člen se nanaša na posredovanje in ravnanje s podatki, ki jih agencija pridobi na podlagi prejšnjega člena. Kot to zahteva drugi odstavek 20. člena Direktive 2018/1972/EU, mora agencija Evropski komisiji na njeno utemeljeno zahtevo poslati podatke in informacije iz prejšnjega člena, ki jih Evropska komisija potrebuje za izvajanje svojih nalog in so sorazmerne izvajanju teh nalog. Agencija pa lahko da navedene podatke na voljo tudi drugim regulativnim ali drugim pristojnim organom in BEREC. Informacije agencija na njihovo utemeljeno zahtevo posreduje drugim pristojnim mednarodnim organizacijam (npr. ETG, ITU, OECD). Vsi organi, ki na tej podlagi pridobijo podatke, morajo poskrbeti, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti.

Nadalje se v predlaganem členu vzpostavljajo zahteve glede obveščanja oseb, ki so dale podatke, ohranjanja zaupnosti podatkov, sorazmernosti in možnosti objave podatkov. Pri tem se sledi določbam 20. člena Direktive 2018/1972/EU.

Vzpostavljena je tudi pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim agencija podrobneje uredi način izvajanja prejšnjega in tega člena.

K 267. členu (uporaba standardov in specifikacij)

Predlog člena ohranja vsebino 202. člena ZEKom-1 o uporabi standardov in specifikacij, hkrati pa jo dopolnjuje, kot to zahteva relevantni člen Direktive 2018/1972/EU. Gre za prenos 39. člena Direktive 2018/1972/EU, po katerem morajo države članice spodbujati uporabo standardov ali specifikacij, ki so objavljeni v Uradnem listu EU, za zagotavljanje storitev, tehničnih vmesnikov ali omrežnih funkcij, kadar je to nujno potrebno za zagotovitev medsebojnega vzajemnega delovanja storitev, povezljivosti med koncema, lažje zamenjave ponudnikov in prenosljivosti številk in identifikatorjev ter boljšo izbiro za uporabnike.

Standardizacija naj bi sicer ostala tržno usmerjen proces, vendar se vseeno lahko pojavijo razmere, v katerih je primerno zahtevati skladnost s posebnimi standardi na ravni EU za zagotovitev medsebojnega vzajemnega sodelovanja storitev in da se izboljša svoboda izbire uporabnikov ter spodbudi medomrežna povezljivost na notranjem trgu. Tako agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uporabo seznama standardov in specifikacij, ki ga sestavi Evropska komisija, pa tudi standardov in specifikacij Evropskega odbora za standardizacijo, Evropskega odbora za elektrotehnično standardizacijo ter Evropskega inštituta za

telekomunikacijske standarde. Če ti ne obstajajo, agencija in tudi drugi pristojni organi spodbujajo uvedbo mednarodnih standardov in priporočil, kot je navedeno v tretjem odstavku predloga člena. Treba pa je poudariti, da noben standard ali specifikacija iz tega člena ne preprečuje dostopa, ki ga je mogoče, kadar je to izvedljivo, zahtevati na podlagi tega zakona.

K 268. členu (nevtralnost interneta)

Člen ohranja vsebino 203. člena ZEKom-1. Da je ocenjevanje in pozorno spremljanje vprašanj oblikovanja trga in konkurence pri dostopu do odprtega interneta naloga nacionalnih regulativnih organov, izhaja iz določbe točke e) prvega odstavka 5. člena Direktive 2018/1972/EU.

Glede področja zagotavljanja ohranitve odprtega in nevtralnega značaja interneta je treba tudi poudariti, da je bila na ravni EU sprejeta Uredba (EU) št. 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in spremembi Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami ter Uredbe (EU) št. 531/2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2015/2120/EU), ki določa tudi podrobnejša enotna pravila EU o dostopu do spleta oziroma načinu zagotavljanja odprtosti in nevtralnosti interneta. Določbe predlaganega člena je zaradi neposredne uporabljivosti Uredbe 2015/2120/EU treba razlagati v skladu z njo. Za izvajanje navedene uredbe je bila v Republiki Sloveniji posledično sprejeta Uredba o izvajanju uredbe (EU) o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in v zvezi z maloprodajnimi cenami za regulirane komunikacije znotraj Evropske unije (Uradni list RS, št. 35/19), ki v 3. členu določa, da je agencija pristojni organ za izvajanje te uredbe in Uredbe 2015/2120/EU.

V interesu doslednega zagotavljanja načela nevtralnosti interneta pa je BEREC izdal Smernice (t. i. »Guidelines on the Implementation by National Regulators of European Net Neutrality Rules«), ki so vodilo evropskim nacionalnim regulatorjem za v skladu uporabo Uredbe 2015/2120/EU, ki jim mora agencija slediti v največji možni meri.

K 269. členu (vpliv javnosti)

Predlog člena podobno kot 204. člen ZEKom-1 ureja mehanizem javnega posvetovanja v skladu s 23. in 24. členom Direktive 2018/1972/EU. Pomembno je namreč, da se agencija kot nacionalni regulativni organ in tudi drugi državni organi posvetujejo z vsemi zainteresiranimi strankami o predlaganih aktih, predpisih in strateških dokumentih glede oblikovanja politike na trgu elektronskih komunikacij pred njihovim sprejetjem. Z vidika večje jasnosti in pravne varnosti je dodano, da obveznost javnega posvetovanja velja tudi za strateške dokumente. V preteklosti je namreč prihajalo do različnih interpretacij glede navedene obveznosti.

Novost glede na besedilo 204. člena ZEKom-1 sta tudi nova četrti in peti odstavek. Na podlagi drugega pododstavka tretjega odstavka 23. člena Direktive 2018/1972/EU morajo države članice zagotoviti ureditev skupnega informativnega mesta, na katerem so dostopne vse tekoče razprave. Ministrstva vse osnutke aktov objavljajo na portalu eDemokracija, medtem ko agencija osnutke aktov objavlja na svojih spletnih straneh. Glede na navedeno se državni organi zavezujejo, da obveščajo agencijo o svojih javnih posvetovanjih, ki zadevajo oblikovanje politike na trgu elektronskih komunikacij, ta pa mora na svojih spletnih straneh objaviti povezavo na javno obravnavo dotičnih dokumentov (torej povezavo na portal eDemokracija).

V skladu s prvim odstavkom 24. člena Direktive 2018/1972/EU mora biti mehanizem javnega posvetovanja dostopen končnim uporabnikom invalidom. V skladu z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (Uradni list RS, št. 30/18; v nadaljevanju: ZDSMA) morajo biti spletišča in mobilne aplikacije organov javnega sektorja dostopne osebam z različnimi oblikami oviranosti. Zavezi iz Direktive 2018/1972/EU je tako zadoščeno z določbo petega odstavka, ki določa, da morajo biti vse informacije in dokumenti objavljeni na spletnih straneh, ki ustrezajo zahtevam ZDSMA.

K 270. členu (javnost dela agencije)

Predlog člena ohranja ureditev 205. člena ZEKom-1 o javnosti dela agencije. Določba, da se na spletnih straneh objavijo program dela agencije, njen finančni načrt in letno poročilo ter letno poročilo o stanju trga elektronskih komunikacij, je skladna z zahtevami Direktive 2018/1972/EU po preglednosti delovanja agencije, predvsem z zahtevo iz prvega odstavka 9. člena Direktive 2018/1972/EU, ki izrecno določa, da se morajo letni proračuni nacionalnih regulativnih organov (finančni načrt agencije) objaviti. Agencija sicer že zdaj pripravlja in objavlja četrtletna poročila o stanju trga elektronskih komunikacij, s čimer je zadoščeno obveznosti objave letnega poročila o stanju trga elektronskih komunikacij, kot to zahteva drugi odstavek predlaganega člena.

K 271. členu (objava podatkov in informacij)

V predlogu tega člena je kot v 206. členu ZEKom-1 naštet minimalen nabor zadev, v zvezi s katerimi mora agencija na svojih spletnih straneh objavljati določene podatke in informacije (gre za prenos četrtega in petega odstavka 20. člena Direktive 2018/1972/EU). Poleg naštetih podatkov in informacij je agenciji dopustno objaviti tudi druge podatke, kot to izhaja iz področnih predpisov oziroma nalog, ki jih je pristojna opravljati. Agencija mora poskrbeti tudi za objave na drug način, če to določa drugi zakon (npr. v Uradnem listu RS, v javnih občilih ipd.). Pri katerih koli objavah podatkov in informacij pa je agencija dolžna upoštevati prepoved razkritja poslovnih skrivnosti in osebnih podatkov. Poleg navedenega mora agencija na svojih spletnih straneh ozaveščati uporabnike o obstoju in pomenu številk za klice v sili ter drugih telefonskih številk z dodano vrednostjo. Države članice morajo namreč ustrezno obveščati o obstoju posebnih številk, ki se začenjajo z »116«, pa tudi enotne evropske številke za klic v sili »112«.

Prvi odstavek 7. člena Direktive 2014/61/EU državam članicam nalaga, da zagotovijo, da so prek enotne informacijske točke na voljo vse ustrezne informacije o pogojih in postopkih za izdajo dovoljenj za gradbena dela, potrebnih za postavitev elementov elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, vključno z vsemi informacijami o izjemah, ki se pri nekaterih ali vseh dovoljenjih, predpisanih z nacionalnim pravom, uporabljajo za takšne elemente. Republika Slovenija je to obveznost že izpolnila z objavo informacij o pogojih in postopkih za izdajo dovoljenj, potrebnih za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij v informacijskem sistemu za podporo poslovnim subjektom, ki ga upravlja Ministrstvo za javno upravo (gre za portal SPOT - https://spot.gov.si). Zaradi večje preglednosti in zagotovitve ustrezne dostopnosti za subjekte, ki so jim te zbrane informacije na voljo, se v predlaganem členu ohranja vsebina tretjega odstavka 206. člena ZEKom-1, s katerim se agenciji nalaga, da na svojih spletnih straneh objavi povezavo do informacij, ki so že objavljene na portalu SPOT. Enaka obveznost velja za vzpostavitev povezave do zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture pri GURS, kjer se vodijo podatki o obstoječi fizični infrastrukturi. Agencija pa

mora pri objavi podatkov in informacij upoštevati prepoved razkritja poslovnih skrivnosti in varstvo podatkov.

K 272. členu (obveznost upoštevanja priporočil Evropske komisije)

Predlagani člen ohranja vsebino 207. člena ZEKom-1. S predlaganim členom se sledi določbi drugega odstavka 38. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da morajo države članice zagotoviti, da nacionalni regulativni in drugi pristojni organi pri opravljanju svojih nalog v največji možni meri upoštevajo priporočila, ki jih sprejme Evropska komisija ob upoštevanju mnenja BEREC ali, kadar je ustrezno, Skupine za politiko radiofrekvenčnega spektra. Kadar se agencija odloči, da priporočila ne bo upoštevala, o tem obvesti Komisijo z navedbo razlogov za svoje stališče. Namen te določbe Direktive 2018/1972/EU je poenotiti izvajanje regulativnih nalog nacionalnih regulativnih organov držav članic zaradi učinkovitega prispevanja k razvoju in dokončnemu oblikovanju notranjega trga (trg EU).

K 273. členu (upoštevanje mnenj in stališč BEREC)

Iz enakih razlogov, kot so navedeni pri obrazložitvi k prejšnjemu členu, mora agencija v največji možni meri upoštevati mnenja in skupna stališča BEREC, kakor izhaja iz drugega odstavka 10. člena Direktive 2018/1972/EU.

K 274. členu (sodelovanje in posvetovanje)

Določbe od 274. do 277. člena predloga večinoma ohranjajo vsebino 263., 264., 265. in 266. člena ZEKom-1. Prenašajo natančno ureditev postopka posvetovanja in sodelovanja z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC iz prvega odstavka 66. člena, 32. in 33. člena ter drugega odstavka 121. člena Direktive 2018/1972/EU. 66. člen Direktive 2018/1972/EU na novo ureja postopek identifikacije čeznacionalnega povpraševanja, v skladu s katerim BEREC izvede analizo čeznacionalnega povpraševanja končnih uporabnikov po izdelkih in storitvah, ki se zagotavljajo v Evropski uniji na enem ali več trgih, navedenih v priporočilu, če od Komisije ali vsaj dveh zadevnih nacionalnih regulativnih organov prejme obrazloženo zahtevo z dokazili, v kateri je navedeno, da je treba rešiti resen problem glede povpraševanja. Glede na navedeno se v prvem odstavku predloga tega člena določa pristojnost agencije, da lahko BEREC predloži obrazloženo zahtevo za izvedbo analize čeznacionalnega povpraševanja.

Z namenom skladne uporabe evropskega regulativnega okvira za elektronske komunikacije in da se zagotovi, da sklepi na nacionalni ravni ne bodo negativno vplivali na enotni trg ali druge cilje Pogodbe o delovanju Evropske unije, mora agencija obvestiti Evropsko komisijo, BEREC in druge nacionalne regulativne organe o nekaterih osnutkih ukrepov. Na ta način jim agencija zagotovi, da lahko izrazijo svoja stališča. Osnutki ukrepov, glede katerih se je agencija dolžna posvetovati, so našteti v drugem odstavku predloga člena. Pred posvetovanjem na ravni EU mora agencija izvesti javno posvetovanje na nacionalni ravni v skladu z določbami 269. člena tega predloga z namenom, da se mnenja zainteresirane javnosti lahko vključijo v posvetovanje na ravni EU, s čimer se tako izogne drugemu posvetovanju na ravni EU, ki bi bilo potrebno, če bi bil osnutek ukrepa spremenjen na podlagi javnega posvetovanja iz 269. člena predloga. Postopek iz 273. do 276. člena daje Evropski komisiji možnost, da od agencije zahteva umik predlaganega osnutka ukrepa v zvezi z opredelitvijo trga in določitvijo operaterjev s pomembno tržno močjo, kar še dodatno prispeva k enotnemu pristopu pri določanju razmer, v katerih je mogoče uporabiti ex ante ureditev. Namreč neskladja bi pri uporabi sredstev za izboljšanje

položaja s strani nacionalnih regulativnih organov lahko ogrozila notranji trg na ravni EU na področju elektronskih komunikacij. Ker je pomembno, da se regulativni okvir izvede pravočasno, so tako določeni tudi roki, v katerih je treba Evropsko komisijo obvestiti o spremenjenem ukrepu v primeru njene zahteve po umiku osnutka ukrepa oziroma ob izrazitvi njenega dvoma o združljivosti ukrepa z veljavno zakonodajo EU. Agenciji pa je dana tudi možnost sprejema začasnega ukrepa iz razlogov takojšnjega varstva konkurence ali pravic uporabnikov.

K 275. členu (postopek sodelovanja in posvetovanja pred sprejetjem ukrepa, ki se nanaša na določitev upoštevnega trga ali postopek tržne analize)

Glej obrazložitev k prejšnjemu členu.

K 276. členu (postopek sodelovanja in posvetovanja pred sprejetjem ukrepa, ki se nanaša na naložitev, spremembo ali preklic določenih obveznosti)

Glej obrazložitev k 274. členu.

K 277. členu (priglasitev nujnih in izrednih ukrepov)

Glej obrazložitev k 274. členu.

K 278. členu (forum za medsebojni strokovni pregled)

Pri predlaganem členu gre za novo določbo, ki jo prinaša 35. člen Direktive 2018/1972/EU. Kadar je predmet javnega razpisa podelitev radijskih frekvenc, za katere so bili v skladu z Odločbo 676/2002/ES določeni harmonizirani pogoji za njihovo uporabo za brezžična širokopasovna omrežja in storitve, agencija ob objavi osnutka javnega razpisa RSPG obvesti o osnutku javnega razpisa in navede, ali bo zahtevala sklic foruma za medsebojni strokovni pregled oziroma kdaj ga bo zahtevala.

Pri tem mora agencija, kot to narekuje drugi odstavek, med forumom pojasniti, kako osnutek javnega razpisa podpira razvoj notranjega trga, čezmejno opravljanje storitev, zagotavlja čim večje koristi za potrošnike in dosega cilje iz 258. do 262. člena tega predloga ter cilje iz V. poglavja tega zakona, iz Odločbe 676/2002/ES in Sklepa št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra (UL L št. 81 z dne 21. 3. 2012, str. 7); zagotavlja dejansko in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra ter zagotavlja stabilne in predvidljive naložbene pogoje za obstoječe in potencialne uporabnike radiofrekvenčnega spektra pri postavitvi omrežij za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki temeljijo na radiofrekvenčnem spektru.

Agencija lahko od RSPG zahteva, da sprejme poročilo o izpolnjevanju ciljev iz drugega odstavka ter predstavitvi mnenj, izmenjanih v forumu. V skladu s četrtim odstavkom lahko agencija po forumu od RSPG zahteva, da sprejme mnenje o osnutku javnega razpisa.

O funkciji in namenu foruma za medsebojni strokovni pregled govori tudi uvodna izjava 88 k Direktivi 2018/1972/EU. Ta navaja, da bi k bolj usklajeni uporabi in opredelitvi elementov za izbirne postopke in pogojev, ki so vezani na pravice uporabe radiofrekvenčnega spektra, z močnim vplivom na tržne pogoje in konkurenčne razmere, vključno s pogoji za vstop in širitev, prispeval mehanizem usklajevanja, pri katerem Skupina za politiko radiofrekvenčnega spektra

na zahtevo nacionalnega regulativnega ali drugega pristojnega organa ali izjemoma na lastno pobudo skliče forum za medsebojni strokovni pregled, da pregleda osnutke ukrepov, preden država članica podeli pravice uporabe, da se izmenjajo najboljše prakse. Forum za medsebojni strokovni pregled je instrument vzajemnega učenja. Prispevati bi moral k boljši izmenjavi najboljših praks med državami članicami in povečati preglednost konkurenčnih ali primerjalnih izbirnih postopkov. Postopek medsebojnega strokovnega pregleda ne bi smel biti formalni pogoj v okviru nacionalnih postopkov odobritve. Izmenjava mnenj bi morala temeljiti na informacijah, ki jih zagotovi nacionalni regulativni ali drugi pristojni organ, ki je zahteval sklic foruma za medsebojni strokovni pregled, in bi morala biti del širšega nacionalnega ukrepa, ki lahko v širšem smislu vključuje podeljevanje, prodajo ali zakup, trajanje, podaljšanje ali spremembo pravic uporabe. Zato bi nacionalni regulativni ali drugi pristojni organ moral imeti možnost, da posreduje informacije o drugih osnutkih nacionalnih ukrepov ali njihovih vidikih, povezanih z zadevnim izbirnim postopkom za omejitev pravic uporabe radiofrekvenčnega spektra, za katere se ne uporablja mehanizem medsebojnega strokovnega pregleda. Da se zmanjša upravno breme, bi nacionalni regulativni ali drugi pristojni organ moral imeti možnost, da takšne informacije članom Skupine za politiko radiofrekvenčnega spektra posreduje prek skupnega formata poročanja, kadar je na voljo.

K 279. členu (splošno)

Predlog člena ohranja vsebino 213. člena ZEKom-1, dodan pa je novi drugi odstavek. Prvi odstavek je nacionalne narave in določa, da morajo agencija in drugi državni organi med seboj sodelovati in se posvetovati, kar pa ne pomeni, da lahko drugi državni organi vplivajo na odločbe in druge akte agencije. Določba prispeva k večji učinkovitosti agencije kot tudi drugih državnih organov v primerih sodelovanja, saj ima agencija na področju elektronskih komunikacij določena znanja, medtem ko ima na primer organ, pristojen za varstvo potrošnikov, specifična znanja na tem področju, ali gradbena inšpekcija posebna znanja s področja graditve objektov ipd. Enako velja seveda tudi za druge državne organe.

Zaradi prenosa drugega odstavka 5. člena Direktive 2018/1972/EU je dodan novi drugi odstavek, ki določa, da morajo v prvem odstavku omenjeni organi z namenom spodbujanja regulativnega sodelovanja pri opravljanju svojih pristojnosti sodelovati tudi z drugimi regulativnimi organi in pristojnimi organi drugih držav članic.

K 280. členu (sodelovanje agencije z organom, pristojnim za varstvo konkurence)

Predlagani člen ohranja vsebino 214. člena ZEKom-1. Kot izhaja že iz obrazložitve k prejšnjemu členu, je potrebno tudi sodelovanje agencije in organa, pristojnega za varstvo konkurence. Pri tem pa je vloga organa, pristojnega za varstvo konkurence, še dodatno poudarjena, saj je sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi in nacionalnimi organi, pooblaščenimi za izvajanje konkurenčnega prava, določeno posebej v tretjem odstavku 5. člena ter v 11. členu Direktive 2018/1972/EU, ki se prenašata v našo nacionalno zakonodajo s tem členom. V prvem odstavku je v skladu z 11. členom Direktive 2018/1972/EU izrecno poudarjeno, da morajo organi pri izmenjavi informacij upoštevati predpise o varstvu podatkov.

K 281. členu (sodelovanje z Informacijskim pooblaščencem)

Navkljub neodvisnemu in samostojnemu položaju Informacijskega pooblaščenca je v predlogu zakona ohranjena določba 215. člena ZEKom-1, da lahko Informacijski pooblaščenec v postopkih, ki so po tem zakonu v njegovi pristojnosti, zaprosi agencijo za sodelovanje.

Informacijski pooblaščenec namreč po določbah tega zakona opravlja nadzor nad izvajanjem nekaterih določb iz XII. poglavja »Obdelava osebnih podatkov in varstvo zasebnosti elektronskih komunikacij« predloga zakona. V skladu z določbo o sodelovanju ima Informacijski pooblaščenec diskrecijsko pravico, da se odloči, ali potrebuje pri opravljanju svojih pristojnosti na podlagi tega zakona pomoč oziroma sodelovanje agencije, ki je ravno tako neodvisni organ, ali ne.

XIV. REŠEVANJE SPOROV

Poglavje o reševanju sporov zajema določbe o pristojnosti agencije za reševanje sporov, določbe o postopku reševanja sporov in reševanja čezmejnih sporov, določbe posredovanja agencije za mirno rešitev nastalega spora ter določbe glede reševanje sporov zaradi znižanja stroškov elektronskih komunikacijskih omrežij.

K 282. členu (pristojnost za reševanje sporov)

Predlog člena v pretežni meri ohranja vsebino 217. člena ZEKom-1. Predlog člena v prvi in drugi točki prvega odstavka ločuje med medoperaterskimi spori in spori končnih uporabnikov, pri tem pa sledi določbam 25. in 26. člena Direktive 2018/1972/EU. Se pa glede na predlagano razveljavitev ZDRad in vključitev še relevantnih določb v predlog tega zakona v tretji točki dodajajo še spori med operaterji multipleksa ter spori med operaterji multipleksa in ponudniki vsebin. Doslej je namreč 36. člen ZDRad določal pristojnost agencije za reševanje sporov med operaterji multipleksa in sporov med operaterji multipleksa in ponudniki vsebin, komplementarnih storitev, inovativnih storitev ali mobilne televizije ob smiselni uporabi določb zakona, ki ureja elektronske komunikacije.

Na podlagi predlogov iz javne obravnave osnutka ZEKom-2 se v tretjem odstavku dodaja, da med uporabniške spore sodijo tudi spori glede terminalske opreme, ki je v lasti in pod upravljavskim nadzorom operaterja (npr. modemi, vmesniki set-top box) in je potrebna za zagotavljanje storitev, določenih v naročniški pogodbi (npr. internetna povezava, ogled televizijskih programov). Agencija bo tako reševala tudi te spore. Izjema je določena za spore glede nakupa terminalske opreme (splošno civilnopravno razmerje) in uveljavljanja stvarnih napak terminalske opreme.

Četrti odstavek določa, da reševanje sporov iz prvega in drugega odstavka ne posega v morebitno sodno pristojnost, iz česar je razvidno, da je postopek reševanja sporov pred agencijo popolnoma ločen od postopka na sodišču.

K 283. členu (postopek reševanja sporov)

Predlog člena v pretežni meri ohranja vsebino 218. člena ZEKom-1 in določa postopek reševanja sporov ter sledi določbam 26. člena Direktive 2018/1972/EU. Enako kot doslej velja, da agencija primarno reši spor s posredovanjem v skladu z 280. členom tega predloga, v primeru neuspešnega posredovanja pa nadaljuje postopek reševanja spora in o njem odloči z odločbo, kar je v skladu z drugim odstavkom 26. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da lahko države članice od nacionalnih regulativnih organov zahtevajo, da zavrnejo rešitev spora, kadar obstajajo drugi mehanizmi, vključno z mediacijo, ki bi bolje prispevali k pravočasni rešitvi spora v skladu s cilji iz 3. člena te direktive.

V drugem odstavku je sedaj navedeno, da se v postopku reševanja spora izvede tudi ustna obravnava. Agencija sicer prepoznava pomembnost opravljanja ustnih obravnav in jih izvaja, če vodi postopke v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek – v skladu z njegovimi določili.

Na predlog agencije je bil dodan novi tretji odstavek, ki agenciji omogoča več manevrskega prostora, kadar predlagatelj spora postavi podredne zahtevke, kar se pogosto dogaja pri medoperaterskih sporih. Ker zakon, ki ureja splošni upravni postopek, nima pravil o reševanju tovrstnih zahtevkov, se predlaga rešitev po vzoru zakona, ki ureja pravdni postopek.

Nadalje je prav tako na predlog agencije nova določba četrtega odstavka. V praksi stranke pogosto spreminjajo zahtevke oziroma dodajajo vedno nove zahtevke poleg obstoječih. Stranka tako na primer vloži predlog za rešitev spora, ki mu nato med trajanjem postopka dodaja vedno nove zahtevke (npr. vsak mesec obstoječi spor razširi z novim spornim računom za tekoči mesec opravljenih storitev). Ker navedeno vpliva na daljši čas reševanja sporov (vsaka dopolnitev terja izvedbo kontradiktornosti med strankama, včasih pa je treba celo ponovno izvesti javno obravnavo), se po vzoru zakona, ki ureja pravdni postopek, predlaga, da se sme predlog spremeniti ves čas posredovalnega postopka, ne pa po koncu ustne obravnave. Izjemoma agencija spremembo ali razširitev predloga dovoli tudi po koncu ustne obravnave, če je to v korist rešitve spora.

Dodan je novi šesti odstavek, ki določa, da ne glede na določbe drugih predpisov v postopku reševanja sporov končnih uporabnikov (tukaj gre predvsem za določbe X. poglavja ZUP o stroških postopka) vsaka stranka nosi stroške, ki so ji nastali v postopku. Vrednosti sporov končnih uporabnikov so relativno majhne, v postopkih pa, razen osebnih stroškov strank (strošek prihoda, strošek pošiljanja dokumentacije, odsotnost z dela ipd.) in izjemoma stroškov odvetniškega zastopanja, ne nastajajo posebni stroški. V primerih, ko stranka priglasi stroške odvetnika, pa ti v večini primerov krepko presegajo vrednost spora. Ob tem ni odveč poudariti, da zastopanje po odvetniku v postopkih reševanja uporabniških sporov z vidika varstva pravic strank nima posebnega pomena, saj gre za preproste postopke, ki se primarno rešujejo s posredovanjem (torej z mediacijo) agencije. Ključno za podani predlog pa je tudi dejstvo, da v postopkih reševanja uporabniških sporov pred agencijo nastopata dve stranki, končni uporabnik in izvajalec elektronskih komunikacijskih storitev. Če bi torej agencija odločila, da je izvajalec elektronskih komunikacijskih storitev v primeru ugodne rešitve za končnega uporabnika temu dolžan povrniti stroške odvetniškega zastopanja, bi lahko v nasprotnem primeru, ko bi agencija zavrnila predlog končnega uporabnika, te stroške priglasil izvajalec storitev, kar za končne uporabnike nikakor ni sprejemljivo.

V primeru, da med postopkom reševanja spora stranka umakne zahtevek za rešitev spora, agencija postopek ustavi.

K 284. členu (reševanje čezmejnih sporov)

Predlagani člen se vsebinsko precej razlikuje od 219. člena ZEKom-1, ki v obstoječi ureditvi ureja reševanje čezmejnih sporov. Pri predlaganem členu gre za prenos 27. člena Direktive 2018/1972/EU (reševanje čezmejnih sporov), ki spreminja določbo 21. člena Okvirne direktive. Kot izhaja iz uvodne izjave 70 k Direktivi 2018/1972/EU, je za rešitev čezmejnih sporov med podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve v različnih državah članicah, potreben preprost postopek, ki se sproži na zahtevo katere koli stranke v sporu.

V skladu z navedenim predlagani prvi odstavek določa, da lahko v sporu med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ki nastane v različnih državah članicah EU, vsaka stranka spor predloži agenciji. Za postopek reševanja sporov po tem členu se smiselno uporabljajo določbe 282. in 283. člena tega predloga. Kadar se spor iz prvega odstavka tega člena nanaša na trgovino med državami članicami, agencija o sporu uradno obvesti BEREC (v skladu z Direktivo 2018/1972/EU mu je zaupana pristojnost izdajanja mnenj o čezmejnih sporih). Agencija mora pred sprejetjem ukrepov za rešitev spora počakati na mnenje BEREC, ki ga upošteva v čim večjem obsegu, in izdati odločbo v enem mesecu od prejema mnenja BEREC. V izjemnih okoliščinah, ko je treba takoj ukrepati za zavarovanje konkurence ali zaščito interesov končnih uporabnikov, lahko agencija na predlog stranke ali po uradni dolžnosti sprejme začasne ukrepe. Določbe predlaganega člena se ne uporabljajo za spore, povezane s koordinacijo radiofrekvenčnega spektra iz 33. člena tega predloga.

K 285. členu (posredovanje)

Predlog člena ohranja v 220. členu ZEKom-1 vzpostavljen postopek posredovanja agencije, po katerem skuša agencija najprej rešiti nastale spore. Pri tem je treba omeniti, da drugi odstavek 26. člena Direktive 2018/1972/EU tudi določa, da lahko države članice od nacionalnih regulativnih organov zahtevajo, da zavrnejo rešitev spora, kadar obstajajo drugi mehanizmi, vključno z mediacijo, ki bi bolje prispevali k pravočasni rešitvi spora. Pri postopku posredovanja gre tako dejansko za obliko javne sheme alternativnega reševanja sporov, smisel pa je zagotavljanje hitrejše, cenejše in učinkovitejše rešitve spornega razmerja. Ne gre torej za arbitražni postopek, saj stranki v tem pogledu ne skleneta posebne arbitražne pogodbe niti se ne odrečeta sodni pristojnosti, kar tudi ne bi bilo v skladu z Direktivo 2018/1972/EU.

K 286. členu (reševanje sporov zaradi znižanja stroškov elektronskih komunikacijskih omrežij)

Predlog člena ohranja vsebino 220.a člena ZEKom-1, ki je bila v obstoječo ureditev pripeljana z ZEKom-1C in s katero se sledi zahtevam 10. člena Direktive 2014/61/EU. Z vidika jasnosti in pravne varnosti je dodana nova točka v prvem odstavku, v skladu s katero se po določbah tega člena rešujejo tudi spori med operaterji omrežja in imetniki pravice do uporabe razdelilne točk in stavbne fizične infrastrukture. Imetniki pravice do uporabe razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture namreč niso vedno operaterji (glej obrazložitev k 137. členu predloga zakona). Dodani so tudi spori med operaterji omrežji in lastniki oziroma upravljavci fizične infrastrukture iz drugega odstavka 75. člena tega predloga (gre za spore v zvezi s postavitvijo maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk.

Z namenom spodbujanja večje učinkovitosti skupne gradnje je bil dodan novi peti odstavek, ki zainteresiranemu soinvestitorju omogoča vložitev predloga za začasno odredbo za odlog gradnje. Agencija lahko kot pogoj za izdajo začasne odredbe zahteva zavarovanje za škodo, ki bi lahko nastala investitorju, če ne pride do skupne gradnje.

XV. NADZOR

Poglavje o nadzoru in odločanju o prekrških ohranja strukturo in vsebino XVI. poglavja ZEKom-1 (Nadzor in odločanje o prekrških).

K 287. členu (pristojnost za nadzor)

Predlog člena ohranja vsebino 221. člena ZEKom-1, ki določa pristojnost za nadzor in je skladen z določbo 30. člena Direktive 2018/1972/EU. Nadzor izvajanja določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov v največji meri opravlja agencija. Izjema so primeri, ki spadajo v pristojnost Informacijskega pooblaščenca (gre za nadzor nad nekaterimi določbami iz poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti elektronskih komunikacij) in primeri, ki spadajo v pristojnost organa, pristojnega za informacijsko varnost (v skladu z 128. členom gre za nadzor nad 119. in 120. členom iz poglavja o varnosti omrežij in storitev ter delovanje v stanjih ogroženosti).

Ob tem je treba opozoriti, da ni predviden nadzor nad izvajanjem določb IV. poglavja – razlastitev in omejitve lastninske pravice (razen tretjega, petega in devetega odstavka 27. člena in drugega odstavka 29. člena), saj gre pretežno za civilnopravna in upravnopravna razmerja, ki ne zahtevajo nadzora agencije.

Nadalje agencija opravlja tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov oziroma ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov ter splošnih aktov. Organ, pristojen za informacijsko varnost pa opravlja nadzor nad izvajanjem posamičnih aktov in ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tretjega odstavka 119. člena in na podlagi četrtega odstavka 120. člena tega zakona.

Ohranja se tudi določba, ki v tretjem odstavku določa pristojnost agencije za nadzor nad izvajanjem določb Evropske unije s področja elektronskih komunikacij, ki imajo neposredni učinek v pravnem redu RS, če določajo nadzor in sankcioniranje na ravni držav članic.

K 288. členu (sodelovanje med organi nadzora)

Predlog člena pretežno ohranja vsebino 222. člena ZEKom-1. Agencija in Informacijski pooblaščenec morata tako še naprej sodelovati in se obveščati o izvedenih ukrepih nadzora, drug drugemu zagotavljati podatke, potrebne za izvajanje nadzora, in medsebojno strokovno sodelovati. K medsebojnem sodelovanju je sedaj pridružen še organ, pristojen za informacijsko varnost, ki na enak način sodeluje oziroma z njim sodelujeta agencija in Informacijski pooblaščenec. Navedeno je v skladu tudi z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor.

K 289. členu (postopek nadzora)

Predlog člena v največji meri ohranja vsebino 223. člena ZEKom-1. Določa se subsidiarna uporaba določb zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, ter, če izvaja nadzor Informacijski pooblaščenec, v tem postopku tudi uporaba določb zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Zaradi dodanih pristojnosti nadzora v predlogu tega zakona tudi za organ, pristojen za informacijsko varnost, se s tretjim odstavkom pojasnjuje postopek, ki ga ta organ pri tem uporablja. Predlagano je, da se v tem primeru smiselno uporabljajo tudi določbe prvega in četrtega odstavka 31. člena zakona, ki ureja informacijsko varnost (ZInfV), kot tudi določbe 290. člena tega zakona, ki veljajo za agencijo. Ker tretji odstavek 2. člena ZInfV določa, da se ta zakon ne uporablja za pravne ali fizične osebe, v kolikor zagotavljajo javna komunikacijska omrežja ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitev (operaterji), se predlaga le smiselna uporaba prvega in četrtega odstavka 31. člena ZInfV. Pri tem prvi odstavek 31. člena določa, da so za nadzor nad izvajanjem tega zakona, na njegovi podlagi sprejetih predpisov in nad izvajanjem upravnih določb, izdanih na podlagi četrtega odstavka 21. člena in četrtega odstavka 22. člena tega zakona, opravljajo inšpektorji za informacijsko varnost pristojnega

nacionalnega organa. Četrti odstavek 31. člena noveliranega ZInfV (z ZInfV-A) pa ureja pravna sredstva zoper odločbo izdano v postopku nadzora ter določa: »Zoper odločbo, izdano v postopkih nadzora po tem zakonu, ni dovoljena pritožba, dovoljen pa je upravni spor. Tožba v upravnem sporu se vloži na sedežu upravnega sodišča Republike Slovenije. Postopke je nujen in prednosten.«. Enako mora veljati tudi v primeru, ko isti organ, ki je po ZInfV-A vladna služba, odloča o postopku nadzora po tem zakonu. Hkrati se za organ, pristojen za informacijsko varnost predlaga tudi smiselna uporaba določb naslednjega (290.) člena tega predloga zakona, ki podrobneje določa pristojnosti agencije v postopkih nadzora po tem zakonu. Primerno je namreč, da tudi organ, pristojen za informacijsko varnost (smiselno) uporabi iste določbe, če pride v poštev v postopkih nadzora 119. in 120. člena tega zakona.

K 290. členu (postopek nadzora fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve)

Predlog člena v večjem delu ohranja vsebino 224. člena ZEKom-1 in je skladen z določbo 30. člena Direktive 2018/1972/EU. Ukrepi nadzora, začasni ukrepi nadzora, roki in postopek so sicer določeni v skladu z zahtevami navedene direktive ter možnostmi, ki izhajajo iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor. Dodana je nova določba četrtega odstavka, ki agenciji omogoča izdajo odločbe o ugotovitvi obstoja kršitve določb tega zakona, na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov tudi v primerih, ko je kršitev že prenehala. Agencija tako lahko naloži ukrepe, ki so potrebni za odpravo kršitve oziroma odpravo njenih posledic, med njimi še zlasti povrnitev preveč zaračunanih zneskov ali retroaktivno ureditev pogodbenega razmerja. V okviru trenutno veljavne ureditve se agencija namreč pri izvajanju nadzornih postopkov srečuje s problemom, ko regulirani subjekt svojo, sicer z regulatorno odločbo neskladno veleprodajno ponudbo hitro spreminja. Agencija v tem primeru kršitev ugotavlja za nazaj v trenutku, ko kršitev ne obstoji več. Z možnostjo ugotavljanja kršitve za nazaj in naložitvijo odprave posledic bi lahko agencija dejansko uveljavila zahteve iz regulatorne odločbe (od dneva njene uveljavitve dalje).

K 291. členu (trajanje začasnih ukrepov)

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 225. člena ZEKom-1. Določeno je, da začasni ukrepi veljajo največ tri mesece in se lahko v primeru, če izvršilni postopki niso bili zaključeni, podaljšajo za nadaljnje tri mesece.

K 292. členu (pooblaščene osebe agencije)

Predlog člena, ki določa potrebne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščene osebe agencije pri opravljanju nalog nadzora, ter njihova pooblastila, ohranja nespremenjeno vsebino 226. člena ZEKom-1.

K 293. členu (pravna sredstva)

Predlog člena ohranja vsebino 227. člena ZEKom-1 in je skladen z 31. členom Direktive 2018/1972/EU, ki vzpostavlja pravico do pritožbe zoper odločitev pristojnega organa pri pritožbenem organu, ki je neodvisen od udeleženih strank in od zunanjih posegov ali političnih pritiskov, ki bi lahko ogrozili neodvisno presojo zadev, ki jih obravnava. S predlaganim členom se tako določa uveljavljanje pravnih sredstev zoper odločbo agencije in zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca (možnost vložitve tožbe v upravnem sporu), ki sta nadzorna organa na podlagi predloga tega zakona.

Z vidika večje preglednosti in možnosti seznanitve zainteresirani javnosti se v tretjem odstavku dodaja obveznost agencije, da na svojih spletnih straneh objavlja informacije o odločitvah sodišč zoper njene odločbe.

K 294. členu (prekrškovni organi)

Predlog člena je skladen s 30. členom Direktive 2018/1972/EU. Iz 52. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US in 73/19 – odl. US), izhaja, da se o prekrških vedno odloča po hitrem postopku, razen v primerih, določenih z zakonom o prekrških, ko hitri postopek ni dovoljen, za kar pa v primerih, ki jih določa ta predlog, ne gre. Vendar je iz razloga jasnosti in v izogib morebitnim težavam pri pojasnjevanju prenosa prej navedene direktive tudi v tem predlogu določeno, da se prekrškovni postopki na podlagi tega zakona rešujejo v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, in to po hitrem postopku.

XVI. SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

Določbe poglavja o Svetu za elektronske komunikacije ostajajo enake glede na določbe ZEKom-1.

K 295. členu (Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije)

Predlog člena ohranja vsebino 229. člena ZEKom-1. Svet je ustanovljen kot svetovalno telo agencije na področju elektronskih komunikacij. Njegove naloge glede spremljanja in svetovanja pri usmerjanju elektronskih komunikacij vključujejo tudi varstvo interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij. Svet ima 11 članov, ki jih za dobo petih let imenuje Državni zbor Republike Slovenije, pri čemer so štirje imenovani izmed predstavnikov potrošniških organizacij, reprezentativnih invalidskih organizacij na predlog nacionalnega sveta invalidskih organizacij in izobraževalnih institucij. Glede predstavnika reprezentativnih invalidskih organizacij se upošteva določba 18. člena Zakona o invalidskih organizacijah (Uradni list RS, št. 108/02 in 61/06 – ZDru-1; v nadaljnjem besedilu: ZInvO), ki ureja naloge reprezentativnih invalidskih organizacij; ena od njihovih nalog je namreč tudi, da predlagajo člane v delovna telesa pri državnih in drugih organih, ki obravnavajo vprašanja invalidov. V 26. členu ZInvO pa je določeno, da skupne predstavnike invalidov predlaga nacionalni svet. Četrti odstavek predlaganega člena vsebuje določbe o nezdružljivosti funkcije člana sveta s taksativno določenimi dejavnostmi. Svet ima sekretarja, ki predsedniku sveta pomaga pri pripravi in izvedbi seje ter opravlja ostale naloge. Določba se na tem mestu smiselno zgleduje po ureditvi, ki velja za Agencijo za trg vrednostnih papirjev v skladu s četrtim odstavkom 475. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 105/12 – ZBan-1J, 63/13 – ZS-K, 30/16, 9/17, 77/18 – ZTFI-1 in 66/19 – ZTFI-1A) in za Agencijo za zavarovalni nadzor v skladu s četrtim odstavkom 494. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19).

K 296. členu (delovanje sveta)

Predlog člena ohranja vsebino 230. člena ZEKom-1. člen vsebuje določbe, da svet sprejme svoj poslovnik, določbe glede pristojnosti za sklic sej, pravice do prisostvovanja določenih predstavnikov na sejah ter glede sklepčnosti in sprejemanja sklepov na seji.

K 297. členu (naloge sveta)

Predlagani člen ohranja vsebino 231. člena ZEKom-1. Svet je organ za svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij. Njegove naloge so predvsem dajanje mnenj, priporočil in predlogov glede zadev na področju elektronskih komunikacij, vključno glede varstva potrošnikov, invalidov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami na tem področju. Pri tem smejo zahtevati določene informacije od agencije, državnih organov in drugih akterjev na področju elektronskih komunikacij. Agencija lahko svet zaprosi za mnenje glede zadev s področja elektronskih komunikacij. Ker pa je agencija samostojen neodvisni organ, mnenja, priporočila in predlogi sveta za agencijo niso zavezujoči ne glede na to, ali jih svet posreduje agenciji na lastno iniciativo ali pa po predhodnem zaprosilu agencije same. V vsakem primeru pa se mora agencija do njih opredeliti. Svet pri uporabi zaupnih informacij ohranja stopnjo njihove zaupnosti (naj gre za poslovno skrivnost ali osebne podatke).

XVII. KAZENSKE DOLOČBE

V tem poglavju predlog zakona v skladu z obstoječim ZEKom-1 predpisuje kazni za kršitev njegovih določb. Kazni za prekrške so razdeljene v pet skupin glede na težo prekrška in status kršitelja. Ohranja se sistem stopnjevanja kršitev po členih, najhujšim kršitvam sledijo srednje hude kazni; na koncu poglavja so navedene najmanj hude kršitve. Prav tako se ohranjajo zneski glob v razponu, le pri najmanj hudih kršitvah se spreminjata spodnja in zgornja meja globe. K posameznim prekrškom oziroma razponom so v skladu s spremenjenimi in dopolnjenimi določbami predloga zakona umeščeni novi prekrški, nekateri prekrški pa se črtajo.

K 298. členu (prekrški)

Ohranja se koncept kazenskih določb iz ZEKom-1. Ta je sankcije za operaterje, ki jim je bil z odločbo agencije določen status operaterja s pomembno tržno močjo na upoštevnem trgu, uredil v okviru možnosti in razpona v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, pri čemer je določil nižjo zgornjo mejo globe, to je do 5 % letnega prometa.

K 299. členu (prekrški)

Razpon kazni ostaja nespremenjen v primerjavi z ZEKom-1. Glede na spremenjene določbe predloga zakona so spremenjeni tudi nekateri prekrški.

V skladu z drugim odstavkom 29. člena Direktive 2018/1972/EU države članice lahko določijo kazni v okviru postopka iz tretjega odstavka 22. člena direktive (geografski pregled) samo, kadar podjetje ali javni organ zavestno ali iz hude malomarnosti posreduje zavajajoče, napačne ali nepopolne informacije. Glede na navedeno je v petem odstavku predloga člena določeno, da v primeru prekrška iz 12. točke prvega odstavka (posredovanje zavajajočih, napačnih ali nepopolnih informacij v okviru poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij iz 19. člena tega zakona) storilec odgovarja le, če je prekršek storil z naklepom ali zavestne malomarnosti. V skladu z drugim odstavkom 29. člena Direktive 2018/1972/EU so določene okoliščine, ki jih mora agencija upoštevati v prekrškovnem postopku.

K 300. členu (prekrški)

Razpon kazni ostaja nespremenjen v primerjavi z ZEKom-1. Glede na spremenjene določbe predloga zakona so spremenjeni tudi nekateri prekrški.

K 301. členu (prekrški)

Razpon kazni ostaja nespremenjen v primerjavi z ZEKom-1. Glede na spremenjene določbe predloga zakona so spremenjeni tudi nekateri prekrški.

K 302. členu (prekrški)

Predlog člena ureja prekrške, ki so bili doslej urejeni v 236. členu ZEKom-1. Spodnja meja globe v prvem odstavku (prekrški, vezani na izvajanje radioamaterskih storitev) se v primerjavi z ZEKom-1 znižuje s 1.000 na 500 eurov.

K 303. členu (višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Predlagatelj zakona v členu predvidi možnost izreka globe višje od najnižje predpisane globe v skladu s tretjim odstavkom 52. člena Zakona o prekrških.

XVIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 304. členu (obstoječa obvestila)

V tej prehodni določbi je določeno, da fizične in pravne osebe, ki so agencijo fizično obvestile o nameravanem zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev, nadaljujejo opravljanje dejavnosti v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v tem zakonu. Operaterjem, ki v skladu z ZEKom-1 že zagotavljajo javna komunikacijska omrežja oziroma izvajajo javne komunikacijske storitve, tako ni treba ponovno obveščati agencije.

K 305. členu (obstoječa omrežja na tujem zemljišču)

S predvideno prehodno določbo, ki vsebinsko povzema rešitve iz 238. člena ZEKom-1, je predvidena možnost nadaljnje uporabe zemljišč za potrebe gradnje oziroma postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja, če so lastniki zemljišč ali njihovi pravni predniki pisno izrazili strinjanje s takšno uporabo. Dodatno je določeno, da se pravica gradnje lahko izkaže tudi z gradbenim dovoljenjem.

K 306. členu (obstoječe odločbe in postopki)

Predlog člena določa, da se odločbe, izdane na podlagi ZEKom-1, lahko spremenijo, razveljavijo ali prenehajo veljati pod pogoji in na način, določen s predlogom tega zakona.

K 307. členu (podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom)

ZEKom-1 v 53. členu določa, da se radijske frekvence lahko podelijo za največ 15 let, pri čemer v skladu s 54. členom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom ni dopustno podaljševati. Direktiva 2018/1972/EU v drugem odstavku 49. člena zahteva 20-letno regulatorno predvidljivost pri podeljevanju pravic uporabe radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve, pri čemer morajo biti pravice rabe podeljene za najmanj 15 let. Da se zagotovi predvidena regulatorna predvidljivost, se za radijske frekvence, ki so bile/bodo podeljene po roku za prenos Direktive 2018/1972/EU (to je 21. decembra 2020) in pred

uveljavitvijo tega zakona (ki predvideva 20-letno veljavnost odločb v tem delu), predvideva možnost podaljšanja za pet. Imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc bodo morali za njihovo podaljšanje zaprositi najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona. Pri tem se bo v odločbi o podaljšanju določil tudi znesek plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki se izračuna v sorazmerni vrednosti zneska, plačanega ob izdaji prvotne odločbe, ob upoštevanju revalorizacije s časovno vrednostjo denarja. Znesek je prihodek proračuna in se plača v desetih letih od prvotne odločbe (izdane v okviru javnega razpisa oziroma javne dražbe).

K 308. členu (objava informacij o pravicah uporabe radijskih frekvenc, ki jih je mogoče prenesti ali oddati v najem)

V sedmem odstavku 68. člena predloga zakona je določena obveznost agencije, da na svojih spletnih straneh objavi relevantne informacije o pravicah uporabe radijskih frekvenc, ki jih je mogoče prenesti ali oddati v najem. Gre za novost, ki jo predvideva tretji odstavek 51. člena Direktive 2018/1972/EU, zato je treba agenciji omogočiti ustrezno prehodno objavo za objavo zadevnih informacij. Agencija mora informacije objaviti na svojih spletnih straneh v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 309. členu (zahteve za medobratovalnost drugih radijskih sprejemnikov)

V skladu z drugim odstavkom 93. člena tega zakona morajo drugi radijski sprejemniki (radijski sprejemniki, za katere ne veljajo zahteve iz prvega odstavka), ki so dani na trg za prodajo, vsebovati sprejemnik, ki omogoča sprejem digitalnega radia prek prizemne digitalne radiodifuzije. Da se omogoči ustrezno prehodno obdobje za prilagoditev, se ta določba začne uporabljati 1. januarja 2023.

K 310. členu (objava pregleda zasedenosti elementov oštevilčenja)

Četrti odstavek 97. člena predloga zakona na novo določa obveznost agenciji, da vsako leto do 31. marca na svojih spletnih straneh objavi pregled zasedenosti posameznih elementov oštevilčenja po vrstah in namenih uporabe. S prehodno določbo se določa rok treh mesecev od uveljavitve zakona za objavo prvega takšnega seznama.

K 311. členu (zagotavljanje opreme in storitev s strani dobaviteljev z visokim tveganjem)

Predlagana prehodna določba je v povezavi z novimi obveznostmi zaradi implementacije Nabora orodij EU iz 115. člena predloga zakona. Njen namen je ob upoštevanju načela sorazmernosti določiti primerno in sorazmerno prehodno obdobje za upoštevanje predpisanih obveznosti za operaterje mobilnih komunikacijskih omrežij, ki ta omrežja zagotavljajo upravljavcem kritične infrastrukture z drugih področij urejanja kritične infrastrukture, izvajalcem bistvenih storitev, organom državne uprave oziroma nosilcem ključnih delov sistema varnosti države, kot tudi za omejitve in prepovedi uporabe obstoječe opreme tveganih dobaviteljev in izvajanja storitev podpre tretje ravni s strani tveganih dobaviteljev. Pri tem je po prvem odstavku predlaganega člena zavezanim operaterjem za izvedbo ocene tveganj za njihove dobavitelje obstoječe opreme in za njihove obstoječe ponudnike storitev podpore tretje ravni predviden skrajni rok šestih mesecev od uveljavitve splošnega akta iz šestega odstavka 115. člena. Pri tem je sprejem prej navedenega splošnega akta v skladu s 317. členom predloga tega zakona predviden v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

Z drugim odstavkom predlaganega člena se ne glede na ugotovljena tveganja iz prejšnjega odstavka glede dobaviteljev obstoječe opreme zavezanih operaterjev in ne glede na omejitev uporabe opreme tveganih dobaviteljev iz petega odstavka 115. člena tega zakona glede na rok iz prvega odstavka 116. člena tega zakona zavezanim operater iz prejšnjega odstavka dovoljuje, da lahko uporabljajo obstoječo opremo dobaviteljev z visokim tveganjem do konca njene življenjska dobe, vendar najdlje še sedem let od izvedbe ocene tveganj v skladu s prejšnjim odstavkom oziroma od objave informacije o izdani odločbi glede določitve konkretnega dobavitelja z visokim tveganjem v Uradnem listu Republike Slovenije po petem odstavku 116. člena tega zakona. Za obstoječo opremo je bilo prehodno obdobje ob upoštevanju navedb SOEK, ZIT, GZS (sicer v zvezi z določbama 115. in 116. člena), da je pet let sicer primerno obdobje glede na življenjsko dobo opreme, pri čemer pa menijo, da je to obdobje lahko celo sedem let S tem smo se v največji meri približali tudi predlogom drugega deležnika (dobavitelja opreme), ki bi si sicer želel še daljše prehodno obdobje.

Prav tako je s tretjim odstavkom predlaganega člena ne glede na ugotovljena tveganja iz prvega odstavka tega člena glede njegovih ponudnikov storitev podpore tretje ravni in ne glede na omejitev uporabe takšnih storitev s strani dobaviteljev z visokim tveganjem iz petega odstavka 115. člena tega zakona glede na rok iz prvega odstavka 116. člena tega zakona zavezanemu operaterju iz prvega odstavka tega člena dovoljeno, da ohrani zagotavljanje storitev podpore tretje ravni s strani dobaviteljev z visokim tveganjem do izteka medsebojnih pogodb, vendar najdlje še sedem let od objave informacije o izdani odločbi glede določitve konkretnega dobavitelja z visokim tveganjem v Uradnem listu Republike Slovenije po petem odstavku 116. člena tega zakona.

K 312. členu (objava smernic in informacij o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop)

V osmem odstavku 130. člena predloga zakona je na novo določena obveznost agencije, da pripravi in na svojih spletnih straneh objavi smernice in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop. S prehodno določbo se določa rok treh mesecev od uveljavitve zakona za izpolnitev zakonske obveznosti.

K 313. členu (veljavnost odločbe o imenovanju izvajalca univerzalne storitve)

Agencija je leta 2019 določila izvajalca univerzalne storitve za obdobje petih let. V skladu s prehodno določbo imenovani izvajalec univerzalne storitve še naprej izvaja univerzalno storitev na podlagi odločbe do poteka njene veljavnosti.

K 314. členu (uskladitev pravilnika)

Prehodna določba določa rok šestih mesecev za uskladitev Pravilnika o tehničnih pripomočkih in prilagoditvah vozila (Uradni list RS, št 71/14, 37/17 in 57/18), ki je v resorni pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Glej obrazložitev k 175. členu predloga zakona.

K 315. členu (javno obveščanje in alarmiranje)

Prvi odstavek 110. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da države članice obveznosti v zvezi s sistemi javnega opozarjanja zagotovijo do 21. junija 2022. Glede na navedeno predlog člena določa rok za izpolnitev obveznosti iz 201. člena predloga zakona.

K 316. členu (uskladitev splošnih pogojev)

Zaradi preprečitve neenakopravnega obravnavanja naročnikov, ki so oziroma bodo sklenili naročniško razmerje pred začetkom veljavnosti tega zakona, in novih naročnikov so operaterji dolžni svoje splošne pogoje prilagoditi določbam tega zakona v roku devetih mesecev.

K 317. členu (izdaja podzakonskih aktov)

Prehodna določba določa rok šestih mesecev od uveljavitve zakona za sprejem podzakonskih aktov, ki so po tem zakonu obvezni. Edini podzakonski akt, za katerega se določi krajši rok treh mesecev, je podzakonski akt iz tretjega odstavka 201. člena, saj gre za določitev zagotavljanja sistema za obveščanje in alarmiranje končnih uporabnikov v primeru aktualnih ali bližajočih se naravnih in drugih nesreč prek javnega mobilnega omrežja, zato je njegova hitra priprava v javnem interesu, saj je predpogoj za to, da izvajalci javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev začnejo čimprej zagotavljati svojo obveznost iz 201. člena.

K 318. členu (spremembi zakona, ki ureja informacijsko varnost)

Glej tudi obrazložitev k 119. in 120. členu predloga tega zakona.

S predlogom tega zakona se ob uskladitvi z organom, pristojnim za informacijsko varnost (obstoječa URSIV bo še opravljala njegove naloge do 31. 7. 2021) v 318. členu iz razloga medsebojne usklajenosti obeh zakonov ter pravne varnosti predlaga tudi poseg v zakon, ki ureja informacijsko varnost (ZInfV). Predlaga se poseg v peti odstavek 21. člena in v peti odstavek 22. člena ZInfV na način, da se tudi v ZInfV v primerljivih pravnih podlagah za izdajo upravnih odločb s strani istega organa, pristojnega za informacijsko varnost (PNO po ZInfV), ki je sedaj na ravni vlade, predvidi pravna sredstva na enak način, kot se to predlaga pri 119. členu in v 120. členu predloga tega zakona. Navedeno je hkrati tudi notranje v skladu z ureditvijo pravnih sredstev v petem odstavku 31. člena ZInfV zoper odločbe izdane v postopku nadzora. S tem se odpravlja tudi dvom o tem, kateri organ bi bil po ZInfV pristojen za odločanje o pritožbi zoper upravno odločbo izdano s strani organa, pristojnega za informacijsko varnost (PNO po ZInfV), ki je po novem vladna služba.

K 319. členu (prenehanje veljavnosti)

V skladu s prvim odstavkom prenehajo veljati v njem navedeni podzakonski akti, sprejeti na podlagi ZEKom-1. Ti podzakonski predpisi pa se še naprej uporabljajo do izdaje podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona.

K 320. členu (prenehanje veljavnosti)

Prehodna določba v prvem odstavku razveljavlja ZEKom-1 in našteva podzakonske predpise, ki se z dnem uveljavitve predloga zakona razveljavijo (v primerjavi s predpisi iz prejšnjega člena se tem predpisom ne podaljšuje uporaba), saj so v nasprotju s tem zakonom oziroma tudi z regulativnim okvirom za področje elektronskih komunikacij.

Splošni akt, ki ureja kakovost univerzalne storitve, se uporablja do poteka veljavnosti odločbe dosedanjemu izvajalcu univerzalne storitve.

V skladu z obrazložitvijo k 1. členu predloga se v tretjem odstavku tega člena razveljavlja ZDRad. Njegove še relevantne določbe so urejene v predlogu tega zakona.

K 321. členu (začetek veljavnosti)

Ta člen določa začetek veljavnosti zakona, to je trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18 in 95/21) – besedilo 21. in 22. člena

21. člen
(vrednotenje incidenta in ukrepanje)

(1) Priglašene incidente ob njihovem reševanju vrednoti pristojni nacionalni CSIRT ali CSIRT organov državne uprave, v primeru, da imajo organi državne uprave zagotovljene lastne zmogljivosti vsaj na ravni varnostno operativnega centra, pa jih vrednoti pristojni nacionalni organ. Pri vrednotenju se lahko navedeni organi medsebojno posvetujejo. Pri tem je glede na težo incidenta:

- lažji incident enkraten incident, ki ima glede na parametre določitve pomembnosti vpliva incidenta iz prvega odstavka 13. člena ali petega odstavka 14. člena ali prvega odstavka 18. člena tega zakona majhen negativen vpliv na zaupnost, celovitost in razpoložljivost omrežja, informacijskega sistema oziroma informacijskih storitev zavezanca in ne sme imeti večjega vpliva na nemoteno delovanje zavezanca ter mu povzročiti večje škode. Prav tako takšen incident ne sme imeti negativnega medpodročnega vpliva ali negativnega vpliva na delovanje informacijskih sistemov obrambe, notranje varnosti ter sistema zaščite in reševanja;
- težji incident enkraten incident oziroma zaporedje večjega števila različnih incidentov v kratkem obdobju, ki ima glede na parametre določitve pomembnosti vpliva incidenta iz prvega odstavka 13. člena ali petega odstavka 14. člena ali prvega odstavka 18. člena tega zakona velik negativen vpliv na zaupnost, celovitost in razpoložljivost omrežja, informacijskega sistema oziroma informacijskih storitev zavezanca. Takšen incident ima pomemben vpliv na nemoteno delovanje zavezanca in mu povzroči večjo škodo. Ob tem ima takšen incident lahko tudi negativen medpodročni vpliv oziroma negativen vpliv na delovanje informacijskih sistemov obrambe, notranje varnosti ter sistema zaščite in reševanja, vendar ta vpliv ne dosega kriterijev iz naslednje alineje;
- kritični incident tisti incident, ki ima glede na parametre določitve pomembnosti vpliva incidenta iz prvega odstavka 13. člena ali petega odstavka 14. člena ali prvega odstavka 18. člena tega zakona zelo velik negativen vpliv na zaupnost, celovitost in razpoložljivost omrežja, informacijskega sistema oziroma informacijskih storitev zavezanca. Ob tem takšen incident povzroči tudi oteženo delovanje države, še posebej informacijskih sistemov obrambe, notranje varnosti ter sistema zaščite in reševanja, oziroma delno onemogoči delovanje vsaj treh področij bistvenih storitev ali enega v celoti.

(2) Pristojni nacionalni organ na podlagi podatkov in informacij o teži incidenta iz prejšnjega odstavka, ki mu jih sproti posredujeta nacionalni CSIRT ali CSIRT organov državne uprave, oceni ali gre hkrati tudi za kibernetski napad.

(3) Pristojni nacionalni organ mora o kritičnem incidentu in kibernetskem napadu nemudoma obvestiti vlado in Svet za nacionalno varnost (v nadaljnjem besedilu: SNAV), lahko pa ju glede na presojo relevantnih okoliščin obvesti tudi o težjem incidentu, kadar obstaja možnost, da preraste v kritični incident.

(4) Pristojni nacionalni organ lahko zavezancu v primeru težjega ali kritičnega incidenta ali v primeru kibernetskega napada s pisno odločbo, v nujnih primerih pa tudi ustno, določi takšne primerne in sorazmerne ukrepe, kot je potrebno za zaustavitev incidenta, ki že poteka, ali za odpravo njegovih posledic. Zavezancu se pisni odpravek ustne odločbe vroči čim prej, vendar najkasneje v roku 48 ur po ustni odločbi.

(5) Ukrepi, izdani na podlagi prejšnjega odstavka, se določijo v takšnem obsegu in za toliko časa, kot je nujno potrebno za dosego namena iz prejšnjega odstavka. Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži njene izvršitve.

(6) Pristojni nacionalni organ o ukrepih iz četrtega odstavka tega člena obvesti vlado in SNAV.

22. člen
(stanje povečane ogroženosti in ukrepanje)

(1) Stanje povečane ogroženosti varnosti omrežij ali informacijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: stanje povečane ogroženosti) je stanje, ko je podana velika verjetnost realizacije težjega ali kritičnega incidenta iz prvega odstavka oziroma kibernetskega napada iz drugega odstavka prejšnjega člena v 72 urah od zaznave takšne verjetnosti.

(2) Pristojni nacionalni organ glede na podatke in informacije, s katerimi razpolaga, in v sodelovanju s preostalimi pristojnimi organi oceni, ali gre za stanje povečane ogroženosti iz prejšnjega odstavka.

(3) Pristojni nacionalni organ mora o stanju povečane ogroženosti zaradi verjetnosti realizacije kritičnega incidenta ali kibernetskega napada iz prvega odstavka tega člena nemudoma obvestiti vlado in SNAV, lahko pa ju glede na presojo relevantnih okoliščin obvesti tudi zaradi verjetnosti realizacije težjega incidenta iz prvega odstavka tega člena.

(4) Pristojni nacionalni organ lahko v stanju povečane ogroženosti zavezancu iz prve ali tretje alineje prvega odstavka 5. člena tega zakona s pisno odločbo, v nujnih primerih pa tudi ustno, določi takšne primerne in sorazmerne ukrepe, kot je potrebno za preprečitev ali za zmanjšanje verjetnosti realizacije incidenta iz prvega odstavka tega člena, kot tudi za zmanjšanje pričakovanih škodljivih posledic ob morebitni realizaciji takšnega incidenta. Zavezancu se pisni odpravek ustne odločbe vroči čim prej, vendar najkasneje v roku 48 ur po ustni odločbi.

(5) Ukrepi, izdani na podlagi prejšnjega odstavka, se določijo v takšnem obsegu in za toliko časa, kot je nujno potrebno za dosego namena iz prejšnjega odstavka. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

(6) Pristojni nacionalni organ o ukrepih iz četrtega odstavka tega člena obvesti vlado in SNAV.

V. PRILOGE

- osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo bo določal predlog zakona, so priloženi. Priložen ni le predlog uredbe o izvajanju 201. člena, saj je bila v zadnjem hipu sprejeta odločitev o njegovi potrebnosti, zato bo pripravljen v najkrajšem možnem času po sprejemu predloga na vladi;
- osnutki splošnih aktov agencije so priloženi (kot zbirna datoteka z vsemi splošnimi akti agencije (SA) in dodatna datoteka s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-5));
- pobude in predlogi, ki so neposredno vplivali na odločitev za predlog zakona:

Predlogi in pripombe zainteresirane javnosti, prejeti v obdobju predhodnega zbiranja mnenj, so bili objavljeni na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo.